

KODI I PROCEDURËS CIVILE

I

REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Miratuar me ligjin nr.8116, datë 29.3.1996 dhe ndryshuar me ligjet nr.8431, datë 14.12.1998; nr.8491, datë 27.5.1999; nr.8535, datë 18.10.1999; nr.8812, datë 17.5.2001; nr.9953, datë 14.7.2008, nr.10 052, datë 29.12.2008, nr.49/2012; 122/2013; 160/2013

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Dhjetor 2014

© I Qendrës së Botimeve Zyrtare

ISBN 978-9928-01-043-8

PASQYRA E LËNDËS

	Faqe	Neni
PJESA E PARË Pjesa e përgjithshme		
TITULLI I		
Parimet themelore të procesit gjyqësor	7	1-30
TITULLI II		31-34
Padia	11	
TITULLI III		
Gjykata, juridiksioni dhe kompetencat	11	35-79/9
KREU I	11	35
Përbërja e gjykatës		
KREU II	12	36-40
Juridiksioni		
KREU III	13	41-64
Kompetencat		
A.Kompetencat në lëndë	13	41
B.Kompetencat tokësore	13	42-54
C.Ndryshimet e kompetencës për shkak të lidhjes së mosmarrëveshjeve	15	55-58
D.Kundërshtimi i juridiksionit dhe i kompetencës	15	59-64
KREU IV	17	65-70
Rregulla për caktimin e vlerës së padisë		
KREU V	18	71-76
Përfundimi i gjyqtarit, kërkesa për përfundim		
KREU VI	19	77-79/9
Sekretaria gjyqësore		
KREU VII (shfuqizuar)	20	80-83
TITULLI IV (shfuqizuar)	20	84-89
TITULLI V	20	90-110
Ngritja e padisë		
KREU I	20	90-95
Palët		
KREU II	21	96-99
Përfaqësuesit		
KREU III	22	100-101
Detyrat e palëve dhe të përfaqësuesve		
KREU IV	22	102-110
Përgjegjësia e palëve për shpenzimet gjatë procesit dhe për dëmet gjatë procesit		
TITULLI VI	24	115-122
Aktet procedurale, njoftimet dhe afatet		
KREU I	24	115-118
Forma e aktit		
KREU II	26	119-124
Pavlefshmëria e akteve		
KREU III	27	125-127
Vendimet e gjykatës		
KREU IV	28	128-144
Njoftimet		

KREU V	31	145-152
Afatet		
PJESA E DYTË GJYKIMI NË SHKALLË TË PARË		
TTULLI I	33	153-169
Ngritja e padisë		
KREU I	33	153-160
Hartimi, paraqitja në gjykatë, njoftimi i padisë dhe veprimet përgatitore		
KREU II	36	161-162
Bashkëndërgjyqësia		
KREU III (shfuqizuar)		
KREU IV	37	165-169
Gjobat		
TTULLI II (shfuqizuar)		
KREU I	38	171/a-171/b
Veprimet përgatitore		
KREU II	38	172-188
Drejtimi i procesit dhe seanca gjyqësore		
KREU III	42	189-201
Pjesëmarrja e personave të tretë në procesin civil		
KREU IV	44	202-212
Sigurimi i padisë		
KREU V	46	213-224/ç
Rregulla të përgjithshme për marrjen e provave		
KREU VI	49	225-230
Eksperti dhe ekspertimi		
KREU VII	50	231-245
Thëniet e dëshmitarëve		
KREU VIII	53	246-280
Shkresat		
KREU IX	58	281-285
Pohimet e palëve		
KREU X	59	286-291
Këqyrja e personave, sendeve dhe këqyrja në vend, eksperimentimi		
KREU XI	60	292-296
Sigurimi i provës		
KREU XII	61	297-301
Pezullimi e pushimi i gjykimit		
A. Pezullimi i gjykimit	61	297-298
B. Pushimi i gjykimit	61	299-301
KREU XIII	62	302-316
Përfundimi i hetimit gjyqësor dhe dhënia e vendimit		
KREU XIV	65	317-319
Vendime me ekzekutim të përkohshëm		
TTULLI III	66	320-399
Gjykimet e posaçme		
KREU I	66	320-323
Dispozita të përgjithshme		
KREU II	67	324-333
Gjykimi i mosmarrëveshjeve administrative (shfuqizuar)		
KREU III	68	334-348
Gjykimi i mosmarrëveshjeve tregtare		
KREU IV	71	349-350
Shqyrtimi i mosmarrëveshjeve që lidhen me familjen		

A.Procedura për vendosjen e kujdestarisë	71	350-357
B.Gjykime në lidhje me martesën (shfuqizuar)	72	358-368
KREU V	73	369-374
Pjesëtimi gjyqësor		
KREU VI	74	375-381
Shpallja e zhdukjes ose e vdekjes së personit		
KREU VII	76	382-387
Heqja ose kufizimi i zotësisë për të vepruar		
KREU VIII	76	388-392
Vërtetimi gjyqësor i fakteve		
KREU IX	78	393-399
Njohja e vendimeve të shteteve të huaja		
TITULLI IV	79	400-439
Arbitrazhi		
KREU I	79	400-406
Dispozita të përgjithshme		
	80	407-414
KREU II		
Formimi i gjykatës së arbitrazhit		
KREU III	80	415-427
Procedura e arbitrazhit		
KREU IV	82	428-433
Vendimi i gjykatës së arbitrazhit		
KREU V	82	434-438
Ankimi kundër vendimit të gjykatës së arbitrazhit		
KREU VI	83	439
Arbitrazhi ndërkombëtar		
PJESA E TRETË		
ANKIMET DHE MËNYRA E GJYKIMIT TË TYRE		
TITULLI I	83	442-451/9
Ankimet dhe paraqitja e tyre		
KREU I	83	442-471
Mjetet dhe afatet e ankimit		
KREU II	86	452-471
Paraqitja e ankimit dhe gjykimi në apel		
TITULLI II	90	472-493
Rekursi në gjykatën e lartë		
KREU I	90	472-490
Procedura e rekursit		
KREU II	92	481-493
Procedurat e gjykimit		
TITULLI I III	95	494-500
Rishikimi		
TITULLI IV (shfuqizuar)		
KREU IV (shfuqizuar)		
PJESA E KATËRT		
EKZEKUTIMI I DETYRUESHËM		
TITULLI I	97	510-526
Dispozita të përgjithshme		
TITULLI II	102	527-621
Ekzekutimi në fusha të veçanta		
KREU I	102	527-539
Ekzekutimi i detyrimeve në të holla kundrejt personave fizikë e juridikë		
Dispozita të përgjithshme		

KREU II	104	540-559
Ekzekutimi mbi sendet e luajtshme		
KREU III	108	560-580
Ekzekutimi mbi sendet e paluajtshme, mbi mjetet e lundrimit e të fluturimit		
KREU IV	112	581-588
Ekzekutimi mbi kreditë e debitorit dhe mbi sendet që personat e tretë i detyrohen debitorit		
KREU V	114	589-592
Ekzekutimi i detyrimeve në të holla ndaj institucioneve buxhetore		
KREU VI	115	593-600
Ekzekutimi mbi shumat e llogarive në banka		
KREU VII	116	601-604
Ekzekutimi i detyrimit për dorëzimin e një sendi të caktuar		
KREU VIII	118	605-606
Ekzekutimi i detyrimit për kryerjen e një veprimi të caktuar		
KREU IX	118	609-614
Mjetet e mbrojtjes kundër ekzekutimit të vendimeve		
KREU X	120	615-617
Pezullimi i pushimit të ekzekutimit		
KREU XI	121	618-621
Dispozita tranzitore dhe të fundit		

LIGJ
Nr. 8116, datë 29.3.1996

KODI I PROCEDURËS CIVILE I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 “Për dispozitat kryesore kushtetuese”, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI POPULLOR
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

PJESA E PARË
PJESA E PËRGJITHSHME

TITULLI I
PARIMET THEMELORE TË PROCESIT GJYQËSOR

Neni 1

Kodi i Procedurës Civile i Republikës së Shqipërisë cakton rregulla të detyrueshme, të njëjta e të barabarta, për gjykimin e mosmarrëveshjeve civile e të mosmarrëveshjeve të tjera të parashikuara në këtë Kod e në ligje të veçanta.

Gjykata nuk mund të refuzojë të shqyrtojë dhe të japë vendime për çështjet që i paraqiten për shqyrtim, me arsyetim se ligji mungon, nuk është i plotë, ka kundërthënie ose është i paqartë.

Neni 2

Vetëm palët mund të vënë në lëvizje gjykatën për fillimin e një procesi gjyqësor, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Palët janë të lira që në çdo kohë të tërheqin padinë, por gjithnjë përpara shuarjes së saj për efekt gjykimi ose në bazë të ligjit.

Neni 3

Kërkesa e palëve për fillimin e një procesi gjyqësor është e lidhur me përmbushjen nga ana e tyre të detyrimeve që rrjedhin prej këtij procesi, në format dhe afatet e parashikuara në këtë Kod.

Neni 4

Gjykata kujdeset për zhvillimin e rregullt të procesit gjyqësor. Për këtë qëllim, në bazë të kompetencave që i jepen nga ky Kod, vendos për afatet dhe urdhëron marrjen e masave të nevojshme.

Neni 5

Objekti i mosmarrëveshjes

Objekti i mosmarrëveshjes përcaktohet në pretendimet e palëve.

Pretendimet parashtrihen në aktin për fillimin e procesit gjyqësor, si dhe gjatë ushtrimit të të drejtave që rrjedhin nga ky proces. Objekti i mosmarrëveshjes mund të ndryshojë sipas kërkesave që lindin gjatë procesit, kur këto të fundit kanë lidhje të mjaftueshme me pretendimet e fillimit.

Neni 6

Gjykata që gjykon mosmarrëveshjen duhet të shprehet mbi gjithçka që kërkohet dhe vetëm për atë që kërkohet.

Neni 7

Faktet

Fakt quhet çdo sjellje e njeriut, ngjarje shoqërore ose fenomen i natyrës, të cilit ligji i ngarkon një pasojë juridike.

Neni 8

Palët kanë detyrimin të paraqesin faktet mbi të cilat mbështesin pretendimet e tyre.

Neni 9

Gjykata fton palët për të dhënë shpjegime mbi faktet që ajo i vlerëson të nevojshme për zgjidhjen e mosmarrëveshjes.

Neni 10

Gjykata mbështet vendimin e saj vetëm mbi faktet që janë paraqitur gjatë procesit gjyqësor.

Neni 11

Provat

Provat janë të dhëna që merren në formën e parashikuar nga ky Kod dhe që vërtetojnë ose rrëzojnë pretendimet ose prapësimet e pjesëmarrësve në proces.

Neni 12

Pala që pretendon një të drejtë, ka detyrim që, në përputhje me ligjin, të provojë faktet mbi të cilët bazon pretendimin e saj.

Neni 13

Faktet e njohura botërisht ose zyrtarisht nuk ka nevojë të provohen.

Faktet, për të cilat ekziston një prezumim ligjor, nuk duhet të provohen nga pala në dobi të së cilës është prezumimi.

Neni 14

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 1)

Gjykata ka për detyrë që të zhvillojë një proces të rregullt ligjor, nëpërmjet garantimit të zhvillimit të një hetimi të plotë dhe të gjithanshëm, në përputhje me ligjin.

Neni 15

Palët janë të detyruara të japin ndihmesën e tyre për zhvillimin normal të hetimit gjyqësor. Gjykata i ngarkon ato me përgjegjësi në rast mosveprimi ose pengimi me faj të tyre.

Neni 16

E drejta

Gjykata zgjidh mosmarrëveshjen në përputhje me dispozitat ligjore dhe normat e tjera në fuqi, që janë të detyrueshme të zbatohen prej saj. Ajo bën një cilësim të saktë të fakteve dhe veprimeve që lidhen me mosmarrëveshjen, pa u lidhur me përcaktimin që mund të propozojnë palët.

Megjithatë, gjykata nuk mund të ndryshojë bazën juridike të padisë pa kërkesën e palës.

Neni 17

Gjykata fton palët që të japin shpjegime nga pikëpamja e së drejtës që ajo e çmon të nevojshme për zgjidhjen e mosmarrëveshjes.

Neni 18

Kontradiktoriteti

Asnjë palë nuk mund të gjykohet pa u dëgjuar ose pa u thirrur në gjykim.

Neni 19

Palët duhet t'i bëjnë të njohur njëra-tjetrës, në kohën e duhur, mjetet dhe faktet mbi të cilat mbështesin pretendimet e tyre, provat që do të paraqesin dhe dispozitat ligjore që do t'u referohen, në mënyrë që të bëhet e mundur për secilën palë mbrojtja e interesave të tyre në gjykim.

Neni 20

Gjykata duhet të ndjekë dhe të kërkojë të zbatohet parimi i kontradiktoritetit.

Ajo mbështet vendimin e saj vetëm në mjetet, shpjegimet, dokumentet e provat e tjera të treguara ose të sjella nga palët, kur këto të fundit kanë qenë në gjendje të debatojnë sipas parimit të kontradiktoritetit.

Neni 21

Kur ligji e lejon dhe rrethanat e çështjes diktojnë marrjen e një vendimi gjyqësor, pavarësisht nga dijenia e një pale, kjo e fundit ka të drejtën të ankohet në rrugë gjyqësore ndaj vendimit të dhënë.

Neni 22

Mbrojtja

Palët mund të mbrohen vetë, përveç rasteve kur përfaqësimi është i detyrueshëm.

Neni 23

Palët janë të lira të ndërtojnë mbrojtjen e interesave të tyre në gjykim, nëpërmjet përfaqësimit ose të çdo ndihme tjetër juridike, në përputhje me dispozitat në fuqi.

Neni 24

Gjykata dëgjon gjithnjë palët drejtpërsëdrejti, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Neni 25

Pajtimi i palëve

Është detyrë e gjykatës që të bëjë përpjekje për të pajtuar palët në mosmarrëveshje.

Neni 26

Karakteri publik i procesit gjyqësor

(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 1)

Seancat gjyqësore janë të hapura, përveç kur parashikohet ndryshe sipas këtij Kodi.

Gjykata mund të mos lejojë pjesëmarrjen e medias, kur çmon se nuk është në dobi të gjykimit. Në çdo rast vendimi përfundimtar i gjykatës shpallet publikisht.

Neni 27

Përdorimi i gjuhës shqipe në gjykim

Në të gjitha fazat e gjykimit përdoret gjuha shqipe.

Personat që nuk dinë shqip, përdorin gjuhën e tyre. Ata marrin dënimin për provat dhe për gjithë zhvillimin e gjykimit me anë të përkthyesit.

Neni 28

Gjykata në procesin gjyqësor civil

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 2)

Gjykata duhet të shprehet për të gjitha kërkesat që parashtrihen në padi, pa i kaluar kufijtë e saj, duke realizuar një gjykim të drejtë, të pavarur dhe të paanshëm brenda një afati të arsyeshëm.

Neni 29

Gjykata mbështet vendimin në provat e paraqitura nga palët ose nga prokurori, të marra në seancë gjyqësore.

Gjykata çmon provat që ndodhen në aktet, në bazë të bindjes së saj të brendshme, të formuar nga shqyrtimi në tërësinë e tyre i rrethanave të çështjes.

Neni 30

Publikimi i vendimit përfundimtar

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 3)

Kur çmohet se publikimi i vendimit përfundimtar i shërben rehabilitimit dhe/ose zhdëmtimit, gjykata, me kërkesën e palës së interesuar, urdhëron publikimin e vendimit në media.

Kur njoftimi nuk jepet në afatin e caktuar nga gjykata, pala, në favorin e së cilës është dhënë vendimi, ka të drejtë të kërkojë publikimin me shpenzimet e personit që detyrohet.

TITULLI II PADIA

Neni 31

(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr. 8812, datë 17.5.2001, neni 4)

Padia është e drejta e personit që bën pretendimin, për t'u dëgjuar, mbi themelin e këtij pretendimi, në mënyrë që gjykata ta shpallë atë të bazuar ose jo.

Pala kundërshtare ka të drejtë të diskutojë dhe të ngrejë prapësime mbi themelin dhe bazueshmërinë në ligj të këtij pretendimi.

Neni 32

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 5)

Padia mund të ngrihet:

- a) për të kërkuar rivendosjen e një të drejte ose interesi të ligjshëm që është shkelur;
- b) për vërtetimin e qenies ose mosqenies së një marrëdhënieje juridike ose një të drejte;
- c) për njohjen e vërtetësisë ose pavërtetësisë së një dokumenti me pasoja juridike për paditësin.

Neni 33

Nuk mund të ngrihet padi nga një person që i mungon zotësia juridike për të vepruar.

Neni 34

Personi që abuzon në të drejtën për të ngritur padi, duke qenë i ndërgjegjshëm për pathemelësinë ose pabazueshmërinë në ligj të saj, ose përdor mashtrimin, mund të dënohet nga gjykata me gjobë deri në 50 000 lekë, pa llogaritur shpërblimin e dëmit që mund të kërkohet.

TITULLI III GJYKATA, JURIDIKSIONI DHE KOMPETENCAT

KREU I PËRBËRJA E GJYKATËS

Neni 35

*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 6;
ndryshuar shkronja "a" dhe "b" me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 2; shfuqizuar shkronja "b" me ligjin nr. 49/2012; ndryshuar paragrafi i fundit me ligjin nr. 122/2013)*

Gjykata e shkallës së parë gjykon me trup gjykues të përbërë nga një gjyqtar ose tre gjyqtarë.

Me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë gjykohen këto çështje:

a) Paditë me vlerë më shumë se 20 milionë lekë vetëm nëse një nga palët e kërkon në seancë përgatitore, sipas nenit 158/a të këtij Kodi.

b) Shfuqizuar.

c) Paditë për shpalljen e zhdukjes ose të vdekjes së personit.

ç) Paditë për heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar të personave.

Çështjet e tjera gjykohen nga një gjyqtar i vetëm.

Gjykata e apelit gjykon me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë.

Gjykata e Lartë gjykon në kolegji me trup gjykues të përbërë nga 3 gjyqtarë të gjitha çështjet që, sipas këtij neni, në gjykatën e shkallës së parë gjykohen nga një gjyqtar. Çështjet e tjera gjykohen me trup gjykues të përbërë nga 5 gjyqtarë. Gjykata e Lartë gjykon në kolegje të bashkuara me pjesëmarrjen e të gjithë gjyqtarëve, çështjet e parashikuara shprehimisht në dispozita të tjera të këtij Kodi.

KREU II JURIDIKSIONI

Neni 36

Në juridiksionin e gjykatave hyjnë të gjitha mosmarrëveshjet civile dhe mosmarrëveshjet e tjera të parashikuara në këtë Kod e në ligje të veçanta.

Juridiksioni gjyqësor civil ushtrohet sipas dispozitave të këtij Kodi dhe ligjeve të tjera.

Asnjë institucion tjetër nuk ka të drejtë të pranojë për shqyrtim një mosmarrëveshje civile që është duke u gjykuar nga gjykata.

Është e pavlefshme çdo marrëveshje që lidhet në kundërshtim me këtë dispozitë.

Neni 37

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 7)

Juridiksioni i gjykatave shqiptare për personat fizikë dhe juridikë të huaj rregullohet me ligj.

Juridiksioni i gjykatave shqiptare nuk mund t'i kalohet me marrëveshje një juridiksioni të huaj, përveç kur gjykimi ka lidhje me një detyrim ndërmjet të huajve ose ndërmjet një të huaji e një shtetasi shqiptar, ose personi juridik pa banim ose qëndrim në Shqipëri, si dhe kur këto përjashtime janë parashikuar në marrëveshje ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë.

Neni 38

Gjykata shqiptare nuk pushon as pezullon gjykimin e një mosmarrëveshjeje, kur kjo e fundit ose një çështje tjetër që ka lidhje me të, është duke u gjykuar nga një gjykatë e huaj.

Neni 39

Juridiksioni ndaj përfaqësive diplomatike e konsullore

(Ndryshuar shkronja "b" me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 8)

Anëtarët e përfaqësive diplomatike e konsullore të vendosura në Republikën e Shqipërisë nuk i nënshtrohen juridiksionit të gjykatave shqiptare, përveç kur:

- a) pranojnë vullnetarisht,
- b) ekzistojnë rastet dhe kushtet e parashikuara nga Konventa e Vjenës për Marrëdhëniet Diplomatike.

Neni 40

Juridiksioni civil i gjykatave shqiptare nuk shtrihet në përfaqësuesit e shteteve të tjera dhe në grupin e tyre të shoqërimit, kur ata qëndrojnë me ftesë zyrtare të Republikës së Shqipërisë.

KREU III KOMPETENCAT

A.KOMPETENCAT NË LËNDË

Neni 41

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Në kompetencë të gjykatës së shkallës së parë janë të gjitha mosmarrëveshjet civile e mosmarrëveshjet e tjera të parashikuara në këtë Kod e në ligje të tjera.

B. KOMPETENCAT TOKËSORE

Neni 42

Paditë ngrihen në gjykatën e vendit ku i padituri ka vendbanimin ose vendqëndrimin e tij dhe kur këto nuk dihen, në gjykatën e vendit ku ai ka banesën e përkohshme.

Kur i padituri nuk ka vendbanim, as vendqëndrim dhe as banesë të përkohshme në Republikën e Shqipërisë, paditë ngrihen në gjykatën ku banon paditësi.

Neni 43

(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Kur i padituri është person juridik, paditë ngrihen në gjykatën e vendit ku personi juridik ka qendrën e tij.

Paditë që rrjedhin nga marrëdhënie juridike me një degë ose agjenci lokale të personit juridik, mund të ngrihen edhe në gjykatën ku ka qendrën dega ose agjencia, si dhe në gjykatën e shkallës së parë ku personi juridik ka një ndërtesë me aktivitet ose një përfaqësues të autorizuar që të paraqitet në gjykim për objektin e padisë.

Neni 44

Paditë kundër të miturve që nuk kanë mbushur moshën katërbëdhjetë vjeç ose kundër personave që u është hequr krejtësisht zotësia për të vepruar, ngrihen në gjykatën e vendit ku ka banimin përfaqësuesi ligjor i tyre.

Neni 45

Paditë për të drejta reale mbi sende të paluajtshme, për pjesëtimin e sendeve të përbashkëta dhe për posedimin ngrihen në gjykatën e vendit ku ndodhen sendet ose pjesa më e madhe e tyre.

Paditë, që rrjedhin nga kallëzimi i një punimi të ri dhe i një dëmi të mundshëm, ngrihen në gjykatën e vendit ku ka ndodhur fakti për të cilin është ngritur padia.

Neni 46

Paditë që rrjedhin nga trashëgimi, paditë për pavlefshmërinë e testamentit dhe ato për pjesëtimin e trashëgimit ngrihen në gjykatën e vendit ku trashëgimlënësi ka pasur banimin e tij të fundit dhe, kur ky nuk dihet, në gjykatën e vendit ku ndodhet e gjithë pasuria ose pjesa më e madhe e saj.

Kur trashëgimlënësi është shtetas shqiptar dhe në kohën e vdekjes së tij nuk e ka pasur banimin në Republikën e Shqipërisë, paditë e parashikuara në paragrafin e parë mund të ngrihen në gjykatën e

vendit ku trashëgimlënësi ka pasur banimin e fundit në Republikën e Shqipërisë ose në gjykatën e vendit ku ndodhet pjesa më e madhe e pasurisë së tij. Kur trashëgimlënësi nuk ka pasur në Republikën e Shqipërisë as banim të fundit, as pasuri, paditë si më sipër ngrihen në gjykatën e kryeqytetit.

Neni 47

Paditë për kërkim ushqimi dhe paditë që rrjedhin nga marrëdhëniet e punës, mund të ngrihen si në gjykatën e vendit ku ka banimin i padituri, ashtu dhe në gjykatën e vendit ku ka banimin paditësi.

Padia për heqjen ose pakësimin e ushqimit të caktuar ngrihet në gjykatën e vendit ku ka banimin i padituri.

Neni 48

Paditë që rrjedhin nga shkaktimi i dëmit mund të ngrihen si në gjykatën e vendit ku ka banimin i padituri, ashtu dhe në gjykatën e vendit ku është shkaktuar dëmi.

Kur kërkohet shpërblimi i dëmit të shkaktuar nga vdekja ose dëmtimi i shëndetit, padia mund të ngrihet edhe në gjykatën e vendit ku banon paditësi.

Neni 49

Paditë, për të kërkuar ekzekutimin e detyrueshëm mbi sende, ngrihen në gjykatën e vendit ku ndodhen ato ose pjesa më e madhe e vlerës së tyre.

Paditë për të kërkuar ekzekutimin e detyrueshëm për kryerjen ose moskryerjen e një veprimi të caktuar, ngrihen në gjykatën e vendit ku duhet të përmbushet një detyrim i tillë.

Neni 50

Paditë që kanë për objekt kundërshtimin e veprimeve të kryera nga përmbartuesi për ekzekutimin e detyruar, ngrihen në gjykatën e vendit të ekzekutimit.

Neni 51

Paditë për vërtetimin e qenies ose mosqenies së martesës, për anulimin e martesës dhe për zgjidhjen e saj, mund të ngrihen si në gjykatën e vendit ku bashkëshortët kanë pasur banimin e tyre të përbashkët të fundit ose në gjykatën e vendit ku ka banimin i padituri. Kur i padituri nuk ka banim ose vendqëndrim dhe as banesë të përkohshme në Republikën e Shqipërisë, padia ngrihet në gjykatën e vendit ku ka banimin, vendqëndrimin ose banimin e përkohshëm paditësi dhe kur as paditësi nuk i ka ato, padia ngrihet në gjykatën e kryeqytetit.

Neni 52

Kompetenca tokësore mund të ndryshohet me marrëveshje me shkrim të palëve, përveç rasteve të parashikuara në nenet 45 e 46 të këtij Kodi dhe kur ligji e ndalon këtë marrëveshje.

Neni 53

Kur janë shumë të paditur, që kanë banimin ose vendqëndrimin e tyre në vende të ndryshme, padia mund të ngrihet në gjykatën e vendit ku ka banimin ose vendqëndrimin cilido nga të paditurit.

Neni 54

E drejta e zgjedhjes ndërmjet shumë gjykatave kompetente i takon paditësit, e cila ushtrohet me ngritjen e padisë.

C. NDRYSHIMET E KOMPETENCËS PËR SHKAK TË LIDHJES SË MOSMARRËVESHJEVE

Neni 55

Gjykata që gjykon padinë kryesore është kompetente për të shqyrtuar edhe kërkesat dytësore, kundërpadinë ose ndërhyrjen kryesore. Në këtë rast gjykata merr vendim për bashkimin e tyre në një çështje të vetme.

Neni 56

(Shtuar fjalë në shkronjën "b" me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 9)

Gjykata që është kompetente në shqyrtimin e mosmarrëveshjes, me kërkesën e palëve mund të vendosë dërgimin e çështjes në një gjykatë tjetër që është edhe kjo kompetente vetëm kur:

a) në gjykatën tjetër mosmarrëveshja mund të zgjidhet më shpejt dhe më lehtë sesa në gjykatën e zgjedhur nga paditësi;

b) shihet me vend kërkesa e të paditurit, të cilit nuk i dihej vendbanimi ose vendqëndrimi, për gjykimin e mosmarrëveshjes në gjykatën e vendit ku ai ka vendbanimin ose vendqëndrimin e tanishëm.

Neni 57

Paditë kundër disa të paditurve që shqyrtohen nga gjykata me trupa gjykues të ndryshëm, kur kanë lidhje midis tyre për nga objekti, mund të bashkohen me një çështje të vetme dhe të shqyrtohen nga gjykata e vendit të banimit ose të qëndrimit të njërit prej të paditurve.

Neni 58

Kur në të njëjtën gjykatë ose gjykata të ndryshme shqyrtohen në të njëjtën kohë mosmarrëveshje midis të njëjtave palë dhe kanë të njëjtin shkak e të njëjtin objekt, vendoset pushimi i gjykimit të mosmarrëveshjeve të paraqitura pas asaj të regjistruar më parë.

D. KUNDËRSHTIMI I JURIDIKSIONIT DHE I KOMPETENCËS

Neni 59

(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Gjykata në çdo fazë dhe shkallë të gjykimit, qoftë edhe kryesisht, merr në shqyrtim nëse çështja që shqyrton, bën pjesë në juridiksionin gjyqësor apo atë administrativ.

Kundër vendimit të dhënë për një rast të tillë, mund të bëhet ankimi i veçantë në Gjykatën e Lartë.

Neni 60

(Ndryshuar paragrafi I me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Kur një institucion shtetëror pretendon se mosmarrëveshja që ka pranuar gjykata për një shqyrtim hyn në juridiksionin administrativ, mosmarrëveshja zgjidhet nga Gjykata e Lartë me kërkesën e institucionit shtetëror ose të prokurorit.

Gjykimi i filluar pezullohet derisa të jepet vendimi për zgjidhjen e mosmarrëveshjes për juridiksionin. Gjykata mund të marrë vetëm masa për sigurimin e padisë dhe të kryejë veprime procedurale që nuk presin.

Neni 61

Dërgimi i çështjes gjykatës kompetente

Gjykata, kur konstaton se nuk është kompetente për gjykimin e çështjes kryesisht ose me kërkesën e palëve, vendos moskompetencën e saj dhe i dërgon aktet në gjykatën kompetente.

Neni 62

Kundër vendimit të gjykatës që ka shpallur moskompetencën për gjykimin e mosmarrëveshjes, si dhe kundër vendimit të saj mbështetur në nenin 60 të këtij Kodi, mund të bëhet ankimi i veçantë nga palët dhe nga prokurori, kur ka ngritur padi ose ka marrë pjesë në gjykimin e mosmarrëveshjes, në Gjykatën e Lartë.

Neni 63

Ankimi pezullon gjykimin

(Ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr.122/2013)

Me depozitimin e ankesës, sipas nenit 62 të këtij Kodi, pezullohet gjykimi i çështjes dhe gjykata mund të kryejë vetëm veprime procedurale që nuk presin.

Gjykata e Lartë shqyrton ankimin në dhomë këshillimi, në kolegji, me trup gjykues të përbërë nga 3 gjyqtarë dhe shprehet me vendim të arsyetuar jo më vonë se tridhjetë ditë nga momenti i depozitimit të ankesës.

Gjykata e Lartë në vendimin e saj për rregullimin e kompetencës jep udhëzimet e nevojshme për procesin gjyqësor të zhvilluar dhe për vazhdimin e tij nga gjykata që deklarohet kompetente.

Neni 64

Detyrimi për pranimin e çështjes për gjykim

(Shtuar fjalë në fund të paragrafit të dytë, me ligjin nr.122/2013)

Çështja që dërgohet për shqyrtim nga një gjykatë në një gjykatë tjetër të së njëjtës kategori ose nga një gjykatë më e lartë, duhet të pranohet dhe të shqyrtohet nga gjykata së cilës i dërgohet.

Konfliktet për kompetencë midis gjykatave nuk lejohen, por gjykata, pa ndërprerë gjykimin e çështjes, ka të drejtë t'i parashtrojë qëndrimin e saj Gjykatës së Lartë e cila vendos për rregullimin e kompetencës sipas rregullave të përcaktuara në paragrafin e dytë të nenit 63 të këtij Kodi.

KREU IV

RREGULLA PËR CAKTIMIN E VLERËS SË PADISË

Neni 65

Vlera e padisë llogaritet në momentin e paraqitjes së saj në gjykatë.

Kërkesat e parashtuara në të njëjtin proces kundër të njëjtit person, mblidhen ndërmjet tyre, duke përfshirë edhe kamatat e arrira, shpenzimet e kryera dhe dëmet e pretenduara.

Kur kërkohet nga shumë persona ose kundër disa personave përmbushja me kuota e një detyrimi, vlera e padisë përcaktohet nga i gjithë detyrimi.

Neni 66

Vlera e padisë që lidhet me ekzistencën, vlefshmërinë ose zgjidhjen e një marrëdhënie juridike detyrimi, përcaktohet në bazë të asaj pjese të raportit që është në mosmarrëveshje.

Në rastin kur ka mbaruar kontrata e qirasë për sende të paluajtshme, vlera përcaktohet në bazë të shumës së qirasë që kërkohet, por në qoftë se ka kontestime për vazhdimin e kontratës së qirasë, vlera përcaktohet duke mbledhur qiratë për periudhën në kontestim.

Në pjesëtimin e pasurisë, vlera përcaktohet nga vlefja e pjesës që kërkohet.

Neni 67

Në rastin e kërkimit të një detyrimi ushqimor periodik, kur titulli kundërshtohet, vlera përcaktohet në bazë të shumës së përgjithshme që duhet të jepet për dy vjet.

Në çështjet që kanë lidhje me rentat e përrjetshme, kur titulli kundërshtohet, vlera përcaktohet nga shuma e vlerave për njëzet vjet, ndërsa në rastin e rentave të përkohshme vlera përcaktohet nga shumat vjetore të kërkuara deri në dhjetë vjet.

Neni 68

Kur kërkohet një shumë parash ose një send i luajtshëm, vlera përcaktohet në bazë të shumës së treguar ose të vlerës së deklaruar nga paditësi. Në mungesë të përcaktimit ose të deklarimit, pranohet se përcaktimi i vlerës është në kompetencë të gjykatës.

I padituri mund të kundërshtojë vlerën si më sipër të deklaruar ose të prezumuar, por vetëm në fillim të mbrojtjes së tij.

Neni 69

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 10)

Kur kërkohet një pronë e paluajtshme ose të drejta reale mbi të, vlera e padisë përcaktohet nga vlera në treg e pronës ose e të drejtave që kërkohen.

Neni 70

Vlera e padisë që kundërshton ekzekutimin e detyruar, përcaktohet nga kredia për të cilën procedohet. Vlera e padisë së personit të tretë që kundërshton ekzekutimin e detyruar varet nga vlefja e sendeve për të cilat bëhet kundërshtimi.

KREU V PËRJASHTIMI I GJYQTARIT, KËRKESA PËR PËRJASHTIM

Neni 71

Kushtet për të qenë gjyqtar caktohen me ligj.

Neni 72

Rastet për përjashtimin e gjyqtarit

Gjyqtari është i detyruar të heqë dorë nga gjykimi i një çështje konkrete kur:

1. ka interes në çështje ose në një mosmarrëveshje tjetër që ka lidhje me atë në gjykim;

2. ai vetë ose bashkëshortja e tij është i afërt deri në shkallë të katërt apo krushqi deri në shkallë të dytë ose është i lidhur me detyrime birësimi apo bashkëjeton në mënyrë të përhershme me njërin nga palët ose nga mbrojtësit;

3. ai vetë ose bashkëshortja e tij janë në konflikt gjyqësor ose në armiqësi apo në marrëdhënie kredie apo huaje me njërin prej palëve, ose njërin prej përfaqësuesve;

4. ka dhënë këshilla ose ka shfaqur mendim për çështjen në gjykim apo ka marrë pjesë në gjykimin e çështjes në një shkallë tjetër të procesit, është pyetur si dëshmitar, si ekspert ose si përfaqësues i njëres apo tjetres palë;

5. është kujdestar, punëdhënës i njëres prej palëve, administrator ose ka një detyrë tjetër në një ent, shoqatë, shoqëri ose institucion tjetër që ka interesa për çështjen në gjykim;

6. në çdo rast tjetër kur vërtetohen, sipas rrethanave konkrete, arsye serioze njëanshmërie.

Kërkesa për heqjen dorë i paraqitet kryetarit të gjykatës përkatëse i cili vendos. Për deklarimin e heqjes dorë të kryetarit të gjykatës së shkallës së parë vendos kryetari i gjykatës së apelit dhe për kërkesën e këtij të fundit vendos kryetari i Gjykatës së Lartë.

Përmbajtja e kërkesës u njoftohet palëve.

Neni 73

Heqja dorë e gjyqtarit nga gjykimi i çështjes

(Ndryshuar fjalia e dytë me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 3)

Gjyqtari, i cili vlerëson me ndërgjegje se ka shkaqe të arsyeshme për të mos marrë pjesë në shqyrtimin e një çështjeje, i kërkon kryetarit të gjykatës zëvendësimin e tij. Kryetari i gjykatës, kur e sheh me vend kërkesën, urdhëron zëvendësimin e tij me një gjyqtar tjetër, me anë të shortit.

Neni 74

Procedura për përjashtimin e gjyqtarit

(Shfuqizuar paragrafi V, VI me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 11)

Në rastet kur është e detyrueshme heqja dorë e gjyqtarit, secila nga palët mund të kërkojë përjashtimin e tij.

Kërkesa e nënshkruar nga pala përkatëse ose nga përfaqësuesi i saj, duhet të depozitohet në sekretarinë e gjykatës kur është bërë i ditur emri i gjyqtarit apo gjyqtarëve që shqyrtojnë çështjen dhe në rastin e kundërt menjëherë pas shpalljes së gjyqtarit apo gjyqtarëve që do të gjykojnë çështjen.

Paraqitja e mëvonshme e kërkesës lejohet vetëm kur pala ka marrë dijeni më vonë për shkakun e përjashtimit ose kur gjatë ushtrimit të funksioneve, gjyqtari ka shfaqur mendim të njëanshëm e në mënyrë të papërshtatshme mbi faktet dhe rrethanat objekt gjykimi, por sidoqoftë jo më vonë se tri ditë nga marrja dijeni.

Kërkesa duhet të përmbajë shkaqet e përjashtimit, dokumentet e provat e tjera që disponohen.

Neni 75

Kompetenca për shqyrtimin e kërkesës

*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 12;
ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)*

Kërkesa për përjashtimin e gjyqtarëve shqyrtohet në seancë nga një gjyqtar tjetër i së njëjtës gjykatë. Ndaj vendimit për pranimin ose rrëzimin e kërkesës për përjashtim lejohet ankim së bashku me vendimin përfundimtar.

Për kërkesën e përjashtimit të gjyqtarit të gjykatës së apelit vendos një trup gjykues prej 3 gjyqtarësh i kësaj gjykate, i ndryshëm nga ai, të cilit i përket gjyqtari që kërkohet të përjashtohet. Vendimi është i formës së prerë.

Për kërkesën e përjashtimit të gjyqtarit të Gjykatës së Lartë vendos një koleg prej 3 gjyqtarësh i kësaj gjykate, i ndryshëm nga ai, të cilit i përket gjyqtari që kërkohet të përjashtohet. Vendimi është i formës së prerë.

Nuk pranohet kërkesa për përjashtimin e gjyqtarëve të caktuar për të vendosur mbi përjashtimin.

Neni 76

Sanksione për kërkesën e deklaruar të papranueshme

(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 13)

Kërkesa për përjashtim quhet e papranueshme kur nuk është bërë në mënyrën dhe në afatet e parashtruara në nenin 74 të këtij Kodi.

Vendimi, që deklaron të papranueshme kërkesën ose nuk pranon përjashtimin e gjyqtarit, përmban shpenzimet gjyqësore përkatëse, si dhe një gjobë deri në 10.000 lekë kur është person fizik dhe deri në 20.000 lekë kur është person juridik në ngarkim të palës që, duke abuzuar, ka parashtruar një ankim të padrejtë.

KREU VI

SEKRETARIA GJYQËSORE

Neni 77

Detyrat e sekretarit gjyqësor

(Shtuar paragrafi III me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 14; ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)

Sekretari gjyqësor dokumenton për të gjitha efektet, në rastet dhe në mënyrat e parashikuara nga ligji, veprimtari të mirëfillta të gjykatës, të palëve e pjesëmarrësve të tjerë në proces.

Sekretari merr pjesë në të gjitha veprimet e gjykatës për të cilat duhet të mbahet procesverbal.

Sekretari regjistron çështjet, formon fashikujt gjyqësorë, duke futur atje dokumente ose kopje të tyre të vërtetuara sipas ligjit dhe shënon menjëherë datën e depozitimit, i ruan ato, përpilon komunikimet dhe njoftimet e parashikuara nga ligji ose nga gjykata dhe detyra të tjera që lidhen me procesin gjyqësor.

Sekretari lëshon, kundrejt pagesës, kopje të akteve të përpiluara, të regjistrimeve të mbajtura me mjete të regjistrimit audio ose audiovizive, transkripte të plota ose të pjesshme të këtyre të fundit, si dhe ekstrakte autentike të akteve të përpiluara me shtypshkrim apo dorëshkrim.

Neni 78

Nëpunësi gjyqësor

Nëpunësi gjyqësor merr pjesë në seancë gjyqësore dhe merr masa për zbatimin e urdhrave, ndjek procedurën e njoftimit të akteve dhe kryen detyra të tjera që lidhen me procesin gjyqësor.

Neni 79

Përgjegjësia për dëmin e shkaktuar

(Shfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 15)

Neni 79/a

Avokatura e Shtetit

(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 16)

Avokatura e Shtetit ushtron përfaqësimin në rastet e parashikuara me ligj. Gjykata, që shqyrton çështje për të cilat me ligj përfaqësimi dhe mbrojtja kryhet nga Avokatura e Shtetit, urdhëron njoftimin e akteve kësaj të fundit, me qëllim që ajo të ketë mundësi të marrë pjesë në gjykim.

**KREU VII
EKSPERTI**

(Shfuqizuar nenet 80-83 me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 17)

**TITULLI IV
PROKURORI**

(Shfuqizuar nenet 84-89 me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 17)

**TITULLI V
NGRITJA E PADISË****KREU I
PALËT****Neni 90
Përkufizimi**

Palë në një gjykim civil janë personat fizikë ose juridikë, në emër ose kundër të cilëve zhvillohet gjykimi.

Askush nuk mund të përfaqësojë në një gjykim civil të drejtat e të tjerëve, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

**Neni 91
Zotësia për të vepruar**

Kanë zotësi për të vepruar në një gjykim civil personat që ushtrojnë lirisht të drejtat, të cilat duhet të respektohen nga të tjerët.

Personat, që nuk kanë zotësi për të vepruar në një gjykim civil, mund të marrin pjesë në gjykim vetëm kur përfaqësohen, sipas dispozitave që rregullojnë zotësinë e tyre.

**Neni 92
Përfaqësimi në gjyq**

Personat juridikë marrin pjesë në gjykim me anë të atij që i përfaqëson, sipas dispozitave ligjore.

Neni 93

Personat që kanë zotësi për të vepruar, mund t'i kryejnë vetë të gjitha veprimet procedurale, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Neni 94

Kur mungon personi i cili duhet të përfaqësohet në gjyq sipas paragrafit të dytë të nenit 91 të këtij Kodi dhe ekzistojnë arsye të justifikuara që kërkojnë kryerjen e shpejtë të disa veprimeve procedurale, mund të caktohet një kujdestar i posaçëm derisa çështja të ndiqet nga ai që është ngarkuar ta përfaqësojë.

Në të njëjtën mënyrë veprohet edhe për emërimin e një kujdestari të posaçëm për të përfaqësuarin, kur ka konflikt interesash me përfaqësuesin.

Neni 95

Askush nuk mund të bëjë të vlefshme në emrin e tij, në një proces gjyqësor civil, një të drejtë të një tjetri, përveç kur parashikohet shprehimisht nga ligji.

**KREU II
PËRFAQËSUESIT**

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Neni 96

Pajisja me prokurë e përfaqësuesit

(Ndryshuar paragrafi I me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 17)

Si përfaqësues të palëve me prokurë mund të jenë:

- a) avokatët;
- b) bashkëshortët, të paralindurit, të paslindurit, vëllezërit dhe motrat;
- c) juristët dhe punonjësit e tjerë të autorizuar të institucioneve shtetërore ose të personave juridikë;
- c) personat që lejohen nga gjykata për të qenë përfaqësues në një çështje;
- d) personat e tjerë që parashikohen me ligj se mund të jenë përfaqësues të palëve.

Nuk mund të jenë përfaqësues të palëve:

- a) personat që nuk kanë mbushur moshën 18 vjeç;
- b) personat që u është hequr zotësia për të vepruar;
- c) avokatët të cilëve u është pezulluar ushtrimi i profesionit për aq kohë sa zgjat kjo masë;
- ç) gjyqtarët dhe prokurorët.

Prokura mund të jetë e përgjithshme ose e posaçme. Ajo bëhet me shkrim sipas dispozitave të Kodit Civil, si dhe me gojë përpara gjykatës që shqyrton mosmarrëveshjen.

Neni 97

Të drejta të përfaqësuesit në procesin gjyqësor

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Kur palët përfaqësohen në gjykim nga përfaqësuesi, ky mund të kryejë dhe të marrë në interes të palës së vet të gjitha aktet që i nevojiten procesit, që ligji nuk e ndalon.

Në çdo rast nuk mund të kryejë akte që sjellin disponim të së drejtës, përveç rasteve kur ka fituar tagër në mënyrë të shprehur.

Neni 98

Shfuqizimi dhe heqja dorë nga prokura

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

I përfaqësuar mund të shfuqizojë kurdoherë prokurën dhe përfaqësuesi mund të heqë dorë në çdo kohë prej saj, por shfuqizimi ose heqja dorë nuk kanë efekt për palën tjetër, përderisa nuk është bërë zëvendësimi i përfaqësuesit.

Neni 99

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Pala ose personi që e përfaqëson, kur ka cilësinë e nevojshme për të ushtruar tagrin e përfaqësuesit me prokurë, mund të paraqitet në gjykim pa praninë e ndonjë përfaqësuesi tjetër, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

KREU III
DETYRAT E PALËVE DHE TË PËRFAQËSUESVE
(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Neni 100

Palët detyrohen të ruajnë respektin që dikton procesi gjyqësor.

Gjykata, sipas rëndësisë së shkeljes, merr masa ndaj tyre, në përputhje me rregullat e parashikuara në këtë Kod.

Neni 101

Në dokumentet që i paraqiten gjykatës dhe në diskutimet gjatë procesit gjyqësor, palët dhe përfaqësuesit e tyre nuk duhet të përdorin shprehje të papërshtatshme ose fyese.

Në çdo fazë të gjykimit, gjykata mund të urdhërojë heqjen e shprehjeve të papërshtatshme ose fyese dhe në vendimin përfundimtar të caktojë në favor të personit të fyer dhe në ngarkim të autorit të fyerjes ose të shprehjeve të papërshtatshme, një shumë lekësh me titull shpërblimi të dëmit jopasuror, kur shprehjet fyese nuk kanë lidhje me objektin e mosmarrëveshjes.

KREU IV
PËRGJEGJËSIA E PALËVE PËR SHPENZIMET GJATË PROCESIT DHE PËR DËMET GJATË PROCESIT

Neni 102

Përbërja e shpenzimeve gjyqësore

(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 19)

Shpenzimet gjyqësore përbëhen nga taksat mbi aktet, shpenzimet për aktet që kryhen, si dhe nga shpenzimet e tjera të nevojshme të gjykimit.

Për ngritjen e padisë paguhet taksa mbi aktet në rastet dhe në masën e caktuar sipas ligjit.

Neni 103

Kur objekti i padisë pakësohet, nuk kthehet taksa mbi aktet e paguara për kërkesëpadinë, ndërsa kur objekti i padisë shtohet, merret taksa për pjesën e shtuar të saj.

Neni 104

Mënyra e caktimit

(Shtuar paragrafi I me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 21)

Taksa mbi aktet paguhet në bazë të vlerës së padisë.

Kur në padi nuk është caktuar vlera e saj, ose kur vlera e caktuar ka ndryshime të dukshme me vlerën e vërtetë, gjykata e cakton atë sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod.

Kur në kohën e ngritjes së padisë paraqitet i vështirë caktimi i vlerës së saj, taksa mbi aktet caktohet nga gjykata në mënyrë të përafërt. Në rast se në dhënien e vendimit vlera e padisë del më e madhe ose më e vogël nga ajo e caktuar nga gjykata, kërkohet taksa plotësuese ose kthehet shuma e marrë tepër.

Neni 105

Parapagimi i shpenzimeve gjyqësore*(Shtuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 21)*

Shpenzimet për dëshmitarët, ekspertët dhe për këqyrjen e sendeve ose këqyrjen në vend parapaguhet nga pala që i ka kërkuar në shumën që ka caktuar gjykata. Por gjykata, duke marrë parasysh rrethanat e çështjes dhe gjendjen pasurore të palëve, mund të ngarkojë njërin ose të dyja palët që të paguajnë shpenzimet e tyre, pavarësisht se kush prej tyre ka kërkuar pyetjen e dëshmitarëve, kryerjen e ekspertimit ose të këqyrjes.

Kur një palë është e detyruar që të paguajë shpenzimet gjyqësore dhe nuk i paguan vullnetarisht, gjykata urdhëron me vendim nxjerrjen e tyre të detyrueshme.

Neni 105/a

(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 22)

Dëshmitarët, ekspertët dhe përkthyesit kanë të drejtë të marrin shpenzimet që kanë bërë për paraqitjen e tyre, si dhe një shpërblim për largimin e tyre nga vendi i punës.

Ekspertët kanë të drejtë të shpërblehen edhe për shërbimin e kryer.

Masa e shpenzimeve dhe e shpërblimeve, që u takojnë dëshmitarëve dhe ekspertëve, caktohet nga Këshilli i Ministrave.

Neni 105/b

(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 23)

Personat që, sipas dispozitave për taksën mbi aktet, përjashtohen nga pagimi i taksës, përjashtohen edhe nga pagimi i shpenzimeve të tjera gjyqësore. Në këto raste, shpenzimet përballohen nga fondi përkatës i parashikuar në Buxhetin e Shtetit.

Organet e pushtetit publik dhe personat e tjerë juridikë që, sipas dispozitave për taksën mbi aktet përjashtohen nga pagimi i taksës, paguajnë shpenzimet e tjera gjyqësore.

Neni 106

Cilës palë i ngarkohen*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 24)*

Taksat mbi aktet, shpenzimet e tjera gjyqësore dhe shpërblimi për një avokat, në qoftë se ka pasur të tillë, të paguara nga paditësi, i ngarkohen të paditurit në masën e pjesës së padisë që është pranuar nga gjykata. Taksa mbi aktet dhe shpenzimet e tjera gjyqësore, nga pagimi i të cilave pala është përjashtuar sipas nenit 105/b, i ngarkohen palës tjetër në masën e pjesës së padisë që është pranuar nga gjykata.

I padituri ka të drejtë të kërkojë pagimin e shpenzimeve gjyqësore që ka bërë, në përpjesëtim me pjesën e refuzuar të padisë.

I padituri ka të drejtë të kërkojë pagimin e shpenzimeve gjyqësore që ka bërë, edhe në rast se është vendosur pushimi i gjykimit.

Neni 107

Pala, që me qëllim vonimi të pajustificuar shkakton shtytjen e gjykimit të çështjes, ngarkohet me shpenzimet e bëra për këtë shtytje.

Kur i padituri me sjelljen e tij nuk i ka dhënë shkak ngritjes së padisë, shpenzimet gjyqësore i ngarkohen paditësit edhe sikur të pranohet padia.

Neni 108

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 25)

Kur çështja përfundon me pajtim, shpenzimet gjyqësore mbeten në ngarkim të secilës palë që i ka bërë, përveç kur ka marrëveshje të kundërt.

Neni 109

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 26)

Personi i tretë që bën ndërhyrje dytësore nuk detyrohet dhe as ngarkohet me pagimin e shpenzimeve gjyqësore.

Neni 110

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 27)

Për caktim të gabuar të vlerës së padisë dhe për llogaritje të gabuar të taksave mbi aktet dhe të shpenzimeve të tjera gjyqësore mund të bëhet ankim i veçantë.

KREU V

MJETET LIGJORE TË MBROJTJES

(Shfuqizuar nenet 111-114 me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 28)

TITULLI VI

AKTET PROCEDURALE, NJOFTIMET DHE AFATET

KREU I

FORMAT E AKTIT

Neni 115

Forma e hartimit të aktit

(Ndryshuar titulli me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 29)

Aktet procedurale, për të cilat ligji nuk kërkon forma të caktuara, mund të kryhen në formën më të dobishme për arritjen e qëllimit të tyre.

Neni 116

Gjuha e hartimit të aktit

(Shtuar titulli me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 30)

Aktet procedurale hartohen në gjuhën shqipe.

Gjykata për pyetjen e personave që nuk dinë gjuhën shqipe ose për përkthimin e dokumenteve të shkruara në gjuhë të huaj thërret përkthyesin.

Përkthyesi që nuk paraqitet pa shkaqe të përligjura, thirret me detyrim. Ai mban përgjegjësi penale dhe civile sikurse eksperti.

Neni 117

Përmbajtja e aktit procedural

Përveç kur ligji parashikon ndryshe, thirrja për në gjyq, kërkesëpadia e kundërpadia, duhet të tregojnë gjykatën, palët, objektin, shkaqet ligjore të kërkesës dhe përfundimet, si dhe datën e hartimit dhe duhet të nënshkruhen prej palës që e paraqet aktin ose nga përfaqësuesi i saj, si në origjinal ashtu dhe në kopjet për njoftim.

Neni 118

Procesverbali

*(Ndryshuar me ligjin n.8812, datë 17.5.2001, neni 31;
ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)*

Kryetari i seancës duhet të sigurohet që të mbahet procesverbal nëpërmjet regjistrimit audio ose audioviziv për seancën gjyqësore, si dhe për çdo veprim tjetër procedural gjyqësor që zhvillohet jashtë seance. Nëse nuk është e mundur që procesverbali të mbahet nëpërmjet regjistrimit audio ose audioviziv, ai mbahet duke bërë një përmbledhje të saktë me shtypshkrim apo dorëshkrim.

Procesverbali duhet të tregojë:

- a) vendin ku zhvillohet veprimi procedural gjyqësor;
- b) kohën e zhvillimit të veprimit procedural gjyqësor;
- c) përbërjen e trupit gjykues dhe emrin e sekretarit të gjykatës;
- ç) gjenealitetet e pjesëmarrësve në gjykim; dhe
- d) personat e thirrur, që nuk janë paraqitur, si dhe, nëse dihet, arsyen e mungesës së tyre.

Procesverbali duhet të përshkruajë veprimet procedurale të kryera gjatë gjykimit dhe të pasqyrojë fjalë për fjalë:

- a) të gjitha kërkimet dhe kundërshtimet e palëve dhe të personave të tretë;
- b) përmbledhjen e saktë të çdo shpjegimi dhe pretendimi me shkrim të paraqitur nga pala;
- c) pyetjet dhe thëniet e personave që marrin pjesë në gjykim, duke përfshirë dëshmitarët dhe ekspertët;
- ç) provat e marra, duke përfshirë përmbajtjen e provave me shkresë që janë paraqitur, të shiritave të magnetofonit, diapozitivave e filmave;
- d) të gjitha vendimet dhe urdhrat që ka dhënë gjykata gjatë gjykimit; dhe
- dh) të gjitha pretendimet përfundimtare të palëve.

Në rast se procesverbali mbahet në formë të përmbledhur me shtypshkrim apo dorëshkrim, dhe një nga palët kërkon që pjesë nga thëniet e palës tjetër të përfshihen në procesverbal, gjykata duhet ta marrë parasysh këtë kërkesë.

Nëse procesverbali mbahet në formë të përmbledhur me shtypshkrim apo dorëshkrim, ai nënshkruhet në fund të çdo faqeje nga sekretari dhe në fund të dokumentit nga kryetari i seancës, menjëherë pas seancës, dhe përfshihet në dosjen gjyqësore.

Procesverbali është pjesë përbërëse e dosjes gjyqësore dhe ruhet për aq kohë sa edhe vetë dosja. Rregullat e hollësishme për ruajtjen dhe arkivimin e procesverbalit përcaktohen me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Neni 118/1

Transkriptimi i procesverbaleve të mbajtura me mjete të regjistrimit audio ose audiovizive

(Shtuar me ligjin nr. 122/2013)

Transkriptimi i procesverbaleve të mbajtura me mjete të regjistrimit audio ose audiovizive përgatitet nga sekretari gjyqësor, ose teknikë të kontraktuar nga gjykata dhe që veprojnë nën mbikëqyrjen e sekretarit gjyqësor.

Transkriptimi i procesverbalit bëhet në rastet kur:

- a) kërkohet nga anëtarët e trupit gjykues;
- b) kërkohet me shkrim nga palët në gjykim ose persona të tjerë të interesuar dhe kjo kërkesë miratohet nga kryetari i seancës gjyqësore, pasi paguhet tarifat e vendosura për këtë qëllim, e cila përcaktohet me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Transkriptimi i regjistrimit mund të bëhet për të gjitha seancat e një çështjeje, për seanca të veçanta ose për pjesë të shkëputura prej tyre, sipas kërkesës së personit që kërkon transkriptimin.

Transkriptimi mund të kërkohet edhe para se gjykata të ketë dhënë vendimin për çështjen.

Transkriptimi i bashkëngjitet dosjes gjyqësore pa cenuar vlefshmërinë e procesverbalit të mbajtur sipas nenit 118 të këtij Kodi.

KREU II PAVLEFSHMËRIA E AKTEVE

Neni 119

Shpallja e pavlefshmërisë

Akti procedural që nuk është kryer në formën që kërkohet shprehimisht nga ligji, mund të shpallet i pavlefshëm.

Akti mund të shpallet i pavlefshëm edhe kur i mungojnë të dhënat e domosdoshme për arritjen e qëllimit të tij.

Pavlefshmëria nuk mund të shpallet kur akti ka arritur qëllimin për të cilin është destinuar.

Neni 120

Nuk mund të shpallet pavlefshmëria e një akti procedural pa kërkesën e palës, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Vetëm pala në interes të së cilës është bërë një kërkesë, mund të kundërshtojë pavlefshmërinë e aktit për mungesë të vetë kërkesës.

Pavlefshmëria nuk mund të kundërshtohet nga pala që e ka parashtruar as nga ajo që ka hequr dorë heshtazi.

Neni 121

Pavlefshmëria e pjeshme

Pavlefshmëria e një akti nuk ka rëndësi për aktet e mëparshme, kur këto janë të pavarura prej tij.

Pavlefshmëria e një pjese të aktit nuk prek pjesët e tjera që janë të pavarura.

Kur e meta e një akti procedural pengon një efekt të caktuar, efektet e tjera të prodhuara prej tij, për të cilat ai është krijuar, janë të vlefshme.

Neni 122

Pavlefshmëria e njoftimit

Njoftimi është i pavlefshëm kur nuk janë zbatuar dispozitat që kanë lidhje me mënyrën dhe personin të cilit i duhet dorëzuar kopja e aktit ose kur ka pasiguri të plotë për personin ose datën e njoftimit.

Neni 123

Pavlefshmëria e vendimeve gjyqësore*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)*

Pavlefshmëria e vendimeve të gjykatës që mund të shqyrtohen në gjykatën e apelit ose për të cilat mund të bëhet kërkesë në Gjykatën e Lartë, vlerësohet brenda kufijve dhe rregullave të caktuara për këto mjete të kundërshtimit.

Neni 124

Ripërtëritja e aktit*(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)*

Gjykata që shpall pavlefshmërinë e një akti procedural, kur është e mundur, duhet të veprojë për ripërtëritjen e plotë ose të pjeshme të aktit.

Kur pavlefshmëria e aktit procedural është rrjedhojë e fajësisë së sekretarit, përmbaruesit ose përfaqësuesit, gjykata me vendim i ngarkon personit përgjegjës shpenzimet për ripërtëritjen e aktit.

Me kërkesën e palës së dëmtuar, gjykata në vendimin që vendos për mosmarrëveshjen, detyron personin përgjegjës të shpërblejë dëmin e shkaktuar nga pavlefshmëria, sipas rregullave të parashikuara në nenin 79 të këtij Kodi.

KREU III

VENDIMET E GJYKATËS

Neni 125

Vendimet e ndërmjetme*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 32)*

Vendimet e ndërmjetme jepen nga gjykata në seancë gjyqësore me qëllim që t'i përgjigjet kërkesave dhe të sigurohet zhvillimi i gjykimit në pajtim me dispozitat e këtij Kodi.

Neni 126

Vendimet përfundimtare*(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 33)*

Vendimi përfundimtar jepet nga gjykata në përfundim të gjykimit i cili zgjidh çështjen në themel.

Vendimi përfundimtar, si dhe vendimet që i japin fund procesit gjyqësor civil të parashikuara prej nenit 127 të këtij Kodi jepen në “Emër të Republikës” dhe përkatësisht duhet të përmbajnë bazën ligjore mbi të cilën bazohet zgjidhja e mosmarrëveshjes, analizën e provave dhe mënyra e zgjidhjes së saj.

Neni 127

Vendimet jopërfundimtare

Vendimet jopërfundimtare janë vendimet e pushimit të çështjes, me të cilët gjykata ose gjyqtari në rastet e parashikuara në këtë Kod i japin fund procesit gjyqësor civil pa e zgjidhur çështjen në themel, si edhe çdo vendim tjetër që pa e zgjidhur çështjen në themel i jep fund procedimit gjyqësor të filluar.

KREU IV NJOFTIMET

Neni 128

Njoftimi i akteve

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)

Njoftimi i akteve bëhet sipas mënyrave të parashikuara në këtë kre. Gjyqtari ose kryetari i trupit gjykues të çështjes kujdeset dhe kontrollon procesin e njoftimit, që kryhet nga nëpunësit e administratës gjyqësore të caktuar për realizimin e tij.

Neni 129

Thirrja në gjykatë

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)

Thirrja në gjykatë bëhet nëpërmjet njoftimit të letërthirrjes, e cila duhet të përmbajë gjykatën që e ka nxjerrë, emrin, mbiemrin e personit të thirrur, kohën e vendin e seancës gjyqësore, mosmarrëveshjen për të cilën thirret, si dhe pasojat ligjore në rast se personi i thirrur nuk paraqitet në gjykatë.

Gjykata, kur e çmon të dobishme dhe kur pala ka dhënë pëlqimin paraprak, urdhëron që thirrja në gjykatë të bëhet nëpërmjet njoftimit me mjete të komunikimit elektronik, sipas rregullave të përcaktuara në këtë kre.

Neni 130

Rregullat e njoftimit shkresor të akteve

*(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 34;
Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)*

Njoftimi shkresor bëhet nëpërmjet dorëzimit nga nëpunësi gjyqësor ose shërbimi postar i letërthirrjes ose akteve të tjera që duhet t'i njoftohen personit të thirrur, kudo ku ai gjendet.

Në rastin e personave që ndodhen në shërbim në ushtri, njoftimi u bëhet me anë të komandës së repartit nga i cili varen.

Në rastin e personave juridikë publikë njoftimi bëhet në qendrën e tij dhe i dorëzohet titullarit ose personave të ngarkuar për pranimin e akteve.

Në rastin e personave juridikë privatë njoftimi bëhet në qendrën e tij dhe i dorëzohet përfaqësuesit ose personit të ngarkuar për të marrë aktet dhe, në mungesë të tyre, një personi tjetër që punon në këtë qendër të personit juridik.

Në rastet kur njoftimi shkresor bëhet nëpërmjet shërbimit postar, nëpunësi gjyqësor shënon mbi origjinalin dhe mbi kopjen e njoftimit edhe zyrën e postës, me anë të së cilës i është dërguar akti marrësit, me dërgesë të porositur. Dëftesa e marrjes në dorëzim duhet t'i bashkohet origjinalit të aktit dhe përfshihet në dosjen gjyqësore.

Në qoftë se personi i thirrur refuzon marrjen e njoftimit, nëpunësi gjyqësor ose punonjësi i shërbimit postar bën shënimin përkatës në aktin objekt njoftimi dhe, kur është e mundur, e vërteton me nënshkrimin e një dëshmitari të pranishëm. Në këtë rast, njoftimi duhet konsideruar i përfunduar.

Neni 131

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)

Kur nuk është i mundur njoftimi sipas dispozitës së mësipërme, njoftimi bëhet në vendbanimin apo vendqendrimin e personit të thirrur ose në zyrën apo vendin ku ushtron veprimtarinë tregtare, industriale ose të artizanatit.

Në qoftë se personi i thirrur nuk gjendet në një nga këto vende, njoftimi i dorëzohet një personi të familjes që ka mbushur moshën gjashtëmbëdhjetë vjeç, dhe kur nuk ndodhet ndonjë prej tyre, njoftimi mund të bëhet edhe nëpërmjet fqinjëve, që pranojnë t'ia dorëzojnë atë personit të thirrur, zyrës ose qendrës së punës së tij, përveç kur marrësi është i mitur, nën gjashtëmbëdhjetë vjeç ose është i pazoti për të vepruar.

Kur nuk është e mundur të bëhet njoftimi, sipas paragrafit të mësipërm, kopja e njoftimit i dorëzohet portierit të ndërtesës së banimit, të zyrës apo të qendrës së punës.

Në të gjitha këto raste, personi që merr njoftimin, duhet të nënshkruajë origjinalin ose kopjen e saj, duke marrë përsipër detyrimin që kopjen tjetër t'ia dorëzojë personit të thirrur. Gjithashtu bëhet shënimi në kopjen që mban nëpunësi i gjykatës edhe për marrëdhëniet e këtij personi me personin e thirrur, veprimet dhe kërkimet e bëra nga nëpunësi gjyqësor për dorëzimin e aktit personit të thirrur, si dhe vendin dhe kohën e dorëzimit.

Neni 132

Kur personi që thirret në gjykatë ose njerëzit e familjes së tij nuk pranojnë të marrin në dorëzim njoftimin, si dhe kur këta dhe fqinjët që u jepet njoftimi për t'ia dorëzuar personit të thirrur, nuk dinë ose nuk mund të nënshkruajnë, bëhet shënimi në kopjen e njoftimit duke u nënshkruar të paktën edhe nga një dëshmitar.

Në këtë rast njoftimi quhet i kryer.

Neni 133

*(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 4;
ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)*

Kur personi i thirrur nuk i dihet vendbanimi ose vendqëndrimi në Republikën e Shqipërisë, ose nuk ka zgjedhur një banesë, apo nuk ka caktuar një përfaqësues të tij, sipas nenit 131 të këtij Kodi, njoftimi i aktit bëhet nëpërmjet afishimit të kopjes në gjykatën e vendit, ku do të gjykohet mosmarrëveshja, si dhe në vendin e afishimit, ku ka pasur vendbanimin e fundit. Ky njoftim qëndron i afishuar për jo më pak se 20 ditë.

Në rastin kur marrësi është person juridik privat, njoftimi bëhet nëpërmjet afishimit të tij pranë adresës së qendrës së regjistruar në Qendrën Kombëtare të Regjistrimit ose në regjistrin e organizatave jofitimprurëse.

Në këto raste, njoftimi i aktit bëhet edhe në një rubrikë të posaçme në faqen zyrtare në internet të gjykatës, ose në një portal elektronik kombëtar të krijuar për këtë qëllim.

Neni 134

Njoftimi i akteve të shtetit të huaj

Njoftimi i akteve që vijnë nga organet e një shteti të huaj në një drejtim të përcaktuar nga autoritetet e këtij shteti, kryhet me dorëzimin e tyre të thjeshtë, sipas rregullave të caktuara në këtë Kod.

Neni 135

Njoftimi i akteve të shtetit të huaj bëhet nëpërmjet Ministrisë së Drejtësisë, e cila ia përcjell ato gjykatës së rrethit të vendit ku duhet të kryhet njoftimi.

Kur ka marrëveshje të ndërsjellë për dhënie e ndihmës juridike, dërgimi për njoftim dhe njoftimi bëhet drejtpërsëdrejti midis organeve kompetente të të dy shteteve ose në ndonjë mënyrë tjetër që parashikohet në marrëveshje.

Ministria e Drejtësisë kur konstaton se kërkesa për njoftimin e një akti nuk përputhet me rregullat e parashikuara në këtë Kod, ose në marrëveshjen ndërkombëtare përkatëse, ia kthen dokumentet organit të shtetit dërgues, duke specifikuar plotësisht rregullimet e nevojshme.

Neni 136

Pala që kërkon njoftimin duhet të shoqërojë kërkesën me shpenzimet e nevojshme të njoftimit, sipas marrëveshjeve ndërkombëtare ekzistuese, përveç rasteve kur ligji apo këto marrëveshje parashikojnë përjashtimin nga pagimi paraprak i shpenzimeve.

Neni 137

Akti njoftohet në gjuhën e vendit nga i cili është dërguar, por marrësi që nuk e njeh gjuhën në të cilën është përpiluar akti, ka të drejtë të refuzojë njoftimin dhe të kërkojë që ai të përkthehet në gjuhën shqipe ose në një gjuhë tjetër të njohur prej pritësit për llogari të palës kërkuese dhe me shpenzimet e saj.

Neni 138

Për njoftimin e aktit mbahet procesverbal ose plotësohet një certifikatë, në të cilën përmendet detyrimisht vendi, data e njoftimit, personit të cilit i është dorëzuar akti, lidhjet e tij me personin që i drejtohet akti, nënshkrimi dhe kur është rasti edhe arsytet që kanë penguar njoftimin.

Neni 139

Për dokumentet që bëjnë fjalë për ekzekutimin ose mosekzekutimin e kërkesave të njoftimit, veprohet në të njëjtën mënyrë sikurse për dërgimin e kërkesave për njoftim.

Neni 140

Ekzekutimi i një kërkesë njoftimi apo përcjelljeje mund të refuzohet nga autoritetet kompetente shqiptare, kur preket sovraniteti apo siguria e shtetit, si dhe kur nuk është paraqitur në përputhje me dispozitat e këtij Kodi.

Neni 141

Rregullat e njoftimit elektronik të akteve

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)

Njoftimi elektronik i akteve bëhet me mjete të komunikimeve elektronike, nëpërmjet dërgimit nga nëpunësi gjyqësor të letërthirjes ose akteve të tjera që duhet t'i njoftohen personit të caktuar si marrës, në të dhënat e tij të kontaktit.

Ky njoftim duhet të pasqyrohet në një procesverbal të posaçëm, në të cilin duhet të tregohen të dhënat e kontaktit dhe mjeti i komunikimeve elektronike të përdorura për njoftim, data dhe ora e saktë e komunikimit, personi me të cilin komunikon dhe qëllimi i njoftimit.

Procesverbali hartohet nga sekretari gjyqësor dhe nënshkruhet prej tij dhe nëpunësit gjyqësor të ngarkuar për kryerjen e njoftimeve. Ky procesverbal bëhet pjesë e dosjes gjyqësore.

Rregulla të detajuara për mënyrën e njoftimit elektronik përcaktohen me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Neni 141/a

*(Shtuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 5;
shfuqizuar me ligjin nr. 122/2013)*

Neni 142

Njoftimi për personat me shërbim në ushtri

(Shfuqizuar me ligjin nr. 122/2013)

Neni 143

Mënyra të tjera njoftimi

(Ndryshuar me ligjin nr.122/2013)

Në rastet kur njoftimi nuk mund të bëhet në rrugë shkresore dhe elektronike, zbatohen rregullat e parashikuara në nenin 133 të këtij Kodi.

Neni 144

Mënyra të tjera njoftimi

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)

Njoftimi mund të kryhet në çdo mënyrë tjetër që garanton një njoftim të rregullt për sa kohë që personi i thirrur konfirmon personalisht me shkrim se ka marrë njoftimin.

Njoftimi mund të kryhet në çdo mënyrë tjetër që garanton një njoftim të rregullt për sa kohë që personi i thirrur konfirmon personalisht me shkrim se ka marrë njoftimin.

Neni 144/a

(Shtuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 6)

Rregullat e parashikuara në këtë kre për njoftimet zbatohen nga përmbauesit gjyqësorë.

**KREU V
AFATET**

Neni 145

Afatet për kryerjen e veprimeve procedurale caktohen nga ligji dhe kur ky e lejon edhe nga gjykata. Afatet mund të jenë edhe prekluzive kur ligji e parashikon shprehimisht.

Neni 146

Afatet e vendosura nga ligji janë të zakonshme, përveç kur ligji e parashikon shprehimisht se janë të prera.

Afatet e prera nuk mund të shkurtohen ose të shtyhen, qoftë edhe me pëlqimin e palëve.

Neni 147

Zgjatja e afateve

Gjykata përpara mbarimit të afatit mund të zgjasë me vendim afatin që nuk është prekluziv. Shtyrja nuk mund të jetë më e gjatë se afati i fillimit, përveç kur ka arsye veçanërisht të rënda që përlligjin kërkesën.

Neni 148

Llogaritja e afateve

Kur afati është caktuar me ditë dhe me orë, përjashtohet dita dhe ora në të cilën ka filluar ngjarja ose koha nga e cila duhet të fillojë afati.

Afati që është caktuar në javë, në muaj ose në vite mbaron me kalimin e asaj dite të javës së fundit ose të muajit të fundit që ka të njëjtin emër ose numër me atë të ditës që ka filluar afati. Kur një ditë e tillë mungon në muajin e fundit afati mbaron me kalimin e ditës së fundit të këtij muaji.

Kur dita e fundit e një afati bie në ditë pushimi, afati mbaron në ditën e punës, që vjen pas asaj të pushimit.

Neni 149

Dita e fundit e afatit vazhdon deri në orën 24.⁰⁰ të saj, por kur do të kryhet ndonjë veprim procedural ose do të paraqitet ndonjë kërkesë ose akt tjetër në gjykatë, afati mbaron në çastin e mbarimit të orarit zyrtar.

Afati nuk quhet i humbur, kur kërkesa ose akti është dërguar me postë edhe në ditën e fundit të afatit.

Neni 150

Afatet dhe pezullimi i gjykimit

Kur pezullohet gjykimi, pezullohen edhe të gjitha afatet që kanë filluar të ecin por nuk janë plotësuar. Në këtë rast, pezullimi i afatit fillon nga çasti që ka ndodhur ngjarja e cila ka shkaktuar pezullimin e gjykimit.

Neni 151

Rivendosja në afat

Kur palët ose prokurori që ka ngritur padi, për shkaqë të arsyeshme kanë humbur afatin ligjor ose atë të caktuar nga gjykata, mund të kërkojnë prej saj rivendosjen në afat, përveç kur afatet kanë karakter prekluziv.

Neni 152

(Shtuar fjali në paragrafin e parë me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 7)

Kërkesa për rivendosjen e afatit të humbur shqyrtohet nga gjykata së cilës duhet t'i paraqiten edhe dokumentet që justifikojnë ose për të cilat kërkohet rivendosja e afatit. Gjatë shqyrtimit të kërkesës thirret edhe pala tjetër.

Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë.

PJESA E DYTË
GJYKIMI NË SHKALLË TË PARË

TITULLI I
NGRITJA E PADISË

KREU I
HARTIMI, PARAQITJA NË GJYKATË, NJOFTIMI I PADISË DHE VEPRIMET
PËRGATITORE

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 35)

Neni 153
Hartimi i padisë

Gjykimi i një çështjeje në gjykatë fillon me paraqitjen e kërkesëpadisë me shkrim.

Neni 154
*(Shfuqizuar paragrafi i fundit me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 36;
shtuar dy paragrafët e fundit me ligjin nr. 122/2013)*

Kërkesëpadia shkruhet në gjuhën shqipe dhe duhet të përmbajë:

- gjykatën përpara së cilës paraqitet kërkesa;
- emrin, atësinë, mbiemrin, vendbanimin ose vendqëndrimin e paditësit e të paditurit dhe të personave që përkatësisht i përfaqësojnë ata, kur ka të tillë;
- përcaktimin e objektit të kërkesëpadisë;
- tregimin e fakteve, rrethanave, dokumenteve, mjeteve të tjera provuese dhe të së drejtës mbi të cilat mbështetet kërkesëpadia;
- kërkimin e paditësit;
- vleftën e padisë, në rast se objekti i saj është i vlerësueshëm.

Përveç këtyre kërkesave, paditësi në kërkesëpadi duhet të tregojë saktë:

- a) të dhënat elektronike të kontaktit të tij ose të përfaqësuesit, nëse ka një të tillë, në të cilin gjykata mund ta njoftojë, si dhe deklaratën e pranimit të njoftimit me mjete të komunikimit elektronik;
- b) listën e personave, që kërkon të thirren në gjykim, duke saktësuar emrin, atësinë, mbiemrin dhe adresën e plotë të tyre.

Paditësi, për çdo ndryshim të mëvonshëm të adresës dhe të dhënave elektronike të kontaktit të tij ose të përfaqësuesit, detyrohet të njoftojë gjykatën. Shkelja e këtij detyrimi i bën të papranueshme pretendimet për pavlefshmërinë e njoftimit.

Neni 154/a
Paraqitja e kërkesëpadisë
(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 37)

Kërkesëpadia paraqitet në gjykatë nga paditësi ose nga përfaqësuesi i tij i pajisur me prokurë. Kërkesëpadia mund të paraqitet në gjykatë edhe nëpërmjet postës.

Padia iu caktohet gjyqtarëve me short.

Kur kërkesëpadia nuk plotëson kushtet e përmendura në këtë kre, gjyqtari i vetëm ia kthen paditësit në kohën e paraqitjes së saj ose ai njoftohet me shkrim për plotësimin e të metave dhe, pasi të jetë shënuar në padi data e paraqitjes, caktohet një afat për plotësimin e të metave. Deri në këtë datë padia mbetet pa veprime.

Kur paditësi nuk plotëson të metat brenda afatit të caktuar, kërkesëpadia quhet se nuk është paraqitur dhe i kthehet paditësit së bashku me aktet e tjera.

Kundër vendimit të gjyqtarit të vetëm për kthimin e kërkesëpadisë mund të bëhet ankimi i veçantë.

Kur të metat e kërkesëpadisë janë plotësuar në afatin e caktuar, ajo quhet e regjistruar që nga dita që është regjistruar në gjykatë. Në këtë mënyrë veprohet edhe kur të metat e kërkesëpadisë konstatohen gjatë gjykimit të çështjes.

Neni 155

Njoftimi paraprak i padisë

Ndërmjet datës që është njoftuar padia dhe asaj të paraqitjes në gjykatë, duhet të sigurohet një afat jo më pak se dhjetë ditë.

Kur vendi i njoftimit është jashtë rrethit ose jashtë shtetit, afati për paraqitjen në gjyq duhet të jetë i tillë sa të sigurohet një komunikim normal i padisë dhe paraqitja në gjykatë e të paditurit ose të personave të tretë.

Në çështjet që është e nevojshme të kryhet një njoftim i shpejtë i padisë, me kërkesën e paditësit, gjyqtari kur e sheh atë me vend, mund të lejojë mosrespektimin e afatit të mësipërm të parashikuar në paragrafin e parë të këtij neni, por gjithnjë njoftimi duhet të jetë bindës, në përputhje me rregullat e parashikuara prej neneve 132 e 133 të këtij Kodi dhe pa i cenuar të paditurit të drejtën e mbrojtjes.

Neni 156

Aktet që i bashkëngjiten padisë

Bashkë me kërkesëpadinë duhet të paraqiten:

- a) prokura, në rast se kërkesëpadia paraqitet në emër të paditësit nga përfaqësuesi i tij;
- b) kopje të kërkesëpadisë dhe të akteve provuese, në numër sa janë të paditurit, si dhe për rastin e parashikuar nga neni 197 i Kodit Civil.

Me paraqitjen e kërkesëpadisë paguhet taksa mbi aktet, si dhe shpenzimet e nevojshme për njoftimet ose shërbimet e tjera gjyqësore.

Kërkesëpadisë i bashkëngjitet thirrja në të cilën shënohen data e paraqitjes në gjykatë, si dhe porosia që në këtë datë të jenë të saktësuara provat që i padituri pretendon se duhen dëgjuar nga gjykata.

Neni 157

Paraqitja e padisë

(Shfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 15.7.2001, neni 38)

Neni 158

Regjistrimi i padisë dhe formimi i dosje

(Zëvendësuar fjalë me ligjin nr.122/2013)

Me depozitimimin e padisë në sekretari bëhet regjistrimi i saj në regjistrin themeltar përkatës dhe hapet dosja, në të cilën depozitohen padia, akti i njoftimit të saj të paditurve dhe pjesëmarrësve të tjerë në proces, provat shkresore dhe çdo dokument që palët kanë paraqitur lidhur me çështjen në gjykim. Ato kanë të drejtë që me lejen e gjykatës të njihen me përmbajtjen e tyre, por palët apo personat e tretë të thirrur në gjykatë nuk mund të tërheqin dokumentet e paraqitura, të bëjnë fotokopje të tyre, pa lejen e gjykatës dhe pa qenë ato të evidentuara në dosje.

Njoftimi i padisë bëhet sipas rregullave të parashikuara në kreun IV të titullit VI të pjesës I të këtij kodi.

Neni 158/a

Veprimet përgatitore

(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 39; ndryshuar paragrafi i parë, shfuqizuar paragrafi i katërt me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 8; shtuar paragrafi i fundit, me ligjin nr. 122/2013)

Gjyqtari cakton, për çdo çështje, seancën përgatitore, ku thirren palët ose personi i tretë, për të përcaktuar natyrën e mosmarrëveshjes dhe kërkon prej tyre shpjegimet e nevojshme, si dhe përcaktimin e provave për vërtetimin e pretendimeve e të prapësimeve të tyre. Gjyqtari, me vendim, kryen këto veprime:

Kërkon nga paditësi që kërkesëpadia të plotësohet me të gjitha elementet e nevojshme të përcaktuara nga nenet 154 dhe 156 të këtij Kodi.

Vendos për përjashtimin e paditësit nga pagimi i taksës mbi aktet, në rastet e përcaktuara nga ligji.

Vendos se cilët dëshmitarë do të thirren në seancë gjyqësore dhe kërkon nga i padituri ose persona të tjerë akte që ndodhen pranë tyre.

Kur është rasti, vendos për vënien e sekuestros ose për marrjen e ndonjë mase tjetër për sigurimin e padisë.

Kur është rasti, vendos për sigurimin e provave.

Vendos për pezullimin e gjykimit, kur janë rastet e përcaktuara nga neni 297 i këtij Kodi.

Vendos për pushimin e gjykimit kur janë rastet e përcaktuara nga shkronjat “b” dhe “c” të nenit 299 të këtij Kodi.

Vendos për bashkimin e padive në një gjykim të vetëm kur janë rastet e përcaktuara në këtë Kod.

Vendos për moskompetencën e gjykatës kur çmon se çështja hyn në kompetencën e një gjykate tjetër dhe i dërgon asaj kërkesëpadinë së bashku me aktet e paraqitura. Kundër vendimit të gjyqtarit të vetëm, me të cilin vendoset pezullimi, pushimi dhe moskompetenca e gjykatës, mund të bëhet ankimi i veçantë.

I kërkon të paditurit ose personit të tretë të konfirmojë adresën, si dhe të japë të dhënat elektronike të kontaktit të tij ose të përfaqësuesit, nëse ka një të tillë, në të cilin gjykata mund ta njoftojë. Nëse i padituri ose personi i tretë pranon njoftimin elektronik, i kërkon të plotësojë deklaratën e pranimit të njoftimit me mjete të komunikimit elektronik. Për çdo ndryshim të mëvonshëm të adresës dhe të dhënave elektronike të kontaktit të tij ose të përfaqësuesit, i padituri ose personi i tretë detyrohet të njoftojë gjykatën. Shkelja e këtij detyrimi i bën të papranueshme pretendimet për pavlefshmërinë e njoftimit.

Neni 158/b

Veprimet e pajtimit

(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 40)

Gjyqtari, gjatë veprimeve përgatitore, bën të gjitha përpjekjet për të zgjidhur mosmarrëveshjen me pajtim, kur e lejon natyra e çështjes. Për këtë qëllim, kur është rasti, urdhëron edhe paraqitjen e vetë palëve

Përpjekjet për pajtim mund të përsëriten në çdo fazë të hetimit gjyqësor.

Kur arrihet pajtimi pa filluar seanca gjyqësore, mbahet procesverbal i cili nënshkruhet nga palët. Gjyqtari me vendim miraton pajtimin.

Kur pajtimi arrihet në seancë gjyqësore, kushtet e marrëveshjes pasqyrohen në procesverbalin gjyqësor. Gjykata jep vendim për miratimin e tij, por në çdo rast ai nuk duhet të jetë në kundërshtim me ligjin.

Kundër vendimit për zgjidhjen e mosmarrëveshjes me pajtim ose mospranimin e pajtimit mund të bëhet ankimi i veçantë.

Neni 159

Bashkimi i kërkimeve

Në një kërkesëpadi mund të parashtrihen shumë kërkime, në rast se gjykata është kompetente për të gjitha kërkimet. Kur gjykata çmon se shqyrtimi i përbashkët i tyre, do të shkaktojë vështirësi të dukshme në zhvillimin e gjykimit, vendos që ato të shqyrtohen veç e veç.

Neni 160

Kundërpadia

(Ndryshuar paragrafi III me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 41)

I padituri ka të drejtë të paraqesë kundërpadi kur kërkimi i kundërpadisë ka lidhje me atë të padisë ose kur midis tyre mund të bëhet kompensimi.

Kundërpadia mund të paraqitet derisa nuk ka përfunduar hetimi gjyqësor dhe i nënshtrohet të gjitha rregullave të caktuara për ngritjen e padisë.

Kur të metat e kundërpadisë nuk plotësohen në afatin e caktuar nga gjykata, kundërpadia kthehet.

KREU II

BASHKËNDËRGJYQËSIA

Neni 161

(Shtuar shkronja "c" me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 9)

Padia mund të ngrihet bashkërisht nga shumë paditës ose kundër shumë të paditurve (bashkëndërgjyqës) në rast se:

- a) kanë të drejta ose detyrime të përbashkëta mbi objektin e padisë;
- b) të drejtat dhe detyrimet e tyre nga pikëpamja e faktit ose e ligjit kanë po atë bazë.
- c) në rast se gjykimi ka filluar dhe paditësi vëren se kërkimi i tij shtrihet edhe ndaj një personi tjetër, atëherë mund ta shtrijë kërkimin edhe ndaj këtij të fundit, duke e thirrur si të paditur.

Neni 162

Secili nga bashkëndërgjyqësit kundrejt palës kundërshtare paraqitet i pavarur në mënyrë që veprimet ose mosveprimet e tij procedurale nuk u sjellin të tjerëve as dobi as dëm.

Kur, për shkak të natyrës së marrëdhënieve juridike që janë në konflikt ose për shkak të një dispozite ligjore, efekti i vendimit, që do të jepet, shtrihet në të gjithë bashkëndërgjyqësit, veprimet procedurale që janë kryer prej disa bashkëndërgjyqësve kanë efekt edhe për bashkëndërgjyqësit e tjerë që nuk janë paraqitur në gjykatë ose që nuk kanë kryer ndonjë veprim në afatin e caktuar.

KREU III

DREJTIMI I PROCESIT

(Shfuqizuar nenet 163-164 me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 42)

**KREU IV
GJOBAT**

Neni 165

Mosparaqitja në gjyq pa shkaqe të arsyeshme

Kur dëshmitari ose eksperti, që është thirrur në gjykatë, nuk paraqitet pa shkaqe të arsyeshme, gjykata e dënon me gjobë deri në 30 000 lekë dhe urdhëron sjelljen e tij me detyrim.

Neni 166

Kundërshtimi për të dëshmuar

Kur dëshmitari pa ndonjë shkak të arsyeshëm kundërshton të dëshmojë ose eksperti të japë mendimin, gjykata i dënon me gjobë deri në 30 000 lekë.

Neni 167

Mosparaqitja në gjyq e dokumentit ose e sendit nga personi i tretë

Kur një person i tretë, që nuk është palë, nuk pranon të paraqesë një dokument ose një send, që provohet se ndodhet pranë tij dhe që i është kërkuar nga gjykata dënohet me gjobë deri me 30 000 lekë.

Neni 168

Mosbindja e urdhrit të kryetarit të seancës

Kur personat që marrin pjesë në gjykimin e çështjes, si dhe personat e tjerë që asistojnë në gjykim nuk u binden urdhrave të kryetarit të seancës gjyqësore, me vendim të gjykatës mund të dënohen me gjobë deri në 30 000 lekë. Kjo dispozitë nuk zbatohet për prokurorin dhe avokatin që marrin pjesë në çështje.

Neni 169

Kundërshtimi i vendimit të dënimit

Personat që janë dënuar me gjobë, sipas dispozitave të mësipërme, mund t'i paraqitin gjykatës që i ka dënuar, brenda tri ditëve, kërkesë për heqjen e dënimit, duke treguar dhe shkaqet.

Gjykata kur i gjen me vend këto shkaqe, revokon vendimin e dënimit me gjobë si dhe urdhrin e sjelljes me detyrim. Ajo mund edhe vetëm të pakësojë gjobën e caktuar. Në rast të kundërt, refuzon kërkesën.

Afati për të paraqitur kërkesën fillon nga dita e seancës gjyqësore dhe, në rastet e parashikuara nga nenet 165 dhe 167, nga dita e njoftimit të vendimit të dënimit.

Vendimi i dhënë nga gjykata në rastet e sipërme është i formës së prerë dhe kundër tij nuk lejohet ankimi.

**TITULLI II
SHQYRTIMI I ÇËSHTJES****KREU I
VEPRIMET PËRGATITORE**

(Sbfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 43)

Neni 170

(Shfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 43)

Neni 171

Veprimet e pajtimit*(Shfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 43)*

Neni 171/a

Të drejtat e gjykatës për zhvillimin e procesit gjyqësor dhe mjetet për zbatimin e tyre*(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 45)*

Gjykata ushtron të gjitha të drejtat e përcaktuara në këtë Kod, që janë të nevojshme për zhvillimin sa më të mirë të procesit gjyqësor.

Gjykata cakton seancat dhe afatet brenda të cilave palët dhe personat e tjerë të thirrur prej saj duhet të kryejnë aktet procedurale dhe veprime të tjera të kërkuara prej saj.

Gjykata drejton procesin gjyqësor nëpërmjet vendimeve dhe urdhrave. Vendimet dhe urdhrat e shpallura në seancë gjyqësore quhen të njohura nga palët e pranishme ose që duhej të paraqiteshin në gjykatë. Vendimet e shpallura jashtë seancës dhe ato, ndaj të cilave lejohet ankim u komunikohen palëve të interesuara nga sekretari i seancës jo më vonë se tre ditë nga shpallja e tyre.

Neni 171/b

(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 46)

Vendimet jopërfundimtare dhe urdhrat që jep gjykata në seancë gjyqësore duhet të arsyetohen dhe të mos paragjykojnë zgjidhjen e çështjes.

Vendimet mund të ndryshohen ose të revokohen nga gjykata që i ka shpallur përveç kur:

- a) janë shpallur mbi bazën e një marrëveshjeje të palëve, në rastet që ato vetë mund të disponojnë. Megjithatë, mund të revokohen nga gjykata kur është përcaktuar në marrëveshjen e palëve;
- b) në këtë Kod përcakohet se kundër tyre mund të ushtrohet ankim i veçantë;
- c) ligji i deklaron si të paankimueshme.

KREU II**DREJTIMI I PROCESIT DHE SEANCA GJYQËSORE***(Shtuar titulli me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 44)*

Neni 172

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)

Shqyrtimi i çështjes përpara gjykatës bëhet verbalisht, por palët mund të parashtrojnë me shkrim shpjegimet dhe pretendimet e tyre rreth çështjes në gjykim.

Shpjegimet dhe pretendimet me shkrim të paraqitura nga palët, në mbështetje të kërkesave dhe konkluzioneve të tyre, bëhen pjesë e dosjes gjyqësore, ose i bashkohen procesverbalit kur ai mbahet me shtypshkrim apo dorëshkrim.

Neni 173

Gjykimi me dyer të mbyllura*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 47)*

Nuk lejohet qëndrimi në seancë gjyqësore me dyer të mbyllura i të miturve nën 16 vjeç, përveç kur ata thirren nga gjykata.

Gjykata mund të mos lejojë pjesëmarrjen e organeve të medias dhe publikut gjatë një pjese ose gjatë gjithë zhvillimit të procesit gjyqësor:

a) në interes të moralit;

b) të rendit publik;

c) të ruatjes së informacionit të klasifikuar ose sigurisë kombëtare;

ç) kur e kërkojnë interesat e të miturve ose mbrojtja e jetës private të palëve dhe pjesëmarrësve në gjyq;

d) kur përmenden sekrete tregtare ose shpikje industriale, nga publikimi i të cilave mund të cenohen interesa që mbrohen me ligj;

dh) në masën e çmuar nga gjykata, në rrethana të veçanta, publikimi mund të paragjykojë interesat e drejtësisë.

Vendimi shpallet publikisht.

Neni 174

Çelja dhe zhvillimi i seancës gjyqësore

Në ditën dhe në orën e caktuar palët ose përfaqësuesit e tyre janë të detyruar të njoftojnë gjykatën për praninë e tyre.

Përpara se të fillojë seanca gjyqësore sekretari ose nëpunësi gjyqësor thërret palët ose përfaqësuesit e tyre dhe i fton ata të zënë vendet e caktuara.

Neni 175

Pasi deklarohet çelja e seancës gjyqësore, gjykata verifikon paraqitjen e palëve dhe heton shkaqet kur njëra ose të dyja ato nuk janë paraqitur në seancë.

Në rast se mosparaqitja ka ndodhur për shkak sëmundjeje ose për ndonjë shkak tjetër të ligjshëm, gjykata shtyn gjykimin për një ditë tjetër.

Neni 176

Legjitimimi i palëve në proces

Gjykata verifikon legjitimimin si palë të personave ose të përfaqësuesve të tyre të paraqitur dhe kur është rasti i fton ata të plotësojnë aktet dhe dokumentet që rezultojnë me të meta, duke përfshirë këtu edhe aktet lidhur me përfaqësimin, gjetjen e personit dhe, kur e shih të nevojshme, u cakton palëve një afat.

Neni 177

Drejtimi i hetimit gjyqësor nga kryetari i seancës

(Shtuar fjalë në fund të paragrafit të dytë, me ligjin nr. 122/2013)

Kryetari i seancës gjyqësore drejton hetimin gjyqësor dhe bisedimet e palëve, në përputhje me rregullat e përcaktuara në këtë Kod.

Kur ndonjë nga palët bën vërejtje ndaj veprimeve të kryetarit të seancës, duke pretenduar se u kufizohen ose u shkelen të drejtat e tyre, këto duhet të pasqyrohen në procesverbal kur ai mbahet në formë të përmbledhur me shtypshkrim apo dorëshkrim.

Neni 178

Sigurimi i rregullit dhe i qetësisë në seancë gjyqësore

Kryetari i seancës gjyqësore kujdeset për mbajtjen e rregullit e të qetësisë në seancë. Ai ka të drejtë të urdhërojë largimin nga salla e gjyqit të personave që prishin rregullin e qetësinë e zhvillimit të seancës

gjyqësore. Kur prokurori ose avokati nuk u binden urdhrave të kryetarit të seancës gjyqësore, gjykata vë në dijeni organin përkatës të prokurorisë ose të këshillit drejtues të avokatisë dhe kërkon prej tyre marrjen e masave disiplinore. Gjykata mund të shtyjë seancën derisa të caktohet një prokuror ose një avokat tjetër.

Neni 179

Pasojat juridike të mosparaqitjes së palëve

(Ndryshuar paragrafi I me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 48)

Nëse paditësi ose asnjë nga palët, pa ndonjë shkak të arsyeshëm, nuk paraqiten, si në veprimet përgatitore ashtu edhe në seancën gjyqësore dhe rezulton se kanë dijeni rregullisht, gjykata apo gjyqtari i vetëm vendos pushimin e gjykimit.

Nëse i padituri nuk paraqitet në seancën e parë dhe paditësi nuk kërkon që gjykimi të zhvillohet në mungesë, gjykata cakton një seancë tjetër gjyqësore.

Nëse ky nuk paraqitet edhe në seancën tjetër gjyqësore dhe paditësi nuk kërkon që gjykimi të zhvillohet në mungesë, gjykata vendos pushimin e gjykimit.

Neni 180

Shpallja e trupit gjykues dhe shpjegimet e palëve

Pasi të jenë kryer veprimet e mësipërme, shpallet përbërja e trupit gjykues dhe zgjidhen kërkesat paraprake të palëve.

Gjykata në seancën e parë gjyqësore u kërkon palëve, që në bazë të fakteve të pretenduara prej tyre, të japin sqarimet e nevojshme, duke u vënë në dukje çështjet që nga pikëpamja procedurale i quan të nevojshme e të dobishme për gjykimin e çështjes.

Në fillim paditësi jep shpjegime rreth kërkesave të parashtruara në padi, pastaj i padituri dhe pjesëmarrësit e tjerë në proces. Secili prej tyre është i detyruar të përcaktojë faktet dhe provat mbi të cilat mbështeten pretendimet e prapësimet e tyre.

Ata mund të kërkojnë nga gjykata marrjen e provave të tjera, përveç atyre të caktuara në seancë përgatitore ose të marra në seancë gjyqësore, vetëm kur nga shpjegimet e palës tjetër ose nga rrethanat të dala rishtazi marrja e tyre është në dobi të gjykimit të çështjes.

Gjykata, kur e vlerëson të nevojshme, mund t'u japë palëve të interesuara një afat jo më shumë se 10 ditë për të përcaktuar faktet dhe provat e tjera.

Neni 181

Përfundimi i gjykimit nga i njëjti trup gjykues

Gjykata duhet të organizojë punën që gjykimi i çështjes të përfundojë nga i njëjti trup gjykues.

Kur për shkaqe të parashikuara nga paragrafi i tretë i nenit 62 të këtij Kodi, ose për shkaqe të tjera të përligjura, ndryshon përbërja e trupit gjykues, anëtari i ri duhet të njihet me përmbajtjen e procesit gjyqësor, përveç kur kërkohet prej tij që çështja të shqyrtohet nga fillimi.

Kur ndryshon më shumë se një nga anëtarët e trupit gjykues, çështja fillon nga fillimi.

Neni 182

Paraqitja personalisht e palëve

Gjykata, në çdo fazë të gjykimit, ka të drejtë të kërkojë që palët të paraqiten personalisht për t'u pyetur, për rrethana që çmon se kanë rëndësi për zgjidhjen e çështjes, pavarësisht se kanë përfaqësues ose që gjykimi zhvillohet në mungesë të tyre.

Kur, me gjithë urdhrin e dhënë nga gjykata sipas paragrafit të mësipërm, pala e thirrur nuk është paraqitur pa ndonjë shkak të ligjshëm ose refuzon t'u përgjigjet pyetjeve që i bëhen, gjykata vlerëson qëndrimin e saj në harmoni me provat e tjera.

Neni 183

Zgjidhja e kërkesave të palëve

Për kërkesat e parashtruara nga palët sipas neneve 180 dhe 182 të këtij Kodi, gjykata shprehet me vendim. Në raste të veçanta, që paraqesin vështirësi gjykimi, ajo mund ta shtyjë deklarinimin e vendimit deri në tri ditë.

Gjykata, me vendim, lejon marrjen e provave dhe kur është rasti edhe mënyrën e marrjes së tyre. Refuzimi i marrjes së provës së kërkuar duhet të arsyetohet nga gjykata, pa e paragjykuar çështjen.

Neni 184

Zëvendësimi i palëve

Kur gjatë gjykimit del se padia është ngritur nga një person, që nuk ka të drejtë ta ngrejë, ose është ngritur kundër një personi ndaj të cilit nuk duhej të ngrihej, me kërkesën e palës së interesuar gjykata mund të lejojë zëvendësimin e paditësit ose të të paditurit të parë, me paditësin që i përket e drejta që të ngrejë padinë ose me të paditurin kundër të cilit duhej të ngrihej padia. Për këtë zëvendësim gjykata duhet të marrë më parë pëlqimin e të dy palëve dhe të personit që hyn në vend të tyre si palë.

Neni 185

Ndryshimi i shkakut ligjor dhe i objektit të padisë

(Ndryshuar paragrafi I me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 49)

Paditësi gjatë hetimit gjyqësor ka të drejtë të ndryshojë shkakun ligjor të padisë. Ai pa e ndryshuar shkakun ligjor të saj, mund të shtojë, të pakësojë ose të ndryshojë objektin e padisë.

Kur ndryshimet e mësipërme bëhen në mungesën e të paditurit ose të personave të tretë të thirrur në gjykim, duhet t'u komunikohen atyre me shkrim.

Nuk quhet shtesë e objektit të padisë, kërkimi i kamatës ose i të ardhurave të tjera të objektit.

Neni 186

Zgjerimi i provave

Kur për shkaqe të ligjshme duhet të shtyhet gjykimi i çështjes, dëshmitarët e paraqitur në ditën e caktuar pyeten, përveç kur gjykata e çmon të nevojshme të pyeten në një seancë tjetër së bashku me dëshmitarët që nuk janë paraqitur.

Neni 187

Pala që është deklaruar në mungesë, paraqitet në çdo moment të procesit gjyqësor, derisa nuk i është dhënë fund hetimit gjyqësor. Ajo mund të kërkojë që të kryhen veprime procedurale për llogari të saj lidhur me hetimin gjyqësor të zhvilluar më parë, kur vërteton pavlefshmërinë e thirrjes në gjyq ose mosparaqitjen për shkaqe të pavarura prej tij. Gjykata mund të pranojë kërkesat e kësaj pale për prova të tjera kur çmon se marrja e tyre është në dobi të hetimit të plotë e të gjithanshëm të çështjes.

Neni 188

Vendimi i gjykatës që pranon kërkesën për ndërpyetjen ose kërkesat e tjera, sipas nenit të mësipërm, i njoftohen palës në mungesë në afatet që cakton gjykata. Aktet dhe veprimet e tjera nuk i nënshtrohen njoftimit.

KREU III

PJESËMARRJA E PERSONAVE TË TRETË NË PROCESIN CIVIL

Neni 189

Ndërhyrja kryesore

Kushdo mund të ndërhyjë në një proces gjyqësor që zhvillohet ndërmjet personave të tjerë, kur pretendon për vete tërësisht ose pjesërisht sendin ose një të drejtë që është objekt i padisë në shqyrtim, ose që lidhet me përfundimin e gjykimit, duke ngritur padi kundër të dy palëve ose njëres prej tyre.

Neni 190

Për të ndërhyrë në një proces civil sipas nenit 189 të këtij Kodi, personi i tretë duhet të paraqitet në seancë përgatitore ose gjyqësore, duke i paraqitur gjykatës kërkesën e tij me shkrim ose duke e depozituar atë në sekretari dhe kur është rasti edhe prokurën e dokumentet provuese në aq kopje sa janë ndërgjyqësit. Gjykata urdhëron që ato t'u njoftohen palëve mundësisht pa shtyrë seancën gjyqësore.

Neni 191

Ndërhyrja dytësore

Kushdo mund të ndërhyjë në një proces gjyqësor që zhvillohet ndërmjet personave të tjerë, kur ka interes për të mbështetur njëren ose tjetrën palë, me të cilën bashkohet në gjykim për ta ndihmuar atë.

Neni 192

Thirrja e personit të tretë

Secila palë mund të thërresë në gjykimin e çështjes një person me të cilin mendon se e ka të përbashkët çështjen ose nga i cili mund të kërkohet një garanci ose shpërblim, që lidhet me përfundimin e çështjes.

Personi i tretë thirret me kërkesë të shkruar që paraqitet në seancën përgatitore ose në sekretarinë gjyqësore kur ka filluar shqyrtimi i padisë. Kërkesa i njoftohet menjëherë gjyqtarit i cili urdhëron që t'i njoftohet personit të tretë, mundësisht pa shtyrë seancën gjyqësore të caktuar.

Thirrja e personit të tretë lejohet kur ai ka banim të ditur brenda kufijve të Republikës së Shqipërisë dhe derisa nuk ka përfunduar gjykimi i çështjes në shkallë të parë.

Neni 193

Gjykata, kur çmon se procesi gjyqësor duhet të zhvillohet në prani të një personi të tretë, i cili rezulton se ka interes në çështje, e thërret atë dhe për këtë qëllim shtyn seancën gjyqësore.

Sekretari njofton atë me letërthirrje.

Neni 194

Gjykata pranon marrjen pjesë të personit të tretë në gjykimin civil me vendim të ndërmjetëm. Kundër vendimit që refuzon marrjen pjesë të personit të tretë mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 195

Të drejtat procedurale të personit të tretë

Personi i tretë ka të drejtë të kryejë të gjitha veprimet procedurale që u lejohen palëve përveç atyre që përbëjnë disponim të objektit të padisë.

Me pëlqimin e të dy palëve personi i tretë që ka ndërhyrë vetë ose është thirrur në gjykatë nga njëra prej palëve, mund të zerë vendin e palës për të cilën ka ndërhyrë dhe kjo e fundit të dalë jashtë gjykimit.

Neni 196

Vendimi që jepet pas ndërhyrjes dytësore ose thirrjes së personit të tretë ka efekt kundrejt tij si përsa u përket marrëdhënieve të tij me personin që e ka thirrur ose për të cilin ka ndërhyrë për ta ndihmuar, ashtu dhe përsa u përket marrëdhënieve të tij me anën kundërshtare.

Neni 197

Nëse personi që është bërë garant paraqitet në gjyq dhe merr përsipër të zëvendësojë në çështje personin e garantuar, ky i fundit mund të kërkojë largimin e tij nga gjykimi, duke u përfaqësuar në gjykim nga garantuesi, në rast se palët nuk kanë kundërshtim.

Për këtë kërkim vendos gjykata por vendimi i saj mbi themelin e çështjes e shtrin efektin edhe ndaj personit të garantuar.

Neni 198

Dalja jashtë gjykimit e personit të paditur

Personi që paditet për pagimin e një detyrimi ose për dorëzimin e një sendi ose për njohjen e një të drejte reale, për të cilat ka pretendime edhe një i tretë, ka të drejtë ta thërrasë këtë në gjykim me qëllim që çështja të gjykohet midis paditësit e këtij personi dhe të kërkojë nga gjykata të dalë jashtë gjykimit duke pranuar të derdhë detyrimin ose të depozitojë sendin apo të njohë të drejtën reale, në vendin e mënyrën e caktuar prej saj.

Dalja e të paditurit jashtë gjykimit bëhet me leje të gjykatës.

Kur personi i tretë nuk pranon të marrë pjesë në gjykim vendoset pushimi i çështjes dhe shuma e derdhur ose sendi i depozituar i dorëzohen paditësit.

Neni 199

Kalimi procedural

Kur njëra nga palët vdes, çështja vazhdon nga ose kundër trashëgimtarëve të saj.

Kur pala që është person juridik mbaron, çështja vazhdon nga ose kundër personit juridik a fizik, të cilit i kanë kaluar të drejtat e detyrimet e personit juridik që ka mbaruar.

Neni 200

Kur gjatë zhvillimit të gjykimit e drejta që është në konflikt i kalon një personi tjetër me akt ndërmjet të gjallëve ose me titull të posaçëm, procesi gjyqësor vazhdon midis po atyre palëve që ishin në fillim.

Personi të cilit i ka kaluar e drejta në konflikt mund të ndërhyjë ose të thirret në gjykim si person i tretë, ose mund të zëvendësojë në gjykim palën nga e cila i ka kaluar e drejta në konflikt, por vetëm në kushtet e parashikuara nga ky Kod.

Vendimi i dhënë ka fuqi edhe kundër personit të cilit i ka kaluar e drejta në konflikt, me përjashtim të rastit kur e drejta e pronësisë mbi një send të luajtshëm është fituar me mirëbesim (neni 166 i Kodit Civil) dhe në zbatimin e rregullave mbi regjistrimin e sendeve.

Neni 201

Heqja dorë nga gjykimi dhe nga e drejta e padisë

Paditësi në çdo fazë të gjykimit mund të heqë dorë nga gjykimi i padisë. Në këtë rast gjykata vendos pushimin e gjykimit.

Paditësi në çdo fazë të gjykimit mund të heqë dorë krejtësisht ose pjesërisht nga e drejta e padisë. Në këtë rast padia rrëzohet dhe paditësi nuk ka të drejtë të ngrejë përsëri po këtë padi. Heqja dorë nga e drejta e padisë përpara gjykatës së apelit sjell si rrjedhojë prishjen e vendimit të gjykatës të shkallës së parë dhe rrëzimin e padisë.

KREU IV

SIGURIMI I PADISE**Kur lejohet sigurimi i padisë**

Neni 202

(Shtuar fjalë në paragrafin e parë me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 10)

Me kërkesën e paditësit, gjykata brenda 5 ditëve lejon marrjen e masave për sigurimin e padisë, kur ka arsye të dyshohet se ekzekutimi i vendimit për të drejtat e paditësit do të bëhet i pamundur ose i vështirë.

Sigurimi i padisë lejohet kur:

- a) padia mbështetet në prova me shkresë;
- b) paditësi jep garanci, në masën dhe në llojin e caktuar nga gjykata, për dëmin që mund t'i shkaktohet të paditurit nga sigurimi i padisë.

Garancia mund të kërkohet edhe për rastin e parashikuar nga shkronja “a” e këtij neni.

Neni 203

(Shtuar paragrafi i dytë, me ligjin nr. 122/2013)

Sigurimi i padisë lejohet për të gjitha llojet e padive dhe në çdo fazë të gjykimit, derisa vendimi të marrë formë të prerë. Sigurimi i padisë lejohet edhe nga gjykata e apelit, kur padia është duke u shqyrtuar prej saj.

Sigurimi i padisë nuk lejohet në rastet e padive që ngrihen gjatë fazës së ekzekutimit të vendimit, për të cilat zbatohet pjesa e katërt e këtij Kodi.

Neni 204

Sigurimi i padisë mund të kërkohet edhe përpara ngritjes së padisë në gjykatën e vendit ku ka banimin paditësi ose ku ndodhet pasuria me të cilën do të sigurohet padia.

Në këtë rast gjykata cakton një afat jo më shumë se pesëmbëdhjetë ditë, brenda të cilit duhet të paraqitet padia në gjykatë.

Neni 205

Sigurimi i padisë mund të lejohet për të gjithë padinë, ose vetëm për ato pjesë të saj, që gjykata i gjen të bazuara, në përputhje me rregullat e parashikuara në nenin 202 të këtij Kodi.

Kërkesa, si rregull, shqyrtohet në prani të palëve, por në raste të veçanta ose të ngutshme, mund të shqyrtohet edhe pa u thirrur pala tjetër.

Neni 206

Llojet e masave për sigurimin e padisë

(Ndryshuar shkronja "b" e paragrafit të parë, me ligjin nr. 122/2013)

Sigurimi i padisë bëhet:

- a) me sekuestrumin e sendeve të luajtshme dhe të paluajtshme si dhe të kredive të debitorit;
- b) me anë të masave të tjera të përshtatshme të marra nga gjykata.

Gjykata mund të lejojë sigurimin e padisë me disa nga llojet e ndryshme të masave të sigurimit, por gjithmonë për një shumë të përgjithshme jo më të madhe se atë të padisë.

Sekuestër nuk mund të vihet mbi sende që, sipas nenit 529 të këtij Kodi, nuk mund të sekuestrohen.

Neni 207

Ndryshimi dhe zëvendësimi i masave për sigurimin e padisë

Gjykata me kërkesën e njëres nga palët mund të zëvendësojë një masë sigurimi me një tjetër, pasi më parë të ketë dëgjuar edhe palën kundërshtare.

Në këtë mënyrë veprohet edhe kur gjykata vendos heqjen e masës së sigurimit, kur çmon se është zhdukur shkaku për të cilin është vënë ajo.

Neni 208

Ekzekutimi i masave për ekzekutimin e padisë

Vendimet për sigurimin e padisë ekzekutohen sipas rregullave të caktuara në këtë Kod për ekzekutimin e vendimeve mbi sendet e luajtshme dhe të paluajtshme.

Neni 209

Ankimi

Kundër vendimit të gjykatës që ka vendosur pranimin e kërkesës për sigurimin e padisë, për ndryshimin ose heqjen e sigurimit të padisë, mund të bëhet ankimi i veçantë.

Ankimi i vendimit të sipërm nuk pengon vazhdimin e shqyrtimit të padisë.

Neni 210

Ankimi kundër vendimit që lejon masën e sigurimit, nuk pezullon ekzekutimin e tij.

Ankimi kundër vendimit me të cilin zëvendësohet ose hiqet masa e sigurimit, pezullon ekzekutimin e tij.

Neni 211

Rënia e masës së sigurimit të padisë

(Ndryshuar paragrafi i parë, me ligjin nr. 122/2013)

Mosparaqitja e padisë brenda afatit të caktuar nga gjykata, e vërtetuar nga kryesekretari, shuan masën e sigurimit të padisë.

Kur vendoset refuzimi i padisë ose pushimi i gjykimit të saj, gjykata vendos heqjen e sigurimit të padisë, e cila zbatohet kur vendimi të marrë formën e prerë.

Garancia e dhënë sipas nenit 202 të këtij Kodi, i kthehet paditësit, në rast se pala tjetër brenda pesëmbëshjetë ditëve pasi vendimi të ketë marrë formën e prerë, nuk paraqet padi për shpërblimin e dëmit të ardhur për një shkak të tillë.

Neni 212

Ligjërimi i masës së sigurimit të padisë

Kur në vendimin përfundimtar padia pranohet, gjykata vendos edhe ligjërimin e sigurimit të padisë.

Kur si masë sigurimi të padisë është vendosur sekuestrimi, ajo kthehet në sekuestrim ekzekutiv, pasi vendimi përfundimtar të marrë formën e prerë.

KREU V

RREGULLA TË PËRGJITHSHME PËR MARRJEN E PROVAVE

Neni 213

Lejimi i provave

Në zbatim të nenit 12 të këtij Kodi, gjykata me vendim lejon palët të provojnë faktet mbi të cilat i bazojnë kërkimet dhe pretendimet e tyre, duke paraqitur në gjykatë vetëm ato prova që janë të domosdoshme e që kanë lidhje me çështjen e gjykimit.

Neni 214

Pohimi gjyqësor

Pohimet e bëra në gjykatë prej palëve apo prej përfaqësuesve të tyre, çmohen nga gjykata pa nënvleftësuar provat e tjera dhe rrethanat e çështjes.

Neni 215

Letërporosia

Kur prova duhet të merret jashtë territorit të veprimtarisë së gjykatës, kjo i delegon kompetencat e saj gjykatës së vendit ku ndodhet prova, përveç kur palët e kërkojnë bashkërisht që për këtë qëllim të delegohet njëri prej anëtarëve të trupit gjykues.

Në vendimin e gjykatës caktohet një afat brenda të cilit duhet të merret prova dhe caktohet seanca tjetër për vazhdimin e gjykimit.

Neni 216

Prova merret nga gjyqtari i caktuar prej kryetarit të gjykatës që i është drejtuar kërkesa, duke pasqyruar veprimet e kryera në procesverbal, i cili i dërgohet gjykatës në afatin e caktuar.

Palët janë të lira të marrin pjesë në marrjen e provës.

Deklaratat e palëve dhe të dëshmitarëve merren në vetën e parë dhe pasi i lexohen deklaruesit, nënshkruhen prej tij.

Neni 217

Gjyqtari që procedon për marrjen e provës edhe kur delegohet sipas nenit 215 të këtij Kodi, zgjedh me vendim të gjitha çështjet që dalin gjatë marrjes së provës.

Neni 218

Dëshmitari që nuk flet ose nuk dëgjon

Kur merret në pyetje një person që nuk flet ose nuk dëgjon, në qoftë se pyetja e tyre nuk mund të bëhet me shkrim, gjykata thërret një person që i kupton shenjat e personit që merret në pyetje.

Neni 219

Ndihma juridike nga gjykatat e shteteve të huaja

Kur është e nevojshme të kryhet një veprim procedural gjyqësor jashtë kufijve të Republikës së Shqipërisë, për sqarimin e rrethanave, konstatimin e fakteve, dërgimin e një dokumenti apo për arsye të tjera që gjykata e quan të nevojshme për sqarimin e çështjes në gjykim, gjykata nëpërmjet Ministrisë së Drejtësisë të Republikës së Shqipërisë i kërkon ndihmën juridike përkatëse organit kompetent të shtetit tjetër.

Kur veprimi procedural juridik mund të kryhet nga përfaqësia diplomatike ose konsullore e Republikës së Shqipërisë, kërkesa i drejtohet kësaj të fundit.

Kërkesa e sipërme duhet të përcaktojë çështjet për të cilat kërkohet ndihma juridike dhe të përmbajë të dhënat e nevojshme për plotësimin e ndihmës juridike.

Kur midis dy shteteve ka marrëveshje për dhënien e ndërsjellë të ndihmës juridike, zbatohen dispozitat e kësaj marrëveshjeje.

Neni 220

Zbatimi i ligjit të huaj

Në rast se për gjykimin e një çështjeje është e nevojshme të zbatohen ligjet e një shteti tjetër, gjykata duhet të bëjë të gjitha përpjekjet për t'i gjetur dhe zbatuar ato sipas përmbajtjes së tyre.

Kur çdo përpjekje e gjykatës sipas paragrafit të parë të këtij neni është e pasuksesshme dhe asnjë nga palët nuk kanë mundur t'ia sigurojnë gjykatës dispozitat e kërkuara, të vërtetuara nga organet kompetente të shtetit tjetër, gjykata vendos sipas legjislacionit shqiptar.

Neni 221

Ndihma juridike për gjykatat e shteteve të huaja

Gjykatat shqiptare u sigurojnë ndihmë juridike gjykatave të shteteve të tjera me kërkesën e tyre. Ndihma juridike nuk mund të jepet kur:

- a) dhënia e saj nuk pajtohet me parimet themelore të legjislacionit shqiptar në fuqi;
- b) objekti i kërkesës nuk është në kompetencën e gjykatave shqiptare.

Neni 222

Kërkesa për dhënien e ndihmës juridike të bërë nga gjykata e një shteti të huaj duhet të përmbajë kushtet e parashikuara nga neni i mësipërm, të jetë hartuar në gjuhën shqipe ose të jetë përkthyer në këtë gjuhë dhe t'i jenë bashkëngjitur shpenzimet e nevojshme për përkthim. Në rast të kundërt gjykata ose marrësi mund të refuzojë kryerjen e veprimeve të kërkuara.

Kur ndërmjet dy shteteve ka marrëveshje për dhënien e ndërsjellë të ndihmës juridike, zbatohen dispozitat e kësaj marrëveshjeje.

Neni 223

Marrja e provave të tretë

Gjykata, me kërkesën e palës së interesuar, mund të urdhërojë palën tjetër ose një person të tretë që nuk merr pjesë në çështje, të paraqesë në gjykim një dokument ose një send tjetër, kur çmohet e nevojshme prej saj.

Në këtë rast gjykata jep udhëzimet e nevojshme për kohën, vendin dhe mënyrën e paraqitjes së tyre. Pala që ka kërkuar marrjen e dokumentit është e detyruar të tregojë me hollësi të gjitha rrethanat që bëjnë të besueshme se ku ndodhet dokumenti, karakteristikat e tij, si dhe faktet që do të provohen me këtë dokument.

Shpenzimet e nevojshme parapaguhet nga pala që ka bërë kërkesën.

Neni 224

Gjykata mund të kërkojë zyrtarisht nga organet e administratës shtetërore të dhëna me shkrim për akte dhe dokumente që ndodhen në atë organ dhe që është e nevojshme të shqyrtohen në procesin gjyqësor. Kur të dhënat e kërkuara përbëjnë sekret shtetëror, gjykata kërkon lejen e organit qendror nga i cili varet administrata shtetërore ku ndodhen të dhënat e kërkuara. Kur kërkesa refuzohet, kërkesa e palës quhet si e paparashtruar.

Neni 224/a

(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 51)

Kur për konstatimin ose sqarimin e fakteve, që kanë lidhje me mosmarrëveshjen në gjykim kërkohen njohuri të posaçme në fushat e shkencës, teknikës ose të artit, gjykata mund të thërrasë një ose më shumë ekspertë.

Ekspertët caktohen sipas rregullave të përcaktuara në këtë Kod.

Neni 224/b

(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 52)

Eksperti e jep mendimin e tij me shkrim, por mund të dëgjohet në seancë gjyqësore dhe të pyetet nga gjykata dhe nga palët.

Mendimi i ekspertit nuk është i detyrueshëm për gjykatën dhe, kur kjo ka mendim të kundërt me ekspertin, duhet të arsyetohet me hollësi këtë mendim në vendimin përfundimtar ose në një vendim që jep gjatë gjykimit.

Nuk është në misionin e ekspertit të japë një mendim juridik.

Neni 224/c

(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 53)

Eksperti është i detyruar të përmbushë detyrat e ngarkuara nga gjykata, përveç kur parashtron shkaqe të përligjura që pranohen nga gjykata.

Mosparaqitja e ekspertit në gjykatë, pa shkaqe të përligjura, shkakton sjelljen e tij me detyrim.

Përrjashtimi i ekspertit nga pjesëmarrja e tij në gjykim bëhet kur janë kushtet e përcaktuara prej nenit 72 të këtij Kodi.

Neni 224/ç

Përgjegjësia e ekspertit*(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 54)*

Eksperti ka përgjegjësi sipas Kodit Penal në rast se kundërshton të kryejë detyrën që i ngarkohet ose kryen një ekspertim të rremë.

Eksperti është i detyruar të shpërblejë dëmet që për faj të tij u janë shkaktuar palëve ose pjesëmarrësve të tjerë në proces.

KREU VI

EKSPERTI DHE EKSPERTIMI*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 50)*

Neni 225

Mënyra e caktimit

Caktimi i ekspertit bëhet nga gjykata duke marrë edhe mendimin e palëve e të pjesëmarrësve në gjykim. Vendimi për emërimin e ekspertit i bëhet i ditur këtij prej sekretarit gjyqësor, duke iu njoftuar edhe data për t'u paraqitur në seancën e caktuar.

Eksperti që nuk pranon të kryejë këtë detyrë, duhet t'i njoftojë gjykatës argumentet përkatëse të paktën pesë ditë përpara seancës gjyqësore.

Për rrethana të dala rishtazi palët kërkojnë menjëherë përrjashtimin e ekspertit, duke parashtruar argumentet përkatëse.

Neni 226

Betimi

Gjykata përpara se eksperti të fillojë nga kryerja e detyrës, i kujton atij rëndësinë e funksioneve për të cilat është thirrur për t'i përmbushur dhe e fton të bëjë betimin se do të kryejë mirë e me nder detyrat që i janë besuar, me të vetmin qëllim që t'ia bëjë të ditur gjykatës të vërtetën.

Neni 227

Caktimi i detyrave

Gjykata, pasi merr edhe mendimin e palëve, i cakton ekspertit çështjet për të cilat duhet të merret mendimi i tij.

Eksperti ka të drejtë të njihet me materialet e çështjes, të marrë pjesë në seancë gjyqësore, të bëjë pyetje, të japë shpjegime dhe të kërkojë nga palët të marrë të dhëna nga të tretët brenda kufijve të nevojshëm për kryerjen e detyrës.

Eksperti mund të asistohet edhe nga ndihmës të tij, por përgjegjësia për saktësinë e ekspertimit i mbetet atij.

Kur sipas vendimit të gjykatës për kryerjen e ekspertimit është e nevojshme që eksperti të njihet me sende, evidenca, llogari e dokumente të tjera, palët mund të jenë të pranishme dhe mund t'i paraqitin ekspertit me shkrim mendime, e vërejtje të specialistëve të tyre, të cilët mund të pyeten me cilësinë e dëshmitarit ose kërkesa që lidhen me plotësimin e detyrës, por gjithnjë brenda kompetencave të caktuara në vendimin e gjykatës.

Neni 228

Kryerja dhe vlerësimi i ekspertimit

Kur ekspertimi kryhet me praninë e gjykatës ose të gjyqtarit të deleguar, mbahet procesverbal, por gjykata mund t'i kërkojë ekspertit që të japë përfundimet e ekspertimit në një raport me shkrim.

Kur ekspertimi kryhet pa pjesëmarrjen drejtpërdrejt të gjykatës, eksperti duhet të hartojë një raport me shkrim mbi ekspertizën e kryer, në të cilën duhet të gjejnë pasqyrim edhe vërejtjet e kërkesat e palëve. Deklaratat eventuale të palëve të përmendura në raport vlerësohen nga gjykata, duke pasur parasysh rregullat e parashikuara në nenin 29 të këtij Kodi.

Raporti duhet të depozitohet në sekretari në afatin e caktuar nga gjykata.

Neni 229

Përsëritja e ekspertimit

Kur shihet se ekspertimi është i metë ose i paqartë, si dhe kur ka ndryshim mendimesh midis ekspertëve, gjykata, kryesisht ose me kërkesën e ndonjërit nga palët, mund të kërkojë sqarime plotësuese ose të urdhërojë kryerjen e një ekspertimi të ri, duke thirrur ekspertë të tjerë.

Neni 230

Pasqyrimi i përfundimeve të ekspertimit

Mendimi i ekspertit duhet të jetë i arsyetuar.

Kur ekspertët janë të një mendimi, përfundimet e ekspertimit mund t'i parashtrijë njëri që caktohet prej tyre; kur ka ndryshim mendimesh midis ekspertëve, secili prej tyre duhet të parashtrijë vetë mendimin e tij. Pasi të kenë dhënë mendimin, ekspertëve mund t'u bëhen pyetje.

KREU VII

THËNIET E DËSHMITARËVE

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 55)

Neni 231

Kufijtë e lejimit të provave me dëshmitarë

Prova me dëshmitarë lejohet në të gjitha rastet, përveç kur ligji për vlefshmërinë ose provimin e një veprimi juridik kërkon shkresë.

Neni 232

(Ndryshuar fjalia e dytë me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 11)

Nuk lejohet prova me dëshmitarë kundër ose tej përmbajtjes së një akti zyrtar ose privat që përbën provë të plotë. Gjithashtu, nuk lejohet të provohet me dëshmitarë marrëveshja e palëve për ndryshimin e kontratës ose shuarja, me anë të pagimit ose të faljes së detyrimeve në të holla, që rrjedhin nga një kontratë e bërë me dokument.

Neni 233

Rastet e lejimit të provës me dëshmitarë

Rregullat e caktuara në dy nenet e mësipërme nuk zbatohen dhe lejohet prova me dëshmitarë:

a) kur dokumenti që kërkohet nga ligji për vlefshmërinë ose provimin e veprimit juridik ka humbur ose është prishur pa fajin e palës;

b) kur ka një fillim prove me shkresë. Quhet fillim prove me shkresë çdo shkresë, që rrjedh nga ai, kundrejt të cilit drejtohet kërkimi dhe nga përmbajtja e së cilës del se fakti i pretenduar është pothuajse i vërtetë;

c) kur veprimi juridik i bërë me shkresë është kryer:

- në kundërshtim me ligjin, në mashtrim të ligjit;

- nën ndikimin e mashtrimit, kanosjes, ose për shkak të një marrëveshje me keqbesim të bërë midis përfaqësuesit të njëres palë dhe palës tjetër;

- nën ndikimin e nevojës së madhe të palës;

ç) kur për shkak të rrethanave në të cilat është kryer veprimi juridik ose të marrëdhënieve të posaçme të palëve, nuk ka qenë e mundur të merrej prova me shkresë.

Neni 234

Kundër ose tej përmbajtjes së një veprimi juridik të bërë me shkresë, personi i tretë është i lirë në paraqitjen e provave. Kur njëra prej palëve kontraktuese pretendon se veprimi juridik është kryer vetëm në dukje, pa pasur qëllim që palët të krijojnë pasojë juridike, ose për të mbuluar një veprim tjetër juridik, të cilin palët e kanë dashur, prova me dëshmitarë lejohet në rastet kur ka provë me shkresë të lëshuar nga pala tjetër ose deklarime të bëra prej kësaj përpara institucioneve shtetërore, nga të cilat bëhet e besueshme se veprimi juridik është kryer vetëm për dukje.

Neni 235

Ndalimi i pyetjes si dëshmitar

Nuk mund të pyeten si dëshmitarë:

- përfaqësuesit e palëve në çështje, për rrethana për të cilat kanë marrë dënim nga të përfaqësuarit e tyre për shkak të detyrës së tyre si përfaqësues;

- personat që për shkak të metash fizike ose psikike nuk janë të aftë të kuptojnë drejt faktet që kanë rëndësi për çështjen dhe të bëjnë dëshmi të rregullt;

- bashkëshortët ende të pandarë, fëmijët, prindërit, gjyshërit, ose kushërinj, në vijë të drejtë ose të tërthortë deri në shkallë të dytë, përveç kur çështja ka lidhje me probleme personale e familjare, si dhe të miturit nën katërbëdhjetë vjeç, përveç kur thëniet e tyre janë të domosdoshme për zgjidhjen e çështjes.

Këta persona vendosin vetë nëse do të dëshmojnë dhe nuk mund të dënohen për refuzimin për të bërë dëshmi.

Neni 236

Rregullat për dëgjimin e dëshmitarëve

(Ndryshuar paragrafi III me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Dëshmitarët dëgjohen nga gjykata në debatin gjyqësor. Në raste të veçanta ose për shkak sëmundjeje apo për shkak të punës së veçantë që bën dëshmitari, rrethana këto që e bëjnë të pamundur paraqitjen e tij në gjykim, gjykata mund të vendosë që pyetja e tij të bëhet jashtë qendrës së gjykatës nga një anëtar i trupit gjykues. Në këto raste pyetja e dëshmitarit bëhet përpara seancës gjyqësore të radhës

dhe dëshmia e marrë lexohet në seancën gjyqësore. Pyetja e dëshmitarit bëhet kurdoherë në prani të palëve apo përfaqësuesve të tyre, të cilët njoftohen rregullisht.

Dëshmia e Presidentit të Republikës merret në selinë ku ai ushtron funksionin e Kryetarit të Shtetit.

Kur duhet të merret dëshmia e Kryetarit të Kuvendit, Kryetarit të Këshillit të Ministrave, Kryetarit të Gjykatës Kushtetuese ose Kryetarit të Gjykatës së Lartë, këta mund të kërkojnë të pyeten në selinë ku ushtrojnë detyrën e tyre.

Gjykata vlerëson thëniet e dëshmitarëve në harmoni ndërmjet tyre dhe me provat e tjera të marra gjatë shqyrtimit të çështjes.

Neni 237

Betimi

Kryetari i seancës gjyqësore, pasi të jetë siguruar për identitetin e dëshmitarëve, i ndërgjegjëson ata për rëndësinë e misionit e të betimit përpara gjykatës dhe u njofton atyre se janë të detyruar të tregojnë të vërtetën për çfarë ata dinë në lidhje me çështjen, i paralajmëron për përgjegjësinë që ata kanë për dëshmi të rreme. Ndërkohë, sekretari gjyqësor lexon formulën e betimit si më poshtë: “I ndërgjegjshëm, betohem se do të them të vërtetën dhe vetëm të vërtetën”. Dëshmitari në këmbë përgjigjet “Betohem” dhe pret jashtë sallës së gjyqit me porosinë të mos merren vesh me njëri-tjetrin.

Neni 238

Radha e pyetjes

Radha e pyetjes së dëshmitarëve caktohet nga kryetari i seancës duke mbajtur parasysh dëshmitarët e secilës palë. Ata pyeten një nga një në prani të palëve, pa praninë e dëshmitarëve që pyeten më vonë.

Neni 239

Dëshmitari pyetet më parë nga pala që e ka kërkuar thirrjen e tij dhe pastaj nga pala tjetër. Secila nga palët ka të drejtë t’i bëjë pyetje plotësuese dëshmitarit për të sqaruar apo plotësuar përgjigjet e dhëna nga ai. Në çdo rast palët i drejtojnë pyetje dëshmitarit me leje dhe nëpërmjet gjykatës.

Gjykata mund të bëjë pyetje e të kërkojë sqarime kurdoherë që e konsideron të nevojshme për zgjidhjen e drejtë të çështjes.

Neni 240

Ballafaqimi i dëshmitarëve

Kur ndërmjet thënieve të dëshmitarëve ka mospërputhje të tilla që krijojnë vështirësi për zbulimin e të vërtetës, gjykata vetë ose me kërkesën e palëve bën ballafaqimin e dëshmitarëve të pyetur më parë.

Neni 241

Ripyetja e dëshmitarit

Pas mbarimit të dëshmisë dëshmitari mund të largohet me leje të gjykatës. Në rast se ripyetja e tij mund të jetë e nevojshme, atëherë gjykata urdhëron që ai të qëndrojë në sallë pa kontaktuar me dëshmitarët e tjerë.

Neni 242

Heqja dorë nga pyetja e dëshmitarit

Pala që ka kërkuar thirrjen e një dëshmitari mund të kërkojë që ai të mos pyetet. Kërkesa merret parasysh në rast se pala tjetër është dakord dhe kur gjykata çmon se pyetja e tij nuk do të jetë e nevojshme për sqarimin e çështjes.

Neni 243

Kur gjatë gjykimit të çështjes rezultojnë të sqaruara faktet dhe pretendimet e palëve, gjykata, vetë ose me kërkesën e tyre, mund të heqë dorë nga pyetja e dëshmitarëve të tjerë të thirrur për këtë qëllim.

Neni 244

Përdorimi i shënimeve prej dëshmitarit

Gjykata mund të lejojë dëshmitarin që të përdorë shënime ose të dhëna të tjera të shkruara, kur flasin për çështje që kanë të bëjnë me llogari e të dhëna që është e vështirë të mbahen mend.

Neni 245

Denoncimi për dëshmi të rreme

Në rast se një dëshmitar bën dëshmi të rreme përpara gjykatës, kjo vendos denoncimin në prokurori për ndjekje penale.

**KREU VIII
SHKRESAT**

Neni 246

Fuqia provuese e shkresave

Shkresat kanë fuqi provuese kur janë hartuar në formën e caktuar, kanë elementet e nevojshme për vlerën e tyre, nuk janë të copëtuara, të grisura ose të shuara, nuk kanë gërvishje, ose shtesa midis rreshtave, ose çrregullime të tjera me shuarje dhe mund të lexohen.

Neni 247

Shkresa, kur është e dëmtuar në mënyrën e parashikuar në nenin e mësipërm, prezumohet se është bërë për të zhvleftësuar vlerën provuese të saj, përveç kur provohet e kundërta.

Neni 248

Personi që paraqet dhe përdor si mjet provues një shkresë që ka ndryshime, duhet të vërtetojë se ndryshimet janë bërë nga ai që e ka nxjerrë shkresën, ose nga ai që mund t'i shërbejë si provë, ose nga ai që i ka kaluar e drejta, ose janë bërë nga dikush tjetër me porosi të këtyre.

Neni 249

Kur shkresa që paraqitet referon në një shkresë tjetër, ajo bashkohet me këtë, përveç kur shkresa që merret zëvendëson shkresën referuese ose përmban përmbajtjen e saj të plotë.

Kur shkresa që u mor ka përmbajtje të ndryshme nga shkresa referuese, atëherë parapëlqehet përmbajtja e kësaj të fundit.

Neni 250

Shkresa në ruajtje ose në pamundësi përdorimi

Në rastet kur prova me shkresë është në ruajtje për arsye ligjore ose pamundësi përdorimi dhe nuk mund të merret, gjykata ka të drejtë që përveç mjeteve të tjera, të lejojë të merret kopje e saj e legalizuar, e cila ka fuqi provuese sikurse edhe shkresa origjinale. Kur kjo më pas ka humbur, gjykata vendos të administrohet shkresa që vërteton njësinë me origjinalin.

Neni 251

Kopja e shkresës dhe origjinali i saj

Kopjet e shkresave kur saktësia e tyre vërtetohet nga personi kompetent kanë të njëjtën fuqi provuese me origjinalin.

Neni 252

Verifikimi në vend i përmbajtjes së shkresës

Në qoftë se për shkaqe të justifikuara është e vështirë marrja e provës në gjykim ose për shkak të rëndësisë së saj ose të natyrës së saj ekziston rreziku të humbasë ose të dëmtohet, gjykata mund të urdhërojë të verifikohet shkresa nga një anëtar i trupit gjykues ose të kontrollohet me letërporosi nga gjykata e vendit ku ndodhet shkresa ose të lejojë të merret fotokopje ose fotografia e vërtetuar.

Neni 253

Aktet zyrtare

Aktet zyrtare që përpilohen nga nëpunësi i shtetit ose personi që ushtron veprimtari publike, brenda kufijve të kompetencës së tyre dhe në formën e caktuar, përbëjnë provë të plotë të deklarimeve që janë bërë përpara tyre për faktet që kanë ngjarë në prani të tyre ose për veprimet e kryera prej tyre. Lejohet të provohet e kundërta vetëm kur pretendohet se shkresa është e falsifikuar.

Neni 254

Aktet zyrtare që dalin nga organet shtetërore dhe që përmbajnë një urdhër, një vendim ose çdo masë tjetër të marrë prej tyre ose që tregojnë kryerjen e një veprimi nga ana e këtyre organeve, përbëjnë provë të plotë për përmbajtjen e tyre. Lejohet të provohet e kundërta vetëm kur pretendohet se shkresa është e falsifikuar.

Neni 255

Kopjet dhe shkurtimeve të akteve të përmendura në nenet 253 dhe 254, të vërtetuara sipas ligjit, kanë fuqi provuese sikundër edhe origjinali.

Neni 256

Shkresat e përpiluara nga nëpunësi i shtetit të huaj ose nga personi i huaj që ushtron veprimtari publike dhe që konsiderohen si ent publik në atë vend, kanë fuqi provuese që parashikohet në nenin 253.

Neni 257

Shkresat që përpilohen në bazë të nenit 253 për kryerjen ose vërtetimin e veprimit juridik, përsa u përket deklarimeve të palëve, përbëjnë provë të plotë për të gjithë.

Dispozitat e përmendura në paragrafin e mësipëm kanë fuqi për gjithçka që përmendet në shkresë, përderisa kanë lidhje të drejtpërdrejtë me objektin kryesor të shkresës. Ato që nuk kanë lidhje të drejtpërdrejtë konsiderohen si fillim prove me shkresë.

Neni 258

Shkresa e thjeshtë

Shkresa që është përpiluar nga një person zyrtar që nuk ka qenë kompetent ose që nuk është sipas formës së caktuar, ka fuqinë provuese të një shkrese të thjeshtë, në rast se është nënshkruar nga palët.

Neni 259

Shkresa e thjeshtë e nënshkruar nga personi që e ka lëshuar, përbën provë të plotë se deklaratimet që përmban janë të atij që e ka nënshkruar, në rast se personi kundër të cilit paraqitet shkresa pranon se është nënshkruar prej tij.

Neni 260

Shkresa private quhen edhe:

- librat e tregtarëve dhe profesionistëve që i mbajnë sipas Kodit Tregtar ose dispozitave të tjera;
- librat e avokatëve, noterëve, përmbaruesve, mjekëve, farmacistëve e të profesioneve të tjera, sipas dispozitave në fuqi.

Kur paraqiten si provë pjesë nga libri ose e tëra dhe përmbajnë edhe të dhëna që nuk kanë lidhje me objektin e gjykimit, mund të merren ato pjesë të shkresës që kanë lidhje me atë.

Neni 261

Shkresa private merr datë të saktë kundrejt personave të tretë vetëm nga dita që është vërtetuar nga noteri ose nëpunësi publik kompetent sipas ligjit ose kur vdes një nga ata që e ka nënshkruar ose nuk ka qenë në gjendje fizike të shkruajë ose kur përmbajtja e tij thelbësore është përsëritur ose konstatuar në një akt zyrtar, si dhe nga dita në të cilën ka ngjarë ndonjë fakt tjetër që provon në të njëjtën mënyrë se shkresa është përpiluar në një datë të mëparshme.

Neni 262

Shkresa private përbën provë në favor të përpiluesit vetëm në qoftë se atë e paraqet pala kundërshtare ose në qoftë se bëhet fjalë për librat që përmenden në nenin 260.

Neni 263

Librat që përmenden në nenin 260, paragrafi 1 dhe 2, kur janë përpiluar në formën e caktuar, përbëjnë provë të plotë për sa shkruhet në to, për tregtarët ose personat e tjerë që detyrohen të mbajnë të njëjtat libra, por lejohet të provohet e kundërta kur pretendohet falsiteti. Megjithatë, kundër personave që nuk janë detyruar të mbajnë këto libra, përbëjnë provë të plotë për gjerësinë e pretendimeve, kur qenia e tyre është vërtetuar me një mënyrë tjetër dhe vetëm për një vit që nga dita e nënshkrimit, përveç kur i detyruari provon me nënshkrimin e vet përmbajtjen e tyre.

Neni 264

Detyrimi për paraqitjen e provës shkresore*(Ndryshuar titulli me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 56)*

Çdo ndërgjyqës detyrohet kryesisht të paraqesë shkresat që ka përdorur për të ndihmuar në gjykimin e çështjes.

Çdo ndërgjyqës ose person i tretë detyrohet të paraqesë shkresat që disponon dhe që mund t'i vlejné si provë, përveç kur ka shkaqe serioze dhe justifikon mosparaqitjen e tyre. Si shkaqe serioze konsiderohen veçanërisht rastet kur nuk lejohet për të dëshmuar.

Neni 265

Ekzekutimi i vendimit që urdhëron paraqitjen e shkresës bëhet sipas dispozitave që kanë të bëjnë me ekzekutimin për dorëzimin e sendit ose kryerjen e veprimit.

Kjo dispozitë zbatohet edhe kur shkresat ndodhen në një organ shtetëror ose të personat juridikë shtetërorë, përveç kur shkresa përbën sekret shtetëror.

Neni 266

Shkresa në gjuhë të huaj

Kur shkresa është në gjuhë të huaj, ajo paraqitet bashkë me përkthimin e saj në gjuhë shqipe, të legalizuar nga ambasada apo konsullata përkatëse ose nga organi tjetër kompetent.

Kur gjykata nuk mund ta kontrollojë vetë saktësinë e përkthimit, emëron përkthyes.

Neni 267

Detyrimi për të provuar se shkresa private është origjinale

Kur origjinaliteti i shkresës private vihet në dyshim, ai që e paraqet duhet ta provojë atë, përveç kur shkresa është aq e ndryshuar sa gjykata e ka të vështirë të konstatojë se është origjinale.

Personi ndaj të cilit paraqitet shkresa private është i detyruar të deklarojë menjëherë se e pranon ose jo origjinalitetin e nënshkrimit, ndryshe shkresa konsiderohet si e pranuar.

Në qoftë se njihet ose vërtetohet origjinaliteti i nënshkrimit, quhet se është vërtetuar origjinaliteti i përmbajtjes, me rezervën e goditjes së tij për falsitet.

Neni 268

Shkresa private mund të provohet si origjinale me çdo lloj mjeti provues.

Neni 269

Procedura e krahasimit të shkresave

Kur bëhet krahasimi i shkresave, ai që paraqet provën detyrohet jo më vonë se dhjetë ditë përpara datës së caktuar për krahasim, t'i njoftojë ndërgjyqësit listën e shkresave me të cilat do të bëhet krahasimi ose të depozitojë origjinalet në sekretarinë e gjykatës. Vërtetësia e këtyre shkresave nuk duhet të kundërshtohet.

Kur shkresat që mund të krahasohen i disponon pala kundërshtare ose personi i tretë, mund të kërkohet paraqitja e tyre. Në rast kundërshtimi zbatohen rregullat e parashikuara prej nenit 265 të këtij Kodi.

Ndërgjyqësi ose personi i tretë të cilit i mohohet origjinaliteti i shkrimit ose nënshkrimit, mund të detyrohet të shkruajë para gjykatës ose gjyqtarit të deleguar me letërporosi një tekst të caktuar me të

cilin do të bëhet krahasimi. Teksti i bashkohet dosjes. Gjykata çmon lirisht mohimin e ndërgjyqësit ose personit të tretë të shkruajë ose të bëjë përpjekje për të ndryshuar shkrimin e tij.

Neni 270

Goditja për falsitet

Çdo shkresë mund të goditet për falsitet. Shkresat private mund të goditen për falsitet edhe kur nga krahasimi me të tjera vërtetohet se janë origjinale.

Neni 271

Denoncimi për ndjekje penale

Kur falsifikimi i atribuohet një personi të caktuar mund të bëhet denoncimi për ndjekje penale.

Neni 272

Kur krijohen dyshime serioze për falsifikim ndaj një personi konkret edhe nëse shkresa që paraqitet si e falsifikuar vlerësohet si thelbësore për sqarimin e çështjes, gjykata ka të drejtë të pezullojë gjykimin e saj deri në përfundimin e gjykimit të çështjes penale, ose të urdhërojë të paraqiten prova për falsifikimin.

Neni 273

Provimi i falsitetit të një shkrese

Kush pretendon falsitetin e një shkrese, është njëkohësisht i detyruar të paraqesë ato shkresa që vërtetojnë falsitetin dhe të tregojë emrat e dëshmitarëve ose mjetet e tjera provuese, përndryshe pretendimi tij është i papranueshëm.

Neni 274

Kur shkresa paraqitet si e falsifikuar, pa treguar personin të cilit i atribuohet falsiteti, gjykata urdhëron marrjen e provave, vetëm kur ai që paraqet shkresën këmbëngul që të nxirret si provë dhe çmohet se ka rëndësi thelbësore për sqarimin e çështjes.

Neni 275

Sekretaria e gjykatës dërgon menjëherë kopjen e çdo vendimi që shpall shkresën si të falsifikuar te prokurori dhe në organin shtetëror që ka nxjerrë shkresën.

Shkresa që shpallet e falsifikuar nuk i jepet ndërgjyqësit, por mbetet në arkivin e gjykatës, së bashku me vendimin që shpall shkresën të falsifikuar. Në këto raste sekretari shënon mbi shkresë se ajo është e falsifikuar.

Kur jepet kopja e saj, ajo përmban edhe shënimin që përmendet në paragrafin e sipërm.

Neni 276

Personat, që nuk marrin pjesë në çështje, kur u kërkohet një shkresë që ndodhet pranë tyre dhe nuk ka mundësi ta paraqitin brenda afatit që u ka caktuar gjykata, janë të detyruar të njoftojnë gjykatën për mosparaqitjen e shkresës në afat, duke treguar edhe shkaqet. Gjykata, kur nuk i gjen me vend shkaqet e treguara, si dhe kur nuk është lajmëruar se dokumenti i kërkuar nuk ka mundësi të dërgohet, ka të drejtë të dënojë personat përgjegjës, sipas nenit 167 të këtij Kodi.

Neni 277

Pala kundër së cilës është paraqitur si provë një shkresë mund të kundërshtojë vërtetësinë e saj në njërin nga këto mënyra:

- a) duke mohuar shkrimin ose nëshkrimin e saj në shkresën e thjeshtë;
- b) duke deklaruar se nuk di që shkrimi ose nëshkrimi në shkresën e thjeshtë të jetë e trashëgimlënësit të saj ose i personit nga i cili ajo heq të drejta;
- c) duke pretenduar se dokumenti është i falsifikuar.

Neni 278

Filmat fotografikë, kinematografikë e regjistrime të tjera

Filmat fotografikë ose filmat kinematografikë, kasetat e çdo lloji, si dhe çdo lloj tjetër regjistrimi, mund të përbëjnë provë për ngjarjet e sendet që janë regjistruar, kur gjykata bindet për saktësinë e vërtetësinë e tyre. Për këtë qëllim ajo mund të thërrasë edhe ekspertë kompetentë.

Neni 279

Fotografitë ose fotokopjet e shkresave kanë fuqi të njëjtë me origjinalin, përderisa saktësia e tyre vërtetohet nga personi, që sipas ligjit, është kompetent të nxjerrë kopje.

Neni 280

Gjykata, pas kontrollimit të vërtetësisë së dokumentit, me vendimin që jep gjatë gjykimit ose me vendimin përfundimtar, shprehet nëse dokumenti është ose jo i vërtetë. Kur rezulton se dokumenti nuk është i vërtetë, gjykata e përjashton këtë nga provat dhe, në qoftë se rezulton se dokumenti është i falsifikuar, ia dërgon prokurorit për të bërë ndjekje penale.

Gjykata, me vendimin që pranon se dokumenti është i vërtetë, dënon palën që ka pretenduar falsifikimin ose që ka mohuar shkrimin ose nëshkrimin e saj me gjobë deri në 50 000 lekë.

**KREU IX
POHIMET E PALËVE**

Neni 281

Pohimi gjyqësor mund të jetë i rastit ose i nxitur nëpërmjet pyetjeve të bëra në mënyrë zyrtare për një qëllim të tillë.

Neni 282

Pohimi gjyqësor i rastit mund të jepet në formë verbale ose në çdo akt procedural të nënshkruar personalisht nga pala.

Neni 283

Procedura e kërkimit të pohimeve të palëve

Pyetjet bëhen për fakte, rrethana dhe në mënyrë që të pohohen apo kundërshtohen pretendimet e palëve.

Gjykata, për pranimin e pyetjeve procedon në mënyrën dhe afatet e caktuara në vendimin e saj të ndërmjetëm.

Nuk lejohen të bëhen pyetje mbi fakte të ndryshme nga ato të formuluar në vendimin e gjykatës, përveç pyetjeve për të cilat palët bien dakord dhe që gjykata çmon se janë të dobishme për procesin gjyqësor. Gjykata mund në çdo rast të kërkojë sqarimet e nevojshme për përgjigjet e dhëna.

Neni 284

Pala e pyetur duhet të përgjigjet vetë personalisht. Ajo nuk mund të përdorë shënime të shkruara e të parapërgatitura. Megjithatë, gjykata mund të lejojë të përdoren shënime ose të dhëna të tjera të shkruara, kur flasin për çështje që kanë të bëjnë me llogari e të dhëna që është vështirë të mbahen mend.

Neni 285

Mosparaqitja dhe refuzimi i përgjigjes nga pala

Kur pala e pyetur nuk paraqitet ose refuzon të përgjigjet pa shkaqe të justifikuara, gjykata, duke vlerësuar edhe provat e tjera, mund t'i marrë si të pranuar faktet e parashtruara në pyetjet. Kur mosparaqitja e palës për t'u përgjigjur është me arsye, gjykata vendos shtyrjen e seancës ose marrjen e përgjigjeve edhe jashtë seancës gjyqësore.

KREU X

KËQYRJA E PERSONAVE, SENDEVE DHE KËQYRJA NË VEND, EKSPERIMENTIMI

Neni 286

Kur çmohet e nevojshme nga gjykata që një person ose një send të këqyren drejtpërdrejt prej saj, kryesisht ose me kërkesën e palëve, vendos që të bëhet këqyrja në vend e tyre me ose pa ekspertë.

Neni 287

Procedura e këqyrjes

Këqyrja e personave, e vendeve, e sendeve të luajtshme ose të paluajtshme, bëhet me vendim të gjykatës, në të cilën caktohet koha, vendi dhe mënyra e këqyrjes.

Këqyrja në vend bëhet nga vetë gjykata ose nga gjyqtari i deleguar prej saj ose nga gjyqtari i vendit ku do të bëhet këqyrja. Kur është e nevojshme mund të jetë i pranishëm edhe një ekspert teknik, i cili vepron sipas rregullave të parashikuara në kreun VI të pjesës së dytë të këtij Kodi.

Për kryerjen e këqyrjes palët njoftohen rregullisht.

Neni 288

Mosprekja e dinjitetit personal

Gjykata në këqyrjen e një personi duhet të bëjë kujdes që të mos preket dinjiteti personal. Ajo mund të mos jetë vetë e pranishme dhe të ngarkojë me këtë detyrë një ekspert të përshtatshëm.

Neni 289

Kryerja e prodhimeve fotografike dhe e filmimeve

Gjykata mund të vendosë që të kryhen edhe riprodhime fotografike të objekteve, dokumenteve dhe sendeve dhe kur është e nevojshme dhe e mundshme edhe filmime të tyre ose të përdorë mjete e veprime të tjera mekanike.

Gjykata për t'u siguruar në ekzistencën e një fakti mund të urdhërojë që kjo të verifikohet duke proceduar në një mënyrë të caktuar për riprodhimin e tij, duke siguruar prova me anë fotografish ose me filmime. Gjykata drejton vetë eksperimentin, ose kur e sheh me vend ia beson këtë një ekspertit duke zbatuar rregullat për emërimin dhe përgjegjësinë e ekspertit, të parashikuara në këtë Kod.

Neni 290

E drejta e gjykatës për të siguruar sende e të dhëna të nevojshme në këqyrje

Gjatë këqyrjes ose eksperimentit gjykata, kur e sheh të nevojshme, mund të dëgjojë dëshmitarë për të marrë të dhëna dhe për të siguruar paraqitjen e sendeve, si dhe të marrë masa për të hyrë në vende që duhet të ekspozohen ose të shqyrtohen nga gjykata.

Ajo mund të urdhërojë futjen në vendet që janë në pronësi ose në posedimin e personave që nuk lidhen me proces gjyqësor, mund të dëgjojë këta të fundit, duke marrë masat e nevojshme që të mos dëmtohen interesat e tyre.

Neni 291

Përmbajtja e procesverbalit të këqyrjes

Për këqyrjen në vend dhe në çdo këqyrje tjetër që bëhet jashtë gjykatës mbahet procesverbal në të cilin tregohen palët që kanë marrë pjesë, pretendimet dhe vërejtjet e tyre rreth këqyrjes dhe përfundimi i këqyrjes. Procesverballi nënshkruhet, sipas rastit, nga të gjithë gjyqtarët ose nga gjyqtari i vetëm, si dhe nga palët dhe personat e tjerë të ndodhur gjatë këqyrjes.

KREU XI

SIGURIMI I PROVËS

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 57)

Neni 292

Kur mund të kërkohet sigurimi i provës

Kur një provë, nga e cila varet zgjidhja e mosmarrëveshjes ose që ndikon në sqarimin e saj, ka rrezik të zhduket ose të vështirësohet marrja e saj, me kërkesën e palës së interesuar, mund të urdhërohet marrja më përpara.

Neni 293

Paraqitja dhe përmbajtja e kërkesës

Kërkesa për sigurimin e provës paraqitet në gjykatën që shqyrton çështjen dhe, në rast se padia nuk është ngritur, në gjykatën e vendit ku ka banim personi që do të pyetet ose ku ndodhet sendi që duhet të këqyret.

Neni 294

Në kërkesën për sigurimin e provës duhet të tregohen: prova që do të merret, rrethanat për vërtetimin e të cilave shërben ajo dhe arsyet që e justifikojnë marrjen e saj më përpara.

Kopja e kërkesës i komunikohet palës tjetër, përveç kur kjo nuk dihet ose kur marrja e provës nuk lejon shtytje.

Neni 295

Përmbajtja e vendimit të gjykatës

Vendimi me të cilin pranohet kërkesa për sigurimin e provës duhet të tregojë provën që do të merret dhe mënyrën e marrjes së provës.

Kundër vendimit të gjykatës me të cilin refuzohet kërkesa për sigurimin e provës, mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 296

Mosparaqitja e palës që ka kërkuar marrjen e provës sjell rrëzimin e kërkesës, përveç kur e kërkon pala tjetër, ose gjykata çmon se është në dobi të gjykimit.

Për mënyrën e marrjes së provës dhe për fuqinë e saj provuese zbatohen rregullat e përgjithshme.

Shpenzimet për marrjen e provës parapaguhet nga kërkuuesi dhe, në përfundim të gjykimit i ngarkohen palës, sipas rregullave të përgjithshme.

KREU XII

PEZULLIMI E PUSHIMI I GJYKIMIT**a. Pezullimi i gjykimit**

Neni 297

Gjykata vendos pezullimin e gjykimit kur:

a) çështja nuk mund të zgjidhet para se të zgjidhet një çështje tjetër penale, civile ose administrative;

b) kërkohet nga të dyja palët;

c) njëra nga palët vdes ose mbaron personi juridik;

ç) njëra nga palët nuk ka ose më vonë ka humbur zotësinë juridike për të vepruar si palë dhe shihet e nevojshme t'i emërohet një përfaqësues ligjor;

d) parashikohet shprehimisht në ligj.

Gjatë pezullimit nuk mund të kryhen veprime procedurale.

Neni 298

Në rastet e parashikuara nga shkronjat “c” dhe “ç” të nenit të mësipërm, pezullimi i gjykimit vazhdon gjersa të paraqitet për të marrë pjesë në çështje, ose të thirret nga pala kundërshtarë, personi që hyn në të drejtat ose përfaqësuesi ligjor i palës që ka humbur zotësinë për vepruar si palë.

Në rastet e parashikuara nga shkronjat “a”, “b” dhe “d” të nenit të mësipërm, gjykimi i çështjes rifillon pasi të jenë zhdukur pengesat që shkaktuan pezullimin e tij. Në këto raste, edhe kur nuk është caktuar seanca e ardhshme, pala e interesuar i drejtohet gjykatës me kërkesë për vazhdimin e gjykimit.

Gjykata cakton datën e seancës për vazhdimin e gjykimit dhe urdhëron që kjo t'u njoftohet palëve.

Gjykata mundet që edhe kryesisht të marrë masa për mënjanimin e këtyre pengesave. Gjykimi fillon nga veprimi procedural i mbetur në kohën e pezullimit të tij.

b. Pushimi i gjykimit

Neni 299

Gjykata vendos pushimin e gjykimit kur:

- a) asnjëra prej palëve nuk kërkon brenda gjashtë muajve rifillimin e gjykimit të pezulluar me kërkesën e tyre, kur gjykata nuk ka caktuar në vendimin e pezullimit një seancë të ardhshme;
- b) paditësi heq dorë nga gjykimi i padisë;
- c) pushimi i gjykimit parashikohet shprehimisht në ligj.

Neni 300

Efektet juridike të pushimit të gjykimit

Pushimi i gjykimit sjell si pasojë anulimin e të gjitha veprimeve procedurale, duke përfshirë edhe vendimet që jepen gjatë gjykimit, por në rast se paditësi ngre përsëri të njëjtën padi, provat e mbledhura në gjykimin e pushuar mund të merren parasysh në gjykimin e kësaj padie, në qoftë se për marrjen rishitas të tyre ka vështirësi ose pengesa të pakapërcyeshme.

Pushimi i gjykimit nuk shuan padinë.

Neni 301

Ankimi

Kundër vendimit me të cilin vendoset pezullimi, pushimi ose refuzimi i rifillimit të gjykimit, mund të bëhet ankimi i veçantë në gjykatën e apelit, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe në ligj.

KREU XIII

PËRFUNDIMI I HETIMIT GJYQËSOR DHE DHËNIA E VENDIMIT

Neni 302

Përfundimi i hetimit gjyqësor

Pasi të jenë shqyrtuar të gjitha provat që gjykata ka pranuar të merren, pyeten palët nëse kanë kërkesa të tjera në dobi të gjykimit të çështjes dhe, në rast se ato nuk pranohen, gjykata i jep fund hetimit gjyqësor dhe fton palët të parashitrojnë pretendimet përfundimtare të tyre rreth çështjes në gjykim. Si rregull, ato i parashitrohen gjykatës me shkrim. Me kërkesën e palëve, kur kjo shihet me vend, gjykata u jep atyre një afat deri në 5 ditë, për të përgatitur parashitresat e tyre.

Neni 303

Bisedimet përfundimtare

Në bisedimet përfundimtare, i pari e merr fjalën paditësi dhe ndërhyrësi dytësor që është bashkuar me atë e pas tij, i padituri e ndërhyrësi dytësor i bashkuar me atë dhe, kur në çështje merr pjesë edhe ndërhyrësi kryesor, ai e merr fjalën pasi flasin paditësi dhe i padituri. Këta të fundit pas ndërhyrësit kryesor kanë të drejtë të marrin përsëri fjalën.

Prokurori në çështjet që ka ngritur vetë padi flet i pari, ndërsa në çështjet në të cilat ka marrë pjesë e merr fjalën pas palëve.

Neni 304

Kërkesa për riçeljen e hetimit gjyqësor

Pasi i është dhënë fund hetimit gjyqësor, nuk mund të merren prova të tjera. Kur palët e shohin të nevojshme paraqitjen e tyre, kërkojnë çeljen e hetimit gjyqësor. Për këtë kërkesë vendos gjykata sipas vlerësimit të rrethanave të çështjes.

Neni 305

Tërheqja e gjykatës në dhomën e këshillimit

Pasi palët kanë parashtruar përfundimet e kërkesat e tyre, gjykata deklaron tërheqjen e saj në dhomën e këshillimit, për të dhënë vendimin përfundimtar.

Neni 306

Dhënia e vendimit

Në dhomën e këshillimit, kur bisedohet çështja dhe përpilohet vendimi, qëndrojnë vetëm gjyqtarët që përbëjnë trupin gjykues. Nuk lejohet që gjatë bisedimit të çështjes të hyjnë e të qëndrojnë aty sekretari i seancës, ekspertë ose persona të tjerë.

Neni 307

Trupi gjykues, nën drejtimin e kryetarit të seancës, shtron për bisedim dhe vendos me radhë për të gjitha çështjet që janë shqyrtuar gjatë gjykimit.

Së pari voton gjyqtari më i ri në moshë dhe së fundi voton kryetari i seancës. Asnjë nga gjyqtarët nuk mund të abstenojë nga vendimi. Mendimi i gjyqtarit të mbetur në pakicë, i parashtruar me shkrim, bashkohet me vendimin.

Në rast se rreth një çështje propozohen disa zgjidhje e nuk krijohet shumica në votimin e parë, kryetari hedh në votë dy zgjidhje për të përjashtuar njëren e me radhë, derisa zgjidhjet të mbeten vetëm dy, për të cilat bëhet votimi përfundimtar.

Neni 308

(Ndryshuar paragrafi I me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 58)

Vendimi duhet të nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e trupit gjykues që kanë marrë pjesë në dhënien e tij. Gjyqtari, mendimi i të cilit ka mbetur në pakicë, shkruan fjalën “kundër” dhe nënshkruan vendimin.

Në çështje të ndërlikuara, gjykata mund të shpallë vetëm dispozitivin e vendimit, duke e dorëzuar atë të arsyetuar në sekretari jo më vonë se dhjetë ditë ose të shtyjë shpalljen e arsyetuar të vendimit, deri në pesë ditë. Arsyetimi i vendimit bëhet nga kryetari i seancës, përveç kur ai ia beson këtë njërit prej anëtarëve të trupit gjykues.

Neni 309

Vendimi mbështetet vetëm në të dhëna që ndodhen në aktet dhe që janë shqyrtuar në seancë gjyqësore.

Gjykata çmon provat e marra gjatë gjykimit të çështjes, sipas bindjes së saj të brendshme, të formuar nga shqyrtimi i të gjitha rrethanave të çështjes në tërësinë e tyre.

Neni 310

Përmbajtja e vendimit të gjykatës

(Shtuar pika 1/1 me ligjin nr.122/2013)

Vendimi duhet të përmbajë hyrjen, pjesën përshkruese-arsyetuese dhe pjesën urdhëruese.

I. Në hyrjen e vendimit duhet të përmenden:

1. gjykata që ka gjykuar çështjen,
2. trupi gjykues dhe sekretari,

3. koha dhe vendi i dhënies së vendimit,
 4. palët, duke u shënuar identiteti dhe cilësia e tyre si paditës, i paditur, ndërhyrës, si dhe përfaqësuesit e tyre,
 5. emri i prokurorit, nëse ka marrë pjesë,
 6. objekti i padisë,
 7. kërkimet përfundimtare të palëve,
 8. mendimi i prokurorit nëse ka marrë pjesë.
- II. Në pjesën përshkruese-arsyetuese duhet të përmenden:
1. rrethanat e çështjes, ashtu siç janë konstatuar gjatë gjykimit dhe përfundimet e nxjerra nga gjykata,
 2. provat dhe arsyet në të cilat mbështetet vendimi,
 3. dispozitat ligjore në të cilat bazohet vendimi.
- III. Në pjesën urdhëruese, ndër të tjera, duhet të përmenden:
1. çfarë vendosi gjykata,
 - 1/1. Nëse gjykata vendos detyrime për palët, përmbajtjen konkrete të tyre.
 2. kujt i ngarkohen shpenzimet gjyqësore.
 3. e drejta për të bërë ankim dhe afati për paraqitjen e tij.

Neni 310/1

(Shtuar me ligjin nr. 122/2013)

Vendimi i gjykatës, për të cilin duhet të lëshohet urdhër ekzekutimi, sipas pjesës së katërt të këtij Kodi, shoqërohet në çdo rast me kopjen e urdhrimit të ekzekutimit, të përgatitur dhe nënshkruar nga gjyqtari ose kryetari i trupit gjykues, që ka dhënë vendimin.

Kopja e urdhrimit të ekzekutimit ruhet në sekretarinë gjyqësore dhe i njoftohet palëve, sipas rregullave të parashikuara në nenin 316, vetëm pasi vendimi merr formë të prerë dhe konfirmohet nga kancelari.

Nëse vendimi gjyqësor ndryshohet ose prishet nga gjykata e apelit, kancelari urdhëron arkivimin, nëpërmjet një shënimi të posaçëm në kopjen e urdhrimit të ekzekutimit, sipas rregullave të përcaktuara me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Neni 311

Kur vendimi përmban detyrimin për dorëzimin e një sendi në natyrë ose detyrimin për kryerjen e një veprimi të caktuar, gjykata mund të tregojë në vendim afatin për ekzekutimin e vendimit.

Gjykata mund të caktojë një afat për ekzekutimin e detyrimit në të holla ose ta ndajë atë me këste, me kërkesën e palës së interesuar, duke pasur parasysh gjendjen pasurore të palëve dhe rrethanat e tjera të çështjes.

Neni 312

Ndreqja e gabimeve

Pas shpalljes së vendimit gjykata nuk mund ta anulojë ose ta ndryshojë atë. Ajo, me kërkesën e palëve ose kryesisht, mund të ndreqë në çdo kohë vetëm gabimet e bëra në shkrim ose në llogari ose ndonjë pasaktësi të dukshme të vendimit.

Gjykata, pasi thërret palët, në seancë, e shqyrton kërkesën sipas rregullave të këtij Kodi, jep vendim, i cili i bashkohet vendimit të ndrequr.

Kundër vendimit të dhënë për rastet e parashikuara në paragrafin e dytë të këtij neni, mund të bëhet ankim i veçantë në gjykatën e apelit.

Neni 313

Plotësimi i vendimit

Secila nga palët, brenda tridhjetë ditëve nga shpallja e vendimit, mund të kërkojë plotësimin e vendimit, në rast se gjykata nuk është shprehur mbi të gjitha kërkesat për të cilat pala ka paraqitur prova.

Gjykata e shqyrton kërkesën me të njëjtin trup gjykues, pasi thërret palët dhe jep këtë vendim plotësues.

Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim, sipas rregullave të përgjithshme.

Neni 314

Sqarimi dhe interpretimi i vendimit

Gjykata ka të drejtë të japë sqarime ose të bëjë interpretimin e vendimit që ajo ka dhënë kur ky është i errët dhe e kërkojnë palët.

Kërkesa për sqarimin dhe interpretimin e vendimit mund të paraqitet në çdo kohë, gjersa vendimi nuk është ekzekutuar.

Kundër vendimeve të mësipërme mund të bëhet ankim i veçantë sipas rregullave të përgjithshme.

Neni 315

Vendimet e ndërmjetme

Vendimet që jepen gjatë gjykimit dhe që nuk janë përfundimtare, mund të ndryshohen ose të revokohen nga gjykata që i ka dhënë, përveç kur në këtë Kod parashikohet se kundër tyre mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 316

Njoftimi i vendimeve

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)

Vendimet përfundimtare, jopërfundimtare dhe të ndërmjetme të gjykatës, për të cilat është parashikuar e drejta e ankimit, u njoftohen palëve ose pjesëmarrësve të tjerë në proces, brenda tre ditëve nga marrja e vendimit ose, në rast se vendimi i arsyetuar shpallet më vonë, brenda tre ditëve pas shpalljes së vendimit të arsyetuar.

Njoftimi bëhet sipas rregullave të parashikuara në kreun IV të titullit VI të pjesës I.

KREU XIV**VENDIME ME EKZEKUTIM TË PËRKOHSHËM**

Neni 317

Rastet e dhënies së vendimeve me ekzekutim të përkohshëm

Vendimi i gjykatës mund të jepet me ekzekutim të përkohshëm, kur është vendosur:

- a) detyrimi për ushqim;
- b) për shpërblimin nga puna;
- c) për rivendosjen në posedimin e banesës bashkëshortore.

Vendimi mund të jepet me ekzekutim të përkohshëm edhe kur nga vonesa e ekzekutimit, paditësi mund të pësojë dëme të rëndësishme, që nuk mund të vihen në vend, ose kur ekzekutimi i vendimit do të bëhej i pamundur, ose do të vështirësohej së tepërmi. Në këtë rast gjykata mund të kërkojë që paditësi të japë një garanci.

Neni 318

Ankimi

Kundër vendimit me të cilin pranohet ose rrëzohet kërkesa për ekzekutim të përkohshëm të vendimit, mund të bëhet ankimi i veçantë.

Neni 319

Rrjedhojat nga prishja e vendimit

(Ndryshuar paragrafi I me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Kur vendimi priset nga gjykata e apelit ose Gjykata e Lartë, ekzekutimi i përkohshëm pezullohet.

Në rast se pas prishjes së vendimit të parë padia rrëzohet dhe vendimi merr formë të prerë, gjyqftuesi i parë detyrohet t'i kthejë palës tjetër gjithçka që ka marrë me ekzekutim të përkohshëm të vendimit të parë.

TITULLI III**GJYKIMET E POSAÇME****KREU I****DISPOZITA TË PËRGJITHSHME**

Neni 320

(Shfuqizuar shkronja "a" me ligjin nr. 49/2012)

Në përbërje të gjykatave të shkallës së parë krijohen seksione të veçanta për gjykimin e:

- a) shfuqizuar;
- b) mosmarrëveshjeve tregtare;
- c) mosmarrëveshjeve që lidhen me të miturit dhe familjen.

Neni 321

Presidenti i Republikës me propozimin e Ministrit të Drejtësisë cakton gjykatat në të cilat do të krijohen këto seksione, si dhe zonat ku do të shtrijnë kompetencat ato, mbi bazën e bashkimit të kompetencave tokësore të një apo disa gjykatave të shkallës së parë.

Ministri i Drejtësisë cakton numrin e gjyqtarëve për çdo seksion dhe kujdeset për kualifikimin e tyre sipas seksionit përkatës.

Neni 322

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Kur është në interesin e një ndarje të drejtë të punës, kryetari i gjykatës së shkallës së parë ose zëvendësi i tij, në periudha të caktuara, mund të ngarkojë gjyqtarët e caktuar në seksione edhe me gjykimin e çështjeve të një natyre tjetër, që nuk janë të kompetencës së seksioneve të ngritura në këtë gjykatë.

Neni 323

Dispozitat e pjesës së parë dhe të dytë të këtij Kodi janë të zbatueshme për të gjitha gjykimet e posaçme, përveç kur parashikohet ndryshe në këtë titull dhe në titullin IV të kësaj pjese.

KREU II
GJYKIMI I MOSMARRËVESHJEVE ADMINISTRATIVE

Neni 324

Kompetenca lëndore
(Shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012)

Neni 325

*(Ndryshuar me ligjin nr.8491, datë 27.5.1999, neni 1;
shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012)*

Neni 326

*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 59;
shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012)*

Neni 327

Kompetencat tokësore
(Shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012)

Neni 328

Afati
(Shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012)

Neni 329

Pezullimi i zbatimit të aktit administrativ
(Shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012)

Neni 330

Bashkimi i padive
(Shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012)

Neni 331

Vendimi i gjykatës
*(Shtuar paragrafi V dhe VI me ligjin nr 8491, datë 27.5.1999, neni 3;
shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012)*

Neni 332

(Shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012)

Neni 333

Ankimi
*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126;
shfuqizuar me ligjin nr. 49/2012)*

KREU III
GJYKIMI I MOSMARRËVESHJEVE TREGTARE

Neni 334

Kompetencat

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Në kompetencë të seksioneve për gjykimin e mosmarrëveshjeve tregtare pranë gjykatave të shkallës së parë janë:

- a) mosmarrëveshjet midis shoqërive tregtare e ndërmjet tyre e tregtarëve, ndërmjet vetë tregtarëve, të rrjedhura nga kontratat, kur është veprimtari tregtare për të dyja palët;
- b) mosmarrëveshjet ndërmjet ortakëve të shoqërive të parashikuara në Kodin Tregtar dhe në çdo rast kur nuk është respektuar procedura e parashikuar nga ligji;
- c) mosmarrëveshjet lidhur me kontratën e tjetërsimit të të drejtave të pjesëtarëve të një shoqërie tregtare;
- ç) mosmarrëveshjet për të drejtën e emrit të firmës tregtare;
- d) shkelja e rregullave për konkurrencën e pandershme;
- dh) procedurat e falimentimit;
- e) mosmarrëveshjet që rrjedhin nga shpërbërjet e shoqërive;
- ë) pretendimet për një kambial, çek e letra të tjera të kësaj natyre, të parashikuara me ligj.

Neni 335

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Padia sipas nenit 334 të këtij Kodi shqyrtohet nga seksioni përkatës i gjykatës së shkallës së parë, në zonën e së cilës ka qendrën personi juridik a fizik tregtar i paditur, përveç kur palët në kontratë kanë caktuar një gjykatë tjetër, që edhe ajo është kompetente.

Kur padia paraqitet në gjykatën e shkallës së parë në territorin e së cilës ka qendrën personi juridik a fizik tregtar, kjo ia dërgon atë jo më vonë se tri ditë gjykatës ku është krijuar seksioni për gjykimin e mosmarrëveshjeve tregtare.

Neni 336

Ankimi

Ankimet kundër vendimeve të dhëna nga seksioni përkatës i gjykatës së shkallës së parë shqyrtohen në gjykatën e apelit, sipas rregullave të përgjithshme nga këshilla gjyqësore të përbëra nga gjyqtarë të specializuar në këtë fushë.

**GJYKIMET PËR ZHVLEFTËSIMIN E ÇEKUT, KAMBIALIT
DHE TË LETRAVE TË TJERA TE KËSAJ NATYRE**

Neni 337

Personi që gëzon të drejtën për një letër me vlerë, siç janë çeku, kambiali premtimpagesa e të tjera letra me vlerë të kësaj natyre, mund të kërkojë, në rastet e parashikuara me ligj, zhvleftësimin e tyre, kur kanë humbur, janë vjedhur ose dëmtuar.

Neni 338

Kompetencat tokësore*(Ndryshuar paragrafi III me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)*

Kërkesa shqyrtohet nga seksioni për mosmarrëveshjet tregtare të gjykatës, në zonën e së cilës duhet paguar letra me vlerë ose ka vendbanim i padituri.

Paditësi ka të drejtën e zgjedhjes.

Kur kërkesa paraqitet në gjykatën e shkallës së parë, në territorin e së cilës duhet paguar letra me vlerë, kjo, jo më vonë se tri ditë, ia dërgon gjykatës në të cilën ndodhet seksioni për gjykimin e mosmarrëveshjeve tregtare.

Neni 339

Kur ka shumë të paditur dhe paditësi nuk parapëlqen të ngrejë padinë në vendin e pagimit të letrës me vlerë, padia ngrihet në vendbanimin e çdonjërit prej të paditurve.

Neni 340

Përmbajtja e kërkesës

Në kërkesën për zhvleftësimin e çekut, kambialit e të tjera letra me vlerë të kësaj natyre, personi i interesuar, ndër të tjera, duhet të tregojë:

a) llojin e letrës dhe elementet e nevojshme për identifikimin e saj, duke i bashkëngjitur një kopje të saj të vërtetuar nga noteri;

b) rrethanat në të cilat ka ndodhur humbja, vjedhja ose dëmtimi i saj, si dhe argumentet që vërtetojnë të drejtën e tij mbi këtë letër me vlerë.

Neni 341

Në gjykimin e kësaj padie nuk mund të ngrihet kundërpadi dhe as të bashkohet me padi të tjera që mund të kenë lidhje me atë.

Neni 342

Procedura e gjykimit

Gjykata, kur sheh se janë plotësuar kërkesat e nenit 340 të këtij Kodi, jep një mendim në këshill, i cili, ndër të tjera, duhet të përmbajë:

a) identitetin e kërkuesit;

b) llojin e letrës me vlerë të përmendur në nenin 337 të këtij Kodi dhe elementet e nevojshme për identifikimin e saj;

c) urdhrin që i drejtohet paguesit për të mos i paguar prurësit letrën me vlerë;

ç) një njoftim drejtuar mbajtësit të mundshëm të letrës me vlerë, për të parashtruar të drejtat e tij brenda 30 ditëve nga dita e dhënies së vendimit, duke paralajmëruar se në rast të kundërt ajo do të zhvleftësohet.

Vendimi shpallet në gjykatë në vendin e caktuar për këtë qëllim dhe botohet në Fletoren Zyrtare, si dhe të paktën në një gazetë kombëtare.

Kopja e këtij vendimi i dërgohet edhe paguesit.

Neni 343

Mbajtësi aktual i letrës me vlerë të sipërpërmendur, brenda afatit të parashikuar në nenin e mësipërm, duhet t'i njoftojë gjykatës kundërshtimin e tij për zhvleftësimin e saj, të përcaktojë provat e nevojshme për të vërtetuar se e ka fituar me të drejtë atë dhe të dorëzojë letrën me vlerë në gjykatë ose në një bankë, në përputhje me dispozitat përkatëse të Kodit Civil mbi depozitat bankare e kasetat e sigurimit, derisa të zgjidhet mosmarrëveshja.

Në rastin e parashikuar nga paragrafi i parë i këtij neni, gjykata pezullon gjykimin dhe njofton personin që ka kërkuar zhvleftësimin e letrës me vlerë, për të ngritur padi për njohjen e së drejtës së tij mbi letrën e sipërme, brenda afatit prej një muaji.

Në rast se brenda këtij afati nuk ngrihet një padi e tillë, gjykata vendos pushimin e gjykimit dhe shfuqizon vendimin e saj të dhënë sipas shkronjës “c” të nenit 342 të këtij Kodi.

Neni 344

Kur mbajtësi i letrës me vlerë nuk ka kryer veprimet e parashikuara nga paragrafi i parë i nenit 343 të këtij Kodi, gjykata vendos shuarjen e të gjitha të drejtave mbi letrën me vlerë të humbur, vjedhur ose dëmtuar dhe i njej të drejtën personit që ka kërkuar zhvleftësimin për pagesën e saj ose pajisjen me një letër me vlerë të re.

Neni 345

Në gjykimin e çështjes, sipas paragrafit II dhe III të nenit 343 dhe nenit 344 të këtij Kodi, gjykata njofton personin fizik a juridik që ka kërkuar zhvleftësimin e letrës me vlerë si dhe atë që ka lëshuar letrën me vlerë, por paraqitja e tyre nuk ndalon shqyrtimin e çështjes.

Neni 346

Kur gjykata rrëzon kërkesën për zhvleftësimin e letrës me vlerë, revokon vendimin e saj të dhënë sipas shkronjës “c” të nenit 342 të këtij Kodi, duke njoftuar pagesin.

Kundër vendimit të mësipërm si dhe vendimeve të dhëna sipas neneve 343 dhe 344 të këtij Kodi, mund të bëhet ankim sipas rregullave të përgjithshme.

Neni 347

Ushtrimi i padisë për begatimin pa shkak

Mbajtësi i letrës me vlerë të zhvleftësuar, i cili nuk ka mundur të deklarojë, për çdo shkak qoftë, të drejtat e tij mbi letrën me vlerë, sipas shkronjës “d” të nenit 342 të këtij Kodi, mund të padisë personin që i është njohur e drejta e pagesës së letrës me vlerë ose të kërkojë pajisjen me një letër tjetër si kjo, në bazë të nenit 655 të Kodit Civil.

Neni 348

Gjykimet në lidhje me patentat e të drejtat e tjera që rrjedhin nga pronësia industriale

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Mosmarrëveshjet që rrjedhin nga patentat, markat tregtare dhe të shërbimit, dizenjot tregtare, modelet dhe çdo e drejtë tjetër që rrjedh nga pronësia industriale, gjykohen nga seksioni i mosmarrëveshjeve tregtare në Gjykatën e Shkallës së Parë të Tiranës, sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod.

KREU IV
SHQYRTIMI I MOSMARRËVESHJEVE QË LIDHEN ME FAMILJEN

Neni 349

Kompetencat lëndore

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Seksionet për shqyrtimin e mosmarrëveshjeve familjare pranë gjykatave të shkallës së parë janë kompetente për:

- a) shqyrtimin e mosmarrëveshjeve për zgjidhjen e martesës me shkurorezim, për pavlefshmërinë dhe për anulimin e martesës;
- b) vënien dhe heqjen e kujdestarisë mbi të miturit, mbajtjen për rritje dhe edukim të fëmijëve deri në zgjidhjen e martesës dhe ndryshimin e vendimit të gjykatës për shkak të rrethanave të reja;
- c) miratimin e birësimit;
- ç) mosmarrëveshjet lidhur me dhënien e ndihmës për jetesë;
- d) ndarjen e pasurisë bashkëshortore dhe të banesës së bashkëshortëve;
- dh) kërkesat për heqjen dhe kthimin pushtetit prindëror.

A. PROCEDURA PËR VENDOSJEN E KUJDESTARISË

Neni 350

Kompetenca tokësore

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Kompetent për vendosjen ose heqjen e kujdestarisë, si dhe për heqjen ose kthimin e pushtetit prindëror, është seksioni përkatës i gjykatës së shkallës së parë ku banon i mituri.

Neni 351

E drejta për paraqitjen e kërkesës në gjykatë

Kërkesa për vendosjen e kujdestarisë i paraqitet gjykatës nga të afërmit e fëmijës së mitur dhe nga cilido që merr njoftimin për mbetjen e fëmijës pa prindër, për lindjen e një fëmije me prindër të panjohur dhe për çdo rrethanë tjetër që ligji kërkon vendosjen e kujdestarisë.

Kur në çeljen e një testamenti, noteri, që bën publikimin e tij vihet në dijeni për caktimin e një kujdestari, duhet të njoftojë gjykatën jo më vonë se 10 ditë nga marrja dijeni, e cila procedon dhe vendos jo më vonë se 15 ditë.

Neni 352

I mituri që ka mbushur moshën 16 vjeç mund të ushtrojë vetë të drejtën që t'i drejtohet gjykatës për vendosjen e kujdestarisë.

Neni 353

Caktimi i kujdestarisë

Gjykata emëron një kujdestar të vetëm edhe kur janë disa vëllezër e motra të mitur. Kur ka konflikt midis interesave të të miturve, ajo mund të caktojë edhe një kujdestar tjetër ose disa kujdestarë.

Neni 354

Gjykata emëron si kujdestar personin e caktuar me testament dhe, në mungesë të tij, një nga të afërmit në linjë të drejtë dhe, pas kësaj, në linjë të tërthortë.

Gjykata, nëse vlerëson se zgjidhja nuk është bërë në interes të fëmijës, vepron vetë për caktimin e kujdestarit.

Neni 355

Kujdestari i posaçëm

Gjykata emëron një kujdestar të posaçëm, kur këtë e kërkojnë interesat e të miturit. Kujdestaria e posaçme hiqet, kur pushojnë shkaqet për të cilat është vendosur.

Neni 356

Pyetja e të miturit nga gjykata

Gjykata, përpara se të procedojë për emërimin e kujdestarit, duhet të pyesë edhe të miturin, kur ai e ka mbushur moshën 10 vjeç.

Kujdestaria merr fund kur i mituri mbush moshën 18 vjeç ose kur e mitura martohet para kësaj moshe.

Neni 357

Zëvendësimi i kujdestarit

Me kërkesën e personave të përmendur në nenin 351, gjykata e heq kujdestarin në çdo kohë dhe e zëvendëson me një tjetër, kur vëren se ai ka shpërdorur të drejtat që i takojnë si kujdestar, kur është treguar i pakujdesshëm në kryerjen e detyrës ose kur me mënyra të tjera ka vënë në rrezik interesat e të miturit, si dhe kur vetë kujdestari kërkon shkarkimin e tij për shkaqe të arsyeshme.

Gjykata mund ta heqë kujdestarin vetëm pasi ta ketë dëgjuar ose njoftuar atë rregullisht.

B. GJYKIME NË LIDHJE ME MARTESËN

Neni 358

Padia për shkurorëzim

(Shfuqizuar me ligjin nr.9062, datë 8.5.2003)

Neni 359

Padia e përbashkët e bashkëshortëve

(Shfuqizuar me ligjin nr.9062, datë 8.5.2003)

Neni 360

(Shfuqizuar me ligjin nr.9062, datë 8.5.2003)

Neni 361

Përpjekjet e gjykatës për pajtim

(Shfuqizuar me ligjin nr.9062, datë 8.5.2003)

Neni 362

Shtytja e shpalljes së vendimit përfundimtar

(Shfuqizuar me ligjin nr.9062, datë 8.5.2003)

Neni 363

Pezullimi i gjykimit me kërkesën e gruas shtatzënë*(Shfuqizuar me ligjin nr.9062, datë 8.5.2003)*

Neni 364

Bashkimi i kërtimeve të tjera*(Shfuqizuar me ligjin nr.9062, datë 8.5.2003)*

Neni 365

Marrja e masave të përkohshme*(Shfuqizuar me ligjin nr.9062, datë 8.5.2003)*

Neni 366

Shpenzimet gjyqësore*(Shfuqizuar me ligjin nr.9062, datë 8.5.2003)*

Neni 367

Dërgimi i vendimit në zyrën e gjendjes civile*(Shfuqizuar me ligjin nr.9062, datë 8.5.2003)*

Neni 368

Padia për pavlefshmërinë dhe anulimin e martesës*(Shfuqizuar me ligjin nr.9062, datë 8.5.2003)*

KREU V

PJESËTIMI GJYQËSOR

Neni 369

Në gjykimin e padisë për pjesëtimin e trashëgimit ose të sendeve në bashkëpronësi, respektohen rregullat e parashikuara në nenet 207 dhe 227 të Kodit Civil.

Neni 370

Fazat e gjykimit

Gjykimi për pjesëtimin e sendeve në bashkëpronësi dhe në trashëgim, në fazën e parë të tij, ka për qëllim të hetojë e të përcaktojë të drejtën e bashkëpronësisë së ndërgjyqësave, pjesët takuese të tyre, si dhe sendet që do të pjesëtohen. Pasi të ketë marrë provat e nevojshme, gjykata, me vendim të ndërmjetëm, lejon pjesëtimin dhe përcakton rrethin e bashkëpjesëtarëve, sendet që do të pjesëtohen, si dhe pjesët takuese të secilit prej tyre.

Kundër këtij vendimi lejohet ankimi i veçantë, paraqitja e të cilit pezullon vazhdimin e mëtejshëm të gjykimit.

Neni 371

Kur palët deklarojnë se nuk kanë ankimi ndaj vendimit të ndërmjetëm të përmendur në nenin 370 të këtij Kodi, bëhet shënim në procesverbalin gjyqësor, i cili nënshkruhet edhe nga palët ose përfaqësuesit e tyre. Në një rast të tillë, si dhe në rastin kur vendimi i ndërmjetëm, që ka lejuar pjesëtimin, ka marrë formën e prerë, gjykata vazhdon gjykimin në fazën e dytë, duke marrë në shqyrtim kërkesat që mund të kenë bashkëpronarët për llogaritë që duhet të japin midis tyre dhe që rrjedhin nga marrëdhëniet e bashkëpronësisë.

Neni 372

Vlerësimi i pasurisë dhe formimi i pjesëve

Gjykata bën vlerësimin e sendeve që do të pjesëtohen, pasi më parë të ketë marrë mendimin e ekspertëve, dhe kur sendet mund të ndahen në natyrë formohen aq pjesë sa janë edhe bashkëpjesëtarët. Në secilën nga këto pjesë duhet të përfshihen, me sa është e mundur, një sasi nga sendet apo kreditë të po asaj natyre me vlerë të barabartë me pjesën takuese. Pabarazia në natyrë e sendeve midis pjesëve kompensohet në para. Gjykata vendos edhe për marrëdhëniet financiare të palëve për shkak të bashkëpronësisë.

Neni 373

Vendimi i gjykatës

(Shtuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 60)

Kur sendi ndahet në natyrë dhe pjesët e formuara janë të barabarta ose barazohen me para, gjykata harton një projektpjesëtimi të cilin e depoziton në sekretari jo më pak se dhjetë ditë përpara seancës së ardhshme gjyqësore. Palët kanë të drejtë të parashtrojnë vërejtjet e tyre për projektin e depozituar, jo më vonë se pesë ditë përpara seancës së ardhshme gjyqësore.

Në vendimin përfundimtar gjykata cakton pjesën e secilit bashkëpjesëtar. Kur pjesët ndahen në natyrë në mënyrë të barabartë dhe e kërkon ndonjëra nga palët, ato u jepen bashkëpjesëtarëve duke u hedhur në short. Gjykata mund të pranojë kërkesën e bashkëpjesëtarit për të marrë pjesën e treguar prej tij, kur ajo shihet me vend për shkak të profesionit ose të natyrës së sendeve që përfshihen në pjesën takuese. Pjesëtimi në natyrë kryhet në përputhje me rregullat urbanistike.

Neni 374

Shitja e sendit në ankand

Kur në vendimin përfundimtar është urdhëruar që një send të shitet në ankand për shkak se nuk mund të ndahet në natyrë, vendimi, pasi të ketë marrë formën e prerë, ekzekutohet nga përmbaruesi gjyqësor, sipas rregullave mbi ekzekutimin e detyrueshëm.

KREU VI

SHPALLJA E ZHDUKJES OSE E VDEKJES SË NJË PERSONI

Neni 375

Kërkesa

(Ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)

Kërkesa për shpalljen e një personi të zhdukur ose të vdekur mund të paraqitet nga çdo person i interesuar, nga noteri, pranë të cilit personi ka redaktuar një testament me akt noterial, apo ka depozituar për ruajtje testamentin ollograf ose testamentin e posaçëm, apo nga prokurori në gjykatën ku ka pasur vendbanimin e fundit personi për të cilin kërkohet shpallja si i tillë.

Neni 376

Përmbajtja e kërkesës

Në kërkesën për shpalljen e një personi të zhdukur ose të vdekur, përveç rrethanave nëpërmjet të cilave bëhet e besueshme zhdukja ose vdekja e tij, tregohet edhe kujdestari ose përfaqësuesi ligjor i tij, për rastet kur ka të tillë.

Në kërkesën për deklarimin e një personi si të vdekur, duhet të tregohen edhe personat që janë ose mund të jenë trashëgimtarë të tij, si dhe gjithë personat e tjerë për të cilët është e ditur që nga ky fakt fitojnë ose humbin të drejta.

Neni 377

Publikimi i kërkesëpadisë

Gjykata, brenda dhjetë ditëve nga paraqitja e kërkesës për gjykim, i dërgon një kopje të saj bashkisë ose komunës, ku ka pasur banimin e tij të fundit personi që kërkohet të shpallet i zhdukur ose i vdekur, për ta shpallur në një vend të dukshëm. Kërkesa e mësipërme botohet edhe në Fletoren Zyrtare, si dhe të paktën në një gazetë lokale.

Shqyrtimi i çështjes nga gjykata nuk mund të bëhet pa kaluar gjashtë muaj nga shpallja e kërkesës ose botimit të saj në Fletoren Zyrtare.

Neni 378

Procedura e gjykimit

Gjykata, në shqyrtimin e kërkesës për shpalljen të zhdukur ose të vdekur të një personi, pyet njerëz të afërt të tij, merr të dhëna për këtë person nga bashkia ose komuna, ku ai ka pasur vendbanimin e tij të fundit, si dhe nga çdo burim tjetër që mund të japë lajme për këtë person.

Neni 379

Në shqyrtimin e kërkesës për ndryshimin ose prishjen e vendimit, që ka deklaruar një person si të vdekur, të thirren personat që kishin kërkuar deklarimin e vdekjes dhe personat që kanë fituar të drejta nga deklarimi i vdekjes.

Neni 380

Publikimi i vendimit

(Ndryshuar paragrafi i tretë, me ligjin nr. 122/2013)

Gjykata vendos për shpalljen e një personi të zhdukur apo të vdekur, pasi të ketë dëgjuar edhe personat që përmenden në nenin 375 e 376 të këtij Kodi, si dhe prokurorin.

Gjykata urdhëron botimin e shkurtimit të vendimit në Fletoren Zyrtare ose të paktën në një gazetë lokale të caktuar prej saj ose në një mënyrë tjetër publikimi që do ta quajë të dobishme.

Gjykata mund të marrë masa për sigurimin e pasurisë trashëgimore. Ajo autorizon dhomën e noterisë në nivel vendor, që mbulon njësinë vendore të vendbanimit të fundit të të shpallurit të zhdukur ose të vdekur, ose noterin, pranë të cilit është redaktuar testamenti me akt noterial, apo është depozituar për ruajtje testamenti ollograf ose testamenti i posaçëm, që të bëjë inventarin e pasurisë së trashëgimlënësit. Dhoma e noterisë në nivel vendor cakton një noter për të bërë inventarin e pasurisë së trashëgimlënësit. Noteri në këtë rast duhet të caktojë një person si ruajtës të pasurisë trashëgimore deri në çeljen e dëshmisë së trashëgimisë.

Neni 381

Regjistrimi i vendimit në zyrën e gjendjes civile

Vendimi i gjykatës, që e deklaron një person të zhdukur ose të vdekur, i dërgohet për regjistrim zyrës së gjendjes civile në të cilën ai ka qenë i regjistruar, pasi të sigurohet se është bërë publikimi i tij sipas dispozitës së mësipërme.

KREU VII HEQJA OSE KUFIZIMI I ZOTËSISË PËR TË VEPRUAR

Neni 382

Kush e bën kërkesën

Heqja ose kufizimi i zotësisë për të vepruar bëhet me kërkesë të bashkëshortit, gjinisë së afërt, të prokurorit, si dhe të personave që kanë interes të ligjshëm për këtë fakt.

Kërkesa i paraqitet gjykatës së vendit ku ka banimin personi që kërkohet t'i hiqet ose kufizohet zotësia për të vepruar.

Neni 383

Procedura e gjykimit

Kërkesa për heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar i njoftohet prokurorit. Kërkesa duhet të përmbajë faktin në të cilin ajo bazohet si dhe provat e nevojshme.

Gjykata vendos lidhur me kërkesën, pasi të ketë pyetur personin për të cilin kërkohet heqja ose kufizimi i zotësisë për të vepruar, persona nga gjinia e afërt e tij, mjekun që e ka kuruar ose pasi të ketë marrë mendimin e mjekëve të tjerë ekspertë, si dhe prova të tjera që do t'i çmojë të nevojshme.

Pyetja e personit të cilit i kërkohet t'i hiqet ose kufizohet zotësia për të vepruar, bëhet në institucionin që është shtruar për mjekim ose në banesën e tij nga një gjyqtar i deleguar, kur nuk është e mundur të paraqitet vetë në gjykatë.

Neni 384

Kujdestari i përkohshëm

(Shfuqizuar me ligjin nr.9062, datë 8.5.2003)

Neni 385

Ankimi

Kundër vendimit për heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar, mund të bëjnë ankim vetë personi i mësipërm, kujdestari i përkohshëm i tij, personi që ka bërë kërkesën, si dhe të gjithë personat e tjerë që sipas nenit 382 të këtij Kodi kanë të drejtë të kërkojnë heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar, pavarësisht nga pjesëmarrja ose jo e tyre në gjykimin e kësaj çështjeje. Në këtë rast gjykata i lejon ata të njihen me materialet e dosjes gjyqësore.

Neni 386

Dispozitë referuese

Dispozitat e parashikuara në këtë kre zbatohen edhe për kthimin e zotësisë për të vepruar.

Neni 387

Marrja dijëni e personave të interesuar për vendimin e gjykatës

Pasi vendimi me të cilin hiqet, kufizohet ose kthehet zotësia për të vepruar merr formë të prerë, një shkurtim i tij u dërgohet të gjithë gjykatave, për t'u regjistruar në një formë të veçantë, me të cilën mund të marrë dijëni cilido që ka interes.

Gjykata i dërgon një shkurtim të këtij vendimi edhe Dhomës Kombëtare të Noterëve, e cila ua bën të njohur dhomave të noterëve nëpër rrethe.

KREU VIII VËRTETIMI GJYQËSOR I FAKTEVE

Neni 388

Kur mund të ngrihet kërkesa

(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Kur nga një fakt varet lindja, ndryshimi ose shuarja e të drejtave personale apo pasurore të një personi dhe akti që vërtetohet atë është zhdukur, ka humbur dhe nuk mund të bëhet përsëri ose nuk mund të merret me ndonjë rrugë tjetër, personi i interesuar ka të drejtë të kërkojë që fakti të vërtetohet me vendim të gjykatës së shkallës së parë.

Kërkesa për vërtetimin e fakteve paraqitet në gjykatën e shkallës së parë, në territorin e së cilës ka banimin kërkuesi. Kur kërkohet vërtetimi i faktit për një send të paluajtshëm, ajo paraqitet në gjykatën e shkallës së parë në territorin e së cilës ndodhet sendi.

Në mënyrën e treguar më sipër mund të kërkohet edhe korrigjimi i gabimeve të akteve të treguara në paragrafin e parë të këtij neni.

Neni 389

Përmbajtja e kërkesës

Në kërkesën për vërtetimin e fakteve duhet të tregohen:

- a) qëllimi për të cilin kërkuesi paraqet kërkesën për vërtetimin e faktit të caktuar;
- b) shkaqet për të cilat nuk mund të merret akti ose për të cilët nuk është mundur që akti të bëhet përsëri;
- c) provat me të cilat do të provohet si shkak, për të cilin nuk është e mundur të merret akti ose ky akt nuk mund të bëhet përsëri, ashtu edhe fakti që kërkohet të vërtetohet.

Neni 390

Procedura e gjyqimit

Kërkesa për vërtetimin e fakteve gjyqësore shqyrtohet në seancë gjyqësore, në prani të kërkuetit e të personave fizikë a juridikë që kanë interes në çështje. Kur çështja paraqet interes publik dhe gjykata e shoh të arsyeshme, mund të thirret edhe prokurori.

Neni 391

Vendimi i gjykatës

Në vendimin e gjykatës duhet të tregohet fakti i vërtetuar prej asaj dhe provat në bazë të të cilave është vërtetuar fakti.

Kundër vendimit, me të cilin pranohet ose nuk pranohet kërkesa, mund të bëhet ankimi, sipas rregullave të përgjithshme, nga kërkuesi, si dhe nga personat fizikë a juridikë që janë thirrur për të marrë pjesë në shqyrtimin e çështjes.

Vendimi nuk ka fuqi provuese kundër personave fizikë a juridikë që nuk kanë qenë thirrur në rast se e kundërshtojnë faktin e vërtetuar në vendim.

Neni 392

Efektet e vendimit të gjykatës

Kur, gjatë shqyrtimit të kërkesës, lind një konflikt midis kërkuarit dhe një personi tjetër të interesuar, për të drejtën civile që ka lidhje me vërtetimin e faktit, gjykata vendos pushimin e shqyrtimit të çështjes. Në këtë rast palët mund t'i drejtohen gjykatës me padë sipas rregullave të përgjithshme.

KREU IX

NJOHJA E VENDIMEVE TË SHTETEVE TË HUAJA

Neni 393

Kushtet për zbatimin e vendimeve të dhëna nga gjykatat e huaja

Vendimet e gjykatave të shteteve të huaja njihen dhe zbatohen në Republikën e Shqipërisë, në kushtet e parashikuara në këtë Kod ose në ligje të veçanta.

Kur për këtë qëllim ka marrëveshje të posaçme ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe shtetit të huaj zbatohen dispozitat e marrëveshjes.

Neni 394

Pengesat ligjore për zbatimin e vendimeve të dhëna nga gjykatat e huaja

Vendimit të një gjykate të shtetit të huaj nuk i jepet fuqi në Republikën e Shqipërisë kur:

- a) sipas dispozitave që janë në fuqi në Republikën e Shqipërisë, mosmarrëveshja nuk mund të jetë në kompetencën e gjykatës së shtetit që ka dhënë vendimin;
- b) kërkesëpadia dhe letërthirrja për në gjyq nuk i është njoftuar të paditurit në mungesë, në mënyrë të rregullt e në kohë, për t'i dhënë atij mundësi që të mbrohet;
- c) midis po atyre palëve, për të njëjtin objekt e për të njëjtin shkak, është dhënë një vendim tjetër i ndryshëm nga gjykata shqiptare;
- ç) është duke u shqyrtuar nga gjykata shqiptare një padë që është ngritur përpara se vendimi i gjykatës së shtetit të huaj të ketë marrë formë të prerë;
- d) i është dhënë forma e prerë në kundërshtim me legjislacionin e tij;
- dh) nuk pajtohet me parimet bazë të legjislacionit shqiptar.

Neni 395

Shqyrtimi i kërkesës

Kërkesa për t'i dhënë fuqi vendimit të gjykatës së huaj i paraqitet gjykatës së apelit.

Kërkesa mund të paraqitet edhe në rrugë diplomatike, kur ajo është e lejueshme nga marrëveshjet ndërkombëtare dhe mbi bazën e reciprocitetit.

Në këto raste, në qoftë se pala e interesuar nuk ka emëruar përfaqësues, kryetari i gjykatës së apelit emëron një avokat për të paraqitur kërkesën.

Neni 396

Kërkesës për t'i dhënë fuqi vendimit të gjykatës së huaj duhet t'i bashkëngjiten:

- a) kopja e vendimit që duhet të zbatohet dhe përkthimi i tij në gjuhën shqipe i legalizuar nga noteri;
- b) vërtetim nga gjykata që e ka nxjerrë vendimin se ai ka marrë formë të prerë, si edhe përkthimi i legalizimi noterial i tij. Si kopja e vendimit ashtu edhe vërtetimi se vendimi ka marrë formë të prerë, duhet të jenë vërtetuar nga Ministria e Punëve të Jashtme e Republikës së Shqipërisë;

c) prokura, në rast se kërkesa paraqitet nga përfaqësuesi i të interesuarit, e përkthyer dhe e legalizuar te noteri.

Neni 397

Gjykata e apelit nuk e shqyrton çështjen në themel, por vetëm kontrollon nëse vendimi i paraqitur nuk përmban dispozita që vijnë në kundërshtim me nenin 394.

Për kërkesën e paraqitur gjykata e apelit jep vendim.

Neni 398

Zbatimi i vendimit të një gjykate të huaj

Vendimi i gjykatës së shtetit të huaj zbatohet në Republikën e Shqipërisë vetëm në bazë të vendimit të gjykatës të apelit që i jep fuqi këtij vendimi dhe ekzekutohet në përputhje me dispozitat përkatëse të këtij Kodi.

Neni 399

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit

Dispozitat e këtij kreu zbatohen edhe për njohjen e vendimit përfundimtar të një arbitrazhi të shtetit të huaj.

TITULLI IV* ARBITRAZHI

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Fusha e zbatimit

Neni 400

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 61)

Dispozitat e këtij kreu vlejné për procedurën e gjykimeve të arbitrazhit, kur pjesëmarrësit në proces janë me banim ose vendqëndrim në Republikën e Shqipërisë dhe kur vendi i procedurës së arbitrazhit ndodhet në territorin e saj.

Neni 401

Përcaktime

(Shfuqizuar paragrafi III me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 62)

- Me “procedurë arbitrazhi” kuptohet çdo procedurë e sistemit gjyqësor të arbitrazhit pavarësisht nëse ajo zhvillohet ose jo nga një institucion i përhershëm arbitrazhi.

- Me “gjykatë arbitrazhi” kuptohet një gjyqtar i vetëm arbitrazhi ose trup gjykues arbitrazhi.

Neni 402

Kompetenca lëndore

Çdo pretendim pasuror ose kërkesë që rrjedh nga një marrëdhënie pasurore, mund të jetë objekt i një gjykimi të arbitrazhit.

*) Dispozitat lidhur me arbitrazhin shfuqizohen me hyrjen në fuqi të ligjit për arbitrazhin, parashikuar në nenin 30 të ligjit nr. 122/2013, datë 18.4.2013

Kur njëra palë është shteti ose një ndërmarrje apo organizatë e kontrolluar prej tij, ajo nuk mund të pretendojë të drejtën për të mos qenë palë në një procedurë arbitrazhi.

Neni 403

Marrëveshja për arbitrazh

Mund të gjykohet me procedurë arbitrazhi vetëm në qoftë se ekziston një marrëveshje e palëve, me anë të së cilës ato pranojnë t'ia nënshtrojnë arbitrazhit mosmarrëveshjet që kanë lindur ose mund të lindin nga një kontratë e lidhur ndërmjet tyre.

Neni 404

Pavlefshmëria e marrëveshjes për arbitrazh

(Ndryshuar paragrafi I, II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 63)

Është i pavlefshëm kushti për gjykimin e mosmarrëveshjes me arbitrazh, kur nuk pasqyrohet me shkrim në vet marrëveshjen kryesore të palëve ose me një dokument tjetër të shkruar që i referohet asaj, siç mund të jetë telegrami, teleksi e çdo mjet tjetër i saktë që përbën provë shkresore.

Marrëveshja e palëve, sipas paragrafit të parë, është e pavlefshme, në rast se në atë nuk parashikohet mënyra e caktimit të arbitrit ose arbitrave, si dhe objekti i mosmarrëveshjes, kur ajo efektivisht ka lindur.

Marrëveshja për gjykimin me procedurë arbitrazhi shfuqizohet, kur një arbitër i caktuar sipas kësaj procedure nuk pranon misionin e besuar.

Neni 405

Caktimi i numrit të arbitrave

(Ndryshuar fjalia II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 64)

Palët mund të merren vesh në mënyrë të pavarur për numrin e arbitrave në një gjykatë arbitrazhi dhe për mënyrën e caktimit të tyre. Në rast mosmarrëveshjeje ndërmjet palëve dhe me pëlqimin paraprak të tyre, gjykata e arbitrazhit formohet nga një arbitër ose më shumë arbitra në numrin tek, që caktohen nga gjykata.

Neni 406

Fillimi i procedurës së arbitrazhit

Shqyrtimi i mosmarrëveshjes me procedurë arbitrazhi fillon me kërkesën e të dyja palëve ose të palës së interesuar.

Marrëveshja për gjykimin e çështjes me procedurë arbitrazhi mund të arrihet edhe pasi ka filluar gjykimi nga një gjykatë kompetente. Në një rast të tillë procesverbali i seancës gjyqësore nënshkruhet nga gjykata dhe nga palët ose përfaqësuesit e tyre.

KREU II

FORMIMI I GJYKATËS SË ARBITRAZHIT

Neni 407

Kush mund të jetë arbitër

Misioni i arbitrit i besohet vetëm një personi fizik që ka zotësi juridike të plotë për të vepruar.

Në qoftë se për këtë qëllim është caktuar një person juridik, ky i fundit ka fuqi vetëm për të organizuar arbitrazhin.

Neni 408

Procedura e formimit të gjykatës së arbitrazhit

Gjykata e arbitrazhit quhet e formuar rregullisht kur arbitri ose arbitrat janë emëruar në përputhje me dispozitat e këtij kreu dhe ata kanë pranuar me shkrim misionin që u është besuar.

Personi që i propozohet detyra e arbitrit duhet, menjëherë pas emërimit të tij, t'u parashtrojë palëve të gjitha rrethanat të cilat mund të ngjallin dyshime për paanësinë dhe pavarësinë e tij në zgjidhjen e mosmarrëveshjes. Ai mund të mos pranohet si arbitër kur dyshimet e sipërpërmendura janë të drejta e të bazuara, si dhe kur nuk i plotëson kushtet për të cilat kanë rënë dakort palët.

Pala që ka emëruar një arbitër, mund ta përjashtojë atë vetëm për shkaqe që bëhen të njohura pas emërimit të tij.

Neni 409

Palët mund të merren vesh në mënyrë të pavarur për procedurën e mospranimin të një arbitri.

Kur mungon një marrëveshje e tillë, pala që kundërshton emërimin e arbitrit duhet t'ia bëjë të ditur këtij të fundit, brenda 10 ditëve nga marrja dijëni e emërimit, shkaqet e mospranimin.

Në rast se arbitri për të cilin është kërkuar përjashtimi nuk tërhiqet nga misioni ose procedura e caktuar nga palët nuk i jep zgjidhje këtij kundërshtimi, vendos gjykata e arbitrazhit pa pjesëmarrjen e arbitrit për të cilin është kërkuar përjashtimi. Kur edhe kjo e fundit nuk i jep zgjidhje kërkesës për përjashtim, vendos gjykata e shkallës së parë, jo më vonë se 15 ditë nga dita e ardhjes për gjykim të kësaj mosmarrëveshjeje.

Neni 410

Kur një arbitër nuk është në gjendje të plotësojë detyrat e tij për misionin e ngarkuar ose për arsye të ndryshme nuk përmbush detyrat e tij në afatin e caktuar, mandati i tij si arbitër përfundon kur ai tërhiqet nga ky mision ose kur palët merren vesh për përfundimin e këtij misioni. Zëvendësimi i tij bëhet sipas rregullave për emërimin e arbitrave.

Neni 411

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Kur palët caktojnë arbitrat në numër çift, gjykata e arbitrazhit plotësohet me një arbitër të caktuar sipas marrëveshjes së palëve dhe, në mungesë të saj, nga arbitrat e emëruar prej palëve. Kur këto nuk kanë mundur të caktojnë arbitrin, ky caktohet nga kryetari i gjykatës së shkallës së parë.

Caktimi i arbitrit sipas kësaj dispozite në çdo rast duhet të bëhet brenda 15 ditëve nga marrja dijëni për një detyrim të tillë.

Neni 412

Kur një person juridik apo fizik ngarkohet nga palët që të organizojë arbitrazhin, për këtë qëllim caktohen një ose më shumë arbitra të pranuar nga palët. Në rastet kur nuk është arritur pranimi i palëve, personi i ngarkuar me organizimin e arbitrazhit fton secilën palë të caktojë arbitrin e saj dhe vepron sipas procedurës për caktimin e arbitrit të nevojshëm, për të plotësuar trupin gjykues të arbitrazhit.

Neni 413

Kohëzgjatja e misionit të arbitrit

Nëse marrëveshja e arbitrazhit nuk cakton afat, misioni i arbitrave vazhdon vetëm 6 muaj, duke filluar nga dita kur i fundit prej tyre ka pranuar këtë mision.

Afati i vendosur, sipas paragrafit të parë, me kërkesën qoftë edhe të njëjës prej palëve ose të gjykatës së arbitrazhit, mund të shtyhet nga kryetari i gjykatës së shkallës së parë.

Neni 414

Juridiksioni i gjykatës së arbitrazhit

Kur një mosmarrëveshje që është duke u shqyrtuar nga një gjykatë arbitrazhi, mbi bazën e një marrëveshjeje arbitrazhi, i dërgohet për gjykim një juridiksioni tjetër, ky i fundit duhet të deklarojë moskompetencën.

Kur procedura e arbitrazhit për shqyrtimin e mosmarrëveshjes ende nuk ka filluar, juridiksioni tjetër duhet gjithashtu të deklarojë moskompetencën, përveç kur marrëveshja e arbitrazhit është haptazi e pavlefshme.

KREU III

PROCEDURA E ARBITRAZHIT

Neni 415

Fillimi i veprimtarisë së gjykatës së arbitrazhit

Gjykata e arbitrazhit e fillon veprimtarinë e saj procedurale nga çasti kur është krijuar, përveç kur në marrëveshje janë caktuar gjithë arbitrat. Në këtë rast, quhet se e fillon veprimtarinë kur njëra prej palëve ngarkon arbitrin ose arbitrat me kryerjen e misionit të tyre.

Neni 416

Përcaktimi i procedurës së punës

Palët mund të përcaktojnë vetë procedurën e punës të gjykatës së arbitrazhit, duke pranuar rregullat e vendosura për gjykatat ose duke iu referuar rregullave procedurale të një organizmi arbitrazhi të zgjedhur prej tyre.

Nëse një rregullim i tillë nuk është bërë nga palët, gjykata e arbitrazhit i cakton vetë ato, qoftë edhe duke iu referuar një rregulloreje të një organizmi arbitrazhi.

Pavarësisht nga sa u parashtrua në dy paragrafët e mësipërm, gjykata e arbitrazhit është e detyruar të respektojë parimet drejtuese të procesit, të garantojë barazinë ndërmjet palëve dhe të drejtën e tyre për t'u dëgjuar në një procedurë kontradiktore.

Neni 417

Gjykata e arbitrazhit, kryesisht ose me kërkesën e palëve, vendos për kompetencën e vet, duke përfshirë edhe vlefshmërinë e marrëveshjes së arbitrazhit. Kur ajo pranon me vendim se marrëveshja e arbitrazhit është e pavlefshme, quhet se ajo e ka përfunduar misionin e saj.

Neni 418

Marrja e masave për sigurimin e padisë

Gjykata e arbitrazhit, me kërkesën e njëjës prej palëve mund të vendosë marrjen e masave për sigurimin e padisë, përveç kur ka marrëveshje të kundërt ndërmjet palëve. Nëse palët nuk kanë vendosur rregulla për një qëllim të tillë, gjykata e arbitrazhit zbaton rregullat e parashikuara në këtë Kod për sigurimin e padisë.

Nëse pala tjetër nuk zbaton vullnetarisht këto masa, gjykata e arbitrazhit i drejtohet gjykatës kompetente, e cila vendos sipas rregullave të caktuara në këtë Kod.

Neni 419

Vendi i zhvillimit të arbitrazhit

Palët mund të caktojnë në marrëveshjen e arbitrazhit vendin se ku do të zhvillohet procedura e arbitrazhit. Në mungesë të marrëveshjes, vendin e cakton gjykata e arbitrazhit. Nëse edhe kjo nuk mund të marrë një vendim të tillë, atëherë vendi se ku do të zhvillohet procedura e arbitrazhit do të jetë vendbanimi ose qendra e palës së paditur.

Neni 420

Lejimi dhe marrja e provave

Palët mund të paraqitin si provë dokumentet me shkrësë që atyre u duken të rëndësishme për zgjidhjen e mosmarrëveshjes ose t'u referohen dokumenteve dhe mjeteve të tjera provuese.

Ato mund të shtojnë ose të pakësojnë objektin e padisë ose të ndryshojnë shkakun ligjor të saj deri në përfundimin e hetimit gjyqësor.

Kjo dispozitë nuk zbatohet kur palët në marrëveshjen e arbitrazhit ose në mungesë të saj, gjykata e arbitrazhit në rregulloren e pranuar prej saj, ka parashikuar ndryshe. Megjithatë marrëveshja nuk duhet të prejë parimet e marrjes së lirë të provave.

Neni 421

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Gjykata e arbitrazhit vepron vetë për marrjen e provave të nevojshme. Në rast se ndeshen vështirësi në marrjen e tyre, siç mund të jetë refuzimi për t'u paraqitur në gjykatën e arbitrazhit, për të paraqitur një provë shkresore ose për të marrë të dhëna nga një institucion shtetëror a privat, këto i kërkohen gjykatës së shkallës së parë, e cila vepron sipas rregullave të përcaktuara në këtë Kod për gjykatat.

Neni 422

Gjykimi në mungesë

Kur paditësi ose i padituri nuk janë paraqitur në ditën e orën e caktuar të seancës gjyqësore pa ndonjë shkak të përligjur, gjykata e arbitrazhit zhvillon gjykimin në mungesë. Mosparaqitja e një pale nuk duhet të konsiderohet si pohim i pretendimeve të palës tjetër.

Neni 423

Zëvendësimi i arbitrit

Arbitri i emëruar duhet të ndjekë misionin e ngarkuar deri në përfundimin e tij. Ai nuk mund të abstenojë ose të heqë dorë nga gjykimi i mosmarrëveshjes, përveçse për motive të parashikuara nga

neni 408 i këtij Kodi. Në një rast të tillë zëvendësimi i tij bëhet sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod.

Neni 424

Hartimi i akteve procedurale

Aktet dhe procesverbalet që kryhen gjatë procedurës së arbitrazhit, hartohen bashkarisht nga të gjithë arbitrat, përveç kur në marrëveshjen e arbitrazhit palët kanë pranuar që këto veprime të kryhen nga njëri prej tyre.

Neni 425

Marrja fund e gjykimit të arbitrazhit

Në rast se palët nuk kanë parashikuar ndryshe në marrëveshje, një gjykim arbitrazhi merr fund kur:

- a) arbitri revokohet, vdes, i dalin pengesa në plotësimin e misionit të ngarkuar ose i ka humbur plotësisht të gjitha të drejtat civile;
- b) me abstenimin ose heqjen dorë nga misioni i arbitrit, kur është rasti i parashikuar nga neni 423 i këtij Kodi;
- c) me mbarimin përfundimisht të afatit të arbitrazhit.

Neni 426

Mbyllja e hetimit gjyqësor

Pasi të jenë marrë provat e nevojshme dhe të jetë mbyllur hetimi gjyqësor, arbitri cakton datën në të cilën do të diskutohet mosmarrëveshja dhe do të merret vendimi përkatës. Pas kësaj date nuk mund të paraqiten prova e të parashtrihen kërkesa, përveç kur gjykata e arbitrazhit vlerëson ndryshe.

Neni 427

Ligji i zbatueshëm

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 65)

Gjykata e arbitrazhit zbaton legjislacionin shqiptar.

KREU IV

VENDIMI I GJYKATËS SË ARBITRAZHIT

Neni 428

Dhënia e vendimit përfundimtar

Diskutimet për dhënien e vendimit zhvillohen nga gjykata e arbitrazhit pa praninë e palëve e të personave të tjerë.

Neni 429

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit jepet me shumicë votash. Ai nënshkruhet nga të gjithë arbitrat. Arbitrat që kanë mendim të kundërt me shumicën, kanë të drejtë t'i parashtrojnë me shkrim mendimet e tyre. Vendimi i nënshkruar nga shumica e arbitrave ka të njëjtin efekt sikur të jetë nënshkruar nga të gjithë arbitrat.

Neni 430

Përmbajtja e vendimit përfundimtar

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit duhet të përmbajë përbërjen e trupit gjykues të arbitrave, datën dhe vendin e dhënies së tij, identitetin e palëve, vendbanimin, vendqëndrimin ose qendrën e tyre, emrin e mbiemrin e avokatit ose të përfaqësuesit të palëve dhe objektin e mosmarrëveshjes.

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit duhet të arsyetojë zgjidhjet e pranuara dhe të shprehet qartë për pretendimet e palëve.

Neni 431

Korrigjimi i gabimeve të vendimit përfundimtar dhe interpretimi i tij

Gjykata e arbitrazhit ka kompetencë të interpretojë vendimin e saj, të korrigjojë gabimet materiale dhe ta plotësojë atë për kërkesat e paditësit për të cilat nuk është shprehur, por që nuk janë kryesore.

Kur gjykata e arbitrazhit nuk mund të mblidhet përsëri me të njëjtën përbërje, çështjet që përmenden në këtë nen zgjidhen nga gjykata që do të ishte kompetente në mungesë të marrëveshjes së arbitrazhit.

Neni 432

Urdhri i ekzekutimit të vendimit të gjykatës së arbitrazhit

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit është i formës së prerë në lidhje me mosmarrëveshjen e shqyrtuar, sapo shpallet, përveç rasteve të parashikuara nga neni 434 i këtij Kodi.

Ai bëhet i ekzekutueshëm forcërisht në bazë të një urdhri ekzekutimi të lëshuar nga gjykata e shkallës së parë të vendit ku është dhënë vendimi. Për një qëllim të tillë, në sekretarinë e gjykatës depozitohet origjinali i vendimit me një kopje të marrëveshjes së arbitrazhit, nga një prej arbitrave ose nga pala e interesuar.

Kundër vendimit të gjykatës që lëshon urdhër ekzekutimin nuk lejohet ankimi.

Neni 433

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 66, neni 126)

Urdhrit të ekzekutimit i bashkëngjitet origjinali i vendimit të arbitrazhit.

Vendimi i gjykatës së shkallës së parë që refuzon lëshimin e urdhër ekzekutimit duhet të jetë i arsyetuar.

Kundër këtij vendimi lejohet ankimi në gjykatën e apelit brenda 10 ditëve duke filluar nga dita e nesërme e shpalljes së vendimit.

KREU V

ANKIMI KUNDËR VENDIMIT TË GJYKATËS SË ARBITRAZHIT

Neni 434

Rastet kur lejohet ankimi

Ndonëse palët në marrëveshje kanë parashikuar heqjen dorë nga ankimi, vendimi i gjykatës së arbitrazhit mund të ankohet në gjykatën e apelit vetëm kur:

a) gjykata e arbitrazhit është formuar në mënyrë të parregullt;

b) gjykata e arbitrazhit pa të drejtë ka deklaruar kompetencën apo moskompetencën e saj për gjykimin e mosmarrëveshjes;

c) gjykata e arbitrazhit në vendimin e saj ka tejkeluar kërkesat për të cilat ka qenë investuar ose nuk është shprehur mbi një nga kërkesat kryesore të padisë;

ç) nuk është respektuar barazia e palëve dhe e drejta e tyre për t'u dëgjuar në një procedurë të mbështetur në parimin e kontradiktoritetit;

d) vendimi i gjykatës së arbitrazhit vjen në kundërshtim me rendin publik në Republikën e Shqipërisë.

Neni 435

Afati i ankimit

Ankimi në gjykatën e apelit bëhet brenda 30 ditëve nga dita që është shpallur vendimi. Mungesa e palëve në shpalljen e vendimit nuk e ngarkon gjykatën me detyrimin për njoftimin e vendimit.

Neni 436

Shqyrtimi nga gjykata e apelit

Gjykata e apelit shqyrton ankimin sipas rregullave të caktuara në këtë Kod. Kur gjykata e apelit prish ose ndryshon vendimin e gjykatës së arbitrazhit, ajo vendos për themelin e mosmarrëveshjes në kufijtë e misionit të caktuar gjykatës së arbitrazhit.

Neni 437

Moslejimi i rekursit në Gjykatën e Lartë

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Kundër vendimit të gjykatës së apelit nuk lejohet rekurs në Gjykatën e Lartë.

Neni 438

Vënia në ekzekutim e vendimit

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit mund të vihet në ekzekutim kur:

a) palët në marrëveshjen e arbitrazhit kanë hequr dorë nga ankimi kundër vendimit të dhënë nga gjykata e arbitrazhit, në kushtet e parashikuara nga neni 434 i këtij Kodi;

b) palët nuk kanë bërë ankim brenda afatit të parashikuar në nenin 435 të këtij Kodi, në kushtet e parashikuara nga neni 434 i këtij Kodi;

c) gjykata e apelit ka rrëzuar kërkesën ankimore ose ka prishur ose ndryshuar vendimin e gjykatës së arbitrazhit, duke shqyrtuar çështjen në themel.

KREU VI

ARBITRAZHI NDËRKOMBËTAR

Neni 439

Formimi i gjykatës së arbitrazhit ndërkombëtar

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 67)

Arbitrazhi ndërkombëtar rregullohet me ligj të veçantë.

Neni 440

Përcaktimi i procedurës së arbitrazhit

(Shfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 68)

Neni 441

Ligji i zbatueshëm*(Sbfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 68)*

PJESA E TRETË

ANKIMET DHE MËNYRA E GJYKIMIT TË TYRE*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 69)*

TITULLI I

ANKIMET DHE PARAQITJA E TYRE*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 69)*

KREU I

MJETET DHE AFATET E ANKIMIT*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 69)*

Neni 442

Mjetet e ankimit*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)*

Mjetet për t'u ankuar ndaj vendimeve të gjykatave janë: Ankimi në gjykatën e apelit, rekursi në Gjykatën e Lartë, kërkesa për rishikim.

Neni 442/a

Ankimi*(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 70)*

Ankimi është akti me të cilin palët ose pjesëmarrësit e tjerë në proces parashtrojnë kundërshtimet e tyre ndaj vendimit të gjykatës dhe veprimeve të përmbaruesit gjyqësor, për të mbrojtur të drejtat dhe interesat e tyre.

Neni 442/b

Rekursi*(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 71)*

Rekursi është akti me të cilin palët ose pjesëmarrësit e tjerë në proces parashtrojnë kundërshtimet e tyre ndaj vendimit të gjykatës së shkallës së parë ose të gjykatës së apelit në Gjykatën e Lartë, sipas rregullave të përcaktuara në këtë Kod.

Neni 443

Afati i ankimit*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 72, 126)*

Afati i ankimit në gjykatën e apelit, kundër vendimeve përfundimtare të gjykatës së shkallës së parë, është 15 ditë.

Afati për të bërë rekurs në Gjykatën e Lartë, kundër vendimeve të gjykatës së apelit, është 30 ditë.

Afati për të kërkuar rishikimin e vendimit të gjykatës së shkallës së parë është 30 ditë.

Afati i ankimeve të veçanta është 5 ditë.

Neni 444

Fillimi i afateve të ankimit*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 73)*

Afatet e caktuara në nenin e mësipërm janë të prerë dhe fillojnë nga dita e nesërme e shpalljes së vendimit përfundimtar. Kur çështja është gjykuar nga gjykata e shkallës së parë ose nga gjykata e apelit, në mungesë të njëres palë, ky afat fillon nga dita e njoftimit të vendimit.

Afati për të ushtruar kërkesën për rishikim fillon nga dita kur janë zbuluar rrethanat për të cilën bëjnë fjalë dispozitat përkatëse.

Neni 445

Prekluziviteti i ankimit*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 74; ndryshuar fjalia e parë me ligjin nr. 122/2013)*

Ankimi në gjykatën e apelit dhe rekursi në Gjykatën e Lartë nuk mund të bëhen pasi ka kaluar një vit nga shpallja e vendimit. Kjo dispozitë nuk zbatohet kur pala në mungesë vërteton se nuk ka qenë në dijeni të procesit gjyqësor për shkak të pavlefshmërisë së njoftimeve.

Neni 446

Gjykata ku paraqitet ankimi

Ankimi paraqitet në gjykatën që ka dhënë vendimin, ndaj të cilit ushtrohet.

Neni 447

Njoftimi i ankimit*(Zëvendësuar fjalë me ligjin nr. 122/2013)*

Ankimi u njoftohet palëve sipas rregullave të parashikuara në kreun IV të titullit VI të pjesës I të këtij Kodi, për njoftimet e thirrjet në gjykatë.

Neni 448

Bashkimi i ankimeve

Të gjitha ankimet e bëra veçmas kundër të njëjtit vendim bashkohen në një proces të vetëm.

Neni 449

Pezullimi i ekzekutimit*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)*

Ekzekutimi i vendimit të ankimuar pezullohet deri në përfundim të shqyrtimit në gjykatën e apelit, përveç kur me ligj parashikohet ndryshe. Në rastet e rekursit në Gjykatën e Lartë vendimi mund të pezullohet në Gjykatën e Lartë.

Neni 450

Kthimi i ankimit*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 75)*

Gjykata që ka dhënë vendimin nuk e pranon ankimin kur:

a) është paraqitur jashtë afatit;

b) nuk ndreqen të metat në afatin e caktuar. Në këto raste zbatohen rregullat e përcaktuara në nenin 157 të këtij Kodi;

c) është bërë kundër një vendimi ndaj të cilit nuk lejohet ankim;

ç) është bërë nga një person që nuk legjitimohet të bëjë ankim;

d) është hequr dorë nga ankimi.

Mospranimi i ankimit mund të deklarohet në çdo shkallë gjykimi.

Kundër vendimit për kthimin e ankimit mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 450/a

(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 76)

Gjykata, kur pranon kërkesën, i komunikon kopjen e saj palës tjetër, ndërsa aktet e çështjes bashkë me ankimin, ia dërgon gjykatës së apelit të nesërmen e mbarimit të afatit të ankimit për të gjitha palët ose edhe përpara mbarimit të këtij afati, kur nga të gjitha palët janë paraqitur ankimet.

Neni 451

Vendimi i formës së prerë

Vendimi i gjykatës merr formë të prerë kur:

a) nuk mund të bëhet ankim kundër tij;

b) nuk është bërë ankim kundër tij brenda afateve të caktuara nga ligji ose kur ankesa është tërhequr;

c) ankesa e paraqitur nuk është pranuar;

ç) vendimi i gjykatës është lënë në fuqi, ndryshuar ose është pushuar gjykimi në shkallë të dytë.

Neni 451/a

(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 77)

Vendimi që ka marrë formë të prerë është i detyrueshëm për palët, për trashëgimtarët e tyre, për personat që heqin të drejta nga palët, për gjykatën që ka dhënë vendimin dhe për të gjitha gjykatat dhe institucionet e tjera.

Vendimi që ka marrë formë të prerë ka fuqi vetëm për çka është vendosur midis po atyre palëve, për të njëjtin objekt dhe për të njëjtin shkak. Një konflikt që është zgjidhur me vendim të formës së prerë nuk mund të gjykohet përsëri, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

KREU II

PARAQITJA E ANKIMIT DHE GJYKIMI NË APEL

(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 78)

Neni 452

Vendimet që mund të ankimohen

Mund të ankimohen në gjykatën e apelit të gjitha vendimet e dhëna nga gjykata e shkallës së parë, me përjashtim të rasteve kur ankimi përjashtohet me ligj.

Neni 453

Nënshkrimi i ankimit

Ankimi që i drejtohet gjykatës së apelit duhet të nënshkruhet nga vetë pala, avokati ose përfaqësuesi i pajisur me prokurë.

Neni 454

Përmbajtja e ankimit

Në ankim duhet të tregohen:

- a) palët ndërgjyqëse;
- b) vendimi kundër të cilit bëhet ankim;
- c) shkaqet për të cilat bëhet ankim;
- ç) çfarë kërkohet me ankimin.

Neni 455

Dokumentet që i bashkëngjiten ankimit

(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 79)

Bashkë me ankimin duhet të paraqiten:

- a) kopje të ankimit dhe të dokumenteve të tjera, aq sa janë personat që marrin pjesë në çështje si palë;
- b) Në rast se ankimin nuk plotëson kushtet e mësipërme, si dhe ato të neneve 453 dhe 454 të këtij Kodi, gjykata njofton palën që të ndreqë të metat brenda 5 ditëve, në të kundërt ankimin kthehet.

Neni 456

Apeli kundërshtues

Pala që nuk ka bërë ankim apo pala kundër së cilës është bërë ankim, mund ta kundërshtojë atë me kundërankim brenda 5 ditëve nga dita që ka marrë njoftim për ankimin e palës tjetër.

Ankimin kundërshtues duhet t'u njoftohet palëve të tjera në gjykim, sipas rregullave për njoftimin e ankimit.

Neni 457

Ndërrhyrja në ankim

(Shfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 80)

Neni 458

Rivendosja në afatin e ankimit

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 81)

Kur palët kanë humbur të drejtën e ankimit për shkaqe të arsyeshme, mund të paraqesin kërkesë për rivendosje në afat, përpara gjykatës që ka dhënë vendimin. Kjo kërkesë shqyrtohet nga gjykata dhe kundër vendimit të tij mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 459

Rënia në dekadencë e kërkesave që nuk janë propozuar rishtas

Kur kërkesat dhe pretendimet e pamarrë parasysh në vendimin e shkallës së parë nuk përsëriten në ankim, konsiderohet sikur është hequr dorë prej tyre.

Neni 460

Përbërja e gjykatës dhe shqyrtimi i çështjes

*(Ndryshuar paragrafi i III me ligjin nr.8431, datë 14.12.1998, neni 1;
ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)*

Gjykata e apelit e shqyrton çështjen në mënyrë kolegjiale. Ajo gjykon me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë.

Kryetari i gjykatës së apelit cakton relatorin e çështjes dhe ditën e gjykimit.

Njoftimi për ditën dhe orën e gjykimit të çështjeve bëhet nga gjykata e apelit me shpallje pranë saj dhe në gjykatat përkatëse të shkallës së parë, jo më vonë se 10 ditë përpara shqyrtimit të çështjes.

Për çështjet me rigjykim, kur është mbajtur për gjykim në fakt, ose kur çmohet një gjykim përpara afatit 10 ditor, njoftimi u bëhet drejtpërdrejt palëve, përfaqësuesve të tyre dhe prokurorit.

Neni 461

(Shtuar paragrafi II, III me ligjin nr.8431, datë 14.12.1998, neni 2)

Fillimisht gjykata verifikon paraqitjen e rregullt të palëve, bën bashkimin e ankimeve të bëra kundër të njëjtit vendim dhe bën përpjekje për zgjidhjen e çështjes me pajtim.

Mosparaqitja e palëve, për të cilat njoftimi është bërë me shpallje, nuk pengon shqyrtimin e çështjes, me përjashtim të rastit kur janë njoftuar shkaqe të arsyeshme për mungesën.

Gjykata nuk mund të shqyrtojë çështjen në mungesë atëherë kur dëgjimi i palëve është një nga detyrat e rigjykimit ose kur njoftimi ka qenë i parregullt.

Neni 462

Pjesëmarrja e prokurorit

(Shfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 82)

Neni 463

Heqja dorë nga ankimi

Në çdo fazë të gjykimit të çështjes në apel, ankuesi ose përfaqësuesi i tij mund të heqë dorë nga ankimi. Në këtë rast vendoset pushimi i shqyrtimit të çështjes në gjykatën e apelit.

Neni 464

Seanca gjyqësore

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 83)

Seanca gjyqësore fillon me relacionin e njërit prej anëtarëve të trupit gjykues. Pas kësaj palët, në rast se janë paraqitur, japin shpjegime. Së pari e merr fjalën pala që ka bërë ankimin, pastaj pjesëmarrësit e tjerë në gjykim. Kur ky ka paraqitur mendimin me shkrim, lexohet nga një anëtar i trupit gjykues. Kur prokurori, mbi bazën e padisë së paraqitur prej tij, bën ankim ndaj vendimit të gjykatës, ai e merr fjalën i pari.

Neni 465

Në shqyrtimin e çështjes në apel mbahen parasysht, për aq sa janë të zbatueshme, dispozitat mbi procedurën e gjykimit në shkallë të parë të parashikuara në këtë Kod.

Me kërkesën e palëve ose edhe kryesisht gjykata e apelit përsërit tërësisht apo pjesërisht hetimin gjyqësor. Në shqyrtimin gjyqësor mund të lexohen aktet e gjykimit të shkallës së parë. Gjykata ka të drejtë të marrë edhe prova të reja.

Neni 466

Vendimi i gjykatës së apelit*(Ndryshuar shkronja "ç" me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)*

Gjykata e apelit pasi shqyrton çështjen vendos:

- a) lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së shkallës së parë;
- b) ndryshimin e vendimit;
- c) prishjen e vendimit dhe pushimin e çështjes;
- ç) prishjen e vendimit dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në gjykatën e shkallës së parë në rastet e parashikuara nga neni 467 i këtij Kodi.

Neni 466/1

(Shtuar me ligjin nr. 122/2013)

Vendimi i Gjykatës së Apelit, i cili ndryshon një vendim të gjykatës së shkallës së parë, për të cilin duhet të lëshohet urdhër ekzekutimi, sipas pjesës së katërt të këtij Kodi, shoqërohet në çdo rast me urdhrin e ekzekutimit, të nënshkruar nga kryetari i trupit gjykues që ka dhënë vendimin.

Urdhri i ekzekutimit dorëzohet në sekretarinë gjyqësore dhe pasi konfirmohet nga kancelari, i njoftohet gjykatës së shkallës së parë që ka dhënë vendimin e ndryshuar, si dhe palëve, sipas rregullave të parashikuara në kreun IV të titullit VI të pjesës I.

Neni 467

Dërgimi për rigjykim*(Shtuar shkronjat "d", "e", "ë", si dhe tre paragrafet e fundit me ligjin nr.8431, datë 14.12.1998, neni 3; ndryshuar shkronja "i" dhe paragrafi I me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 84 e 126; ndryshuar shkronjat "b" dhe "ë", me ligjin nr. 122/2013)*

Gjykata e apelit prish vendimin e gjykatës së shkallës së parë dhe e dërgon çështjen për rigjykim kur:

- a) gjykata e shkallës së parë ka shkelur dispozitat mbi juridiksionin dhe kompetencën;
- b) përbërja e trupit gjykues nuk ka qenë e rregullt apo vendimi nuk është nënshkruar nga anëtarët e tij, ose është cenuar parimi i paanësisë;
- c) gjykata ka vendosur pushimin e çështjes në kundërshtim me rregullat e përcaktuara nga ky Kod;
- ç) çështja është gjykuar në mungesë të pjesëmarrësve në proces, pa pasur dijeni për ditën e gjykimit;
- d) nuk është formuar drejt ndërgjyqësia;
- e) kur mungojnë ose janë të pavlefshme padia, procesverbali gjyqësor, ankimi, si dhe çdo dokument tjetër që ka ndikuar në dhënien e vendimit.
- ë) lind nevoja për marrjen e një prove vendimtare, marrja e së cilës është e vështirë në shkallë të dytë, ose gjykata nuk është shprehur për të gjitha kërkesat e parashtruara nga palët në padi dhe që përbëjnë objektin e mosmarrëveshjes midis palëve ndërgjyqëse.

Gjykata e shkallës së parë në rigjykim është e detyruar t'i përmbahet vendimit të gjykatës së apelit për çdo veprim procedural të vendosur në të.

Me vendim të ndërmjetëm, gjykata mund të mos kryejë veprime të caktuara kur për rrethana të reja të dala në rigjykim, shihen të panevojshme. Ndaj këtij vendimi mund të bëhet ankimi i veçantë.

Në rigjykim nuk mund të ngrihen pavlefshmëritë e vërtetuara në gjykimet e mëparshme, kur vendimet përkatëse nuk janë prishur për to dhe nuk mund të bëhen pretendime të ndryshme nga ato që janë të pranuar në vendimin e gjykatës së apelit, përveç nevojës për realizimin e detyrave të vëna nga ajo gjykatë.

Neni 467/a

(Shtuar me ligjin nr.8431, datë 14.12.1998, neni 4)

Gjykata e apelit kur prish vendimin nuk mund ta kthejë çështjen për rigjykim për të dytën herë por e shqyrton vetë si gjykatë e shkallës së parë.

Kur vendimi priset për shkak të moszbatimit të detyrave të caktuara nga gjykata më e lartë, pa u marrë vendim i veçantë sipas nenit 467 të këtij Kodi, gjykata e apelit, me kërkesë të palëve ngarkon trupin gjykues përkatës me shpenzimet e bëra për këtë shkak.

Neni 467/b

(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 84)

Kur gjykata për çështjen që nuk ishte në kompetencën e saj ka dhënë një vendim të drejtë dhe, nga ana tjetër, nuk janë kapërcyer kompetencat e gjykatës së cilës i takonte çështja, gjykata e apelit ka të drejtë të mos e prishë vendimin, por të mjaftohet t'i verë në dukje gjykatës përkatëse parregullsinë e vendimit të saj.

Neni 468

(Hequr titulli dhe shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 86)

Gjykata e apelit kur konstaton se çështja nuk hyn në juridiksionin gjyqësor, si dhe kur padia nuk mund të ngrihej ose gjykimi nuk mund të vazhonte, prish vendimin edhe vendos vetë pushimin e gjykimit të çështjes.

Neni 469

Pezullimi i ekzekutimit

(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Kur priset vendimi i shkallës së parë dhe çështja dërgohet për rigjykim, pezullohet ekzekutimi i vendimit.

Gjykata e apelit me kërkesën e palës mund të vendosë pezullimin e ekzekutimit të vendimit edhe kur ajo le në fuqi vendimin e gjykatës së shkallës së parë, kur kundër vendimit të saj bëhet rekurs në Gjykatën e Lartë dhe nga ekzekutimi i menjëhershëm i vendimit mund të vijnë pasoja të rënda ose të pariparueshme, si dhe kur pala që ka bërë rekursin jep garanci materiale që siguron ekzekutimin e vendimit.

Neni 470

Ankimi kundër vendimeve të ndërmjetme

Vendimet e ndërmjetme që jepen nga gjykata e shkallës së parë mund të ndryshohen apo të tërhiqen gjatë gjykimit. Këto vendime mund të goditen me ankim së bashku me vendimin përfundimtar.

Megjithatë, në rastet e parashikuara shprehimisht në këtë Kod, kundër vendimeve të ndërmjetme mund të bëhet ankimi i veçantë në gjykatën e apelit, brenda 5 ditëve nga shpallja apo njoftimi i tyre.

Neni 471

Pezullimi i ekzekutimit të vendimit të ndërmjetëm

Paraqitja e ankimit kundër vendimit të ndërmjetëm nuk pezullon gjykimin dhe as ekzekutimin e vendimit, përveç kur parashikohet ndryshe në këtë Kod apo kur gjykata e apelit vendos pezullimin gjersa të japë vendimin për ankimin e veçantë.

TITULLI II

REKURSI NË GJYKATËN E LARTË*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)*

KREU I

PROCEDURAT E REKURSIT

Neni 472

Vendime ndaj të cilave mund të ushtrohet rekurs*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 87; shfuqizuar shkronja "c" me ligjin nr. 122/2013)*

Vendimet e shpallura nga gjykata e apelit dhe ato të gjykatës së shkallës së parë, në rastet që përcaktohen nga ky Kod, mund të ankimohen me rekurs në Gjykatën e Lartë vetëm kur:

- a) nuk është respektuar ose është zbatuar keq ligji;
- b) ka shkelje të rënda të normave procedurale (neni 467 i këtij Kodi);
- c) shfuqizuar.

Kundërshtimi i vendimit në Gjykatën e Lartë bëhet brenda 30 ditëve nga data e dhënies së vendimit. Kur palët janë në mungesë, ky afat fillon nga data e njoftimit.

Neni 473

(Shfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 88)

Neni 474

Nënshkrimi i rekursit*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)*

Rekursi që i drejtohet Gjykatës së Lartë nënshkruhet nga vetë pala, avokati apo përfaqësuesi i tij i pajisur me prokurë.

Neni 475

Përmbajtja e rekursit

Rekursi duhet të përmbajë:

- a) palët ndërgjyqëse;
- b) vendimin që kundërshtohet;
- c) paraqitjen e përmbledhur të fakteve të çështjes;
- ç) shkaqet për të cilat kërkohet prishja e vendimit, duke iu referuar normave ligjore mbi të cilat mbështetet;
- d) prokurën nëse rekursi është bërë nga avokati ose nga përfaqësuesi i ankuesit.

Neni 476

Depozitimi i rekursit*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 89, 126)*

Rekursi depozitohet në sekretarinë e gjykatës që ka dhënë vendimin, në afatin prej 30 ditësh nga njoftimi që u është bërë palëve.

Së bashku me rekursin duhet të depozitohet:

- a) kopja e vërtetuar e vendimit të kundërshtuar dhe kur është rasti edhe e njoftimit kur ky është bërë;
- b) prokura e posaçme;
- c) aktet dhe dokumentet mbi të cilat është bazuar rekursi, në atë kopje sa janë palët. Sekretaria e gjykatës, që ka dhënë vendimin e kundërshtuar, përcjell zyrtarisht në sekretarinë e Gjykatës së Lartë dosjen përkatëse së bashku me dokumentet e mësipërme.

Kur nuk plotësohen këto kushte, palës i caktohet një afat 10-ditor për të bërë plotësimet dhe, nëse pas këtij afati nuk bëhen plotësimet, rekursi kthehet.

Neni 477

Kundërrekursi

Pala kundër së cilës është paraqitur rekursi, mund ta kundërshtojë atë me kundërrekurs, i cili duhet t'i njoftohet atij që ka bërë rekursin në vendbanimin e tij brenda 20 ditëve nga njoftimi i rekursit. Në mungesë të këtij njoftimi nuk mund të paraqesë kundërrekurs, por vetëm mund të marrë pjesë në diskutim me gojë.

Për kundërrekursin zbatohen rregullat e parashikuara në nenet 456 dhe 457 të këtij Kodi.

Neni 478

Paraqitja e dokumenteve të tjera

Nuk pranohet depozitimi i akteve dhe dokumenteve që nuk janë paraqitur në shkallën e mëparshme të gjykimit, përveç atyre që kanë të bëjnë me vendimin e ankimuar dhe pranimin e rekursit ose të kundërrekursit.

Depozitimi i dokumenteve si më sipër duhet t'i njoftohet palëve të tjera.

Neni 479

Pezullimi i ekzekutimit të vendimit*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)*

Gjykata e Lartë pezullon ekzekutimin e vendimit kur:

- a) ekzekutimi i menjëhershëm i vendimit do të sillte pasoja të rënda e të pariparueshme;
- b) pala që ka bërë rekursin depoziton garanci materiale që siguron ekzekutimin vendimit.

Neni 480

Mospranimi i rekursit*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126; ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)*

Mospranimi i rekursit vendoset në dhomë këshillimi, në kolegji me trup gjykues të përbërë nga 3 gjyqtarë, në rastet kur:

- a) bëhet për shkaqe të ndryshme nga ato që lejon ligji;
- b) nuk plotësohen kërkesat procedurale të parashikuara në këtë kre;
- c) pala që ka paraqitur rekurs heq dorë prej tij.

Pala kundër së cilës është paraqitur rekursi, mund të paraqesë kundërshtimet e saj sipas rregullave të parashikuara në nenin 477 të këtij Kodi.

Shqyrtimi bëhet brenda 60 ditëve nga depozitimi i rekursit, pa praninë e palëve, por pasi janë shqyrtuar pretendimet me shkrim të tyre për çështjen e pranueshmërisë.

I njëjti trup gjykues vendos për çdo kërkesë procedurale të palëve, me përjashtim të kërkesës për përjashtimin e gjyqtarit.

KREU II PROCEDURAT E GJYKIMIT

Neni 481

Shqyrtimi në kolegjet e bashkuara

(Shfuqizuar fjalia e fundit e paragrafit të dytë me vendimin nr.46/1999 të Gjykatës Kushtetuese; ndryshuar titulli, shfuqizuar paragrafi I me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 90)

Kryetari i Gjykatës së Lartë mund të vendosë që gjykata të shprehet në kolegje të bashkuara për rekurse të paraqitura nga palët, për të cilat ka praktika të ndryshme e të mëparshme në kolegjet e thjeshta.

Në këto raste kryetari i Gjykatës së Lartë cakton relatorin dhe datën e shqyrtimit të rekursit.

Neni 482

Fillimi i gjykimit

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 91; ndryshuar paragrafi i parë, me ligjin nr. 122/2013)

Gjykata e Lartë gjykon në kolegje me trup gjykues të përbërë nga tre ose pesë gjyqtarë, sipas rregullave të parashikuara në nenin 35.

Kryetari i kolegjit civil cakton datën e shqyrtimit të rekursit.

Sekretaria e Gjykatës së Lartë shpall listat e shqyrtimit të rekurseve të paktën 15 ditë përpara datës së shqyrtimit.

Neni 483

Shqyrtimi gjyqësor

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 92)

Në seancë gjyqësore relatori paraqet faktet që kanë rëndësi për marrjen e vendimit, përmbajtjen e vendimit të ankimuar dhe shkaqet e rekursit dhe të kundërrekursit.

Pas relatimit kryetari fton avokatët e palëve të paraqesin mbrojtjen e tyre.

Nuk lejohet replika, por avokatët e palëve mund që në të njëjtën seancë t'i paraqesin gjykatës mendimet e tyre, shkurtimisht, me shkrim.

Procesverbali i seancës gjyqësore mbahet nga sekretari gjyqësor.

Neni 484

Marrja e vendimit

(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 93)

Gjykata pas diskutimit të çështjes tërhiqet në dhomën e këshillimit dhe merr vendimin përkatës. Në raste të veçanta, për shkak të natyrës së ndërlikuar apo rëndësisë së çështjes, marrja e vendimit mund të shtyhet për aq ditë sa është e nevojshme.

Vendimi nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e trupit gjykues.

Neni 485

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Pas shqyrtimit të çështjes, kolegji civil apo kolegjet e bashkuara të Gjykatës së Lartë vendosin:

- a) lënien në fuqi të vendimit;
- b) prishjen e vendimit të gjykatës së apelit dhe lënien në fuqi të vendimit të shkallës së parë;
- c) prishjen e vendimit të gjykatës së apelit dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim në gjykatën e apelit, me tjetër trup gjykues;
- ç) prishjen e vendimit të gjykatës së apelit dhe vendimit të gjykatës së shkallës së parë dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim në gjykatën e shkallës së parë me tjetër trup gjykues;
- d) ndryshimin e vendimit të shkallës së parë dhe të gjykatës së apelit;
- e) prishjen e vendimeve dhe pushimin e gjykimit të çështjes.

Neni 485/a

Pasojat kur priset vendimi i padrejtë, i cili është ekzekutuar tërësisht ose pjesërisht

(Shtuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 12)

Kur vendimi i ri, që jepet pas prishjes, është i ndryshëm nga vendimi i parë, i cili është ekzekutuar, tërësisht ose pjesërisht, personi që ka përfituar detyrohet t'i kthejë të gjitha përfitimet e marra nga ekzekutimi i vendimit.

Neni 486

Zbatimi i detyrueshëm i udhëzimeve

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Udhëzimet dhe konkluzionet e Gjykatës së Lartë janë të detyrueshme për gjykatën që rishqyrton çështjen.

Neni 487

Gabimet në arsyetimin e vendimit

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 94)

Nuk janë shkak për cenimin e vendimit gabimet materiale në arsyetimin e vendimit, kur zgjidhja në themel është e drejtë. Në këtë rast gjykata kufizohet vetëm me korrigjimin e arsyetimit.

Neni 488

Shpenzimet e gjykimit

Gjykata, kur rrëzon rekursin, shpenzimet e gjykimit ia ngarkon atij që ka bërë rekursin.

Neni 489

Mospërsëritja e rekursit

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 95)

Rekursi i deklaruar i papranueshëm nuk mund të paraqitet përsëri, qoftë edhe në rastet kur nuk ka mbaruar afati i caktuar nga ligji.

Neni 490

Heqja dorë nga rekursi*(Shtuar paragrafi III me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 96)*

Pala mund të heqë dorë nga rekursi derisa nuk është filluar relativimi në seancë gjyqësore. Heqja dorë bëhet me shkrim, e nënshkruar nga vetë pala apo avokati i saj, i pajisur me prokurë për këtë qëllim.

Akti i heqjes dorë u njoftohet palëve që janë paraqitur ose u komunikohet avokatëve të palëve.

Kur hiqet dorë nga rekursi dhe në gjykim kanë marrë pjesë të gjitha palët ose përfaqësuesit e tyre, nuk ka vend për shpallje të veçantë të vendimit të pushimit të gjykimit.

Neni 491

Shpenzimet, kur hiqet dorë nga rekursi*(Shfuqizuar fjalia II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 97)*

Në rastet e heqjes dorë nga rekursi gjykata i ngarkon shpenzimet palës që heq dorë.

Neni 492

Ndreqja e gabimeve materiale*(Ndryshuar paragrafi I me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)*

Nëse vendimi i shpallur nga Gjykata e Lartë përmban gabime materiale apo në përlllogaritje, pala e interesuar ka të drejtë të kërkojë me kërkesë korrigjimin apo ndreqjen e tyre brenda 60 ditëve nga njoftimi i vendimit.

Për kërkesën gjykata shprehet në dhomën e këshillimit, duke zbatuar rregullat e parashikuara në paragrafin e fundit të nenit 480 të këtij Kodi.

Neni 493

Rigjykimi*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 98 e 126)*

Gjykata e shkallës së parë apo gjykata e apelit kur dërgohet çështja për rigjykim zbaton të njëjtat rregulla procedurale të parashikuara në atë shkallë gjykimi.

Detyrat e lëna nga Gjykata e Lartë janë të detyrueshme për gjykatën që rishqyrton çështjen, e cila, pasi zbaton këto detyra, vendos sipas bindjes së saj.

Në rigjykim nuk mund të ngrihen pavlefshmëritë e vërtetuara në gjykimet e mëparshme. Në rigjykim palët nuk mund të bëjnë pretendime të ndryshme nga ato të pranuar në vendimin e Gjykatës së Lartë, përveç nevojës për të arritur në përfundime që dalin nga vendimi i Gjykatës së Lartë.

TITULLI I TRETË**RISHIKIMI**

Neni 494

Kërkesa për rishikim dhe rastet e rishikimit*(Ndryshuar titulli me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 99;
shtuar paragrafi I me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 99;
shtuar shkronja "ë" me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 13)*

Kërkesa për rishikim është akti me të cilin kërkohet rishikimi i një vendimi të formës së prerë të gjykatës.

Pala e interesuar mund të kërkojë rishikimin e një vendimi që ka marrë formë të prerë, kur:

- a) zbulohen rrethana të reja apo prova të reja me shkresë që kanë rëndësi për çështjen, të cilat nuk mund të dihen nga pala gjatë shqyrtimit të saj;
- b) vërtetohet se thëniet e dëshmitarëve apo mendimet e ekspertëve, mbi të cilat është bazuar vendimi, kanë qenë të rreme;
- c) palët ose përfaqësuesit e tyre apo ndonjë anëtar i trupit gjykues, që ka marrë pjesë në gjykimin e çështjes, kanë kryer vepra të dënueshme penalisht, të cilat kanë ndikuar në dhënien e vendimit;
- ç) vërtetohet se vendimi i dhënë është bazuar në dokumente të falsifikuara;
- d) vendimi është bazuar në një vendim të gjykatës ose të një institucioni tjetër që më pas është prishur;
- e) vendimi është në kundërshtim të hapur me një vendim tjetër të formës së prerë të dhënë midis po atyre palëve, për të njëjtin objekt dhe për të njëjtin shkak.
- ë) kur Gjykata Europiane e të Drejtave të Njeriut gjen shkelje të konventës europiane “Për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore” dhe të protokolleve të saj, të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë.

Neni 495

*(Shtuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 100;
ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 14)*

Rishikimi i vendimeve për rrethanat e parashikuara në shkronjat “b”, “c” dhe “ç” të nenit 494 të këtij Kodi lejohet kur ato rrethana janë vërtetuar me vendim penal të formës së prerë.

Kur ndjekja penale nuk mund të fillojë ose të përfundojë për ndonjë nga shkaqet e treguara në nenin 290 të Kodit të Procedurës Penale, ose për shkak se nuk është zbuluar personi që ka kryer falsifikimin, për vërtetimin e rrethanave të mësipërme mund të ngrihet padi në gjykatën civile.

Neni 496

Afati i paraqitjes së kërkesës

Kërkesa për rishikim mund të paraqitet brenda 30 ditëve nga dita që pala ka marrë dijëni për shkaku e rishikimit, por në çdo rast jo më vonë se një vit nga dita që ka lindur shkaku i rishikimit. Në rastet e parashikuara në nenin 495, afati prej 30 ditësh fillon nga dita që vendimi ka marrë formën e prerë.

Neni 497

Paraqitja e kërkesës

(Ndryshuar paragrafi I e III me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 101)

Kërkesa për rishikim paraqitet përpara Gjykatës së Lartë. Kërkesa duhet të përmbajë: shkaku për të cilin kërkohet rishikimi, provat përkatëse që lidhen me një nga kërkesat e nenit 494 të këtij Kodi, ditën e zbulimit apo të vërtetimit të rrethanës apo marrjes së dokumenteve.

Kërkesa nënshkruhet nga vetë pala apo avokati i pajisur me prokurë.

Kërkesa e paraqitur pa u plotësuar ose në kundërshtim me kriteret e paragrafit të mësipërm kthehet për plotësim nga gjykata. Në rast se kërkesa nuk plotësohet brenda një afati 10 ditor, ajo kthehet.

Neni 498

Shqyrtimi i kërkesës nga Gjykata e Lartë

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 102)

Kur kërkesa është bërë jashtë rasteve të përcaktuara në nenin 494 ose kur është bërë nga ata që nuk e kanë këtë të drejtë, si dhe kur rezulton haptazi e pambështetur, gjykata vendos mospranimin e saj.

Kur kërkesa pranohet, gjykata vendos prishjen e vendimit tërësisht ose pjesërisht dhe dërgon çështjen për rigjykim nga një tjetër trup gjykues në gjykatën kompetente. Në rastin e përcaktuar nga shkronja “e” e nenit 494 të këtij Kodi, Gjykata e Lartë prish vendimin e dytë.

Kundër vendimit nuk lejohet ankim.

Neni 498/a

(Shtuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 103)

Rigjykimi i çështjes nga gjykata, së cilës i është dërguar, bëhet sipas rregullave të përgjithshme.

Neni 499

Shqyrtimi paraprak

(Shfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 104)

Neni 500

Pezullimi i ekzekutimit

Paraqitja e kërkesës për rishikim nuk pezullon ekzekutimin e vendimit. Por gjykata, me kërkesën e palës, mund të pezullojë ekzekutimin e vendimit, kur vlerëson se ka rrezik që mund të shkaktohet një dëm i madh e i riparueshëm.

Neni 501

Marrja e vendimit

(Shfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 104)

Neni 502

Kundërshtimi i vendimit

(Shfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 104)

TITULLI IV

KREU IV

KUNDËRSHTIMI I TË TRETIT

(Shfuqizuar nenet 503-509 me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 104)

PJESA E KATËRT

EKZEKUTIMI I DETYRUESHËM

TITULLI I PARË

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 510

Titujt ekzekutivë

*(Ndryshuar shkronja “d” me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 105;
ndryshuar shkronja “d” me ligjin nr.9953, datë 14.7.2008 neni 1;
ndryshuar shkronja “a” me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 15)*

Ekzekutimi i detyrueshëm mund të bëhet vetëm në bazë të një titulli ekzekutiv.
Janë tituj ekzekutivë:

- a) vendimet civile të formës së prerë të gjykatës, që përmban një detyrim, vendimet e dhëna prej saj për sigurimin e padisë, si dhe për ekzekutimin e përkohshëm;
- b) vendimet penale të formës së prerë në pjesën që bëjnë fjalë për të drejta pasurore;
- c) vendimet e gjykatave e të arbitrazheve të shteteve të huaja që u është dhënë fuqi sipas dispozitave përkatëse të këtij Kodi;
- ç) vendimet e një gjykate arbitrazhi në Republikën e Shqipërisë;
- d) aktet noteriale që përmbajnë detyrim në të holla, si dhe aktet për dhënien e kredive bankare ose aktet për dhënien e kredive nga institucionet financiare jobankare;
- dh) kambialet, çeqet e letrat me urdhër që barazohen me ato;
- e) aktet e tjera që sipas ligjeve të veçanta quhen tituj ekzekutivë dhe ngarkohet zyra e përbarimit për ekzekutimin e tyre.

Neni 511

Urdhri i ekzekutimit

*(Shtuar paragrafi i fundit me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 106;
ndryshuar fjalia e dytë e paragrafit të parë dhe paragrafi i fundit me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 16;
ndryshuar me ligjin nr. 122/2013)*

Titulli ekzekutiv vihet në ekzekutim nëpërmjet lëshimit të urdhrin të ekzekutimit, i cili:

- a) për rastet e parashikuara nga shkronjat “a” dhe “b” të nenit 510 të këtij Kodi, lëshohet nga gjykata që ka dhënë vendimin. Në këtë rast, kancelari konfirmon urdhrin e ekzekutimit, brenda pesë ditëve nga marrja formë të prerë e vendimit gjyqësor;
- b) për vendimet e gjykatave të shteteve të huaja e të gjykatave të arbitrazhit të huaj, që u është dhënë fuqi në zbatim të dispozitave të këtij Kodi, lëshohet nga gjykata e apelit brenda 5 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës së kreditorit;
- c) për rastet e parashikuara nga shkronja “ç” e nenit 510 të këtij Kodi, lëshohet nga gjykata e vendit ku është dhënë vendimi brenda 5 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës së kreditorit;
- ç) për rastet e parashikuara nga shkronjat “d”, “dh” dhe “e”, lëshohet nga gjykata e vendit ku detyrimet që përmban titulli ekzekutiv do të përmbushen, brenda 5 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës së kreditorit.

Nuk lëshohet urdhri i ekzekutimit për vendimin e sigurimit të padisë dhe për gjobat e dhëna nga gjykata, si dhe për vendimet civile të gjykatës, të dhëna për ekzekutim të përkohshëm, të cilat ekzekutohen drejtpërdrejt nga zyra e përbarimit, pas njoftimit të vendimit.

Neni 511/1

(Shtuar me ligjin nr. 122/2013)

Për rastet e parashikuara nga shkronjat “a” dhe “b” të nenit 510 të këtij Kodi, urdhri i ekzekutimit lëshohet së bashku me vendimin gjyqësor dhe bëhet i ekzekutueshëm nga përbaruesi gjyqësor vetëm pas konfirmimit nga kancelari.

Kancelari konfirmon urdhrin e ekzekutimit vetëm pasi verifikon se vendimi gjyqësor ka marrë formë të prerë.

Ky konfirmim bëhet nëpërmjet një shënimi të posaçëm në urdhrin e ekzekutimit, sipas rregullave të përcaktuara me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Neni 512

Ankimi për mosdhënien e urdhrin të ekzekutimit

Kundër vendimit me të cilin refuzohet dhënia e urdhrin të ekzekutimit, mund të bëhet ankimi sipas rregullave mbi ankimet e veçanta.

Neni 513

Urdhri i ekzekutimit për pasuri dhe persona të veçantë

Urdhri i ekzekutimit lëshohet vetëm në një kopje.

Kur duhet të dorëzohen disa pasuri të veçanta ose kur titulli ekzekutiv është dhënë në dobi ose kundër disa personave, mund të lëshohen urdhra ekzekutimi të veçantë, duke shënuar se cila pjesë e titullit duhet të ekzekutohet për çdo urdhër ekzekutimi.

Neni 514

Lëshimi i dublikatës së urdhrit të ekzekutimit

Kur urdhri i ekzekutimit humbet ose zhduket, gjykata që e ka lëshuar, me kërkesë të kreditorit, mund t'i lëshojë këtij dublikatë në bazë të titullit ekzekutiv.

Kërkesa shqyrtohet në këshill gjyqësor pasi debitorit t'i jetë dorëzuar një kopje e saj.

Kur humbet ose zhduket vetë titulli ekzekutiv dhe nuk ka mundësi që përmbajtja e tij të nxirret nga aktet e organeve që kanë lëshuar titullin ekzekutiv, kreditori mund të ngrejë padi kundër debitorit, sipas rregullave të përgjithshme.

Neni 515

Vënia në ekzekutim

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 17)

Urdhri i ekzekutimit vihet në ekzekutim nga shërbimi përmbartimor gjyqësor, shtetëror ose privat, me anë të përmbartuesit gjyqësor, në bazë të kërkesës së kreditorit.

Kreditori, përveç kërkesës për ekzekutim, duhet të paraqesë:

- a) titullin ekzekutiv (original ose i noterizuar);
- b) urdhrin e ekzekutimit (original);
- c) pagesën e tarifës së vënies në ekzekutim;
- ç) sipas rastit, prokurën e personit, që përfaqëson palën kreditore.

Kur nuk plotësohen në rregull dokumentet e mësipërme për vënien në ekzekutim të urdhrit të ekzekutimit, përmbartuesi i lë kërkuarit një afat 5-ditor për plotësimin e mangësive. Kur kërkuari nuk plotëson këto mangësi brenda afatit të caktuar, dokumentacioni i kthehet atij. Kur mangësitë janë shmangur në afatin e caktuar, kërkesa për vënien në ekzekutim quhet e regjistruar nga data që është paraqitur pranë përmbartuesit gjyqësor.

Vënia në ekzekutim e urdhrit të ekzekutimit bëhet brenda 15 ditëve nga data e dorëzimit të kërkesës së kreditorit.

Vendimi i gjykatës për masën e sigurimit të padisë dhe gjobat e gjykatës vihen në ekzekutim brenda 5 ditëve nga data e paraqitjes për ekzekutim.

Tarifa për vënien në ekzekutim të urdhrit ekzekutiv nuk parapaguhet në raste të parashikuara me ligj apo akte të tjera normative.

Neni 516

Kompetenca tokësore e përmbartuesit gjyqësor

(Shtuar fjalia e fundit me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 18)

Kërkesa për zbatimin e urdhrave të ekzekutimit i drejtohet përmbartuesit gjyqësor të vendit ku ndodhen:

- a) sendet e luajtshme ose të paluajtshme ose paratë, ndaj të cilave drejtohet ekzekutimi;
- b) banimi i personit të tretë të detyruar kur ekzekutimi drejtohet kundër kredisë që ka për të marrë debitori nga ky person;

c) vendi i ekzekutimit të detyrimit për kryerjen ose moskryerjen e një veprimi të caktuar.

Kur përmbaruesi gjyqësor konstaton se nuk është kompetent për të vënë në ekzekutim kërkesën, ia dërgon këtë përmbaruesit gjyqësor kompetent, pasi vë më parë sekuestër mbi sendin ose mbi kredinë e debitorit.

Konflikti për kompetencë nuk lejohet, por përmbaruesi gjyqësor ka të drejtë të parashtrojë moskompetencën e tij në gjykatën e shkallës së parë ku e ushtron veprimtarinë, e cila e shqyrton atë në këshill gjyqësor. Kundër vendimit të tij lejohet ankim i veçantë. Ky nen nuk zbatohet për personat, përmbaruesit gjyqësorë, që ushtrojnë veprimtarinë publike të shërbimit përmbarimor gjyqësor, të organizuar mbi baza private.

Neni 516/a

(Shtuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 19)

Në çastin e fillimit të procedurës së ekzekutimit, përmbaruesi gjyqësor, në bazë të nenit 515 të këtij ligji, duhet të regjistrojë, në regjistrin qendror pranë Ministrisë së Drejtësisë, çdo kërkesë. Çdo përmbarues gjyqësor është i detyruar të njihet me të dhënat e regjistrit.

Nëse me fillimin e procedurës me objekt “Ekzekutim detyrimesh në të holla” përmbaruesi gjyqësor, nga të dhënat e marra nga regjistri qendror, vëren se kreditorë të tjerë janë në procedurë ekzekutimi ndaj të njëjtit debitor, me të njëjtin objekt, atëherë pezullon procedurën e nisur dhe drejton kreditorin e tij të përmbaruesi gjyqësor, i cili ka regjistruar i pari kërkesën për ekzekutim.

Në këtë rast, përmbaruesi gjyqësor, që ka regjistruar i pari kërkesën, vijon procedurën e ekzekutimit, në përputhje edhe me nenin 534 e në vijim të këtij Kodi.

Me pezullimin e procedurës së ekzekutimit, tarifa e vënies në ekzekutim të urdhrit të ekzekutimit, së bashku me dokumentacionin, i kthehen kreditorit.

Ky nen nuk zbatohet kur në cilësinë e palës debitore është shteti.

Neni 517

Lajmërimi për ekzekutimin vullnetar

(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 107;

ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 20; ndryshuar paragrafi i tretë, me ligjin nr. 122/2013)

Përmbaruesi gjyqësor, kur fillon ekzekutimin, i dërgon debitorit një lajmërim për të ekzekutuar vullnetarisht detyrimin që përmban urdhri i ekzekutimit, duke i caktuar për këtë një afat prej 5 ditësh, kur objekti i tij është pagë ose detyrim për ushqim dhe prej 10 ditësh në të gjitha rastet e tjera.

Me marrjen e lajmërimit për ekzekutim vullnetar, debitori është i detyruar të deklarojë, me shkrim, gjendjen e tij pasurore, si dhe sendet ose kredi që persona të tretë i detyrohen, nëse kjo kërkohet nga përmbaruesi gjyqësor.

Me kërkesë të debitorit gjykata e shkallës së parë të vendit të ekzekutimit, në raste të veçanta, duke marrë parasysh gjendjen pasurore të debitorit ose rrethana të tjera të çështjes dhe pasi të dëgjojë kreditorin, mundet të shtyjë afatin e ekzekutimit të detyrimit në të holla ose të ndajë këtë detyrim në këste, përveç rasteve kur ky detyrim rrjedh nga një akt për dhënien e kredisë bankare. Vendimi jepet në seancë gjyqësore, brenda 20 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës dhe kundër tij mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 518

Përmbajtja e lajmërimit

Lajmërimi duhet të përmbajë një shkurtim të përmbajtjes së urdhrit të ekzekutimit, vendin dhe adresën e kreditorit, dhe paralajmërimin që i bëhet debitorit se do të fillojë ekzekutimi i detyrueshëm, në qoftë se ekzekutimi nuk ekzekutohet vullnetarisht prej tij brenda afatit të caktuar në lajmërim.

Në rast se debitori vdes pas vënies në ekzekutim të titullit, por para se të jenë përfunduar së kryeri veprimet e nevojshme të ekzekutimit, përmbaruesi gjyqësor, para se të vazhdojë veprimet e tij, duhet t'u dërgojë trashëgimtarëve të debitorit të vdekur, kur këta janë njohur, një lajmërim të ri për të ekzekutuar këta vullnetarisht detyrimin që përmban urdhri i ekzekutimit.

Neni 519

Fillimi i ekzekutimit të detyrueshëm

Ekzekutimi i detyrueshëm nuk mund të fillojë para se të kenë kaluar afatet e parashikuara nga neni 517 i këtij Kodi, përveç kur ka rrezik se me kalimin e afatit, ekzekutimi do të bëhet i pamundshëm. Në këtë rast, përmbaruesi gjyqësor mund të fillojë menjëherë nga ekzekutimi i detyrueshëm.

Neni 520

Efektet e urdhrin të ekzekutimit ndaj trashëgimtarëve

Urdhri i ekzekutimit kundër debitorit trashëgimtarësh vihet në ekzekutim mbi pasurinë e trashëgimtarëve të tij, por brenda masës së pasurisë së trashëguar prej tyre nga trashëgimtarët.

Neni 521

Ekzekutimi ndaj personit të tretë

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 108)

Urdhri i ekzekutimit kundër debitorit mund të vihet në ekzekutim edhe kundër personit të tretë, që për sigurimin e detyrimit ka ngarkuar me barrë sipas ligjit një send të tij, kur kreditori kërkon ekzekutimin mbi këtë send.

Neni 522

Ekzekutimi ndaj debitorit që nuk i dihet banimi

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 109;

ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 21)

Kur banimi i debitorit nuk dihet, gjykata e shkallës së parë e vendit të ekzekutimit, me kërkesën e përmbaruesit gjyqësor, pasi sqarohet edhe vetë për këtë rrethanë, brenda 10 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës së përmbaruesit gjyqësor i emëron debitorin një përfaqësues, i cili shpërblehet fillimisht nga kreditori sipas nenit 525 të këtij Kodi.

Neni 523

Detyrimi për bashkëpunim

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 22)

Kur për ekzekutimin e detyrueshëm është e nevojshme të çelet banesa ose ndonjë ndërtesë tjetër e debitorit, pa praninë e tij ose të një personi madhor të familjes së tij, me kërkesë të përmbaruesit gjyqësor, detyrohet të jetë i pranishëm përfaqësuesi i njësisë së qeverisjes vendore. Në çdo rast, përmbaruesi gjyqësor kërkon edhe pjesëmarrjen e dy dëshmitarëve të tjerë.

Në rast nevoje, me kërkesë të përmbaruesit gjyqësor, Policia e Rendit detyrohet ta mbështesë atë gjatë procedurave të ekzekutimit.

Kur për ekzekutimin e detyrueshëm është e nevojshme të priset objekti, të lirohet trualli, të pezullohen punimet, me kërkesë të përmbaruesit gjyqësor, inspektorati ndërtimor pranë pushtetit vendor dhe Inspektorati Kombëtar detyrohen të mbështesin përmbaruesin gjyqësor gjatë procedurave të ekzekutimit.

Për ekzekutimin e titujve ekzekutivë, me objekt “Takim dhe kujdestari fëmije”, përmbaruesi gjyqësor kërkon asistencën e psikologut, kur ky i fundit është i detyruar në bazë të ligjit për bashkëpunim.

Neni 524

Procesverbali i përmbaruesit

Përmbaruesi gjyqësor, për çdo veprim të kryer prej tij, është i detyruar të mbajë procesberval, në të cilin përmenden dita dhe vendi i kryerjes së veprimit, kërkesat dhe deklaratimet e bëra nga palët, sendet e marra, shuma e nxjerrë dhe shpenzimet e bëra për ekzekutimin.

Neni 525

Shpenzimet e ekzekutimit

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 23)

Tarifat e përcaktuara për ekzekutimin e urdhrat ekzekutiv paguhen fillimisht nga kreditori dhe pas përfundimit të procedurës së ekzekutimit i ngarkohen debitorit. Shpenzimet e tjera gjatë procedurës së ekzekutimit paguhen nga pala, që i ka shkaktuar ato.

Neni 526

Ekzekutimi ndaj personit të huaj

Ekzekutimi i detyrueshëm ndaj personit të huaj publik mund të bëhet vetëm me leje të Ministrit të Drejtësisë.

Neni 526/a

Fusha e zbatimit

(Shtuar me ligjin nr.8535, datë 18.10.1999, neni 1)

Dispozitat e përgjithshme për ekzekutimin e detyrueshëm zbatohen për të gjitha llojet e titujve ekzekutivë.

Me ligj mund të vihen rregulla të posaçme për ekzekutimin e detyrueshëm të titujve ekzekutivë të caktuar, duke respektuar kërkesat e neneve 510, 511, 516, 520, 521, 523, 524, 545, 561 dhe 562 të këtij Kodi, edhe sikur të jenë tituj të fushave të veçanta të ekzekutimit të detyrueshëm sipas këtij Kodi.

TITULLI II

EKZEKUTIMI NË FUSHA TË VEÇANTA

KREU I

EKZEKUTIMI I DETYRIMEVE NË TË HOLLA KUNDREJT PERSONAVE FIZIKË E JURIDIKË

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 527

Vënia e sekuestros

Kur kërkohet ekzekutimi i një detyrimi në të holla, përmbaruesi gjyqësor, me kalimin e afatit të lajmërimit për ekzekutim (neni 517), fillon ekzekutimin e detyrueshëm, duke vënë sekuestër mbi kreditë e debitorit dhe mbi sendet e luajtshme dhe të paluajtshme të tij, në masën që do të jetë e nevojshme për plotësimin e detyrimit.

Neni 528

(Shtuar fjalia e fundit me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 24)

Me kërkesën e debitorit, sekuestroja mund të vihet edhe mbi një pasuri tjetër të tij të ndryshme nga ajo që ka treguar kreditori, kur përmbaruesi gjyqësor çmon se kjo plotëson kërkesën e kreditorit. Me kërkesë të debitorit, sekuestroja mund të vihet, përveç pasurive të rënduara me peng dhe hipotekë, edhe mbi një pasuri tjetër të tij, të ndryshme nga ajo që ka treguar kreditori, kur përmbaruesi gjyqësor çmon se ajo plotëson kërkesën e kreditorit.

Neni 529

Sendet mbi të cilat nuk mund të vihet sekuestroja

(Shtuar pika 8 me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 25)

Përjashtohen nga sekuestrimi i pasurisë së debitorit:

1. sendet e përdorimit personal të debitorit dhe të familjes së tij si: veshjet, shtresat, mbulesat, mobiljet për aq sa ato janë të nevojshme për jetesën e tyre;
2. ushqimet dhe lëndët djegëse që i nevojiten debitorit dhe familjes së tij për tre muaj;
3. dekoratat dhe sende kujtimi, letra, shkresa të familjes dhe librat profesionalë;
4. librat, veglat muzikore, mjetet e artit që nevojiten për veprimtarinë shkencore dhe artistike të debitorit dhe të familjes së tij;
5. deri 3 dynmë tokë, 2 kafshë për punimin e tokës, 1 lopë, 6 dele ose 6 dhi, fara për mbjelljen e ardhshme, si dhe ushqimi i këtyre kafshëve për 3 muaj për personat që jetojnë me punë bujqësore ose blegtorale;
6. ndihma që u jepet nënave me shumë fëmijë ose të vetme, pensionet e pleqërisë, të invaliditetit ose familjarë ose bursa e studimit përveç kur detyrimi është për ushqim. Në këtë rast nuk mund të sekuestrohet më shumë se 1/2 e shumës së pensionit ose të bursës;
7. frutat natyrore një muaj para se ato të piqen.
8. Sendet e nevojshme të punës për sigurimin e jetesës.

Neni 530

Shtrirja e sekuestros mbi shpërblimin nga sigurimi

Në qoftë se sendet e sekuestruara janë të siguruara, sekuestrimi shtrihet edhe në shpërblimin që u takon nga sigurimi.

Neni 531

Detyrimet e debitorit pas vënies së sekuestros

Nga çasti i vënies së sekuestros, debitori nuk ka të drejtë të disponojë sendin e luajtshëm ose të paluajtshëm ose kredinë apo të ndryshojë, dëmtojë ose të zhdukë sendin, përndryshe ka përgjegjësi, sipas dispozitave të Kodit Penal. Ky detyrim shtrihet edhe mbi personat që kanë në posedim sendin e debitorit.

Neni 532

Llogaria në bankë e zyrës së përmbarimit dhe e përmbaruesit gjyqësor

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 26)

Shumat e nxjerra, me rastin e ekzekutimit ndaj debitorit, ndaj personit të tretë që i detyrohet debitorit, ndaj blerësit të sendit të shitur në dyqanet me shitje të lirë ose në ankand, derdhen në bankë në llogari të zyrës së përmbarimit ose në llogari të përmbaruesit gjyqësor.

Neni 533

Sekuestroja e pagës së debitorit*(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 27)*

Pasi zbritet kontributi për sigurimet shoqërore dhe taksat mbi të ardhurat, përmbaruesi gjyqësor sekuestron pagën e debitorit, por pa cenuar minimumin jetik, të përcaktuar sipas akteve ligjore dhe nënligjore në fuqi.

Neni 534

Pjesëmarrja e kreditorëve të tjerë

Në çdo fazë të ekzekutimit, gjersa nuk është përgatitur nga përmbaruesi gjyqësor projekti i ndarjes së shumave të nxjerra, mund të marrin pjesë në ekzekutim edhe kreditorët e tjerë të po atij debitorit.

Marrja pjesë e kreditorëve të tjerë në ekzekutim bëhet me kërkesë të tyre të shkruar së cilës i bashkëngjitet urdhri i ekzekutimit ose një vendim nga përmbaruesi gjyqësor se urdhri i ekzekutimit i është bashkëngjitur një çështjeje tjetër që është në ekzekutim.

Neni 535

Kreditori që merr pjesë në ekzekutim bashkë me kreditorët e tjerë ka po ato të drejta që ka edhe kreditori, i cili ka vënë i pari sekuestron mbi sendet ose kreditë e debitorit, përveç kur ekzistojnë shkaqe të ligjshme të preferimit.

Veprimet e ekzekutimit, të kryera para se kreditori të marrë pjesë bashkë me kreditorët e tjerë, krijojnë të drejta edhe për ata.

Neni 536

Shteti quhet gjithmonë si kreditor që merr pjesë bashkë me kreditorët e tjerë për detyrimin që po ai debitor i ka shtetit dhe të cilët rrjedhin nga tatimet dhe nga kredi të tjera, shuma e të cilëve i është njoftuar përmbaruesit gjyqësor, para se të bëhet ndarja e shumave të tjera. Për këtë qëllim, përmbaruesi gjyqësor njofton seksionin përkatës të financës për çdo ekzekutim të filluar prej tij dhe për çdo ndarje që ai bën.

Neni 537

Projekti i ndarjes së shumave*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 112)*

Kur shuma e nxjerrë nga ekzekutimi nuk mjafton për të paguar të gjithë kreditorët, përmbaruesi gjyqësor përgatit projektin e ndarjes, duke veçuar më parë shumat që nevojiten për kreditë që paguhen me preferim dhe nga pjesa tjetër që mbetet, paguan kreditë e tjera në përpjesëtim me shumat e tyre.

Neni 538

Përmbaruesi gjyqësor njofton për përgatitjen e projektit të ndarjes së shumave të nxjerra debitorin dhe kreditorët, të cilët i thërret për këtë qëllim në një ditë të caktuar prej tij.

Në qoftë se brenda 5 ditëve nga dita e paraqitjes prej përmbaruesit gjyqësor të projektit të ndarjes nuk bëhet ankim, ndarja quhet përfundimtare dhe përmbaruesi gjyqësor i dorëzon çdo kreditori shumën që i takon.

Neni 539

Ankimi kundër projektit të ndarjes së shumave
(*Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126*)

Në rast se kundër projektit të ndarjes së shumave të nxjerra bëhet ankim, çështja së bashku me ankesën i dërgohet gjykatës së shkallës së parë e cila vendos në seancë gjyqësore, duke thirrur debitorin dhe kreditorët. Kundër vendimit të gjykatës për ndarjen e shumave të nxjerra mund të bëhet ankim i veçantë në gjykatën e apelit.

KREU II

EKZEKUTIMI MBI SENDET E LUAJTSHME

Neni 540

Inventarizimi*(Shtuar fjalia e fundit me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 28)*

Sekuestroja mbi sendet e luajtshme të debitorit bëhet me inventarizimin e tyre nga përbaruesi gjyqësor. Përbaruesi gjyqësor bën sekuestrimin e pasurive të luajtshme, mbi të cilat vendoset një etiketë e shërbimit të përbarimit.

Neni 541

Inventarizimi përfshin vetëm sendet që ndodhen në shtëpinë e debitorit, si dhe ato që ndodhen në një lokal tjetër që është i përbashkët për debitorin dhe personat e tretë, përveç se kur del se ato janë të një personi tjetër.

Për inventarizimin mbahet procesverbal.

Neni 542

Përmbajtja e procesverbalit të inventarizimit*(Shtuar shkronja "c" me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 112)*

Procesverbali i inventarizimit duhet të përmbajë:

- a) shënimin e urdhrin të ekzekutimit, në bazë të të cilit vihet sekuestroja;
- b) emrin, emrin e atit dhe mbiemrin e përbaruesit gjyqësor, të debitorit, kreditorit dhe të personave të tjerë që janë të pranishëm në inventarizim;
- c) vendin ku kryhet inventarizimi dhe koha e kryerjes së tij;
- ç) pretendimet e personave të tretë në lidhje me sendet e inventarizuara;
- d) përshkrimin e hollësishëm të sendeve dhe vlerësimin e tyre;
- dh) kujt i lihen për ruajtje sendet;
- e) nënshkrimin e personave që marrin pjesë në inventarizim.

Neni 543

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 113)

Inventarizimi bëhet në prani të debitorit. Në mungesë të debitorit, inventarizimi bëhet në prani të një personi madhor të familjes së tij dhe, kur nuk ndodhet një person i tillë, në prani të një përfaqësuesi të njësisë së qeverisjes vendore. Në çdo rast inventarizimi bëhet duke qenë të pranishëm edhe dy dëshmitarë.

Neni 544

Vlerësimi i sendeve të inventarizuara

Sendet e inventarizuara vlerësohen nga përmbaruesi gjyqësor në bazë të vlerësimeve të ekspertëve, në bazë të çmimeve të tregut, duke u zbritur përqindja përkatëse e konsumimit ose e vjetërsisë së tyre.

Neni 545

Detyrimet e debitorit për sendet e lëna në ruajtje

Sendet e inventarizuara mund t'i lihen në ruajtje debitorit, i cili ka të drejtë edhe t'i përdorë, por me kusht që të mos pakësohet vlefata e tyre. Kur debitori refuzon t'i pranojë për ruajtje, përmbaruesi gjyqësor emëron në këtë detyrë një person tjetër, duke i caktuar këtij një shpërblim.

Debitori ose personi i tretë, të cilëve u janë lënë në ruajtje sendet e inventarizuara, duhet të japin llogari për të ardhurat dhe shpenzimet e bëra për sendin. Këta janë përgjegjës, sipas dispozitave të Kodit Penal, për disponimin, dëmtimin ose shkatërrimin e tyre.

Neni 546

Ekzekutimi mbi sendet në bashkëpronësi

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 114)

Kur ekzekutimi bëhet mbi sendet që janë në bashkëpronësi të debitorit dhe të personave të tjerë, përmbaruesi gjyqësor, pasi bën inventarizimin e gjithë pasurisë së përbashkët, i bën kërkesë gjykatës kompetente të vendit të ekzekutimit, e cila cakton dhe ndan pjesën që i takon debitorit, sipas rregullave të parashikuara nga nenet 369-374 të këtij Kodi. Mbi këtë pjesë bëhet pastaj ekzekutimi nga përmbaruesi gjyqësor.

Neni 547

Pavlefshmëria e disponimit pas vënies së sekuestros

Çdo disponim i sendit të luajtshëm nga ana e debitorit pas vënies së sekuestros është i pavlefshëm kundrejt kreditorëve që kanë kërkuar ekzekutimin, përveç kur me disponimin sendi ka kaluar në pronësi të një tjetri që ka qenë në mirëbesim (neni 166 i Kodit Civil).

Neni 548

Sekuestrimi mbi sendet e çmueshme

Sendet e çmueshme, si: ari, argjendi, platini dhe metalet e grupit të platinit në shufra, copë, monedha dhe artikuj të bërë prej tyre, gurët e çmueshëm, margaritarët dhe artikujt e bërë prej tyre, si dhe valuta e huaj, dokumentet e pagesës në valutë të huaj, si: kambiale, çeqe, mandate e letra të tjera të kësaj natyre, si dhe tituj të huaj me vleftë, si: aksione, obligacione e kuponat përkatës i jepen për ruajtje një banke.

Neni 549

Procedura e shitjes

Përmbaruesi gjyqësor, pas vënies së sekuestros, i dërgon një lajmërim debitorit se sendet e sekuestruara do të shiten, në qoftë se brenda pesë ditëve ai nuk ekzekuton detyrimin.

Neni 550

Shitja e sendeve bëhet me anë të ankandit ose në dyqanet me shitje të lirë, ndërsa sendet e çmueshme (neni 548), të depozituara në bankë, i shiten asaj dhe merret kundërvlera e tyre nga përmbaruesi gjyqësor, në bazë të kursit zyrtar në kohën e pagesës së tyre.

Neni 551

(Shfuqizuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 29)

Neni 552

Caktimi i çmimit

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 30)

Çmimi i sendit të sekuestruar caktohet nga përmbaruesi, në bashkëpunim me kreditorin dhe debitorin. Kur ka kundërshtime ndërmjet tyre, thirret një ekspert.

Neni 553

Shitja e lirë e sendit

*(Shtuar paragrafi I me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 115;
ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 31)*

Përmbaruesi e dërgon sendin për shitje në dyqane me shitje të lirë. Caktimi i shpërblimit për shitjen bëhet në marrëveshje ndërmjet përmbaruesit gjyqësor dhe shitësit. Shpërblimi nxirret nga vlera e sendit të sekuestruar pas shitjes së tij.

Në qoftë se brenda 2 muajve sendi nuk shitet në shitje të lirë, përmbaruesi gjyqësor, duke marrë edhe pëlqimin e palëve, vendos nëse duhet të vazhdojë me shitjen e lirë edhe për 30 ditë të tjera apo të kalojë në procedurë ankandi.

Neni 554

Ankandi

*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 116;
ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 32)*

Përmbaruesi gjyqësor, pasi njofton palët se sendi, për shkak të natyrës ose të gjendjes, nuk mund të pranohet në shitje të lirë, organizon shitjen me ankand të sendit, sipas çmimit të përcaktuar në nenin 552 të këtij Kodi.

Neni 555

(Shtuar fjalia e parë me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 33)

Çmimi fillestar i ankandit të parë është 80 për qind e çmimit të caktuar sipas nenit 552 të këtij ligji. Kur sendi shitet në ankand, përmbaruesi gjyqësor shpall në zyrën e tij, në vendin ku ndodhet sendi dhe në vendin e caktuar për shitjen në ankand, një lajmërim ku duhet të tregohet çmimi me të cilin do të fillojë shitja në ankand, vendi, dita dhe ora që do të bëhet shitja.

Shitja nuk mund të bëhet para se të kenë kaluar pesë ditë nga shpallja.

Neni 556

Shitja në ankand e sendit bëhet ditën e caktuar në lajmërim dhe përfundon me mbarimin e orarit zyrtar të asaj dite.

Blerës quhet ofertuesi që ka dhënë çmimin më të lartë. Blerësi duhet ta paguajë çmimin menjëherë.

Në ankand nuk mund të marrin pjesë personat që tregohen në nenin 709 të Kodit Civil.

Për të gjitha veprimet e shitjes në ankand mbahet procesverbal.

Neni 557

Ankandi i dytë

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 34)

Në rast se në ankandin e parë nuk është paraqitur asnjë ofertues, atëherë, brenda 10 ditëve nga përfundimi i tij, përbaruesi gjyqësor përcakton çmimin e ri, jo më të ulët se 30 për qind të çmimit fillestar, të caktuar në ankandin e parë dhe cakton një ankand të dytë për shitjen e sendit.

Në rast se në ankandin e dytë nuk është paraqitur asnjë ofertues, përbaruesi i propozon në fillim kreditorit, që, kundrejt kredisë, të marrë sendin me çmimin e ankandit të dytë. Në rast se kreditori nuk pranon ta marrë sendin, përbaruesi heq sekuestron mbi këtë send, duke ia kthyer atë debitorit dhe vijon procedurat përbarimore mbi pasuri të tjera të tij.

Neni 558

Radha e shitjes së sendeve në ankand

Debitori ka të drejtë të caktojë radhën, sipas së cilës duhet të shiten sendet në ankand. Në qoftë se nga shitja e një ose disa sendeve nxirret një shumë e cila mjafton për të shlyer kredinë e kreditorit dhe shpenzimet e tjera që kanë lidhje me kredinë, ankandi përfundon dhe sendet e tjera nuk shiten.

Neni 559

Kalimi i pronësisë së sendit të shitur

Blerësi i sendit të shitur në dyqanin e shitjes me shitje të lirë ose në ankand bëhet pronar i tij edhe sikur sendi të mos ishte në pronësi të debitorit.

Kundër shitjes nuk mund të bëhet ankim dhe as të kundërshtohet vlefshmëria e saj, përveç rastit të parashikuar nga paragrafi i tretë i nenit 556 të këtij Kodi.

KREU III

EKZEKUTIMI MBI SENDET E PALUAJTSHME, MBI MJETET E LUNDRIMIT E TË FLUTURIMIT

Neni 560

Vënia e sekuestrës

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 35)

Ekzekutimi i vendimit të gjykatës apo të titujve të tjerë ekzekutivë mbi sendet e paluajtshme të debitorit bëhet me vendosjen e sekuestrës mbi to.

Sekuestroja vihet me regjistrimin e saj në zyrën e regjistrimit të pasurive të paluajtshme të aktit të përbaruesit gjyqësor, në të cilin shënohet lloji, natyra dhe të paktën tre kufij të sendit të paluajtshëm, vendi i ndodhjes së tij, si dhe hipotekat dhe të drejtat reale që mund të jenë vënë mbi të. Akti i përbaruesit gjyqësor regjistrohet nga zyra e regjistrimit të pasurive të paluajtshme brenda 10 ditëve nga data e paraqitjes së tij.

Një kopje e aktit të përbaruesit gjyqësor i komunikohet debitorit.

Neni 561

Sekuestroja mbi mjetet e lundrimit

Kur sekuestrohet një anije, në procesverbalin përkatës përmenden emri e kombësia e pronarit të anijes, emri i anijes, përshkrimi e kapaciteti i saj, si dhe të dhëna të tjera lidhur me regjistrimin e saj. Kopja e procesverbalit të sekuestrimit, si për anijet shqiptare ashtu dhe për ato të huaja, i jepet personit që mban regjistrin detar të anijes, si dhe drejtorit të portit ku është vendosur sekuestrimi, i cili njofton menjëherë pronarin e anijes.

Sekuestrimi ndalon lundrimin e anijes.

Neni 562

Sekuestroja mbi mjetet e fluturimit

Kur sekuestrohet një mjet fluturimi, në procesverbalin përkatës përmendet emri dhe kombësia e pronarit, shenjat dalluese të mjetit, vendin e regjistrimit, kapacitetin e të dhëna të tjera të kësaj natyre.

Kopja e procesverbalit të sekuestrimit i jepet komandantit të aeroportit ku është bërë sekuestrimi i mjetit.

Sekuestrimi ndalon fluturimin e mjetit. Komanda e aeroportit kur mjeti i fluturimit është i huaj, njofton menjëherë zyrën ku është regjistruar mjeti i fluturimit.

Neni 563

Verifikimi i të drejtës së pronësisë të debitorit

Përpara vendosjes së sekuestros, përmbaruesi gjyqësor sigurohet nëse sendi i paluajtshëm është në pronësi të debitorit. Për këtë, përmbaruesit gjyqësor duhet t'i paraqiten dokumente pronësie ose edhe vetë ai kërkon informata nga zyra e regjistrimit të pasurisë së paluajtshme dhe, në mungesë të tyre, nga organet financiare dhe të pushtetit lokal.

Neni 564

Vlerësimi i sendit të sekuestruar

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 36; ndryshuar fjalia e fundit e paragrafit të dytë, me ligjin nr. 122/2013)

Nëse kreditori dhe debitori, brenda një jave, nuk arrijnë një marrëveshje për vlerën e sendit, mbi të cilin është vendosur sekuestroja, përmbaruesi gjyqësor, brenda 15 ditëve, përcakton me vendim vlerën e tij, bazuar në aktin e ekspertimit, të paraqitur nga një ekspert i licencuar dhe në vlerën reale të pasurisë në treg, në çastin e vënies së sekuestros mbi të.

Përmbaruesi gjyqësor, brenda 10 ditëve nga data e caktimit të vlerës, njofton kreditorin dhe debitorin për çmimin e caktuar. Kundër vendimit të përmbaruesit palët mund të bëjnë ankim, sipas rregullave të parashikuara në nenin 610 të këtij Kodi.

Neni 565

Detyrimet e debitorit për sendin e lënë në ruajtje

Sendi që sekuestrohet i lihet në ruajtje debitorit derisa të bëhet shitja e tij, duke qenë i detyruar debitori të kujdeset për të, si për sendin e tij.

Në rast se debitori nuk kujdeset si duhet për sendin e lënë në ruajtje, përmbaruesi gjyqësor emëron një person tjetër për ruajtjen e tij, duke i caktuar një shpërblim. Emërimi dhe caktimi i shpërblimit bëhen në marrëveshje midis përmbaruesit dhe personit tjetër. Shpërblimi nxirret nga vlera e sendit të sekuestruar, pas shitjes së tij.

Debitori ose personi tjetër, të cilëve u është lënë në ruajtje sendi i paluajjtshëm i sekuestruar, duhet të japë llogari për të ardhurat e realizuara dhe shpenzimet e bëra për sendin. Ata përgjigjen sipas nenit 320 të Kodit Penal për veprime që bëhen pengesë për ekzekutimin e vendimit të gjykatës.

Neni 566

Pavlefshmëria e veprimeve juridike të debitorit për sendet e sekuestruara

Çdo veprim i debitorit, që përbën disponim të sendit të paluajjtshëm pas regjistrimit të sekuestrës në zyrën e regjistrimit të pasurisë së paluajjtshme, është i pavlefshëm kundrejt kreditorëve që kanë kërkuar ekzekutimin.

Neni 567

Procedura e shitjes në ankand

Pas vënies së sekuestrës, përmbaruesi gjyqësor i dërgon lajmërim debitorit se sendi i sekuestruar do të shitet, në qoftë se brenda 10 ditëve të njoftimit ai nuk e përmbush detyrimin.

Me kalimin e afatit të mësipërm, përmbaruesi gjyqësor bën shpalljen për shitjen e sendit në ankand.

Neni 568

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 37; shtuar fjalë në fund të paragrafit të parë, me ligjin nr. 122/2013)

Shpallja për shitjen në ankand afishohet në zyrën e përmbaruesit gjyqësor dhe në vendin ku ndodhet sendi i paluajjtshëm, gjykatë, komunë, bashki, njësitë bashkiake dhe në një vend apo vende të tjera publike, që ai i çmon të përshtatshme, si dhe për 5 ditë me radhë në dy gazeta kombëtare me tirazhin më të madh. Shpallja duhet të përmbajë emrin, atësinë dhe mbiemrin e pronarit të sendit, nëse për sendin është vënë hipotekë dhe për çfarë shume të hollash, çmimin e sendit me të cilin do të fillojë shitja, vendi, dita kur do të përfundojë shitja në ankand. Shitja nuk mund të bëhet para se të kenë kaluar 15 ditë nga shpallja e ankandit.

Për shpalljen e shitjes në ankand duhet të njoftohen edhe kreditorët që kanë hipotekë. Çmimi fillestar në ankand është 80 për qind i çmimit të përcaktuar, sipas nenit 564 të këtij ligji.

Neni 569

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 38)

Shitja e sendit bëhet në zyrën e përmbaruesit gjyqësor ose në një vend tjetër publik, nëse është i përshtatshëm për zhvillimin e ankandit. Ajo vazhdon 15 ditë dhe përfundon me mbarimin e orarit zyrtar të ditës së fundit që tregohet në shpalljen për shitjen në ankand.

Neni 570

Secili ofertues që merr pjesë në ankand, përpara fillimit të ankandit duhet të depozitojë si garanci në zyrën e përmbarimit një shumë të hollash të barabartë me 10 për qind të çmimit të sendit të caktuar në shpallje. Kreditori nuk le garanci, në rast se kredia e tij e kalon masën e garancisë.

Neni 571

Procesverbali për zhvillimin e ankandit

Për zhvillimin e ankandit mbahet procesverbal, në të cilin ofertuesit shënojnë, kundrejt nënshkrimit, çmimin që japin për sendin, pavarësisht nga çmimi që ka dhënë më parë. Kur ofertuesi vepron me përfaqësues, duhet të paraqitet edhe prokura noteriale.

Neni 572

Pavlefshmëria e shitjes në ankand

Debitori, përfaqësuesi i tij ligjor, përmbaruesi gjyqësor si edhe personat e tjerë që tregohen në nenin 709 të Kodit Civil, nuk kanë të drejtë të marrin pjesë në ankand.

Kur sendi blihet nga një person që nuk ka të drejtë të marrë pjesë në ankand, shitja është e pavlefshme. Në këtë rast, shuma e lënë si garanci nga blerësi kalon në dobi të shtetit dhe sendi me kërkesë të secilit kreditor mund të shitet përsëri në ankand, duke vepruar sipas rregullave të caktuara në këtë kapitull.

Neni 573

Shpallja e fituesit të ankandit

(Ndryshuar paragrafi i fundit me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 39)

Në përfundim të ankandit, përmbaruesi gjyqësor shpall fituesin. Blerës i sendit është ai ofertues që ka dhënë çmimin më të lartë.

Pronësia mbi sendin i kalon blerësit vetëm pasi të ketë paguar të gjithë çmimin, duke zbritur prej tij shumën e lënë si garanci.

Garancitë e lëna nga persona të tjerë që kanë marrë pjesë në ankand, u kthehen atyre menjëherë pas përfundimit të ankandit.

Rregullat e hollësishme për zhvillimin e ankandit përcaktohen me udhëzim të Këshillit të Ministrave.

Neni 574

Afati i pagimit të çmimit të blerjes

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 40)

Blerësi duhet të paguajë çmimin e sendit të blerë brenda 15 ditëve nga mbarimi i ankandit.

Me pagimin e çmimit dhe taksës mbi aktet për shitjen e sendit, përmbaruesi gjyqësor jep vendim për kalimin e sendit në pronësi të blerësit. Nga kjo ditë, blerësi fiton të gjitha të drejtat që kishte mbi sendin debitori.

Neni 575

Vënia në posedim të sendit të blerë

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 41)

Blerësi vihet në posedim të sendit nga përmbaruesi gjyqësor brenda 10 ditëve nga pagimi i çmimit të sendit si kundrejt debitorit ose personit të cilit i është lënë në ruajtje, ashtu edhe kundrejt çdo personi të tretë që ka në posedim sendin. Personi i tretë për heqjen e sendit nga posedimi, mund të mbrohet vetëm me padinë për njohjen e së drejtës së pronësisë mbi sendin.

Neni 576

Moskthimi i garancisë

Blerësi, që nuk paguan çmimin brenda afatit të caktuar në nenin 574 humbet të drejtën e kthimit të shumës së lënë si garanci, e cila kalon në dobi të shtetit dhe për shitjen e sendit bëhet një ankand i ri, duke vepruar sipas rregullave të caktuara në këtë kre.

Neni 577

Përsëritja e ankandit

(Ndryshuar paragrafi i parë me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 42; ndryshuar paragrafi i parë, me ligjin nr. 122/2013)

Në rast se në ankandin e parë nuk është paraqitur asnjë ofertues, atëherë, brenda 10 ditëve nga përfundimi i tij, përmbaruesi gjyqësor përcakton çmimin e ri të sendit, jo më të ulët se 30 për qind të çmimit fillestar të caktuar në ankandin e parë. Ankandi i dytë për shitjen e sendit bëhet sipas rregullave të përcaktuara në nenin 568 të këtij Kodi dhe zhvillohet 30 ditë nga e nesërmja e datës së caktimit të çmimit të ri.

Në rast se në ankandin e dytë nuk është paraqitur asnjë ofertues, atëherë përmbaruesi i propozon në fillim kreditorit që, kundrejt kredisë, të marrë sendin me çmimin e ankandit të dytë. Në rast se kreditori nuk pranon ta marrë sendin, përmbaruesi gjyqësor heq sekuestron mbi sendin e sekuestruar dhe vijon procedurat përmbarimore mbi pasuri të tjera të debitorit.

Kur kreditorët që kërkojnë të marrin sendin kundrejt kredisë janë disa, përmbaruesi gjyqësor deklaron blerës kreditorin që brenda 3 ditëve nga propozimi jep çmimin më të lartë se çmimi i caktuar për ankandin e ri.

Neni 578

Ekzekutimi mbi një send të paluajtshëm në bashkëpronësi

(Ndryshuar paragrafi I me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 117)

Kur ekzekutimi bëhet mbi një send të paluajtshëm që është në bashkëpronësi, për detyrimin që ka ndonjë nga bashkëpronarët bëhet sekuestrimi i sendit. Përmbaruesi gjyqësor i bën kërkesë gjykatës për veçimin e pjesës takuese të debitorit bashkëpronar dhe mbi këtë pjesë bëhet ekzekutimi. Sendi mund të shitet në tërësi, kur për këtë kanë dhënë pëlqimin të gjithë bashkëpronarët e tjerë. Pëlqimi duhet të jepet me akt noterial.

Kur sendi është në bashkëpronësi dhe debitorët janë të gjithë bashkëpronarët, për sekuestron dhe shitjen e sendit veprohet njëloj sikur sendi të ishte në pronësi të një debitori të vetëm.

Neni 579

Diferenca midis detyrimit dhe çmimit të sendit

Kur shuma e realizuar nga shitja në ankand është më e madhe se shuma e kredisë së kreditorit apo kreditorëve, diferenca i kthehet debitorit, pasi zbriten shpenzimet e bëra për ruajtjen e sendit apo për zhvillimin e ankandit.

Neni 580

Kundërshtimi i pronësisë së sendit të shitur në ankand e të veprimeve të përmbaruesit gjyqësor

Shitja e sendit të paluajtshëm në ankand nuk ndalon personin e tretë i cili pretendon se është pronari i tij që ta kërkojë sendin me padi.

Kundër shitjes në ankand mund të bëhet ankim në gjykatë në formën e kundërshtimit të veprimeve të përmbauesit gjyqësor. Vlefshmëria e shitjes në ankand mund të kundërshtohet me anë padie, sipas rregullave të përgjithshme, vetëm për rastin e parashikuar nga neni 556 i këtij Kodi.

KREU IV
**EKZEKUTIMI MBI KREDITË E DEBITORIT DHE MBI SENDET QË PERSONAT E
TRETË I DETYROHEN DEBITORIT**

Neni 581

Deklarimi i pasurive të debitorit

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 43)

Përpara se të vihet sekuestroja, përmbauesi gjyqësor sigurohet për ekzistencën e kredive të debitorit dhe të sendeve, që personat e tretë i detyrohen atij.

Për këtë përmbauesi gjyqësor njofton me shkresë personin e tretë dhe debitorin. Me marrjen e lajmërimit, pala debitore duhet të deklarojë pranë përmbauesit gjyqësor se informacioni i paraqitur, për pasuritë e tij/saj apo të lëna në posedim personave të tretë, është i saktë e i plotë. Me marrjen e lajmërimit të sekuestrimit, personi i tretë ndalohej t'ia dorëzojë debitorit kredinë dhe sendet e tij.

Kur debitori është person juridik, deklarimi i pasurisë mund të bëhet nga një anëtar i organit drejtues, që, sipas ligjit ose statutit, ka të drejtën e përfaqësimit kundrejt të tretëve ose, në rastin e procedurave të shpërndarjes apo të falimentimit të personit juridik, mund të bëhet nga likuidatori apo administratori i falimentimit.

Ndaj debitorit, i cili jep deklarim të rremë, zbatohet neni 320 i Kodit Penal.

Neni 582

Përpara se të vihet sekuestro mbi këto sende, përmbauesi gjyqësor sigurohet mbi ekzistencën e kredive të debitorit dhe të sendeve që personat e tretë i detyrohen atij, në bazë të dokumenteve dhe të dhënave të tjera të siguruar kryesisht nga përmbauesi.

Neni 583

Kundërshtimi i personit të tretë

(Ndryshuar paragrafi II, III me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 118)

Personi i tretë, brenda pesë ditëve nga lajmërimi i sekuestrimit, është i detyruar t'i përgjigjet përmbauesit gjyqësor:

- a) nëse pranon se kredia ose sendet, mbi të cilat është vendosur sekuestroja, janë të debitorit dhe nëse është gati të shlyejë kredinë ose të dorëzojë sendet;
- b) nëse mbi kredinë ose mbi sendet kanë pretendime edhe persona të tjerë;
- c) nëse mbi kredinë ose mbi sendet është vënë sekuestër edhe në bazë të një urdhri tjetër ekzekutimi.

Personi i tretë dhe, kur ky është institucion apo ndërmarrje shtetërore, personi përkatës, që nuk jep përgjigje brenda afatit të mësipërm, dënohen nga përmbauesi gjyqësor me gjobë nga 1 000 deri në 50 000 lekë. Kjo pasojë duhet të përmendet në lajmërimin e sekuestrimit.

Kundër vendimit të përmbauesit mund të bëhet ankim në gjykatë brenda 5 ditëve nga komunikimi i tij.

Neni 584

Kur personi i tretë në përgjigjen e tij nuk kundërshton që kredia ose sendet të jenë të debitorit, detyrohet t'ia dorëzojë këto përmbaruesit gjyqësor, i cili vepron sipas rregullave të mësipërme.

Neni 585

Kur personi i tretë në përgjigjen e tij kundërshton që kredia ose sendet të jenë të debitorit, ekzekutimi mbi to nuk mund të vazhdojë dhe kreditori duhet të ngrejë padi për të vërtetuar se kredia ose sendet që ka personi i tretë janë të debitorit të tij.

Neni 586

Kredia e siguruar me peng ose me hipotekë

Kur kredia e sekuestruar është siguruar me peng, personi që mban sendin mbi të cilin është vënë peng detyrohet të mos ia dorëzojë këtë send asnjë personi pa urdhrin e përmbaruesit gjyqësor.

Kur kredia e sekuestruar është siguruar me hipotekë, në regjistrat e zyrës së regjistrimit të pasurive të paluajtshme duhet të bëhet shënim për vënien e sekuestros.

Neni 587

Sekuestroja mbi shpërblimet e tjera

Sekuestroja mbi pagën shtrihet jo vetëm në pagën që tregohet në lajmërimin e sekuestrimit, por edhe në çdo shpërblim tjetër që debitori merr nga e njëjta punë ose nga një punë tjetër, në të njëjtin person fizik apo juridik, shtetëror apo privat.

Kur debitori ndërron vendin e punës, lajmërimi i sekuestrimit i dërgohet qendrës së re të punës nga qendra ku punonte më parë debitori dhe quhet se i është dërguar nga përmbaruesi gjyqësor. Në këtë rast si dhe në rastin që debitori pushohet nga puna duhet të lajmërohet përmbaruesi gjyqësor brenda pesë ditëve.

Neni 588

Përgjegjësia për moszbatimin e urdhrin të përmbaruesit

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 119)

Kur personi kompetent, në qendrën e punës në të cilën punon debitori, nuk bën ndalesat nga paga e debitorit, sipas lajmërimin të përmbaruesit gjyqësor ose nuk lajmëron përmbaruesin gjyqësor për kalimin e debitorit në një punë tjetër ose për pushimin e tij nga puna, dënohen nga përmbaruesi gjyqësor me gjobë deri në 30 000 lekë.

Kundër vendimit të përmbaruesit mund të bëhet ankim në gjykatë brenda 5 ditëve nga komunikimi i tij.

Personi i dënuar ka të drejtë të kërkojë shkarkimin e tij nga dënimi, sipas rregullave të caktuara në nenin 169 të këtij Kodi.

KREU V
**EKZEKUTIMI I DETYRIMEVE NË TË HOLLA NDAJ INSTITUCIONEVE
BUXHETORE**

Ekzekutimi ndaj detyrimeve të shtetit

Neni 589

*(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 120;
ndryshuar paragrafi i fundit me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 44)*

Ekzekutimi i detyrimeve në të holla ndaj institucioneve buxhetore bëhet vetëm në llogarinë e tyre përkatëse bankare, në kredi që ata kanë të tretët dhe kur nuk ka të tilla në llogari të thesarit. Nuk lejohet ekzekutimi i detyrueshëm mbi pasurinë e luajtshme e të paluajtshme të institucionit buxhetor.

Kur institucioni buxhetor nuk ka gjendje në llogarinë bankare, as kredi të tretët dhe as në thesar, i kërkohet organit epror financiar përkatës të caktojë fondin e nevojshëm e kapitullin e buxhetit të subjektit nga do të shlyhet detyrimi ose financim të veçantë nga Buxheti i Shtetit.

Kur detyrimi i shteti është në metale të çmuara, ekzekutimi bëhet me pëlqimin paraprak të Ministrisë të Financave.

Këshilli i Ministrave nxjerr udhëzim për mënyrën e ekzekutimit të detyrimeve monetare të institucioneve buxhetore në llogari të thesarit.

Neni 590

Ekzekutimi i detyrueshëm ndaj kredive të caktuara të debitorit të huaj bëhet vetëm kur nuk ka ndalim ose kufizim me ligj të veçantë ose me marrëveshje ndërkombëtare shtetërore.

Neni 591

Ekzekutimi ndaj detyrimeve të shtetit
(Shfuqizuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 121)

Neni 592

Ekzekutimi kur personi juridik shpërndahet ose falimenton

Kur detyrimi rëndon mbi një person juridik që shpërndahet ose falimenton, ekzekutimi bëhet nëpërmjet organit që realizon këto veprime, sipas dispozitave të veçanta.

KREU VI
EKZEKUTIMI MBI SHUMAT E LLOGARIVE NË BANKA

Neni 593

Detyrimet e bankave për të informuar zyrat e përmbarimit
*(Ndryshuar paragrafi II me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 122;
ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 45)*

Përmbaruesi gjyqësor, njofton të gjitha bankat shtetërore dhe private të cilat janë të detyruara të informojnë zyrën përkatëse të përmbarimit kur kanë llogari, depozita ose kredi në emër të debitorit, në të kundërt përgjigjen sipas dispozitave të Kodit Penal.

Neni 594

Vënia e sekuestros mbi llogarinë e debitorit

Banka, me të marrë urdhrin e ekzekutimit, ve sekuestro mbi llogarinë, depozitat dhe kreditë e debitorit në masën e nevojshme për ekzekutimit e detyrimit, pa pezulluar pagimin e kredive që sipas nenit 605 të Kodit Civil paguhen me preferim ndaj kredisë për të cilën është vënë sekuestro.

Neni 595

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 26)

Shumat e nxjerra nga llogaria, depozitat dhe kreditë e debitorit kalojnë në llogarinë e kreditorit në të njëjtën bankë ose në një bankë tjetër ose kur nuk ka të tilla në llogari të zyrës së përmbarimit ose në llogari të përmbaruesit gjyqësor.

Neni 596

Rastet e kthimit të urdhrin të ekzekutimit debitorit

(Shfuqizuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 46)

Neni 597

Respektimi i radhës së preferimit

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 123)

Kur shuma e llogarive, depozitave ose kredive nuk është e mjaftueshme për të shlyer detyrimet e paraqitura për ekzekutim, përmbaruesi gjyqësor respekton radhën e preferimit që përcaktohet në nenin 605 të Kodit Civil.

Neni 598

Sanksionet dhe ankimi ndaj tyre

Kur përmbaruesi ka bazë të dyshojë se banka pa vend nuk e ekzekuton detyrimin tërësisht ose pjesërisht, shkel afatet e ekzekutimit, ose nuk respekton radhën e preferimit, përmbaruesi ka të drejtë të verifikojë në vend dokumentacionin bankar në prani të punonjësit të ngarkuar nga organi drejtues i bankës, duke mbajtur procesverbalin përkatës.

Kur konstatohen shkelje apo parregullsi përmbaruesi fikson në procesverbal veprime dhe afate të detyrueshme për bankën.

Për shkeljet dhe parregullsitë përmbaruesi ka të drejtë të zbatojë masat e parashikuara në nenin 588 të këtij Kodi, sipas rastit, ndaj punonjësit bankar fajtor ose ndaj organit drejtues të saj, që ka urdhëruar veprime të parregullta.

Neni 599

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 126)

Kundër vendimit të dënimit me gjobë mund të bëhet ankim i veçantë në gjykatën e shkallës së parë brenda pesë ditëve nga marrja dijani e dënimit.

Neni 600

Banka nxjerr udhëzimet e nevojshme

Banka e Shqipërisë nxjerr udhëzimet e nevojshme për mënyrën e zbatimit të dispozitave të mësipërme, të detyrueshme për të gjithë sistemin bankar.

KREU VII EKZEKUTIMI I DETYRIMIT PËR DORËZIMIN E NJË SENDI TË CAKTUAR

Neni 601

Vënia në posedim e sendit të luajtshëm

Kur sendi i luajtshëm, për të cilin është dhënë vendim, nuk është dorëzuar vullnetarisht nga debitori, brenda afatit të caktuar në lajmërimin e përmbauesit gjyqësor, merret në mënyrë të detyrueshme prej tij dhe i dorëzohet kreditorit.

Kur sendi nuk ndodhet pranë debitorit ose është prishur, ose pranë tij ndodhet vetëm një pjesë, merret nga debitori vlefata e sendit ose e pjesës që mungon. Kur në urdhrin e ekzekutimit nuk tregohet vlefata e sendit, kjo caktohet nga gjykata e vendit të ekzekutimit, pasi të dëgjohen palët dhe, në rast nevojë, të pyeten edhe dëshmitarë dhe ekspertë. Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 601/a

(Shtuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 47)

Sendet e luajtshme, që ndodhen brenda sendit të paluajtshëm, të vënë në posedim, sipas nenit 602 të këtij Kodi, duhet të zhvendosen në përgjegjësinë e përmbauesit dhe t'i dorëzohen debitorit ose familjarëve të tij menjëherë. Në rast se debitori ose familjarët e tij nuk janë të pranishëm gjatë lirimit, përmbauesi mund t'i magazinojë pasuritë e luajtshme në:

- a) mjedisin e liruuar, në marrëveshje me kreditorin, për një periudhë kohe prej 2 muajsh;
- b) në mjediset, që disponon shërbimi përmbauesi, për ruajtjen e sendeve, për një periudhë kohe prej 2 muajsh;
- c) në një vend neutral, ku sendet e luajtshme mund të ruhen në mënyrë të sigurt, për një periudhë kohe prej 2 muajsh;
- ç) në rezervat e shtetit, sipas rregullave në fuqi për ruajtjen e sendeve.

Për magazinimin e sendeve, sipas shkronjave "b" dhe "c" të këtij neni, shpenzimet paguhen nga debitori në çastin e marrjes në dorëzim të sendeve.

Nëse brenda 2 muajve nga lirimi, debitori nuk i kërkon sendet e tij të luajtshme, sipas shkronjave të mësipërme, apo nuk paguan të gjitha shpenzimet e lirimit dhe të magazinimit, sipas shkronjave "b" dhe "c" të këtij neni, sendet e luajtshme, të sekuestrueshme, do të shiten nga përmbauesi gjyqësor, sipas dispozitave të pjesës IV të kreut II të këtij Kodi. Përmbauesi, pasi zbret nga shuma e përfituar nga shitja me ankand të gjitha shpenzimet për lirim dhe magazinimin e sendeve të debitorit, derdh pjesën që mbetet në një llogari bankare, në emër të debitorit. Sendet e pasekuestrueshme i kthehen debitorit, pavarësisht vendit se ku ruhen, pa i kërkuar atij që të paguajë shpenzimet.

Sendet e luajtshme, të ndodhura brenda sendit të paluajtshëm, që nuk mund të shiten dhe nuk kërkohen nga debitori, asgjësohen apo i kalojnë institucioneve shtetërore ose enteve publike shtetërore kalim kapital.

Neni 602

Vënia në posedim e sendit të paluajtshëm

Kur sendi i paluajtshëm, për të cilin është dhënë vendim, nuk është liruuar vullnetarisht nga debitori brenda afatit të caktuar në lajmërimin e përmbauesit gjyqësor, kreditori vihet në posedim të sendit. Për këtë përmbauesi gjyqësor, të paktën tri ditë përpara, i njofton debitorin ditën dhe orën, në të cilën do të vërë kreditorin në posedim të sendit.

Në ditën dhe orën e caktuar përmbauesi gjyqësor, i pajisur me urdhrin e ekzekutimit, shkon në vendin ku ndodhet sendi dhe vë kreditorin në posedim të tij, duke porositur personat e tjerë të cilët mbajnë sendin që ta njohin si pronar kreditorin.

Neni 603

Vënia në posedim e sendit të ndodhur te personi i tretë

Kur përmbaruesi gjyqësor konstaton se sendi i paluajtshëm ndodhet në posedim të një personi të tretë, i cili ka fituar për vete posedimin e sendit, pas fillimit të çështjes për të cilën është dhënë vendimi që ekzekutohet, e vë kreditorin në posedim të sendit, duke treguar në vendim se si ka konstatuar kohën në të cilën personi i tretë ka fituar posedimin.

Neni 604

Përgjegjësia penale e debitorit dhe e personit të tretë

Kur debitori ose personi i tretë, të cilit i është hequr posedimi i sendit të paluajtshëm, vihet përsëri me çdo mënyrë të paligjshme në posedimin e këtij sendi, përmbaruesi gjyqësor, me kërkesën e kreditorit, i heq atij përsëri posedimin e sendit.

Në këto raste, debitori ose personi i tretë kanë përgjegjësi, sipas dispozitave të Kodit Penal.

KREU VIII

EKZEKUTIMI I DETYRIMIT PËR KRYERJEN E NJË VEPRIMI TË CAKTUAR

Neni 605

Rastet kur lejohet kreditori të kryejë vetë ekzekutimin

Kur debitori nuk ekzekuton detyrimin e tij, që ka të bëjë me një veprim që mund ta kryejnë edhe persona të tjerë, kreditori mund të kërkojë nga përmbaruesi gjyqësor që të lejohet ta kryejë vetë këtë veprim për llogari të debitorit.

Neni 606

Sanksionet për moskryerjen e veprimit nga debitori

(Ndryshuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 124)

Ndaj debitorit që refuzon, kryen në mënyrë të parregullt, nuk respekton afatet ose kryen të kundërtën e asaj që me vendim të gjykatës është i detyruar, kur nuk ka vend për përgjegjësi penale, përmbaruesi gjyqësor ka të drejtën e gjobitjes deri 50 000 lekë në çdo rast deri në ekzekutimin e detyrimit.

Kundër vendimit të përmbaruesit gjyqësor mund të bëhet ankimi në gjykatë brenda 5 ditëve nga komunikimi i tij.

Ndaj personave të tjerë, që sipas urdhrorit të ekzekutimit ose ligjit janë të detyruar të kryejnë veprime të caktuara, në rastet e përcaktuara në paragrafin e parë të këtij neni, përmbaruesi gjyqësor ka të drejtën e gjobitjes deri në 50.000 lekë.

Kundër vendimit të përmbaruesit mund të bëhet ankimi në gjykatë brenda 5 ditëve nga komunikimi i tij.

Neni 607

(Shfuqizuar me ligjin nr.8431, datë 14.12.1998, neni 12)

Neni 608

Ankimi

(Shfuqizuar me ligjin nr.8431, datë 14.12.1998, neni 12)

KREU IX
MJETET E MBROJTJES KUNDËR EKZEKUTIMIT TË VENDIMEVE

Neni 609

Pavlefshmëria e titullit ekzekutiv

(Ndryshuar paragrafi i fundit me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 48; ndryshuar paragrafi i tretë, shtuar paragrafi i katërt, me ligjin nr. 122/2013)

Debitori mund të kërkojë në gjykatën kompetente të vendit të ekzekutimit që të deklarohet se titulli ekzekutiv është i pavlefshëm ose se detyrimi nuk ekziston, ose ekziston në një masë më të vogël ose është shuar më pas.

Kur titulli ekzekutiv është një vendim gjyqësor ose vendim arbitrazhi, debitori mund të kundërshtojë ekzekutimin e titullit vetëm për fakte të ngjara pas dhënies së këtyre vendimeve.

Në këto raste, gjykata mund të vendosë pezullimin e vendimit me ose pa garanci. Kur titulli ekzekutiv është një akt për dhënien e kredive bankare ose akt për dhënien e kredive nga institucionet financiare jobankare, gjykata mund të vendosë pezullimin e ekzekutimit, vetëm me garanci dhe për një periudhë jo më shumë se 3 muaj, përveç rasteve kur gjykata, brenda këtij afati, vendos me vendim përfundimtar pranimin e padisë. Me kalimin e afatit 3-mujor, ose kur gjykata, brenda këtij afati, vendos refuzimin e padisë ose pushimin e gjykimit të saj, masa për pezullimin e ekzekutimit të vendimit konsiderohet e rënë nga fuqia.

Gjykata shqyrton kërkesat, sipas këtij neni, brenda 5 ditëve. Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 610

Kundërshtimi i veprimeve të përmbauesit gjyqësor

*(Shtuar paragrafi III me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 125;
ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 49; shtuar dy paragrafët e fundit, me ligjin nr. 122/2013)*

Kundër veprimeve të përmbauesit gjyqësor dhe kundër refuzimit të tij për të kryer një veprim, palët mund të bëjnë ankim në gjykatën që ekzekuton vendimin brenda 5 ditëve nga dita e kryerjes së veprimit apo refuzimit, kur palët kanë qenë të pranishme në kryerjen e veprimit ose kanë qenë thirrur edhe në raste të tjera nga dita që i është njoftuar ose ka marrë dijeni për veprimin ose refuzimin.

Kundër veprimeve të personave, përmbauesit gjyqësorë, që ushtrojnë veprimtarinë publike të shërbimit përmbauesit gjyqësor të organizuar mbi baza private, pala debitore mund të paraqesë ankim në gjykatën, ku ekzekutohet titulli ekzekutiv, brenda 5 ditëve nga data e kryerjes së veprimit.

Ankimi shqyrtohet brenda 20 ditëve nga gjykata e vendit të ekzekutimit, e cila kur e sheh të nevojshme mund të thërrasë edhe palët.

Përmbauesi gjyqësor thirret nga gjykata me cilësinë e palës së paditur.

Ankimi kundër veprimeve ose refuzimit të përmbauesit gjyqësor nuk pezullon ekzekutimin, përveç kur gjykata vendos ndryshe. Kur titulli ekzekutiv është një akt për dhënien e kredive bankare ose akt për dhënien e kredive nga institucionet financiare jobankare dhe gjykata ka vendosur pezullimin e ekzekutimit të vendimit, masa e pezullimit konsiderohet e rënë nga fuqia me kalimin e 20 ditëve nga momenti i dhënies së vendimit të pezullimit.

Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 611

Ankimi ndaj vendimit të gjykatës
(Shfuqizuar me ligjin nr. 122/2013)

Neni 612

Padia për kërkimin e sendit nga personi i tretë

Çdo person i tretë që pretendon se është pronar i sendit mbi të cilin bëhet ekzekutimi, mund të ngrejë padi për të ushtruar të drejtën e tij dhe kur është rasti për të përjashtuar sendin nga sekuestrimi dhe shitja.

Padia ngrihet kundër kreditorit dhe debitorit në gjykatën e vendit të ekzekutimit të vendimit. Në këto raste, gjykata mund të vendosë si masë të përkohshme pezullimin e ekzekutimit me ose pa garanci.

Neni 613

Efektet juridike ndaj personit të tretë

Kur gjykata pranon se personi i tretë është pronar i sendit të luajtshëm të sekuestruar, por në kohën që vendimi ka marrë formë të prerë sendi është shitur në dyqanin me shitje të lirë ose në ankand, personi i tretë ka të drejtë të kërkojë nga përmbaruesi gjyqësor çmimin e shitjes, në qoftë se nuk i është dhënë kreditorit, në të kundërt ka të drejtë të kërkojë prej debitorit atë që ka përfituar nga shitja e sendit.

Kur vërtetohet se kreditori ka ditur në kohën e shitjes së sendit të luajtshëm se debitori nuk ishte pronar i tij, ai detyrohet t'i kthejë pronarit të mëparshëm çmimin që ka marrë nga shitja e sendit dhe në qoftë se sendi i është dhënë atij në vend të kredisë së tij, detyrohet t'i kthejë sendin. Në këto raste kreditori ruan të drejtën e tij të kredisë kundrejt debitorit.

Neni 614

Kur gjykata pranon se personi i tretë është pronar i sendit të paluajtshëm të shitur në ankand dhe në bazë të vendimit që ka marrë formë të prerë, sendi i merret blerësit, ky ka të drejtë të kërkojë nga përmbaruesi gjyqësor çmimin që ka paguar në qoftë se ky nuk i është dhënë kreditorit. Kur ky i është dhënë kreditorit ka të drejtë të kërkojë prej tij si dhe nga debitori atë pjesë të çmimit që ka marrë nga shitja e sendit.

Blerësi ka të drejtë, po ashtu, të kërkojë nga organi shtetëror kompetent që t'i kthehen shumat që ai kishte paguar si taksë për kalimin e sendit në pronësi të tij.

Kur sendi i paluajtshëm i është dhënë kreditorit kundrejt kredisë së tij, në bazë të vendimit të gjykatës, sendi i merret këtij, ky ruan të drejtën e tij, të kredisë kundrejt debitorit.

KREU X

PEZULLIMI E PUSHIMI I EKZEKUTIMIT

Neni 615

Pezullimi i ekzekutimit

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 50; ndryshuar shkronja "a", me ligjin nr. 122/2013)

Ekzekutimi pezullohet:

- a) me vendim të gjykatës në rastet e parashikuara nga ligji;
- b) me kërkesë të kreditorit;
- c) me rastet e parashikuara nga shkronjat "c" dhe "ç" të nenit 297 të këtij Kodi, me përjashtim të shitjes në ankand të një sendi të paluajtshëm, për të cilin është shpallur lajmërimi;

- c) në raste të tjera të parashikuara nga ligji;
- d) kur përmbaruesi gjyqësor, vetë ose me kujdesin e kreditorit, nuk gjen pasuri të debitorit, brenda 6 muajve nga fillimi i ekzekutimit;
- dh) kur kreditori nuk paraqitet, pa shkaqe të arsyeshme, brenda 3 muajve nga njoftimi i dytë shkresor, bërë nga përmbaruesi gjyqësor.
- Pas rënies së masës së pezullimit, ekzekutimi vazhdon nga veprimi procedural i mbetur në çastin e pezullimit.

Neni 616

Pushimi i ekzekutimit

(Shfuqizuar shkronja "d" me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 51; ndryshuar shkronja "c", me ligjin nr. 122/2013)

Ekzekutimi pushon:

- a) kur debitori i paraqet përmbaruesit gjyqësor dëftesën me nënshkrimin e kreditorit, të vërtetuar rregullisht, se ka paguar shumën që shënohet në urdhrin e ekzekutimit, ose kuitancë të zyrës postare ose shkresë të bankës me të cilat vërtetohet se shuma që shënohet në urdhrin e ekzekutimit është derdhur në dobi të kreditorit;
- b) kur kreditori heq dorë me shkresë nga ekzekutimi;
- c) kur gjykata deklaron, me një vendim gjyqësor të formës së prerë, sipas nenit 609 të këtij Kodi, se titulli ekzekutiv është i pavlefshëm, ose se detyrimi nuk ekziston, ose ekziston në një masë më të vogël, ose është shuar më pas;
- e) kur me vendim të gjykatës që ka marrë formën e prerë, është pranuar padia e debitorit sipas nenit 610 të këtij Kodi, ose e personit të tretë sipas nenit 613 të këtij Kodi;
- d) shfuqizuar.

Neni 617

Ankimi kundër pezullimit dhe pushimit të ekzekutimit

(Ndryshuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 52)

Pezullimi i ekzekutimit, përveç rastit kur vendoset nga gjykata, si dhe pushimi i ekzekutimit vendosen nga përmbaruesi gjyqësor.

Kundër këtyre vendimeve mund të bëhet ankim në gjykatën e shkallës së parë (neni 611 i këtij Kodi).

Kur vendimi i pushimit të ekzekutimit merr formën e prerë, përmbaruesi gjyqësor e heq sekuestron e vënë mbi sendet e luajtshme ose të paluajtshme dhe në rastin e parashikuar nga shkronja "b" e nenit 616 të këtij Kodi, i kthen urdhrin e ekzekutimit kreditorit, i cili ka të drejtë të paraqesë kërkesë të re për ekzekutim brenda kohës së parashkrimit. Në këtë rast, parashkrimi i ri fillon nga dita që vendimi për pushimin e ekzekutimit ka marrë formën e prerë.

KREU XI

DISPOZITA TRANZITORE DHE TË FUNDIT

Neni 618

Çështjet që janë në gjykim në ditën e hyrjes në fuqi të këtij Kodi do të gjykohen sipas kodit të mëparshëm derisa vendimi të marrë formën e prerë sipas nenit 451 të këtij Kodi.

Neni 619

Rekurset kundër vendimeve të gjykatës së apelit dhe kërkesat për mbrojtje të ligjmerisë përpara Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë të regjistruara deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij Kodi do të shqyrtohen sipas dispozitave të kodit të mëparshëm.

Neni 620

Me hyrjen në fuqi të këtij Kodi shfuqizohen: ligji nr.6341, datë 27.6.1981 “Për Kodin e Procedurës Civile të Republikës së Shqipërisë”, ligji nr.7537, datë 17.12.1991 “Për disa ndryshime në Kodin e Procedurës Civile të Republikës së Shqipërisë”, ligji nr.7922, datë 19.4.1995 “Për një ndryshim në Kodin e Procedurës Civile të Republikës së Shqipërisë”, kreu X/I “Amortizimi” nenet 59a, 59b, 59c të ligjit nr.7782, datë 26.1.1994 “Për disa ndryshime në dekretin nr.3702, datë 8.7.1963 “Për Çekun”, si dhe çdo dispozitë tjetër që vjen në kundërshtim me këtë Kod.

Dispozitë kalimtare

(Parashikuar me ligjin nr.8812, datë 17.5.2001, neni 127)

Çështjet civile që janë në gjykim ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe që sipas Kodit të Procedurës Civile duhet të gjykohen me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë, për të cilat ky ligj parashikon gjykimin e tyre me një gjyqtar, do të vazhdojnë të gjykohen nga i njëjti trup gjykues derisa vendimi të marrë formë të prerë.

Kërkesat që kanë të bëjnë me përjashtimin e gjyqtarit, kërkesëpaditë me objekt kundërshtimi i të tretit, rishikimi i vendimit, si dhe kurset në interes të ligjit, të paraqitura përpara hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vazhdojnë të gjykohen sipas dispozitave të Kodit të Procedurës Civile

Dispozitë kalimtare

(Parashikuar me ligjin nr.10 052, datë 29.12.2008, neni 53)

Çështjet që janë në procedurë ekzekutimi në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të ekzekutohen sipas procedurave ligjore të mëparshme, derisa ekzekutimi i urdhrit ekzekutiv të jetë pezulluar, pushuar ose të ketë përfunduar.

Dispozitë kalimtare

(Parashikuar me ligjin nr. 122/2013; ndryshuar me ligjin nr. 160/2013)

Çështjet civile që janë në gjykim në gjykatën e shkallës së parë dhe në gjykatën e apelit, në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vazhdojnë të gjykohen sipas ligjit të kohës së paraqitjes së kërkesë-padisë.

Çështjet ende të paekzekutuara nga përmbaruesit gjyqësorë, në momentin e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të ekzekutohen sipas këtij ligji.

Neni 621

Ky Kod hyn në fuqi më 1 qershor 1996.

Shpallur me dekretin nr.1474, datë 18.4.1996 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Sali Berisha.

FLETORJA ZYRTARE

E

REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

BOTIM I KUVENDIT POPULLOR

Nr.9

1996

Maj

PËRMBAJTJA

Ligj nr.8116
datë 29.3.1996

KODI I PROCEDURËS CIVILE
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË (1)

LIGJ
Nr. 8116, datë 29.3.1996

KODI I PROCEDURËS CIVILE I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Në mbështetje të nenit 16, të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 “Për dispozitat kryesore kushtetuese”, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI POPULLOR
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

PJESA E PARË
PJESA E PËRGJITHSHME

TITULLI I
PARIMET THEMELORE TË PROCESIT GJYQËSOR

Neni 1

Kodi i Procedurës Civile i Republikës së Shqipërisë cakton rregulla të detyrueshme, të njëjta e të barabarta, për gjykimin e mosmarrëveshjeve civile e të mosmarrëveshjeve të tjera të parashikuara në këtë Kod e në ligje të veçanta.

Gjykata nuk mund të refuzojë të shqyrtojë dhe të japë vendime për çështjet që i paraqiten për shqyrtim, me arsyetim se ligji mungon, nuk është i plotë, ka kundërthënie ose është i paqartë.

Neni 2

Vetëm palët mund të v[ënë në lëvizje gjykatën për fillimin e një procesi gjyqësor, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Palët janë të lira që në çdo kohë të tërheqin padinë, por gjithnjë përpara shuarjes së saj për efekt gjykimi ose në bazë të ligjit.

Neni 3

Kërkesa e palëve për fillimin e një procesi gjyqësor është e lidhur me përmbushjen nga ana e tyre të detyrimeve që rrjedhin prej këtij procesi, në format dhe afatet e parashikuara në këtë Kod.

Neni 4

Gjykata kujdeset për zhvillimin e rregullt të procesit gjyqësor. Për këtë qëllim, në bazë të kompetencave që i jepen nga ky Kod, vendos për afatet dhe urdhëron marrjen e masave të nevojshme.

Objekti i mosmarrëveshjes

Neni 5

Objekti i mosmarrëveshjes përcaktohet në pretendimet e palëve.

Pretendimet parashtrihen në aktin për fillimin e procesit gjyqësor, si dhe gjatë ushtrimit të të drejtave që rrjedhin nga ky proces. Objekti i mosmarrëveshjes mund të ndryshojë sipas kërkesave që

lindin gjatë procesit, kur këto të fundit kanë lidhje të mjaftueshme me pretendimet e fillimit.

Neni 6

Gjykata që gjykon mosmarrëveshjen duhet të shprehet mbi gjithçka që kërkohet dhe vetëm për atë që kërkohet.

Faktet

Neni 7

Fakt quhet çdo sjellje e njeriut, ngjarje shoqërore ose fenomen i natyrës, të cilit ligji i ngarkon një pasojë juridike.

Neni 8

Palët kanë detyrimin të paraqesin faktet mbi të cilat mbështesin pretendimet e tyre.

Neni 9

Gjykata fton palët për të dhënë shpjegime mbi faktet që ajo i vlerëson të nevojshme për zgjidhjen e mosmarrëveshjes.

Neni 10

Gjykata mbështet vendimin e saj vetëm mbi faktet që janë paraqitur gjatë procesit gjyqësor.

Provat

Neni 11

Provat janë të dhëna që merren në formën e parashikuar nga ky Kod dhe që vërtetojnë ose rrëzojnë pretendimet ose prapësimet e pjesëmarrësve në proces.

Neni 12

Pala që pretendon një të drejtë, ka detyrim që, në përputhje me ligjin, të provojë faktet mbi të cilët bazon pretendimin e saj.

Neni 13

Faktet e njohura botërisht ose zyrtarisht nuk ka nevojë të provohen.

Faktet, për të cilat ekziston një prezumim ligjor, nuk duhet të provohen nga pala në dobi të së cilës është prezumimi.

Neni 14

Gjykata ka për detyrë të kryejë një hetim gjyqësor të plotë dhe të gjithanshëm, në përputhje me ligjin.

Neni 15

Palët janë të detyruara të japin ndihmesën e tyre për zhvillimin normal të hetimit gjyqësor. Gjykata i ngarkon ato me përgjegjësi në rast mosveprimi ose pengimi me faj të tyre.

E drejta

Neni 16

Gjykata zgjidh mosmarrëveshjen në përputhje me dispozitat ligjore dhe normat e tjera në fuqi, që janë të detyrueshme të zbatohen prej saj. Ajo bën një cilësim të saktë të fakteve dhe veprimeve që lidhen me mosmarrëveshjen, pa u lidhur me përcaktimin që mund të propozojnë palët.

Megjithatë, gjykata nuk mund të ndryshojë bazën juridike të padisë pa kërkesën e palës.

Neni 17

Gjykata fton palët që të japin shpjegime nga pikëpamja e së drejtës që ajo e çmon të nevojshme për zgjidhjen e mosmarrëveshjes.

Kontradiktoriteti

Neni 18

Asnjë palë nuk mund të gjykohet pa u dëgjuar ose pa u thirrur në gjykim.

Neni 19

Palët duhet t'i bëjnë të njohur njëra-tjetrës, në kohën e duhur, mjetet dhe faktet mbi të cilat mbështesin pretendimet e tyre, provat që do të paraqesin dhe dispozitat ligjore që do t'u referohen, në mënyrë që të bëhet e mundur për secilën palë mbrojtja e interesave të tyre në gjykim.

Neni 20

Gjykata duhet të ndjekë dhe të kërkojë të zbatohet parimi i kontradiktoritetit.

Ajo mbështet vendimin e saj vetëm në mjetet, shpjegimet, dokumentet e provat e tjera të treguara ose të sjella nga palët, kur këto të fundit kanë qenë në gjendje të debatojnë sipas parimit të kontradiktoritetit.

Neni 21

Kur ligji e lejon dhe rrethanat e çështjes diktojnë marrjen e një vendimi gjyqësor, pavarësisht nga dijenia e një pale, kjo e fundit ka të drejtën të ankohet në rrugë gjyqësore ndaj vendimit të dhënë.

Mbrojtja

Neni 22

Palët mund të mbrohen vetë, përveç rasteve kur përfaqësimi është i detyrueshëm.

Neni 23

Palët janë të lira të ndërtojnë mbrojtjen e interesave të tyre në gjykim, nëpërmjet përfaqësimit ose të çdo ndihme tjetër juridike, në përputhje me dispozitat në fuqi.

Neni 24

Gjykata dëgjon gjithnjë palët drejtpërsëdrejti, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Pajtimi i palëve

Neni 25

Është detyrë e gjykatës që të bëjë përpjekje për të pajtuar palët në mosmarrëveshje.

Karakteri publik i procesit gjyqësor

Neni 26

Seancat gjyqësore janë të hapura, përveç kur parashikohet ndryshe sipas këtij Kodi.

Gjykata mund të mos lejojë pjesëmarrjen e organeve të shtypit, kur çmon se nuk është në dobi të çështjes.

Përdorimi i gjuhës shqipe në gjykim

Neni 27

Në të gjitha fazat e gjykimit përdoret gjuha shqipe.

Personat që nuk dinë shqip, përdorin gjuhën e tyre. Ata marrin dëgjim për provat dhe për gjithë zhvillimin e gjykimit me anë të përkthyesit.

Gjykata në procesin gjyqësor civil

Neni 28

Gjykata duhet të shprehet për të gjitha kërkesat që parashtrihen në padi, pa i kaluar kufijtë e saj, duke u mbështetur në të drejtën dhe në parimin e paanësisë.

Neni 29

Gjykata mbështet vendimin në provat e paraqitura nga palët ose nga prokurori, të marra në seancë gjyqësore.

Gjykata çmon provat që ndodhen në aktet, në bazë të bindjes së saj të brendshme, të formuar nga shqyrtimi në tërësinë e tyre i rrethanave të çështjes.

Publikimi i vendimit përfundimtar

Neni 30

Kur çmohet se publikimi i vendimit përfundimtar i shërben riparimit të dëmit, gjykata, me kërkesën e palës së interesuar, urdhëron botimin e vendimit në një ose disa gazeta të caktuara.

Kur njoftimi nuk jepet në afatin e caktuar nga gjykata, pala, në favorin e së cilës është dhënë vendimi, ka të drejtë të kërkojë botimin, me shpenzimet e personit që detyrohet.

TITULLI II

PADIA

Neni 31

Padia është e drejta e personit që bën pretendimin, për t'u dëgjuar, mbi themelin e këtij pretendimi, në mënyrë që gjykata ta shpallë atë të bazuar ose jo.

Padia i jep të drejtën palës tjetër kundërshtare, për të diskutuar mbi themelin dhe bazueshmërinë në ligj të këtij pretendimi.

Neni 32

Padia ngrihet vetëm kur personi ka interes të ligjshëm në njohjen ose rrëzimin e një pretendimi.

Neni 33

Nuk mund të ngrihet padi nga një person që i mungon zotësia juridike për të vepruar.

Neni 34

Personi që abuzon në të drejtën për të ngritur padi, duke qenë i ndërgjegjshëm për pathemelësinë ose pabazueshmërinë në ligj të saj, ose përdor mashtrimin, mund të dënohet nga gjykata me gjobë deri në 50 000 lekë, pa llogaritur shpërblimin e dëmit që mund të kërkohet.

TITULLI III GJYKATA, JURIDIKSIONI DHE KOMPETENCAT

KREU I PËRBËRJA E GJYKATËS

Neni 35

Gjykata e rrethit gjykon me trup gjykues të përbërë nga një gjyqtar dhe dy ndihmësgjyqtarë, sipas kompetencës lëndore të parashikuar në këtë Kod.

Gjykata e apelit dhe Gjykata e Kasacionit, si rregull, gjykojnë mosmarrëveshjet civile me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë.

KREU II JURIDIKSIONI

Neni 36

Në juridiksionin e gjykatave hyjnë të gjitha mosmarrëveshjet civile dhe mosmarrëveshjet e tjera të parashikuara në këtë Kod e në lidhje të veçanta.

Juridiksioni gjyqësor civil ushtrohet sipas dispozitave të këtij Kodi dhe ligjeve të tjera. Asnjë institucion tjetër nuk ka të drejtë të pranojë për shqyrtim një mosmarrëveshje civile që është duke u gjykuar nga gjykata.

Është e pavlefshme çdo marrëveshje që lidhet në kundërshtim me këtë dispozitë.

Neni 37

Juridiksioni i gjykatave shqiptare nuk mund që me marrëveshje t' i kalohet një juridiksioni të huaj, përveç kur gjykimi ka lidhje me një detyrim ndërmjet të huajve ose ndërmjet një të huaji e një shtetasi shqiptar, pa banim ose qëndrim në Shqipëri dhe kur këto përjashtime janë parashikuar në marrëveshje.

Neni 38

Gjykata shqiptare nuk pushon as pezullon gjykimin e një mosmarrëveshjeje, kur kjo e fundit ose një çështje tjetër që ka lidhje me të, është duke e gjykuar nga një gjykatë e huaj.

Juridiksioni ndaj përfaqësive diplomatike e konsullore

Neni 39

Anëtarët e përfaqësive diplomatike e konsullore të vendosura në Republikën e Shqipërisë nuk i nënshtrohen juridiksionit të gjykatave shqiptare, përveç kur:

- a) pranojnë vullnetarisht,
- b) objekti i padisë ka të bëjë me sende të paluajtshme që ndodhen në Republikën e Shqipërisë.

Neni 40

Juridiksioni civil i gjykatave shqiptare nuk shtrihet në përfaqësuesit e shteteve të tjera dhe në grupin e tyre të shoqërimit, kur ata qëndrojnë me ftesë zyrtare të Republikës së Shqipërisë.

**KREU III
KOMPETENCAT****A. KOMPETENCAT NË LËNDË**

Neni 41

Në kompetencë të gjykatës së rrethit janë të gjitha mosmarrëveshjet civile e mosmarrëveshjet e tjera të parashikuara në këtë Kod e në ligje të tjera.

B. KOMPETENCAT TOKËSORE

Neni 42

Paditë ngrihen në gjykatën e vendit ku i padituri ka vendbanimin ose vendqëndrimin e tij dhe kur këto nuk dihen, në gjykatën e vendit ku ai ka banesën e përkohshme.

Kur i padituri nuk ka vendbanim, as vendqëndrim dhe as banesë të përkohshme në Republikën e Shqipërisë, paditë ngrihen në gjykatën ku banon paditësi.

Neni 43

Kur i padituri është person juridik, paditë ngrihen në gjykatën e vendit ku personi juridik ka qendrën e tij.

Paditë që rrjedhin nga marrëdhënie juridike me një degë ose agjenci lokale të personit juridik, mund të ngrihen edhe në gjykatën ku ka qendrën dega ose agjencia, si dhe në gjykatën e rrethit ku personi juridik ka një ndërtesë me aktivitet ose një përfaqësues të autorizuar që të paraqitet në gjykim për objektin e padisë.

Neni 44

Paditë kundër të miturve që nuk kanë mbushur moshën katërmëdhjetë vjeç ose kundër personave që u është hequr krejtësisht zotësia për të vepruar, ngrihen në gjykatën e vendit ku ka banimin përfaqësuesi ligjor i tyre.

Neni 45

Paditë për të drejta reale mbi sende të paluajtshme, për pjesëtimin e sendeve të përbashkëta dhe për posedimin ngrihen në gjykatën e vendit ku ndodhen sendet ose pjesa më e madhe e tyre.

Paditë, që rrjedhin nga kallëzimi i një punimi të ri dhe i një dëmi të mundshëm, ngrihen në gjykatën e vendit ku ka ndodhur fakti për të cilin është ngritur padia.

Neni 46

Paditë që rrjedhin nga trashëgimi, paditë për pavlefshmërinë e testamentit dhe ato për pjesëtimin e trashëgimit ngrihen në gjykatën e vendit ku trashëgimlënësi ka pasur banimin e tij të fundit dhe, kur ky nuk dihet, në gjykatën e vendit ku ndodhet e gjithë pasuria ose pjesa më e madhe e saj.

Kur trashëgimlënësi është shtetas shqiptar dhe në kohën e vdekjes së tij nuk e ka pasur banimin në Republikën e Shqipërisë, paditë e parashikuara në paragrafin e parë mund të ngrihen në gjykatën e vendit ku trashëgimlënësi ka pasur banimin e fundit në Republikën e Shqipërisë ose në gjykatën e vendit ku ndodhet pjesa më e madhe e pasurisë së tij. Kur trashëgimlënësi nuk ka pasur në Republikën e Shqipërisë as banim të fundit, as pasuri, paditë si më sipër ngrihen në gjykatën e kryeqytetit.

Neni 47

Paditë për kërkim ushqimi dhe paditë që rrjedhin nga marrëdhëniet e punës, mund të ngrihen si në gjykatën e vendit ku ka banimin i padituri, ashtu dhe në gjykatën e vendit ku ka banimin paditësi.

Padia për heqjen ose pakësimin e ushqimit të caktuar ngrihet në gjykatën e vendit ku ka banimin i padituri.

Neni 48

Paditë që rrjedhin nga shkaktimi i dëmit mund të ngrihen si në gjykatën e vendit ku ka banimin i padituri, ashtu dhe në gjykatën e vendit ku është shkaktuar dëmi.

Kur kërkohet shpërblimi i dëmit të shkaktuar nga vdekja ose dëmtimi i shëndetit, padia mund të ngrihet edhe në gjykatën e vendit ku banon paditësi.

Neni 49

Paditë, për të kërkuar ekzekutimin e detyrueshëm mbi sende, ngrihen në gjykatën e vendit ku ndodhen ato ose pjesa më e madhe e vlerës së tyre.

Paditë për të kërkuar ekzekutimin e detyrueshëm për kryerjen ose moskryerjen e një veprimi të caktuar, ngrihen në gjykatën e vendit ku duhet të përmbushet një detyrim i tillë.

Neni 50

Paditë që kanë për objekt kundërshtimin e veprimeve të kryera nga përmbartuesi për ekzekutimin e detyruar, ngrihen në gjykatën e vendit të ekzekutimit.

Neni 51

Paditë për vërtetimin e qenies ose mosqenies së martesës, për anulimin e martesës dhe për zgjidhjen e saj, mund të ngrihen si në gjykatën e vendit ku bashkëshortët kanë pasur banimin e tyre të përbashkët të fundit ose në gjykatën e vendit ku ka banimin i padituri. Kur i padituri nuk ka banim ose vendqëndrim dhe as banesë të përkohshme në Republikën e Shqipërisë, padia ngrihet në gjykatën e

vendit ku ka banimin, vendqëndrimin ose banimin e përkohshëm paditësi dhe kur as paditësi nuk i ka ato, padia ngrihet në gjykatën e kryeqytetit.

Neni 52

Kompetenca tokësore mund të ndryshohet me marrëveshje me shkrim të palëve, përveç rasteve të parashikuara në nenet 45 e 46 të këtij Kodi dhe kur ligji e ndalon këtë marrëveshje.

Neni 53

Kur janë shumë të paditur, që kanë banimin ose vendqëndrimin e tyre në vende të ndryshme, padia mund të ngrihet në gjykatën e vendit ku ka banimin ose vendqëndrimin cilido nga të paditurit.

Neni 54

E drejta e zgjedhjes ndërmjet shumë gjykatave kompetente i takon paditësit, e cila ushtrohet me ngritjen e padisë.

C. NDRYSHIMET E KOMPETENCËS PËR SHKAK TË LIDHJES SË MOSMARRËVESHJEVE

Neni 55

Gjykata që gjykon padinë kryesore është kompetente për të shqyrtuar edhe kërkesat dytësore, kundërpadinë ose ndërhyrjen kryesore. Në këtë rast gjykata merr vendim për bashkimin e tyre në një çështje të vetme.

Neni 56

Gjykata që është kompetente në shqyrtimin e mosmarrëveshjes, me kërkesën e palëve mund të vendosë dërgimin e çështjes në një gjykatë tjetër që është edhe kjo kompetente vetëm kur:

a - Në gjykatën tjetër mosmarrëveshja mund të zgjidhet më shpejt dhe më lehtë sesa në gjykatën e zgjedhur nga paditësi;

b - Shihet me vend kërkesa e të paditurit, të cilit nuk i dihej vendbanimi, për gjykimin e mosmarrëveshjes në gjykatën e vendit ku ai ka vendbanimin e tanishëm.

Neni 57

Paditë kundër disa të paditurve që shqyrtohen nga gjykata me trupa gjykues të ndryshëm, kur kanë lidhje midis tyre për nga objekti, mund të bashkohen me një çështje të vetme dhe të shqyrtohen nga gjykata e vendit të banimit ose të qëndrimit të njërit prej të paditurve.

Neni 58

Kur në të njëjtën gjykatë ose gjykata të ndryshme shqyrtohen në të njëjtën kohë mosmarrëveshje midis të njëjtave palë dhe kanë të njëjtin shkak e të njëjtin objekt, vendoset pushimi i gjykimit të mosmarrëveshjeve të paraqitura pas asaj të regjistruar më parë.

D. KUNDËRSHTIMI I JURIDIKSIONIT DHE I KOMPETENCËS**Neni 59**

Gjykata në çdo fazë dhe shkallë të gjykimit, qoftë edhe kryesisht, merr në shqyrtim nëse çështja që shqyrton, bën pjesë në juridiksionin gjyqësor apo atë administrativ.

Kundër vendimit të dhënë për një rast të tillë, mund të bëhet ankim i veçantë në Gjykatën e Kasacionit.

Neni 60

Kur një institucion shtetëror pretendon se mosmarrëveshja që ka pranuar gjykata për një shqyrtim hyn në juridiksionin administrativ, mosmarrëveshja zgjidhet nga Gjykata e Kasacionit me kërkesën e institucionit shtetëror ose të prokurorit.

Gjykimi i filluar pezullohet derisa të jepet vendimi për zgjidhjen e mosmarrëveshjes për juridiksionin. Gjykata mund të marrë vetëm mása për sigurimin e padisë dhe të kryejë veprime procedurale që nuk presin.

Dërgimi i çështjes gjykatës kompetente**Neni 61**

Gjykata, kur konstaton se nuk është kompetente për gjykimin e çështjes kryesisht ose me kërkesën e palëve, vendos moskompetencën e saj dhe i dërgon aktet në gjykatën kompetente.

Neni 62

Kundër vendimit të gjykatës që ka shpallur moskompetencën për gjykimin e mosmarrëveshjes, si dhe kundër vendimit të saj mbështetur në nenin 60 të këtij Kodi, mund të bëhet ankim i veçantë nga palët dhe nga prokurori, kur ka ngritur padi ose ka marrë pjesë në gjykimin e mosmarrëveshjes, në Gjykatën e Kasacionit.

Ankimi pezullon gjykimin**Neni 63**

Me depozitimin e ankesës, sipas nenit 62 të këtij Kodi, pezullohet gjykimi i çështjes dhe gjykata mund të kryejë vetëm veprime procedurale që nuk presin.

Gjykata e Kasacionit shqyrton ankimin jo më vonë se tridhjetë ditë nga dita e ardhjes së çështjes.

Gjykata e Kasacionit në vendimin e saj për rregullimin e kompetencës jep udhëzimet e nevojshme për procesin gjyqësor të zhvilluar dhe për vazhdimin e tij nga gjykata që deklarohet kompetente.

Detyrimi për pranimin e çështjes për gjykim**Neni 64**

Çështja që dërgohet për shqyrtim nga një gjykatë në një gjykatë tjetër të së njëjtës kategori ose nga një gjykatë më e lartë, duhet të pranohet dhe të shqyrtohet nga gjykata së cilës i dërgohet.

Konfliktet për kompetencë midis gjykatave nuk lejohen, por gjykata, pa ndërprerë gjykimin e çështjes, ka të drejtë t'i parashtrijë qëndrimin e saj Gjykatës së Kasacionit e cila vendos për rregullimin e kompetencës.

KREU IV RREGULLA PËR CAKTIMIN E VLERËS SË PADISË

Neni 65

Vlera e padisë llogaritet në momentin e paraqitjes së saj në gjykatë. Kërkesat e parashtruara në të njëjtin proces kundër të njëjtit person, mbledhen ndërmjet tyre, duke përfshirë edhe kamatat e arrira, shpenzimet e kryera dhe dëmet e pretenduara.

Kur kërkohet nga shumë persona ose kundër disa personave përbushja me kuota e një detyrimi, vlera e padisë përcaktohet nga i gjithë detyrimi.

Neni 66

Vlera e padisë që lidhet me ekzistencën, vlefshmërinë ose zgjidhjen e një marrëdhënie juridike detyrimi, përcaktohet në bazë të asaj pjese të raportit që është në mosmarrëveshje.

Në rastin kur ka mbaruar kontrata e qirasë për sende të paluajtshme, vlera përcaktohet në bazë të shumës së qirasë që kërkohet, por në qoftë se ka kontestime për vazhdimin e kontratës së qirasë, vlera përcaktohet duke mbledhur qiratë për periudhën në kontestim.

Në pjesëtimin e pasurisë, vlera përcaktohet nga vlefja e pjesës që kërkohet.

Neni 67

Në rastin e kërkimit të një detyrimi ushqimor periodik, kur titulli kundërshtohet, vlera përcaktohet në bazë të shumës së përgjithshme që duhet të jepet për dy vjet.

Në çështjet që kanë lidhje me rentat e përjetshme, kur titulli kundërshtohet, vlera përcaktohet nga shuma e vlerave për njëzet vjet, ndërsa në rastin e rentave të përkohshme vlera përcaktohet nga shumat vjetore të kërkuara deri në dhjetë vjet.

Neni 68

Kur kërkohet një shumë parash ose një send i luajtshëm, vlefja përcaktohet në bazë të shumës së treguar ose të vlerës së deklaruar nga paditësi. Në mungesë të përcaktimit ose të deklarimit, pranohet se përcaktimi i vlefës është në kompetencë të gjykatës.

I padituri mund të kundërshtojë vlerën si më sipër të deklaruar ose të prezumuar, por vetëm në fillim të mbrojtjes së tij.

Neni 69

Kur kërkohet një pronë e paluajtshme ose të drejta reale mbi të, vlera e padisë përcaktohet nga vlera reale e pronës ose e të drejtave që kërkohen.

Neni 70

Vlera e padisë që kundërshton ekzekutimin e detyruar, përcaktohet nga kredia për të cilën procedohet. Vlera e padisë së personit të tretë që kundërshton ekzekutimin e detyruar varet nga vlefja e sendeve për të cilat bëhet kundërshtimi.

KREU V
PËRJASHTIMI I GJYQTARIT, KËRKESA PËR PËRJASHTIM

Neni 71

Kushtet për të qenë gjyqtar caktohen me ligj.

Rastet për përjashtimin e gjyqtarit

Neni 72

Gjyqtari është i detyruar të heqë dorë nga gjykimi i një çështje konkrete kur:

1. ka interes në çështje ose në një mosmarrëveshje tjetër që ka lidhje me atë në gjykim;
2. ai vetë ose bashkëshortja e tij është i afërt deri në shkallë të katërt ose krushqi deri në shkallë të dytë ose është i lidhur me detyrime birësimi apo bashkëjeton në mënyrë të përhershme me njërën nga palët ose nga mbrojtësit;
3. ai vetë ose bashkëshortja e tij janë në konflikt gjyqësor ose në armiqësi apo në marrëdhënie kredie apo huaje me njërën prej palëve ose njërin prej përfaqësuesve;
4. ka dhënë këshilla ose ka shfaqur mendim për çështjen në gjykim apo ka marrë pjesë në gjykimin e çështjes në një shkallë tjetër të procesit, është pyetur si dëshmitar, si ekspert ose si përfaqësues i njëres apo tjetres palë;
5. është kujdestar, punëdhënës i njëres prej palëve, administrator ose ka një detyrë tjetër në një ent, shoqatë, shoqëri ose institucion tjetër që ka interesa për çështjen në gjykim;
6. në çdo rast tjetër kur vërtetohen, sipas rrethanave konkrete, arsye serioze njëanshmërie.

Kërkesa për heqjen dorë i paraqitet kryetarit të gjykatës përkatëse i cili vendos. Për deklarimin e heqjes dorë të kryetarit të gjykatës së rrethit vendos kryetari i gjykatës së apelit dhe për kërkesën e këtij të fundit vendos kryetari i Gjykatës së Kasacionit.

Përmbajtja e kërkesës u njoftohet palëve.

Heqja dorë e gjyqtarit nga gjykimi i çështjes

Neni 73

Gjyqtari, i cili vlerëson me ndërgjegje se ka shkaqe të arsyeshme për të mos marrë pjesë në shqyrtimin e një çështjeje, i kërkon kryetarit të gjykatës zëvendësimin e tij. Kryetari i gjykatës, kur e sheh me vend kërkesën, urdhëron zëvendësimin e tij me një gjyqtar tjetër të asaj gjykate.

Procedura për përjashtimin e gjyqtarit

Neni 74

Në rastet kur është e detyrueshme heqja dorë e gjyqtarit, secila nga palët mund të kërkojë përjashtimin e tij.

Kërkesa e nënshkruar nga pala përkatëse ose nga përfaqësuesi i saj, duhet të depozitohet në sekretarinë e gjykatës kur është bërë i ditur emri i gjyqtarit apo gjyqtarëve që shqyrtojnë çështjen dhe në rastin e kundërt menjëherë pas shpalljes së gjyqtarit apo gjyqtarëve që do të gjykojnë çështjen.

Paraqitja e mëvonshme e kërkesës lejohet vetëm kur pala ka marrë dijeni më vonë për shkakun e përjashtimit ose kur gjatë ushtrimit të funksioneve, gjyqtari ka shfaqur mendim të njëanshëm e në mënyrë të papërshtatshme mbi faktet dhe rrethanat objekt gjykimi, por sidoqoftë jo më vonë se tri ditë nga marrja dijeni.

Kërkesa duhet të përmbajë shkaqet e përjashtimit, dokumentet e provat e tjera që disponohen.

Gjyqtari duhet të bëjë të ditur me shkrim qëndrimin e tij për shkaqet e përjashtimit. Atij duhet t'i njoftohet një kopje e kërkesës për përjashtim.

Paraqitja e saj pezullon procesin gjyqësor.

Kompetenca për shqyrtimin e kërkesës

Neni 75

Për kërkesën e përjashtimit të gjyqtarëve të gjykatës së rrethit vendos gjykata e apelit, për përjashtimin e gjyqtarëve të apelit vendos një kolegji tjetër i gjykatës së apelit dhe për përjashtimin e gjyqtarëve të Gjykatës së Kasacionit vendos një kolegji i saj, i ndryshëm nga ai ku bëjnë pjesë gjyqtarët për të cilët kërkohet përjashtimi.

Vendimi jepet pasi të jetë njoftuar gjyqtari përkatës dhe kur është rasti të jenë shqyrtuar provat e dhëna.

Vendimi i dhënë është i paankimueshëm.

Sanksione për kërkesën e deklaruar të papranueshme

Neni 76

Kërkesa për përjashtim quhet e papranueshme kur nuk është bërë në mënyrën dhe në afatet e parashtruara në nenin 74 të këtij Kodi.

Vendimi që deklaron të papranueshme kërkesën ose nuk pranon përjashtimin e gjyqtarit, përmban shpenzimet gjyqësore përkatëse, si dhe një gjobë deri në 5 000 lekë për palën ose përfaqësuesin e saj që me faj kanë parashtruar një ankim të padrejtë.

**KREU VI
SEKRETARIA GJYQËSORE****Detyrat e sekretarit gjyqësor**

Neni 77

Sekretari gjyqësor dokumenton për të gjitha efektet, në rastet dhe në mënyrat e parashikuara nga ligji, veprimtari të mirëfillta të gjykatës, të palëve e pjesëmarrësve të tjerë në proces.

Sekretari merr pjesë në të gjitha veprimet e gjykatës për të cilat duhet të mbahet procesverbal.

Ai lëshon kopje dhe ekstrakte autentike të dokumenteve të përpiluara, regjistron çështjet në dorë, formon fashikujt gjyqësorë duke futur atje dokumente ose kopje të tyre të vërtetuara sipas ligjit dhe shënon menjëherë datën e depozitimit, i ruan ato, përpilon komunikimet dhe njoftimet e parashikuara nga ligji ose nga gjykata dhe detyra të tjera që lidhen me procesin gjyqësor.

Nëpunësi gjyqësor

Neni 78

Nëpunësi gjyqësor merr pjesë në seancë gjyqësore dhe merr masa për zbatimin e urdhrave, ndjek procedurën e njoftimit të akteve dhe kryen detyra të tjera që lidhen me procesin gjyqësor.

Përgjegjësia për dëmin e shkaktuar

Neni 79

Sekretari gjyqësor ngarkohet me përgjegjësi civile kur pa shkaqe të përligjura heq dorë nga mbushja e akteve që kërkohen sipas ligjit ose nuk kryen këto veprime në afatet e caktuara që me kërkesën e palëve janë fiksuar nga gjykata përkatëse.

**KREU VII
EKSPERTI****Neni 80**

Kur për konstatimin ose sqarimin e fakteve, që kanë lidhje me mosmarrëveshjen në gjykim, kërkohen njohuri të posaçme në fushat e shkencës, teknikës ose të artit, gjykata mund të thërrasë një ose më shumë ekspertë.

Ekspertët zgjidhen nga personat e tillë të regjistruar në lista të veçanta dhe sipas rregullave të caktuara në këtë Kod.

Neni 81

Eksperti e jep mendimin e tij me shkrim, por mund të dëgjohej në seancë gjyqësore dhe të pyetet nga gjykata dhe nga palët.

Mendimi i ekspertit nuk është i detyrueshëm për gjykatën dhe kur kjo ka mendim të kundërt me ekspertin, duhet të arsyetojë me hollësi këtë mendim në vendimin përfundimtar ose në një vendim që jep gjatë gjykimit.

Nuk është në misionin e ekspertit të japë një mendim juridik.

Neni 82

Eksperti është i detyruar të përmbushë detyrat e ngarkuara nga gjykata përveç kur parashtron shkaqe të përligjura që pranohen nga gjykata.

Mosparaqitja e ekspertit në gjykatë pa shkaqe të përligjura, shkakton sjelljen e tij me detyrim.

Përrjashtimi i ekspertit nga pjesëmarrja e tij në gjykim bëhet kur janë kushtet e parashikuara prej nenit 72 të këtij Kodi.

Përgjegjësia e ekspertit**Neni 83**

Eksperti ka përgjegjësi sipas Kodit Penal në rast se refuzon të kryejë detyrën që i ngarkohet ose kryen një ekspertim të rremë.

Eksperti është i detyruar të shpërblejë dëmet që për faj të tij u janë shkaktuar palëve ose pjesëmarrësve të tjerë në proces.

**TITULLI IV
PROKURORI****E drejta për të ushtruar padinë civile****Neni 84**

Prokurori ushtron padinë civile në rastet e parashikuara me ligj.

E drejta për të marrë pjesë në gjykimin e çështjeve**Neni 85**

Pjesëmarrja e prokurorit në gjykimin e çështjeve është e detyrueshme në:

- paditë që kanë lidhje me gjendjen dhe zotësinë për të vepruar të personave;
- paditë që kanë lidhje me interesat e të miturve kur janë nën kujdestari;

- çështjet që shqyrtohen përpara Gjykatës së Kasacionit;
- rastet kur parashikohet nga ligji.

Neni 86

Gjykata, që shqyrton çështje nga ato të parashikuara në nenin 85 të këtij Kodi, urdhëron njoftimin e akteve të prokurorisë me qëllim që ajo të ketë mundësi të marrë pjesë në gjykim.

Të drejtat procedurale të prokurorit

Neni 87

Prokurori, kur merr pjesë në gjykim, ka po ato të drejta procedurale që sipas ligjit kanë palët.

Prokurori nuk mund të kryejë veprime që përbëjnë disponim të padisë si dhe jashtë kërkesave të parashtruara nga palët.

Neni 88

Në çështjet në të cilat prokurori ka bërë padi ose ka marrë pjesë në gjykimin e saj, ka të drejtë të bëjë ankim kundër vendimit të gjykatës. Afati i ankimit fillon nga shpallja e vendimit.

Neni 89

Personi në interesin e të cilit prokurori ka ngritur një padi, mund të marrë pjesë si palë në çdo fazë të gjykimit të çështjes.

**TITULLI V
NGRITJA E PADISË****KREU I
PALËT****Përkufizimi**

Neni 90

Palë në një gjykim civil janë personat fizikë ose juridikë, në emër ose kundër të cilëve zhvillohet gjykimi.

Askush nuk mund të përfaqësojë në një gjykim civil të drejtat e të tjerëve, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Zotësia për të vepruar

Neni 91

Kanë zotësi për të vepruar në një gjykim civil personat që ushtrojnë lirisht të drejtat, të cilat duhet të respektohen nga të tjerët.

Personat, që nuk kanë zotësi për të vepruar në një gjykim civil, mund të marrin pjesë në gjykim vetëm kur përfaqësohen, sipas dispozitave që rregullojnë zotësinë e tyre.

Përfaqësimi në gjyq

Neni 92

Personat juridikë marrin pjesë në gjykim me anë të atij që i përfaqëson, sipas dispozitave ligjore.

Neni 93

Personat që kanë zotësi për të vepruar, mund t'i kryejnë vetë të gjitha veprimet procedurale, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Neni 94

Kur mungon personi i cili duhet të përfaqësohet në gjyq sipas paragrafit të dytë të nenit 91 të këtij Kodi dhe ekzistojnë arsye të justifikuara që kërkojnë kryerjen e shpejtë të disa veprimeve procedurale, mund të caktohet një kujdestar i posaçëm derisa çështja të ndiqet nga ai që është ngarkuar ta përfaqësojë.

Në të njëjtën mënyrë veprohet edhe për emërimin e një kujdestari të posaçëm për të përfaqësuarin, kur ka konflikt interesash me përfaqësuesin.

Neni 95

Askush nuk mund të bëjë të vlefshme në emrin e tij, në një proces gjyqësor civil, një të drejtë të një tjetri, përveç kur parashikohet shprehimisht nga ligji.

**KREU II
MBROJTËSIT****Pajisja me prokurë e mbrojtësit**

Neni 96

Kur palët përfaqësohen në gjykim nga mbrojtës, ky duhet të pajiset me prokurë. Prokura mund të jetë e përgjithshme ose e posaçme. Ajo bëhet me shkrim sipas dispozitave të Kodit Civil si dhe me gojë përpara gjykatës që shqyrton mosmarrëveshjen.

Të drejta të mbrojtësit në procesin gjyqësor

Neni 97

Kur palët përfaqësohen në gjykim nga mbrojtësi, ky mund të kryejë dhe të marrë në interes të palës së vet të gjitha aktet që i nevojiten procesit, që ligji nuk e ndalon.

Në çdo rast nuk mund të kryejë akte që sjellin disponim të së drejtës, përveç rasteve kur ka fituar tagër në mënyrë të shprehur.

Shfuqizimi dhe heqja dorë nga prokura

Neni 98

I përfaqësuarit mund të shfuqizojë kurdoherë prokurën dhe mbrojtësi mund të heqë dorë në çdo kohë prej saj, por shfuqizimi apo heqja dorë nuk kanë efekt për palën tjetër, përderisa nuk është bërë zëvendësimi i mbrojtësit.

Neni 99

Pala ose personi që e përfaqëson, kur ka cilësinë e nevojshme për të ushtruar tagrin e mbrojtësit me prokurë, mund të paraqitet në gjykim pa praninë e ndonjë mbrojtësi tjetër, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

KREU III DETYRAT E PALËVE DHE TË MBROJTËSVE

Neni 100

Palët detyrohen të ruajnë respektin që dikton procesi gjyqësor.

Gjykata, sipas rëndësisë së shkeljes, merr masa ndaj tyre, në përputhje me rregullat e parashikuara në këtë Kod.

Neni 101

Në dokumentet që i paraqiten gjykatës dhe në diskutimet gjatë procesit gjyqësor, palët dhe përfaqësuesit e tyre nuk duhet të përdorin shprehje të papërshtatshme ose fyese.

Në çdo fazë të gjykimit, gjykata mund të urdhërojë heqjen e shprehjeve të papërshtatshme ose fyese dhe në vendimin përfundimtar të caktojë në favor të personit të fyer dhe në ngarkim të autorit të fyerjes ose të shprehjeve të papërshtatshme, një shumë lekësh me titull shpërblimi të dëmit jopasuror, kur shprehjet fyese nuk kanë lidhje me objektin e mosmarrëveshjes.

KREU IV PËRGJEGJËSIA E PALËVE PËR SHPENZIMET GJATË PROCESIT DHE PËR DËMET GJATË PROCESIT

Përbërja e shpenzimeve gjyqësore

Neni 102

Shpenzimet gjyqësore përbëhen nga taksa mbi aktet, shpenzimet për aktet që kryhen, si dhe nga shpenzimet e tjera të nevojshme të gjykimit.

Taksa mbi aktet caktohet me ligj.

Neni 103

Kur objekti i padisë pakësohet, nuk kthehet taksa mbi aktet e paguara për kërkesëpadinë, ndërsa kur objekti i padisë shtohet, merret taksë për pjesën e shtuar të saj.

Mënyra e caktimit

Neni 104

Kur në padi nuk është caktuar vleftha e saj, ose kur vleftha e caktuar ka ndryshime të dukshme me vleftën e vërtetë, gjykata e cakton atë sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod.

Kur në kohën e ngritjes së padisë paraqitet i vështirë caktimi i vleftës së saj, taksa mbi aktet caktohet nga gjykata në mënyrë të përafërt. Në rast se në dhënien e vendimit vlera e padisë del më e madhe ose më e vogël nga ajo e caktuara nga gjykata, kërkohet taksa plotësuese ose kthehet shuma e marrë tepër.

Parapagimi i shpenzimeve gjyqësore

Neni 105

Shpenzimet për dëshmitarët, ekspertët dhe për këqyrjen e sendeve ose këqyrjen në vend parapaguhet nga pala që i ka kërkuar në shumën që ka caktuar gjykata. Por gjykata, duke marrë parasysh rrethanat e çështjes dhe gjendjen pasurore të palëve, mund të ngarkojë njërin ose të dyja palët që të paguajnë shpenzimet e tyre, pavarësisht se kush prej tyre ka kërkuar pyetjen e dëshmitarëve, kryerjen e ekspertimit ose të këqyrjes.

Cilës palë i ngarkohen

Neni 106

Gjykata në vendimin përfundimtar ngarkon palën së cilës i është rrëzuar padia me pagimin e shpenzimeve gjyqësore sipas nenit 102 të këtij Kodi, duke përfshirë edhe shpërblimin për një avokat.

Kur padia është pranuar pjesërisht, shpenzimet paguhet në masën e pjesës së pranuar ose të refuzuar të saj.

I padituri ka të drejtë të kërkojë pagimin e shpenzimeve të bëra edhe kur është vendosur pushimi i gjykimit.

Shpenzimet evidencohen, Ilogariten dhe shënohen nga sekretari gjyqësor në anën e vendimit. Kësaj shume i shtohen edhe shpenzimet për njoftimin e vendimit.

Neni 107

Pala, që me qëllim vonimi të pajustificuar shkakton shtytjen e gjykimit të çështjes, ngarkohet me shpenzimet e bëra për këtë shtytje.

Kur i padituri me sjelljen e tij nuk i ka dhënë shkak ngritjes së padisë, shpenzimet gjyqësore i ngarkohen paditësit edhe sikur të pranohet padia.

Neni 108

Kur mosmarrëveshja zgjidhet, shpenzimet mbeten në ngarkim të secilës palë, përveç kur ka marrëveshje të kundërt.

Neni 109

Personi i tretë që bën ndërhyrje dytësore nuk ngarkohet me pagimin e shpenzimeve gjyqësore.

Neni 110

Për Ilogaritje të gabuar të taksave mbi aktet dhe të shpenzimeve të tjera gjyqësore, mund të bëhet ankim i veçantë.

**KREU V
MJETET LIGJORE TË MBROJTJES****Ankimi**

Neni 111

Ankimi është akti me të cilin palët ose pjesëmarrësit e tjerë në proces, parashtrojnë kundërshtimet ndaj vendimeve të gjykatës dhe të veprimeve të përmbaruesit, për të mbrojtur të drejtat dhe interesat e tyre.

Rekursi

Neni 112

Rekursi është akti me të cilin palët ose pjesëmarrësit e tjerë në proces parashetrojnë kundërshtimet e tyre ndaj vendimit të gjykatës së rrethit e të gjykatës së apelit në Gjykatën e Kasacionit, sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod.

Kërkesa për rishikim

Neni 113

Kërkesa për rishikim është akti me të cilin kërkohet rishikimi i një vendimi të formës së prerë të gjykatës, në kushtet e parashikuara në këtë Kod.

Kundërshtimi i të tretit

Neni 114

Kundërshtimi i të tretit është akti me të cilin një person i tretë, në kushtet e parashikuara në këtë Kod, kundërshton një veprim të formës së prerë të gjykatës, kur i kanë shkelur të drejtat e tij.

TITULLI VI

AKTET PROCEDURALE, NJOFTIMET DHE AFATET

KREU I

FORMA E AKTIT

Forma dhe gjuha e hartimit të aktit

Neni 115

Aktet procedurale, për të cilat ligji nuk kërkon forma të caktuara, mund të kryhen në formën më të dobishme për arritjen e qëllimit të tyre.

Neni 116

Aktet procedurale hartohen në gjuhën shqipe.

Gjykata për pyetjen e personave që nuk dinë gjuhën shqipe ose për përkthimin e dokumenteve të shkruara në gjuhë të huaj thërret përkthyesin.

Përkthyesi që nuk paraqitet pa shkaqe të përligjura, thirret me detyrim. Ai mban përgjegjësi penale dhe civile sikurse eksperti.

Përmbajtja e aktit procedural

Neni 117

Përveç kur ligji parashikon ndryshe, thirrja për në gjyq, kërkesëpadia e kundërpadia, duhet të tregojnë gjykatën, palët, objektin, shkaqet ligjore të kërkesës dhe përfundimet, si dhe datën e hartimit dhe duhet të nënshkruhen prej palës që e paraqet aktin ose nga përfaqësuesi i saj, si në origjinal ashtu dhe në kopjet për njoftim.

Neni 118

Procesverbali duhet të tregojë personat që marrin pjesë në veprimet për të cilat mbahet akti, rrethanat e vendit e të kohës në të cilat mbahet akti, përshkrimi i veprimtarisë së kryer dhe i fakteve të

rezultuara, si dhe deklaratat e bëra. Në procesverbal pasqyrohet edhe përmbajtja e shiritave të magnetofonit, të diapozitivave, filmimeve, të cilat i bashkohen akteve të çështjes.

Procesverbali nënshkruhet nga sekretari dhe gjyqtari. Në qoftë se ka persona të tjerë të pranishëm dhe në rast se nuk parashikohet ndryshe nga ky Kod, sekretari u lexon atyre procesverbalin dhe i fton ata ta nënshkruajnë. Kur ndonjëri prej tyre nuk mund ose nuk dëshiron ta nënshkruajë, e shpreh këtë qëndrim me shkrim.

KREU II PAVLEFSHMËRIA E AKTEVE

Shpallja e pavlefshmërisë Neni 119

Akti procedural që nuk është kryer në formën që kërkohet shprehimisht nga ligji, mund të shpallet i pavlefshëm.

Akti mund të shpallet i pavlefshëm edhe kur i mungojnë të dhënat e domosdoshme për arritjen e qëllimit të tij.

Pavlefshmëria nuk mund të shpallet kur akti ka arritur qëllimin për të cilin është destinuar.

Neni 120

Nuk mund të shpallet pavlefshmëria e një akti procedural pa kërkesën e palës, përveç kur ligji parashikon ndryshe.

Vetëm pala në interes të së cilës është bërë një kërkesë, mund të kundërshtojë pavlefshmërinë e aktit për mungesë të vetë kërkesës.

Pavlefshmëria nuk mund të kundërshtohet nga pala që e ka parashtruar as nga ajo që ka hequr dorë heshtazi.

Pavlefshmëria e pjeshme Neni 121

Pavlefshmëria e një akti nuk ka rëndësi për aktet e mëparshme, kur këto janë të pavarura prej tij.

Pavlefshmëria e një pjese të aktit nuk prek pjesët e tjera që janë të pavarura. Kur e meta e një akti procedural pengon një efekt të caktuar, efektet e tjera të prodhuara prej tij, për të cilat ai është krijuar, janë të vlefshme.

Pavlefshmëria e njoftimit Neni 122

Njoftimi është i pavlefshëm kur nuk janë zbatuar dispozitat që kanë lidhje me mënyrën dhe personin të cilit i duhet dorëzuar kopja e aktit ose kur ka pasiguri të plotë për personin ose datën e njoftimit.

Pavlefshmëria e vendimeve gjyqësore Neni 123

Pavlefshmëria e vendimeve të gjykatës që mund të shqyrtohen në gjykatën e apelit ose për të cilat mund të bëhet kërkesë në Gjykatën e Kasacionit, vlerësohet brenda kufijve dhe rregullave të caktuara për këto mjete të kundërshtimit.

Ripërtëritja e aktit

Neni 124

Gjykata që shpall pavlefshmërinë e një akti procedural, kur është e mundur, duhet të veprojë për ripërtëritjen e plotë apo të pjesshme të aktit.

Kur pavlefshmëria e aktit procedural është rrjedhojë e fajësisë së sekretarit, përmbaruesit ose mbrojtësit, gjykata me vendim i ngarkon personit përgjegjës shpenzimet për ripërtëritjen e aktit.

Me kërkesën e palës së dëmtuar, gjykata në vendimin që vendos për mosmarrëveshjen, detyron personin përgjegjës të shpërblejë dëmin e shkaktuar nga pavlefshmëria, sipas rregullave të parashikuara në nenin 79 të këtij Kodi.

KREU III**VENDIMET E GJYKATËS****Vendimet e ndërmjetme**

Neni 125

Vendimet e ndërmjetme jepen nga gjykata në seancë gjyqësore, me qëllim që të sigurohet zhvillimi i gjykimit në pajtim me dispozitat e këtij Kodi.

Vendimet përfundimtare

Neni 126

Vendimi përfundimtar jepet nga gjykata në përfundim të gjykimit i cili zgjidh çështjen në themel.

Vendimi përfundimtar, si dhe vendimet që i japin fund procesit gjyqësor civil të parashikuara prej nenit 127 të këtij Kodi jepen në “Emër të popullit” dhe përkatësisht duhet të përmbajnë bazën ligjore mbi të cilën bazohet zgjidhja e mosmarrëveshjes, analizën e provave dhe mënyra e zgjidhjes së saj.

Vendimet jopërfundimtare

Neni 127

Vendimet jopërfundimtare janë vendimet e pushimit të çështjes, me të cilët gjykata ose gjyqtari në rastet e parashikuara në këtë Kod i japin fund procesit gjyqësor civil pa e zgjidhur çështjen në themel, si edhe çdo vendim tjetër që pa e zgjidhur çështjen në themel i jep fund procedimit gjyqësor të filluar.

KREU IV**NJOFTIMET****Letërthirja**

Neni 128

Thirrja në gjykatë bëhet me letërthirje e cila si rregull njoftohet me anë të nëpunësit gjyqësor.

Neni 129

Letërthirja duhet të përmbajë gjykatën që e ka nxjerrë, emrin, mbiemrin e personit të thirrur, kohën e vendin e seancës gjyqësore, mosmarrëveshjen për të cilën thirret, si dhe pasojat ligjore në rast se personi i thirrur nuk paraqitet në gjykatë.

Rregullat e njoftimit të akteve

Neni 130

Njoftimi, kur nuk parashikohet ndryshe, bëhet nëpërmjet dorëzimit nga nëpunësi gjyqësor të kopjes së aktit që duhet t'i njoftohet personit që përcaktohet si marrës, kudo që gjendet brenda territorit të juridiksionit të gjykatës, ku është në marrëdhënie pune nëpunësi gjyqësor.

Në qoftë se personi refuzon marrjen në dorëzim, nëpunësi gjyqësor bën shënimin përkatës në letërthirrje dhe kur është e mundur e vërteton me nënshkrimin e dy dëshmitarëve të pranishëm.

Neni 131

Kur nuk është i mundur njoftimi sipas dispozitës së mësipërme, njoftimi bëhet në vendbanimin ose vendqëndrimin e marrësit ose në zyrën, apo vendin ku ushtron veprimtarinë tregtare, industriale ose të artizanatit.

Në qoftë se marrësi nuk gjendet në një nga këto vende, njoftimi i dorëzohet një personi të familjes që ka mbushur moshën gjashtëmbëdhjetë vjeç dhe kur nuk ndodhet ndonjë prej tyre, njoftimi mund të bëhet edhe nëpërmjet fqinjëve, që pranojnë t'ia dorëzojnë atë personit të thirrur, zyrës ose qendrës së punës së tij, përveç kur i thirruri është i mitur, nën gjashtëmbëdhjetë vjeç, ose është i pazoti për të vepruar.

Kur nuk është e mundur të bëhet njoftimi, sipas paragrafit të mësipërm, kopja e njoftimit i dorëzohet portierit të ndërtesës së banimit, të zyrës apo të qendrës së punës.

Në të gjitha këto raste, personi që merr njoftimin, duhet të nënshkruajë origjinalin ose kopjen e saj, duke marrë përsipër detyrimin që kopjen tjetër t'ia dorëzojë personit të thirrur. Gjithashtu bëhet shënimi në kopjen që mban nëpunësi i gjykatës edhe për marrëdhëniet e këtij personi me personin që i drejtohet njoftimi.

Neni 132

Kur personi që thirret në gjykatë ose njerëzit e familjes së tij nuk pranojnë të marrin në dorëzim njoftimin, si dhe kur këta dhe fqinjët që u jepet njoftimi për t'ia dorëzuar personit të thirrur, nuk dinë ose nuk mund të nënshkruajnë, bëhet shënimi në kopjen e njoftimit duke u nënshkruar të paktën edhe nga një dëshmitar.

Në këtë rast njoftimi quhet i kryer.

Neni 133

Kur marrësi nuk ka vendbanim, vendqëndrim ose banesë të përkohshme në Republikën e Shqipërisë ose nuk ka zgjedhur një banesë apo nuk ka caktuar një përfaqësues të tij, sipas nenit 131 të këtij Kodi, njoftimi i aktit bëhet nëpërmjet afishimit të kopjes në gjykatën e vendit në të cilën do të gjykohej mosmarrëveshja, si dhe në vendin e afishimit të komunës ku ka pasur vendbanimin dhe, kur ky i fundit nuk dihet, në atë të vendlindjes.

Kur ka marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe, në të cilat ka aderuar Republika e Shqipërisë, dispozita si më sipër zbatohet vetëm kur është i pamundur ekzekutimi i njoftimit në një nga mënyrat e parashikuara në këto marrëveshje.

Njoftimi i akteve të shtetit të huaj

Neni 134

Njoftimi i akteve që vijnë nga organet e një shteti të huaj në një drejtim të përcaktuar nga autoritetet e këtij shteti, kryhet me dorëzimin e tyre të thjeshtë sipas rregullave të caktuara në këtë Kod.

Neni 135

Njoftimi i akteve të shtetit të huaj bëhet nëpërmjet Ministrisë së Drejtësisë, e cila ia përcjell ato gjykatës së rrethit të vendit ku duhet të kryhet njoftimi.

Kur ka marrëveshje të ndërsjellë për dhënien e ndihmës juridike, dërgimi për njoftim dhe njoftimi bëhet drejtpërsëdrejti midis organeve kompetente të të dy shteteve, ose në ndonjë mënyrë tjetër që parashikohet në marrëveshje.

Ministria e Drejtësisë kur konstaton se kërkesa për njoftimin e një akti nuk përputhet me rregullat e parashikuara në këtë Kod, ose në marrëveshjen ndërkombëtare përkatëse, ia kthen dokumentet organit të shtetit dërgues, duke specifikuar plotësisht rregullimet e nevojshme.

Neni 136

Pala që kërkon njoftimin duhet të shoqërojë kërkesën me shpenzimet e nevojshme të njoftimit, sipas marrëveshjeve ndërkombëtare ekzistuese, përveç rasteve kur ligji apo këto marrëveshje parashikojnë përjashtimin nga pagimi paraprak i shpenzimeve.

Neni 137

Akti njoftohet në gjuhën e vendit nga i cili është dërguar, por marrësi që nuk e njeh gjuhën në të cilën është përpiluar akti, ka të drejtë të refuzojë njoftimin dhe të kërkojë që ai të përkthehet në gjuhën shqipe ose në një gjuhë tjetër të njohur prej pritësit për llogari të palës kërkuese dhe me shpenzimet e saj.

Neni 138

Për njoftimin e aktit mbahet procesverbal ose plotësohet një certifikatë, në të cilën përmendet detyrimisht vendi, data e njoftimit, personit të cilit i është dorëzuar akti, lidhjet e tij me personin që i drejtohet akti, nënshkrimi dhe kur është rasti edhe arsyet që kanë penguar njoftimin.

Neni 139

Për dokumentet që bëjnë fjalë për ekzekutimin ose mosekzekutimin e kërkesave të njoftimit, veprohet në të njëjtën mënyrë sikurse për dërgimin e kërkesave për njoftim.

Neni 140

Ekzekutimi i një kërkesë njoftimi apo përcjelljeje mund të refuzohet nga autoritetet kompetente shqiptare, kur preket sovraniteti apo siguria e shtetit, si dhe kur nuk është paraqitur në përputhje me dispozitat e këtij Kodi.

Njoftimi për personat juridikë

Neni 141

Njoftimet për institucionet, ndërmarrjet dhe personat e tjerë juridikë shtetërorë bëhet nëpërmjet dorëzimit të kopjes zyrës së titullarit dhe personave të ngarkuar për të pranuar akte.

Njoftimi për personat juridikë joshtetërorë bëhet në qendrën e tyre, nëpërmjet dorëzimit të kopjes së aktit përfaqësuesit ose personit të ngarkuar për të marrë njoftimin dhe në mungesë të tyre, një personi tjetër që punon në këtë qendër të personit juridik.

Njoftimi për personat me shërbim në ushtri

Neni 142

Personave që ndodhen në shërbim në ushtri ose në repartet e Ministrisë së Brendshme, njoftimi u bëhet me anë të komandës së repartit nga i cili varen.

Mënyra të tjera njoftimi

Neni 143

Njoftimi mund të kryhet edhe nëpërmjet shërbimit postar, përveç kur ligji e ndalon. Nëpunësi gjyqësor duhet të shënojë mbi origjinalin dhe mbi kopjen e njoftimit edhe zyrën e postës nëpërmjet së cilës i është dërguar kopja marrësit, me dërgesë të porositur. Dëftesa e marrjes në dorëzim duhet t'i bashkohet origjinalit të aktit.

Neni 144

Gjykata mund të urdhërojë me vendim edhe mënyra të tjera njoftimi nga ato të parashikuara nga ligji, si nëpërmjet telegramit me përgjigje, me faks, kur vërtetohet me shkrim marrja e tij, me shkresë dorazi e me mënyra të tjera që garantojnë një njoftim të rregullt, kur e kërkojnë rrethana të veçanta ose nevoja e një njoftimi të shpejtë.

KREU V
AFATET

Neni 145

Afatet për kryerjen e veprimeve procedurale caktohen nga ligji dhe kur ky e lejon edhe nga gjykata. Afatet mund të jenë edhe prekluzive kur ligji e parashikon shprehimisht.

Neni 146

Afatet e vendosura nga ligji janë të zakonshme, përveç kur ligji e parashikon shprehimisht se janë të prera.

Afatet e prera nuk mund të shkurtohen ose të shtyhen, qoftë edhe me pëlqimin e palëve.

Zgjatja e afateve

Neni 147

Gjykata përpara mbarimit të afatit mund të zgjasë me vendim afatin që nuk është prekluziv. Shtyrja nuk mund të jetë më e gjatë se afati i fillimit, përveç kur ka arsye veçanërisht të rënda që përligjin kërkesën.

Llogaritja e afateve

Neni 148

Kur afati është caktuar me ditë dhe me orë, përjashtohet dita dhe ora në të cilën ka filluar ngjarja ose koha nga e cila duhet të fillojë afati.

Afati që është caktuar në javë, në muaj ose në vite mbaron me kalimin e asaj dite të javës së fundit, ose të muajit të fundit që ka të njëjtin emër ose numër me atë të ditës që ka filluar afati. Kur një ditë e tillë mungon në muajin e fundit, afati mbaron me kalimin e ditës së fundit të këtij muaji.

Kur dita e fundit e një afati bie në ditë pushimi, afati mbaron në ditën e punës, që vjen pas asaj të pushimit.

Neni 149

Dita e fundit e afatit vazhdon deri në orën 24 të saj, por kur do të kryhet ndonjë veprim procedural ose do të paraqitet ndonjë kërkesë ose akt tjetër në gjykatë, afati mbaron në çastin e mbarimit të orarit zyrtar.

Afati nuk quhet i humbur, kur kërkesa ose akti është dërguar me postë edhe në ditën e fundit të afatit.

Afatet dhe pezullimi i gjykimit

Neni 150

Kur pezullohet gjykimi, pezullohen edhe të gjitha afatet që kanë filluar të ecin por nuk janë plotësuar. Në këtë rast, pezullimi i afatit fillon nga çasti që ka ndodhur ngjarja e cila ka shkaktuar pezullimin e gjykimit.

Rivendosja në afat

Neni 151

Kur palët ose prokurori që ka ngritur padi, për shkaqe të arsyeshme kanë humbur afatin ligjor ose atë të caktuar nga gjykata, mund të kërkojnë prej saj rivendosjen në afat, përveç kur afatet kanë karakter prekluziv.

Neni 152

Kërkesa për rivendosjen e afatit të humbur shqyrtohet nga gjykata së cilës duhet t'i paraqiten edhe dokumentet që justifikojnë ose për të cilat kërkohet rivendosja e afatit.

Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë.

PJESA E DYTE GJYKIMI NË SHKALLË TË PARË

TITULLI I NGRITJA E PADISË

KREU I HARTIMI, PARAQITJA NË GJYKATË DHE NJOFTIMI I PADISË

Hartimi i padisë

Neni 153

Gjykimi i një çështje në gjykatë fillon me paraqitjen e kërkesëpadisë me shkrim.

Neni 154

Kërkesëpadia shkruhet në gjuhën shqipe dhe duhet të përmbajë:

- gjykatën përpara së cilës paraqitet kërkesa;

- emrin, atësinë, mbiemrin, vendbanimin ose vendqëndrimin e paditësit e të paditurit dhe të personave që përkatësisht i përfaqësojnë ata, kur ka të tillë;
- përcaktimin e objektit të kërkesëpadisë;
- tregimin e fakteve, rrethanave, dokumenteve, mjeteve të tjera provuese dhe të së drejtës mbi të cilat mbështetet kërkesëpadia;
- kërkimin e paditësit;
- vleftën e padisë, në rast se objekti i saj është i vlerësueshëm.

Aktet që vërtetojnë njohimin e padisë dhe datën e seancës, i dorëzohen menjëherë sekretarisë, e cila i depoziton në dosjen përkatëse.

Njoftimi paraprak i padisë

Neni 155

Ndërmjet datës që është njoftuar padia dhe asaj të paraqitjes në gjykatë, duhet të sigurohet një afat jo më pak se dhjetë ditë.

Kur vendi i njoftimit është jashtë rrethit ose jashtë shtetit, afati për paraqitjen në gjyq duhet të jetë i tillë sa të sigurohet një komunikim normal i padisë dhe paraqitja në gjykatë e të paditurit ose të personave të tretë.

Në çështjet që është e nevojshme të kryhet një njoftim i shpejtë i padisë, me kërkesën e paditësit, gjyqtari kur e sheh atë me vend, mund të lejojë mosrespektimin e afatit të mësipërm të parashikuar në paragrafin e parë të këtij neni, por gjithnjë njoftimi duhet të jetë bindës, në përputhje me rregullat e parashikuara prej neneve 132 e 133 të këtij Kodi dhe pa i cenuar të paditurit të drejtën e mbrojtjes.

Aktet që i bashkëngjiten padisë

Neni 156

Bashkë me kërkesëpadinë duhet të paraqiten:

- a) prokura, në rast se kërkesëpadia paraqitet në emër të paditësit nga përfaqësuesi i tij;
- b) kopje të kërkesëpadisë dhe të akteve provuese, në numër sa janë të paditurit, si dhe për rastin e parashikuar nga neni 197 i Kodit Civil.

Me paraqitjen e kërkesëpadisë paguhet taksa mbi aktet, si dhe shpenzimet e nevojshme për njoftimet ose shërbimet e tjera gjyqësore.

Kërkesëpadisë i bashkëngjitet thirrja në të cilën shënohen data e paraqitjes në gjykatë, si dhe porosia që në këtë datë të jenë të saktësuara provat që i padituri pretendon se duhen dëgjuar nga gjykata.

Paraqitja e padisë

Neni 157

Kërkesëpadia paraqitet në gjykatë nga paditësi ose nga përfaqësuesi i tij i pajisur me prokurë. Padia mund të paraqitet në gjykatë edhe nëpërmjet postës, por kur ajo nuk plotëson kushtet e përmendura në nenet e mësipërme, gjyqtari i vetëm ia kthen paditësit në kohën e paraqitjes së saj ose ai njoftohet me shkrim për plotësimin e të metave dhe pasi të jetë shënuar në padi data e paraqitjes, caktohet një afat për plotësimin e të metave. Deri në këtë datë padia mbetet pa veprime.

Kur paditësi nuk plotëson të metat brenda afatit të caktuar, kërkesëpadia quhet se nuk është paraqitur dhe i kthehet paditësit së bashku me aktet e tjera.

Kundër vendimit të gjyqtarit të vetëm për kthimin e kërkesëpadisë mund të bëhet ankimi i veçantë.

Kur të metat e kërkesëpadisë janë plotësuar në afatin e caktuar, ajo quhet e regjistruar që nga dita që është depozituar në gjykatë. Në këtë mënyrë veprohet edhe kur të metat e kërkesëpadisë konstatohen gjatë gjykimit të çështjes.

Regjistrimi i padisë dhe formimi i dosjes

Neni 158

Me depozitim të padisë në sekretari bëhet regjistrimi i saj në regjistrin themeltar përkatës dhe hapet dosja, në të cilën depozitohen padia, akti i njoftimit të saj të paditurve dhe pjesëmarrësve të tjerë në proces, provat shkresore dhe çdo dokument që palët kanë paraqitur lidhur me çështjen në gjykim. Ato kanë të drejtë që me lejen e gjykatës të njihen me përmbajtjen e tyre, por palët apo personat e tretë të thirrur në gjykatë nuk mund të tërheqin dokumentet e paraqitura, të bëjnë fotokopje të tyre, pa lejen e gjykatës dhe pa qenë ato të evidentuara në dosje.

Njoftimi i padisë bëhet sipas rregullave të parashikuara në nenet 130 dhe 131 të këtij Kodi.

Bashkimi i kërtimeve

Neni 159

Në një kërkesëpadi mund të parashtrihen shumë kërtime, në rast se gjykata është kompetente për të gjitha kërkimet. Kur gjykata çmon se shqyrtimi i përbashkët i tyre, do të shkaktojë vështirësi të dukshme në zhvillimin e gjykimit, vendos që ato të shqyrtohen veç e veç.

Kundërpadia

Neni 160

I padituri ka të drejtë të paraqesë kundërpadi kur kërkitimi i kundërpadisë ka lidhje me atë të padisë ose kur midis tyre mund të bëhet kompensimi.

Kundërpadia mund të paraqitet derisa nuk ka përfunduar hetimi gjyqësor dhe i nënshtrohet të gjitha rregullave të caktuara për ngritjen e padisë.

Kur të metat e kundërpadisë nuk plotësohen në afatin e caktuar nga gjykata, ajo mund të shqyrtohet veçmas.

**KREU II
BASHKËNDËRGJYQËSIA**

Neni 161

Padia mund të ngrihet bashkërisht nga shumë paditës ose kundër shumë të paditurve (bashkëndërgjyqës) në rast se:

- a) kanë të drejta ose detyrime të përbashkëta mbi objektin e padisë;
- b) të drejtat dhe detyrimet e tyre nga pikëpamja e faktit ose e ligjit kanë po atë bazë.

Neni 162

Secili nga bashkëndërgjyqësit kundërshtojë palës kundërshtare paraqitet i pavarur në mënyrë që veprimet ose mosveprimet e tij procedurale nuk u sjellin të tjerëve as dobi as dëm.

Kur, për shkak të natyrës së marrëdhënieve juridike që janë në konflikt ose për shkak të një dispozite ligjore, efekti i vendimit, që do të jepet, shtrihet në të gjithë bashkëndërgjyqësit, veprimet procedurale që janë kryer prej disa bashkëndërgjyqësve kanë efekt edhe për bashkëndërgjyqësit e tjerë që nuk janë paraqitur në gjykatë ose që nuk kanë kryer ndonjë veprim në afatin e caktuar.

KREU III DREJTIMI I PROCESIT

Të drejtat e gjykatës për zhvillimin e procesit gjyqësor dhe mjetet për zbatimin e tyre Neni 163

Gjykata ushtron të gjitha të drejtat e parashikuara në këtë Kod që janë të nevojshme për zhvillimin sa më të mirë të procesit gjyqësor.

Gjykata cakton seancat dhe afatet, brenda të cilave palët dhe personat e tjerë të thirrur prej saj, duhet të kryejnë aktet procedurale dhe veprime të tjera të kërkuara prej saj.

Gjykata drejton procesin gjyqësor nëpërmjet vendimeve dhe urdhrave. Vendimet dhe urdhrat e shpallura në seancë gjyqësore, quhen të njohura nga palët e pranishme ose që duhej të paraqiteshin në gjykatë. Vendimet e shpallura jashtë seancës dhe ato ndaj të cilave lejohet ankim, u komunikohen palëve të interesuara nga sekretari i seancës jo më vonë se tri ditë nga shpallja e tyre.

Neni 164

Vendimet jopërfundimtare dhe urdhrat që jep gjykata në seancë gjyqësore, duhet të arsyetohen dhe të mos paragjykojnë zgjidhjen e çështjes.

Ato mund të ndryshohen ose të revokohen nga gjykata që i ka shpallur përveç kur:

- a) janë shpallur mbi bazën e një marrëveshje të palëve në rastet që ato vetë mund të disponojnë. Megjithatë mund të revokohen nga gjykata kur është parashikuar në marrëveshjen e palëve;
- b) në këtë Kod parashikohet se kundër tyre mund të ushtrohet ankim i veçantë;
- c) ligji i deklaron si të pakundërshtueshme.

KREU IV GJOBAT

Mosparaqitja në gjyq pa shkaqe të arsyeshme Neni 165

Kur dëshmitari ose eksperti, që është thirrur në gjykatë, nuk paraqitet pa shkaqe të arsyeshme, gjykata e dënon me gjobë deri në 30 000 lekë dhe urdhëron sjelljen e tij me detyrim.

Kundërshtimi për të dëshmuar Neni 166

Kur dëshmitari pa ndonjë shkak të arsyeshëm kundërshton të dëshmojë ose eksperti të japë mendimin, gjykata i dënon me gjobë deri në 30 000 lekë.

Mosparaqitja në gjyq e dokumentit ose e sendit nga personi i tretë Neni 167

Kur një person i tretë, që nuk është palë, nuk pranon të paraqesë një dokument ose një send, që provohet se ndodhet pranë tij dhe që i është kërkuar nga gjykata dënohet me gjobë deri me 30 000 lekë.

Mosbindja e urdhrit të kryetarit të seancës Neni 168

Kur personat që marrin pjesë në gjykimin e çështjes, si dhe personat e tjerë që asistojnë në gjykim

nuk u binden urdhrave të kryetarit të seancës gjyqësore, me vendim të gjykatës mund të dënohen me gjobë deri në 30 000 lekë. Kjo dispozitë nuk zbatohet për prokurorin dhe avokatin që marrin pjesë në çështje.

Kundërshtimi i vendimit të dënimit

Neni 169

Personat që janë dënuar me gjobë, sipas dispozitave të mësipërme, mund t'i paraqitin gjykatës që i ka dënuar, brenda tri ditëve, kërkesë për heqjen e dënimit, duke treguar dhe shkaqet.

Gjykata kur i gjen me vend këto shkaqe, revokon vendimin e dënimit me gjobë si dhe urdhrin e sjelljes me detyrim. Ajo mund edhe vetëm të pakësojë gjobën e caktuar. Në rast të kundërt, refuzon kërkesën.

Afati për të paraqitur kërkesën fillon nga dita e seancës gjyqësore dhe, në rastet e parashikuara nga nenet 165 dhe 167, nga dita e njoftimit të vendimit të dënimit.

Vendimi i dhënë nga gjykata në rastet e sipërme është i formës së prerë dhe kundër tij nuk lejohet ankim.

TITULLI II SHQYRTIMI I ÇËSHTJES

KREU I VEPRIMET PËRGATITORE

Neni 170

Kryetari i gjykatës, zëvendësi apo gjyqtari i ngarkuar prej tij, me paraqitjen e padisë në gjykatë, caktojnë gjyqtarin që do të drejtojë gjykimin e saj.

Me qëllim që çështja të përgatitet sa më mirë për t'u zgjidhur shpejt e drejt, gjyqtari i vetëm me vendim kryen këto veprime:

- kërkon nga paditësi që kërkesëpadia të plotësohet me të gjitha elementet e nevojshme të parashikuara nga nenet 154 dhe 156 të këtij Kodi;

- vendos për përjashtimin e paditësit nga pagimi i taksës mbi aktet, në rastet e parashikuara nga ligji;

- kur e sheh të nevojshme cakton seancën përgatitore në të cilën thirret i padituri ose personi i tretë, me qëllim që të përcaktohet natyra e mosmarrëveshjes, kërkon prej tyre të japin shpjegime që i quan të nevojshme si dhe të përcaktojnë provat për vërtetimin e pretendimeve e të prapësimeve të tyre;

- vendos se cilët dëshmitarë do të thirren në seancë gjyqësore dhe kërkon nga i padituri ose persona të tjerë akte që ndodhen pranë tyre;

- kur është rasti, vendos për vënien e sekuestros ose për marrjen e ndonjë mase tjetër për sigurimin e padisë;

- kur është rasti vendos për sigurimin e provave;

- vendos për pezullimin e gjykimin të çështjes në rastet e parashikuara nga neni 297 i këtij Kodi;

- vendos për pushimin e gjykimin kur janë rastet e parashikuara nga shkronjat "b" dhe "c" të nenit 299 të këtij Kodi.

- vendos për bashkimin e padive në një gjykim të vetëm kur janë rastet e parashikuara në këtë Kod;

- vendos për moskompetencën e gjykatës kur çmon se çështja hyn në kompetencën e një gjykate tjetër dhe i dërgon asaj kërkesëpadinë së bashku me aktet e paraqitura. Kundër vendimit të gjyqtarit të vetëm me të cilin vendoset pezullimi, pushimi dhe moskompetenca e gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë.

Veprimet e pajtimit

Neni 171

Gjyqtari, si gjyqtar i vetëm, gjatë veprimeve përgatitore bën të gjitha përpjekjet për të zgjidhur mosmarrëveshjen me pajtim, kur e lejon natyra e çështjes. Për këtë qëllim, kur është rasti, urdhëron edhe paraqitjen e vetë palëve.

Përpjekjet për pajtim mund të përsëriten në çdo fazë të hetimit gjyqësor.

Kur arrihet pajtimi pa filluar seanca gjyqësore, mbahet procesverbal i cili nënshkruhet nga palët. Gjyqtari me vendim miraton pajtimin.

Kur pajtimi arrihet në seancë gjyqësore, kushtet e marrëveshjes pasqyrohen në procesverbalin gjyqësor. Gjykata jep vendim për miratimin e tij, por në çdo rast ai nuk duhet të jetë në kundërshtim me ligjin.

Kundër vendimit për zgjidhjen e mosmarrëveshjes me pajtim ose mospranimin e pajtimit mund të bëhet ankim i veçantë.

**KREU II
SEANCA GJYQËSORE**

Neni 172

Shqyrtimi i çështjes përpara gjykatës bëhet verbalisht, por palët mund të parashtrojnë me shkrim shpjegimet dhe pretendimet e tyre rreth çështjes në gjykim.

Në seancë gjyqësore mbahet procesverbal në të cilin pasqyrohen shpjegimet e palëve, provat që merren, si dhe vendimet e urdhrat që shpall gjykata.

Gjykimi me dyer të mbyllura

Neni 173

Në pajtim me nenin 26 të këtij Kodi, gjykimi i çështjeve tërësisht ose pjesërisht në seancë me dyer të mbyllura lejohet me vendim të arsyetuar të gjykatës, vetëm kur:

- a) është e nevojshme të ruhet një sekret shtetëror dhe rendi publik;
- b) përmenden sekrete tregtare, shpikjesh nga publikimi i cilave do të cenoheshin interesa që mbrohen me ligj;
- c) përmenden rrethana nga jeta intime private e palëve dhe e pjesëmarrësve të tjerë në proces.

Në gjykimin e çështjeve me dyer të mbyllura lejohen të qëndrojnë në sallën e gjyqit vetëm palët, përfaqësuesit e tyre, dëshmitarët, ekspertët dhe me lejen e gjykatës edhe persona të tjerë. Nuk lejohet qëndrimi në seancë gjyqësore i të miturve nën 16 vjeç, përveç kur thirren nga gjykata. Vendimi për zhvillimin e gjykimit me dyer të mbyllura duhet të shpallet publikisht.

Çelja dhe zhvillimi i seancës gjyqësore

Neni 174

Në ditën dhe në orën e caktuar palët ose përfaqësuesit e tyre janë të detyruar të njoftojnë gjykatën për praninë e tyre.

Përpara se të fillojë seanca gjyqësore sekretari ose nëpunësi gjyqësor thërret palët ose përfaqësuesit e tyre dhe i fton ata të zënë vendet e caktuara.

Neni 175

Pasi deklarohet çelja e seancës gjyqësore, gjykata verifikon paraqitjen e palëve dhe heton shkaqet kur njëra ose të dyja ato nuk janë paraqitur në seancë.

Në rast se mosparaqitja ka ndodhur për shkak sëmundjeje ose për ndonjë shkak tjetër të ligjshëm, gjykata shtyn gjykimin për një ditë tjetër.

Legjitimimi i palëve në proces

Neni 176

Gjykata verifikon legjitimimin si palë të personave ose të përfaqësuesve të tyre të paraqitur dhe kur është rasti i fton ata të plotësojnë aktet dhe dokumentet që rezultojnë me të meta, duke përfshirë këtu edhe aktet lidhur me përfaqësimin, gjetjen e personit dhe, kur e sheh të nevojshme, u cakton palëve një afat.

Drejtimi i hetimit gjyqësor nga kryetari i seancës

Neni 177

Kryetari i seancës gjyqësore drejton hetimin gjyqësor dhe bisedimet e palëve, në përputhje me rregullat e përcaktuara në këtë Kod.

Kur ndonjë nga palët bën vërejtje ndaj veprimeve të kryetarit të seancës, duke pretenduar se u kufizohen ose u shkelen të drejtat e tyre, këto duhet të pasqyrohen në procesverbal.

Sigurimi i rregullit dhe i qetësisë në seancë gjyqësore

Neni 178

Kryetari i seancës gjyqësore kujdeset për mbajtjen e rregullit e të qetësisë në seancë. Ai ka të drejtë të urdhërojë largimin nga salla e gjyqit të personave që prishin rregullin e qetësinë e zhvillimit të seancës gjyqësore. Kur prokurori ose avokati nuk u binden urdhrave të kryetarit të seancës gjyqësore, gjykata vë në dijeni organin përkatës të prokurorisë ose të këshillit drejtues të avokatisë dhe kërkon prej tyre marrjen e masave disiplinore. Gjykata mund të shtyjë seancën derisa të caktohet një prokuror ose një avokat tjetër.

Pasojat juridike të mosparaqitjes së palëve

Neni 179

Nëse paditësi ose asnjë nga palët, pa ndonjë shkak të arsyeshëm, nuk paraqiten në seancën e parë, si në veprimet përgatitore ashtu edhe në seancën gjyqësore, dhe rezulton se kanë dijeni rregullisht, gjykata apo gjyqtari i vetëm vendos pushimin e gjykimit.

Nëse i padituri nuk paraqitet në seancën e parë dhe paditësi nuk kërkon që gjykimi të zhvillohet në mungesë, gjykata cakton një seancë tjetër gjyqësore.

Nëse ky nuk paraqitet edhe në seancën tjetër gjyqësore dhe paditësi nuk kërkon që gjykimi të zhvillohet në mungesë, gjykata vendos pushimin e gjykimit.

Shpallja e trupit gjykues dhe shpjegimet e palëve

Neni 180

Pasi të jenë kryer veprimet e mësipërme, shpallet përbërja e trupit gjykues dhe zgjidhen kërkesat paraprake të palëve.

Gjykata në seancën e parë gjyqësore u kërkon palëve, që në bazë të fakteve të pretenduara prej tyre, të japin sqarimet e nevojshme, duke u vënë në dukje çështjet që nga pikëpamja procedurale i quan të nevojshme e të dobishme për gjykimin e çështjes.

Në fillim paditësi jep shpjegime rreth kërkesave të parashtruara në padi, pastaj i padituri dhe pjesëmarrësit e tjerë në proces. Secili prej tyre është i detyruar të përcaktojë faktet dhe provat mbi të cilat mbështeten pretendimet e prapësimet e tyre.

Ata mund të kërkojnë nga gjykata marrjen e provave të tjera, përveç atyre të caktuara në seancë përgatitore ose të marra në seancë gjyqësore, vetëm kur nga shpjegimet e palës tjetër ose nga rrethanat të dala rishtazi marrja e tyre është në dobi të gjykimit të çështjes.

Gjykata, kur e vlerëson të nevojshme, mund t'u japë palëve të interesuara një afat jo më shumë se 10 ditë për të përcaktuar faktet dhe provat e tjera.

Përfundimi i gjykimit nga i njëjti trup gjykues

Neni 181

Gjykata duhet të organizojë punën që gjykimi i çështjes të përfundojë nga i njëjti trup gjykues.

Kur për shkaqe të parashikuara nga paragrafi i tretë i nenit 62 të këtij Kodi, ose për shkaqe të tjera të përligjura, ndryshon përbërja e trupit gjykues, anëtarit i ri duhet të njihet me përmbajtjen e procesit gjyqësor, përveç kur kërkohet prej tij që çështja të shqyrtohet nga fillimi.

Kur ndryshon më shumë se një nga anëtarët e trupit gjykues, çështja fillon nga fillimi.

Paraqitja personalisht e palëve

Neni 182

Gjykata, në çdo fazë të gjykimit, ka të drejtë të kërkojë që palët të paraqiten personalisht për t'u pyetur, për rrethana që çmon se kanë rëndësi për zgjidhjen e çështjes, pavarësisht se kanë përfaqësues ose që gjykimi zhvillohet në mungesë të tyre.

Kur, me gjithë urdhrin e dhënë nga gjykata sipas paragrafit të mësipërm, pala e thirrur nuk është paraqitur pa ndonjë shkak të ligjshëm ose refuzon t'u përgjigjet pyetjeve që i bëhen, gjykata vlerëson qëndrimin e saj në harmoni me provat e tjera.

Zgjidhja e kërkesave të palëve

Neni 183

Për kërkesat e parashtruara nga palët sipas neneve 180 dhe 182 të këtij Kodi, gjykata shprehet me vendim. Në raste të veçanta, që paraqesin vështirësi gjykimi, ajo mund ta shtyjë deklarinimin e vendimit deri në tri ditë.

Gjykata, me vendim, lejon marrjen e provave dhe kur është rasti edhe mënyrën e marrjes së tyre. Refuzimi i marrjes së provës së kërkuar duhet të arsyetohet nga gjykata, pa e paragjykuar çështjen.

Zëvendësimi i palëve

Neni 184

Kur gjatë gjykimit del se padia është ngritur nga një person, që nuk ka të drejtë ta ngrejë, ose është ngritur kundër një personi ndaj të cilit nuk duhej të ngrihej, me kërkesën e palës së interesuar gjykata mund të lejojë zëvendësimin e paditësit ose të të paditurit të parë, me paditësin që i përket e drejta që të ngrejë padinë ose me të paditurin kundër të cilit duhej të ngrihej padia. Për këtë zëvendësim gjykata duhet të marrë më parë pëlqimin e të dy palëve dhe të personit që hyn në vend të tyre si palë.

Ndryshimi i shkakut ligjor dhe i objektit të padisë

Neni 185

Paditësi gjatë hetimit gjyqësor ka të drejtë të ndryshojë shkakun ligjor të padisë. Ai edhe pa e ndryshuar shkakun ligjor të saj, mund të shtojë, të pakësojë ose të ndryshojë objektin e padisë.

Kur ndryshimet e mësipërme bëhen në mungesën e të paditurit ose të personave të tretë të thirrur në gjykim, duhet t'u komunikohen atyre me shkrim.

Nuk quhet shtesë e objektit të padisë, kërkitimi i kamatës ose i të ardhurave të tjera të objektit.

Zgjerimi i provave

Neni 186

Kur për shkaqe të ligjshme duhet të shtyhet gjykimi i çështjes, dëshmitarët e paraqitur në ditën e caktuar pyeten, përveç kur gjykata e çmon të nevojshme të pyeten në një seancë tjetër së bashku me dëshmitarët që nuk janë paraqitur.

Neni 187

Pala që është deklaruar në mungesë, paraqitet në çdo moment të procesit gjyqësor, derisa nuk i është dhënë fund hetimit gjyqësor. Ajo mund të kërkojë që të kryhen veprime procedurale për llogari të saj lidhur me hetimin gjyqësor të zhvilluar më parë, kur vërteton pavlefshmërinë e thirrjes në gjyq ose mosparaqitjen për shkaqe të pavarura prej tij. Gjykata mund të pranojë kërkesat e kësaj pale për prova të tjera kur çmon se marrja e tyre është në dobi të hetimit të plotë e të gjithanshëm të çështjes.

Neni 188

Vendimi i gjykatës që pranon kërkesën për ndërpyetjen ose kërkesat e tjera, sipas nenit të mësipërm, i njoftohen palës në mungesë në afatet që cakton gjykata. Aktet dhe veprimet e tjera nuk i nënshtrohen njoftimit.

KREU III

PJESËMARRJA E PERSONAVE TË TRETË NË PROCESIN CIVIL

Ndërhyrja kryesore

Neni 189

Kushdo mund të ndërhyjë në një proces gjyqësor që zhvillohet ndërmjet personave të tjerë, kur pretendon për vete tërësisht ose pjesërisht sendin ose një të drejtë që është objekt i padisë në shqyrtim, ose që lidhet me përfundimin e gjykimit, duke ngritur padi kundër të dy palëve ose njëres prej tyre.

Neni 190

Për të ndërhyrë në një proces civil sipas nenit 189 të këtij Kodi, personi i tretë duhet të paraqitet në seancë përgatitore ose gjyqësore, duke i paraqitur gjykatës kërkesën e tij me shkrim ose duke e depozituar atë në sekretari dhe kur është rasti edhe prokurën e dokumentet provuese në aq kopje sa janë ndërgjyqësit. Gjykata urdhëron që ato t'u njoftohen palëve mundësisht pa shtyrë seancën gjyqësore.

Ndërhyrja dytësore

Neni 191

Kushdo mund të ndërhyjë në një proces gjyqësor që zhvillohet ndërmjet personave të tjerë, kur ka interes për të mbështetur njëren ose tjetrën palë, me të cilën bashkohet në gjykim për ta ndihmuar atë.

Thirrja e personit të tretë

Neni 192

Secila palë mund të thërresë në gjykimin e çështjes një person me të cilin mendon se e ka të përbashkët çështjen ose nga i cili mund të kërkohet një garanci ose shpërblim, që lidhet me përfundimin e çështjes.

Personi i tretë thirret me kërkesë të shkruar që paraqitet në seancën përgatitore ose në sekretarinë gjyqësore kur ka filluar shqyrtimi i padisë. Kërkesa i njoftohet menjëherë gjyqtarit i cili urdhëron që t'i njoftohet personit të tretë, mundësisht pa shtyrë seancën gjyqësore të caktuar.

Thirrja e personit të tretë lejohet kur ai ka banim të ditur brenda kufijve të Republikës së Shqipërisë dhe derisa nuk ka përfunduar gjykimi i çështjes në shkallë të parë.

Neni 193

Gjykata, kur çmon se procesi gjyqësor duhet të zhvillohet në prani të një personi të tretë, i cili rezulton se ka interes në çështje, e thërret atë dhe për këtë qëllim shtyn seancën gjyqësore.

Sekretari njofton atë me letërthirrje.

Neni 194

Gjykata pranon marrjen pjesë të personit të tretë në gjykimin civil me vendim të ndërmjetëm. Kundër vendimit që refuzon marrjen pjesë të personit të tretë mund të bëhet ankim i veçantë.

Të drejtat procedurale të personit të tretë

Neni 195

Personi i tretë ka të drejtë të kryejë të gjitha veprimet procedurale që u lejohen palëve, përveç atyre që përbëjnë disponim të objektit të padisë.

Me pëlqimin e të dy palëve personi i tretë që ka ndërhyrë vetë ose është thirrur në gjykatë nga njëra prej palëve mund të z[rë vendin e palës për të cilën ka ndërhyrë dhe kjo e fundit të dalë jashtë gjyqimit.

Neni 196

Vendimi që jepet pas ndërhyrjes dytësore ose thirrjes së personit të tretë ka efekt kundërt tij si përsa u përket marrëdhënieve të tij me personin që e ka thirrur ose për të cilin ka ndërhyrë për ta ndihmuar, ashtu dhe përsa u përket marrëdhënieve të tij me anën kundërshtare.

Neni 197

Nëse personi që është bërë garant paraqitet në gjyq dhe merr përsipër të zëvendësojë në çështje personin e garantuar, ky i fundit mund të kërkojë largimin e tij nga gjykimi, duke u përfaqësuar në gjykim nga garantuesi, në rast se palët nuk kanë kundërshtim.

Për këtë kërkim vendos gjykata por vendimi i saj mbi themelin e çështjes e shtrin efektin edhe ndaj personit të garantuar.

Dalja jashtë gjyqimit e personit të paditur

Neni 198

Personi që paditet për pagimin e një detyrimi ose për dorëzimin e një sendi ose për njohjen e një të drejte reale, për të cilat ka pretendime edhe një i tretë, ka të drejtë ta thërresë këtë në gjykim me qëllim

që çështja të gjykohet midis paditësit e këtij personi dhe të kërkojë nga gjykata të dalë jashtë gjykimit duke pranuar të derdhë detyrimin ose të depozitojë sendin apo të njohë të drejtën reale, në vendin e mënyrën e caktuar prej saj.

Dalja e të paditurit jashtë gjykimit bëhet me leje të gjykatës.

Kur personi i tretë nuk pranon të marrë pjesë në gjykim vendoset pushimi i çështjes dhe shuma e derdhur ose sendi i depozituar i dorëzohen paditësit.

Kalimi procedural

Neni 199

Kur njëra nga palët vdes, çështja vazhdon nga ose kundër trashëgimtarëve të saj.

Kur pala që është person juridik mbaron, çështja vazhdon nga ose kundër personit juridik a fizik, të cilit i kanë kaluar të drejtat e detyrimet e personit juridik që ka mbaruar.

Neni 200

Kur gjatë zhvillimit të gjykimit e drejta që është në konflikt i kalon një personi tjetër me akt ndërmjet të gjallëve ose me titull të posaçëm, procesi gjyqësor vazhdon midis po atyre palëve që ishin në fillim.

Personi të cilit i ka kaluar e drejta në konflikt mund të ndërhyjë ose të thirret në gjykim si person i tretë, ose mund të zëvendësojë në gjykim palën nga e cila i ka kaluar e drejta në konflikt, por vetëm në kushtet e parashikuara nga ky Kod.

Vendimi i dhënë ka fuqi edhe kundër personit të cilit i ka kaluar e drejta në konflikt, me përjashtim të rastit kur e drejta e pronësisë mbi një send të luajshëm është fituar me mirëbesim (neni 166 i Kodit Civil) dhe në zbatimin e rregullave mbi regjistrimin e sendeve.

Heqja dorë nga gjykimi dhe nga e drejta e padisë

Neni 201

Paditësi në çdo fazë të gjykimit mund të heqë dorë nga gjykimi i padisë. Në këtë rast gjykata vendos pushimin e gjykimit.

Paditësi në çdo fazë të gjykimit mund të heqë dorë krejtësisht ose pjesërisht nga e drejta e padisë. Në këtë rast padia rrëzohet dhe paditësi nuk ka të drejtë të ngrejë përsëri po këtë padi. Heqja dorë nga e drejta e padisë përpara Gjykatës së Apelit sjell si rrjedhojë prishjen e vendimit të gjykatës të shkallës së parë dhe rrëzimin e padisë.

KREU IV SIGURIMI I PADISE

Kur lejohet sigurimi i padisë

Neni 202

Me kërkesën e paditësit, gjykata lejon marrjen e masave për sigurimin e padisë, kur ka arsye të dyshohet se ekzekutimi i vendimit për të drejtat e paditësit do të bëhet i pamundur ose i vështirë.

Sigurimi i padisë lejohet kur:

- a) padia mbështetet në prova me shkresë,
- b) paditësi jep garanci, në masën dhe në llojin e caktuar nga gjykata, për dëmin që mund t'i shkaktohet të paditurit nga sigurimi i padisë.

Garancia mund të kërkohej edhe për rastin e parashikuar nga shkronja “a” e këtij neni.

Neni 203

Sigurimi i padisë lejohe për të gjitha llojet e padive dhe në çdo fazë të gjykimit, derisa vendimi të marrë formë të prerë. Sigurimi i padisë lejohe edhe nga Gjykata e Apelit, kur padia është duke u shqyrtuar prej saj.

Neni 204

Sigurimi i padisë mund të kërkohet edhe përpara ngritjes së padisë në gjykatën e vendit ku ka banimin paditësi, ose ku ndodhet pasuria me të cilën do të sigurohet padia.

Në këtë rast gjykata cakton një afat jo më shumë se pesëmbëdhjetë ditë, brenda të cilit duhet të paraqitet padia në gjykatë.

Neni 205

Sigurimi i padisë mund të lejohe për të gjithë padinë, ose vetëm për ato pjesë të saj, që gjykata i gjen të bazuara, në përputhje me rregullat e parashikuara në nenin 202 të këtij Kodi.

Kërkesa, si rregull, shqyrtohet në prani të palëve, por në raste të veçanta ose të ngutshme, mund të shqyrtohet edhe pa u thirrur pala tjetër.

Llojet e masave për sigurimin e padisë

Neni 206

Sigurimi i padisë bëhet:

- a) me sekuestrimin e sendeve të luajtshme dhe të paluajtshme si dhe të kredive të debitorit;
- b) me marrjen nga ana e gjykatës të masave të tjera të përshtatshme, duke përfshirë edhe pezullimin e ekzekutimit.

Gjykata mund të lejojë sigurimin e padisë me disa nga llojet e ndryshme të masave të sigurimit, por gjithmonë për një shumë të përgjithshme jo më të madhe se atë të padisë.

Sekuestër nuk mund të vihet mbi sende që, sipas nenit 529 të këtij Kodi, nuk mund të sekuestrohen.

Ndryshimi dhe zëvendësimi i masave për sigurimin e padisë

Neni 207

Gjykata me kërkesën e njëres nga palët mund të zëvendësojë një masë sigurimi me një tjetër, pasi më parë të ketë dëgjuar edhe palën kundërshtare.

Në këtë mënyrë veprohet edhe kur gjykata vendos heqjen e masës së sigurimit, kur çmon se është zhdukur shkaku për të cilin është vënë ajo.

Ekzekutimi i masave për ekzekutimin e padisë

Neni 208

Vendimet për sigurimin e padisë ekzekutohen sipas rregullave të caktuara në këtë Kod për ekzekutimin e vendimeve mbi sendet e luajtshme dhe të paluajtshme.

Ankimi

Neni 209

Kundër vendimit të gjykatës që ka vendosur pranimin e kërkesës për sigurimin e padisë, për ndryshimin ose heqjen e sigurimit të padisë, mund të bëhet ankimi i veçantë. Ankimi i vendimit të sipërm nuk pengon vazhdimin e shqyrtimit të padisë.

Neni 210

Ankimi kundër vendimit që lejon masën e sigurimit, nuk pezullon ekzekutimin e tij. Ankimi kundër vendimit me të cilin zëvendësohet ose hiqet masa e sigurimit, pezullon ekzekutimin e tij.

Rënia e masës së sigurimit të padisë

Neni 211

Kur padia për të cilën është lejuar masa e sigurimit, nuk është ngritur brenda afatit të caktuar nga gjykata ose gjyqtari, masa e sigurimit quhet se ka rënë nga fuqia.

Kur vendoset refuzimi i padisë ose pushimi i gjykimit të saj, gjykata vendos heqjen e sigurimit të padisë, e cila zbatohet kur vendimi të marrë formën e prerë.

Garancia e dhënë sipas nenit 202 të këtij Kodi, i kthehet paditësit, në rast se pala tjetër brenda pesëmbëshjetë ditëve pasi vendimi të ketë marrë formën e prerë, nuk paraqit padi për shpërblimin e dëmit të ardhur për një shkak të tillë.

Ligjërimi i masës së sigurimit të padisë

Neni 212

Kur në vendimin përfundimtar padia pranohet, gjykata vendos edhe ligjërimin e sigurimit të padisë.

Kur si masë sigurimi të padisë është vendosur sekuestrimi, ajo kthehet në sekuestrim ekzekutiv, pasi vendimi përfundimtar të marrë formën e prerë.

KREU V

RREGULLA TË PËRGJITHSHME PËR MARRJEN E PROVAVE

Lejimi i provave

Neni 213

Në zbatim të nenit 12 të këtij Kodi, gjykata me vendim lejon palët të provojnë faktet mbi të cilat i bazojnë kërkimet dhe pretendimet e tyre, duke paraqitur në gjykatë vetëm ato prova që janë të domosdoshme e që kanë lidhje me çështjen e gjykimit.

Pohimi gjyqësor

Neni 214

Pohimet e bëra në gjykatë prej palëve apo prej përfaqësuesve të tyre, çmohen nga gjykata pa nënveftësuar provat e tjera dhe rrethanat e çështjes.

Letërporosia

Neni 215

Kur prova duhet të merret jashtë territorit të veprimtarisë së gjykatës, kjo i delegon kompetencat e saj gjykatës së vendit ku ndodhet prova, përveç kur palët e kërkojnë bashkarisht që për këtë qëllim të delegohet njëri prej anëtarëve të trupit gjykues.

Në vendimin e gjykatës caktohet një afat brenda të cilit duhet të merret prova dhe caktohet seanca tjetër për vazhdimin e gjykimit.

Neni 216

Prova merret nga gjyqtari i caktuar prej kryetarit të gjykatës që i është drejtuar kërkesa, duke pasqyruar veprimet e kryera në procesverbal, i cili i dërgohet gjykatës në afatin e caktuar.

Palët janë të lira të marrin pjesë në marrjen e provës.

Deklaratat e palëve dhe të dëshmitarëve merren në vetën e parë dhe pasi i lexohen deklaruesit, nënshkruhen prej tij.

Neni 217

Gjyqtari që procedon për marrjen e provës edhe kur delegohet sipas nenit 215 të këtij Kodi, zgjedh me vendim të gjitha çështjet që dalin gjatë marrjes së provës.

Dëshmitari që nuk flet ose nuk dëgjon

Neni 218

Kur merret në pyetje një person që nuk flet ose nuk dëgjon, në qoftë se pyetja e tyre nuk mund të bëhet me shkrim, gjykata thërret një person që i kupton shenjat e personit që merret në pyetje.

Ndihma juridike nga gjykatat e shteteve të huaja

Neni 219

Kur është e nevojshme të kryhet një veprim procedural gjyqësor jashtë kufijve të Republikës së Shqipërisë, për sqarimin e rrethanave, kostatimin e fakteve, dërgimin e një dokumenti apo për arsye të tjera që gjykata e quan të nevojshme për sqarimin e çështjes në gjykim, gjykata nëpërmjet Ministrisë së Drejtësisë të Republikës së Shqipërisë i kërkon ndihmën juridike përkatëse organit kompetent të shtetit tjetër.

Kur veprimi procedural juridik mund të kryhet nga përfaqësia diplomatike ose konsullore e Republikës së Shqipërisë, kërkesa i drejtohet kësaj të fundit.

Kërkesa e sipërme duhet të përcaktojë çështjet për të cilat kërkohet ndihma juridike dhe të përmbajë të dhënat e nevojshme për plotësimin e ndihmës juridike.

Kur midis dy shteteve ka marrëveshje për dhënien e ndërsjellë të ndihmës juridike, zbatohen dispozitat e kësaj marrëveshjeje.

Zbatimi i ligjit të huaj

Neni 220

Në rast se për gjykimin e një çështjeje është e nevojshme të zbatohen ligjet e një shteti tjetër, gjykata duhet të bëjë të gjitha përpjekjet për t'i gjetur dhe zbatuar ato sipas përmbajtjes së tyre.

Kur çdo përpjekje e gjykatës sipas paragrafit të parë të këtij neni është e pasuksesshme dhe asnjë nga palët nuk kanë mundur t'ia sigurojnë gjykatës dispozitat e kërkuara, të vërtetuara nga organet kompetente të shtetit tjetër, gjykata vendos sipas legjislacionit shqiptar.

Ndihma juridike për gjykatat e shteteve të huaja

Neni 221

Gjykatat shqiptare u sigurojnë ndihmë juridike gjykatave të shteteve të tjera me kërkesën e tyre. Ndihma juridike nuk mund të jepet kur:

- a) Dhënia e saj nuk pajtohet me parimet themelore të legjislacionit shqiptar në fuqi.
- b) Objekti i kërkesës nuk është në kompetencën e gjykatave shqiptare.

Neni 222

Kërkesa për dhënien e ndihmës juridike të bërë nga gjykata e një shteti të huaj duhet të përmbajë kushtet e parashikuara nga neni i mësipërm, të jetë hartuar në gjuhën shqipe ose të jetë përkthyer në këtë gjuhë dhe t'i jenë bashkëngjitur shpenzimet e nevojshme për përkthim. Në rast të kundërt gjykata ose marrësi mund të refuzojë kryerjen e veprimeve të kërkuara.

Kur ndërmjet dy shteteve ka marrëveshje për dhënien e ndërsjellë të ndihmës juridike, zbatohen dispozitat e kësaj marrëveshjeje.

Marrja e provave të tretë

Neni 223

Gjykata, me kërkesën e palës së interesuar, mund të urdhërojë palën tjetër ose një person të tretë që nuk merr pjesë në çështje, të paraqesë në gjykim një dokument ose një send tjetër, kur çmohet e nevojshme prej saj.

Në këtë rast gjykata jep udhëzimet e nevojshme për kohën, vendin dhe mënyrën e paraqitjes së tyre. Pala që ka kërkuar marrjen e dokumentit është e detyruar të tregojë me hollësi të gjitha rrethanat që bëjnë të besueshme se ku ndodhet dokumenti, karakteristikat e tij, si dhe faktet që do të provohen me këtë dokument.

Shpenzimet e nevojshme parapaguhën nga pala që ka bërë kërkesën.

Neni 224

Gjykata mund të kërkojë zyrtarisht nga organet e administratës shtetërore të dhëna me shkrim për akte dhe dokumente që ndodhen në atë organ dhe që është e nevojshme të shqyrtohen në procesin gjyqësor. Kur të dhënat e kërkuara përbëjnë sekret shtetëror, gjykata kërkon lejen e organit qendror nga i cili varet administrata shtetërore ku ndodhen të dhënat e kërkuara. Kur kërkesa refuzohet, kërkesa e palës quhet si e paparashtruar.

**KREU VI
EKSPERTËT****Mënyra e caktimit**

Neni 225

Caktimi i ekspertit bëhet nga gjykata duke marrë edhe mendimin e palëve e të pjesëmarrësve në gjykim. Vendimi për emërimin e ekspertit i bëhet i ditur këtij prej sekretarit gjyqësor, duke iu njoftuar edhe data për t'u paraqitur në seancën e caktuar.

Eksperti që nuk pranon të kryejë këtë detyrë, duhet t'i njoftojë gjykatës argumentet përkatëse të paktën pesë ditë përpara seancës gjyqësore.

Për rrethana të dala rishtazi palët kërkojnë menjëherë përjashtimin e ekspertit, duke parashtruar argumentet përkatëse.

Betimi

Neni 226

Gjykata përpara se eksperti të fillojë nga kryerja e detyrës, i kujton atij rëndësinë e funksioneve për të cilat është thirrur për t'i përmbushur dhe e fton të bëjë betimin se do të kryejë mirë e me nder detyrat që i janë besuar, me të vetmin qëllim që t'ia bëjë të ditur gjykatës të vërtetën.

Caktimi i detyrave

Neni 227

Gjykata, pasi merr edhe mendimin e palëve, i cakton ekspertit çështjet për të cilat duhet të merret mendimi i tij.

Eksperti ka të drejtë të njihet me materialet e çështjes, të marrë pjesë në seancë gjyqësore, të bëjë pyetje, të japë shpjegime dhe të kërkojë nga palët të marrë të dhëna nga të tretët brenda kufijve të nevojshëm për kryerjen e detyrës.

Eksperti mund të asistohet edhe nga ndihmës të tij, por përgjegjësia për saktësinë e ekspertimit i mbetet atij.

Kur sipas vendimit të gjykatës për kryerjen e ekspertimit është e nevojshme që eksperti të njihet me sende, evidenca, llogari e dokumente të tjera, palët mund të jenë të pranishme dhe mund t'i paraqitin ekspertit me shkrim mendime, vërejtje të specialistëve të tyre, të cilët mund të pyeten me cilësinë e dëshmitarit ose kërkesa që lidhen me plotësimin e detyrës, por gjithnjë brenda kompetencave të caktuara në vendimin e gjykatës.

Kryerja dhe vlerësimi i ekspertimit

Neni 228

Kur ekspertimi kryhet me praninë e gjykatës ose të gjyqtarit të deleguar mbahet procesverbal, por gjykata mund t'i kërkojë ekspertit që të japë përfundimet e ekspertimit në një raport me shkrim.

Kur ekspertimi kryhet pa pjesëmarrjen drejtpërdrejt të gjykatës, eksperti duhet të hartojë një raport me shkrim mbi ekspertizën e kryer, në të cilën duhet të gjejnë pasqyrim edhe vërejtjet e kërkesat e palëve. Deklaratat eventuale të palëve të përmendura në raport vlerësohen nga gjykata, duke pasur parasysh rregullat e parashikuara në nenin 29 të këtij Kodi.

Raporti duhet të depozitohet në sekretari në afatin e caktuar nga gjykata.

Përsëritja e ekspertimit

Neni 229

Kur shihet se ekspertimi është i metë ose i paqartë, si dhe kur ka ndryshim mendimesh midis ekspertëve, gjykata, kryesisht ose me kërkesën e ndonjëres nga palët, mund të kërkojë sqarime plotësuese ose të urdhërojë kryerjen e një ekspertimi të ri, duke thirrur ekspertë të tjerë.

Pasqyrimi i përfundimeve të ekspertimit

Neni 230

Mendimi i ekspertit duhet të jetë i arsyetuar.

Kur ekspertët janë të një mendimi, përfundimet e ekspertimit mund t'i parashtrijë njëri që caktohet prej tyre; kur ka ndryshim mendimesh midis ekspertëve, secili prej tyre duhet të parashtrijë vetë mendimin e tij. Pasi të kenë dhënë mendimin, ekspertëve mund t'u bëhen pyetje.

**KREU VII
DËSHMITARËT****Kufijtë e lejimit të provave me dëshmitarë**

Neni 231

Prova me dëshmitarë lejohet në të gjitha rastet, përveç kur ligji për vlefshmërinë ose provimin e një veprimi juridik kërkon shkresë.

Neni 232

Nuk lejohet prova me dëshmitarë kundër ose tej përmbajtjes së një akti zyrtar ose privat që përbën provë të plotë. Gjithashtu, nuk lejohet të provohet me dëshmitarë marrëveshja e palëve për ndryshimin e kontratës ose shuarja me anë pagimi ose faljeje e detyrimeve në të holla, që rrjedhin nga një kontratë që është bërë ose duhej bërë me dokument, edhe sikur shuma ose vlefja e paguar të jetë më e vogël se 50 000 lekë.

Rastet e lejimit të provës me dëshmitarë

Neni 233

Rregullat e caktuara në dy nenet e mësipërme nuk zbatohen dhe lejohet prova me dëshmitarë:

- a) kur dokumenti që kërkohet nga ligji për vlefshmërinë ose provimin e veprimit juridik ka humbur ose është prishur pa fajin e palës;
- b) kur ka një fillim prove me shkresë. Quhet fillim prove me shkresë çdo shkresë, që rrjedh nga ai, kundrejt të cilit drejtohet kërkimi dhe nga përmbajtja e së cilës del se fakti i pretenduar është pothuajse i vërtetë;
- c) kur veprimi juridik i bërë me shkresë është kryer:
 - në kundërshtim me ligjin, në mashtrim të ligjit;
 - nën ndikimin e mashtrimit, kanosjes, ose për shkak të një marrëveshje me keqbesim të bërë midis përfaqësuesit të një palë dhe palës tjetër;
 - nën ndikimin e nevojës së madhe të palës;
- ç) kur për shkak të rrethanave në të cilat është kryer veprimi juridik ose të marrëdhënieve të posaçme të palëve, nuk ka qenë e mundur të merrej prova me shkresë.

Neni 234

Kundër ose tej përmbajtjes së një veprimi juridik të bërë me shkresë, personi i tretë është i lirë në paraqitjen e provave. Kur njëra prej palëve kontraktuese pretendon se veprimi juridik është kryer vetëm në dukje, pa pasur qëllim që palët të krijojnë pasojë juridike, ose për të mbuluar një veprim tjetër juridik, të cilin palët e kanë dashur, prova me dëshmitarë lejohet në rastet kur ka provë me shkresë të lëshuar nga pala tjetër ose deklarime të bëra prej kësaj përpara institucioneve shtetërore, nga të cilat bëhet e besueshme se veprimi juridik është kryer vetëm për dukje.

Ndalimi i pyetjes si dëshmitar

Neni 235

Nuk mund të pyeten si dëshmitarë:

- përfaqësuesit e palëve në çështje, për rrethana për të cilat kanë marrë dënim nga të përfaqësuarit e tyre për shkak të detyrës së tyre si përfaqësues;
- personat që për shkak të metash fizike ose psikike nuk janë të aftë të kuptojnë drejt faktet që kanë rëndësi për çështjen dhe të bëjnë dëshmi të rregullt;
- bashkëshortët ende të pandarë, fëmijët, prindërit, gjyshërit, ose kushërinj, në vijë të drejtë ose të tërthortë deri në shkallë të dytë, përveç kur çështja ka lidhje me probleme personale e familjare, si dhe të miturit nën katërbëdhjetë vjeç, përveç kur thëniet e tyre janë të domosdoshme për zgjidhjen e çështjes.

Këta persona vendosin vetë nëse do të dëshmojnë dhe nuk mund të dënohen për refuzimin për të bërë dëshmi.

Rregullat për dëgjimin e dëshmitarëve

Neni 236

Dëshmitarët dëgohen nga gjykata në debatin gjyqësor. Në raste të veçanta ose për shkak sëmundjeje apo për shkak të punës së veçantë që bën dëshmitari, rrethana këto që e bëjnë të pamundur paraqitjen e tij në gjykim, gjykata mund të vendosë që pyetja e tij të bëhet jashtë qendrës së gjykatës nga një anëtar i trupit gjykues. Në këto raste pyetja e dëshmitarit bëhet përpara seancës gjyqësore të radhës dhe dëshmia e marrë lexohet në seancën gjyqësore. Pyetja e dëshmitarit bëhet kurdoherë në prani të palëve apo përfaqësuesve të tyre, të cilët njoftohen rregullisht.

Dëshmia e Presidentit të Republikës merret në selinë ku ai ushtron funksionin e Kryetarit të Shtetit.

Kur duhet të merret dëshmia e Kryetarit të Kuvendit Popullor, Kryetarit të Këshillit të Ministrave, Kryetarit të Gjykatës Kushtetuese ose Kryetarit të Gjykatës së Kasacionit, këta mund të kërkojnë të pyeten në selinë ku ushtrojnë detyrën e tyre.

Gjykata vlerëson thëniet e dëshmitarëve në harmoni ndërmjet tyre dhe me provat e tjera të marra gjatë shqyrtimit të çështjes.

Betimi

Neni 237

Kryetari i seancës gjyqësore, pasi të jetë siguruar për identitetin e dëshmitarëve, i ndërgjegjëson ata për rëndësinë e misionit e të betimit përpara gjykatës dhe u njofton atyre se janë të detyruar të tregojnë të vërtetën për çfarë ata dinë në lidhje me çështjen, i paralajmëron për përgjegjësinë që ata kanë për dëshmi të rreme. Ndërkohë, sekretari gjyqësor lexon formulën e betimit si më poshtë: “I ndërgjegjshëm, betohem se do të them të vërtetën dhe vetëm të vërtetën”. Dëshmitari në këmbë përgjigjet “Betohem” dhe pret jashtë sallës së gjyqit me porosinë të mos merren vesh me njëri-tjetrin.

Radha e pyetjes

Neni 238

Radha e pyetjes së dëshmitarëve caktohet nga kryetari i seancës duke mbajtur parasysh dëshmitarët e secilës palë. Ata pyeten një nga një në prani të palëve, pa praninë e dëshmitarëve që pyeten më vonë.

Neni 239

Dëshmitari pyetet më parë nga pala që e ka kërkuar thirrjen e tij dhe pastaj nga pala tjetër. Secila nga palët ka të drejtë t’i bëjë pyetje plotësuese dëshmitarit për të sqaruar apo plotësuar përgjigjet e dhëna nga ai. Në çdo rast palët i drejtojnë pyetje dëshmitarit, me leje dhe nëpërmjet gjykatës.

Gjykata mund të bëjë pyetje e të kërkojë sqarime kurdoherë që e konsideron të nevojshme për zgjidhjen e drejtë të çështjes.

Ballafaqimi i dëshmitarëve

Neni 240

Kur ndërmjet thënieve të dëshmitarëve ka mospërputhje të tilla që krijojnë vështirësi për zbulimin e të vërtetës, gjykata vetë ose me kërkesën e palëve bën ballafaqimin e dëshmitarëve të pyetur më parë.

Ripyetja e dëshmitarit

Neni 241

Pas mbarimit të dëshmisë dëshmitari mund të largohet me leje të gjykatës. Në rast se ripyetja e tij mund të jetë e nevojshme, atëherë gjykata urdhëron që ai të qëndrojë në sallë pa kontaktuar me dëshmitarët e tjerë.

Heqja dorë nga pyetja e dëshmitarit

Neni 242

Pala që ka kërkuar thirrjen e një dëshmitari mund të kërkojë që ai të mos pyetet. Kërkesa merret parasysh në rast se pala tjetër është dakort dhe kur gjykata çmon se pyetja e tij nuk do të jetë e nevojshme për sqarimin e çështjes.

Neni 243

Kur gjatë gjykimit të çështjes rezultojnë të sqaruara faktet dhe pretendimet e palëve, gjykata, vetë ose me kërkesën e tyre, mund të heqë dorë nga pyetja e dëshmitarëve të tjerë të thirrur për këtë qëllim.

Përdorimi i shënimeve prej dëshmitarit

Neni 244

Gjykata mund të lejojë dëshmitarin që të përdorë shënime ose të dhëna të tjera të shkruara, kur flasin për çështje që kanë të bëjnë me llogari e të dhëna që është e vështirë të mbahen mend.

Denoncimi për dëshmi të rreme

Neni 245

Në rast se një dëshmitar bën dëshmi të rreme përpara gjykatës, kjo vendos denoncimin në prokurori për ndjekje penale.

**KREU VIII
SHKRESAT****Fuqia provuese e shkresave**

Neni 246

Shkresat kanë fuqi provuese kur janë hartuar në formën e caktuar, kanë elementet e nevojshme për vlerën e tyre, nuk janë të copëtuara, të grisura ose të shuara, nuk kanë gërvishtje, ose shtesa midis rreshtave, ose çrregullime të tjera me shuarje dhe mund të lexohen.

Neni 247

Shkresa, kur është e dëmtuar në mënyrën e parashikuar në nenin e mësipërm, prezumohet se është bërë për të zhveftësuar vlerën provuese të saj, përveç kur provohet e kundërta.

Neni 248

Personi që paraqet dhe përdor si mjet provues një shkresë që ka ndryshime, duhet të vërtetojë se ndryshimet janë bërë nga ai që e ka nxjerrë shkresën, ose nga ai që mund t'i shërbejë si provë, ose nga ai që i ka kaluar e drejta, ose janë bërë nga dikush tjetër me porosi të këtyre.

Neni 249

Kur shkresa që paraqitet referon në një shkresë tjetër, ajo bashkohet me këtë, përveç kur shkresa që merret zëvendëson shkresën referuese ose përmban përmbajtjen e saj të plotë.

Kur shkresa që u mor ka përmbajtje të ndryshme nga shkresa referuese, atëherë parapëlqehet përmbajtja e kësaj të fundit.

Shkresa në ruajtje ose në pamundësi përdorimi

Neni 250

Në rastet kur prova me shkresë është në ruajtje për arsye ligjore ose pamundësi përdorimi dhe nuk mund të merret, gjykata ka të drejtë që përveç mjeteve të tjera, të lejojë të merret kopje e saj e legalizuar, e cila ka fuqi provuese sikurse edhe shkresa origjinale. Kur kjo më pas ka humbur, gjykata vendos të administrohet shkresa që vërteton njësinë me origjinalin.

Kopja e shkresës dhe origjinali i saj

Neni 251

Kopjet e shkresave kur saktësia e tyre vërtetohet nga personi kompetent kanë të njëjtën fuqi provuese me origjinalin.

Verifikimi në vend i përmbajtjes së shkresës

Neni 252

Në qoftë se për shkaqe të justifikuara është e vështirë marrja e provës në gjykim ose për shkak të rëndësisë së saj ose të natyrës së saj ekziston rreziku të humbasë ose të dëmtohet, gjykata mund të urdhërojë të verifikohet shkresa nga një anëtar i trupit gjykues ose të kontrollohet me letërporosi nga gjykata e vendit ku ndodhet shkresa ose të lejojë të merret fotokopje ose fotografia e vërtetuar.

Aktet zyrtare

Neni 253

Aktet zyrtare që përpilohen nga nëpunësi i shtetit ose personi që ushtron veprimtari publike, brenda kufijve të kompetencës së tyre dhe në formën e caktuar, përbëjnë provë të plotë të deklarimeve që janë bërë përpara tyre për faktet që kanë ngjarë në prani të tyre, ose për veprimet e kryera prej tyre. Lejohet të provohet e kundërta vetëm kur pretendohet se shkresa është e falsifikuar.

Neni 254

Aktet zyrtare që dalin nga organet shtetërore dhe që përmbajnë një urdhër, një vendim ose çdo masë tjetër të marrë prej tyre ose që tregojnë kryerjen e një veprimi nga ana e këtyre organeve, përbëjnë provë të plotë për përmbajtjen e tyre. Lejohet të provohet e kundërta vetëm kur pretendohet se shkresa është e falsifikuar.

Neni 255

Kopjet dhe shkurtimeve të akteve të përmendura në nenet 253 dhe 254, të vërtetuara sipas ligjit, kanë fuqi provuese sikundër edhe origjinali.

Neni 256

Shkresat e përpiluara nga nëpunësi i shtetit të huaj ose nga personi i huaj që ushtron veprimtari publike dhe që konsiderohen si ent publik në atë vend, kanë fuqi provuese që parashikohet në nenin 253.

Neni 257

Shkresat që përpilohen në bazë të nenit 253 për kryerjen ose vërtetimin e veprimit juridik, përsa u përket deklarimeve të palëve, përbëjnë provë të plotë për të gjithë.

Dispozitat e përmendura në paragrafin e mësipëm kanë fuqi për gjithçka që përmendet në shkresë, përderisa kanë lidhje të drejtpërdrejtë me objektin kryesor të shkresës. Ato që nuk kanë lidhje të drejtpërdrejtë konsiderohen si fillim prove me shkresë.

Shkresa e thjeshtë

Neni 258

Shkresa që është përpiluar nga një person zyrtar që nuk ka qenë kompetent ose që nuk është sipas formës së caktuar, ka fuqinë provuese të një shkrese të thjeshtë, në rast se është nënshkruar nga palët.

Neni 259

Shkresa e thjeshtë e nënshkruar nga personi që e ka lëshuar, përbën provë të plotë se deklaratimet që përmban janë të atij që e ka nënshkruar, në rast se personi kundër të cilit paraqitet shkresa pranon se është nënshkruar prej tij.

Neni 260

Shkresa private quhen edhe:

- librat e tregtarëve dhe profesionistëve që i mbajnë sipas Kodit Tregtar ose dispozitave të tjera;
- librat e avokatëve, noterëve, përmbaruesve, mjekëve, farmacistëve e të profesioneve të tjera, sipas dispozitave në fuqi.

Kur paraqiten si provë pjesë nga libri ose e tëra dhe përmbajnë edhe të dhëna që nuk kanë lidhje me objektin e gjyqimit, mund të merren ato pjesë të shkresës që kanë lidhje me atë.

Neni 261

Shkresa private merr datë të saktë kundrejt personave të tretë vetëm nga dita që është vërtetuar nga noteri ose nëpunësi publik kompetent sipas ligjit ose kur vdes një nga ata që e ka nënshkruar ose nuk ka qenë në gjendje fizike të shkruajë ose kur përmbajtja e tij thelbësore është përsëritur ose konstatuar në një akt zyrtar, si dhe nga dita në të cilën ka ngjarë ndonjë fakt tjetër që provon në të njëjtën mënyrë se shkresa është përpiluar në një datë të mëparshme.

Neni 262

Shkresa private përbën provë në favor të përpiluesit vetëm në qoftë se atë e paraqet pala kundërshtare ose në qoftë se bëhet fjalë për librat që përmenden në nenin 260.

Neni 263

Librat që përmenden në nenin 260, paragrafi 1 dhe 2, kur janë përpiluar në formën e caktuar, përbëjnë provë të plotë për sa shkruhet në to, për tregtarët ose personat e tjerë që detyrohen të mbajnë të njëjtat libra, por lejohet të provohet e kundërta kur pretendohet falsiteti. Megjithatë, kundër personave që nuk janë detyruar të mbajnë këto libra, përbëjnë provë të plotë për gjerësinë e pretendimeve, kur qenia e tyre është vërtetuar me një mënyrë tjetër dhe vetëm për një vit që nga dita e nënshkrimit, përveç kur i detyruari provon me nënshkrimin e vet përmbajtjen e tyre.

Detyrimi për paraqitjen e provës shkencore

Neni 264

Çdo ndërgjyqës detyrohet kryesisht të paraqesë shkresat që ka përdorur për të ndihmuar në gjykimin e çështjes.

Çdo ndërgjyqës ose person i tretë detyrohet të paraqesë shkresat që disponon dhe që mund t'i vlejnjë si provë, përveç kur ka shkaqe serioze dhe justifikon mosparaqitjen e tyre. Si shkaqe serioze konsiderohen veçanërisht rastet kur nuk lejohet për të dëshmuar.

Neni 265

Ekzekutimi i vendimit që urdhëron paraqitjen e shkresës bëhet sipas dispozitave që kanë të bëjnë me ekzekutimin për dorëzimin e sendit ose kryerjen e veprimit.

Kjo dispozitë zbatohet edhe kur shkresat ndodhen në një organ shtetëror ose në personat juridikë shtetërorë, përveç kur shkresa përbën sekret shtetëror.

Shkresa në gjuhë të huaj

Neni 266

Kur shkresa është në gjuhë të huaj, ajo paraqitet bashkë me përkthimin e saj në gjuhë shqipe, të legalizuar nga ambasada apo konsullata përkatëse ose nga organi tjetër kompetent.

Kur gjykata nuk mund ta kontrollojë vetë saktësinë e përkthimit, emëron përkthyes.

Detyrimi për të provuar se shkresa private është origjinale

Neni 267

Kur origjinaliteti i shkresës private vihet në dyshim, ai që e paraqet duhet ta provojë atë, përveç kur shkresa është aq e ndryshuar sa gjykata e ka të vështirë të konstatojë se është origjinale.

Personi ndaj të cilit paraqitet shkresa private është i detyruar të deklarojë menjëherë se e pranon ose jo origjinalitetin e nënshkrimit, ndryshe shkresa konsiderohet si e pranuar.

Në qoftë se njihet ose vërtetohet origjinaliteti i nënshkrimit, quhet se është vërtetuar origjinaliteti i përmbajtjes, me rezervën e goditjes së tij për falsitet.

Neni 268

Shkresa private mund të provohet si origjinale me çdo lloj mjete provues.

Procedura e krahasimit të shkresave

Neni 269

Kur bëhet krahasimi i shkresave, ai që paraqet provën detyrohet jo më vonë se dhjetë ditë përpara datës së caktuar për krahasim, t'i njoftojë ndërgjyqësit listën e shkresave me të cilat do të bëhet

krahasimi ose të depozitohet origjinalet në sekretarinë e gjykatës. Vërtetësia e këtyre shkresave nuk duhet të kundërshtohet.

Kur shkresat që mund të krahasohen i disponon pala kundërshtare ose personi i tretë, mund të kërkohet paraqitja e tyre. Në rast kundërshtimi zbatohen rregullat e parashikuara prej nenit 265 të këtij Kodi.

Ndërgjyqësi ose personi i tretë të cilit i mohohet origjinaliteti i shkrimit ose nënshkrimit, mund të detyrohet të shkruajë para gjykatës ose gjyqtarit të deleguar me letërporosi një tekst të caktuar me të cilin do të bëhet krahasimi. Teksti i bashkohet dosjes. Gjykata çmon lirisht mohimin e ndërgjyqësit ose personit të tretë të shkruajë ose të bëjë përpjekje për të ndryshuar shkrimin e tij.

Goditja për falsitet

Neni 270

Çdo shkresë mund të goditet për falsitet. Shkresat private mund të goditen për falsitet edhe kur nga krahasimi me të tjera vërtetohet se janë origjinale.

Denoncimi për ndjekje penale

Neni 271

Kur falsifikimi i atribuohet një personi të caktuar mund të bëhet denoncimi për ndjekje penale.

Neni 272

Kur krijohen dyshime serioze për falsifikim ndaj një personi konkret edhe nëse shkresa që paraqitet si e falsifikuar vlerësohet si thelbësore për sqarimin e çështjes, gjykata ka të drejtë të pezullojë gjykimin e saj deri në përfundimin e gjykimit të çështjes penale, ose të urdhërojë të paraqiten prova për falsifikimin.

Provimi i falsitetit të një shkrese

Neni 273

Kush pretendon falsitetin e një shkrese, është njëkohësisht i detyruar të paraqesë ato shkresa që vërtetojnë falsitetin dhe të tregojë emrat e dëshmitarëve ose mjetet e tjera provuese, përndryshe pretendimi tij është i papranueshëm.

Neni 274

Kur shkresa paraqitet si e falsifikuar, pa treguar personin të cilit i atribuohet falsiteti, gjykata urdhëron marrjen e provave, vetëm kur ai që paraqet shkresën këmbëngul që të nxirret si provë dhe çmohet se ka rëndësi thelbësore për sqarimin e çështjes.

Neni 275

Sekretaria e gjykatës dërgon menjëherë kopjen e çdo vendimi që shpall shkresën si të falsifikuar te prokurori dhe në organin shtetëror që ka nxjerrë shkresën.

Shkresa që shpallet e falsifikuar nuk i jepet ndërgjyqësit, por mbetet në arkivin e gjykatës, së bashku me vendimin që shpall shkresën të falsifikuar. Në këto raste sekretari shënon mbi shkresë se ajo është e falsifikuar.

Kur jepet kopja e saj, ajo përmban edhe shënimin që përmendet në paragrafin e sipërm.

Neni 276

Personat që nuk marrin pjesë në çështje, kur u kërkohet një shkresë që ndodhet pranë tyre dhe nuk ka mundësi ta paraqitin brenda afatit që u ka caktuar gjykata, janë të detyruar të njoftojnë gjykatën për mosparaqitjen e shkresës në afat, duke treguar edhe shkaqet. Gjkata, kur nuk i gjen me vend shkaqet e treguara, si dhe kur nuk është lajmëruar se dokumenti i kërkuar nuk ka mundësi të dërgohet, ka të drejtë të dënojë personat përgjegjës, sipas nenit 167 të këtij Kodi.

Neni 277

Pala kundër së cilës është paraqitur si provë një shkresë mund të kundërshtojë vërtetësinë e saj në njërin nga këto mënyra:

- a) duke mohuar shkrimin ose nëshkrimin e saj në shkresën e thjeshtë;
- b) duke deklaruar se nuk di që shkrimi ose nëshkrimi në shkresën e thjeshtë të jetë e trashëgimlënësit të saj ose i personit nga i cili ajo heq të drejta;
- c) duke pretenduar se dokumenti është i falsifikuar.

Filmat fotografikë, kinematografikë e regjistrime të tjera

Neni 278

Filmat fotografikë ose filmat kinematografikë, kasetat e çdo lloji, si dhe çdo lloj tjetër regjistrimi, mund të përbëjnë provë për ngjarjet e sendet që janë regjistruar, kur gjykata bindet për saktësinë e vërtetësinë e tyre. Për këtë qëllim ajo mund të thërrasë edhe ekspertë kompetentë.

Neni 279

Fotografitë ose fotokopjet e shkresave kanë fuqi të njëjtë me origjinalin, përderisa saktësia e tyre vërtetohet nga personi, që sipas ligjit është kompetent të nxjerrë kopje.

Neni 280

Gjkata, pas kontrollimit të vërtetësisë së dokumentit, me vendimin që jep gjatë gjykimit ose me vendimin përfundimtar, shprehet nëse dokumenti është ose jo i vërtetë. Kur rezulton se dokumenti nuk është i vërtetë, gjykata e përjashton këtë nga provat dhe, në qoftë se rezulton se dokumenti është i falsifikuar, ia dërgon prokurorit për të bërë ndjekje penale.

Gjkata, me vendimin që pranon se dokumenti është i vërtetë, dënon palën që ka pretenduar falsifikimin ose që ka mohuar shkrimin ose nëshkrimin e saj me gjobë deri në 50 000 lekë.

**KREU IX
POHIMET E PALËVE**

Neni 281

Pohimi gjyqësor mund të jetë i rastit ose i nxitur nëpërmjet pyetjeve të bëra në mënyrë zyrtare për një qëllim të tillë.

Neni 282

Pohimi gjyqësor i rastit mund të jepet në formë verbale ose në çdo akt procedural të nënshkruar personalisht nga pala.

Procedura e kërkimit të pohimeve të palëve

Neni 283

Pyetjet bëhen për fakte, rrethana dhe në mënyrë që të pohohen apo kundërshtohen pretendimet e palëve.

Gjykata, për pranimin e pyetjeve procedon në mënyrën dhe afatet e caktuara në vendimin e saj të ndërmjetshëm.

Nuk lejohen të bëhen pyetje mbi fakte të ndryshme nga ato të formuluar në vendimin e gjykatës, përveç pyetjeve për të cilat palët bien dakort dhe që gjykata çmon se janë të dobishme për procesin gjyqësor. Gjykata mund në çdo rast të kërkojë sqarimet e nevojshme për përgjigjet e dhëna.

Neni 284

Pala e pyetur duhet të përgjigjet vetë personalisht. Ajo nuk mund të përdorë shënime të shkruara e të parapërgatitura. Megjithatë, gjykata mund të lejojë të përdoren shënime ose të dhëna të tjera të shkruara, kur flasin për çështje që kanë të bëjnë me llogari e të dhëna që është vështirë të mbahen mend.

Mosparaqitja dhe refuzimi i përgjigjes nga pala

Neni 285

Kur pala e pyetur nuk paraqitet ose refuzon të përgjigjet pa shkaqe të justifikuara, gjykata duke vlerësuar edhe provat e tjera, mund t'i marrë si të pranuar faktet e parashtruara në pyetjet. Kur mosparaqitja e palës për t'u përgjigjur është me arsye, gjykata vendos shtyrjen e seancës ose marrjen e përgjigjeve edhe jashtë seancës gjyqësore.

KREU X

KËQYRJA E PERSONAVE, SENDEVE DHE KËQYRJA NË VEND, EKSPERIMENTIMI

Neni 286

Kur çmohet e nevojshme nga gjykata që një person ose një send të këqyren drejtpërdrejt prej saj, kryesisht ose me kërkesën e palëve, vendos që të bëhet këqyrja në vend e tyre me ose pa ekspertë.

Procedura e këqyrjes

Neni 287

Këqyrja e personave, e vendeve, e sendeve të luajtshme ose të paluajtshme, bëhet me vendim të gjykatës, në të cilën caktohet koha, vendi dhe mënyra e këqyrjes.

Këqyrja në vend bëhet nga vetë gjykata ose nga gjyqtari i deleguar prej saj ose nga gjyqtari i vendit ku do të bëhet këqyrja. Kur është e nevojshme mund të jetë i pranishëm edhe një ekspert teknik, i cili vepron sipas rregullave të parashikuara në kreun VI të pjesës së dytë të këtij Kodi.

Për kryerjen e këqyrjes palët njoftohen rregullisht.

Mosprekja e dinjitetit personal

Neni 288

Gjykata në këqyrjen e një personi duhet të bëjë kujdes që të mos preket dinjiteti personal. Ajo mund të mos jetë vetë e pranishme dhe të ngarkojë me këtë detyrë një ekspert të përshtatshëm.

Kryerja e prodhimeve fotografike dhe e filmimeve

Neni 289

Gjykata mund të vendosë që të kryhen edhe riprodhime fotografike të objekteve, dokumenteve dhe sendeve, dhe kur është e nevojshme dhe e mundshme edhe filmime të tyre ose të përdorë mjete e veprime të tjera mekanike.

Gjykata për t'u siguruar në ekzistencën e një fakti mund të urdhërojë që kjo të verifikohet duke proceduar në një mënyrë të caktuar për riprodhimin e tij, duke siguruar prova me anë fotografish ose me filmime. Gjykata drejton vetë eksperimentin, ose kur e sheh me vend ia beson këtë një ekspertit duke zbatuar rregullat për emërimin dhe përgjegjësinë e ekspertit, të parashikuara në këtë Kod.

E drejta e gjykatës për të siguruar sende e të dhëna të nevojshme në këqyrje

Neni 290

Gjatë këqyrjes ose eksperimentit gjykata, kur e sheh të nevojshme, mund të dëgjojë dëshmitarë për të marrë të dhëna dhe për të siguruar paraqitjen e sendeve, si dhe të marrë masa për të hyrë në vende që duhet të ekspozohen ose të shqyrtohen nga gjykata.

Ajo mund të urdhërojë futjen në vendet që janë në pronësi ose në posedimin e personave që nuk lidhen me proces gjyqësor, mund të dëgjojë këta të fundit, duke marrë masat e nevojshme që të mos dëmtohen interesat e tyre.

Përmbajtja e procesverbalit të këqyrjes

Neni 291

Për këqyrjen në vend dhe në çdo këqyrje tjetër që bëhet jashtë gjykatës mbahet procesverbal në të cilin tregohen palët që kanë marrë pjesë, pretendimet dhe vërejtjet e tyre rreth këqyrjes dhe përfundimi i këqyrjes. Procesverbali nënshkruhet, sipas rastit, nga të gjithë gjyqtarët ose nga gjyqtari i vetëm, si dhe nga palët dhe personat e tjerë të ndodhur gjatë këqyrjes.

KREU XI**SIGURIMI I PROVËS (PARAPROVA)****Kur mund të kërkohet sigurimi i provës**

Neni 292

Kur një provë, nga e cila varet zgjidhja e mosmarrëveshjes ose që ndikon në sqarimin e saj, ka rrezik të zhduket ose të vështirësohet marrja e saj, me kërkesën e palës së interesuar, mund të urdhërohet marrja më përpara.

Paraqitja dhe përmbajtja e kërkesës

Neni 293

Kërkesa për sigurimin e provës paraqitet në gjykatën që shqyrton çështjen dhe, në rast se padia nuk është ngritur, në gjykatën e vendit ku ka banim personi që do të pyetet ose ku ndodhet sendi që duhet të këqyret.

Neni 294

Në kërkesën për sigurimin e provës duhet të tregohen: prova që do të merret, rrethanat për vërtetimin e të cilave shërben ajo dhe arsyet që e justifikojnë marrjen e saj më përpara.

Kopja e kërkesës i komunikohet palës tjetër, përveç kur kjo nuk dihet ose kur marrja e provës nuk lejon shtytje.

Përmbajtja e vendimit të gjykatës

Neni 295

Vendimi me të cilin pranohet kërkesa për sigurimin e provës duhet të tregojë provën që do të merret dhe mënyrën e marrjes së provës.

Kundër vendimit të gjykatës me të cilin refuzohet kërkesa për sigurimin e provës, mund të bëhet ankim i veçantë.

Neni 296

Mosparaqitja e palës që ka kërkuar marrjen e provës sjell rrëzimin e kërkesës, përveç kur e kërkon pala tjetër, ose gjykata çmon se është në dobi të gjykimit.

Për mënyrën e marrjes së provës dhe për fuqinë e saj provuese zbatohen rregullat e përgjithshme.

Shpenzimet për marrjen e provës parapaguhet nga kërkuesi dhe, në përfundim të gjykimit i ngarkohen palës, sipas rregullave të përgjithshme.

KREU XII

PEZULLIMI E PUSHIMI I GJYKIMIT

a. Pezullimi i gjykimit

Neni 297

Gjykata vendos pezullimin e gjykimit kur:

a) çështja nuk mund të zgjidhet para se të zgjidhet një çështje tjetër penale, civile ose administrative;

b) kërkohet nga të dyja palët;

c) njëra nga palët vdes ose mbaron personi juridik;

ç) njëra nga palët nuk ka ose më vonë ka humbur zotësinë juridike për të vepruar si palë dhe shihet e nevojshme t'i emërohet një përfaqësues ligjor;

d) parashikohet shprehimisht në ligj;

Gjatë pezullimit nuk mund të kryhen veprime procedurale.

Neni 298

Në rastet e parashikuara nga shkronjat "c" dhe "ç" të nenit të mësipërm, pezullimi i gjykimit vazhdon gjersa të paraqitet për të marrë pjesë në çështje, ose të thirret nga pala kundërshtare, personi që hyn në të drejtat ose përfaqësuesi ligjor i palës që ka humbur zotësinë për vepruar si palë.

Në rastet e parashikuara nga shkronjat "a", "b" dhe d të nenit të mësipërm, gjykimi i çështjes rifillon pasi të jenë zhdukur pengesat që shkaktuan pezullimin e tij. Në këto raste, edhe kur nuk është caktuar seanca e ardhshme, pala e interesuar i drejtohet gjykatës me kërkesë për vazhdimin e gjykimit. Gjykata cakton datën e seancës për vazhdimin e gjykimit dhe urdhëron që kjo t'u njoftohet palëve.

Gjykata mundet që edhe kryesisht të marrë masa për mënjanimin e këtyre pengesave. Gjykimi fillon nga veprimi procedural i mbetur në kohën e pezullimit të tij.

b. Pushimi i gjykimit

Neni 299

Gjykata vendos pushimin e gjykimit kur:

- a) Asnjëra prej palëve nuk kërkon brenda gjashtë muajve rifillimin e gjykimit të pezulluar me kërkesën e tyre, kur gjykata nuk ka caktuar në vendimin e pezullimit një seancë të ardhshme.
- b) Paditësi heq dorë nga gjykimi i padisë.
- c) Pushimi i gjykimit parashikohet shprehimisht në ligj.

Efektet juridike të pushimit të gjykimit

Neni 300

Pushimi i gjykimit sjell si pasojë anulimin e të gjitha veprimeve procedurale, duke përfshirë edhe vendimet që jepen gjatë gjykimit, por në rast se paditësi ngre përsëri të njëjtën padi, provat e mbledhura në gjykimin e pushuar mund të merren parasysh në gjykimin e kësaj padie, në qoftë se për marrjen rishitas të tyre ka vështirësi ose pengesa të pakapërcyeshme.

Pushimi i gjykimit nuk shuan padinë.

Ankimi

Neni 301

Kundër vendimit me të cilin vendoset pezullimi, pushimi ose refuzimi i rifillimit të gjykimit, mund të bëhet ankimi i veçantë në gjykatën e apelit, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe në ligj.

KREU XIII**PËRFUNDIMI I HETIMIT GJYQËSOR DHE DHËNIA E VENDIMIT****Përfundimi i hetimit gjyqësor**

Neni 302

Pasi të jenë shqyrtuar të gjitha provat që gjykata ka pranuar të merren, pyeten palët nëse kanë kërkesa të tjera në dobi të gjykimit të çështjes dhe në rast se ato nuk pranohen, gjykata i jep fund hetimit gjyqësor dhe fton palët të parashtrajnë pretendimet përfundimtare të tyre rreth çështjes në gjykim. Si rregull, ato i parashtrohen gjykatës me shkrim. Me kërkesën e palëve, kur kjo shihet me vend, gjykata u jep atyre një afat deri në 5 ditë, për të përgatitur parashtrësit e tyre.

Bisedimet përfundimtare

Neni 303

Në bisedimet përfundimtare, i pari e merr fjalën paditësi dhe ndërhyrësi dytësor që është bashkuar me atë e pas tij, i padituri e ndërhyrësi dytësor i bashkuar me atë dhe kur në çështje merr pjesë edhe ndërhyrësi kryesor, ai e merr fjalën pasi flasin paditësi dhe i padituri. Këta të fundit pas ndërhyrësit kryesor kanë të drejtë të marrin përsëri fjalën.

Prokurori në çështjet që ka ngritur vetë padi flet i pari, ndërsa në çështjet në të cilat ka marrë pjesë, e merr fjalën pas palëve.

Kërkesa për riçeljen e hetimit gjyqësor

Neni 304

Pasi i është dhënë fund hetimit gjyqësor, nuk mund të merren prova të tjera. Kur palët e shohin të nevojshme paraqitjen e tyre, kërkojnë çeljen e hetimit gjyqësor. Për këtë kërkesë vendos gjykata, sipas vlerësimit të rrethanave të çështjes.

Tërheqja e gjykatës në dhomën e këshillimit

Neni 305

Pasi palët kanë parashtruar përfundimet e kërkesat e tyre, gjykata deklaron tërheqjen e saj në dhomën e këshillimit për të dhënë vendimin përfundimtar.

Dhënia e vendimit

Neni 306

Në dhomën e këshillimit, kur bisedohet çështja dhe përpilohet vendimi, qëndrojnë vetëm gjyqtarët që përbëjnë trupin gjykues. Nuk lejohet që gjatë bisedimit të çështjes të hyjnë e të qëndrojnë aty, sekretari i seancës, ekspertë ose persona të tjerë.

Neni 307

Trupi gjykues, nën drejtimin e kryetarit të seancës, shtron për bisedim dhe vendos me radhë për të gjitha çështjet që janë shqyrtuar gjatë gjykimit.

Së pari voton gjyqtari më i ri në moshë dhe së fundi voton kryetari i seancës. Asnjë nga gjyqtarët nuk mund të abstenojë nga vendimi. Mendimi i gjyqtarit të mbetur në pakicë, i parashtruar me shkrim, bashkohet me vendimin.

Në rast se rreth një çështje propozohen disa zgjidhje e nuk krijohet shumica në votimin e parë, kryetari hedh në votë dy zgjidhje për të përjashtuar njërin e me radhë, derisa zgjidhjet të mbeten vetëm dy, për të cilat bëhet votimi përfundimtar.

Neni 308

Vendimi duhet të nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e trupit gjykues, që kanë marrë pjesë në dhënien e tij.

Në çështje të ndërlikuara, gjykata mund të shpallë vetëm dispozitivin e vendimit duke e dorëzuar atë të arsyetuar në sekretari jo më vonë se dhjetë ditë ose të shtyjë shpalljen e arsyetuar të vendimit deri në pesë ditë. Arsyetimi i vendimit bëhet nga kryetari i seancës, përveç kur ai ia beson këtë njërit prej anëtarëve të trupit gjykues.

Neni 309

Vendimi mbështetet vetëm në të dhëna që ndodhen në aktet dhe që janë shqyrtuar në seancë gjyqësore.

Gjykata çmon provat e marra gjatë gjykimit të çështjes, sipas bindjes së saj të brendshme, të formuar nga shqyrtimi i të gjitha rrethanave të çështjes në tërësinë e tyre.

Përmbajtja e vendimit të gjykatës

Neni 310

Vendimi duhet të përmbajë hyrjen, pjesën përshkruese-arsyetuese dhe pjesën urdhëruese.

I. Në hyrjen e vendimit duhet të përmenden:

1) gjykata që ka gjykuar çështjen,

2) trupi gjykues dhe sekretari,

3) koha dhe vendi i dhënies së vendimit,

4) palët, duke u shënuar identiteti dhe cilësia e tyre si paditës, i paditur, ndërhyrës si dhe përfaqësuesit e tyre,

- 5) emri i prokurorit, nëse ka marrë pjesë,
- 6) objekti i padisë,
- 7) kërkimet përfundimtare të palëve,
- 8) mendimi i prokurorit nëse ka marrë pjesë.

II. Në pjesën përshkruese-arsyetuese duhet të përmenden:

1) rrethanat e çështjes, ashtu siç janë konstatuar gjatë gjykimit, dhe përfundimet e nxjerra nga gjykata,

2) provat dhe arsyet në të cilat mbështetet vendimi,

3) dispozitat ligjore në të cilat bazohet vendimi.

III. Në pjesën urdhëruese, ndër të tjera, duhet të përmenden:

1) çfarë vendosi gjykata,

2) kujt i ngarkohen shpenzimet gjyqësore,

3) e drejta për të bërë ankim dhe afati për paraqitjen e tij.

Neni 311

Kur vendimi përmban detyrimin për dorëzimin e një sendi në natyrë ose detyrimin për kryerjen e një veprimi të caktuar, gjykata mund të tregojë në vendim afatin për ekzekutimin e vendimit.

Gjykata mund të caktojë një afat për ekzekutimin e detyrimit në të holla ose ta ndajë atë me këste, me kërkesën e palës së interesuar, duke pasur parasysh gjendjen pasurore të palëve dhe rrethanat e tjera të çështjes.

Ndreqja e gabimeve

Neni 312

Pas shpalljes së vendimit gjykata nuk mund ta anulojë ose ta ndryshojë atë. Ajo, me kërkesën e palëve ose kryesisht, mund të ndreqë në çdo kohë vetëm gabimet e bëra në shkrim ose në llogari ose ndonjë pasaktësi të dukshme të vendimit.

Gjykata, pasi thërret palët, në seancë, e shqyrton kërkesën sipas rregullave të këtij Kodi, jep vendim, i cili i bashkohet vendimit të ndrequr.

Kundër vendimit të dhënë për rastet e parashikuara në paragrafin e dytë të këtij neni, mund të bëhet ankim i veçantë në Gjykatën e Apelit.

Plotësimi i vendimit

Neni 313

Secila nga palët, brenda tridhjetë ditëve nga shpallja e vendimit, mund të kërkojë plotësimin e vendimit, në rast se gjykata nuk është shprehur mbi të gjitha kërkesat për të cilat pala ka paraqitur prova.

Gjykata e shqyrton kërkesën me të njëjtin trup gjykues, pasi thërret palët dhe jep këtë vendim plotësues.

Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim, sipas rregullave të përgjithshme.

Sqarimi dhe interpretimi i vendimit

Neni 314

Gjykata ka të drejtë të japë sqarime ose të bëjë interpretimin e vendimit që ajo ka dhënë kur ky është i errët dhe e kërkojnë palët.

Kërkesa për sqarimin dhe interpretimin e vendimit mund të paraqitet në çdo kohë, gjersa vendimi nuk është ekzekutuar.

Kundër vendimeve të mësipërme mund të bëhet ankim i veçantë sipas rregullave të përgjithshme.

Vendimet e ndërmjetme

Neni 315

Vendimet që jepen gjatë gjykimit dhe që nuk janë përfundimtare, mund të ndryshohen ose të revokohen nga gjykata që i ka dhënë, përveç kur në këtë Kod parashikohet se kundër tyre mund të bëhet ankim i veçantë.

Njoftimi i vendimeve

Neni 316

Vendimet e dhëna nga gjykata në përfundim të gjykimit si dhe vendimet e ndërmjetme, për të cilat është parashikuar e drejta e ankimit, u njoftohen palëve ose pjesëmarrësve të tjerë në proces, kur gjykimi është zhvilluar në mungesë të tyre, përveç kur parashikohet ndryshe në këtë Kod.

Njoftimi bëhet sipas rregullave të parashikuara në nenet 130 dhe 131 të këtij Kodi.

KREU XIV

VENDIME ME EKZEKUTIM TË PËRKOHSHËM

Rastet e dhënies së vendimeve me ekzekutim të përkohshëm

Neni 317

Vendimi i gjykatës mund të jepet me ekzekutim të përkohshëm, kur është vendosur:

- a) detyrimi për ushqim;
- b) për shpërblimin nga puna;
- c) për rivendosjen në posedimin e banesës bashkëshortore.

Vendimi mund të jepet me ekzekutim të përkohshëm edhe kur nga vonesa e ekzekutimit, paditësi mund të pësojë dëme të rëndësishme, që nuk mund të vihen në vend, ose kur ekzekutimi i vendimit do të bëhej i pamundur, ose do të vështirësohej së tepërmi. Në këtë rast gjykata mund të kërkojë që paditësi të japë një garanci.

Ankimi

Neni 318

Kundër vendimit me të cilin pranohet ose rrëzohet kërkesa për ekzekutim të përkohshëm të vendimit, mund të bëhet ankim i veçantë.

Rrjedhojat nga prishja e vendimit

Neni 319

Kur vendimi priset nga gjykata e apelit ose Gjykata e Kasacionit, ekzekutimi i përkohshëm pezullohet.

Në rast se pas prishjes së vendimit të parë padia rrëzohet dhe vendimi merr formë të prerë, gjyqftuesi i parë detyrohet t'i kthejë palës tjetër gjithçka që ka marrë me ekzekutim të përkohshëm të vendimit të parë.

TITULLI III
GJYKIMET E POSAÇME

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 320

Në përbërje të gjykatave të rretheve krijohen seksione të veçanta për gjykimin e:

- a) mosmarrëveshjeve administrative;
- b) mosmarrëveshjeve tregtare;
- c) mosmarrëveshjeve që lidhen me të miturit dhe familjen.

Neni 321

Presidenti i Republikës me propozimin e ministrit të Drejtësisë cakton gjykatat në të cilat do të krijohen këto seksione, si dhe zonat ku do të shtrijnë kompetencat ato, mbi bazën e bashkimit të kompetencave tokësore të një apo disa gjykatave të rretheve.

Ministri i Drejtësisë cakton numrin e gjyqtarëve për çdo seksion dhe kujdeset për kualifikimin e tyre sipas seksionit përkatës.

Neni 322

Kur është në interesin e një ndarje të drejtë të punës, kryetari i gjykatës së rrethit ose zëvendësi i tij, në periudha të caktuara, mund të ngarkojë gjyqtarët e caktuar në seksione edhe me gjykimin e çështjeve të një natyre tjetër, që nuk janë të kompetencës së seksioneve të ngritura në këtë gjykatë.

Neni 323

Dispozitat e pjesës së parë dhe të dytë të këtij Kodi janë të zbatueshme për të gjitha gjykimet e posaçme, përveç kur parashikohet ndryshe në këtë titull dhe në titullin IV të kësaj pjese.

KREU II
GJYKIMI I MOSMARRËVESHJEVE ADMINISTRATIVE

Kompetenca lëndore

Neni 324

Në kompetencën e seksioneve për gjykimet administrative janë:

- a) Padia me të cilën kërkohet shfuqizimi ose ndryshimi i një akti administrativ;
- b) Padia me të cilën kundërshtohet refuzimi i miratimit të një akti administrativ ose që lihet pa u shqyrtuar në afatin e caktuar, kundërshtimi i shtetasit në organin kompetent administrativ.

Neni 325

Padia sipas nenit 324 të këtij Kodi mund të ngrihet kur paditësi argumenton se akti administrativ është i paligjshëm dhe atij i cenohen interesat e të drejtat e tij.

Neni 326

Nuk mund të ngrihet padi në gjykatë për:

- aktet administrative që nxirren nga Qeveria e organet e tjera qendrore e lokale të administratës shtetërore, që përmbajnë një detyrim të përgjithshëm, përveç kur ato cenojnë të drejtat dhe interesat e ligjshme të shtetasve;
- aktet administrative, të cilat sipas kushtetutës janë në kompetencën e Gjykatës Kushtetuese;
- aktet administrative ndaj të cilëve nuk është ushtruar e drejta e ankimit brenda afatit ligjor.

Kompetencat tokësore

Neni 327

Padia kundër një akti administrativ shqyrtohet nga seksioni përkatës i gjykatës, në zonën e së cilës ka qendrën organi administrativ, ndaj të cilit drejtohet padia. Kur padia paraqitet në gjykatën, në territorin e së cilës ka qendrën organi administrativ, kjo ia dërgon jo më vonë se tri ditë gjykatës ku është krijuar seksioni për gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative.

Shqyrtimi i mosmarrëveshjes duhet të përfundojë brenda 30 ditëve nga dita e regjistrimit në gjykatë.

Afati

Neni 328

Afati për paraqitjen e padisë ndaj një akti administrativ është tridhjetë ditë nga dita e shpalljes ose e njoftimit të vendimit të organit më të lartë administrativ, që ka shqyrtuar ankesën në rrugë administrative, përveç kur ligji parashikon ankimin e drejtpërdrejtë në gjykatë. Në këtë rast afati fillon nga dita e shpalljes ose e njoftimit të aktit administrativ ndaj të cilit është paraqitur padia.

Kur organi administrativ më i lartë nuk ka shqyrtuar ankimin në afatin e caktuar me ligj ose kur organi kompetent administrativ nuk ka shqyrtuar kërkesën e shtetasit në afatin e caktuar me ligj dhe kundër aktit të tij parashikohet ankimi e drejtpërdrejtë në gjykatë, shtetasi ka të drejtë t'i drejtohet gjykatës brenda afatit të caktuar në paragrafin e parë të këtij neni edhe pse nuk i është dhënë për njëjtin për kërkesën ose ankesën e parashtruar.

Pezullimi i zbatimit të aktit administrativ

Neni 329

Paditësi mund t'i kërkojë gjykatës edhe pezullimin e zbatimit të aktit administrativ. Gjykata mund të lejojë pezullimin kur ekziston rreziku i shkakimit të një dëmi të rëndë dhe të pazëvendësueshëm për paditësin. Në të gjitha rastet gjykata duhet të arsyetojë vendimin e saj.

Bashkimi i padive

Neni 330

Disa padi mund të bashkohen në një padi të vetme, kur ato i drejtohen të njëjtit organ administrativ, kanë të njëjtin objekt dhe janë në kompetencën e një gjykate.

Vendimi i gjykatës

Neni 331

Gjykata në vendimin e saj përfundimtar vendos:

- rrëzimin e padisë kur akti administrativ gjendet i drejtë e i bazuar;

- konstatimin e pavlefshmërisë së aktit administrativ;
- anulimin pjesërisht ose tërësisht të aktit administrativ.

Neni 332

Gjykata duhet të argumentojë vendimin e saj, posaçërisht kur bëhet fjalë për paligjshmërinë apo pathemelësinë e aktit administrativ të ankimuar.

Ankimi

Neni 333

Kundër vendimit të gjykatës së rrethit mund të bëhet ankim sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod. Në përbërjen e këshillave gjyqësore të gjykatës së apelit që shqyrtojnë mosmarrëveshjet administrative, marrin pjesë gjyqtarë të specializuar në këtë fushë.

KREU III GJYKIMI I MOSMARRËVESHJEVE TREGTARE

Kompetencat

Neni 334

Në kompetencë të seksioneve për gjykimin e mosmarrëveshjeve tregtare pranë gjykatave të rretheve janë:

- a) mosmarrëveshjet midis shoqërive tregtare e ndërmjet tyre e tregtarëve, ndërmjet vetë tregtarëve, të rrjedhura nga kontratat, kur është veprimtari tregtare për të dyja palët;
- b) mosmarrëveshjet ndërmjet ortakëve të shoqërive të parashikuara në Kodin Tregtar dhe në çdo rast kur nuk është respektuar procedura e parashikuar nga ligji;
- c) mosmarrëveshjet lidhur me kontratën e tjetërsimit të të drejtave të pjesëtarëve të një shoqërie tregtare;
- ç) mosmarrëveshjet për të drejtën e emrit të firmës tregtare;
- d) shkelja e rregullave për konkurrencën e pandershme;
- dh) procedurat e falimentimit;
- e) mosmarrëveshjet që rrjedhin nga shpërbërjet e shoqërive;
- ë) pretendimet për një kambial, çek e letra të tjera të kësaj natyre, të parashikuara me ligj.

Neni 335

Padia sipas nenit 334 të këtij Kodi shqyrtohet nga seksioni përkatës i gjykatës së rrethit, në zonën e së cilës ka qendrën personi juridik a fizik tregtar i paditur, përveç kur palët në kontratë kanë caktuar një gjykatë tjetër, që edhe ajo është kompetente.

Kur padia paraqitet në gjykatën e rrethit në territorin e së cilës ka qendrën personi juridik a fizik tregtar, kjo ia dërgon atë jo më vonë se tri ditë gjykatës ku është krijuar seksioni për gjykimin e mosmarrëveshjeve tregtare.

Ankimi

Neni 336

Ankimet kundër vendimeve të dhëna nga seksioni përkatës i gjykatës së rrethit shqyrtohen në gjykatën e apelit, sipas rregullave të përgjithshme nga këshilla gjyqësore të përbëra nga gjyqtarë të specializuar në këtë fushë.

GJYKIMET PËR ZHVLEFTËSIMIN E ÇEKUT, KAMBIALIT DHE TË LETRAVE TË TJERA TE KESAJ NATYRE

Neni 337

Personi që gëzon të drejtën për një letër me vlerë, siç janë çeku, kambiali premtimpagesa e të tjera letra me vlerë të kësaj natyre, mund të kërkojë, në rastet e parashikuara me ligj, zhvleftësimin e tyre, kur kanë humbur, janë vjedhur ose dëmtuar.

Kompetencat tokësore

Neni 338

Kërkesa shqyrtohet nga seksioni për mosmarrëveshjet tregtare të gjykatës, në zonën e së cilës duhet paguar letra me vlerë ose ka vendbanim i padituri.

Paditësi ka të drejtën e zgjedhjes.

Kur kërkesa paraqitet në gjykatën e rrethit, në territorin e së cilës duhet paguar letra me vlerë, kjo, jo më vonë se tri ditë, ia dërgon gjykatës në të cilën ndodhet seksioni për gjykimin e mosmarrëveshjeve tregtare.

Neni 339

Kur ka shumë të paditur dhe paditësi nuk parapëlqen të ngrejë padinë në vendin e pagimit të letrës me vlerë, padia ngrihet në vendbanimin e çdonjërit prej të paditurve.

Përmbajtja e kërkesës

Neni 340

Në kërkesën për zhvleftësimin e çekut, kambialit e të tjera letra me vlerë të kësaj natyre, personi i interesuar, ndër të tjera, duhet të tregojë:

- a) llojin e letrës dhe elementet e nevojshme për identifikimin e saj, duke i bashkëngjitur një kopje të saj të vërtetuar nga noteri;
- b) rrethanat në të cilat ka ndodhur humbja, vjedhja ose dëmtimi i saj, si dhe argumentet që vërtetojnë të drejtën e tij mbi këtë letër me vlerë.

Neni 341

Në gjykimin e kësaj padie nuk mund të ngrihet kundërpadi dhe as të bashkohet me padi të tjera që mund të kenë lidhje me atë.

Procedura e gjyimit

Neni 342

Gjykata, kur sheh se janë plotësuar kërkesat e nenit 340 të këtij Kodi, jep një mendim në këshill, i cili, ndër të tjera, duhet të përmbajë:

- a) identitetin e kërkuarit;
- b) llojin e letrës me vlerë të përmendur në nenin 337 të këtij Kodi dhe elementet e nevojshme për identifikimin e saj;
- c) urdhrin që i drejtohet pagesit për të mos i paguar prurësit letrën me vlerë;
- ç) një njoftim drejtuar mbajtësit të mundshëm të letrës me vlerë, për të parashtruar të drejtat e tij

brenda 30 ditëve nga dita e dhënies së vendimit, duke paralajmëruar se në rast të kundërt ajo do të zhvleftësohet.

Vendimi shpallet në gjykatë në vendin e caktuar për këtë qëllim dhe botohet në Gazetën Zyrtare, si dhe të paktën në një gazetë kombëtare.

Kopja e këtij vendimi i dërgohet edhe paguesit.

Neni 343

Mbajtësi aktual i letrës me vlerë të sipërpërmendur, brenda afatit të parashikuar në nenin e mësipërm, duhet t'i njoftojë gjykatës kundërshtimin e tij për zhvleftësimin e saj, të përcaktojë provat e nevojshme për të vërtetuar se e ka fituar me të drejtë atë dhe të dorëzojë letrën me vlerë në gjykatë ose në një bankë, në përputhje me dispozitat përkatëse të Kodit Civil mbi depozitat bankare e kasetat e sigurimit, derisa të zgjidhet mosmarrëveshja.

Në rastin e parashikuar nga paragrafi i parë i këtij neni, gjykata pezullon gjykimin dhe njofton personin që ka kërkuar zhvleftësimin e letrës me vlerë, për të ngritur padi për njohjen e së drejtës së tij mbi letrën e sipërme, brenda afatit prej një muaji.

Në rast se brenda këtij afati nuk ngrihet një padi e tillë, gjykata vendos pushimin e gjykimit dhe shfuqizon vendimin e saj të dhënë sipas shkronjës “c” të nenit 342 të këtij Kodi.

Neni 344

Kur mbajtësi i letrës me vlerë nuk ka kryer veprimet e parashikuara nga paragrafi i parë i nenit 343 të këtij Kodi, gjykata vendos shuarjen e të gjitha të drejtave mbi letrën me vlerë të humbur, vjedhur ose dëmtuar dhe i njeh të drejtën personit që ka kërkuar zhvleftësimin për pagesën e saj ose pajisjen me një letër me vlerë të re.

Neni 345

Në gjykimin e çështjes, sipas paragrafit II dhe III të nenit 343 dhe nenit 344 të këtij Kodi, gjykata njofton personin fizik a juridik që ka kërkuar zhvleftësimin e letrës me vlerë si dhe atë që ka lëshuar letrën me vlerë, por paraqitja e tyre nuk ndalon shqyrtimin e çështjes.

Neni 346

Kur gjykata rrëzon kërkesën për zhvleftësimin e letrës me vlerë, revokon vendimin e saj të dhënë sipas shkronjës “c” të nenit 342 të këtij Kodi, duke njoftuar paguesin.

Kundër vendimit të mësipërm si dhe vendimeve të dhëna sipas neneve 343 dhe 344 të këtij Kodi, mund të bëhet ankim sipas rregullave të përgjithshme.

Ushtrimi i padisë për begatimin pa shkak

Neni 347

Mbajtësi i letrës me vlerë të zhvleftësuar, i cili nuk ka mundur të deklarojë, për çdo shkak qoftë, të drejtat e tij mbi letrën me vlerë, sipas shkronjës “d” të nenit 342 të këtij Kodi, mund të padisë personin që i është njohur e drejta e pagesës së letrës me vlerë ose të kërkojë pajisjen me një letër tjetër si kjo, në bazë të nenit 655 të Kodit Civil.

Gjykimet në lidhje me patentat e të drejtat e tjera që rrjedhin nga pronësia industriale

Neni 348

Mosmarrëveshjet që rrjedhin nga patentat, markat tregtare dhe të shërbimit, dizenjot tregtare, modelet dhe çdo e drejtë tjetër që rrjedh nga pronësia industriale, gjykohen nga seksioni i mosmarrëveshjeve tregtare në Gjykatën e Rrethit të Tiranës, sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod.

KREU IV SHQYRTIMI I MOSMARRËVESHJEVE QË LIDHEN ME FAMILJEN

Kompetencat lëndore

Neni 349

Seksionet për shqyrtimin e mosmarrëveshjeve familjare pranë gjykatave të rretheve janë kompetente për:

- a) shqyrtimin e mosmarrëveshjeve për zgjidhjen e martesës me shkurorezim, për pavlefshmërinë dhe për anulimin e martesës;
- b) vënien dhe heqjen e kujdestarisë mbi të miturit, mbajtjen për rritje dhe edukim të fëmijëve deri në zgjidhjen e martesës dhe ndryshimin e vendimit të gjykatës për shkak të rrethanave të reja;
- c) miratimin e birësimit;
- ç) mosmarrëveshjet lidhur me dhënien e ndihmës për jetesë;
- d) ndarjen e pasurisë bashkëshortore dhe të banesës së bashkëshortëve;
- dh) kërkesat për heqjen dhe kthimin pushtetit prindëror.

A. PROCEDURA PËR VENDOSJEN E KUJDESTARISË

Kompetenca tokësore

Neni 350

Kompetent për vendosjen ose heqjen e kujdestarisë, si dhe për heqjen ose kthimin e pushtetit prindëror është seksioni përkatës i gjykatës së rrethit ku banon i mituri.

E drejta për paraqitjen e kërkesës në gjykatë

Neni 351

Kërkesa për vendosjen e kujdestarisë i paraqitet gjykatës nga të afërmit e fëmijës së mitur dhe nga cilido që merr njoftimin për mbetjen e fëmijës pa prindër, për lindjen e një fëmije me prindër të panjohur dhe për çdo rrethanë tjetër që ligji kërkon vendosjen e kujdestarisë.

Kur në çeljen e një testamenti, noteri, që bën publikimin e tij vihet në dijeni për caktimin e një kujdestari, duhet të njoftojë gjykatën jo më vonë se 10 ditë nga marrja dijeni, e cila procedon dhe vendos jo më vonë se 15 ditë.

Neni 352

I mituri që ka mbushur moshën 16 vjeç mund të ushtrojë vetë të drejtën që t'i drejtohet gjykatës për vendosjen e kujdestarisë.

Caktimi i kujdestarisë

Neni 353

Gjykata emëron një kujdestar të vetëm edhe kur janë disa vëllezër e motra të mitur. Kur ka konflikt midis interesave të të miturve, ajo mund të caktojë edhe një kujdestar tjetër ose disa kujdestarë.

Neni 354

Gjykata emëron si kujdestar personin e caktuar me testament dhe, në mungesë të tij, një nga të afërmit në linjë të drejtë dhe, pas kësaj, në linjë të tërthortë.

Gjykata, nëse vlerëson se zgjidhja nuk është bërë në interes të fëmijës, vepron vetë për caktimin e kujdestarit.

Kujdestari i posaçëm

Neni 355

Gjykata emëron një kujdestar të posaçëm, kur këtë e kërkojnë interesat e të miturit. Kujdestaria e posaçme hiqet, kur pushojnë shkaqet për të cilat është vendosur.

Pyetja e të miturit nga gjykata

Neni 356

Gjykata, përpara se të procedojë për emërimin e kujdestarit, duhet të pyesë edhe të miturin, kur ai e ka mbushur moshën 10 vjeç.

Kujdestaria merr fund kur i mituri mbush moshën 18 vjeç ose kur e mitura martohet para kësaj moshe.

Zëvendësimi i kujdestarit

Neni 357

Me kërkesën e personave të përmendur në nenin 351, gjykata e heq kujdestarin në çdo kohë dhe e zëvendëson me një tjetër, kur vëren se ai ka shpërdorur të drejtat që i takojnë si kujdestar, kur është treguar i pakujdesshëm në kryerjen e detyrës ose kur me mënyra të tjera ka vënë në rrezik interesat e të miturit, si dhe kur vetë kujdestari kërkon shkarkimin e tij për shkaqe të arsyeshme.

Gjykata mund ta heqë kujdestarin vetëm pasi ta ketë dëgjuar ose njoftuar atë rregullisht.

B. GJYKIME NË LIDHJE ME MARTESËN**Padia për shkurorëzim**

Neni 358

Padia për zgjidhjen e martesës me shkurorëzim, përveç sa parashikohet në nenin 154 të këtij Kodi, duhet të përmbajë edhe:

- identitetin e fëmijëve të mitur dhe pranë cilit nga bashkëshortët ose ndonjë personi tjetër bashkëjetojnë;

- burimet dhe sasinë e të ardhurave që siguron çdo bashkëshort, nëse kanë fëmijë të mitur ose ndonjëri prej tyre është i paaftë për punë;

- pasurinë e përbashkët që kanë bashkëshortët, nëse kërkojnë pjesëtimin e saj;

Kërkesëpadijë i bashkangjiten:

- certifikata e martesës dhe certifikatat e lindjes së fëmijëve.

Padia e përbashkët e bashkëshortëve

Neni 359

Shkurorëzimi mund të kërkohej edhe nga të dy bashkëshortët, kur ata argumentojnë dhe gjykata krijon bindje se shkurorëzimi kërkohej me vullnetin e tyre të lirë, si dhe për nevojën e zgjidhjes së martesës. Megjithatë, secili nga bashkëshortët mund të tërheqë kërkesëpadinë derisa nuk është shpallur vendimi.

Neni 360

Kërkesëpadia e përbashkët e të dy bashkëshortëve duhet të shoqërohet me një marrëveshje me shkrim të tyre, lidhur me lënien për rritje dhe edukim të fëmijëve të tyre të mitur, mbi të ardhurat e nevojshme për rritjen dhe edukimin e tyre, kontributin e secilit dhe nëse do ta quajnë të nevojshme edhe rregullimin e marrëdhënieve të tyre pasurore të ndërsjella.

Kur e çmon të arsyeshme, dhe sipas rrethanave që parashtrajnë palët, gjykata mund të pranojë edhe një marrëveshje të pjeshme për disa nga çështjet që u interesojnë bashkëshortëve.

Përpjekjet e gjykatës për pajtim

Neni 361

Në shqyrtimin e padisë për shkurorëzim, gjykata cakton një seancë përgatitore në të cilën duhet të paraqiten personalisht bashkëshortët. Gjyqtari mund t'i dëgjojë ata veçmas secilin e pastaj bashkërisht, pa praninë e përfaqësuesve të tyre.

Kur arrihet pajtimi, mbahet procesverbal dhe gjykimi pushohet për këtë shkak. Kur në këtë seancë nuk paraqitet paditësi, ndonëse ka pasur dijeni rregullisht, gjyqtari i vetëm vendos pushimin e gjykimit të çështjes. Kur nuk paraqitet i padituri, ndonëse ka pasur dijeni rregullisht, gjyqtari shtyn seancën përgatitore, duke i përsëritur njoftimin të paditurit. Nëse edhe në këtë seancë nuk paraqitet pa ndonjë shkak të arsyeshëm, gjyqtari, pasi dëgjon paditësin dhe krijon bindje se pajtimi i bashkëshortëve nuk mund të arrihet, cakton seancën gjyqësore, duke urdhëruar thirrjen e provave të nevojshme.

Shtytja e shpalljes së vendimit përfundimtar

Neni 362

Gjykata mund të shtyjë shpalljen e vendimit deri në një vit, kur nuk ka krijuar bindje se përjashtohet çdo mundësi pajtimi e bashkëshortëve.

Pezullimi i gjykimit me kërkesën e gruas shtatzënë

Neni 363

Kur gruaja është shtatzënë, me kërkesën e saj, gjykata pezullon gjykimin e padisë së shkurorëzimit, gjersa fëmija të arrijë moshën një vjeç.

Bashkimi i kërtimeve të tjera

Neni 364

Në padinë për shkurorëzim kërkohej edhe detyrimi i bashkëshortit tjetër, për të përballuar shpenzimet për ushqimin dhe edukimin e fëmijëve, shpenzimet për jetesë të bashkëshortit nevojtar, në rastet e parashikuara nga ligji, si dhe kërkitimi i dhurimeve dhe pjesëtimit i pasurisë bashkëshortore, përveç kur kjo do të vështirësonte shqyrtimin e çështjes. Në një rast të tillë, gjykata veçon padinë e shkurorëzimit nga paditë e tjera të lidhura me të.

Marrja e masave të përkohshme

Neni 365

Gjykata, me kërkesën e palës së interesuar, mund të marrë masa të përkohshme për ushqimin dhe edukimin e fëmijëve të mitur, për ushqimin e bashkëshortit, kur ligji parashikon një të drejtë të tillë, për sigurimin e banesës, si dhe përdorimin e pasurisë së vënë gjatë martesës.

Vendimi për marrjen e një mase të përkohshme ka fuqi derisa të jepet vendimi përfundimtar, por ai mund të ndryshohet apo të shfuqizohet nga gjykata, kur çmon se kanë ndryshuar rrethanat ose kur vendimi është marrë mbi të dhëna jo të sakta e të plota.

Shpenzimet gjyqësore

Neni 366

Shpenzimet gjyqësore në padinë për shkurorëzim i ngarkohen palës që është bërë shkak për zgjidhjen e martesës, përveç kur është parashikuar ndryshme me marrëveshje të palëve.

Gjykata, duke marrë parasysh edhe gjendjen ekonomike të palëve, mund të përjashtojë tërësisht ose pjesërisht njërin prej tyre, duke e detyruar palën tjetër.

Dërgimi i vendimit në zyrën e gjendjes civile

Neni 367

Pjesa urdhëruese e vendimit të shkurorëzimit, mbasi ai të ketë marrë formën e prerë, i dërgohet nga gjykata për regjistrim zyrës së gjendjes civile përkatëse.

Padia për pavlefshmërinë dhe anulimin e martesës

Neni 368

Rregullat e caktuara në këtë kre, zbatohen edhe për paditë e tjera që rrjedhin nga martesa.

**KREU V
PJESËTIMI GJYQËSOR**

Neni 369

Në gjykimin e padisë për pjesëtimin e trashëgimit ose të sendeve në bashkëpronësi, respektohen rregullat e parashikuara në nenet 207 dhe 227 të Kodit Civil.

Fazat e gjykimit

Neni 370

Gjykimi për pjesëtimin e sendeve në bashkëpronësi dhe në trashëgim, në fazën e parë të tij, ka për qëllim të hetojë e të përcaktojë të drejtën e bashkëpronësisë së ndërgjyqësave, pjesët takuese të tyre, si dhe sendet që do të pjesëtohen. Pasi të ketë marrë provat e nevojshme, gjykata, me vendim të ndërmjetëm, lejon pjesëtimin dhe përcakton rrethin e bashkëpjesëtarëve, sendet që do të pjesëtohen, si dhe pjesët takuese të secilit prej tyre.

Kundër këtij vendimi lejohet ankimi i veçantë, paraqitja e të cilit pezullon vazhdimin e mëtejshëm të gjykimit.

Neni 371

Kur palët deklarojnë se nuk kanë ankim ndaj vendimit të ndërmjetëm të përmendur në nenin 370 të këtij Kodi, bëhet shënim në procesverbalin gjyqësor, i cili nënshkruhet edhe nga palët ose përfaqësuesit e tyre. Në një rast të tillë, si dhe në rastin kur vendimi i ndërmjetëm, që ka lejuar pjesëtimin, ka marrë formën e prerë, gjykata vazhdon gjykimin në fazën e dytë, duke marrë në shqyrtim kërkesat që mund të kenë bashkëpronarët për llogaritë që duhet të japin midis tyre dhe që rrjedhin nga marrëdhëniet e bashkëpronësisë.

Vlerësimi i pasurisë dhe formimi i pjesëve

Neni 372

Gjykata bën vlerësimin e sendeve që do të pjesëtohen, pasi më parë të ketë marrë mendimin e ekspertëve, dhe kur sendet mund të ndahen në natyrë formohen aq pjesë sa janë edhe bashkëpjesëtarët. Në secilën nga këto pjesë duhet të përfshihen, me sa është e mundur, një sasi nga sendet apo kreditë të po asaj natyre me vleftë të barabartë me pjesën takuese. Pabarazia në natyrë e sendeve midis pjesëve kompensohet në para. Gjykata vendos edhe për marrëdhëniet financiare të palëve për shkak të bashkëpronësisë.

Vendimi i gjykatës

Neni 373

Kur sendi ndahet në natyrë dhe pjesët e formuara janë të barabarta ose barazohen me para, gjykata harton një projekt pjesëtimi të cilin e depoziton në sekretari jo më pak se dhjetë ditë përpara seancës së ardhshme gjyqësore. Palët kanë të drejtë të parashtrajnë vërejtjet e tyre për projektin e depozituar, jo më vonë se pesë ditë përpara seancës së ardhshme gjyqësore.

Në vendimin përfundimtar gjykata cakton pjesën e secilit bashkëpjesëtar. Kur pjesët ndahen në natyrë në mënyrë të barabartë dhe e kërkon ndonjëra nga palët, ato u jepen bashkëpjesëtarëve duke u hedhur në short. Gjykata mund të pranojë kërkesën e bashkëpjesëtarit për të marrë pjesën e treguar prej tij, kur ajo shihet me vend për shkak të profesionit ose të natyrës së sendeve që përfshihen në pjesën takuese.

Shitja e sendit në ankand

Neni 374

Kur në vendimin përfundimtar është urdhëruar që një send të shitet në ankand për shkak se nuk mund të ndahet në natyrë, vendimi, pasi të ketë marrë formën e prerë, ekzekutohet nga përbaruesi gjyqësor, sipas rregullave mbi ekzekutimin e detyrueshëm.

KREU VI

SHPALLJA E ZHDUKJES OSE E VDEKJES SË NJË PERSONI

Kush e bën kërkesën

Neni 375

Kërkesa për shpalljen e një personi të zhdukur ose të vdekur mund të paraqitet nga çdo person i interesuar dhe nga prokurori në gjykatën ku ka pasur vendbanimin e fundit personi për të cilin kërkohet shpallja si i tillë.

Përmbajtja e kërkesës

Neni 376

Në kërkesën për shpalljen e një personi të zhdukur ose të vdekur, përveç rrethanave nëpërmjet të cilave bëhet e besueshme zhdukja ose vdekja e tij, tregohet edhe kujdestari ose përfaqësuesi ligjor i tij, për rastet kur ka të tillë.

Në kërkesën për deklarimin e një personi si të vdekur, duhet të tregohen edhe personat që janë ose mund të jenë trashëgimtarë të tij, si dhe gjithë personat e tjerë për të cilët është e ditur që nga ky fakt fitojnë ose humbin të drejta.

Publikimi i kërkesëpadisë

Neni 377

Gjykata, brenda dhjetë ditëve nga paraqitja e kërkesës për gjykim, i dërgon një kopje të saj bashkisë ose komunës, ku ka pasur banimin e tij të fundit personi që kërkohet të shpallet i zhdukur ose i vdekur, për ta shpallur në një vend të dukshëm. Kërkesa e mësipërme botohet edhe në Fletoren Zyrtare, si dhe të paktën në një gazetë lokale.

Shqyrtimi i çështjes nga gjykata nuk mund të bëhet pa kaluar gjashtë muaj nga shpallja e kërkesës ose botimit të saj në Fletoren Zyrtare.

Procedura e gjykit

Neni 378

Gjykata, në shqyrtimin e kërkesës për shpalljen të zhdukur ose të vdekur të një personi, pyet njerëz të afërt të tij, merr të dhëna për këtë person nga bashkia ose komuna, ku ai ka pasur vendbanimin e tij të fundit, si dhe nga çdo burim tjetër që mund të japë lajme për këtë person.

Neni 379

Në shqyrtimin e kërkesës për ndryshimin ose prishjen e vendimit që ka deklaruar një person si të vdekur të thirren personat që kishin kërkuar deklarimin e vdekjes dhe personat që kanë fituar të drejta nga deklarimi i vdekjes.

Publikimi i vendimit

Neni 380

Gjykata vendos për shpalljen e një personi të zhdukur apo të vdekur, pasi të ketë dëgjuar edhe personat që përmenden në nenin 375 e 376 të këtij Kodi, si dhe prokurorin.

Gjykata urdhëron botimin e shkurtimit të vendimit në Fletoren Zyrtare ose të paktën në një gazetë lokale të caktuar prej saj ose në një mënyrë tjetër publikimi që do ta quajë të dobishme.

Gjykata mund të marrë edhe masa për sigurimin e pasurisë sipas rrethanave që e bëjnë të nevojshme marrjen e tyre.

Regjistrimi i vendimit në zyrën e gjendjes civile

Neni 381

Vendimi i gjykatës, që e deklaron një person të zhdukur ose të vdekur, i dërgohet për regjistrim zyrës së gjendjes civile në të cilën ai ka qenë i regjistruar, pasi të sigurohet se është bërë publikimi i tij sipas dispozitës së mësipërme.

KREU VII HEQJA OSE KUFIZIMI I ZOTËSISË PËR TË VEPRUAR

Kush e bën kërkesën

Neni 382

Heqja ose kufizimi i zotësisë për të vepruar, bëhet me kërkesë të bashkëshortit, gjinisë së afërt, të prokurorit si dhe të personave që kanë interes të ligjshëm për këtë fakt.

Kërkesa i paraqitet gjykatës së vendit ku ka banimin personi që kërkohet t'i hiqet apo kufizohet zotësia për të vepruar.

Procedura e gjyqimit

Neni 383

Kërkesa për heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar i njoftohet prokurorit. Kërkesa duhet të përmbajë faktin në të cilin ajo bazohet si dhe provat e nevojshme.

Gjykata vendos lidhur me kërkesën, pasi të ketë pyetur personin për të cilin kërkohet heqja ose kufizimi i zotësisë për të vepruar, persona nga gjinia e afërt e tij, mjekun që e ka kuruar ose pasi të ketë marrë mendimin e mjekëve të tjerë ekspertë, si dhe prova të tjera që do t'i çmojë të nevojshme.

Pyetja e personit të cilit i kërkohet t'i hiqet ose kufizohet zotësia për të vepruar, bëhet në institucionin që është shtruar për mjekim ose në banesën e tij nga një gjyqtar i deleguar, kur nuk është e mundur të paraqitet vetë në gjykatë.

Kujdestari i përkohshëm

Neni 384

Gjykata, në çdo fazë të gjyqimit, mund t'i emërojë personit, për të cilin kërkohet heqja ose kufizimi i zotësisë për të vepruar, një kujdestar të përkohshëm.

Pasi vendimi i gjykatës merr formën e prerë, i dërgohet organit kompetent për të emëruar një kujdestar.

Ankimi

Neni 385

Kundër vendimit për heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar, mund të bëjnë ankim vetë personi i mësipërm, kujdestari i përkohshëm i tij, personi që ka bërë kërkesën, si dhe të gjithë personat e tjerë që sipas nenit 382 të këtij Kodi kanë të drejtë të kërkojnë heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar, pavarësisht nga pjesëmarrja ose jo e tyre në gjykimin e kësaj çështjeje. Në këtë rast gjykata i lejon ata të njihen me materialet e dosjes gjyqësore.

Dispozitë referuese

Neni 386

Dispozitat e parashikuara në këtë kre zbatohen edhe për kthimin e zotësisë për të vepruar.

Marrja dijëni e personave të interesuar për vendimin e gjykatës

Neni 387

Pasi vendimi me të cilin hiqet, kufizohet ose kthehet zotësia për të vepruar merr formë të prerë, një shkurtim i tij u dërgohet të gjithë gjykatave, për t'u regjistruar në një formë të veçantë, me të cilën mund të marrë dijëni cילו që ka interes.

Gjykata i dërgon një shkurtim të këtij vendimi edhe Dhomës Kombëtare të Noterëve, e cila ua bën të njohur dhomave të noterëve nëpër rrethe.

KREU VIII VËRTETIMI GJYQËSOR I FAKTEVE

Kur mund të ngrihet kërkesa

Neni 388

Kur nga një fakt varet lindja, ndryshimi ose shuarja e të drejtave personale apo pasurore të një personi dhe akti që vërteton atë është zhdukur, ka humbur dhe nuk mund të bëhet përsëri ose nuk mund të merret me ndonjë rrugë tjetër, personi i interesuar ka të drejtë të kërkojë që fakti të vërtetohet me vendim të gjykatës së shkallës së parë.

Kërkesa për vërtetimin e fakteve paraqitet në gjykatën e shkallës së parë, në territorin e së cilës ka banimin kërkuesi. Kur kërkohet vërtetimi i faktit për një send të paluajtshëm, ajo paraqitet në gjykatën e rrethit në territorin e së cilës ndodhet sendi.

Në mënyrën e treguar më sipër mund të kërkohet edhe korrigjimi i gabimeve të akteve të treguara në paragrafin e parë të këtij neni.

Përmbajtja e kërkesës

Neni 389

Në kërkesën për vërtetimin e fakteve duhet të tregohen:

- a) qëllimi për të cilin kërkuesi paraqit kërkesën për vërtetimin e faktit të caktuar;
- b) shkaqet për të cilat nuk mund të merret akti ose për të cilët nuk është mundur që akti të bëhet përsëri;
- c) provat me të cilat do të provohet si shkak, për të cilin nuk është e mundur të merret akti ose ky akt nuk mund të bëhet përsëri, ashtu edhe fakti që kërkohet të vërtetohet.

Procedura e gjykimit

Neni 390

Kërkesa për vërtetimin e fakteve gjyqësore shqyrtohet në seancë gjyqësore, në prani të kërkuesit e të personave fizikë a juridikë që kanë interes në çështje. Kur çështja paraqet interes publik dhe gjykata e sheh të arsyeshme, mund të thirret edhe prokurori.

Vendimi i gjykatës

Neni 391

Në vendimin e gjykatës duhet të tregohet fakti i vërtetuar prej asaj dhe provat në bazë të të cilave është vërtetuar fakti.

Kundër vendimit, me të cilin pranohet ose nuk pranohet kërkesa, mund të bëhet ankim, sipas rregullave të përgjithshme, nga kërkuesi si dhe nga personat fizikë a juridikë që janë thirrur për të marrë pjesë në shqyrtimin e çështjes.

Vendimi nuk ka fuqi provuese kundër personave fizikë a juridikë që nuk kanë qenë thirrur në rast se e kundërshtojnë faktin e vërtetuar në vendim.

Efektet e vendimit të gjykatës

Neni 392

Kur, gjatë shqyrtimit të kërkesës, lind një konflikt midis kërkuarit dhe një personi tjetër të interesuar, për të drejtën civile që ka lidhje me vërtetimin e faktit, gjykata vendos pushimin e shqyrtimit të çështjes. Në këtë rast palët mund t'i drejtohen gjykatës me padi sipas rregullave të përgjithshme.

KREU IX**NJOHJA E VENDIMEVE TË SHTETEVE TË HUAJA****Kushtet për zbatimin e vendimeve të dhëna nga gjykatat e huaja**

Neni 393

Vendimet e gjykatave të shteteve të huaja njihen dhe zbatohen në Republikën e Shqipërisë, në kushtet e parashikuara në këtë Kod ose në ligje të veçanta.

Kur për këtë qëllim ka marrëveshje të posaçme ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe shtetit të huaj zbatohen dispozitat e marrëveshjes.

Pengesat ligjore për zbatimin e vendimeve të dhëna nga gjykatat e huaja

Neni 394

Vendimit të një gjykate të shtetit të huaj nuk i jepet fuqi në Republikën e Shqipërisë kur:

- a) sipas dispozitave që janë në fuqi në Republikën e Shqipërisë, mosmarrëveshja nuk mund të jetë në kompetencën e gjykatës së shtetit që ka dhënë vendimin;
- b) kërkesëpadija dhe letërthirrja për në gjyq nuk i është njoftuar të paditurit në mungesë, në mënyrë të rregullt e në kohë, për t'i dhënë atij mundësi që të mbrohet;
- c) midis po atyre palëve, për të njëjtin objekt e për të njëjtin shkak, është dhënë një vendim tjetër i ndryshëm nga gjykata shqiptare;
- ç) është duke u shqyrtuar nga gjykata shqiptare një padi që është ngritur përpara se vendimi i gjykatës së shtetit të huaj të ketë marrë formë të prerë;
- d) i është dhënë forma e prerë në kundërshtim me legjislacionin e tij;
- dh) nuk pajtohet me parimet bazë të legjislacionit shqiptar.

Shqyrtimi i kërkesës

Neni 395

Kërkesa për t'i dhënë fuqi vendimit të gjykatës së huaj i paraqitet gjykatës së apelit. Kërkesa mund të paraqitet edhe në rrugë diplomatike kur ajo është e lejueshme nga marrëveshjet ndërkombëtare dhe mbi bazën e reciprocitetit.

Në këto raste, në qoftë se pala e interesuar nuk ka emëruar përfaqësues, kryetari i gjykatës së apelit emëron një avokat për të paraqitur kërkesën.

Neni 396

Kërkesës për t'i dhënë fuqi vendimit të gjykatës së huaj duhet t'i bashkëngjiten:

- a) kopja e vendimit që duhet të zbatohet dhe përkthimi i tij në gjuhën shqipe i legalizuar nga noteri;
- b) vërtetim nga gjykata që e ka nxjerrë vendimin se ai ka marrë formë të prerë, si edhe përkthimi e legalizimi noterial i tij. Si kopja e vendimit ashtu edhe vërtetimi se vendimi ka marrë formë të prerë, duhet të jenë vërtetuar nga Ministria e Punëve të Jashtme e Republikës së Shqipërisë;

c) prokura, në rast se kërkesa paraqitet nga përfaqësuesi i të interesuarit, e përkthyer dhe e legalizuar te noteri.

Neni 397

Gjykata e apelit nuk e shqyrton çështjen në themel, por vetëm kontrollon nëse vendimi i paraqitur nuk përmban dispozita që vijnë në kundërshtim me nenin 394.

Për kërkesën e paraqitur gjykata e apelit jep vendim.

Zbatimi i vendimit të një gjykate të huaj

Neni 398

Vendimi i gjykatës së shtetit të huaj zbatohet në Republikën e Shqipërisë vetëm në bazë të vendimit të gjykatës të apelit që i jep fuqi këtij vendimi dhe ekzekutohet në përputhje me dispozitat përkatëse të këtij Kodi.

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit

Neni 399

Dispozitat e këtij kreu zbatohen edhe për njohjen e vendimit përfundimtar të një arbitrazhi të shtetit të huaj.

TITULLI IV ARBITRAZHI

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Fusha e zbatimit

Neni 400

Dispozitat e këtij kreu vlejnë si për procedurën e gjykimeve të arbitrazhit, kur pjesëmarrësit në proces janë me banim ose vendqëndrim në Republikën e Shqipërisë, ashtu edhe për procedurën ndërkombëtare, kur njëra nga palët ushtron veprimtarinë jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë.

Këto dispozita zbatohen vetëm kur vendi i procedurës së arbitrazhit ndodhet në territorin e Republikës së Shqipërisë.

Përcaktime

Neni 401

- Me “procedurë arbitrazhi” kuptohet çdo procedurë e sistemit gjyqësor të arbitrazhit pavarësisht nëse ajo zhvillohet ose jo nga një institucion i përhershëm arbitrazhi.

- Me “gjykatë arbitrazhi” kuptohet një gjyqtar i vetëm arbitrazhi ose trup gjykues arbitrazhi.

- Me “gjykatë” kuptohet një organ i sistemit gjyqësor të një shteti, në përputhje me përcaktimin e bërë nga ligji përkatës.

Kompetenca lëndore

Neni 402

Çdo pretendim pasuror ose kërkesë që rrjedh nga një marrëdhënie pasurore, mund të jetë objekt i një gjykimi të arbitrazhit.

Kur njëra palë është shteti ose një ndërmarrje apo organizatë e kontrolluar prej tij, ajo nuk mund të pretendojë të drejtën për të mos qenë palë në një procedurë arbitrazhi.

Marrëveshja për arbitrazh

Neni 403

Mund të gjykohet me procedurë arbitrazhi vetëm në qoftë se ekziston një marrëveshje e palëve, me anë të së cilës ato pranojnë t'ia nënshtrojnë arbitrazhit mosmarrëveshjet që kanë lindur ose mund të lindin nga një kontratë e lidhur ndërmjet tyre.

Pavlefshmëria e marrëveshjes për arbitrazh

Neni 404

Është i pavlefshëm kushti për gjykimin e mosmarrëveshjes me arbitrazh, kur nuk pasqyrohet me shkrim në vetë marrëveshjen kryesore të palëve ose me një dokument tjetër të shkruar që i referohet asaj, siç mund të jetë telegrami, teleteksi e çdo mjet tjetër i saktë që përbën provë shkresore.

Marrëveshja e palëve, sipas paragrafit të parë, është e pavlefshme, në rast se në atë nuk caktohet arbitri apo arbitrat, nuk parashikohet mënyra e caktimit të tyre, si dhe objekti i mosmarrëveshjes, kur ajo efektivisht ka lindur.

Marrëveshja për gjykimin me procedurë arbitrazhi shfuqizohet, kur një arbitër i caktuar sipas kësaj procedure nuk pranon misionin e besuar.

Caktimi i numrit të arbitrave

Neni 405

Palët mund të merren vesh në mënyrë të pavarur për numrin e arbitrave në një gjykatë arbitrazhi dhe për mënyrën e caktimit të tyre. Në mungesë të një marrëveshje të tillë gjykata e arbitrazhit formohet nga një arbitër ose më shumë arbitra në numër tek, që caktohen nga gjykata e rrethit.

Fillimi i procedurës së arbitrazhit

Neni 406

Shqyrtimi i mosmarrëveshjes me procedurë arbitrazhi fillon me kërkesën e të dyja palëve ose të palës së interesuar.

Marrëveshja për gjykimin e çështjes me procedurë arbitrazhi mund të arrihet edhe pasi ka filluar gjykimi nga një gjykatë kompetente. Në një rast të tillë procesverbali i seancës gjyqësore nënshkruhet nga gjykata dhe nga palët ose përfaqësuesit e tyre.

KREU II FORMIMI I GJYKATËS SË ARBITRAZHIT

Kush mund të jetë arbitër

Neni 407

Misioni i arbitrit i besohet vetëm një personi fizik që ka zotësi juridike të plotë për të vepruar.

Në qoftë se për këtë qëllim është caktuar një person juridik, ky i fundit ka fuqi vetëm për të organizuar arbitrazhin.

Procedura e formimit të gjykatës së arbitrazhit

Neni 408

Gjykata e arbitrazhit quhet e formuar rregullisht kur arbitri ose arbitrat janë emëruar në përputhje me dispozitat e këtij kreu dhe ata kanë pranuar me shkrim misionin që u është besuar.

Personi që i propozohet detyra e arbitrit duhet, menjëherë pas emërimit të tij, t'u parashtrojë palëve të gjitha rrethanat të cilat mund të ngjallin dyshime për paanësinë dhe pavarësinë e tij në zgjidhjen e mosmarrëveshjes. Ai mund të mos pranohet si arbitër kur dyshimet e sipërpërmendura janë të drejta e të bazuara, si dhe kur nuk i plotëson kushtet për të cilat kanë rënë dakort palët.

Pala që ka emëruar një arbitër, mund ta përjashtojë atë vetëm për shkaqe që bëhen të njohura pas emërimit të tij.

Neni 409

Palët mund të merren vesh në mënyrë të pavarur për procedurën e mospranimit të një arbitri.

Kur mungon një marrëveshje e tillë, pala që kundërshton emërimin e arbitrit duhet t'ia bëjë të ditur këtij të fundit, brenda 10 ditëve nga marrja dijani e emërimit, shkaqet e mospranimit.

Në rast se arbitri për të cilin është kërkuar përjashtimi nuk tërhiqet nga misioni ose procedura e caktuar nga palët nuk i jep zgjidhje këtij kundërshtimi, vendos gjykata e arbitrazhit pa pjesëmarrjen e arbitrit për të cilin është kërkuar përjashtimi. Kur edhe kjo e fundit nuk i jep zgjidhje kërkesës për përjashtim, vendos gjykata e shkallës së parë, jo më vonë se 15 ditë nga dita e ardhjes për gjykim të kësaj mosmarrëveshjeje.

Neni 410

Kur një arbitër nuk është në gjendje të plotësojë detyrat e tij për misionin e ngarkuar ose për arsye të ndryshme nuk përmbush detyrat e tij në afatin e caktuar, mandati i tij si arbitër përfundon kur ai tërhiqet nga ky mision ose kur palët merren vesh për përfundimin e këtij misioni. Zëvendësimi i tij bëhet sipas rregullave për emërimin e arbitrave.

Neni 411

Kur palët caktojnë arbitrat në numër çift, gjykata e arbitrazhit plotësohet me një arbitër të caktuar sipas marrëveshjes së palëve dhe, në mungesë të saj, nga arbitrat e emëruar prej palëve. Kur këto nuk kanë mundur të caktojnë arbitrin, ky caktohet nga kryetari i gjykatës së rrethit.

Caktimi i arbitrit sipas kësaj dispozite në çdo rast duhet të bëhet brenda 15 ditëve nga marrja dijani për një detyrim të tillë.

Neni 412

Kur një person juridik apo fizik ngarkohet nga palët që të organizojë arbitrazhin, për këtë qëllim caktohen një ose më shumë arbitra të pranuar nga palët. Në rastet kur nuk është arritur pranimi i palëve, personi i ngarkuar me organizimin e arbitrazhit fton secilën palë të caktojë arbitrin e saj dhe vepron sipas procedurës për caktimin e arbitrit të nevojshëm, për të plotësuar trupin gjykues të arbitrazhit.

Kohëzgjatja e misionit të arbitrit

Neni 413

Nëse marrëveshja e arbitrazhit nuk cakton afat, misioni i arbitrave vazhdon vetëm 6 muaj, duke filluar nga dita kur i fundit prej tyre ka pranuar këtë mision.

Afati i vendosur, sipas paragrafit të parë, me kërkesën qoftë edhe të njëjës prej palëve ose të gjykatës së arbitrazhit, mund të shtyhet nga kryetari i gjykatës së shkallës së parë.

Juridiksioni i gjykatës së arbitrazhit

Neni 414

Kur një mosmarrëveshje që është duke u shqyrtuar nga një gjykatë arbitrazhi, mbi bazën e një marrëveshjeje arbitrazhi, i dërgohet për gjykim një juridiksioni tjetër, ky i fundit duhet të deklarojë moskompetencën.

Kur procedura e arbitrazhit për shqyrtimin e mosmarrëveshjes ende nuk ka filluar, juridiksioni tjetër duhet gjithashtu të deklarojë moskompetencën, përveç kur marrëveshja e arbitrazhit është haptazi e pavlefshme.

KREU III

PROCEDURA E ARBITRAZHIT

Fillimi i veprimtarisë së gjykatës së arbitrazhit

Neni 415

Gjykata e arbitrazhit e fillon veprimtarinë e saj procedurale nga çasti kur është krijuar, përveç kur në marrëveshje janë caktuar gjithë arbitrat. Në këtë rast, quhet se e fillon veprimtarinë kur njëra prej palëve ngarkon arbitrin ose arbitrat me kryerjen e misionit të tyre.

Përcaktimi i procedurës së punës

Neni 416

Palët mund të përcaktojnë vetë procedurën e punës të gjykatës së arbitrazhit, duke pranuar rregullat e vendosura për gjykatat ose duke iu referuar rregullave procedurale të një organizmi arbitrazhi të zgjedhur prej tyre.

Nëse një rregullim i tillë nuk është bërë nga palët, gjykata e arbitrazhit i cakton vetë ato, qoftë edhe duke iu referuar një rregulloreje të një organizmi arbitrazhi.

Pavarësisht nga sa u parashtrua në dy paragrafët e mësipërm, gjykata e arbitrazhit është e detyruar të respektojë parimet drejtuese të procesit, të garantojë barazinë ndërmjet palëve dhe të drejtën e tyre për t'u dëgjuar në një procedurë kontradiktore.

Neni 417

Gjykata e arbitrazhit, kryesisht ose me kërkesën e palëve, vendos për kompetencën e vet, duke përfshirë edhe vlefshmërinë e marrëveshjes së arbitrazhit. Kur ajo pranon me vendim se marrëveshja e arbitrazhit është e pavlefshme, quhet se ajo e ka përfunduar misionin e saj.

Marrja e masave për sigurimin e padisë

Neni 418

Gjykata e arbitrazhit, me kërkesën e njëjës prej palëve mund të vendosë marrjen e masave për sigurimin e padisë, përveç kur ka marrëveshje të kundërt ndërmjet palëve. Nëse palët nuk kanë vendosur rregulla për një qëllim të tillë, gjykata e arbitrazhit zbaton rregullat e parashikuara në këtë Kod për sigurimin e padisë.

Nëse pala tjetër nuk zbaton vullnetarisht këto masa, gjykata e arbitrazhit i drejtohet gjykatës kompetente, e cila vendos sipas rregullave të caktuara në këtë Kod.

Vendi i zhvillimit të arbitrazhit

Neni 419

Palët mund të caktojnë në marrëveshjen e arbitrazhit vendin se ku do të zhvillohet procedura e arbitrazhit. Në mungesë të marrëveshjes, vendin e cakton gjykata e arbitrazhit. Nëse edhe kjo nuk mund të marrë një vendim të tillë, atëherë vendi se ku do të zhvillohet procedura e arbitrazhit do të jetë vendbanimi ose qendra e palës së paditur.

Lejimi dhe marrja e provave

Neni 420

Palët mund të paraqitin si provë dokumentet me shpresë që atyre u duken të rëndësishme për zgjidhjen e mosmarrëveshjes ose t'u referohen dokumenteve dhe mjeteve të tjera provuese.

Ato mund të shtojnë ose të pakësojnë objektin e padisë ose të ndryshojnë shkaku ligjor të saj deri në përfundimin e hetimit gjyqësor.

Kjo dispozitë nuk zbatohet kur palët në marrëveshjen e arbitrazhit ose në mungesë të saj, gjykata e arbitrazhit në rregulloren e pranuar prej saj, ka parashikuar ndryshe. Megjithëkëtë marrëveshja nuk duhet të prekë parimet e marrjes së lirë të provave.

Neni 421

Gjykata e arbitrazhit vepron vetë për marrjen e provave të nevojshme. Në rast se ndeshen vështirësi në marrjen e tyre, siç mund të jetë refuzimi për t'u paraqitur në gjykatën e arbitrazhit, për të paraqitur një provë shkresore ose për të marrë të dhëna nga një institucion shtetëror a privat, këto i kërkohen gjykatës së rrethit, e cila vepron sipas rregullave të përcaktuara në këtë Kod për gjykatat.

Gjykimi në mungesë

Neni 422

Kur paditësi ose i padituri nuk janë paraqitur në ditën e orën e caktuar të seancës gjyqësore pa ndonjë shkak të përligjur, gjykata e arbitrazhit zhvillon gjykimin në mungesë. Mosparaqitja e një pale nuk duhet të konsiderohet si pohim i pretendimeve të palës tjetër.

Zëvendësimi i arbitrit

Neni 423

Arbitri i emëruar duhet të ndjekë misionin e ngarkuar deri në përfundimin e tij. Ai nuk mund të abstenojë ose të heqë dorë nga gjykimi i mosmarrëveshjes, përveçse për motive të parashikuara nga neni 408 i këtij Kodi. Në një rast të tillë zëvendësimi i tij bëhet sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod.

Hartimi i akteve procedurale

Neni 424

Aktet dhe procesverbalet që kryhen gjatë procedurës së arbitrazhit, hartohen bashkarisht nga të gjithë arbitrat, përveç kur në marrëveshjen e arbitrazhit palët kanë pranuar që këto veprime të kryhen nga njëri prej tyre.

Marrja fund e gjykimit të arbitrazhit

Neni 425

Në rast se palët nuk kanë parashikuar ndryshe në marrëveshje, një gjykim arbitrazhi merr fund kur:

- arbitri revokohet, vdes, i dalin pengesa në plotësimin e misionit të ngarkuar ose i ka humbur plotësisht të gjitha të drejtat civile;
- me abstenimin ose heqjen dorë nga misioni i arbitrit, kur është rasti i parashikuar nga neni 423 i këtij Kodi;
- me mbarimin përfundimisht të afatit të arbitrazhit.

Mbyllja e hetimit gjyqësor

Neni 426

Pasi të jenë marrë provat e nevojshme dhe të jetë mbyllur hetimi gjyqësor, arbitri cakton datën në të cilën do të diskutohet mosmarrëveshja dhe do të merret vendimi përkatës. Pas kësaj date nuk mund të paraqiten prova e të parashtrihen kërkesa, përveç kur gjykata e arbitrazhit vlerëson ndryshe.

Ligji i zbatueshëm

Neni 427

Kur të dyja palët janë me vendbanim ose vendqëndrim në Republikën e Shqipërisë, gjykata e arbitrazhit zbaton legjislacionin shqiptar. Kur njëra nga palët është e huaj, gjykata e arbitrazhit vendos sipas rregullave të së drejtës të zgjedhur nga palët dhe në mungesë të kësaj zgjedhje, sipas rregullave të së drejtës me të cilat është më e lidhur.

Por palët mund të autorizojnë gjykatën e arbitrazhit të vendosë me paanësi e në mënyrë të njëllojtë për palët.

KREU IV

VENDIMI I GJYKATËS SË ARBITRAZHIT

Dhënia e vendimit përfundimtar

Neni 428

Diskutimet për dhënien e vendimit zhvillohen nga gjykata e arbitrazhit pa praninë e palëve e të personave të tjerë.

Neni 429

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit jepet me shumicë votash. Ai nënshkruhet nga të gjithë arbitrat. Arbitrat që kanë mendim të kundërt me shumicën, kanë të drejtë t'i parashtrajnë me shkrim mendimet e tyre. Vendimi i nënshkruar nga shumica e arbitrave ka të njëjtin efekt sikur të jetë nënshkruar nga të gjithë arbitrat.

Përmbajtja e vendimit përfundimtar

Neni 430

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit duhet të përmbajë përbërjen e trupit gjykues të arbitrave, datën dhe vendin e dhënies së tij, identitetin e palëve, vendbanimin, vendqëndrimin ose qendrën e tyre, emrin e mbiemrin e avokatit ose të përfaqësuesit të palëve dhe objektin e mosmarrëveshjes.

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit duhet të arsyetojë zgjidhjet e pranuar dhe të shprehet qartë për pretendimet e palëve.

Korrigjimi i gabimeve të vendimit përfundimtar dhe interpretimi i tij

Neni 431

Gjykata e arbitrazhit ka kompetencë të interpretojë vendimin e saj, të korrigjojë gabimet materiale dhe ta plotësojë atë për kërkesat e paditësit për të cilat nuk është shprehur, por që nuk janë kryesore.

Kur gjykata e arbitrazhit nuk mund të mblidhet përsëri me të njëjtën përbërje, çështjet që përmenden në këtë nen zgjidhen nga gjykata që do të ishte kompetente në mungesë të marrëveshjes së arbitrazhit.

Urdhri i ekzekutimit të vendimit të gjykatës së arbitrazhit

Neni 432

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit është i formës së prerë në lidhje me mosmarrëveshjen e shqyrtuar, sapo shpallet, përveç rasteve të parashikuara nga neni 434 i këtij Kodi.

Ai bëhet i ekzekutueshëm forcërisht në bazë të një urdhri ekzekutimi të lëshuar nga gjykata e shkallës së parë të vendit ku është dhënë vendimi. Për një qëllim të tillë, në sekretarinë e gjykatës depozitohet origjinali i vendimit me një kopje të marrëveshjes së arbitrazhit, nga një prej arbitrave ose nga pala e interesuar.

Kundër vendimit të gjykatës që lëshon urdhër ekzekutimin nuk lejohet ankimi.

Neni 433

Urdhrit të ekzekutimit i bashkëngjitet origjinali i vendimit të arbitrazhit. Vendimi i gjykatës së rrethit që refuzon lëshimin e urdhër ekzekutimit duhet të jetë i arsyetuar.

Kundër këtij vendimi lejohet ankimi në gjykatën e apelit brenda 10 ditëve nga shpallja e tij.

KREU V

ANKIMI KUNDËR VENDIMIT TË GJYKATËS SË ARBITRAZHIT**Rastet kur lejohet ankimi**

Neni 434

Ndonëse palët në marrëveshje kanë parashikuar heqjen dorë nga ankimi, vendimi i gjykatës së arbitrazhit mund të ankohet në gjykatën e apelit vetëm kur:

- a) gjykata e arbitrazhit është formuar në mënyrë të parregullt;
- b) gjykata e arbitrazhit pa të drejtë ka deklaruar kompetencën apo moskompetencën e saj për gjykimin e mosmarrëveshjes;
- c) gjykata e arbitrazhit në vendimin e saj ka tejkuluar kërkesat për të cilat ka qenë investuar ose nuk është shprehur mbi një nga kërkesat kryesore të padisë;
- ç) nuk është respektuar barazia e palëve dhe e drejta e tyre për t'u dëgjuar në një procedurë të mbështetur në parimin e kontradiktoritetit;
- d) vendimi i gjykatës së arbitrazhit vjen në kundërshtim me rendin publik në Republikën e Shqipërisë.

Afati i ankimit

Neni 435

Ankimi në gjykatën e apelit bëhet brenda 30 ditëve nga dita që është shpallur vendimi. Mungesa e palëve në shpalljen e vendimit nuk e ngarkon gjykatën me detyrimin për njoftimin e vendimit.

Shqyrtimi nga gjykata e apelit

Neni 436

Gjykata e apelit shqyrton ankimin sipas rregullave të caktuara në këtë Kod. Kur gjykata e apelit prish ose ndryshon vendimin e gjykatës së arbitrazhit, ajo vendos për themelin e mosmarrëveshjes në kufijtë e misionit të caktuar gjykatës së arbitrazhit.

Moslejimi i rekursit në Gjykatën e Kasacionit

Neni 437

Kundër vendimit të gjykatës së apelit nuk lejohet rekurs në Gjykatën e Kasacionit.

Vënia në ekzekutim e vendimit

Neni 438

Vendimi i gjykatës së arbitrazhit mund të vihet në ekzekutim kur:

- a) palët në marrëveshjen e arbitrazhit kanë hequr dorë nga ankimi kundër vendimit të dhënë nga gjykata e arbitrazhit, në kushtet e parashikuara nga neni 434 i këtij Kodi;
- b) palët nuk kanë bërë ankim brenda afatit të parashikuar në nenin 435 të këtij Kodi, në kushtet e parashikuara nga neni 434 i këtij Kodi;
- c) gjykata e apelit ka rrëzuar kërkesën ankimore ose ka prishur ose ndryshuar vendimin e gjykatës së arbitrazhit, duke shqyrtuar çështjen në themel.

KREU VI**ARBITRAZHI NDËRKOMBËTAR****Formimi i gjykatës së arbitrazhit ndërkombëtar**

Neni 439

Në gjykimin e mosmarrëveshjeve ndërkombëtare, marrëveshja e arbitrazhit duhet të caktojë arbitrin ose arbitrat ose të parashikojë mënyrat e caktimit të tyre, qoftë edhe duke iu referuar një rregulloreje arbitrazhi.

Është ndërkombëtar arbitrazhi që lidhet me interesat e tregtisë ndërkombëtare. Për gjykimet e arbitrazhit që zhvillohen në Republikën e Shqipërisë, kur palët në marrëveshje kanë parashikuar zbatimin e ligjit procedural shqiptar për formimin e gjykatës së arbitrazhit dhe haset vështirësi në formimin e saj, pala e interesuar mund t'i drejtohet gjykatës së rrethit të Tiranës, përveç kur ato janë marrë vesh ndryshe.

Përcaktimi i procedurës së arbitrazhit

Neni 440

Në marrëveshjen e arbitrazhit palët mund të parashikojnë vetë ose t'i referohen një rregulloreje arbitrazhi, për të përcaktuar procedurën që do të ndiqet në seancat e arbitrazhit.

Në mungesë të marrëveshjes, gjykata e arbitrazhit rregullon procedurën për kryerjen e misionit të ngarkuar për at kohë sa ajo ka nevojë, duke e përcaktuar vetë ose duke iu referuar një rregulloreje të një organizmi tjetër arbitrazhi.

Ligji i zbatueshëm

Neni 441

Gjykata e arbitrazhit zgjidh mosmarrëveshjen në përputhje me të drejtën që palët kanë përcaktuar në marrëveshje dhe në mungesë të një zgjedhjeje të tillë, në përputhje me ligjet e rregullat e tjera që i mendon të përshtatshme. Në çdo rast ajo mban parasysh edhe rregullat e zakonet e tregtisë.

**PJESA E TRETË
MJETET LIGJORE TË MBROJTJES****TITULLI I PARË
ANKIMI NË GJYKATËN E APELIT****KREU I PARË
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME****Mjetet e ankimit**

Neni 442

Mjetet për t'u ankuar ndaj vendimeve të gjykatave janë: Ankimi në gjykatën e apelit, rekursi në Gjykatën e Kasacionit, kërkesa për rishikim si dhe kundërshtimi i të tretit.

Afati i ankimit

Neni 443

Afati i ankimit në gjykatën e apelit, kundër vendimeve përfundimtare të gjykatës së shkallës së parë, është 15 ditë.

Afati për të bërë rekurs në Gjykatën e Kasacionit, kundër vendimeve të gjykatës së apelit, është 30 ditë.

Afati për të kërkuar rishikimin e vendimit të gjykatës së shkallës së parë dhe kundërshtimin e të tretit është 30 ditë.

Fillimi i afateve të ankimit

Neni 444

Afatet e caktuara në nenin e mësipërm janë të prerë dhe fillojnë nga dita e shpalljes së vendimit përfundimtar. Kur çështja është gjykuar nga gjykata e shkallës së parë në mungesë të njëjës palë, ky afat fillon nga dita e njoftimit të vendimit.

Afati për të ushtruar kërkesën për rishikim dhe afati i kundërshtimit i një të treti fillojnë nga dita kur janë zbuluar rrethanat për të cilën bëjnë fjalë dispozitat përkatëse.

Prekluziviteti i ankimit

Neni 445

Ankimi në gjykatën e apelit, rekursi në Gjykatën e Kasacionit, rishikimi e kundërshtimi i të tretit, pavarësisht nga njoftimi, nuk mund të bëhen mbasi ka kaluar një vit nga shpallja e vendimit. Kjo dispozitë nuk zbatohet kur pala në mungesë vërteton se nuk ka qenë në dijeni të procesit gjyqësor për shkak të pavlefshmërisë së njoftimeve.

Gjykata ku paraqitet ankimi

Neni 446

Ankimi paraqitet në gjykatën që ka dhënë vendimin, ndaj të cilit ushtrohet.

Njoftimi i ankimit

Neni 447

Ankimi u njoftohet palëve sipas rregullave të parashikuara në nenet 130 dhe 131 të këtij Kodi, për njoftimet e thirrjet në gjykatë.

Bashkimi i ankimeve

Neni 448

Të gjitha ankimet e bëra veçmas kundër të njëjtit vendim bashkohen në një proces të vetëm.

Pezullimi i ekzekutimit

Neni 449

Ekzekutimi i vendimit të ankimuar pezullohet deri në përfundim të shqyrtimit në gjykatën e apelit, përveç kur me ligj parashikohet ndryshe. Në rastet e rekursit në Gjykatën e Kasacionit vendimi mund të pezullohet në Gjykatën e Kasacionit.

Mospranimi i ankimit

Neni 450

Gjykata që ka dhënë vendimin nuk e pranon ankimin kur:

- a) është paraqitur tej afatit të parashikuar me ligj;
- b) është bërë kundër një vendimi ndaj të cilit nuk lejohet ankimi;
- c) është bërë nga një person që nuk legjitimohet të bëjë ankim;
- ç) është hequr dorë nga ankimi.

Mospranimi mund të deklarohet në çdo shkallë gjykimi.

Vendimi i mospranimit i njoftohet atij që ka bërë ankim. Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim i veçantë.

Vendimi i formës së prerë

Neni 451

Vendimi i gjykatës merr formë të prerë kur:

- a) nuk mund të bëhet ankim kundër tij;
- b) nuk është bërë ankim kundër tij brenda afateve të caktuara nga ligji ose kur ankesa është tërhequr;
- c) ankesa e paraqitur nuk është pranuar;
- ç) vendimi i gjykatës është lënë në fuqi, ndryshuar ose është pushuar gjykimi në shkallë të dytë.

**KREU II
GJYKIMI NË APEL****Vendimet që mund të ankimohen**
Neni 452

Mund të ankimohen në gjykatën e apelit të gjitha vendimet e dhëna nga gjykata e shkallës së parë, me përjashtim të rasteve kur ankimi përjashtohet me ligj.

Nënshkrimi i ankimit
Neni 453

Ankimi që i drejtohet gjykatës së apelit duhet të nënshkruhet nga vetë pala, avokati ose përfaqësuesi i pajisur me prokurë.

Përmbajtja e ankimit
Neni 454

Në ankim duhet të tregohen:

- a) palët ndërgjyqësa;
- b) vendimi kundër të cilit bëhet ankimi;
- c) shkaqet për të cilat bëhet ankimi;
- ç) çfarë kërkohet me ankimin.

Dokumentet që i bashkëngjiten ankimit
Neni 455

Bashkë me ankimin duhet të paraqiten:

- a) kopje të ankimit dhe të dokumenteve të tjera, aq sa janë personat që marrin pjesë në çështje si palë;
- b) prokura kur ankimi paraqitet nga avokati ose përfaqësuesi i palës. Në rast se ankimi nuk plotëson kushtet e mësipërme, si dhe kur ankimi nuk është nënshkruar, gjykata njofton palën që të ndreqë të metat brenda 5 ditëve, në të kundërtën ankimi quhet si i paparaqitur.

Apeli kundërshtues
Neni 456

Pala që nuk ka bërë ankim apo pala kundër së cilës është bërë ankim, mund ta kundërshtojë atë me kundërankim brenda 5 ditëve nga dita që ka marrë njoftim për ankimin e palës tjetër.

Ankimi kundërshtues duhet t'u njoftohet palëve të tjera në gjykim, sipas rregullave për njoftimin e ankimit.

Ndërhyrja në ankim
Neni 457

Në gjykatën e apelit lejohet vetëm ndërhyrja e të tretit, që ka të drejtën e kundërshtimit sipas nenit 503 të këtij Kodi.

Rivendosja në afatin e ankimit

Neni 458

Kur palët kanë humbur të drejtën e ankimit për shkaqe të arsyeshme, mund të paraqesin kërkesë për rivendosje në afat, përpara gjykatës që ka dhënë vendimin. Kjo kërkesë shqyrtohet nga gjykata në këshill dhe kundër vendimit të tij mund të bëhet ankim i veçantë.

Rënia në dekadencë e kërkesave që nuk janë propozuar rishtas

Neni 459

Kur kërkesat dhe pretendimet e pamarra parasysh në vendimin e shkallës së parë nuk përsëriten në ankim, konsiderohet sikur është hequr dorë prej tyre.

Përbërja e gjykatës dhe shqyrtimi i çështjes

Neni 460

Gjykata e apelit e shqyrton çështjen në mënyrë kolegjiale. Ajo gjykon me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë.

Kryetari i gjykatës së apelit cakton relatorin e çështjes dhe ditën e gjykimit.

Sekretaria e gjykatës së apelit i njofton palët rregullisht (nenet 128-133) të paktën 10 ditë më parë, ditën e shqyrtimit të çështjes në apel, si dhe shpall listën përkatëse të çështjeve.

Neni 461

Fillimisht gjykata verifikon paraqitjen e rregullt të palëve, bën bashkimin e ankimeve të bëra kundër të njëjtit vendim dhe bën përpjekje për zgjidhjen e çështjes me pajtim.

Pjesëmarrja e prokurorit

Neni 462

Në gjykimin e çështjes në gjykatën e apelit, prokurori mund të marrë pjesë kur janë rastet e parashikuara prej nenit 85 të këtij Kodi. Mendimin e tij ai mund ta japë me shkrim ose me gojë në seancë gjyqësore.

Heqja dorë nga ankimi

Neni 463

Në çdo fazë të gjykimit të çështjes në apel, ankuesi ose përfaqësuesi i tij mund të heqë dorë nga ankimi. Në këtë rast vendoset pushimi i shqyrtimit të çështjes në gjykatën e apelit.

Seanca gjyqësore

Neni 464

Seanca gjyqësore fillon me relacionin e njërit prej anëtarëve të këshillit gjyqësor. Pas kësaj palët, në rast se janë paraqitur, japin shpjegime. Së pari e merr fjalën pala që ka bërë ankimin, pastaj pjesëmarrësit e tjerë në gjykim dhe, kur është rasti, dëgjohet edhe prokurori. Kur ky ka paraqitur mendimin me shkrim, lexohet nga një anëtar i këshillit gjyqësor. Kur prokurori, mbi bazën e padisë së paraqitur prej tij bën ankim ndaj vendimit të gjykatës, ai e merr fjalën i pari.

Neni 465

Në shqyrtimin e çështjes në apel mbahen parasysh, për aq sa janë të zbatueshme, dispozitat mbi procedurën e gjykimit në shkallë të parë të parashikuara në këtë Kod.

Me kërkesën e palëve ose edhe kryesisht gjykata e apelit përsërit tërësisht apo pjesërisht hetimin gjyqësor. Në shqyrtimin gjyqësor mund të lexohen aktet e gjykimit të shkallës së parë. Gjykata ka të drejtë të marrë edhe prova të reja.

Vendimi i gjykatës së apelit

Neni 466

Gjykata e apelit pasi shqyrton çështjen vendos:

- a) lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së shkallës së parë.
- b) ndryshimin e vendimit;
- c) prishjen e vendimit dhe pushimin e çështjes;
- ç) prishjen e vendimit dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në gjykatën e rrethit në rastet e parashikuara nga neni 467 i këtij Kodi.

Dërgimi për rigjykim

Neni 467

Gjykata e apelit prish vendimin e gjykatës së rrethit dhe e dërgon çështjen për rigjykim kur:

- a) gjykata e shkallës së parë ka shkelur dispozitat mbi juridiksionin dhe kompetencën;
- b) përbërja e trupit gjykues nuk ka qenë e rregullt apo vendimi nuk është nënshkruar nga anëtarët e tij;
- c) gjykata, megjithëse kanë qenë kushtet e parashikuara nga ky Kod, nuk ka vendosur pushimin e çështjes;
- ç) çështja është gjykuar në mungesë të pjesëmarrësve në proces, pa pasur dijeni për ditën e gjykimit.

Pushimi i gjykimit për mungesë të juridiksionit gjyqësor

Neni 468

Gjykata e apelit kur konstaton se çështja nuk hyn në juridiksionin gjyqësor, si edhe kur padia nuk mund të ngrihej, prish vendimin dhe vendos vetë pushimin e gjykimit të çështjes.

Pezullimi i ekzekutimit

Neni 469

Kur priset vendimi i shkallës së parë dhe çështja dërgohet për rigjykim, pezullohet ekzekutimi i vendimit.

Gjykata e apelit me kërkesën e palës mund të vendosë pezullimin e ekzekutimit të vendimit edhe kur ajo le në fuqi vendimin e gjykatës së shkallës së parë, kur kundër vendimit të saj bëhet rekurs në Gjykatën e Kasacionit dhe nga ekzekutimi i menjëhershëm i vendimit mund të vijjnë pasoja të rënda ose të pariparueshme, si dhe kur pala që ka bërë rekursin jep garanci materiale që siguron ekzekutimin e vendimit.

Ankimi kundër vendimeve të ndërmjetme

Neni 470

Vendimet e ndërmjetme që jepen nga gjykata e shkallës së parë mund të ndryshohen apo të tërhiqen gjatë gjykimit. Këto vendime mund të goditen me ankim së bashku me vendimin përfundimtar.

Megjithatë, në rastet e parashikuara shprehimisht në këtë Kod, kundër vendimeve të ndërmjetme mund të bëhet ankimi i veçantë në gjykatën e apelit, brenda 5 ditëve nga shpallja apo njoftimi i tyre.

Pezullimi i ekzekutimit të vendimit të ndërmjetëm

Neni 471

Paraqitja e ankimit kundër vendimit të ndërmjetëm nuk pezullon gjykimin dhe as ekzekutimin e vendimit, përveç kur parashikohet ndryshe në këtë Kod apo kur gjykata e apelit vendos pezullimin gjersa të japë vendimin për ankimin e veçantë.

**TITULLI II
REKURSI NË GJYKATËN E KASACIONIT****KREU I
PROCEDURAT E REKURSTIT****Vendimet ndaj të cilave mund të ushtrohet rekursi**

Neni 472

Vendimet e shpallura nga gjykata e apelit, si dhe ato të gjykatës së shkallës së parë, në rastet që parashikohen në këtë Kod, mund të ankimohen me rekurs në Gjykatën e Kasacionit vetëm kur:

- a) nuk është respektuar ose është zbatuar keq ligji;
- b) ka shkelje të rënda të normave procedurale (neni 467 i këtij Kodi);
- c) nuk është marrë një provë vendimtare e kërkuar nga palët gjatë gjykimit;
- ç) arsyetimi i vendimit është haptazi jologjik;
- d) janë shkelur dispozitat për juridiksionin dhe kompetencën.

Kundërshtimi i vendimit në Gjykatën e Kasacionit bëhet brenda 30 ditëve nga dhënia e vendimit të gjykatës së apelit apo të gjykatës së rrethit, për rastet kur këto vendime kundërshtohen drejtpërdrejt në Gjykatën e Kasacionit.

Rekurs në interes të ligjit

Neni 473

Kur palët nuk kanë ushtruar rekurs në afatet e kërkuara nga ligji ose kanë hequr dorë prej tij, Prokurori i përgjithshëm mund të ushtrojë rekurs për të kërkuar prishjen e vendimit në interes të ligjit.

Nënshkrimi i rekursit

Neni 474

Rekursi që i drejtohet Gjykatës së Kasacionit nënshkruhet nga vetë pala, avokati apo përfaqësuesi i tij i pajisur me prokurë.

Përmbajtja e rekursit

Neni 475

Rekursi duhet të përmbajë:

- a) palët ndërgjyqëse;
- b) vendimin që kundërshtohet;
- c) paraqitjen e përmbledhur të fakteve të çështjes;
- ç) shkaqet për të cilat kërkohet prishja e vendimit, duke iu referuar normave ligjore mbi të cilat mbështetet;
- d) prokurën nëse rekursi është bërë nga avokati ose nga përfaqësuesi i ankuesit.

Depozitimi i rekursit

Neni 476

Rekursi depozitohet në sekretarinë e gjykatës që ka dhënë vendimin, në afatin prej 30 ditësh nga njoftimi që u është bërë palëve.

Së bashku me rekursin duhet të depozitohet:

- a) kopja e vërtetuar e vendimit të kundërshtuar dhe kur është rasti edhe e njoftimit kur ky është bërë;
- b) prokura e posaçme;
- c) aktet dhe dokumentet mbi të cilat është bazuar rekursi, në aq kopje sa janë palët.

Sekretaria e gjykatës që ka dhënë vendimin e kundërshtuar, përcjell zyrtarisht në sekretarinë e Gjykatës së Kasacionit dosjen përkatëse së bashku me dokumentet e mësipërme.

Kur nuk plotësohen këto kushte rekursi nuk pranohet.

Kundërrekursi

Neni 477

Pala kundër së cilës është paraqitur rekursi, mund ta kundërshtojë atë me kundërrekurs, i cili duhet t'i njoftohet atij që ka bërë rekursin në vendbanimin e tij brenda 20 ditëve nga njoftimi i rekursit. Në mungesë të këtij njoftimi nuk mund të paraqesë kundërrekurs, por vetëm mund të marrë pjesë në diskutim me gojë.

Për kundërrekursin zbatohen rregullat e parashikuara në nenet 456 dhe 457 të këtij Kodi.

Paraqitja e dokumenteve të tjera

Neni 478

Nuk pranohet depozitimi i akteve dhe dokumenteve që nuk janë paraqitur në shkallën e mëparshme të gjykimit, përveç atyre që kanë të bëjnë me vendimin e ankimuar dhe pranimin e rekursit ose të kundërrekursit.

Depozitimi i dokumenteve si më sipër duhet t'i njoftohet palëve të tjera.

Pezullimi i ekzekutimit të vendimit

Neni 479

Gjykata e Kasacionit pezullon ekzekutimin e vendimit kur:

- a) ekzekutimi i menjëhershëm i vendimit do të sillte pasoja të rënda e të pariparueshme;
- b) pala që ka bërë rekursin depoziton garanci materiale që siguron ekzekutimin e vendimit.

Mospranimi i rekursit

Neni 480

Rekursi nuk pranohet në qoftë se bëhet për shkaqe të ndryshme nga ato që i lejon ligji. Mospranimi i rekursit vendoset nga kolegji i Gjykatës së Kasacionit në dhomën e këshillimit pa pjesëmarrjen e palëve.

**KREU II
PROCEDURAT E GJYKIMIT****Shqyrtimi në seksione të bashkuara**

Neni 481

Gjykata e Kasacionit shprehet në kolegje të bashkuara kur janë rastet e parashikuara në nenin 472 shkronja "d" e këtij kreu.

Kryetari i Gjykatës së Kasacionit mund të vendosë që gjykata të shprehet në kolegje të bashkuara për rekurse të paraqitura nga palët, për të cilat ka praktika të ndryshme e të mëparshme në kolegjet e thjeshta, si dhe për ato rekurse që paraqesin rëndësi të veçantë për vetë karakterin e tyre.

Në këto raste kryetari i Gjykatës së Kasacionit cakton relatorin dhe datën e shqyrtimit të rekursit.

Fillimi i gjykimit

Neni 482

Kryetari i Gjykatës së Kasacionit cakton kolegjet dhe relatorin për shqyrtimin e rekurseve.

Gjykata e Kasacionit gjykon në këshill me tre gjyqtarë.

Kryetari i kolegjit civil cakton datën e shqyrtimit të rekursit.

Sekretaria e Gjykatës së Kasacionit shpall listat e shqyrtimit të rekurseve të paktën 15 ditë përpara datës së shqyrtimit.

Shqyrtimi gjyqësor

Neni 483

Në seancë gjyqësore relatori paraqet faktet që kanë rëndësi për marrjen e vendimit, përmbajtjen e vendimit të ankimuar dhe shkaqet e rekursit dhe të kundërrekursit.

Pas relatimit kryetari fton avokatët e palëve të paraqesin mbrojtjen e tyre.

Pastaj prokurori paraqet gojarisht mendimin e tij të arsyetuar.

Nuk lejohet replika, por avokatët e palëve mund që në të njëjtën seancë t'i paraqesin gjykatës mendimet e tyre, shkurtimisht, me shkrim.

Marrja e vendimit

Neni 484

Gjykata pas diskutimit të çështjes tërhiqet në dhomën e këshillimit dhe merr vendimin përkatës. Në raste të veçanta, për shkak të natyrës së ndërlikuar apo rëndësisë së çështjes, marrja e vendimit mund të shtyhet për aq ditë sa është e nevojshme.

Vendimi nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e kolegjit.

Neni 485

Pas shqyrtimit të çështjes, kolegji civil apo kolegjet e bashkuara të Gjykatës së Kasacionit vendosin:

- a) lënien në fuqi të vendimit;
- b) prishjen e vendimit të gjykatës së apelit dhe lënien në fuqi të vendimit të shkallës së parë;
- c) prishjen e vendimit të gjykatës së apelit dhe të vendimit të gjykatës së shkallës së parë dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim në gjykatën e apelit, me tjetër trup gjykues;
- ç) prishjen e vendimit të gjykatës së apelit dhe vendimit të gjykatës së shkallës së parë dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim në gjykatën e shkallës së parë me tjetër trup gjykues;
- d) ndryshimin e vendimit të shkallës së parë dhe të gjykatës së apelit;
- e) prishjen e vendimeve dhe pushimin e gjykimit të çështjes.

Zbatimi i detyrueshëm i udhëzimeve

Neni 486

Udhëzimet dhe konkluzionet e Gjykatës së Kasacionit janë të detyrueshme për gjykatën që rishqyrton çështjen.

Gabimet në arsyetimin e vendimit

Neni 487

Nuk janë shkak për cenimin e vendimit gabimet në arsyetimin e vendimit. Në këtë rast gjykata kufizohet vetëm me korrigjimin e arsyetimit.

Shpenzimet e gjykimit

Neni 488

Gjykata, kur rrëzon rekursin, shpenzimet e gjykimit ia ngarkon atij që ka bërë rekursin.

Mospërsëritja e rekursit

Neni 489

Rekursi i deklaruar i papranueshëm apo i paprocedueshëm nuk mund të paraqitet përsëri, qoftë edhe në rastet kur nuk ka mbaruar afati i caktuar nga ligji.

Heqja dorë nga rekursi

Neni 490

Pala mund të heqë dorë nga rekursi derisa nuk është filluar relatimi në seancë gjyqësore. Heqja dorë bëhet me shkrim, e nënshkruar nga vetë pala apo avokati i saj, i pajisur me prokurë për këtë qëllim. Akti i heqjes dorë u njoftohet palëve që janë paraqitur ose u komunikohet avokatëve të palëve.

Shpenzimet, kur hiqet dorë nga rekursi

Neni 491

Në rastet e heqjes dorë nga rekursi gjykata i ngarkon shpenzimet palës që heq dorë. Kur hiqet dorë nga rekursi dhe në gjykim kanë marrë pjesë të gjitha palët apo avokatët e tyre, nuk ka vend për shpallje të veçantë të vendimit të pushimit të gjykimit.

Ndreqja e gabimeve materiale

Neni 492

Nëse vendimi i shpallur nga Gjykata e Kasacionit përmban gabime materiale apo në përlllogaritje, pala e interesuar ka të drejtë të kërkojë me kërkesë korrigjimin apo ndreqjen e tyre brenda 60 ditëve nga njoftimi i vendimit.

Për kërkesën gjykata shprehet në dhomën e këshillimit, duke zbatuar rregullat e parashikuara në paragrafin e fundit të nenit 480 të këtij Kodi.

Rigjykimi

Neni 493

Gjykata e shkallës së parë apo gjykata e apelit kur dërgohet çështja për rigjykim zbaton të njëjtat rregulla procedurale të parashikuara në atë shkallë gjykimi.

Gjykata që rigjykon çështjen i përmbahet vendimit të Gjykatës së Kasacionit për çdo çështje të së drejtës që është vendosur me të.

Në rigjykim nuk mund të ngrihen pavlefshmëritë e vërtetuara në gjykimet e mëparshme. Në rigjykim palët nuk mund të bëjnë pretendime të ndryshme nga ato të pranuar në vendimin e Gjykatës së Kasacionit, përveç nevojës për të arritur në përfundime që dalin nga vendimi i Kasacionit.

TITULLI I TRETË**RISHIKIMI****Rastet e rishikimit**

Neni 494

Pala e interesuar mund të kërkojë rishikimin e një vendimi që ka marrë formë të prerë, kur:

- a) zbulohen rrethana të reja apo prova të reja me shpresë që kanë rëndësi për çështjen, të cilat nuk mund të dihen nga pala gjatë shqyrtimit të saj;
- b) vërtetohet se thëniet e dëshmitarëve apo mendimet e ekspertëve, mbi të cilat është bazuar vendimi, kanë qenë të rreme;
- c) palët ose përfaqësuesit e tyre apo ndonjë anëtar i trupit gjykues, që ka marrë pjesë në gjykimin e çështjes, kanë kryer vepra të dënueshme penalisht, të cilat kanë ndikuar në dhënien e vendimit;
- ç) vërtetohet se vendimi i dhënë është bazuar në dokumente të falsifikuara;
- d) vendimi është bazuar në një vendim të gjykatës ose të një institucioni tjetër që më pas është prishur;
- e) vendimi është në kundërshtim të hapur me një vendim tjetër të formës së prerë të dhënë midis po atyre palëve, për të njëjtin objekt dhe për të njëjtin shkak.

Neni 495

Rishikimi i vendimeve për rrethanat e parashikuara në shkronjat “b”, “c” dhe “ç” të nenit 494 të këtij Kodi lejohet kur ato rrethana janë vërtetuar me vendim penal të formës së prerë.

Afati i paraqitjes së kërkesës

Neni 496

Kërkesa për rishikim mund të paraqitet brenda 30 ditëve nga dita që pala ka marrë dijeni për shkakun e rishikimit, por në çdo rast jo më vonë se një vit nga dita që ka lindur shkakun e rishikimit. Në rastet e parashikuara në nenin 495, afati prej 30 ditësh fillon nga dita që vendimi ka marrë formën e prerë.

Paraqitja e kërkesës

Neni 497

Kërkesa për rishikim paraqitet përpara të njëjtës gjykatë që ka dhënë vendimin, për të cilin ushtrohet kërkesa. Kërkesa duhet të përmbajë: shkakun për të cilin kërkohet rishikimi, provat përkatëse që lidhen me një nga kërkesat e nenit 494 të këtij Kodi, ditën e zbulimit apo të vërtetimit të rrethanës apo marrjes së dokumenteve.

Kërkesa nënshkruhet nga vetë pala apo avokati i pajisur me prokurë.

Mospranimi i kërkesës

Neni 498

Kur kërkesa është bërë jashtë rasteve të parashikuara në nenin 494 ose është bërë nga ata që nuk kanë të drejtë ta bëjnë ose kur ajo rezulton haptazi e pambështetur, gjykata vendos mospranimin e saj. Vendimet merren në dhomën e këshillimit pa pjesëmarrjen e palëve.

Vendimi i mospranimin i njoftohet atij që ka bërë kërkesën, i cili mund të bëjë ankim.

Gjykimi i rishikimit

Neni 499

Shqyrtimi i çështjes me rishikim bëhet sipas rregullave të përgjithshme të parashikuara në këtë Kod.

Pezullimi i ekzekutimit

Neni 500

Paraqitja e kërkesës për rishikim nuk pezullon ekzekutimin e vendimit. Por gjykata, me kërkesën e palës, mund të pezullojë ekzekutimin e vendimit, kur vlerëson se ka rrezik që mund të shkaktohet një dëm i madh e i riparueshëm.

Marrja e vendimit

Neni 501

Në përfundim të rishqyrtimit të çështjes, gjykata në vendimin e saj vendos për themelin e çështjes, prish tërësisht ose pjesërisht vendimin objekt rishikimi, si dhe vendos për t'u kthyer ajo që është marrë me vendimin e anuluar, por në përputhje me legjislacionin civil në fuqi.

Kundërshtimi i vendimit

Neni 502

Vendimi i dhënë në gjykimin e rishikimit mund të ankimohet sipas rregullave të përgjithshme.

KREU IV KUNDËRSHTIMI I TË TRETIT

Rastet e kundërshtimit të të tretit

Neni 503

Një i tretë mund të kundërshtojë një vendim të formës së prerë ose të ekzekutueshëm të gjykatës, kur janë shkelur të drejtat e tij.

Personat e interesuar dhe kreditorët e njëjës prej palëve mund të kundërshtojnë vendimin, kur bëhet fjalë për efekt të paramendimit apo veprimit në dëm të tyre.

Neni 504

Kundërshtimi i të tretit nuk pranohet kur bëhet nga trashëgimtarët e njëjës palë dhe as nga personat, interesat e të cilëve janë përfaqësuar prej njëjës nga palët në procesin gjyqësor.

Kërkesa e kundërshtimit

Neni 505

Kundërshtimi paraqitet përpara së njëjtës gjykatë që ka shpallur vendimin. Gjykimi bëhet sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod.

Neni 506

Kundërshtimi i të tretit mund të bëhet edhe gjatë gjykimit të një çështjeje, kur ai nuk është thirrur nga palët.

Pezullimi i ekzekutimit

Neni 507

Gjykata që shqyrton kundërshtimin me kërkesë të palës, mund të vendosë pezullimin e ekzekutimit kur janë rastet e parashikuara nga neni 479 i këtij Kodi.

Efektet e vendimit

Neni 508

Efektet e këtij vendimi do të shtrihen për aq sa janë cenuar interesat e personit të tretë, pa u prekur vendimi në pjesët e tjera të tij.

Sanksioni për një kundërshtim të deklaruar të papranueshëm

Neni 509

Në rastin kur gjykata deklaron të papranueshëm kundërshtimin ose e hedh poshtë atë, mund të dënojë kundërshtuesin me gjobë deri në 10 000 lekë.

**PJESA E KATËRT
EKZEKUTIMI I DETYRUESHËM****TITULLI I PARË
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME****Titujt ekzekutivë**

Neni 510

Ekzekutimi i detyrueshëm mund të bëhet vetëm në bazë të një titulli ekzekutiv.

Janë tituj ekzekutivë:

- a) vendimet civile të gjykatës që kanë marrë formë të prerë, vendimet e dhëna prej tyre për sigurimin e padisë, si dhe për ekzekutimin e përkohshëm;
- b) vendimet penale të formës së prerë në pjesën që bëjnë fjalë për të drejta pasurore;
- c) vendimet e gjykatave e të arbitrazheve të shteteve të huaja që u është dhënë fuqi sipas dispozitave përkatëse të këtij Kodi;
- ç) vendimet e një gjykate arbitrazhi në Republikën e Shqipërisë;
- d) aktet noteriale që përmbajnë detyrime për pagime në para;
- dh) kambialet, çeket e letrat me urdhër që barazohen me ato;
- e) aktet e tjera që sipas ligjeve të veçanta quhen tituj ekzekutivë dhe ngarkohet zyra e përmbarimit për ekzekutimin e tyre.

Urdhri i ekzekutimit

Neni 511

Titulli ekzekutiv vihet në ekzekutim me kërkesën e kreditorit. Për këtë qëllim lëshohet urdhri i ekzekutimit i cili jepet:

- a) për rastet e parashikuara nga shkronjat “a” dhe “b” të nenit të mësipërm, nga gjykata që ka dhënë vendimin;
- b) për vendimet e gjykatave të shteteve të huaja e të gjykatave të arbitrazhit të huaj që u është dhënë fuqi zbatimi sipas dispozitave të këtij Kodi nga gjykata e apelit;
- c) për rastet e parashikuara nga shkronja “ç” e nenit të mësipërm nga gjykata e vendit ku është dhënë vendimi;
- ç) për rastet e parashikuara nga shkronjat “d”, “dh” dhe “e” nga gjykata e vendit ku është caktuar të bëhet ekzekutimi.

Ankimi për mosdhënien e urdhrin të ekzekutimit

Neni 512

Kundër vendimit me të cilin refuzohet dhënia e urdhrin të ekzekutimit, mund të bëhet ankim sipas rregullave mbi ankimet e veçanta.

Urdhri i ekzekutimit për pasuri dhe persona të veçantë

Neni 513

Urdhri i ekzekutimit lëshohet vetëm në një kopje.

Kur duhet të dorëzohen disa pasuri të veçanta ose kur titulli ekzekutiv është dhënë në dobi ose kundër disa personave, mund të lëshohen urdhra ekzekutimi të veçantë, duke shënuar se cila pjesë e titullit duhet të ekzekutohet për çdo urdhër ekzekutimi.

Lëshimi i dublikatës së urdhrin të ekzekutimit

Neni 514

Kur urdhri i ekzekutimit humbet ose zhduket, gjykata që e ka lëshuar, me kërkesë të kreditorit, mund t'i lëshojë këtij dublikatë në bazë të titullit ekzekutiv.

Kërkesa shqyrtohet në këshill gjyqësor, pasi debitorit t'i jetë dorëzuar një kopje e saj.

Kur humbet ose zhduket vetë titulli ekzekutiv dhe nuk ka mundësi që përmbajtja e tij të nxirret nga aktet e organeve që kanë lëshuar titullin ekzekutiv, kreditori mund të ngrejë padi kundër debitorit, sipas rregullave të përgjithshme.

Vënia në ekzekutim

Neni 515

Urdhri i ekzekutimit vihet në ekzekutim nga përmbartuesi gjyqësor me kërkesën e kreditorit, si dhe të prokurorit në çështjet që ai ka ngritur padi.

Kompetenca tokësore e përmbartuesit gjyqësor

Neni 516

Kërkesa për zbatimin e urdhrave të ekzekutimit i drejtohet përmbartuesit gjyqësor të vendit ku ndodhen:

- a) sendet e luajtshme ose të paluajtshme ose paratë, ndaj të cilave drejtohet ekzekutimi;

b) banimi i personit të tretë të detyruar kur ekzekutimi drejtohet kundër kredisë që ka për të marrë debitori nga ky person;

c) vendi i ekzekutimit të detyrimit për kryerjen ose moskryerjen e një veprimi të caktuar.

Kur përmbaruesi gjyqësor konstaton se nuk është kompetent për të vënë në ekzekutim kërkesën, ia dërgon këtë përmbaruesit gjyqësor kompetent, pasi vë më parë sekuestër mbi sendin ose mbi kredinë e debitorit.

Konflikti për kompetencë nuk lejohet, por përmbaruesi gjyqësor ka të drejtë të parashtrojë moskompetencën e tij në gjykatën e rrethit ku e ushtron veprimtarinë, e cila e shqyrton atë në këshill gjyqësor. Kundër vendimit të tij lejohet ankimi i veçantë.

Lajmërimi për ekzekutimin vullnetar

Neni 517

Përmbaruesi gjyqësor, kur fillon ekzekutimin, i dërgon debitorit një lajmërim për të ekzekutuar vullnetarisht detyrimin që përmban urdhri i ekzekutimit, duke i caktuar për këtë një afat prej 5 ditësh, kur objekti i tij është pagë ose detyrim për ushqim dhe prej 10 ditësh në të gjitha rastet e tjera.

Me kërkesën e debitorit, gjykata e shkallës së parë e vendit të ekzekutimit, në raste të veçanta, duke marrë parasysh gjendjen pasurore të debitorit ose rrethanat e tjera të çështjes, mund të shtyjë afatin e ekzekutimit të detyrimit në të holla ose ta ndajë këtë detyrim në këste. Vendimi jepet në seancë gjyqësore, pasi të jenë njoftuar palët, dhe kundër tij mund të bëhet ankimi i veçantë.

Përmbajtja e lajmërimit

Neni 518

Lajmërimi duhet të përmbajë një shkurtim të përmbajtjes së urdhrit të ekzekutimit, vendin dhe adresën e kreditorit, dhe paralajmërimin që i bëhet debitorit se do të fillojë ekzekutimi i detyrueshëm, në qoftë se ekzekutimi nuk ekzekutohet vullnetarisht prej tij brenda afatit të caktuar në lajmërim.

Në rast se debitori vdes pas vënies në ekzekutim të titullit, por para se të jenë përfunduar së kryeri veprimet e nevojshme të ekzekutimit, përmbaruesi gjyqësor, para se të vazhdojë veprimet e tij, duhet t'u dërgojë trashëgimtarëve të debitorit të vdekur, kur këta janë njohur, një lajmërim të ri për të ekzekutuar këta vullnetarisht detyrimin që përmban urdhri i ekzekutimit.

Fillimi i ekzekutimit të detyrueshëm

Neni 519

Ekzekutimi i detyrueshëm nuk mund të fillojë para se të kenë kaluar afatet e parashikuara nga neni 517 i këtij Kodi, përveç kur ka rrezik se me kalimin e afatit, ekzekutimi do të bëhet i pamundshëm. Në këtë rast, përmbaruesi gjyqësor mund të fillojë menjëherë nga ekzekutimi i detyrueshëm.

Efektet e urdhrit të ekzekutimit ndaj trashëgimtarëve

Neni 520

Urdhri i ekzekutimit kundër debitorit trashëgimlënës vihet në ekzekutim mbi pasurinë e trashëgimtarëve të tij, por brenda masës së pasurisë së trashëguar prej tyre nga trashëgimlënësi.

Ekzekutimi ndaj personit të tretë

Neni 521

Urdhri i ekzekutimit kundër debitorit mund të vihet në ekzekutim edhe kundër personit të tretë, që për sigurimin e detyrimit ka lënë peng ose ka vënë në hipotekë një send të tij, kur kreditori kërkon ekzekutimin mbi këtë send.

Ekzekutimi ndaj debitorit që nuk i dihet banimi

Neni 522

Kur banimi i debitorit nuk dihet, gjykata e rrethit të vendit të ekzekutimit, me kërkesën e përmbauesit gjyqësor, pasi sqarohet edhe vetë për këtë rrethanë, i emëron debitorit një përfaqësues.

Ndihma nga policia e rendit

Neni 523

Kur për ekzekutimin e detyrueshëm është e nevojshme që të çelet banesa ose ndonjë ndërtesë tjetër e debitorit për të kërkuar sendet e tij që ndodhen në to, përmbauesi gjyqësor i kryen këto veprime në prani të një anëtari të pushtetit lokal.

Në rast nevoje, përmbauesi kërkon ndihmën e policisë së rendit.

Procesverbali i përmbauesit

Neni 524

Përmbauesi gjyqësor, për çdo veprim të kryer prej tij, është i detyruar të mbajë procesberval, në të cilin përmenden dita dhe vendi i kryerjes së veprimit, kërkesat dhe deklaratimet e bëra nga palët, sendet e marra, shuma e nxjerrë dhe shpenzimet e bëra për ekzekutimin.

Shpenzimet e ekzekutimit

Neni 525

Shpenzimet e bëra për ekzekutimin paguhen fillimisht nga kreditori, me rastin e kryerjes së çdo veprimi, dhe pastaj ndalen nga shuma e nxjerrë duke ia kthyer kreditorit.

Ekzekutimi ndaj personit të huaj

Neni 526

Ekzekutimi i detyrueshëm ndaj personit të huaj publik mund të bëhet vetëm me leje të ministrit të Drejtësisë.

TITULLI II

EKZEKUTIMI NË FUSHA TË VEÇANTA

KREU I

EKZEKUTIMI I DETYRIMEVE NË TË HOLLA KUNDREJT
PERSONAVE FIZIKË E JURIDIKË

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Vënia e sekuestros

Neni 527

Kur kërkohet ekzekutimi i një detyrimi në të holla, përmbauesi gjyqësor, me kalimin e afatit të lajmërimit për ekzekutim (neni 517), fillon ekzekutimin e detyrueshëm, duke vënë sekuestër mbi kreditë e debitorit dhe mbi sendet e luajtshme dhe të paluajtshme të tij, në masën që do të jetë e nevojshme për plotësimin e detyrimit.

Neni 528

Me kërkesën e debitorit, sekuestroja mund të vihet edhe mbi një pasuri tjetër të tij të ndryshme nga ajo që ka treguar kreditori, kur përmbaruesi gjyqësor çmon se kjo plotëson kërkesën e kreditorit.

Sendet mbi të cilat nuk mund të vihet sekuestroja

Neni 529

Përjashtohen nga sekuestrimi i pasurisë së debitorit:

1. sendet e përdorimit personal të debitorit dhe të familjes së tij si: veshjet, shtresat, mbulesat, mobiljet për aq sa ato janë të nevojshme për jetesën e tyre;
2. ushqimet dhe lëndët djegëse që i nevojiten debitorit dhe familjes së tij për tre muaj;
3. dekoratat dhe sende kujtimi, letra, shkresa të familjes dhe librat profesionalë;
4. librat, veglat muzikore, mjetet e artit që nevojiten për veprimtarinë shkencore dhe artistike të debitorit dhe të familjes së tij;
5. deri 3 dynmë tokë, 2 kafshë për punimin e tokës, 1 lopë, 6 dele ose 6 dhi, fara për mbjelljen e ardhshme, si dhe ushqimi i këtyre kafshëve për 3 muaj për personat që jetojnë me punë bujqësore ose blegtorale;
6. ndihma që u jepet nënave me shumë fëmijë ose të vetme, pensionet e pleqërisë, të invaliditetit ose familjarë ose bursa e studimit përveç kur detyrimi është për ushqim. Në këtë rast nuk mund të sekuestrohet më shumë se 1/2 e shumës së pensionit ose të bursës;
7. frutat natyrore një muaj para se ato të piqen.

Shtrirja e sekuestros mbi shpërblimin nga sigurimi

Neni 530

Në qoftë se sendet e sekuestruara janë të siguruara, sekuestrimi shtrihet edhe në shpërblimin që u takon nga sigurimi.

Detyrimet e debitorit pas vënies së sekuestros

Neni 531

Nga çasti i vënies së sekuestros, debitori nuk ka të drejtë të disponojë sendin e luajshëm ose të paluajshëm ose kredinë ose të ndryshojë, dëmtojë apo të zhdukë sendin, përndryshe ka përgjegjësi, sipas dispozitave të Kodit Penal. Ky detyrim shtrihet edhe mbi personat që kanë në posedim sendin e debitorit.

Llogaria e përmbaruesit në bankë

Neni 532

Shumat e nxjerra, me rastin e ekzekutimit ndaj debitorit, ndaj personit të tretë që i detyrohet debitorit, ndaj blerësit të sendit të shitur në dyqanet me shitje të lirë ose në ankand, derdhen në bankë në llogari të përmbaruesit gjyqësor.

Sekuestroja mbi pagën e debitorit

Neni 533

Kur vihet sekuestro mbi pagën e debitorit, prej saj nuk mund të ndalet më shumë se një e dyta, përveç kur parashikohet ndryshe me dispozita të veçanta.

Pjesëmarrja e kreditorëve të tjerë

Neni 534

Në çdo fazë të ekzekutimit, gjersa nuk është përgatitur nga përbaruesi gjyqësor projekti i ndarjes së shumave të nxjerra, mund të marrin pjesë në ekzekutim edhe kreditorët e tjerë të po atij debitorit.

Marrja pjesë e kreditorëve të tjerë në ekzekutim bëhet me kërkesë të tyre të shkruar së cilës i bashkëngjitet urdhri i ekzekutimit ose një vendim nga përbaruesi gjyqësor se urdhri i ekzekutimit i është bashkëngjitur një çështjeje tjetër që është në ekzekutim.

Neni 535

Kreditori që merr pjesë në ekzekutim bashkë me kreditorët e tjerë ka po ato të drejta që ka edhe kreditori, i cili ka vënë i pari sekuestron mbi sendet ose kreditë e debitorit, përveç kur ekzistojnë shkaqe të ligjshme të preferimit.

Veprimet e ekzekutimit, të kryera para se kreditori të marrë pjesë bashkë me kreditorët e tjerë, krijojnë të drejta edhe për ata.

Neni 536

Shteti quhet gjithmonë si kreditor që merr pjesë bashkë me kreditorët e tjerë për detyrimin që po ai debitor i ka shtetit dhe të cilët rrjedhin nga tatimet dhe nga kredi të tjera, shuma e të cilëve i është njoftuar përbaruesit gjyqësor, para se të bëhet ndarja e shumave të tjera. Për këtë qëllim, përbaruesi gjyqësor njofton seksionin përkatës të financës për çdo ekzekutim të filluar prej tij dhe për çdo ndarje që ai bën.

Projekti i ndarjes së shumave

Neni 537

Kur shuma e nxjerrë nga ekzekutimi nuk mjafton për të paguar të gjithë kreditorët, përbaruesi gjyqësor përgatit projektin e ndarjes, duke veçuar më parë shumat që nevojiten për kreditë që paguhen me parapëlqim dhe nga pjesa tjetër që mbetet, paguan kreditë e tjera në përpjesëtim me shumat e tyre.

Neni 538

Përbaruesi gjyqësor njofton për përgatitjen e projektit të ndarjes së shumave të nxjerra debitorin dhe kreditorët, të cilët i thërret për këtë qëllim në një ditë të caktuar prej tij.

Në qoftë se brenda 5 ditëve nga dita e paraqitjes prej përbaruesit gjyqësor të projektit të ndarjes nuk bëhet ankim, ndarja quhet përfundimtare dhe përbaruesi gjyqësor i dorëzon çdo kreditori shumën që i takon.

Ankimi kundër projektit të ndarjes së shumave

Neni 539

Në rast se kundër projektit të ndarjes së shumave të nxjerra bëhet ankim, çështja së bashku me ankesën i dërgohet gjykatës së rrethit e cila vendos në seancë gjyqësore, duke thirrur debitorin dhe kreditorët. Kundër vendimit të gjykatës për ndarjen e shumave të nxjerra mund të bëhet ankim i veçantë në gjykatën e apelit.

KREU II
EKZEKUTIMI MBI SENDET E LUAJTSHME

Inventarizimi

Neni 540

Sekuestroja mbi sendet e luajtshme të debitorit bëhet me inventarizimin e tyre nga përbaruesi gjyqësor.

Neni 541

Inventarizimi përfshin vetëm sendet që ndodhen në shtëpinë e debitorit, si dhe ato që ndodhen në një lokal tjetër që është i përbashkët për debitorin dhe personat e tretë, përveç se kur del se ato janë të një personi tjetër.

Për inventarizimin mbahet procesverbal.

Përmbajtja e procesverbalit të inventarizimit

Neni 542

Procesverbali i inventarizimit duhet të përmbajë:

- a) shënimin e urdhrit të ekzekutimit, në bazë të të cilit vihet sekuestroja;
- b) emrin, emrin e atit dhe mbiemrin e përbaruesit gjyqësor, të debitorit, kreditorit dhe të personave të tjerë që janë të pranishëm në inventarizim;
- c) vendin ku kryhet inventarizimi;
- ç) pretendimet e personave të tretë në lidhje me sendet e inventarizuara;
- d) përshkrimin e hollësishëm të sendeve dhe vlerësimin e tyre;
- e) kujt i lihen për ruajtje sendet;
- dh) nënshkrimin e personave që marrin pjesë në inventarizim.

Neni 543

Inventarizimi bëhet në prani të debitorit. Në mungesë të debitorit, inventarizimi bëhet në prani të një personi madhor të familjes së tij dhe, kur nuk ndodhet një person i tillë, në prani të një përfaqësuesi të pushtetit lokal. Në çdo rast inventarizimi bëhet duke qenë të pranishëm edhe dy dëshmitarë.

Vlerësimi i sendeve të inventarizuara

Neni 544

Sendet e inventarizuara vlerësohen nga përbaruesi gjyqësor në bazë të vlerësimeve të ekspertëve, në bazë të çmimeve të tregut, duke u zbritur përqindja përkatëse e konsumimit ose e vjetërsisë së tyre.

Detyrimet e debitorit për sendet e lëna në ruajtje

Neni 545

Sendet e inventarizuara mund t'i lihen në ruajtje debitorit, i cili ka të drejtë edhe t'i përdorë, por me kusht që të mos pakësohet vlefata e tyre. Kur debitorit refuzon t'i pranojë për ruajtje, përbaruesi gjyqësor emëron në këtë detyrë një person tjetër, duke i caktuar këtij një shpërblim.

Debitori ose personi i tretë, të cilëve u janë lënë në ruajtje sendet e inventarizuara, duhet të japin llogari për të ardhurat dhe shpenzimet e bëra për sendin. Këta janë përgjegjës, sipas dispozitave të Kodit Penal, për disponimin, dëmtimin ose shkatërrimin e tyre.

Ekzekutimi mbi sendet në bashkëpronësi

Neni 546

Kur ekzekutimi bëhet mbi sendet që janë në bashkëpronësi të debitorit dhe të personave të tjerë, përmbaruesi gjyqësor, pasi bën inventarizimin e gjithë pasurisë së përbashkët, procesverbalin ia paraqit gjykatës kompetente të vendit të ekzekutimit, e cila cakton dhe ndan pjesën që i takon debitorit, sipas rregullave të parashikuara nga nenet 369-374 të këtij Kodi. Mbi këtë pjesë bëhet pastaj ekzekutimi nga përmbaruesi gjyqësor.

Pavlefshmëria e disponimit pas vënies së sekuestros

Neni 547

Çdo disponim i sendit të luajtshëm nga ana e debitorit pas vënies së sekuestros, është i pavlefshëm kundrejt kreditorëve që kanë kërkuar ekzekutimin, përveç kur me disponimin sendi ka kaluar në pronësi të një tjetri që ka qenë në mirëbesim (neni 166 i Kodit Civil).

Sekuestrimi mbi sendet e çmueshme

Neni 548

Sendet e çmueshme si ari, argjendi, platini dhe metalet e grupit të platinës në shufra, copë, monedha dhe artikuj të bërë prej tyre, gurët e çmueshëm, margaritarët dhe artikujt e bërë prej tyre, si dhe valuta e huaj, dokumentet e pagesës në valutë të huaj si kambiale, çeqe, mandate e letra të tjera të kësaj natyre, si dhe tituj të huaj me vlefte, si aksione, obligacione e kuponat përkatës i jepen për ruajtje një banke.

Procedura e shitjes

Neni 549

Përmbaruesi gjyqësor, pas vënies së sekuestros, i dërgon një lajmërim debitorit se sendet e sekuestruara do të shiten, në qoftë se brenda pesë ditëve ai nuk ekzekuton detyrimin.

Neni 550

Shitja e sendeve bëhet me anë të ankandit ose në dyqanet me shitje të lirë, ndërsa sendet e çmueshme (neni 548), të depozituara në bankë, i shiten asaj dhe merret kundërvlefte e tyre nga përmbaruesi gjyqësor, në bazë të kursit zyrtar në kohën e pagesës së tyre.

Neni 551

Kur sendi, për shkak të natyrës ose gjendjes së tij, nuk mund të dërgohet për t'u shitur në dyqanet me shitje të lirë, përmbaruesi gjyqësor shpall, në një vend të dukshëm të këtij dyqani dhe në zyrën e tij, një lajmërim për shitjen e sendit, duke treguar në të edhe vendin ku ndodhet sendi.

Caktimi i çmimit

Neni 552

Çmimi i sendit të sekuestruar caktohet nga përmbaruesi dhe debitori. Kur ka kundërshtime ndërmjet tyre, thirret ekspert.

Vlerësimi i ri i sendit

Neni 553

Në rast se brenda dy muajve nga dërgimi i sendit në dyqanin me shitje të lirë ose nga shpallja e lajmërimit, sendi nuk shitet, përmbaruesi gjyqësor bën një vlerësim të ri të sendit në prani të debitorit dhe të një përfaqësuesi të dyqanit.

Mosparaqitja e debitorit nuk e ndalon përmbaruesin gjyqësor që të bëjë vlerësimin e ri të sendit.

Në qoftë se brenda dy muajve, pas vlerësimit të ri, sendi nuk shitet, përmbaruesi gjyqësor i propozon kreditorit të marrë sendin kundrejt kredisë së tij dhe, kur ky nuk e pranon, sendi i kthehet debitorit.

Ankandi

Neni 554

Kur sendi, për shkak të natyrës ose të gjendjes së tij, nuk pranohet nga dyqanet e shitjes së lirë, si dhe kur sipas paragrafit të tretë të nenit 553 nuk ka qenë e mundur shitja në dyqanin me shitje të lirë ose kur përmbaruesi vlerëson si të dobishme, organizon shitjen në ankand të sendit.

Neni 555

Kur sendi shitet në ankand, përmbaruesi gjyqësor shpall në zyrën e tij, në vendin ku ndodhet sendi dhe në vendin e caktuar për shitjen në ankand, një lajmërim ku duhet të tregohet çmimi me të cilin do të fillojë shitja në ankand, vendi, dita dhe ora që do të bëhet shitja.

Shitja nuk mund të bëhet para se të kenë kaluar pesë ditë nga shpallja.

Neni 556

Shitja në ankand e sendit bëhet ditën e caktuar në lajmërim dhe përfundon me mbarimin e orarit zyrtar të asaj dite.

Blerës quhet ofertuesi që ka dhënë çmimin më të lartë. Blerësi duhet ta paguajë çmimin menjëherë.

Në ankand nuk mund të marrin pjesë personat që tregohen në nenin 709 të Kodit Civil.

Për të gjitha veprimet e shitjes në ankand mbahet procesverbal.

Ankandi i dytë

Neni 557

Në rast se në ankandin e parë nuk është paraqitur asnjë ofertues, atëherë, pas pesë ditëve nga përfundimi i tij, përmbaruesi gjyqësor, duke thirrur debitorin, bën një vlerësim të ri dhe cakton një ankand të dytë për shitjen e sendit.

Mosparaqitja e debitorit nuk e ndalon përmbaruesin që të bëjë vlerësimin e ri të sendit.

Në qoftë se edhe në ankandin e dytë nuk paraqiten ofertues, përmbaruesi gjyqësor i propozon kreditorit që kundrejt kredisë të marrë sendin me çmimin e caktuar në ankandin e ri dhe, kur ky nuk e pranon, sendi i kthehet debitorit.

Radha e shitjes së sendeve në ankand

Neni 558

Debitori ka të drejtë të caktojë radhën, sipas së cilës duhet të shiten sendet në ankand. Në qoftë se nga shitja e një ose disa sendeve nxirret një shumë e cila mjafton për të shlyer kredinë e kreditorit dhe shpenzimet e tjera që kanë lidhje me kredinë, ankandi përfundon dhe sendet e tjera nuk shiten.

Kalimi i pronësisë së sendit të shitur

Neni 559

Blerësi i sendit të shitur në dyqanin e shitjes me shitje të lirë ose në ankand bëhet pronar i tij edhe sikur sendi të mos ishte në pronësi të debitorit.

Kundër shitjes nuk mund të bëhet ankim dhe as të kundërshtohet vlefshmëria e saj, përveç rastit të parashikuar nga paragrafi i tretë i nenit 556 të këtij Kodi.

KREU III**EKZEKUTIMI MBI SENDET E PALUJTSHME, MBI MJETET E LUNDRIMIT
E TË FLUTURIMIT****Vënia e sekuestros**

Neni 560

Ekzekutimi i vendimit të gjykatës apo të titujve të tjerë ekzekutivë mbi sendet e paluajtshme të debitorit bëhet me vendosjen e sekuestros mbi to.

Sekuestroja vihet me regjistrimin e saj në zyrën e regjistrimit të pasurive të paluajtshme të aktit të përmbauesit gjyqësor, në të cilin shënohet lloji, natyra dhe të paktën tre kufij të sendit të paluajtshëm, vendi i ndodhjes së tij, si dhe hipotekat dhe të drejtat reale që mund të jenë vënë mbi të.

Një kopje e aktit të përmbauesit gjyqësor detyrimisht i komunikohet debitorit.

Sekuestroja mbi mjetet e lundrimit

Neni 561

Kur sekuestrohet një anije, në procesverbalin përkatës përmenden emri e kombësia e pronarit të anijes, emri i anijes, përshkrimi e kapaciteti i saj, si dhe të dhëna të tjera lidhur me regjistrimin e saj. Kopja e procesverbalit të sekuestrimit, si për anijet shqiptare ashtu dhe për ato të huaja, i jepet personit që mban regjistrin detar të anijes si dhe drejtorit të portit ku është vendosur sekuestrimi, i cili njofton menjëherë pronarin e anijes.

Sekuestrimi ndalon lundrimin e anijes.

Sekuestroja mbi mjetet e fluturimit

Neni 562

Kur sekuestrohet një mjet fluturimi, në procesverbalin përkatës përmendet emri dhe kombësia e pronarit, shenjat dalluese të mjetit, vendin e regjistrimit, kapacitetin e të dhëna të tjera të kësaj natyre.

Kopja e procesverbalit të sekuestrimit i jepet komandantit të aeroportit ku është bërë sekuestrimi i mjetit.

Sekuestrimi ndalon fluturimin e mjetit. Komanda e aeroportit kur mjeti i fluturimit është i huaj, njofton menjëherë zyrën ku është regjistruar mjeti i fluturimit.

Verifikimi i të drejtës së pronësisë të debitorit

Neni 563

Përpara vendosjes së sekuestros, përmbauesi gjyqësor sigurohet nëse sendi i paluajtshëm është në pronësi të debitorit. Për këtë, përmbauesit gjyqësor duhet t'i paraqiten dokumente pronësie ose edhe vetë ai kërkon informata nga zyra e regjistrimit të pasurisë së paluajtshme dhe, në mungesë të tyre, nga organet financiare dhe të pushtetit lokal.

Vlerësimi i sendit të sekuestruar

Neni 564

Sendi i paluajtshëm mbi të cilin është vendosur sekuestro, vlerësohet nga përmbaruesi gjyqësor mbi bazën e vlerës së regjistruar në regjistrat e pasurisë së paluajtshme apo të organit financiar dhe, në mungesë të një regjistrimi të tillë, me anë ekspertash.

Kur debitori apo çdo person tjetër që ka interes për të pretendojnë për një vlerë më të madhe të sendit në krahasim me atë që figuron në regjistrat e pasurisë së paluajtshme apo të organit financiar, përmbaruesi bën një vlerësim të ri me anë ekspertash.

Detyrimet e debitorit për sendin e lënë në ruajtje

Neni 565

Sendi që sekuestrohet i lihet në ruajtje debitorit derisa të bëhet shitja e tij, duke qenë i detyruar debitori të kujdeset për të, si për sendin e tij.

Në rast se debitori nuk kujdeset si duhet për sendin e lënë në ruajtje, përmbaruesi gjyqësor emëron një person tjetër për ruajtjen e tij, duke i caktuar një shpërblim. Emërimi dhe caktimi i shpërblimit bëhen në marrëveshje midis përmbaruesit dhe personit tjetër. Shpërblimi nxirret nga vlera e sendit të sekuestruar, pas shitjes së tij.

Debitori ose personi tjetër, të cilëve u është lënë në ruajtje sendi i paluajtshëm i sekuestruar, duhet të japin llogari për të ardhurat e realizuara dhe shpenzimet e bëra për sendin. Ata përgjigjen sipas nenit 320 të Kodit Penal për veprime që bëhen pengesë për ekzekutimin e vendimit të gjykatës.

Pavlefshmëria e veprimeve juridike të debitorit për sendet e sekuestruara

Neni 566

Çdo veprim i debitorit, që përbën disponim të sendit të paluajtshëm pas regjistrimit të sekuestros në zyrën e regjistratit të pasurisë së paluajtshme, është i pavlefshëm kundrejt kreditorëve që kanë kërkuar ekzekutimin.

Procedura e shitjes në ankand

Neni 567

Pas vënies së sekuestros, përmbaruesi gjyqësor i dërgon lajmërim debitorit se sendi i sekuestruar do të shitet, në qoftë se brenda 10 ditëve të njoftimit ai nuk e përmbush detyrimin.

Me kalimin e afatit të mësipërm, përmbaruesi gjyqësor bën shpalljen për shitjen e sendit në ankand.

Neni 568

Shpallja për shitjen në ankand afishohet në zyrën e përmbaruesit gjyqësor dhe në vendin ku ndodhet sendi i paluajtshëm. Shpallja duhet të përmbajë emrin, atësinë dhe mbiemrin e pronarit të sendit, nëse për sendin është vënë hipotekë dhe për çfarë shume të hollash, çmimin e sendit me të cilin do të fillojë shitja, vendi, dita kur do të përfundojë shitja në ankand. Shitja nuk mund të bëhet para se të kenë kaluar 15 ditë nga shpallja e ankandit.

Për shpalljen e shitjes në ankand duhet të njoftohen edhe kreditorët që kanë hipotekë.

Neni 569

Shitja e sendit bëhet në zyrën e përmbaruesit gjyqësor. Ajo vazhdon 15 ditë dhe përfundon me mbarimin e orarit zyrtar të ditës së fundit që tregohet në shpalljen për shitjen në ankand.

Neni 570

Secili ofertues që merr pjesë në ankand, përpara fillimit të ankandit duhet të depozitojë si garanci në zyrën e përbarimit një shumë të hollash të barabartë me 10 për qind të çmimit të sendit të caktuar në shpallje. Kreditori nuk le garanci, në rast se kredia e tij e kalon masën e garancisë.

Procesverbali për zhvillimin e ankandit

Neni 571

Për zhvillimin e ankandit mbahet procesverbal, në të cilin ofertuesit shënojnë, kundrejt nënshkrimit, çmimin që japin për sendin, pavarësisht nga çmimi që ka dhënë më parë. Kur ofertuesi vepron me përfaqësues, duhet të paraqitet edhe prokura noteriale.

Pavlefshmëria e shitjes në ankand

Neni 572

Debitori, përfaqësuesi i tij ligjor, përbaruesi gjyqësor si edhe personat e tjerë që tregohen në nenin 709 të Kodit Civil, nuk kanë të drejtë të marrin pjesë në ankand.

Kur sendi blihet nga një person që nuk ka të drejtë të marrë pjesë në ankand, shitja është e pavlefshme. Në këtë rast, shumta e lënë si garanci nga blerësi kalon në dobi të shtetit dhe sendi me kërkesë të secilit kreditor mund të shitet përsëri në ankand, duke vepruar sipas rregullave të caktuara në këtë kapitull.

Shpallja e fituesit të ankandit

Neni 573

Në përfundim të ankandit, përbaruesi gjyqësor shpall fituesin. Blerësi i sendit është ai ofertues që ka dhënë çmimin më të lartë.

Pronësia mbi sendin i kalon blerësit vetëm pasi të ketë paguar të gjithë çmimin, duke zbritur prej tij shumën e lënë si garanci.

Garancitë e lëna nga persona të tjerë që kanë marrë pjesë në ankand, u kthehen atyre menjëherë pas përfundimit të ankandit.

Rregulla të hollësishme për zhvillimin e ankandit vendosen me ligj të veçantë.

Afati i pagimit të çmimit të blerjes

Neni 574

Blerësi duhet të paguajë çmimin e sendit të blerë brenda 5 ditëve nga mbarimi i ankandit.

Me pagimin e çmimit dhe taksës mbi aktet për shitjen e sendit, përbaruesi gjyqësor jep vendim për kalimin e sendit në pronësi të blerësit. Nga kjo ditë, blerësi fiton të gjitha të drejtat që kishte mbi sendin debitori.

Vënia në posedim të sendit të blerë

Neni 575

Blerësi vihet në posedim të sendit nga përbaruesi gjyqësor si kundrejt debitorit ose personit të cilit i është lënë në ruajtje, ashtu edhe kundrejt çdo personi të tretë që ka në posedim sendin. Personi i tretë për heqjen e sendit nga posedimi, mund të mbrohet vetëm me padinë për njohjen e së drejtës së pronësisë mbi sendin.

Moskthimi i garancisë

Neni 576

Blerësi që nuk paguan çmimin brenda afatit të caktuar në nenin 574 humbet të drejtën e kthimit të shumës së lënë si garanci, e cila kalon në dobi të shtetit dhe për shitjen e sendit bëhet një ankand i ri, duke vepruar sipas rregullave të caktuara në këtë kre.

Përsëritja e ankandit

Neni 577

Kur në ankandin e parë nuk është ofruar shtesë mbi çmimin me të cilin ka filluar shitja, ose nuk është paraqitur asnjë ofertues, për shitjen e sendit bëhet një ankand i ri, duke zbatuar rregullat për ankandin e parë. Ankandi i ri bëhet pasi të kenë kaluar 3 muaj nga mbarimi i ankandit të parë dhe në bazë të një çmimi të ri jo më të ulët se 20 për qind të çmimit të parë të caktuar nga përbaruesi gjyqësor në marrëveshje me debitorin. Kur edhe në ankandin e ri sendi nuk shitet, përbaruesi gjyqësor i propozon kreditorit që kundrejt kredisë, të marrë sendin me çmimin e caktuar për ankandin e ri dhe, kur ky refuzon, hiqet sekuestroja mbi sendin.

Kur kreditorët që kërkojnë të marrin sendin kundrejt kredisë janë disa, përbaruesi gjyqësor deklaron blerës kreditorin që brenda 3 ditëve nga propozimi jep çmimin më të lartë se çmimi i caktuar për ankandin e ri.

Ekzekutimi mbi një send të paluajshëm në bashkëpronësi

Neni 578

Kur ekzekutimi bëhet mbi një send të paluajshëm që është në bashkëpronësi, për detyrimin që ka ndonjë nga bashkëpronarët sekuestrohet dhe shitet vetëm pjesa e bashkëpronarit debitor, por mund të shitet edhe i tërë sendi, kur për këtë japin pëlqimin bashkëpronarët e tjerë. Pëlqimi duhet të jepet me akt noterial.

Kur sendi është në bashkëpronësi dhe debitorë janë të gjithë bashkëpronarët, për sekuestron dhe shitjen e sendit veprohet njëloj sikur sendi të ishte në pronësi të një debitori të vetëm.

Diferenca midis detyrimit dhe çmimit të sendit

Neni 579

Kur shuma e realizuar nga shitja në ankand është më e madhe se shuma e kredisë së kreditorit apo kreditorëve, diferenca i kthehet debitorit, pasi zbriten shpenzimet e bëra për ruajtjen e sendit apo për zhvillimin e ankandit.

Kundërshtimi i pronësisë së sendit të shitur në ankand e të veprimeve të përbaruesit gjyqësor

Neni 580

Shitja e sendit të paluajshëm në ankand nuk ndalon personin e tretë i cili pretendon se është pronari i tij që ta kërkojë sendin me padi.

Kundër shitjes në ankand mund të bëhet ankim në gjykatë, në formën e kundërshtimit të veprimeve të përbaruesit gjyqësor. Vlefshmëria e shitjes në ankand mund të kundërshtohet me anë padie, sipas rregullave të përgjithshme, vetëm për rastin e parashikuar nga neni 556 i këtij Kodi.

KREU IV
EKZEKUTIMI MBI KREDITË E DEBITORIT DHE MBI SENDET
QË PERSONAT E TRETË I DETYROHEN DEBITORIT

Vënia e sekuestros

Neni 581

Ekzekutimi mbi kreditë e debitorit dhe mbi sendet që personat e tretë i detyrohen debitorit, bëhet duke vënë sekuestro mbi ato.

Për këtë përmbaruesi gjyqësor njofton me shkresë personin e tretë dhe debitorin.

Me marrjen e lajmërimit të sekuestrimit, personi i tretë ndalohet t'i dorëzojë debitorit kredinë dhe sendet e tij. Kredia dhe sendet duhet të tregohen me saktësi në lajmërimin e sekuestrimit.

Nga dita që personit të tretë i është bërë lajmërimi i sekuestrimit, ai përgjigjet për kreditë dhe sendet e detyruara si ruajtës të tyre.

Neni 582

Përpara se të vihet sekuestro mbi këto sende, përmbaruesi gjyqësor sigurohet mbi ekzistencën e kredive të debitorit dhe të sendeve që personat e tretë i detyrohen atij, në bazë të dokumenteve dhe të dhënave të tjera të siguruar kryesisht nga përmbaruesi.

Kundërshtimi i personit të tretë

Neni 583

Personi i tretë, brenda pesë ditëve nga lajmërimi i sekuestrimit, është i detyruar t'i përgjigjet përmbaruesit gjyqësor:

a) nëse pranon se kredia ose sendet, mbi të cilat është vendosur sekuestroja, janë të debitorit dhe nëse është gati të shlyejë kredinë ose të dorëzojë sendet;

b) nëse mbi kredinë ose mbi sendet kanë pretendime edhe persona të tjerë;

c) nëse mbi kredinë ose mbi sendet është vënë sekuestër edhe në bazë të një urdhri tjetër ekzekutimi.

Personi i tretë dhe, kur ky është institucion apo ndërmarrje shtetërore, personi përkatës, që nuk jep përgjigje brenda afatit të mësipërm, me kërkesën e përmbaruesit gjyqësor, dënohen nga gjykata me gjobë nga 1 000 deri në 50 000 lekë. Kjo pasojë duhet të përmendet në lajmërimin e sekuestrimit.

Personi i dënuar ka të drejtë të kërkojë shkarkimin e tij nga dënimi, sipas rregullave të caktuara në nenin 169 të këtij Kodi.

Neni 584

Kur personi i tretë në përgjigjen e tij nuk kundërshton që kredia ose sendet të jenë të debitorit, detyrohet t'ia dorëzojë këto përmbaruesit gjyqësor, i cili vepron sipas rregullave të mësipërme.

Neni 585

Kur personi i tretë në përgjigjen e tij kundërshton që kredia ose sendet të jenë të debitorit, ekzekutimi mbi to nuk mund të vazhdojë dhe kreditori duhet të ngrejë padi për të vërtetuar se kredia ose sendet që ka personi i tretë janë të debitorit të tij.

Kredia e siguruar me peng ose me hipotekë

Neni 586

Kur kredia e sekuestruar është siguruar me peng, personi që mban sendin mbi të cilin është vënë peng detyrohet të mos ia dorëzojë këtë send asnjë personi pa urdhrin e përmbauesit gjyqësor.

Kur kredia e sekuestruar është siguruar me hipotekë, në regjistrat e zyrës së regjistrimit të pasurive të paluajtshme duhet të bëhet shënim për vënien e sekuestros.

Sekuestroja mbi shpërblimet e tjera

Neni 587

Sekuestroja mbi pagën shtrihet jo vetëm në pagën që tregohet në lajmërimin e sekuestrimit, por edhe në çdo shpërblim tjetër që debitori merr nga e njëjta punë ose nga një punë tjetër, në të njëjtin person fizik apo juridik, shtetëror apo privat.

Kur debitori ndërron vendin e punës, lajmërimi i sekuestrimit i dërgohet qendrës së re të punës nga qendra ku punonte më parë debitori dhe quhet se i është dërguar nga përmbauesi gjyqësor. Në këtë rast si dhe në rastin që debitori pushohet nga puna duhet të lajmërohet përmbauesi gjyqësor brenda pesë ditëve.

Përgjegjësia për moszbatimin e urdhrin të përmbauesit

Neni 588

Kur personi kompetent në qendrën e punës në të cilën punon debitori, nuk bën ndalesat nga paga e debitorit, sipas lajmërimin të përmbauesit gjyqësor ose nuk lajmëron përmbauesin gjyqësor për kalimin e debitorit në një punë tjetër ose për pushimin e tij nga puna, dënohet nga gjykata me kërkesën e përmbauesit gjyqësor me gjobë deri në 30 000 lekë.

Personi i dënuar ka të drejtë të kërkojë shkarkimin e tij nga dënimi, sipas rregullave të caktuara në nenin 169 të këtij Kodi.

KREU V**EKZEKUTIMI I DETYRIMEVE NË TË HOLLA NDAJ INSTITUCIONEVE
BUXHETORE****Dispozita të përgjithshme**

Neni 589

Ekzekutimi i detyrimeve në të holla ndaj institucioneve buxhetore bëhet vetëm në llogarinë e tyre përkatëse bankare ose në kredi që kanë te të tretët. Nuk lejohet ekzekutimi i detyrueshëm mbi pasurinë e luajtshme e të paluajtshme të institucionit buxhetor.

Kur institucioni buxhetor nuk ka gjendje në llogarinë bankare e as kredi te të tretët, i kërkohet organit epror financiar përkatës të caktojë fondin e nevojshëm e kapitullin e buxhetit të subjektit nga do të shlyhet detyrimi ose financim të veçantë nga buxheti i shtetit.

Neni 590

Ekzekutimi i detyrueshëm ndaj kredive të caktuara të debitorit të huaj bëhet vetëm kur nuk ka ndalim ose kufizim me ligj të veçantë ose me marrëveshje ndërkombëtare shtetërore.

Ekzekutimi ndaj detyrimeve të shtetit

Neni 591

Ekzekutimi i detyrimeve të shtetit kryhet vetëm nëpërmjet bankës në kreditë e tij dhe te të tretët, dhe kur nuk ka të tilla në llogari të thesarit. Kur detyrimi i shtetit është në metale të çmuara, ekzekutimi bëhet me pëlqimin paraprak të ministrit të Financave.

Ekzekutimi kur personi juridik shpërndahet ose falimenton

Neni 592

Kur detyrimi rëndon mbi një person juridik që shpërndahet ose falimenton, ekzekutimi bëhet nëpërmjet organit që realizon këto veprime, sipas dispozitave të veçanta.

KREU VI**EKZEKUTIMI MBI SHUMAT E LLOGARIVE NË BANKA****Detyrimet e bankave për të informuar zyrat e përmbarimit**

Neni 593

Për detyrime në të holla në urdhrin e ekzekutimit përcakohet edhe banka ku debitori ka llogari apo depozita.

Kur ky nuk gjendet ose kur banka nuk ka gjendje për debitorin, gjykata kur e çmon me vend, me kërkesën e përmbaruesit, njofton të gjitha bankat shtetërore dhe private të cilat janë të detyruara të informojnë zyrën përkatëse të përmbarimit kur kanë llogari, depozita ose kredi në emër të debitorit, në të kundërt përgjigjen sipas dispozitave të Kodit Penal.

Vënia e sekuestros mbi llogarinë e debitorit

Neni 594

Banka, me të marrë urdhrin e ekzekutimit, ve sekuestro mbi llogarinë, depozitat dhe kreditë e debitorit në masën e nevojshme për ekzekutimit e detyrimit, pa pezulluar pagimin e kredive që sipas nenit 605 të Kodit Civil paguhen me preferim ndaj kredisë për të cilën është vënë sekuestro.

Neni 595

Shumat e nxjerra nga llogaria, depozitat dhe kreditë e debitorit kalojnë në llogarinë e kreditorit në të njëjtën bankë ose në një bankë tjetër ose kur nuk ka të tilla në llogarinë e përmbaruesit gjyqësor.

Rastet e kthimit të urdhrit të ekzekutimit debitorit

Neni 596

Kur në bankë nuk mund të ekzekutohet detyrimi për mungesë gjendjeje në emër të debitorit, ose për shkak preference nga detyrime të tjera, urdhri i ekzekutimit i kthehet kreditorit nëpërmjet zyrës së përmbarimit. Nga ky çast fillon një afat i ri parashkrimi.

Respektimi i radhës së preferimit

Neni 597

Kur shuma e llogarive, depozitave ose kredive nuk është e mjaftueshme për të shlyer detyrimet e paraqitura për ekzekutim, banka respekton radhën e preferimit që përcaktohet në nenin 605 të Kodit Civil.

Sanksionet dhe ankimi ndaj tyre

Neni 598

Kur përbaruesi ka bazë të dyshojë se banka pa vend nuk e ekzekuton detyrimin tërësisht ose pjesërisht, shkel afatet e ekzekutimit, ose nuk respekton radhën e preferimit, përbaruesi ka të drejtë të verifikojë në vend dokumentacionin bankar në prani të punonjësit të ngarkuar nga organi drejtues i bankës, duke mbajtur procesverbalin përkatës.

Kur konstatohen shkelje apo parregullsi përbaruesi fikson në procesverbal veprime dhe afate të detyrueshme për bankën.

Për shkeljet dhe parregullsitë përbaruesi ka të drejtë të zbatojë masat e parashikuara në nenin 588 të këtij Kodi, sipas rastit, ndaj punonjësit bankar fajtor ose ndaj organit drejtues të saj, që ka urdhëruar veprime të parregullta.

Neni 599

Kundër vendimit të dënimit me gjobë mund të bëhet ankim i veçantë në gjykatën e rrethit brenda pesë ditëve nga marrja dijeni e dënimit.

Banka nxjerr udhëzimet e nevojshme

Neni 600

Banka e Shqipërisë nxjerr udhëzimet e nevojshme për mënyrën e zbatimit të dispozitave të mësipërme, të detyrueshme për të gjithë sistemin bankar.

KREU VII**EKZEKUTIMI I DETYRIMIT PËR DORËZIMIN E NJË SENDI TË ÇAKTUAR****Vënia në posedim e sendit të luajtshëm**

Neni 601

Kur sendi i luajtshëm, për të cilin është dhënë vendim, nuk është dorëzuar vullnetarisht nga debitori, brenda afatit të caktuar në lajmërimin e përbaruesit gjyqësor, merret në mënyrë të detyrueshme prej tij dhe i dorëzohet kreditorit.

Kur sendi nuk ndodhet pranë debitorit ose është prishur, ose pranë tij ndodhet vetëm një pjesë, merret nga debitori vlefte e sendit ose e pjesës që mungon. Kur në urdhrin e ekzekutimit nuk tregohet vlefte e sendit, kjo caktohet nga gjykata e vendit të ekzekutimit, pasi të dëgjohen palët dhe, në rast nevojë, të pyeten edhe dëshmitarë dhe ekspertë. Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë.

Vënia në posedim e sendit të paluajtshëm

Neni 602

Kur sendi i paluajtshëm, për të cilin është dhënë vendim, nuk është liruar vullnetarisht nga debitori brenda afatit të caktuar në lajmërimin e përbaruesit gjyqësor, kreditori vihet në posedim të sendit. Për këtë përbaruesi gjyqësor, të paktën tri ditë përpara, i njofton debitorit ditën dhe orën, në të cilën do të vërë kreditorin në posedim të sendit.

Në ditën dhe orën e caktuar përbaruesi gjyqësor, i pajisur me urdhrin e ekzekutimit, shkon në vendin ku ndodhet sendi dhe vë kreditorin në posedim të tij, duke porositur personat e tjerë të cilët mbajnë sendin që ta njohin si pronar kreditorin.

Vënia në posedim e sendit të ndodhur te personi i tretë

Neni 603

Kur përmbaruesi gjyqësor konstaton se sendi i paluajtshëm ndodhet në posedim të një personi të tretë, i cili ka fituar për vete posedimin e sendit, pas fillimit të çështjes për të cilën është dhënë vendimi që ekzekutohet, e vë kreditorin në posedim të sendit, duke treguar në vendim se si ka konstatuar kohën në të cilën personi i tretë ka fituar posedimin.

Përgjegjësia penale e debitorit dhe e personit të tretë

Neni 604

Kur debitori ose personi i tretë, të cilit i është hequr posedimi i sendit të paluajtshëm, vihet përsëri me çdo mënyrë të paligjshme në posedimin e këtij sendi, përmbaruesi gjyqësor, me kërkesën e kreditorit, i heq atij përsëri posedimin e sendit.

Në këto raste, debitori ose personi i tretë kanë përgjegjësi, sipas dispozitave të Kodit Penal.

KREU VIII

EKZEKUTIMI I DETYRIMIT PËR KRYERJEN E NJË VEPRIMI TË KAKTUAR

Rastet kur lejohet kreditori të kryejë vetë ekzekutimin

Neni 605

Kur debitori nuk ekzekuton detyrimin e tij, që ka të bëjë me një veprim që mund ta kryejnë edhe persona të tjerë, kreditori mund të kërkojë nga përmbaruesi gjyqësor që të lejohet ta kryejë vetë këtë veprim për llogari të debitorit.

Sanksionet për moskryerjen e veprimit nga debitori

Neni 606

Kur veprimi mund të kryhet vetëm nga debitori dhe jo edhe nga persona të tjerë, gjykata e vendit të ekzekutimit, me kërkesën e kreditorit, e shtrëngon debitorin që të kryejë veprimin duke e lajmëruar se në rast të kundërt do të gjobitet deri në 30 000 lekë. Në qoftë se edhe pas gjobitjes së parë debitori nuk e kryen veprimin, gjykata e gjobit përsëri, gjersa të kryejë veprimin.

Dispozitat e mësipërme nuk zbatohen për detyrimet që rrjedhin nga kontrata e punës.

Neni 607

Kur debitori kryen të kundërtën e asaj që me vendim është i detyruar të kryejë ose të pësojë, gjykata e vendit të ekzekutimit, me kërkesën e kreditorit, gjobit debitorin deri në 30 000 lekë sa herë që ky shkel detyrimin e tij.

Ankimi

Neni 608

Kundër vendimeve të gjykatës në lidhje me dënimet me gjobë mund të bëhet ankimi i veçantë.

KREU IX MJETET E MBROJTJES KUNDËR EKZEKUTIMIT TË VENDIMEVE

Pavlefshmëria e titullit ekzekutiv

Neni 609

Debitori mund të kërkojë në gjykatën kompetente të vendit të ekzekutimit, që të deklarohet se titulli ekzekutiv është i pavlefshëm ose se detyrimi nuk ekziston, ose ekziston në një masë më të vogël ose është shuar më pas.

Kur titulli ekzekutiv është një vendim gjyqësor ose vendim arbitrazhi, debitori mund të kundërshtojë ekzekutimin e titullit vetëm për fakte të ngjara pas dhënies së këtyre vendimeve.

Në këto raste, gjykata shqyrton shpejt çështjen dhe mund të vendosë pezullimin e vendimit me ose pa garanci.

Kundërshtimi i veprimeve të përmbauesit gjyqësor

Neni 610

Kundër veprimeve të përmbauesit gjyqësor dhe kundër refuzimit të tij për të kryer një veprim, palët mund të bëjnë ankim në gjykatën që ekzekuton vendimin brenda 5 ditëve nga dita e kryerjes së veprimit apo refuzimit, kur palët kanë qenë të pranishme në kryerjen e veprimit ose kanë qenë thirrur edhe në raste të tjera nga dita që i është njoftuar ose ka marrë dijeni për veprimin ose refuzimin.

Ankimi shqyrtohet nga gjykata e vendit të ekzekutimit, e cila kur e sheh të nevojshme mund të thërrasë edhe palët.

Ankimi ndaj vendimit të gjykatës

Neni 611

Ankimi kundër veprimeve ose refuzimit të përmbauesit gjyqësor nuk pezullon ekzekutimin, përveç kur gjykata vendos ndryshe.

Kundër vendimit të gjykatës bëhet ankim i veçantë.

Padia për kërkimin e sendit nga personi i tretë

Neni 612

Çdo person i tretë që pretendon se është pronar i sendit mbi të cilin bëhet ekzekutimi, mund të ngrejë padi për të ushtruar të drejtën e tij dhe kur është rasti për të përjashtuar sendin nga sekuestrimi dhe shitja.

Padia ngrihet kundër kreditorit dhe debitorit në gjykatën e vendit të ekzekutimit të vendimit. Në këto raste, gjykata mund të vendosë si masë të përkohshme pezullimin e ekzekutimit me ose pa garanci.

Efektet juridike ndaj personit të tretë

Neni 613

Kur gjykata pranon se personi i tretë është pronar i sendit të luajtshëm të sekustruar, por në kohën që vendimi ka marrë formë të prerë sendi është shitur në dyqanin me shitje të lirë ose në ankand, personi i tretë ka të drejtë të kërkojë nga përmbauesi gjyqësor çmimin e shitjes, në qoftë se nuk i është dhënë kreditorit, në të kundërt ka të drejtë të kërkojë prej debitorit atë që ka përfituar nga shitja e sendit.

Kur vërtetohet se kreditori ka ditur në kohën e shitjes së sendit të luajtshëm se debitori nuk ishte pronar i tij, ai detyrohet t'i kthejë pronarit të mëparshëm çmimin që ka marrë nga shitja e sendit dhe në

qoftë se sendi i është dhënë atij në vend të kredisë së tij, detyrohet t'i kthejë sendin. Në këto raste kreditori ruan të drejtën e tij të kredisë kundrejt debitorit.

Neni 614

Kur gjykata pranon se personi i tretë është pronar i sendit të paluajtshëm të shitur në ankand dhe në bazë të vendimit që ka marrë formë të prerë, sendi i merret blerësit, ky ka të drejtë të kërkojë nga përmbaruesi gjyqësor çmimin që ka paguar në qoftë se ky nuk i është dhënë kreditorit. Kur ky i është dhënë kreditorit ka të drejtë të kërkojë prej tij si dhe nga debitori atë pjesë të çmimit që ka marrë nga shitja e sendit.

Blerësi ka të drejtë, po ashtu, të kërkojë nga organi shtetëror kompetent që t'i kthehen shumat që ai kish paguar si taksë për kalimin e sendit në pronësi të tij.

Kur sendi i paluajtshëm i është dhënë kreditorit kundrejt kredisë së tij, në bazë të vendimit të gjykatës, sendi i merret këtij, ky ruan të drejtën e tij të kredisë kundrejt debitorit.

KREU X PEZULLIMI E PUSHIMI I EKZEKUTIMIT

Pezullimi i ekzekutimit

Neni 615

Ekzekutimi pezullohet:

- a) me vendim të gjykatës;
- b) me kërkesë të kreditorit;
- c) me rastet e parashikuara nga shkronjat “c” dhe “ç” të nenit 297 të këtij Kodi, me përjashtim të shitjes në ankand të një sendi të paluajtshëm, për të cilin është shpallur lajmërimi;
- ç) në raste të tjera të parashikuara nga ligji.

Pushimi i ekzekutimit

Neni 616

Ekzekutimi pushon:

- a) kur debitori i paraqit përmbaruesit gjyqësor dëftesën me nënshkrimin e kreditorit, të vërtetuar rregullisht, se ka paguar shumën që shënohet në urdhrin e ekzekutimit, ose kuitancë të zyrës postare ose shkresë të bankës me të cilat vërtetohet se shuma që shënohet në urdhrin e ekzekutimit është derdhur në dobi të kreditorit;
- b) kur kreditori heq dorë me shkresë nga ekzekutimi;
- c) kur urdhri i ekzekutimit shfuqizohet;
- ç. kur me vendim të gjykatës që ka marrë formën e prerë, është pranuar padia e debitorit sipas nenit 610 të këtij Kodi, ose e personit të tretë sipas nenit 613 të këtij Kodi;
- d) kur përmbaruesi gjyqësor vetë ose me kujdesin e kreditorit nuk gjen brenda 6 muajve nga fillimi i ekzekutimit pasuri të debitorit, ose kur sendi i sekuestruar nuk është shitur dhe kreditori nuk ka pranuar ta marrë sendin kundrejt kredisë së tij.

Ankimi kundër pezullimit dhe pushimit të ekzekutimit

Neni 617

Pezullimi i ekzekutimit, përveç rastit kur vendoset nga gjykata, si dhe pushimi i ekzekutimit vendosen nga përmbaruesi gjyqësor.

Kundër këtyre vendimeve mund të bëhet ankim në gjykatën e rrethit (neni 611 i këtij Kodi).

Kur vendimi i pushimit të ekzekutimit merr formën e prerë, përmbaruesi gjyqësor e heq sekuestron e vënë mbi sendet e luajtshme ose të paluajtshme dhe në rastet e parashikuara nga shkronjat “b” dhe “d” të nenit 616 të këtij Kodi i kthen urdhrin e ekzekutimit kreditorit, i cili ka të drejtë të paraqesë kërkesë të re për ekzekutimin, brenda kohës së parashkrimit. Në këtë rast, parashkrimi i ri fillon nga dita që vendimi për pushimin e ekzekutimit ka marrë formën e prerë.

KREU XI DISPOZITA TRANZITORE DHE TË FUNDIT

Neni 618

Çështjet që janë në gjykim në ditën e hyrjes në fuqi të këtij Kodi do të gjykohen sipas kodit të mëparshëm derisa vendimi të marrë formën e prerë sipas nenit 451 të këtij Kodi.

Neni 619

Rekurset kundër vendimeve të gjykatës së apelit dhe kërkesat për mbrojtje të ligjmerisë përpara Kolegjit Civil të Gjykatës së Kasacionit të regjistruara deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij Kodi do të shqyrtohen sipas dispozitave të kodit të mëparshëm.

Neni 620

Me hyrjen në fuqi të këtij Kodi shfuqizohen: ligji nr.6341, datë 27.6.1981 “Për Kodin e Procedurës Civile të Republikës së Shqipërisë”, ligji nr.7537, datë 17.12.1991 “Për disa ndryshime në Kodin e Procedurës Civile të Republikës së Shqipërisë”, ligji nr.7922, datë 19.4.1995 “Për një ndryshim në Kodin e Procedurës Civile të Republikës së Shqipërisë”, kreu X/I “Amortizimi” nenet 59a, 59b, 59c të ligjit nr.7782, datë 26.1.1994 “Për disa ndryshime në dekretin nr.3702, datë 8.7.1963 “Për Çekun”, si dhe çdo dispozitë tjetër që vjen në kundërshtim me këtë Kod.

Neni 621

Ky Kod hyn në fuqi më 1 qershor 1996.

**Shpallur me dekretin nr.1474, datë 18.4.1996 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Sali Berisha**

*U dorëzua për shtyp më 5.5.1996
Doli nga shtypi më 12.5.1996*

Tirazhi: 4738

Formati 60x88/8

*Shtypshkronja e Kuvendit Popullor
Tiranë, 1996*

Çmimi: 100 lekë

FLETORJA ZYRTARE

E

REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

BOLTIM I KUVENDIT

Nr. 20	1999	Korrik
--------	------	--------

P Ë R M B A J T J A

		Faqe
Ligj nr. 8491 datë 27.5.1999	Për disa ndryshime në ligjin nr. 8116, datë 29.3.1996 "Kodi i Procedurës Civile".....	621
Ligj nr. 8492 datë 27.5.1999	Për të huajt.....	622
Ligj nr. 8493 datë 27.5.1999	Për ratifikimin e "Marrëveshjes ndërmjet Qeverisë së Republikës së Shqipërisë dhe Bashkimit Ekonomik Belgo-Luksemburgas për nxitjen dhe mbrojtjen e ndërsjellë të investimeve.....	652
Ligj nr. 8494 datë 27.5.1999	Për ratifikimin e "Marrëveshjes ndërmjet Qeverisë së Republikës së Shqipërisë, Shoqatës "Komuniteti Emanuel" dhe CARITAS-it Shqiptar për ngritjen dhe funksionimin e Qendrës Sociale Polivalente në Vaqarr, Tiranë.....	660
Ligj nr. 8501 datë 16.6.1999	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 8405, datë 17.9.1998 ""Për urbanistikën".....	664

LIGJ

Nr. 8491, datë 27.5.1999

**PËR DISA NDRYSHIME NË LIGJIN NR.8116, DATË 29.3.1996
“KODI I PROCEDURËS CIVILE”**

Në mbështetje të neneve 81 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave

**KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË****VENDOSI:**

Në ligjin 8116, datë 29.3.1996 bëhen këto ndryshime:

Neni 1

Neni 325 ndryshohet si vijon:

“Padia, sipas nenit 324 të këtij Kodi, mund të ngrihet kur paditësi argumenton se akti administrativ është i paligjshëm dhe se atij i cenohen interesat dhe të drejtat e tij në mënyrë të drejtpërdrejtë ose tërthorazi, individualisht ose në mënyrë kolektive.

Padisë, për gjykimin e një akti administrativ, i bashkëlidhet një kopje e aktit administrativ që kundërshtohet dhe çdo dokument tjetër provues.

Kërkimi i shpërblimit të dëmit të shkaktuar nga akti administrativ i kundërligjshëm mund të kërkohet sipas rregullave të përgjithshme edhe me paditë veçantë.”

Neni 2

Në nenin 326 shtohet paragrafi me këtë përmbajtje:

“- urdhrat me karakter ushtarak, në kohë paqeje ose lufte, që lidhen me gatishmërinë ose veprimet luftarake.”

Neni 3

Në nenin 331 shtohen dy paragrafë me këtë përmbajtje:

“- detyrimin e organit përkatës, për të nxjerrë një akt administrativ, në përputhje me ligjin ose për marrjen e masave për rivendosjen e së drejtës së cenuar;

- saktësimin e të drejtave dhe detyrimeve ndërmjet paditësit dhe organit administrativ në marrëdhënien në konflikt, në bazë të ligjit dhe në interpretim të marrëveshjes kur ka të tillë.”

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.2390, datë 7.6.1999 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Rexhep Meidani**

U dorëzua për shtyp më 14.7.1999

Doli nga shtypi më 21.7.1999

Tirazhi: 3513 copë

Formati 60 x 88/8

Shtypshkronja e Kuvendit
Tiranë, 1999

Çmimi: 100 lekë

FLETORJA ZYRTARE

E

REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

Nr. 32

2001

Qershor

P Ë R M B A J T J A

		Faqe
Ligj nr.8812 datë 17.5.2001	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.8116, datë 29.3.1996 “Kodi i Procedurës Civile i Republikës së Shqipërisë”.....	973
Udhëzim i KQZ nr.44, datë 5.6.2001	Për shfuqizimin e udhëzimit nr. 43, datë 3.6.2001 “Për disa kriteret të paraqitjes së kandidatëve për deputet dhe përlogaritjen e ndarjes së mandateve plotësuese”.....	996
Udhëzim i KQZ nr.45, datë 8.6.2001	Për disa kriteret të paraqitjes së kandidatëve për deputet dhe përlogaritjen e ndarjes së mandateve plotësuese.....	996
Udhëzim i KQZ nr. 46, datë 8.6. 2001	Për të drejtat dhe detyrat e sekretarit të komisionit zgjedhor të zonës.....	997
	<i>Vendim</i> (i shkurtuar) për shpalljen të vdekur të shtetasit Lami Duda.....	999
	<i>Kërkesë</i> për shpalljen të zhdukur të shtetasit Hasan Bregasi.....	999
	<i>Kërkesë</i> për shpalljen të zhdukur të shtetasit Nikolla Pali Bilbili	1000

LIGJ
Nr. 8812, datë 17.5.2001

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR.8116, DATË 29.3.1996 "KODI I PROCEDURËS CIVILE I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË"

Në mbështetje të neneve 81 pika 2 shkronja "d" dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI :

Në ligjin nr.8116, datë 29.3.1996 "Kodi i Procedurës Civile i Republikës së Shqipërisë" bëhen këto shtesa e ndryshime:

Neni 1

Në nenin 26, paragrafi i dytë ndryshohet si vijon:

"Gjykata mund të mos lejojë pjesëmarrjen e medias, kur çmon se nuk është në dobi të gjykimit. Në çdo rast vendimi përfundimtar i gjykatës shpallet publikisht."

Neni 2

Neni 28 ndryshohet si vijon:

"Neni 28

Gjykata në procesin gjyqësor civil

Gjykata duhet të shprehet për të gjitha kërkesat që parashtrihen në padi, pa i kaluar kufijtë e saj, duke realizuar një gjykim të drejtë, të pavarur dhe të paanshëm brenda një afati të arsyeshëm."

Neni 3

Neni 30 ndryshohet si vijon:

"Neni 30

Publikimi i vendimit përfundimtar

Kur çmohet se publikimi i vendimit përfundimtar i shërben rehabilitimit dhe/ose zhdëmtimit, gjykata, me kërkesën e palës së interesuar, urdhëron publikimin e vendimit në media.

Kur njoftimi nuk jepet në afatin e caktuar nga gjykata, pala, në favorin e së cilës është dhënë vendimi, ka të drejtë të kërkojë publikimin me shpenzimet e personit që detyrohet."

Neni 4

Në nenin 31, paragrafi i dytë ndryshohet si vijon:

"Pala kundërshtarë ka të drejtë të diskutojë dhe të ngrejë prapësime mbi themelin dhe bazueshmërinë në ligj të këtij pretendimi."

Neni 5

Neni 32 ndryshohet si vijon:

"Neni 32

Padia mund të ngrihet:

- a) për të kërkuar rivendosjen e një të drejte ose interesi të ligjshëm që është shkelur;
- b) për vërtetimin e qenies ose mosqenies së një marrëdhënieje juridike ose një të drejte;
- c) për njohjen e vërtetësisë ose pavërtetësisë së një dokumenti me pasoja juridike për paditësin."

Neni 6

Neni 35 ndryshohet si vijon:

"Neni 35

Gjykata e shkallës së parë gjykon me trup gjykues të përbërë nga një gjyqtar ose tre gjyqtarë.

Me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë gjykohen këto çështje:

- a) Paditë me vlerë më shumë se 10 milionë lekë.
- b) Paditë për kundërshtimin e akteve administrative me vlerë më shumë se 10 milionë lekë.
- c) Paditë për shpalljen e zhdukjes ose të vdekjes së personit.
- ç) Paditë për heqjen ose kufizimin e zotësisë për të vepruar të personave.

Çështjet e tjera gjykohen nga një gjyqtar i vetëm.

Gjykata e apelit gjykon me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë.

Gjykata e Lartë gjykon në kolegje me trup gjykues të përbërë nga 5 gjyqtarë dhe në kolegje të bashkuara me pjesëmarrjen e të gjithë gjyqtarëve."

Neni 7

Neni 37 ndryshohet si vijon:

"Neni 37

Juridiksioni i gjykatave shqiptare për personat fizikë dhe juridikë të huaj rregullohet me ligj.

Juridiksioni i gjykatave shqiptare nuk mund t'i kalohet me marrëveshje një juridiksioni të huaj, përveç kur gjykimi ka lidhje me një detyrim ndërmjet të huajve ose ndërmjet një të huaji e një shtetasi shqiptar, ose personi juridik pa banim ose qëndrim në Shqipëri, si dhe kur këto përjashtime janë parashikuar në marrëveshje ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë."

Neni 8

Në nenin 39, shkronja "b" ndryshohet si vijon:

"Ekzistojnë rastet dhe kushtet e parashikuara nga Konventa e Vjenës për Marrëdhëniet Diplomatike."

Neni 9

Në nenin 56, në shkronjën "b", pas fjalës "vendbanimi" shtohen fjalët "ose vendqëndrimi".

Neni 10

Në nenin 69, fjalët "vlera reale" zëvendësohen me fjalët "vlera në treg".

Neni 11

Në nenin 74, paragrafi i pestë dhe i gjashtë shfuqizohen.

Neni 12

Neni 75 ndryshohet si vijon:

“Neni 75

Kompetenca për shqyrtimin e kërkesës

Kërkesa për përjashtimin e gjyqtarëve shqyrtohet në seancë nga i njëjti trup gjykues që gjykon çështjen. Ndaj vendimit për pranimin ose rrëzimin e kërkesës për përjashtim lejohet ankim së bashku me vendimin përfundimtar.”

Neni 13

Në nenin 76, paragrafi i dytë ndryshohet si vijon:

"Vendimi, që deklaron të papranueshme kërkesën ose nuk pranon përjashtimin e gjyqtarit, përmban shpenzimet gjyqësore përkatëse, si dhe një gjobë deri në 10.000 lekë kur është person fizik dhe deri në 20.000 lekë kur është person juridik në ngarkim të palës që, duke abuzuar, ka parashtruar një ankim të padrejtë."

Neni 14

Në nenin 77, në paragrafin e tretë, pas fjalëve: "Ai lëshon" shtohen fjalët "kundrejt pagesës".

Neni 15

Neni 79 shfuqizohet.

Neni 16

Pas nenit 79 shtohet neni 79/a me këtë përmbajtje:

"Neni 79/a

Avokatura e shtetit

Avokatura e Shtetit ushtron përfaqësimin në rastet e parashikuara me ligj. Gjykata, që shqyrton çështje për të cilat me ligj përfaqësimi dhe mbrojtja kryhet nga Avokatura e Shtetit, urdhëron njoftimin e akteve kësaj të fundit, me qëllim që ajo të ketë mundësi të marrë pjesë në gjykim."

Neni 17

Kreu VII i Titullit III dhe i Titullit IV të Pjesës së Parë shfuqizohen.

Neni 18

Në nenin 96, paragrafi i parë ndryshohet si vijon:

"Si përfaqësues të palëve me prokurë mund të jenë:

- a) avokatët;
- b) bashkëshortët, të paralindurit, të paslindurit, vëllezërit dhe motrat;
- c) juristët dhe punonjësit e tjerë të autorizuar të institucioneve shtetërore ose të personave juridikë;
- ç) personat që lejohen nga gjykata për të qenë përfaqësues në një çështje;
- d) personat e tjerë që parashikohen me ligj se mund të jenë përfaqësues të palëve.

Nuk mund të jenë përfaqësues të palëve:

- a) personat që nuk kanë mbushur moshën 18 vjeç;
- b) personat që u është hequr zotësia për të vepruar;
- c) avokatët të cilëve u është pezulluar ushtrimi i profesionit për aq kohë sa zgjat kjo masë;
- ç) gjyqtarët dhe prokurorët."

Neni 19

Në nenin 102, paragrafi i dytë ndryshohet si vijon:

"Për ngritjen e padisë paguhet taksa mbi aktet në rastet dhe në masën e caktuar sipas ligjit."

Neni 20

Në nenin 104, përpara paragrafit të parë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

"Taksa mbi aktet paguhet në bazë të vlerës së padisë."

Neni 21

Në nenin 105 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

"Kur një palë është e detyruar që të paguajë shpenzimet gjyqësore dhe nuk i paguan vullnetarisht, gjykata urdhëron me vendim nxjerrjen e tyre të detyrueshme."

Neni 22

Pas nenit 105 shtohet neni 105/a me këtë përmbajtje:

"Neni 105/a

Dëshmitarët, ekspertët dhe përkthyesit kanë të drejtë të marrin shpenzimet që kanë bërë për paraqitjen e tyre, si dhe një shpërblim për largimin e tyre nga vendi i punës.

Ekspertët kanë të drejtë të shpërblehen edhe për shërbimin e kryer.

Masa e shpenzimeve dhe e shpërblimeve, që u takojnë dëshmitarëve dhe ekspertëve, caktohet nga Këshilli i Ministrave."

Neni 23

Pas nenit 105/a shtohet neni 105/b me këtë përmbajtje:

"Neni 105/b

Personat që, sipas dispozitave për taksën mbi aktet, përjashtohen nga pagimi i taksës, përjashtohen edhe nga pagimi i shpenzimeve të tjera gjyqësore. Në këto raste, shpenzimet përballohen nga fondi përkatës i parashikuar në Buxhetin e Shtetit.

Organet e pushtetit publik dhe personat e tjerë juridikë që, sipas dispozitave për taksën mbi aktet përjashtohen nga pagimi i taksës, paguajnë shpenzimet e tjera gjyqësore."

Neni 24

Neni 106 ndryshohet si vijon:

"Neni 106
Cilës palë i ngarkohen

Taksa mbi aktet, shpenzimet e tjera gjyqësore dhe shpërblimi për një avokat, në qoftë se ka pasur të tillë, të paguara nga paditësi, i ngarkohen të paditurit në masën e pjesës së padisë që është pranuar nga gjykata. Taksa mbi aktet dhe shpenzimet e tjera gjyqësore, nga pagimi i të cilave pala është përjashtuar sipas nenit 105/b, i ngarkohen palës tjetër në masën e pjesës së padisë që është pranuar nga gjykata.

I padituri ka të drejtë të kërkojë pagimin e shpenzimeve gjyqësore që ka bërë, në përpjesëtim me pjesën e refuzuar të padisë.

I padituri ka të drejtë të kërkojë pagimin e shpenzimeve gjyqësore që ka bërë, edhe në rast se është vendosur pushimi i gjykimit."

Neni 25

Neni 108 ndryshohet si vijon:

"Neni 108

Kur çështja përfundon me pajtim, shpenzimet gjyqësore mbeten në ngarkim të secilës palë që i ka bërë, përveç kur ka marrëveshje të kundërt."

Neni 26

Neni 109 ndryshohet si vijon:

"Neni 109

Personi i tretë që bën ndërhyrje dytësore nuk detyrohet dhe as ngarkohet me pagimin e shpenzimeve gjyqësore."

Neni 27

Neni 110 ndryshohet si vijon:

"Neni 110

Për caktim të gabuar të vlerës së padisë dhe për llogaritje të gabuar të taksave mbi aktet dhe të shpenzimeve të tjera gjyqësore mund të bëhet ankimi i veçantë."

Neni 28

Kreu V i Titullit V të Pjesës së Parë shfuqizohet.

Neni 29

Titulli i nenit 115 bëhet "Forma e hartimit të aktit".

Neni 30

Neni 116 titullohet "Gjuha e hartimit të aktit".

Neni 31

Neni 118 ndryshohet si vijon:

“Neni 118

Për seancën gjyqësore dhe për çdo veprim gjyqësor të kryer jashtë seancës mbahen procesverbale. Në procesverbal shënohen:

- a) Vendi (emri i qytetit, i qendrës së banimit ose i vendit tjetër).
- b) Koha kur gjykohet çështja ose kur kryhet veprimi gjyqësor.
- c) Përbërja e trupit gjykues (emri dhe mbiemri i gjyqtarëve dhe i sekretarit).
- ç) Palët (gjeneralitetet e palëve ose të përfaqësuesit të tyre).

Në procesverbal duhet të shënohet nëse personat që janë thirrur në seancën gjyqësore janë paraqitur dhe cilët jo. Gjithashtu, në procesverbal duhet të shënohen përmbledhja e saktë e kërkimeve, e kundërshtimeve të palëve dhe të personave të tretë, e thënieve të dëshmitarëve dhe të ekspertëve, provat me shpresë që janë paraqitur, përmbajtja e shiritave të magnetofonit, e diapozitivave, e filmave, të gjitha vendimet që ka dhënë gjykata në vazhdim të gjykimit, si dhe pretendimet përfundimtare të palëve.

Kur njëra nga palët kërkon që të shënohen në procesverbal pjesë nga thëniet e palës tjetër, gjykata duhet ta marrë parasysh këtë kërkesë.

Procesverbali nënshkruhet nga kryetari i seancës gjyqësore dhe sekretari.”

Neni 32

Neni 125 ndryshohet si vijon:

“Neni 125

Vendimet e ndërmjetme

Vendimet e ndërmjetme jepen nga gjykata në seancë gjyqësore me qëllim që t'i përgjigjet kërkesave dhe të sigurohet zhvillimi i gjykimit në pajtim me dispozitat e këtij Kodi.”

Neni 33

Në nenin 126, në paragrafin e dytë, fjala “të popullit” zëvendësohet me fjalën “të Republikës”.

Neni 34

Në nenin 130, në paragrafin e dytë, fjalët “dy dëshmitarëve” zëvendësohet me fjalët “një dëshmitari”.

Neni 35

Kreu I i Titullit I të Pjesës së Dytë titullohet:

“HARTIMI, PARAQITJA NË GJYKATË, NJOFTIMI I PADISË
DHE VEPRIMET PËRGATITORE”

Neni 36

Në nenin 154, paragrafi i fundit shfuqizohet.

Neni 37

Pas nenit 154 shtohet neni 154/a me këtë përmbajtje:

“Neni 154/a
Paraqitja e kërkesëpadisë

Kërkesëpadia paraqitet në gjykatë nga paditësi ose nga përfaqësuesi i tij i pajisur me prokurë. Kërkesëpadia mund të paraqitet në gjykatë edhe nëpërmjet postës.

Padia iu caktohet gjyqtarëve me short.

Kur kërkesëpadia nuk plotëson kushtet e përmendura në këtë kre, gjyqtari i vetëm ia kthen paditësit në kohën e paraqitjes së saj ose ai njoftohet me shkrim për plotësimin e të metave dhe, pasi të jetë shënuar në padi data e paraqitjes, caktohet një afat për plotësimin e të metave. Deri në këtë datë padia mbetet pa veprime.

Kur paditësi nuk plotëson të metat brenda afatit të caktuar, kërkesëpadia quhet se nuk është paraqitur dhe i kthehet paditësit së bashku me aktet e tjera.

Kundër vendimit të gjyqtarit të vetëm për kthimin e kërkesëpadisë mund të bëhet ankim i veçantë.

Kur të metat e kërkesëpadisë janë plotësuar në afatin e caktuar, ajo quhet e regjistruar që nga dita që është regjistruar në gjykatë. Në këtë mënyrë veprohet edhe kur të metat e kërkesëpadisë konstatohen gjatë gjykimit të çështjes.”

Neni 38

Neni 157 shfuqizohet.

Neni 39

Pas nenit 158 shtohet neni 158/a me këtë përmbajtje:

“Neni 158/a
Veprimet përgatitore

Me qëllim që çështja të përgatitet sa më mirë për t’u zgjidhur shpejt e drejt, gjyqtari i vetëm me vendim kryen këto veprime:

Kërkon nga paditësi që kërkesëpadia të plotësohet me të gjitha elementet e nevojshme të përcaktuara nga nenet 154 dhe 156 të këtij Kodi.

Vendos për përjashtimin e paditësit nga pagimi i taksës mbi aktet, në rastet e përcaktuara nga ligji.

Kur e shih të nevojshme, cakton seancën përgatitore në të cilën thirret i padituri ose personi i tretë, me qëllim që të përcaktohet natyra e mosmarrëveshjes, kërkon prej tyre të japin shpjegime që i quan të nevojshme, si dhe të përcaktojnë provat për vërtetimin e pretendimeve e të prapësimeve të tyre.

Vendos se cilët dëshmitarë do të thirren në seancë gjyqësore dhe kërkon nga i padituri ose persona të tjerë akte që ndodhen pranë tyre.

Kur është rasti, vendos për vënien e sekuestros ose për marrjen e ndonjë mase tjetër për sigurimin e padisë.

Kur është rasti, vendos për sigurimin e provave.

Vendos për pezullimin e gjykimit, kur janë rastet e përcaktuara nga neni 297 i këtij Kodi.

Vendos për pushimin e gjykimit kur janë rastet e përcaktuara nga shkronjat “b” dhe “c” të nenit 299 të këtij Kodi.

Vendos për bashkimin e padive në një gjykim të vetëm kur janë rastet e përcaktuara në këtë Kod;

Vendos për moskompetencën e gjykatës kur çmon se çështja hyn në kompetencën e një gjykate tjetër dhe i dërgon asaj kërkesëpadinë së bashku me aktet e paraqitura. Kundër vendimit të gjyqtarit të vetëm, me të cilin vendoset pezullimi, pushimi dhe moskompetenca e gjykatës, mund të bëhet ankim i veçantë."

Neni 40

Pas nenit 158/a shtohet neni 158/b me këtë përmbajtje:

“Neni 158/b
Veprimet e pajtimit

Gjyqtari, gjatë veprimeve përgatitore, bën të gjitha përpjekjet për të zgjidhur mosmarrëveshjen me pajtim, kur e lejon natyra e çështjes. Për këtë qëllim, kur është rasti, urdhëron edhe paraqitjen e vetë palëve.

Përpjekjet për pajtim mund të përsëriten në çdo fazë të hetimit gjyqësor.

Kur arrihet pajtimi pa filluar seanca gjyqësore, mbahet procesverbal i cili nëshkruhet nga palët. Gjyqtari me vendim miraton pajtimin.

Kur pajtimi arrihet në seancë gjyqësore, kushtet e marrëveshjes pasqyrohen në procesverbalin gjyqësor. Gjykata jep vendim për miratimin e tij, por në çdo rast ai nuk duhet të jetë në kundërshtim me ligjin.

Kundër vendimit për zgjidhjen e mosmarrëveshjes me pajtim ose mospranimin e pajtimit mund të bëhet ankim i veçantë."

Neni 41

Në nenin 160, paragrafi i fundit ndryshohet si vijon:

“Kur të metat e kundërpadisë nuk plotësohen në afatin e caktuar nga gjykata, kundërpadia kthehet.”

Neni 42

Në Pjesën e Dytë, në Titullin I, Kreu III shfuqizohet.

Neni 43

Në Pjesën e Dytë, në Titullin II, Kreu I shfuqizohet.

Neni 44

Në Pjesën e Dytë, Titulli i II, Kreu II titullohet si vijon:

“DREJTIMI I PROCESIT DHE SEANCA GJYQËSORE”

Neni 45

Pas nenit 171 shtohet neni 171/a me këtë përmbajtje:

“Neni 171/a

Të drejtat e gjykatës për zhvillimin e procesit gjyqësor dhe mjetet për zbatimin e tyre

Gjykata ushtron të gjitha të drejtat e përcaktuara në këtë Kod, që janë të nevojshme për zhvillimin sa më të mirë të procesit gjyqësor.

Gjykata cakton seancat dhe afatet brenda të cilave palët dhe personat e tjerë të thirrur prej saj duhet të kryejnë aktet procedurale dhe veprime të tjera të kërkuara prej saj.

Gjykata drejton procesin gjyqësor nëpërmjet vendimeve dhe urdhrave. Vendimet dhe urdhrat e shpallura në seancë gjyqësore quhen të njohura nga palët e pranishme ose që duhej të paraqiteshin në gjykatë. Vendimet e shpallura jashtë seancës dhe ato, ndaj të cilave lejohet ankim u komunikohen palëve të interesuara nga sekretari i seancës jo më vonë se tri ditë nga shpallja e tyre.”

Neni 46

Pas nenit 171/a shtohet neni 171/b me këtë përmbajtje:

“Neni 171/b

Vendimet jopërfundimtare dhe urdhrat që jep gjykata në seancë gjyqësore duhet të arsyetohen dhe të mos paragjykojnë zgjidhjen e çështjes.

Vendimet mund të ndryshohen ose të revokohen nga gjykata që i ka shpallur përveç kur:

- a) janë shpallur mbi bazën e një marrëveshjeje të palëve, në rastet që ato vetë mund të disponojnë. Megjithatë, mund të revokohen nga gjykata kur është përcaktuar në marrëveshjen e palëve;
- b) në këtë Kod përcaktohet se kundër tyre mund të ushtrohet ankim i veçantë;
- c) ligji i deklaron si të paankimueshme.”

Neni 47

Neni 173 ndryshohet si vijon:

"Neni 137

Gjykimi me dyer të mbyllura

Nuk lejohet qëndrimi në seancë gjyqësore me dyer të mbyllura i të miturve nën 16-vjeç, përveç kur ata thirren nga gjykata.

Gjykata mund të mos lejojë pjesëmarrjen e organeve të medias dhe publikut gjatë një pjese ose gjatë gjithë zhvillimit të procesit gjyqësor:

- a) në interes të moralit;
- b) të rendit publik;
- c) të ruajtjes së informacionit të klasifikuar ose sigurisë kombëtare;
- ç) kur e kërkojnë interesat e të miturve ose mbrojtja e jetës private të palëve dhe pjesëmarrësve në gjyq;

d) kur përmenden sekrete tregtare ose shpikje industriale, nga publikimi i të cilave mund të cenohen interesa që mbrohen me ligj;

dh) në masën e çmuar nga gjykata, në rrethana të veçanta, publikimi mund të paragjykojë interesat e drejtësisë.

Vendimi shpallet publikisht.”

Neni 48

Në nenin 179, në paragrafin e parë hiqen fjalët “në seancën e parë”.

Neni 49

Në nenin 185, në paragrafin e parë, në fjalinë e parë hiqet fjala “edhe”.

Neni 50

Në Pjesën e Dytë, Titulli II, Kreu VI titullohet:

“EKSPERTI DHE EKSPERTIMI”.

Neni 51

Pas nenit 224 shtohet neni 224/a me këtë përmbajtje:

“Neni 224/a

Kur për konstatimin ose sqarimin e fakteve, që kanë lidhje me mosmarrëveshjen në gjykim kërkohen njohuri të posaçme në fushat e shkencës, teknikës ose të artit, gjykata mund të thërrasë një ose më shumë ekspertë.

Ekspertët caktohen sipas rregullave të përcaktuara në këtë Kod.”

Neni 52

Pas nenit 224/a shtohet neni 224/b me këtë përmbajtje:

“Neni 224/b

Eksperti e jep mendimin e tij me shkrim, por mund të dëgjohej në seancë gjyqësore dhe të pyetet nga gjykata dhe nga palët.

Mendimi i ekspertit nuk është i detyrueshëm për gjykatën dhe, kur kjo ka mendim të kundërt me ekspertin, duhet të arsyetojë me hollësi këtë mendim në vendimin përfundimtar ose në një vendim që jep gjatë gjyqimit.

Nuk është në misionin e ekspertit të japë një mendim juridik.”

Neni 53

Pas nenit 224/b shtohet neni 224/c me këtë përmbajtje:

“Neni 224/c

Eksperti është i detyruar të përmbushë detyrat e ngarkuara nga gjykata, përveç kur parashtron shkaqe të përligjura që pranohen nga gjykata.

Mosparaqitja e ekspertit në gjykatë, pa shkaqe të përligjura, shkakton sjelljen e tij me detyrim.

Përfundimi i ekspertit nga pjesëmarrja e tij në gjykim bëhet kur janë kushtet e përcaktuara prej nenit 72 të këtij Kodi.”

Neni 54

Pas nenit 224/c shtohet neni 224/ç me këtë përmbajtje :

“Neni 224/ç
Përgjegjësia e ekspertit

Eksperti ka përgjegjësi sipas Kodit Penal në rast se kundërshton të kryejë detyrën që i ngarkohet ose kryen një ekspertim të rremë.

Eksperti është i detyruar të shpërblejë dëmet që për faj të tij u janë shkaktuar palëve ose pjesëmarrësve të tjerë në proces.”

Neni 55

Në Pjesën e Dytë, Titulli II, Kreu VII titullohet:

“THËNIET E DËSHMITARËVE”

Neni 56

Titulli i nenit 264 bëhet:

“Detyrimi për paraqitjen e provës shkresore”.

Neni 57

Në Pjesën e dytë, në Titullin II, Kreu XI titullohet:

“SIGURIMI I PROVËS”

Neni 58

Paragrafi i parë i nenit 308 ndryshohet si vijon:

“Vendimi duhet të nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e trupit gjykues që kanë marrë pjesë në dhënien e tij. Gjyqtari, mendimi i të cilit ka mbetur në pakicë, shkruan fjalën “kundër” dhe nënshkruan vendimin.”

Neni 59

Neni 326 ndryshohet si vijon:

“Neni 326

Nuk mund të ngrihen padi në gjykatë për :

- a) aktet administrative të Këshillit të Ministrave dhe të institucioneve të tjera të administratës publike të nivelit qendror ose vendor që kanë karakter normativ, përveç kur ato cenojnë të drejtat e njeriut dhe liritë themelore, si dhe interesa të tjerë të ligjshëm të personave fizikë dhe juridikë;
- b) aktet administrative që kanë rregullim ligjor të posaçëm dhe lidhen me emërimin dhe shkarkimin e funksionarëve publikë;
- c) aktet administrative të cilat sipas Kushtetutës janë në kompetencën e Gjykatës Kushtetuese.”

Neni 60

Në nenin 373, në fund të paragrafit të dytë shtohet një fjali me këtë përmbajtje:
“Pjesëtimi në natyrë kryhet në përputhje me rregullat urbanistike.”

Neni 61

Neni 400 ndryshohet si vijon:

“Neni 400

Fusha e zbatimit

Dispozitat e këtij kreu vlejnë për procedurën e gjykimeve të arbitrazhit, kur pjesëmarrësit në proces janë me banim ose vendqëndrim në Republikën e Shqipërisë dhe kur vendi i procedurës së arbitrazhit ndodhet në territorin e saj.”

Neni 62

Në nenin 401, paragrafi i fundit shfuqizohet.

Neni 63

Në nenin 404 bëhen këto ndryshime :

- Në paragrafin e parë, fjala “teletekst” zëvendësohet me fjalën “teleks”.
- Në paragrafin e dytë, fjalët “nuk caktohet arbitri ose arbitrat, nuk parashikohet mënyra e caktimit të tyre” zëvendësohen me fjalët “nuk parashikohet mënyra e caktimit të arbitrit ose arbitrave”.

Neni 64

Në nenin 405, fjalia e dytë ndryshohet si vijon: “Në rast mosmarrëveshjeje ndërmjet palëve dhe me pëlqimin paraprak të tyre, gjykata e arbitrazhit formohet nga një arbitër ose më shumë arbitra në numrin tek, që caktohen nga gjykata.”

Neni 65

Neni 427 ndryshohet si vijon:

“Neni 427
Ligji i zbatueshëm

Gjykata e arbitazhit zbaton legjislacionin shqiptar.”

Neni 66

Në nenin 433, në paragrafin e tretë, fjalët “nga shpallja e tij” zëvendësohen me fjalët “duke filluar nga dita e nesërme e shpalljes së vendimit”.

Neni 67

Neni 439 ndryshohet si vijon :

“Neni 439
Formimi i gjykatës së arbitazhit ndërkombëtar

Arbitrazhi ndërkombëtar rregullohet me ligj të veçantë.”

Neni 68

Nenet 440 dhe 441 shfuqizohen.

Neni 69

Në ndarjen “PJESA E TRETË” hiqen fjalët :

“MJETET LIGJORE TË MBROJTJES

TITULLI I
ANKIMI NË GJYKATËN E APELIT

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME”

dhe zëvendësohen me fjalët:

"ANKIMET DHE MËNYRA E GJYKIMIT TË TYRE

TITULLI I
ANKIMET DHE PARAQITJA E TYRE

KREU I
MJETET DHE AFATET E ANKIMIT"

Neni 70

Pas nenit 442 shtohet neni 442/a me këtë përmbajtje:

"Neni 442/a
Ankimi

Ankimi është akti me të cilin palët ose pjesëmarrësit e tjerë në proces parashtrojnë kundërshtimet e tyre ndaj vendimit të gjykatës dhe veprimeve të përmbaruesit gjyqësor, për të mbrojtur të drejtat dhe interesat e tyre."

Neni 71

Pas nenit 442/a shtohet neni 442/b me këtë përmbajtje:

"Neni 442/b
Rekursi

Rekursi është akti me të cilin palët ose pjesëmarrësit e tjerë në proces parashtrojnë kundërshtimet e tyre ndaj vendimit të gjykatës së shkallës së parë ose të gjykatës së apelit në Gjykatën e Lartë, sipas rregullave të përcaktuara në këtë Kod."

Neni 72

Në nenin 443, pas paragrafit të tretë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:
"Afati i ankimeve të veçanta është 5 ditë."

Neni 73

Neni 444 ndryshohet si vijon:

"Neni 444
Fillimi i afateve të ankimit

Afatet e caktuara në nenin e mësipërm janë të prerë dhe fillojnë nga dita e nesërme e shpalljes së vendimit përfundimtar. Kur çështja është gjykuar nga gjykata e shkallës së parë ose nga gjykata e apelit, në mungesë të njëres palë, ky afat fillon nga dita e njoftimit të vendimit.

Afati për të ushtruar kërkesën për rishikim fillon nga dita kur janë zbuluar rrethanat për të cilën bëjnë fjalë dispozitat përkatëse."

Neni 74

Neni 445 ndryshohet si vijon:

"Neni 445
Prekluziviteti i ankimit

Ankimi në gjykatën e apelit, rekursi në Gjykatën e Lartë dhe rishikimi nuk mund të bëhen pasi ka kaluar një vit nga shpallja e vendimit. Kjo dispozitë nuk zbatohet kur pala në mungesë vërteton se nuk ka qenë në dijeni të procesit gjyqësor për shkak të pavlefshmërisë së njoftimeve."

Neni 75

Neni 450 ndryshohet si vijon:

“Neni 450
Kthimi i ankimit

Gjykata që ka dhënë vendimin nuk e pranon ankimin kur:

- a) është paraqitur jashtë afatit;
- b) nuk ndreqen të metat në afatin e caktuar. Në këto raste zbatohen rregullat e përcaktuara në nenin 157 të këtij Kodi;
- c) është bërë kundër një vendimi ndaj të cilit nuk lejohet ankim;
- ç) është bërë nga një person që nuk legjitimohet të bëjë ankim;
- d) është hequr dorë nga ankimimi.

Mospranimi i ankimit mund të deklarohet në çdo shkallë gjykimi.

Kundër vendimit për kthimin e ankimit mund të bëhet ankim i veçantë.”

Neni 76

Pas nenit 450 shtohet neni 450/a me këtë përmbajtje:

“Neni 450/a

Gjykata, kur pranon kërkesën, i komunikon kopjen e saj palës tjetër, ndërsa aktet e çështjes bashkë me ankimin, ia dërgon gjykatës së apelit të nesërmen e mbarimit të afatit të ankimit për të gjitha palët ose edhe përpara mbarimit të këtij afati, kur nga të gjitha palët janë paraqitur ankimet.”

Neni 77

Pas nenit 451 shtohet neni 451/a me këtë përmbajtje:

“Neni 451/a

Vendimi që ka marrë formë të prerë është i detyrueshëm për palët, për trashëgimtarët e tyre, për personat që heqin të drejta nga palët, për gjykatën që ka dhënë vendimin dhe për të gjitha gjykatat dhe institucionet e tjera.

Vendimi që ka marrë formë të prerë ka fuqi vetëm për çka është vendosur midis po atyre palëve, për të njëjtin objekt dhe për të njëjtin shkak. Një konflikt që është zgjidhur me vendim të formës së prerë nuk mund të gjykohet përsëri, përveç kur ligji parashikon ndryshe.”

Neni 78

Në Pjesën e Tretë, në Titullin I, Kreu II titullohet si vijon:

"PARAQITJA E ANKIMIT DHE GJYKIMI NË APEL"

Neni 79

Në nenin 455, paragrafi i fundit ndryshohet si vijon:

“Në rast se ankimimi nuk plotëson kushtet e mësipërme, si dhe ato të neneve 453 dhe 454 të këtij Kodi, gjykata njofton palën që të ndreqë të metat brenda 5 ditëve, në të kundërt ankimimi kthehet.”

Neni 80

Neni 457 shfuqizohet.

Neni 81

Në nenin 458, në rreshtin e tretë, fjalët "në këshill" hiqen.

Neni 82

Neni 462 shfuqizohet.

Neni 83

Në nenin 464 bëhen këto ndryshime:

- Në fjalinë e parë hiqen fjalët "këshillit gjyqësor" dhe zëvendësohen me fjalët "të trupit gjykues".
- Në fjalinë e tretë hiqen fjalët "dhe kur është rasti dëgjohet edhe prokurori".

Neni 84

Në nenin 467, shkronja "c" ndryshohet si vijon:

"c) Gjykata ka vendosur pushimin e çështjes në kundërshtim me rregullat e përcaktuara nga ky Kod,"

Neni 85

Pas nenit 467/a shtohet neni 467/b me këtë përmbajtje:

"Neni 467/b

Kur gjykata për çështjen që nuk ishte në kompetencën e saj ka dhënë një vendim të drejtë dhe, nga ana tjetër, nuk janë kapërcyer kompetencat e gjykatës së cilës i takonte çështja, gjykata e apelit ka të drejtë të mos e prishë vendimin, por të mjaftohet t'i verë në dukje gjykatës përkatëse parregullsinë e vendimit të saj."

Neni 86

Në nenin 468:

- Hiqet titulli;
- pas fjalëve "padia nuk mund të ngrihej" shtohen fjalët "ose gjykimi nuk mund të vazhdonte".

Neni 87

Neni 472 ndryshohet si vijon:

"Neni 472

Vendime ndaj të cilave mund të ushtrohet rekurs

Vendimet e shpallura nga gjykata e apelit dhe ato të gjykatës së shkallës së parë, në rastet që përcaktohen nga ky Kod, mund të ankimohen me rekurs në Gjykatën e Lartë vetëm kur:

- a) nuk është respektuar ose është zbatuar keq ligji;
- b) ka shkelje të rënda të normave procedurale (neni 467 i këtij Kodi);

c) për shkelje procedurale që kanë ndikuar në dhënien e vendimit.

Kundërshtimi i vendimit në Gjykatën e Lartë bëhet brenda 30 ditëve nga data e dhënies së vendimit. Kur palët janë në mungesë, ky afat fillon nga data e njoftimit."

Neni 88

Neni 473 shfuqizohet.

Neni 89

Në nenin 476, paragrafi i fundit ndryshohet si vijon:

"Kur nuk plotësohen këto kushte, palës i caktohet një afat 10-ditor për të bërë plotësimet dhe, nëse pas këtij afati nuk bëhen plotësimet, rekursi kthehet."

Neni 90

Në nenin 481 bëhen këto ndryshime:

- Titulli bëhet "Shqyrtimi në kolegjet e bashkuara".
- Paragrafi i parë shfuqizohet.

Neni 91

Në nenin 482 bëhen këto ndryshime:

- Paragrafi i parë shfuqizohet.
- Paragrafi i dytë ndryshohet si vijon:
"Gjykata e Lartë gjykon në kolegje me trup gjykues të përbërë nga pesë gjyqtarë."

Neni 92

Në nenin 483 bëhen këto ndryshime:

- Paragrafi i tretë shfuqizohet.
- Në fund të nenit shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:
"Procesverbali i seancës gjyqësore mbahet nga sekretari gjyqësor."

Neni 93

Në nenin 484, në paragrafin e dytë, fjala "e kolegjit" zëvendësohet me fjalët "e trupit gjykues".

Neni 94

Neni 487 ndryshohet si vijon:

“Neni 487

Gabimet në arsyetimin e vendimit

Nuk janë shkak për cenimin e vendimit gabimet materiale në arsyetimin e vendimit, kur zgjidhja në themel është e drejtë. Në këtë rast gjykata kufizohet vetëm në korrigjimin e arsyetimit."

Neni 95

Në nenin 489 fjalët "apo i paprocedueshëm" hiqen.

Neni 96

Në nenin 490 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

"Kur hiqet dorë nga rekursi dhe në gjykim kanë marrë pjesë të gjitha palët ose përfaqësuesit e tyre, nuk ka vend për shpallje të veçantë të vendimit të pushimit të gjykimit."

Neni 97

Në nenin 491, fjalia e dytë shfuqizohet.

Neni 98

Në nenin 493, paragrafi i dytë ndryshohet si vijon:

"Detyrat e lëna nga Gjykata e Lartë janë të detyrueshme për gjykatën që rishqyrton çështjen, e cila, pasi zbaton këto detyra, vendos sipas bindjes së saj."

Neni 99

Në nenin 494 bëhen këto ndryshime:

- Titulli i nenit bëhet si vijon:

"Kërkesa për rishikim dhe rastet e rishikimit"

- Në fillim të këtij neni shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

"Kërkesa për rishikim është akti me të cilin kërkohet rishikimi i një vendimi të formës së prerë të gjykatës."

Neni 100

Në nenin 495 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

"Kur ndjekja penale nuk mund të fillojë ose të përfundojë për ndonjë nga shkaqet e treguara në nenin 96 të Kodit të Procedurës Penale, ose për shkak se nuk është zbuluar personi që ka kryer falsifikimin, për vërtetimin e rrethanave të mësipërme mund të ngrihet padi në gjykatën civile."

Neni 101

Në nenin 497 bëhen këto ndryshime:

- Në paragrafin e parë, fjalia e parë ndryshohet si vijon:

"Kërkesa për rishikim paraqitet përpara Gjykatës së Lartë."

- Paragrafi i fundit ndryshohet si vijon:

"Kërkesa e paraqitur pa u plotësuar ose në kundërshtim me kriteret e paragrafit të mësipërm kthehet për plotësim nga gjykata. Në rast se kërkesa nuk plotësohet brenda një afati 10-ditor, ajo kthehet."

Neni 102

Neni 498 ndryshohet si vijon:

“Neni 498

Shqyrtimi i kërkesës nga Gjykata e Lartë

Kur kërkesa është bërë jashtë rasteve të përcaktuara në nenin 494 ose kur është bërë nga ata që nuk e kanë këtë të drejtë, si dhe kur rezulton haptazi e pambështetur, gjykata vendos mospranimin e saj.

Kur kërkesa pranohet, gjykata vendos prishjen e vendimit tërësisht ose pjesërisht dhe dërgon çështjen për rigjykim nga një tjetër trup gjykues në gjykatën kompetente. Në rastin e përcaktuar nga shkronja "e" e nenit 494 të këtij Kodi, Gjykata e Lartë prish vendimin e dytë.

Kundër vendimit nuk lejohet ankim."

Neni 103

Pas nenit 498 shtohet neni 498/a me këtë përmbajtje:

"Neni 498/a

Rigjykimi i çështjes nga gjykata, së cilës i është dërguar, bëhet sipas rregullave të përgjithshme."

Neni 104

Nenet 499, 501 dhe 502 dhe Titulli IV i Pjesës së Tretë shfuqizohen.

Neni 105

Në nenin 510, shkronja "d" ndryshohet si vijon:

"d) Aktet noteriale që përmbajnë detyrim në të holla, si dhe aktet për dhënien e kredive bankare."

Neni 106

Në fund të nenit 511 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

"Gjobat e dhëna nga gjykata, të përcaktuara në këtë Kod, ekzekutohen drejtpërdrejt nga zyra e përmbartimit pas njoftimit të vendimit. Për këtë qëllim nuk lëshohet urdhër ekzekutimi."

Neni 107

Në nenin 517, në paragrafin e dytë, fjalët "pasi të jenë njoftuar palët" hiqen.

Neni 108

Neni 521 ndryshohet si vijon:

“Neni 521

Ekzekutimi ndaj personit të tretë

Urdhri i ekzekutimit kundër debitorit mund të vihet në ekzekutim edhe kundër personit të tretë, që për sigurimin e detyrimit ka ngarkuar me barrë sipas ligjit një send të tij, kur kreditori kërkon ekzekutimin mbi këtë send."

Neni 109

Neni 522 ndryshohet si vijon:

“Neni 522

Ekzekutimi ndaj debitorit që nuk i dihet banimi

Kur banimi i debitorit nuk dihet, gjykata e shkallës së parë të vendit të ekzekutimit, me kërkesën e përmbaruesit gjyqësor, pasi sqarohet edhe vetë për këtë rrethanë, i emëron debitorit një përfaqësues, i cili shpërblehet fillimisht nga kreditori sipas nenit 525 të këtij Kodi.”

Neni 110

Në nenin 523, në fund të paragrafit të parë fjalët, "anëtari të pushtetit lokal" zëvendësohen me fjalët "përfaqësuesi të njësisë së qeverisjes vendore të caktuar nga organet e tij sipas kërkesës së përmbaruesit".

Neni 111

Në nenin 537, fjala "parapëlqim" zëvendësohet me fjalën "preferim".

Neni 112

Në nenin 542 bëhen këto ndryshime:

- Në fund të shkronjës "c" shtohen fjalët "dhe koha e kryerjes së tij".
- Shkronja "dh" bëhet shkronja "e" dhe anasjelltas.

Neni 113

Në nenin 543 fjalët "të pushtetit lokal" zëvendësohen me fjalët "të njësisë së qeverisjes vendore".

Neni 114

Në nenin 546, fjalët “procesverbalin ia paraqit” zëvendësohen me fjalët "i bën kërkesë".

Neni 115

Në fillim të nenit 553 shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

"Përmbaruesi e dërgon sendin për shitje në dyqane me shitje të lirë. Caktimi i shpërblimit për shitjen bëhet në marrëveshje ndërmjet përmbaruesit gjyqësor dhe shitësit. Shpërblimi nxirret nga vlera e sendit të sekuestruar pas shitjes së tij."

Neni 116

Neni 554 ndryshohet si vijon:

“Neni 554

Ankandi

Përmbaruesi gjyqësor organizon shitjen me ankand të sendit kur, për shkak të natyrës ose gjendjes së tij, nuk pranohet nga dyqanet e shitjes së lirë ose kur çmohet nga përmbaruesi gjyqësor."

Neni 117

Në nenin 578, paragrafi i parë ndryshohet si vijon:

"Kur ekzekutimi bëhet mbi një send të paluajtshëm që është në bashkëpronësi, për detyrimin që ka ndonjë nga bashkëpronarët bëhet sekuestrimi i sendit. Përmbaruesi gjyqësor i bën kërkesë gjykatës për veçimin e pjesës takuese të debitorit bashkëpronar dhe mbi këtë pjesë bëhet ekzekutimi. Sendi mund të shitet në tërësi, kur për këtë kanë dhënë pëlqimin të gjithë bashkëpronarët e tjerë. Pëlqimi duhet të jepet me akt noterial."

Neni 118

Në nenin 583 bëhen këto ndryshime:

- Në paragrafin e dytë, fjalët "me kërkesën e përmbaruesit gjyqësor dënohen nga gjykata zëvendësohen me fjalët "dënohen nga përmbaruesi gjyqësor".

- Paragrafi i fundit ndryshon si vijon:

"Kundër vendimit të përmbaruesit mund të bëhet ankim në gjykatë brenda 5 ditëve nga komunikimi i tij."

Neni 119

Në nenin 588 bëhen këto ndryshime:

- Në paragrafin e parë, fjalët "dënohen nga gjykata me kërkesën e përmbaruesit gjyqësor" zëvendësohen me fjalët "dënohen nga përmbaruesi gjyqësor".

- Pas paragrafit të parë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

"Kundër vendimit të përmbaruesit mund të bëhet ankim në gjykatë brenda 5 ditëve nga komunikimi i tij."

Neni 120

Neni 589 ndryshohet si vijon:

“Neni 589

Ekzekutimi ndaj detyrimeve të shtetit

Ekzekutimi i detyrimeve në të holla ndaj institucioneve buxhetore bëhet vetëm në llogarinë e tyre përkatëse bankare, në kredi që ata kanë te të tretët dhe kur nuk ka të tilla në llogari të thesarit. Nuk lejohet ekzekutimi i detyrueshëm mbi pasurinë e luajtshme e të paluajtshme të institucionit buxhetor.

Kur institucioni buxhetor nuk ka gjendje në llogarinë bankare, as kredi te të tretët dhe as në thesar, i kërkohet organit epror financiar përkatës të caktojë fondin e nevojshëm e kapitullin e buxhetit të subjektit nga do të shlyhet detyrimi ose financim të veçantë nga Buxheti i Shtetit.

Kur detyrimi i shtetit është në metale të çmuara, ekzekutimi bëhet me pëlqimin paraprak të Ministrisë të Financave.

Ministri i Financave nxjerr udhëzimet e nevojshme për ekzekutimin e detyrimeve në të holla të institucioneve buxhetore në llogari të thesarit."

Neni 121

Neni 591 shfuqizohet.

Neni 122

Në nenin 593, në paragrafin e dytë, fjalët "gjykata kur e çmon me vend, me kërkesën e" hiqen dhe pas fjalës "përmbaruesi" shtohet fjala "gjyqësor".

Neni 123

Në nenin 597, fjalët "banka respekton" zëvendësohen me fjalët "përmbaruesi gjyqësor respekton".

Neni 124

Nenin 606 ndryshohet si vijon:

“Neni 606

Sanksionet për moskryerjen e veprimit nga debitori

Ndaj debitorit që refuzon, kryen në mënyrë të parregullt, nuk respekton afatet ose kryen të kundërtën e asaj që me vendim të gjykatës është i detyruar, kur nuk ka vend për përgjegjësi penale, përmbaruesi gjyqësor ka të drejtën e gjobitjes deri në 50.000 lekë në çdo rast deri në ekzekutimin e detyrimit.

Kundër vendimit të përmbaruesit gjyqësor mund të bëhet ankim në gjykatë brenda 5 ditëve nga komunikimi i tij.

Ndaj personave të tjerë, që sipas urdhërit të ekzekutimit ose ligjit janë të detyruar të kryejnë veprime të caktuara, në rastet e përcaktuara në paragrafin e parë të këtij neni, përmbaruesi gjyqësor ka të drejtën e gjobitjes deri në 50.000 lekë.

Kundër vendimit të përmbaruesit mund të bëhet ankim në gjykatë brenda 5 ditëve nga komunikimi i tij.”

Neni 125

Në nenin 610, pas paragrafit të dytë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:
"Përmbaruesi gjyqësor thirret nga gjykata me cilësinë e personit të tretë."

Neni 126

Në të gjitha dispozitat e Kodit:

- Fjalët "Gjykata e Kasacionit" zëvendësohen me fjalët "Gjykata e Lartë".
- Fjalët "gjykata e rrethit" zëvendësohen me fjalët "gjykata e shkallës së parë".
- Fjala "mbrojtës" zëvendësohet me fjalën "përfaqësues".
- Fjalët "kundërshtimi i të tretit" hiqen.

Neni 127

Dispozita kalimtare

Çështjet civile që janë në gjykim ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe që sipas Kodit të Procedurës Civile duhet të gjykohen me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë, për të cilat ky ligj parashikon gjykimin e tyre me një gjyqtar, do të vazhdojnë të gjykohen nga i njëjti trup gjykues derisa vendimi të marrë formë të prerë.

Kërkesat që kanë të bëjnë me përjashtimin e gjyqtarit, kërkesëpaditë me objekt kundërshtimi i të tretit, rishikimi i vendimit, si dhe rekursët në interes të ligjit, të paraqitura përpara hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vazhdojnë të gjykohen sipas dispozitave të Kodit të Procedurës Civile.

Neni 128

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.3052 datë 6.6.2001 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Rexhep Meidani**

Fletorja Zyrtare gjendet:

- Në çdo njësi postare të çdo qyteti;
- Pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare:
Rr. Qemal Stafa, pranë ndërtesës së Prokurorisë së Përgjithshme.

U dorëzua për shtyp më 11.6.2001
Doli nga shtypi më 12.6.2001

Tirazhi: 4100 copë

Formati: 60x88/8

Shtypshkronja e “Qendrës së Publikimeve Zyrtare”
Tiranë, 2001

Çmimi: 150 lekë

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

www.legjislacionishqiptar.gov.al

www.qpz.gov.al

Nr.122

31 korrik

2008

P Ë R M B A J T J A

		Faqe
Ligj nr.9948 datë 7.7.2008	Për shqyrtimin e vlefshmërisë ligjore të krijimit të titujve të pronësisë mbi tokën bujqësore	5387
Ligj nr.9949 datë 7.7.2008	Për një ndryshim në ligjin nr.9655, datë 11.12.2006 “Për Akademinë e Shkencave në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar	5394
Ligj nr.9950 datë 10.7.2008	Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në ndryshimet e “Marrëveshjes së TRIPS-it (aspekte të tregtisë, që lidhen me pronësinë intelektuale)”	5395
Ligj nr.9951 datë 10.7.2008	Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr.9270, datë 29.7.2004 “Për sistemin e adresave”	5400
Ligj nr.9952 datë 14.7.2008	Për parandalimin dhe kontrollin e HIV/AIDS-it	5402
Ligj nr. 9953 datë 14.7.2008	Për një shtesë në ligjin nr.8116, datë 29.3.1996 “Kodi i Procedurës Civile i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar ...	5415
Ligj nr.9954 datë 17.7.2008	Për ratifikimin e “Marrëveshjes së financimit ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Shoqatës Ndërkombëtare për Zhvillim (IDA) për projektin e rrugëve dytësore dhe vendore”.	5416

LIGJ
Nr. 9953, datë 14.7.2008

PËR NJË SHITESË NË LIGJIN NR.8116, DATË 29.3.1996
“KODI I PROCEDURËS CIVILE I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”,
TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 81 pika 2 shkronja “d” dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e një grupi deputetësh,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr.8116, datë 29.3.1996 “Kodi i Procedurës Civile i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, bëhet kjo shtesë:

Neni 1

Në nenin 510, në fund të shkronjës “d” shtohet togfjalëshi “ose aktet për dhënien e kredive nga institucionet financiare jobankare”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5831, datë 29.7.2008 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi

Abonimet vjetore për Fletoren Zyrtare mund të bëhen pranë Postës Shqiptare ose pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare, në adresën: Bulevardi “Zhan d'Ark”, prapa ish-ekspozitës "Shqipëria Sot", nr.tel: 04 258 472 (Kryeredaktori)
Çmimi i abonimit në postë për Fletoret Zyrtare 2008 është 16 000 lekë.
Çmimi i abonimit në QPZ është 14 000 lekë pa detyrimin e shpërndarjes në adresa.

Hyri në shtyp më 30.7.2008
Doli nga shtypi më 31.7.2008

Tirazhi: 3300 copë	Formati: 61x86/8
--------------------	------------------

Shtypshkronja “Ilar”
Tiranë, 2008

Çmimi 44 lekë

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

www.legjislacionishqiptar.gov.al

www.qpz.gov.al

Nr.205

dhjetor

2008

P Ë R M B A J T J A

	Faqe
Ligj nr.10 045 datë 24.12.2008	Për ratifikimin e “Marrëveshjes së transferimit dhe kontributit ndërmjet Republikës së Shqipërisë, përfaqësuar nga Ministria e Financave, Fondacionit për Financimin dhe Zhvillimin e Ndërmarrjeve (FEFAD) dhe Fondit Europian për Europën Juglindore (EFSE)” 11035
Ligj nr.10 046 datë 24.12.2008	Për ratifikimin e “Marrëveshjes së huasë dhe të projektit ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Bankës Gjermane për Rindërtim dhe Zhvillim (KFW) për financimin e projektit “Sistemi i kanalizimeve të ujërave të zeza, Korça IV”” 11045
Ligj nr.10 051 datë 29.12.2008	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.8737, datë 12.2.2001 “Për organizimin dhe funksionimin e prokurorisë në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar..... 11054
Ligj nr.10 052 datë 29.12.2008	Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr.8116, datë 29.3.1996 “Kodi i Procedurës Civile i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar..... 11065
Ligj nr.10 053 datë 29.12.2008	Për një shtesë në ligjin nr.7961, datë 12.7.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar..... 11075
Ligj nr.10 054 datë 29.12.2008	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.7905, datë 21.3.1995 “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar..... 11076

LIGJ
Nr. 10 052, datë 29.12.2008

PËR DISA NDRYSHIME DHE SHITESA NË LIGJIN NR. 8116, DATË 29.3.1996 “KODI I PROCEDURËS CIVILE I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”, TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 81 pikat 1 e 2 shkronja “d” dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr.8116, datë 29.3.1996 “Kodi i Procedurës Civile i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, bëhen këto ndryshime e shtesa:

Neni 1

Neni 14 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 14

Gjykata ka për detyrë që të zhvillojë një proces të rregullt ligjor, nëpërmjet garantimit të zhvillimit të një hetimi të plotë dhe të gjithanshëm, në përputhje me ligjin.”.

Neni 2

Në nenin 35 shkronjat “a” e “b”, fjalët “10 milionë lekë” zëvendësohen me fjalët “20 milionë lekë vetëm nëse një nga palët e kërkon në seancë përgatitore, sipas nenit 158/a të këtij Kodi.”.

Neni 3

Në nenin 73, fjalia e dytë ndryshohet si më poshtë:

“Kryetari i gjykatës, kur e sheh me vend kërkesën, urdhëron zëvendësimin e tij me një gjyqtar tjetër, me anë të shortit.”.

Neni 4

Neni 133 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 133

Kur marrësit nuk i dihet vendbanimi ose vendqëndrimi në Republikën e Shqipërisë, ose nuk ka zgjedhur një banesë, apo nuk ka caktuar një përfaqësues të tij, sipas nenit 131 të këtij Kodi, njoftimi i aktit bëhet nëpërmjet afishimit të kopjes në gjykatën e vendit, ku do të gjykohet mosmarrëveshja, si dhe në vendin e afishimit, ku ka pasur vendbanimin e fundit.”.

Neni 5

Pas nenit 141 shtohet neni 141/a me këtë përmbajtje:

“Neni 141/a

Kur njoftimi për personat juridikë, sipas nenit 141 të këtij Kodi, nuk është i mundur, ky njoftim bëhet nëpërmjet afishimit të tij pranë adresës së regjistruar në Qendrën Kombëtare të Regjistrimit.”.

Neni 6

Pas nenit 144 shtohet neni 144/a me këtë përmbajtje:

“Neni 144/a

Rregullat e parashikuara në këtë kre për njoftimet zbatohen nga përmbartuesit gjyqësorë.”.

Neni 7

Në nenin 152, në fund të paragrafit të parë shtohet fjalia me këtë përmbajtje:

“Gjatë shqyrtimit të kërkesës thirret edhe pala tjetër.”.

Neni 8

Në nenin 158/a bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Paragrafi i parë ndryshohet si më poshtë:

“Gjyqtari cakton, për çdo çështje, seancën përgatitore, ku thirren palët ose personi i tretë, për të përcaktuar natyrën e mosmarrëveshjes dhe kërkon prej tyre shpjegimet e nevojshme, si dhe përcaktimin e provave për vërtetimin e pretendimeve e të prapësimeve të tyre. Gjyqtari, me vendim, kryen këto veprime:”.

2. Paragrafi i katërt shfuqizohet.

Neni 9

Në nenin 161, pas shkronjës “b” shtohet shkronja “c” me këtë përmbajtje:

“c) në rast se gjykimi ka filluar dhe paditësi vëren se kërkimi i tij shtrihet edhe ndaj një personi tjetër, atëherë mund ta shtrijë kërkimin edhe ndaj këtij të fundit, duke e thirrur si të paditur.”.

Neni 10

Në nenin 202 paragrafi i parë, pas fjalës “gjykata” shtohen fjalët “brenda 5 ditëve”.

Neni 11

Në nenin 232, fjalia e dytë ndryshohet si më poshtë:

“Gjithashtu, nuk lejohet të provohet me dëshmitarë marrëveshja e palëve për ndryshimin e kontratës ose shuarja, me anë të pagimit ose të faljes së detyrimeve në të holla, që rrjedhin nga një kontratë e bërë me dokument.”.

Neni 12

Pas nenit 485 shtohet neni 485/a me këtë përmbajtje:

“Neni 485/a

Pasojat kur prishet vendimi i padrejtë, i cili është ekzekutuar tërësisht ose pjesërisht

Kur vendimi i ri, që jepet pas prishjes, është i ndryshëm nga vendimi i parë, i cili është ekzekutuar, tërësisht ose pjesërisht, personi që ka përfituar detyrohet t'i kthejë të gjitha përfitimet e marra nga ekzekutimi i vendimit.”.

Neni 13

Në nenin 494, pas shkronjës “e” shtohet shkronja “ë” me këtë përmbajtje:

“ë) kur Gjykata Europiane e të Drejtave të Njeriut gjen shkelje të konventës europiane “Për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore” dhe të protokolleve të saj, të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë.”.

Neni 14

Në nenin 495 fjalët “nenin 96” zëvendësohen me fjalët “nenin 290”.

Neni 15

Në nenin 510, shkronja “a” ndryshohet si më poshtë:

“a) vendimet civile të formës së prerë të gjykatës, që përmban një detyrim, vendimet e dhëna prej saj për sigurimin e padisë, si dhe për ekzekutimin e përkohshëm;”.

Neni 16

Në nenin 511 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Fjalja e dytë e paragrafit të parë ndryshohet si më poshtë:

“Për këtë qëllim lëshohet urdhri i ekzekutimit, brenda 5 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës së kreditorit, i cili jepet:”.

2. Paragrafi i fundit ndryshohet si më poshtë:

“Nuk lëshohet urdhri i ekzekutimit për vendimin e sigurimit të padisë dhe për gjobot e dhëna nga gjykata, të cilat ekzekutohen drejtpërdrejt nga zyra e përmbarrimit, pas njoftimit të vendimit.”.

Neni 17

Neni 515 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 515

Vënia në ekzekutim

Urdhri i ekzekutimit vihet në ekzekutim nga shërbimi përmbarrimor gjyqësor, shtetëror ose privat, me anë të përmbarruesit gjyqësor, në bazë të kërkesës së kreditorit.

Kreditori, përveç kërkesës për ekzekutim, duhet të paraqesë:

- a) titullin ekzekutiv (origjinal ose i noterizuar);
- b) urdhrin e ekzekutimit (origjinal);

- c) pagesën e tarifës së vënies në ekzekutim;
- ç) sipas rastit, prokurën e personit, që përfaqëson palën kreditore.

Kur nuk plotësohen në rregull dokumentet e mësipërme për vënien në ekzekutim të urdhrit të ekzekutimit, përbaruesi i lë kërkuarit një afat 5-ditor për plotësimin e mangësive. Kur kërkuar nuk plotëson këto mangësi brenda afatit të caktuar, dokumentacioni i kthehet atij. Kur mangësitë janë shmangur në afatin e caktuar, kërkesa për vënien në ekzekutim quhet e regjistruar nga data që është paraqitur pranë përbaruesit gjyqësor.

Vënia në ekzekutim e urdhrit të ekzekutimit bëhet brenda 15 ditëve nga data e dorëzimit të kërkesës së kreditorit.

Vendimi i gjykatës për masën e sigurimit të padisë dhe gjokat e gjykatës vihen në ekzekutim brenda 5 ditëve nga data e paraqitjes për ekzekutim.

Tarifa për vënien në ekzekutim të urdhrit ekzekutiv nuk parapaguhet në raste të parashikuara me ligj apo akte të tjera normative.”.

Neni 18

Në fund të nenit 516 shtohet fjalia me këtë përmbajtje:

“Ky nen nuk zbatohet për personat, përbaruesit gjyqësorë, që ushtrojnë veprimtarinë publike të shërbimit përbarimor gjyqësor, të organizuar mbi baza private.”.

Neni 19

Pas nenit 516 shtohet neni 516/a me këtë përmbajtje:

“Neni 516/a

Në çastin e fillimit të procedurës së ekzekutimit, përbaruesi gjyqësor, në bazë të nenit 515 të këtij ligji, duhet të regjistrojë, në regjistrin qendror pranë Ministrisë së Drejtësisë, çdo kërkesë. Çdo përbarues gjyqësor është i detyruar të njihet me të dhënat e regjistrit.

Nëse me fillimin e procedurës me objekt “Ekzekutim detyrimesh në të holla” përbaruesi gjyqësor, nga të dhënat e marra nga regjistri qendror, vëren se kreditorë të tjerë janë në procedurë ekzekutimi ndaj të njëjtit debitor, me të njëjtin objekt, atëherë pezullon procedurën e nisur dhe drejton kreditorin e tij te përbaruesi gjyqësor, i cili ka regjistruar i pari kërkesën për ekzekutim.

Në këtë rast, përbaruesi gjyqësor, që ka regjistruar i pari kërkesën, vijon procedurën e ekzekutimit, në përputhje edhe me nenin 534 e në vijim të këtij Kodi.

Me pezullimin e procedurës së ekzekutimit, tarifa e vënies në ekzekutim të urdhrit të ekzekutimit, së bashku me dokumentacionin, i kthehen kreditorit.

Ky nen nuk zbatohet kur në cilësinë e palës debitore është shteti.”.

Neni 20

Në nenin 517 bëhen shtesat si më poshtë:

1. Pas paragrafit të parë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Me marrjen e lajmërimit për ekzekutim vullnetar, debitori është i detyruar të deklarojë, me shkrim, gjendjen e tij pasurore, si dhe sendet ose kredi që persona të tretë i detyrohen, nëse kjo kërkohet nga përbaruesi gjyqësor.”.

2. Në paragrafin e dytë, pas fjalëve “rrethanave të tjera të çështjes” shtohen fjalët “pasi dëgjon edhe kreditorin”.

Në fjalinë e fundit të këtij paragrafi, pas fjalëve “Vendimi jepet në seancë gjyqësore” shtohen fjalët “brenda 20 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës.”.

Neni 21

Në nenin 522, pas fjalëve “për këtë rrethanë” shtohen fjalët “brenda 10 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës së përmbauesit gjyqësor”.

Neni 22

Neni 523 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 523

Detyrimi për bashkëpunim

Kur për ekzekutimin e detyrueshëm është e nevojshme të çelet banesa ose ndonjë ndërtesë tjetër e debitorit, pa praninë e tij ose të një personi madhor të familjes së tij, me kërkesë të përmbauesit gjyqësor, detyrohet të jetë i pranishëm përfaqësuesi i njësisë së qeverisjes vendore. Në çdo rast, përmbauesi gjyqësor kërkon edhe pjesëmarrjen e dy dëshmitarëve të tjerë.

Në rast nevoje, me kërkesë të përmbauesit gjyqësor, Policia e Rendit detyrohet ta mbështesë atë gjatë procedurave të ekzekutimit.

Kur për ekzekutimin e detyrueshëm është e nevojshme të priset objekti, të lirohet trualli, të pezullohen punimet, me kërkesë të përmbauesit gjyqësor, inspektorati ndërtimor pranë pushtetit vendor dhe Inspektorati Kombëtar detyrohen të mbështesin përmbauesin gjyqësor gjatë procedurave të ekzekutimit.

Për ekzekutimin e titujve ekzekutivë, me objekt “Takim dhe kujdestari fëmije”, përmbauesi gjyqësor kërkon asistencën e psikologut, kur ky i fundit është i detyruar në bazë të ligjit për bashkëpunim.”.

Neni 23

Neni 525 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 525

Tarifat e përcaktuara për ekzekutimin e urdhrit ekzekutiv paguhen fillimisht nga kreditori dhe pas përfundimit të procedurës së ekzekutimit i ngarkohen debitorit. Shpenzimet e tjera gjatë procedurës së ekzekutimit paguhen nga pala, që i ka shkaktuar ato.”.

Neni 24

Në fund të nenit 528 shtohet fjalia me këtë përmbajtje:

“Me kërkesë të debitorit, sekuestroja mund të vihet, përveç pasurive të rënduara me peng dhe hipotekë, edhe mbi një pasuri tjetër të tij, të ndryshme nga ajo që ka treguar kreditori, kur përmbauesi gjyqësor çmon se ajo plotëson kërkesën e kreditorit.”.

Neni 25

Në nenin 529, pas pikës 7 shtohet pika 8 me këtë përmbajtje:

“8. Sendet e nevojshme të punës për sigurimin e jetesës.”.

Neni 26

1. Titulli i nenit 532 bëhet “Llogaria në bankë e zyrës së përmbarrimit dhe e përmbarruesit gjyqësor”.

2. Në nenet 532 dhe 595, fjalët “llogaria e përmbarruesit gjyqësor” zëvendësohen me fjalët “llogari të zyrës së përmbarrimit ose në llogari të përmbarruesit gjyqësor”.

Neni 27

Neni 533 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 533

Sekuestroja e pagës së debitorit

Pasi zbritet kontributi për sigurimet shoqërore dhe taksat mbi të ardhurat, përmbarruesi gjyqësor sekuestron pagën e debitorit, por pa cenuar minimumin jetik, të përcaktuar sipas akteve ligjore dhe nënligjore në fuqi.”

Neni 28

Në fund të nenit 540 shtohet një fjali me këtë përmbajtje:

“Përmbarruesi gjyqësor bën sekuestrimin e pasurive të luajtshme, mbi të cilat vendoset një etiketë e shërbimit të përmbarrimit.”

Neni 29

Neni 551 shfuqizohet.

Neni 30

Neni 552 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 552

Çmimi i sendit të sekuestruar caktohet nga përmbarruesi, në bashkëpunim me kreditorin dhe debitorin. Kur ka kundërshtime ndërmjet tyre, thirret një ekspert.”

Neni 31

Në nenin 553 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Titulli bëhet “Shitja e lirë e sendit”.

2. Paragrafi i dytë dhe i tretë shfuqizohen.

3. Paragrafi i katërt ndryshohet si më poshtë:

“Në qoftë se brenda 2 muajve sendi nuk shitet në shitje të lirë, përmbarruesi gjyqësor, duke marrë edhe pëlqimin e palëve, vendos nëse duhet të vazhdojë me shitjen e lirë edhe për 30 ditë të tjera apo të kalojë në procedurë ankandi.”

Neni 32

Neni 554 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 554

Përmbaruesi gjyqësor, pasi njofton palët se sendi, për shkak të natyrës ose të gjendjes, nuk mund të pranohet në shitje të lirë, organizon shitjen me ankand të sendit, sipas çmimit të përcaktuar në nenin 552 të këtij Kodi.”.

Neni 33

Në fillim të nenit 555 shtohet një fjali me këtë përmbajtje:

“Çmimi fillestar i ankandit të parë është 80 për qind e çmimit të caktuar sipas nenit 552 të këtij ligji.”.

Neni 34

Neni 557 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 557

Ankandi i dytë

Në rast se në ankandin e parë nuk është paraqitur asnjë ofertues, atëherë, brenda 10 ditëve nga përfundimi i tij, përmbaruesi gjyqësor përcakton çmimin e ri, jo më të ulët se 30 për qind të çmimit fillestar, të caktuar në ankandin e parë dhe cakton një ankand të dytë për shitjen e sendit.

Në rast se në ankandin e dytë nuk është paraqitur asnjë ofertues, përmbaruesi i propozon në fillim kreditorit, që, kundrejt kredisë, të marrë sendin me çmimin e ankandit të dytë. Në rast se kreditori nuk pranon ta marrë sendin, përmbaruesi heq sekuestron mbi këtë send, duke ia kthyer atë debitorit dhe vijon procedurat përmbarimore mbi pasuri të tjera të tij.”.

Neni 35

Në nenin 560 bëhen këto ndryshime:

1. Në paragrafin e dytë shtohet një fjali me këtë përmbajtje:

“Akti i përmbaruesit gjyqësor regjistrohet nga zyra e regjistrimit të pasurive të paluajtshme brenda 10 ditëve nga data e paraqitjes së tij.”.

2. Në fjalinë e fundit fjala “detyrimisht” hiqet.

Neni 36

Neni 564 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 564

Nëse kreditori dhe debitori, brenda një jave, nuk arrijnë një marrëveshje për vlerën e sendit, mbi të cilin është vendosur sekuestroja, përmbaruesi gjyqësor, brenda 15 ditëve, përcakton me vendim vlerën e tij, bazuar në aktin e ekspertimit, të paraqitur nga një ekspert i licencuar dhe në vlerën reale të pasurisë në treg, në çastin e vënies së sekuestrës mbi të.

Përmbaruesi gjyqësor, brenda 10 ditëve nga data e caktimit të vlerës, njofton kreditorin dhe debitorin për çmimin e caktuar. Kundër vendimit të përmbaruesit palët mund të bëjnë ankim të veçantë.”.

Neni 37

Në nenin 568 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Në paragrafin e parë, pas fjalëve “sendi i paluajtshëm” shtohen fjalët “gjykatë, komunë, bashki, njësitë bashkiake dhe në një vend apo vende të tjera publike, që ai i çmon të përshtatshme”.
2. Pas paragrafit të dytë shtohet një fjali me këtë përmbajtje:
“Çmimi fillestar në ankand është 80 për qind i çmimit të përcaktuar, sipas nenit 564 të këtij ligji.”.

Neni 38

Në nenin 569, pas fjalëve “në zyrën e përbarimit” shtohen fjalët “ose në një vend tjetër publik, nëse është i përshtatshëm për zhvillimin e ankandit”.

Neni 39

Në nenin 573, paragrafi i fundit ndryshohet si më poshtë:

“Rregullat e hollësishme për zhvillimin e ankandit përcaktohen me udhëzim të Këshillit të Ministrave.”.

Neni 40

Në nenin 574 paragrafi i parë, fjalët “5 ditë” zëvendësohen me fjalët “15 ditë”.

Neni 41

Në nenin 575 fjalia e parë, pas fjalëve “përbaruesi gjyqësor” shtohen fjalët “brenda 10 ditëve nga pagimi i çmimit të sendit.”.

Neni 42

Në nenin 577, paragrafi i parë ndryshohet si më poshtë:

“Në rast se në ankandin e parë nuk është paraqitur asnjë ofertues, atëherë, brenda 10 ditëve nga përfundimi i tij, përbaruesi gjyqësor përcakton çmimin e ri të sendit, jo më të ulët se 20 për qind të çmimit fillestar të caktuar në ankandin e parë. Ankandi i dytë për shitjen e sendit zhvillohet jo më vonë se 15 ditë nga data e caktimit të çmimit të ri.

Në rast se në ankandin e dytë nuk është paraqitur asnjë ofertues, atëherë përbaruesi i propozon në fillim kreditorit që, kundrejt kredisë, të marrë sendin me çmimin e ankandit të dytë. Në rast se kreditori nuk pranon ta marrë sendin, përbaruesi gjyqësor heq sekuestron mbi sendin e sekuestruar dhe vijon procedurat përbarimore mbi pasuri të tjera të debitorit.”.

Neni 43

Neni 581 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 581

Deklarimi i pasurive të debitorit

Përpara se të vihet sekuestroja, përbaruesi gjyqësor sigurohet për ekzistencën e kredive të debitorit dhe të sendeve, që personat e tretë i detyrohen atij.

Për këtë përbaruesi gjyqësor njofton me shkresë personin e tretë dhe debitorin. Me marrjen e lajmërimit, pala debitore duhet të deklarojë pranë përbaruesit gjyqësor se informacioni i paraqitur, për pasuritë e tij/saj apo të lëna në posedim personave të tretë, është i saktë e i plotë. Me marrjen e lajmërimit të sekuestrimit, personi i tretë ndalohej t'ia dorëzojë debitorit kredinë dhe sendet e tij.

Kur debitori është person juridik, deklarimi i pasurisë mund të bëhet nga një anëtar i organit drejtues, që, sipas ligjit ose statutit, ka të drejtën e përfaqësimit kundrejt të tretëve ose, në rastin e procedurave të shpërndarjes apo të falimentimit të personit juridik, mund të bëhet nga likuidatori apo administratori i falimentimit.

Ndaj debitorit, i cili jep deklarim të rremë, zbatohet neni 320 i Kodit Penal.”.

Neni 44

Në nenin 589, paragrafi i fundit ndryshohet si më poshtë:

“Këshilli i Ministrave nxjerr udhëzim për mënyrën e ekzekutimit të detyrimeve monetare të institucioneve buxhetore në llogari të thesarit.”.

Neni 45

Në nenin 593 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Paragrafi i parë shfuqizohet.
2. Në paragrafin e dytë fjalët “Kur ky nuk gjendet ose kur banka nuk ka gjendje për debitorin” hiqen.

Neni 46

Neni 596 shfuqizohet.

Neni 47

Pas nenit 601 shtohet neni 601/a me këtë përmbajtje:

“Neni 601/a

Sendet e luajtshme, që ndodhen brenda sendit të paluajtshëm, të vënë në posedim, sipas nenit 602 të këtij Kodi, duhet të zhvendosen në përgjegjësinë e përmbartuesit dhe t'i dorëzohen debitorit ose familjarëve të tij menjëherë. Në rast se debitori ose familjarët e tij nuk janë të pranishëm gjatë lirimit, përmbartuesi mund t'i magazinojë pasuritë e luajtshme në:

- a) mjedisin e liruar, në marrëveshje me kreditorin, për një periudhë kohe prej 2 muajsh;
- b) në mjediset, që disponon shërbimi përmbartimor, për ruajtjen e sendeve, për një periudhë kohe prej 2 muajsh;
- c) në një vend neutral, ku sendet e luajtshme mund të ruhen në mënyrë të sigurt, për një periudhë kohe prej 2 muajsh;
- ç) në rezervat e shtetit, sipas rregullave në fuqi për ruajtjen e sendeve.

Për magazinimin e sendeve, sipas shkronjave “b” dhe “c” të këtij neni, shpenzimet paguhen nga debitori në çastin e marrjes në dorëzim të sendeve.

Nëse brenda 2 muajve nga lirimi, debitori nuk i kërkon sendet e tij të luajtshme, sipas shkronjave të mësipërme, apo nuk paguan të gjitha shpenzimet e lirimit dhe të magazinimit, sipas shkronjave “b” dhe “c” të këtij neni, sendet e luajtshme, të sekuestrueshme, do të shiten nga përmbartuesi gjyqësor, sipas dispozitave të pjesës IV të kreut II të këtij Kodi. Përmbartuesi, pasi zbret nga shuma e përfituar nga shitja me ankand të gjitha shpenzimet për lirim dhe magazinimin e sendeve të debitorit, derdh pjesën që mbetet në një llogari bankare, në emër të debitorit. Sendet e pasekuestrueshme i kthehen debitorit, pavarësisht vendit se ku ruhen, pa i kërkuar atij që të paguajë shpenzimet.

Sendet e luajtshme, të ndodhura brenda sendit të paluajtshëm, që nuk mund të shiten dhe nuk kërkohen nga debitori, asgjësohen apo i kalojnë institucioneve shtetërore ose enteve publike shtetërore kalim kapital.”.

Neni 48

Në nenin 609, paragrafi i fundit ndryshohet si më poshtë:

“Në këto raste, gjykata shqyrton çështjen brenda 5 ditëve dhe mund të vendosë pezullimin e vendimit me ose pa garanci. Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë.”.

Neni 49

Në nenin 610 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Në paragrafin e dytë, pas fjalës “shqyrtohet” shtohen fjalët “brenda 20 ditëve”.

2. Pas paragrafit të parë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Kundër veprimeve të personave, përmbaruesit gjyqësorë, që ushtrojnë veprimtarinë publike të shërbimit përmbarimor gjyqësor të organizuar mbi baza private, pala debitore mund të paraqesë ankim në gjykatën, ku ekzekutohet titulli ekzekutiv, brenda 5 ditëve nga data e kryerjes së veprimit.”.

3. Në paragrafin e fundit, fjalët “me cilësinë e personit të tretë” zëvendësohen me fjalët “me cilësinë e palës së paditur”.

Neni 50

Në nenin 615 bëhen këto shtesa:

1. Pas shkronjës “ç” shtohen shkronjat “d” e “dh” me këtë përmbajtje:

“d) kur përmbaruesi gjyqësor, vetë ose me kujdesin e kreditorit, nuk gjen pasuri të debitorit, brenda 6 muajve nga fillimi i ekzekutimit;

dh) kur kreditori nuk paraqitet, pa shkaqe të arsyeshme, brenda 3 muajve nga njoftimi i dytë shkresor, bërë nga përmbaruesi gjyqësor.”.

2. Pas paragrafit të parë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Pas rënies së masës së pezullimit, ekzekutimi vazhdon nga veprimi procedural i mbetur në çastin e pezullimit.”.

Neni 51

Në nenin 616, shkronja “d” shfuqizohet.

Neni 52

Në nenin 617, fjalia e parë e paragrafit të tretë ndryshohet si më poshtë:

“Kur vendimi i pushimit të ekzekutimit merr formën e prerë, përmbaruesi gjyqësor e heq sekuestron e vënë mbi sendet e luajtshme ose të paluajtshme dhe në rastin e parashikuar nga shkronja “b” e nenit 616 të këtij Kodi, i kthen urdhrin e ekzekutimit kreditorit, i cili ka të drejtë të paraqesë kërkesë të re për ekzekutim brenda kohës së parashkrimit.”.

Neni 53

Dispozitë kalimtare

Çështjet që janë në procedurë ekzekutimi në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të ekzekutohen sipas procedurave ligjore të mëparshme, derisa ekzekutimi i urdhrin ekzekutiv të jetë pezulluar, pushuar ose të ketë përfunduar.

Neni 54

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.6010, datë 15.1.2009 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi**

Abonimet vjetore për Fletoren Zyrtare mund të bëhen pranë Postës Shqiptare ose pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare, në adresën: Bulevardi “Zhan d'Ark”, prapa ish-eksponitës "Shqipëria Sot", tel: 04 258 472 (Kryeredaktori).

Çmimi i abonimit në postë për Fletoret Zyrtare 2008 është 16 000 lekë.

Çmimi i abonimit në QPZ është 14 000 lekë pa detyrimin e shpërndarjes në adresa.

Hyri në shtyp më 15.1.2009
Doli nga shtypi më 16.1.2009

Tirazhi: 3300 copë

Formati: 61x86/8

Shtypshkronja e Qendrës së Publikimeve Zyrtare
Tiranë, 2009

Çmimi 48 lekë

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Publikimeve Zyrtare

www.qpz.gov.al

Nr. 53

16 maj

2012

P Ë R M B A J T J A

		Faqe
Ligj nr. 44/2012 datë 19.4.2012	Për shëndetin mendor.....	2679
Ligj nr.45/2012 datë 26.4.2012	Për ratifikimin e marrëveshjes ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Malit të Zi për përcaktimin e pikës së përbashkët të kalimit kufitar “Zatrijebacka Cijevna-Grabon”, për trafikun ndërkombëtar të pasagjerëve dhe për pikën e kalimit kufitar “Çerem Vranic”...	2690
Ligj nr. 48/2012 datë 26.4.2012	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 9887, datë 10.3.2008 “Për mbrojtjen e të dhënave personale”.....	2692
Ligj nr. 49/2012 datë 3.5.2012	Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative.....	2701
Ligj nr. 50/2012 datë 3.5.2012	Për miratimin e aktit normativ, me fuqinë e ligjit, nr. 1, datë 30.3.2012 të Këshillit të Ministrave “Për një ndryshim në ligjin nr. 10 418, datë 21.4.2011 “Për legalizimin e kapitalit dhe faljen e një pjese të borxhit tatimor dhe doganor”, të ndryshuar”.....	2723
Udhëzim i MF, METE nr. 3, datë 4.5.2012	Për përcaktimin dhe dokumentimin e sasive të nënprodukteve të naftës, të importuar për nevojat e veta, nga shoqëritë e kërkimit të naftës dhe të vënies në shfrytëzim të zonave naftëmbajtëse.....	2724

LIGJ
Nr. 49/2012

**PËR ORGANIZIMIN DHE FUNKSIONIMIN E GJYKATAVE ADMINISTRATIVE
DHE GJYKIMIN E MOSMARRËVESHJEVE ADMINISTRATIVE**

Në mbështetje të neneve 81 pika 2 shkronja “a”, 83 pika 1 dhe 135 pika 2 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Objekti

1. Ky ligj përcakton rregulla të detyrueshme për:

- a) organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative, si dhe statusin e gjyqtarëve që shërbejnë në to;
- b) juridiksionin dhe kompetencën e gjykatave administrative;
- c) parimet dhe procedurën e gjykimit, palët në proces dhe personat e tjerë në gjykimin administrativ;
- ç) vendimet gjyqësore administrative dhe ekzekutimin e tyre.

2. Dispozitat e këtij ligji plotësohen me parashikimet e Kodit të Procedurës Civile, me përjashtim të rasteve dhe për aq sa ky ligj nuk parashikon ndryshe.

Neni 2

Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Akt administrativ” është çdo akt administrativ individual dhe çdo akt nënligjor normativ.
2. “Akt administrativ individual” është çdo vullnet i shprehur nga organi publik, në ushtrim të funksionit të tij publik, ndaj një ose disa subjekteve individualisht të përcaktuara të së drejtës, që krijon, ndryshon ose shuan një marrëdhënie juridike konkrete.
3. “Akt nënligjor normativ” është çdo vullnet i shprehur nga organi publik, në ushtrim të funksionit të tij publik, që rregullon marrëdhënie të përcaktuara me ligj, duke vendosur rregulla të përgjithshme sjelljeje dhe që nuk shteron në zbatimin e tij.
4. “Gjykata administrative” janë gjykatat administrative të shkallës së parë, Gjykata Administrative e Apelit dhe Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë.
5. “Mosveprim administrativ” është çdo mungesë veprimi nga organi i administratës publike për të ushtruar veprimtarinë administrative, sipas funksionit publik, që krijon pasoja juridike mbi të drejta subjektive apo interesa të ligjshëm.
6. “Organ publik” është çdo organ i pushtetit qendror, i cili kryen funksione administrative, çdo organ i enteve publike, në masën që ato kryejnë funksione administrative; çdo organ i pushtetit vendor që kryen funksione administrative; çdo organ i Forcave të Armatosura, çdo strukturë tjetër, punonjësit e së cilës gëzojnë statusin e ushtarakut, për aq kohë sa këto kryejnë funksione administrative, si dhe çdo

person fizik ose juridik, të cilit i është dhënë me ligj, akt nënligjor ose çdo lloj forme tjetër, të parashikuar nga legjislacioni në fuqi, e drejta e ushtrimit të funksioneve publike.

7. “Veprim administrativ” është akti administrativ, kontrata administrative dhe veprimi tjetër administrativ.

8. “Veprim tjetër administrativ” është çdo formë e njëanshme e veprimtarisë së organit publik, në kryerjen e funksionit publik dhe që nuk plotëson kushtet për të qenë akt administrativ apo kontratë dhe që krijon pasoja juridike mbi të drejtat subjektive apo interesat e ligjshëm.

9. “Ekspert i gjykatës” është profesionisti i kualifikuar në fushat e teknikës ose shkencës, i pavarur nga palët, dhe i regjistruar si i tillë paraprakisht në regjistrin e ekspertëve të mbajtur nga gjykata.

10. “Ekspert i palëve” është profesionisti i kualifikuar, që ka njohuri të posaçme të provuara në fushat e teknikës ose shkencës dhe që thirret e asiston në proces me mendimin e tij të pavarur dhe gëzon statusin e dëshmitarit.

Neni 3

Parimet e gjykimit administrativ

1. Gjkata, në gjykimin administrativ, siguron nëpërmjet një procesi të rregullt gjyqësor dhe brenda afateve të shpejta e të arsyeshme, mbrojtjen juridike të të drejtave, lirive dhe interesave kushtetues dhe ligjorë të subjekteve, që mund të cenohen si pasojë e ushtrimit ose jo të funksioneve publike nga ana e organeve të administratës publike.

2. Gjkata administrative zbaton parimin e mbrojtjes së interesit publik dhe të të drejtave e interesave të ligjshëm të personave privatë.

3. Organi i administratës publike, si rregull, ka detyrimin të provojë bazueshmërinë në ligj dhe në fakt të veprimeve të kryera prej tij.

4. Gjkata administrative, sipas natyrës së çështjes, shqyrton çështjen gojarisht në seancë gjyqësore ose mbi bazë aktesh shkresore në dhomë këshillimi. Mosparaqitja e palëve nuk përbën shkak për pushimin e gjykimit.

KREU II

ORGANIZIMI I GJKATAVE ADMINISTRATIVE DHE KOMPETENCAT

Neni 4

Organizimi dhe funksionimi i gjykatave administrative

1. Gjkata kompetente për shqyrtimin e mosmarrëveshjeve administrative, sipas këtij ligji, janë gjykatat administrative të shkallës së parë, Gjkata Administrative e Apelit dhe Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë.

2. Gjkatat administrative të shkallës së parë organizohen në numër dhe për territor të barabartë me atë të gjykatave të apelit civil, në kohën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Veprimtaria e gjykatës administrative të shkallës së parë, si rregull, ushtrohet në selinë e saj. Gjkata mund të zhvillojë një pjesë të veprimtarisë edhe jashtë selisë së saj, nëse kjo vlerësohet e nevojshme, lehtëson aksesin për cilëndo palë, kursen kohë ose shpenzime procedurale.

Këshilli i Lartë i Drejtësisë, me propozim të Ministrit të Drejtësisë, përcakton rregulla më të detajuara për ushtrimin e veprimtarisë së gjykatës administrative të shkallës së parë jashtë selisë së saj.

3. Gjkata Administrative e Apelit organizohet së paku në Tiranë.

4. Kompetencat tokësore, selia qendrore, si dhe numri i gjyqtarëve të gjykatave administrative të shkallës së parë dhe të Gjykatës Administrative të Apelit caktohen me dekret të Presidentit të Republikës, me propozimin e Ministrit të Drejtësisë. Ministri i Drejtësisë bën propozimet, pasi të ketë marrë më parë mendimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Neni 5

Kriteret dhe mënyra e emërimit të gjyqtarëve

1. Kriteret e emërimit dhe të karrierës së gjyqtarëve, statusi i tyre, përgjegjësia për shkeljet disiplinore, procedimi disiplinor, administrimi i shërbimeve në gjykatë, si dhe riorganizimi gjyqësor rregullohen sipas dispozitave të ligjit nr. 9877, datë 18.2.2008 “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, me përjashtim të rastit kur në këtë ligj parashikohet ndryshe.

2. Gjyqtar në gjykatën administrative të shkallës së parë mund të emërohet shtetasi shqiptar që përmbush kriteret e mëposhtme:

- a) të jetë gjyqtar jo më pak se 5 vjet;
- b) të mos ketë masë disiplinore në fuqi.

3. Gjyqtar i Gjykatës Administrative të Apelit mund të emërohet shtetasi shqiptar që përmbush kriteret e mëposhtme:

- a) të jetë gjyqtar jo më pak se 9 vjet;
- b) të mos ketë masë disiplinore në fuqi.

4. Procedura e përzgjedhjes së kandidatëve për gjyqtarë në gjykatën administrative të shkallës së parë dhe të Apelit bëhet nga KLD-ja në dy faza:

a) lista e kandidatëve që plotësojnë kriteret e mësipërme për gjyqtarë në gjykatën administrative të shkallës së parë dhe të Apelit i dërgohen Shkollës së Magjistraturës për t’iu nënshtruar një testimi seleksionues me shkrim të organizuar prej saj;

b) kandidatët që kalojnë me sukses testimin seleksionues, përzgjidhen nga KLD-ja, duke mbajtur parasysh rezultatet e testimit seleksionues.

5. Rregullat për organizimin, kryerjen e testimit seleksionues dhe mënyra e vlerësimit të kandidatëve parashikohen në një shtojcë të veçantë, pjesë përbërëse e këtij e ligji.

Neni 6

Ndihmësit ligjorë

1. Gjyqtari i Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë dhe Gjykatës së Apelit Administrativ, në veprimtarinë e tij ndihmohet nga ndihmësi ligjor.

2. Ndihmësi ligjor ndihmon dhe këshillon gjyqtarin lidhur me përgatitjen e çështjes për gjykim dhe shqyrtimin gjyqësor, si dhe përgatit projekt-akte procedurale të nevojshme për gjykimin. Me kërkesë të gjyqtarit, ndihmësi ligjor bën kërkime ligjore dhe përgatit opinione me shkrim për problematika ligjore të karakterit procedural dhe material që lidhen me çështjet në gjykim.

3. Numri i ndihmësve ligjorë për çdo gjykatë administrative caktohet nga Ministri i Drejtësisë, por në çdo rast numri i tyre nuk mund të jetë më i vogël se 50 për qind e numrit të gjyqtarëve të kësaj gjykate.

KREU III

**KOMPETENCAT E GJYKATAVE ADMINISTRATIVE
DHE PËRBËRJA E TRUPIT GJYKUES**

Neni 7

Kompetenca lëndore

Gjykatat administrative janë kompetente për:

a) mosmarrëveshjet që lindin nga aktet administrative individuale, aktet nënligjore normative dhe kontratat administrative publike, të nxjerra gjatë ushtrimit të veprimtarisë administrative nga organi publik;

- b) mosmarrëveshjet që lindin për shkak të ndërhyrjes së paligjshme ose të mosveprimit të organit publik;
- c) mosmarrëveshjet e kompetencave ndërmjet organeve të ndryshme administrative në rastet e parashikuara nga Kodi i Procedurave Administrative;
- ç) mosmarrëveshjet në fushën e marrëdhënieve të punës, kur punëdhënësi është organ i administratës publike;
- d) kërkesat e paraqitura nga organet administrative për shqyrtimin e kundërvajtjeve administrative, për të cilat ligji parashikon heqjen e lirisë deri në 30 ditë, si një lloj të dënimit administrativ për kundërvajtësin;
- dh) kërkesat e paraqitura nga kundërvajtësit për zëvendësimin e dënimit administrativ me heqje lirie deri në 30 ditë me dënimin me gjobë.

Neni 8

Mosmarrëveshjet, të cilat nuk shqyrtohen në gjykatën administrative

Gjykata administrative nuk shqyrton mosmarrëveshjet:

- a) të cilat lidhen me aktet nënligjore normative që, sipas Kushtetutës, janë në kompetencën e Gjykatës Kushtetuese;
- b) shqyrtimi i të cilave, sipas legjislacionit në fuqi, është në kompetencën e një gjykate tjetër.

Neni 9

Kundërshtimi i juridiksionit

1. Gjykata në çdo fazë dhe shkallë të gjykimit, qoftë edhe kryesisht, kur konstaton se çështja nuk bën pjesë në juridiksionin gjyqësor, merr vendim për nxjerrjen e çështjes jashtë juridiksionit dhe dërgimin e akteve organit kompetent.

2. Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë. Kolegji vendos në dhomë këshillimi brenda 10 ditëve nga data e marrjes së akteve, nëse çështja përfshihet ose jo në juridiksionin gjyqësor.

Gjykimi i filluar pezullohet derisa të jepet vendimi për zgjidhjen e mosmarrëveshjes për juridiksionin.

Gjykata mund të marrë vetëm masa për sigurimin e padisë dhe të kryejë veprime procedurale që nuk presin.

3. Kur Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë konstaton se çështja është brenda juridiksionit gjyqësor, prish vendimin dhe e dërgon çështjen për vazhdimin e gjykimit me të njëjtin trup gjykues në gjykatën që kishte vendosur nxjerrjen e çështjes jashtë juridiksionit.

Neni 10

Kompetenca funksionale

1. Gjykata administrative e shkallës së parë shqyrton mosmarrëveshjet administrative të parashikuara në nenin 7 të këtij ligji, me përjashtim të atyre që lidhen me aktin nënligjor normativ.

2. Gjykata Administrative e Apelit shqyrton:

- a) ankimet kundër vendimeve të gjykatës administrative të shkallës së parë;
- b) në shkallë të parë, mosmarrëveshjet me objekt aktet nënligjore normative, si dhe raste të tjera të parashikuara me ligj.

Neni 11

Kompetenca tokësore

1. Paditë kundër veprimit administrativ shqyrtohen në gjykatën administrative të shkallës së parë, që përfshin territorin, në të cilin organi publik ka kryer veprimin administrativ që kundërshtohet.

Në rastet kur organi administrativ më i lartë, pas ankimit administrativ, e ndryshon aktin administrativ të organit vartës, padija ngrihet në gjykatën që përfshin territorin ku ka qendrën organi administrativ më i lartë.

2. Paditë për marrëdhëniet e punësimit shqyrtohen në gjykatën administrative të shkallës së parë, që përfshin territorin, ku punëmarrësi kryen zakonisht punën e tij.

3. Paditë për mosmarrëveshjet administrative, që kanë për objekt mbrojtjen e të drejtave dhe interesave të ligjshëm, që rrjedhin nga sendet e paluajtshme, shqyrtohen në gjykatën administrative të shkallës së parë, që përfshin territorin në të cilin ndodhet sendi ose pjesa më e madhe e tij.

4. Paditë për mosmarrëveshjet që lidhen me mbrojtjen e të drejtave, lirive dhe interesave kushtetues dhe ligjorë, që rrjedhin nga sigurimet shoqërore dhe shëndetësore, ndihma ekonomike dhe pagesa e aftësisë së kufizuar, përveç sa është parashikuar në këtë ligj, shqyrtohen në gjykatën administrative të shkallës së parë, që përfshin territorin ku paditësi ka banimin ose vendqëndrimin.

5. Kur kompetenca tokësore nuk mund të përcaktohet në këtë mënyrë, atëherë kompetente është gjykata, në territorin e së cilës ka qendrën organi publik i paditur.

Neni 12

Përbërja e trupit gjykues

1. Gjykata administrative e shkallës së parë gjykon me trup gjykues të përbërë me tre gjyqtarë mosmarrëveshjet lidhur me kontratat administrative publike dhe kërkesat e paraqitura në zbatim të shkronjave “d” dhe “dh” të nenit 7 të këtij ligji.

Të gjitha mosmarrëveshjet e tjera shqyrtohen me trup gjykues të përbërë nga një gjyqtar.

2. Gjykata Administrative e Apelit gjykon me trup gjykues të përbërë:

a) me 3 gjyqtarë, ankimet kundër vendimeve të gjykatës administrative të shkallës së parë;

b) me 5 gjyqtarë, paditë ndaj aktit nënligjor normativ.

3. Gjykata e Lartë gjykon në Kolegj Administrativ me trup gjykues të përbërë nga 5 gjyqtarë, me përjashtim të rasteve kur ky ligj parashikon ndryshe.

Neni 13

Mosmarrëveshjet e kompetencave

1. Moskompetenca lëndore dhe funksionale ngrihet edhe kryesisht në çdo gjendje e shkallë të shqyrtimit.

2. Moskompetenca tokësore mund të ngrihet ose kundërshtohet nga palët vetëm para se të ketë filluar shqyrtimi gjyqësor i provave.

3. Gjykata shpall me vendim moskompetencën e saj për shkaqet e parashikuara në këtë nen dhe urdhëron dërgimin e akteve gjykatës kompetente. Vendimi për shpalljen e moskompetencës dhe vendimi për rrëzimin e kërkesës për shpalljen e moskompetencës ankimohen së bashku me vendimin përfundimtar.

4. Ka mosmarrëveshje për kompetencën, kur dy ose më shumë gjykata, në të njëjtën kohë, marrin ose nuk pranojnë të marrin për shqyrtim të njëjtën çështje administrative.

5. Gjykata, me kërkesë të palëve ose kryesisht, ngre çështjen e mosmarrëveshjes me vendim të arsyetuar, me të cilin i paraqet Gjykatës së Lartë kopjen e akteve të nevojshme për zgjidhjen e saj. Gjykata, që ka dhënë vendimin, njofton menjëherë gjykatën në mosmarrëveshje. Vendimi për ngritjen e mosmarrëveshjes, së bashku me aktet, i dërgohet Gjykatës së Lartë brenda 5 ditëve.

6. Mosmarrëveshjet zgjidhen nga Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, i cili vendos në dhomë këshillimi me 3 gjyqtarë brenda 10 ditëve nga data e marrjes së akteve. Vendimi u njoftohet menjëherë gjykatave në mosmarrëveshje dhe palëve.

KREU IV SUBJEKTET DHE KUSHTET FORMALE TË PADISË

Neni 14

Të drejtat dhe detyrat e palëve

Palët, përfaqësimi, të drejtat dhe detyrat e palëve dhe të përfaqësuesve, përgjegjësia e palëve për shpenzimet dhe për dëmet gjatë procesit, pjesëmarrësit e tjerë në gjykim rregullohen sipas dispozitave përkatëse të Kodit të Procedurës Civile, për aq sa ato nuk bien ndesh me përmbajtjen e këtij ligji.

Neni 15

E drejta e padisë

Të drejtën e ngritjes së padisë e ka:

- a) çdo subjekt, që pretendon se i është cenuar një e drejtë apo një interes i ligjshëm nga një veprim apo mosveprim i organit publik;
- b) organi i administratës publike, që pretendon se është cenuar në ushtrimin e kompetencave nga një akt administrativ apo nga një akt nënligjor normativ i paligjshëm, i një organi publik, me të cilin nuk ka lidhje varësie hierarkike. Në këtë rast, organi shtetëror mund të kërkojë zgjidhjen e mosmarrëveshjes së kompetencës dhe/ose shfuqizimin e aktit;
- c) punëmarrësi ose punëdhënësi për mosmarrëveshjet në fushën e marrëdhënieve të punës, kur punëdhënësi është një organ i administratës publike;
- ç) çdo subjekt që pretendon se është cenuar në të drejtat dhe interesat e tij të ligjshëm për shkak të ndërhyrjeve të paligjshme të organit publik, që nuk kanë formën e aktit administrativ;
- d) çdo shoqatë apo grup interesi që pretendon se është cenuar një interes i ligjshëm publik:
 - i) nga një akt normativ;
 - ii) nga një akt administrativ, në rast se një e drejtë e tillë u njihet me ligj;
- dh) çdo subjekt tjetër, të cilit kjo e drejtë i njihet shprehimisht me ligj.

Neni 16

Kushti për shterimin e ankimit administrativ

1. Padia ndaj veprimit administrativ mund të ngrihet vetëm pas shterimit të ankimit administrativ.
2. Përjashtohen nga ky rregull rastet kur:
 - a) ligji nuk parashikon organ më të lartë për paraqitjen e ankimit administrativ, ose kur organi më i lartë administrativ nuk është konstituuar;
 - b) ligji parashikon shprehimisht të drejtën për t'u ankuar ndaj veprimit administrativ drejtpërdrejt në gjykatë;
 - c) organi më i lartë në shqyrtimin e një ankimi administrativ ka cenuar, me vendimin e tij, të drejtat apo interesat personale të ligjshëm të një personi, i cili nuk ka qenë palë në procedimin administrativ.

Neni 17

Objekti i padisë

1. Padia ngrihet:

- a) për shfuqizimin tërësisht apo pjesërisht të aktit administrativ;

- b) për ndryshimin, pjesërisht apo tërësisht, të aktit administrativ apo detyrimin e organit publik për të ndryshuar një akt administrativ;
- c) për konstatimin e pavlefshmërisë absolute të aktit administrativ;
- ç) për të detyruar organin publik të kryejë një veprim administrativ, që është refuzuar, apo për të cilin organi publik ka heshtur, ndonëse ka pasur kërkesë;
- d) për konstatimin e paligjshmërisë së veprimit administrativ, që nuk prodhon pasoja juridike, nëse paditësi ka një interes të arsyeshëm për këtë;
- dh) për saktësimin e të drejtave dhe të detyrimeve ndërmjet paditësit dhe organit publik;
- e) për detyrimin e organit publik për të kryer apo për të ndaluar kryerjen e një veprimi tjetër administrativ, të nevojshëm për mbrojtjen e të drejtave apo të interesave të paditësit;
- ë) për përcaktimin e organit që ka në kompetencën e tij zgjidhjen e çështjes konkrete, duke urdhëruar kur është rasti dhe shfuqizimin e aktit të nxjerrë nga organi jokompetent;
- f) për shpërblimin e dëmit jashtëkontraktor, sipas ligjit të posaçëm;
- g) për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve të punës, kur punëdhënësi është një organ i administratës publike.

2. Gjykata zgjidh mosmarrëveshjet në përputhje me dispozitat ligjore dhe normat e tjera në fuqi, që janë të detyrueshme. Ajo bën një cilësim të saktë të fakteve dhe veprimeve që lidhen me mosmarrëveshjen, pa u lidhur me përcaktimin që mund të propozojnë palët.

Neni 18

Afati për ngritjen e padisë

1. Padia kundër veprimit administrativ paraqitet në gjykatë brenda 45 ditëve. Ky afat fillon nga:
 - a) data e njoftimit, sipas mënyrës së përcaktuar në ligj, të aktit administrativ të organit epror, që ka shqyrtuar ankimin administrativ;
 - b) data e njoftimit, sipas mënyrës së përcaktuar në ligj, të aktit administrativ, në rastet kur ky akt ankimohet drejtpërdrejt në gjykatë;
 - c) data e botimit të aktit administrativ, në rastet kur ligji parashikon detyrimin për botimin e aktit;
 - ç) data e marrjes së dijenisë për ndërhyrjen e paligjshme të organit publik mbi të drejtat dhe interesat ligjorë të subjektit, me çdo lloj veprimi që nuk plotëson kushtet dhe formën e aktit administrativ;
 - d) data e mbarimit të afatit ligjor për nxjerrjen e aktit administrativ, në rastet e mosveprimit të organit administrativ, kur akti administrativ që është kërkuar të nxirret ankimohet drejtpërdrejt në gjykatë;
 - dh) data e mbarimit të afatit ligjor për shqyrtimin e ankimit administrativ, në rastet e mosveprimit të organit më të lartë administrativ.
2. Afati i mësipërm është 1 vit, në rastet kur akti administrativ nuk tregon qartë për të drejtën dhe afatin e padisë. Në rastin e mosparaqitjes së padisë brenda 1 viti, për arsye se udhëzimet në aktin administrativ nuk japin informacion të saktë për të drejtën e padisë, padia paraqitet edhe pas 1 viti, por, në çdo rast, jo më vonë se 30 ditë nga data kur paditësi ka marrë dijeni për ekzistencën e së drejtës së padisë dhe vetëm kur paditësi jep shpjegime të besueshme për këto rrethana në padinë e tij.
3. Padia kundër aktit nënligjor normativ duhet të paraqitet në gjykatë brenda 3 vjetëve nga data e hyrjes në fuqi të aktit.
4. Paditë për shpërblimin e dëmit jashtëkontraktor paraqiten në gjykatë, sipas afateve të parashikuara në ligjin e posaçëm.
5. Paditë për mosmarrëveshjet në fushën e marrëdhënieve të punës paraqiten në gjykatë, sipas afateve të parashikuara në legjislacionin që rregullon marrëdhëniet e punës.
6. Padia për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve të kompetencave ndërmjet organeve të ndryshme administrative paraqitet brenda 6 muajve nga lindja e mosmarrëveshjes.

7. Afatet e mësipërme janë të prera dhe shkelja e tyre shkakton humbjen e së drejtës së padisë. Këto afate shqyrtohen nga gjykata edhe kryesisht.

8. Padia për konstatimin e pavlefshmërisë absolute të aktit administrativ mund të ngrihet në çdo kohë.

Neni 19

Kushte të tjera

Përveç kushteve të përcaktuara në nenet e këtij kreu, padia duhet të plotësojë edhe kushtet specifike, të vendosura në ligj, për raste të veçanta.

KREU V

SHQYRTIMI GJYQËSOR NË SHKALLË TË PARË

Neni 20

Procesi publik

1. Shqyrtimi i çështjes nga gjykata në seancë gjyqësore është i hapur për publikun.

2. Gjykata mund të mos lejojë pjesëmarrjen e mediave dhe të publikut në seancë gjyqësore ose në një pjesë të saj, me arsyetimin e mbrojtjes së moralit publik, rendit publik, të sigurisë kombëtare, të sekretit tregtar, të së drejtës së jetës private ose të të drejtave vetjake.

Neni 21

Padia dhe aktet që i bashkëlidhen

1. Padia duhet të plotësojë kërkesat e neneve 154 e 156 të Kodit të Procedurës Civile.

Përveç këtyre kërkesave, paditësi në padi duhet të tregojë saktë:

a) adresën e tij ose të përfaqësuesit, në të cilën duhet t'i dërgohen nga gjykata njoftimet dhe aktet;

b) një numër telefoni të tij ose të përfaqësuesit, në të cilin gjykata mund ta njoftojë, një adresë elektronike të tij ose të përfaqësuesit, nëse ka një të tillë, si dhe deklaratën e pranimit të njoftimit me telefon ose në mënyrë elektronike.

2. Paditësi, përveç aktit administrativ që kundërshton, nuk ka detyrim t'i bashkëlidhë padisë akte provuese, por, nëse i paraqet ato, duhet të paraqesë edhe kopje të tyre për të paditurin.

3. Paditësi është i detyruar të identifikojë saktë veprimin ose mosveprimin administrativ që kundërshton.

4. Paditësi është i detyruar të paraqesë listën e personave, që kërkon të thirren në gjykim, me cilësinë e ekspertit apo të dëshmitarit, duke përcaktuar saktë edhe adresën e tyre.

5. Paditësi, për çdo ndryshim të mëvonshëm të adresës, numrit të telefonit dhe adresës elektronike të tij ose të përfaqësuesit, detyrohet të njoftojë gjykatën. Shkelja e këtij detyrimi i bën të papranueshme pretendimet për pavlefshmërinë e njoftimit.

Neni 22

Njoftimet

1. Përveç mjeteve dhe mënyrave të njoftimit, të parashikuara në Kodin e Procedurës Civile, gjykata, kur e çmon të dobishme dhe kur palët kanë dhënë pëlqimin për pranimin e njoftimit, urdhëron:

a) Njoftimin e palëve ose përfaqësuesve të tyre nga nëpunësi gjyqësor, nëpërmjet telefonit të gjykatës të përcaktuar për këtë qëllim me urdhër të kancelarit të gjykatës. Ky njoftim duhet të pasqyrohet në një procesverbal të posaçëm, në të cilin duhet të tregohen numri i telefonit në të cilin bëhet njoftimi, data dhe ora e saktë e komunikimit, personi me të cilin komunikon nëpunësi gjyqësor dhe qëllimi i njoftimit. Procesverbali hartohet nga sekretari gjyqësor dhe nënshkruhet prej tij dhe

nëpunësit gjyqësor të ngarkuar me kryerjen e njoftimeve. Ky procesverbal bëhet pjesë e dosjes së gjykimit.

b) Njoftimin e palëve ose përfaqësuesve të tyre nga nëpunësi gjyqësor në një adresë elektronike, në përputhje me legjislacionin e komunikimeve elektronike. Në këtë mënyrë palëve mund t'u komunikohen edhe dokumente.

2. Rregulla të detajuara për mënyrën e njoftimit elektronik, sipas pikës 1 të këtij neni, caktohen me urdhër të Ministrit të Drejtësisë brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 23

Bashkimi dhe ndarja e kërtimeve

Në një kërkesëpadi mund të parashtrohen disa kërtime, në rast se gjykata është kompetente për të gjitha kërkimet. Kur gjykata çmon se shqyrtimi i përbashkët i tyre shkakton vështirësi të dukshme në zhvillimin e gjykimit, vendos që ato të shqyrtohen veç e veç.

Neni 24

Bashkimi i padive

Kur në një gjykatë janë duke u shqyrtuar padi, në të cilat marrin pjesë po ata persona, si paditës ose si të paditur, ose padi që kanë lidhje midis tyre, gjykata mund t'i bashkojë këto në një gjykim dhe të japë për të gjitha një vendim të përbashkët.

Neni 25

Veprimet përgatitore

1. Për zhvillimin e gjykimit, sipas parimit të një procesi të rregullt gjyqësor dhe brenda afateve të shpejta e të arsyeshme, gjyqtari kryesues, brenda 7 ditëve nga data e paraqitjes së padisë, kryen këto veprime:

a) I kërkon paditësit plotësimin e të metave të padisë, duke i caktuar atij një afat, deri në 10 ditë. Kur paditësi nuk plotëson të metat e padisë, brenda afatit të caktuar, gjyqtari jep vendim për kthimin e padisë dhe të akteve, që i bashkëlidhen asaj. Kundër këtij vendimi lejohet ankimi i veçantë.

b) I njofton të paditurit padinë dhe aktet shoqëruese të saj, duke i caktuar atij një afat, deri në 10 ditë nga data e marrjes së këtij njoftimi, për depozitimin në sekretari të prapësimeve me shkrim, të listës së personave, që i padituri kërkon të thirren në gjykim, me cilësinë e dëshmitarit apo të ekspertit dhe adresat e tyre, si dhe të akteve të plota shkresore, në të cilat janë bazuar kryerja e veprimit administrativ dhe shqyrtimi i ankimit administrativ. Në rastin e padisë me të meta, gjyqtari e dërgon këtë njoftim për të paditurin, në datën e plotësimit të të metave nga paditësi.

c) Merr vendim për kryerjen e ekspertimit kur çmon se për zgjidhjen e çështjes ka nevojë për njohuri të posaçme. Në këtë vendim ai përcakton fushën e ekspertimit, ekspertin nga lista e gjykatës, detyrat përkatëse, si dhe afatin e kryerjes së ekspertimit, i cili, si rregull, nuk mund të jetë më i gjatë se 20 ditë.

Eksperti ka të drejtë të njihet me aktet e çështjes dhe nuk mund të refuzojë, pa shkak të ligjshëm, detyrën e caktuar. Vendimi për kryerjen e ekspertimit i njoftohet menjëherë palëve dhe ekspertit.

Bashkë me vendimin për kryerjen e ekspertimit, gjykata i kërkon ekspertit të plotësojë dhe të nënshkruajë një deklaratë personale për dijeninë e tij për përgjegjësinë penale, në rast ekspertimi të rremë, dhe e fton të bëjë betimin se do të kryejë mirë e me nder detyrat që i janë besuar, me të vetmin qëllim që t'ia bëjë të ditur gjykatës të vërtetën. Kjo deklaratë dorëzohet në gjykatë së bashku me aktin e ekspertimit. Forma dhe përmbajtja e deklaratës miratohen me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Palët, brenda 3 ditëve nga njoftimi i vendimit, mund të paraqesin pretendimet e tyre me shkrim në lidhje me paanshmërinë, njohuritë e posaçme të ekspertit në fushën përkatëse dhe të kërkojnë përjashtimin e tij, kur janë kushtet e përcaktuara në nenin 72 të Kodit të Procedurës Civile.

Akti i ekspertimit duhet të depozitohet nga eksperti në sekretarinë e gjykatës në afatin e caktuar nga gjykata. Palët kanë të drejtë të tërheqin kopje të aktit të paktën 3 ditë para datës së seancës gjyqësore.

ç) Kryen edhe veprime të tjera të parashikuara nga neni 158/a i Kodit të Procedurës Civile, për aq sa ato janë të pajtueshme me nenet e këtij ligji.

2. Të gjitha këto veprime të gjyqtarit kryesues kryhen me vendime të ndërmjetme dhe dokumentohen në procesverbalin e veprimeve përgatitore, që përpilohet nga sekretari gjyqësor dhe nënshkruhen prej tij dhe gjyqtarit kryesues.

3. Mosparaqitja e palëve në veprime përgatitore nuk përbën shkak për pushimin e gjykimit të çështjes, edhe kur ata janë thirrur dhe njoftuar rregullisht.

Neni 26

Mosparaqitja e provave nga organi publik

1. Paraqitja e provave nga palët bëhet, në çdo rast, përpara seancës së parë gjyqësore. Me kërkesë me shkrim të motivuar të organit publik, të paraqitur brenda afatit të caktuar, sipas shkronjës “b” të pikës 1 të nenit 25 të këtij ligji, gjykata i cakton atij një afat të dytë, që duhet të mbarojë jo më vonë se 5 ditë përpara datës së seancës gjyqësore. Në rast të mosparaqitjes së provave edhe brenda afatit të dytë të caktuar, shqyrtimi i çështjes vazhdon vetëm mbi aktet e paraqitura.

2. Shkelja e pajustificuar e detyrimit për të paraqitur provat nga organi publik edhe brenda afatit të dytë të caktuar përbën shkak që gjykata, me kërkesë të palës, ose kryesisht, të caktojë gjobë ndaj titullarit të organit publik. Masa e gjobës është e barabartë me 20 për qind të pagës minimale në shkallë vendi, për çdo ditë vonesë.

3. Në rast se organi publik nuk i paraqet provat deri në datën e seancës gjyqësore, atëherë gjykata, duke vlerësuar provat e tjera dhe rrethanat e çështjes, mund të konsiderojë të provuar faktet e pretenduara nga pala tjetër, për provimin e të cilave janë kërkuar këto prova.

Neni 27

Urdhri për caktimin e seancës gjyqësore

1. Gjyqtari, pasi sigurohet për kryerjen e të gjitha veprimeve përgatitore, menjëherë nxjerr urdhrin për caktimin e seancës gjyqësore. Afati për zhvillimin e seancës gjyqësore nuk mund të jetë më i gjatë se 15 ditë.

2. Urdhri për caktimin e seancës gjyqësore përmban:

a) datën, orën dhe vendin e zhvillimit të seancës gjyqësore;

b) palët dhe, sipas rastit, dëshmitarët dhe ekspertët e kërkuar nga palët, që duhet të marrin pjesë në seancë gjyqësore;

c) ekspertët e caktuar nga gjyqtari;

ç) njoftimin dhe mënyrën e njoftimit të palëve dhe të personave, që duhet të marrin pjesë në seancë.

3. Njoftimi drejtuar palëve duhet të përmbajë paralajmërimin, që mosparaqitja e provave përpara seancës së parë gjyqësore shkakton mospranimin e tyre. Njoftimi drejtuar dëshmitarëve dhe ekspertit duhet të përmbajë paralajmërimin, për sanksione, sipas ligjit, për mosparaqitje në seancë, pa shkak të ligjshëm.

Neni 28

Sigurimi i padisë

1. Me paraqitjen e padisë, paditësi mund t'i kërkojë gjykatës marrjen e masave të sigurimit të padisë, në rastet kur ai tregon se gjatë kohës së nevojshme të procesit, derisa të arrihet në marrjen e vendimit të

themelit, ekziston mundësia e ardhjes së një dëmi të rëndë e të pariparueshëm, që rrjedh nga ekzekutimi i veprimit administrativ.

2. Kërkesa për sigurimin e padisë, për shkak të rrethanave të çështjes, mund të paraqitet edhe para ngritjes së padisë. Në këto raste, gjykata, kur lejon sigurimin e padisë, cakton edhe një afat, jo më të gjatë se 10 ditë, brenda të cilit duhet të ngrihet padia.

3. Kërkesa për sigurimin e padisë, sipas pikave 1 dhe 2 këtij neni, duhet të shqyrtohet brenda 5 ditëve nga data e paraqitjes në gjykatë. Si rregull kërkesa shqyrtohet në prani të palëve, por, në raste të ngutshme, mund të shqyrtohet edhe pa u thirrur palët.

4. Vendimi për sigurimin e padisë jepet në çdo fazë dhe shkallë të shqyrtimit gjyqësor, derisa vendimi nuk ka marrë formë të prerë. Në të gjitha rastet gjykata duhet të arsyetojë vendimin e saj. Vendimi jepet nga gjykata, pranë së cilës ndodhet padia.

Neni 29

Kushtet për sigurimin e padisë

Gjykata vendos sigurimin e padisë, nëse plotësohen kushtet e mëposhtme:

- a) ekziston dyshimi i arsyeshëm, i bazuar në shkresa, për mundësinë e shkaktit të një dëmi të rëndë, të pakthyeshëm dhe të atëçastshëm për paditësin;
- b) nuk cenohet rëndë interesi publik;
- c) nëse shihet e nevojshme nga gjykata, paditësi jep garanci, në llojin dhe masën e caktuar për dëmin, që mund t'i shkaktohet të paditurit nga sigurimi i padisë.

Neni 30

Llojet e masave për sigurimin e padisë

Sigurimi i padisë bëhet nëpërmjet:

- a) pezullimit të zbatimit të aktit administrativ, kontratës administrative ose veprimit tjetër administrativ;
- b) marrjes edhe të masave të tjera të përshtatshme, nga gjykata, në rastet kur vetëm pezullimi nuk ofron mbrojtje të mjaftueshme.

Neni 31

Revokimi ose ndryshimi i masave për sigurimin e padisë

1. Gjykata, kryesisht ose me kërkesë të palëve, kur ndryshojnë rrethanat, mund të revokojë ose të ndryshojë vendimin për sigurimin e padisë.

2. Kërkesa për revokim apo ndryshim të masave për sigurimin e padisë nuk pranohet për rrethana dhe fakte që nuk kanë ndryshuar ende. I njëjti kusht vlen edhe për kërkesën e riparaqitur për një masë sigurimi të refuzuar më parë nga gjykata.

Neni 32

Ankimi

1. Kundër vendimit të gjykatës për pranimin apo refuzimin e kërkesës për sigurimin e padisë, për heqjen, ndryshimin ose zëvendësimin e vendimit për sigurimin e padisë, mund të bëhet ankimi i veçantë në gjykatën më të lartë.

2. Ankimi kundër vendimit që lejon masën e sigurimit nuk pezullon ekzekutimin e masës. Ankimi kundër vendimit, me të cilin ndryshohet, zëvendësohet ose hiqet masa e sigurimit, pezullon ekzekutimin e tij. Ankimi kundër vendimeve të mësipërme nuk përbën shkak për pezullimin e gjykimit të çështjes.

Neni 33 Ekzekutimi

Vendimet për sigurimin e padisë ekzekutohen sipas rregullave të parashikuara në këtë ligj për ekzekutimin e vendimeve gjyqësore administrative.

Neni 34 Seanca gjyqësore

1. Seanca gjyqësore zhvillohet sipas neneve të Kodit të Procedurës Civile, për aq sa ato janë të pajtueshme me këtë ligj.

2. Mosparaqitja e palëve në seancë nuk shkakton shtyrjen apo pushimin e gjykimit.

3. Shqyrtimi i çështjes nga gjykata në seancë gjyqësore bëhet me shkrim, por palët mund të kërkojnë të parashtrajnë, me gojë, shpjegimet e tyre. Në këtë rast gjykata udhëzon palët që të citojnë vetëm çështjet faktike dhe ligjore që, sipas mendimit të saj, janë të rëndësishme për dhënien e vendimit edhe nëse ato nuk ishin referuar në kërkesëpadinë e paraqitur në parë.

4. Eksperti i kërkuar nga palët paraqitet në seancë gjyqësore për të shpjeguar me gojë njohuritë e tij të posaçme për natyrën e mosmarrëveshjes. Për marrjen në pyetje të tij zbatohen rregullat e Kodit të Procedurës Civile për dëshmitarët. Vlera provuese e pohimeve të tij është e njëjtë me vlerën e thënieve të dëshmitarit. Ai i përgjigjet pyetjeve të bëra nga palët dhe gjykata. Për të ndihmuar kujtesën, eksperti mund të lexojë dokumentet e hartuara prej tij. Në raste të veçanta dhe të ndërlikuara, gjykata mund të vendosë që eksperti të paraqesë me shkrim shpjegimet e tij brenda 10 ditëve.

5. Eksperti i caktuar nga gjykata paraqitet në gjykim me aktin e përgatitur me shkrim, sipas detyrave të caktuara nga gjyqtari kryesues në veprimet përgatitore. Ai u përgjigjet me gojë pyetjeve të bëra nga palët dhe gjykata.

6. Në rast se gjykata ka caktuar afat për paraqitjen e pretendimeve përfundimtare me shkrim të palëve, mosparaqitja me shkrim e tyre brenda afatit të caktuar, nuk përbën shkak për shtyrjen e shqyrtimit gjyqësor.

Neni 35 Barra e provës

1. Organi publik ka detyrimin të provojë ligjshmërinë e aktit administrativ, kontratës administrative dhe të veprimit tjetër administrativ, të nxjerrë jo me kërkesë të paditësit, si dhe faktet që ai ka parashtruar dhe ka vënë në themel të veprimtarisë së kundërshtuar në gjykatë.

2. Organi i administratës publike ka detyrimin të provojë ligjshmërinë e veprimeve në marrëdhënien e punës, nga e cila ka lindur mosmarrëveshja, objekt gjykimi.

3. Në rastet e tjera, pala ka detyrimin të provojë faktet, në të cilat bazon pretendimin e saj. Por edhe në këto raste, gjykata, edhe kryesisht, me vendim të ndërmjetëm, mund të vendosë kalimin e barrës së provës tek organi publik, kur ka dyshime të arsyeshme, të bazuara në prova me shkresë, që vërtetojnë se organi publik fsheh apo nuk paraqet me dashje fakte dhe prova të rëndësishme për zgjidhjen e mosmarrëveshjes. Ky vendim ankimohet së bashku me vendimin përfundimtar.

Neni 36 Njohja me aktet e dosjes

1. Palët dhe përfaqësuesit e tyre kanë të drejtë të njihen dhe të marrin kopje me shpenzimet e veta të dokumentacionit të paraqitur në sekretarinë gjyqësore.

2. Gjykata mund të lejojë cilindo që të njihet me përmbajtjen e dosjes gjyqësore dhe të marrë me shpenzimet e veta kopje të akteve, në rast se ai tregon se ka interes të ligjshëm ose arsye të rëndësishme

dhe nëse kjo nuk është në kundërshtim me të drejtat dhe interesat e mbrojtur nga ligji të palëve në proces.

3. Gjykata mund të refuzojë një kërkesë të paraqitur, sipas pikës 2 të këtij neni, në rastet kur shqyrtimi gjyqësor mund të zhvillohet me dyer të mbyllura.

4. Pavarësisht kushteve ndaluese, të përcaktuara në pikat 2 dhe 3 të këtij neni, gjykata mund të lejojë njohjen e akteve dhe marrjen e kopjeve, në rast të një kërkesë të paraqitur nga një person në ushtrim të detyrës së tij shtetërore dhe që tregon interes të ligjshëm për marrjen e të dhënave. Në këtë rast gjykata udhëzon dhe paralajmëron personin për përgjegjësinë disiplinore apo penale që ai mban.

Neni 37

Kufijtë e shqyrtimit të çështjes

1. Gjykata shqyrton ligjshmërinë e veprimit administrativ që kundërshtohet, në bazë të provave të paraqitura nga palët dhe të situatës ligjore dhe faktike që ekzistonte në kohën e kryerjes së veprimit konkret administrativ.

2. Në rastet kur paditësi ose kur ligji material kërkojnë nxjerrjen e një akti administrativ, gjykata e bazon vendimin e saj në situatën faktike dhe ligjore në kohën e marrjes së vendimit.

3. Në rastin kur ligji i jep organit publik të drejtën për zgjedhje alternative, në nxjerrjen e një akti administrativ apo në kryerjen e veprimit tjetër administrativ, gjykata shqyrton edhe nëse:

- a) zgjedhja nga organi publik është bërë në përputhje me objektivin dhe qëllimin e ligjit;
- b) zgjedhja nga organi publik është bërë vetëm për të arritur qëllimin e ligjit;
- c) zgjedhja nga organi publik është në raport të drejtë me nevojën që e ka diktuar atë.

4. Në rastin e aktit nënligjor normativ, gjykata shqyrton ligjshmërinë e aktit që kundërshtohet, duke vlerësuar të tre kriteret e përcaktuara në pikën 3 të këtij neni.

5. Për mosmarrëveshjet në fushën e marrëdhënieve të punës, gjykata zbaton legjislacionin që rregullon marrëdhëniet e punës.

Neni 38

Gjykimi incidental

1. Gjykata administrative, gjatë shqyrtimit gjyqësor të një veprimi administrativ, kryesisht ose me kërkesë të palëve, vendos të mos zbatojë një akt nënligjor normativ, në bazë të të cilit është kryer veprimi administrativ që shqyrtohet, kur çmon se akti nënligjor është i paligjshëm.

2. Gjykata vendos në këtë mënyrë edhe nëse gjykimi parësor i aktit normativ nuk është në kompetencën e saj.

3. Ky vendim përmban në mënyrë të hollësishme shkaqet e paligjshmërisë, të konstatuara nga gjykata.

KREU VI

VENDIMI I GJYKATËS

Neni 39

Vendimet jopërfundimtare

1. Gjykata administrative jep vendime jopërfundimtare vetëm në rastin e mospranimin të padisë dhe të pushimit të gjykimit.

2. Gjykata vendos mospranimin e padisë, kur padia nuk plotëson kushtet formale të paraqitjes së saj. Ky vendim jepet derisa nuk është dhënë vendimi i ndërmjetëm për shqyrtimin e provave.

3. Gjykata vendos pushimin e gjykimit, kur paditësi heq dorë nga gjykimi i padisë.

4. Gjykata, me vendimin e saj jopërfundimtar, vendos edhe heqjen e sigurimit të padisë.

Neni 40

Vendimet përfundimtare

1. Gjykata, në vendimin e saj përfundimtar të pranimit, tërësisht ose pjesërisht të padisë, vendos:
 - a) shfuqizimin tërësisht apo pjesërisht të aktit administrativ;
 - b) ndryshimin, pjesërisht apo tërësisht, të aktit administrativ ose detyrimin e organit publik për të ndryshuar një akt administrativ;
 - c) konstatimin e pavlefshmërisë absolute të aktit administrativ;
 - ç) detyrimin e organit publik për të kryer një veprim administrativ, që është refuzuar, apo për të cilin organi publik ka heshtur, ndonëse ka pasur kërkesë;
 - d) konstatimin e paligjshmërisë së veprimit administrativ që nuk prodhon më pasoja juridike, nëse paditësi ka një interes të arsyeshëm për këtë;
 - dh) saktësimin e të drejtave dhe të detyrimeve ndërmjet paditësit dhe organit publik;
 - e) detyrimin e organit publik për të kryer apo për të ndaluar kryerjen e një veprimi tjetër administrativ, të nevojshëm për mbrojtjen e të drejtave apo të interesave të paditësit;
 - ë) përcaktimin e organit që ka në kompetencën e tij zgjidhjen e çështjes konkrete, duke urdhëruar, kur është rasti, dhe shfuqizimin e aktit të nxjerrë nga organi jokompetent;
 - f) shpërblimin e dëmit jashtëkontraktor, sipas ligjit të posaçëm;
 - g) zgjidhjen e mosmarrëveshjeve të punës, kur punëdhënësi është një organ i administratës publike.
2. Gjykata, me vendimin përfundimtar të pranimit, tërësisht apo pjesërisht të padisë, vendos edhe ligjërimin e masës së sigurimit të padisë.
3. Gjykata vendos rrëzimin e padisë, kur vlerëson se veprimi administrativ apo akti nënligjor normativ është i ligjshëm dhe i themeltë.
4. Gjykata vendos rrëzimin e padisë dhe kur vlerëson se, pavarësisht shkeljeve procedurale të konstatuara të veprimtarisë administrative, pasojat do të ishin të njëjta.
5. Gjykata, me vendim përfundimtar të rrëzimit të padisë, vendos edhe heqjen e masës së sigurimit të padisë, që zbatohet kur vendimi merr formën e prerë.

Neni 41

Përmbajtja e vendimit

Përveç sa parashikohet në Kodin e Procedurës Civile, vendimi i gjykatës administrative përmban edhe:

- a) përcaktimin e qartë të çështjeve, në pjesën arsyetuese, të vlerësuara sipas nenit 37 të këtij ligji;
- b) përcaktimin në pjesën urdhëruese, se kur parashikohet një detyrim konkret i palës së paditur, ai është i ekzekutueshëm nga përmbartuesi gjyqësor. Në këtë rast gjykata përcakton afatin dhe mënyrën e ekzekutimit të vendimit.

Neni 42

Shpallja dhe depozitimi i vendimit

1. Vendimi, pavarësisht formës së gjykimit, duhet të shpallet detyrimisht i arsyetuar.
2. Në raste përjashtimore dhe vetëm për shkak të pamundësisë absolute, gjykata shtyn shpalljen e arsyetuar të vendimit deri në 5 ditë.
3. Brenda 7 ditëve nga shpallja e vendimit, dosja dorëzohet në sekretarinë gjyqësore.

Neni 43

Detyrimi i publikimit

1. Të gjitha vendimet e gjykatës publikohen në mënyrën dhe me mjetet e përshtatshme.

2. Vendimi për shfuqizimin e aktit nënligjor normativ, me kërkesë të gjykatës që ka dhënë vendimin, publikohet i plotë, në të njëjtën mënyrë me atë të parashikuar nga legjislacioni në fuqi për botimin e aktit.

KREU VII ANKIMI

Neni 44

Mjetet dhe afatet e ankimit

Mjetet dhe afatet e ankimit të vendimeve të gjykatave administrative janë të njëjta me ato të parashikuara në Kodin e Procedurës Civile, përveç kur parashikohet ndryshe në këtë ligj.

Neni 45

Vendime të paankimueshme

Nuk lejohet ankim ndaj vendimeve përfundimtare të gjykatës administrative për padi me objekt:

- a) kundërshtimin e dënimit për kryerjen e kundërvajtjeve administrative, me vlerë më të vogël se njëzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi;
- b) kundërshtimin e aktit administrativ që përmban detyrim në të holla, me vlerë më të vogël se njëzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi;
- c) kundërshtimin e aktit administrativ që ka refuzuar dhënien e detyrimit në të holla, me vlerë më të vogël se njëzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi;
- ç) mosmarrëveshjet që lidhen me mbrojtjen e të drejtave, lirive dhe interesave kushtetues dhe ligjorë, që rrjedhin nga sigurimet shoqërore dhe shëndetësore, ndihma ekonomike dhe pagesa e aftësisë së kufizuar, me vlerë më të vogël se njëzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi.

Neni 46

Aktet që i bashkëlidhen ankimit

1. Bashkë me ankimin duhet të paraqiten:

- a) kopjet e ankimit dhe të dokumenteve të tjera në numër aq sa janë personat që marrin pjesë në çështje si palë;
- b) aktin e përfaqësimit, nëse ky akt nuk është pjesë e dosjes së gjykimit.

2. Në rast se ankimi nuk plotëson kushtet e parashikuara në pikën 1 të këtij neni ose kur ankimi nuk është nënshkruar, nuk tregohen palët ndërgjyqëse, vendimi kundër të cilit bëhet ankim ose se çfarë kërkohet me ankimin, gjyqtari i vetëm njofton palën që të ndreqë të metat brenda 5 ditëve. Shqyrtimi i ankimit, sipas këtij neni, bëhet në dhomë këshillimi.

3. Kur ankuesi nuk plotëson ose nuk ndreq të metat brenda afatit, ankimi quhet se nuk është paraqitur dhe i kthehet ankuesit me vendim, së bashku me aktet e tjera të paraqitura prej tij. Kundër vendimit të gjyqtarit të vetëm për kthimin e ankimit mund të bëhet ankim i veçantë në Gjykatën Administrative të Apelit.

4. Kur të metat e ankimit janë plotësuar në afat, ai quhet i paraqitur që nga data e regjistrimit të tij në gjykatë.

Neni 47

Paraqitja e provave të reja në ankim

Në ankim nuk mund të paraqiten fakte të reja dhe të kërkohen prova të reja, përveçse kur ankuesi provon se pa fajin e tij nuk ka mundur t'i paraqesë këto fakte ose t'i kërkojë këto prova në shqyrtimin e çështjes në gjykatën administrative të shkallës së parë, në afatet e parashikuara në këtë ligj.

Neni 48

Ankimi në Gjykatën Administrative të Apelit

1. Gjykata, ku është paraqitur ankimi, dërgon ankimin, së bashku me aktet që i bashkëlidhen atij, vendimin e gjyqtarit për pranimin e ankimit, aktet e komunikimit të ankimit, si dhe dosjen e gjykimit në Gjykatën Administrative të Apelit, brenda 15 ditëve nga data e depozitimit të ankimit.
2. Gjykata Administrative e Apelit shqyrton çështjen brenda 30 ditëve nga data e ardhjes së ankimit nga gjykata ku është paraqitur ankimi.
3. Gjykata Administrative e Apelit dërgon dosjen në gjykatën administrative të shkallës së parë jo më vonë se 3 ditë pas kryerjes së njoftimit të vendimit të palëve.

Neni 49

Gjykimi në apel administrativ në dhomë këshillimi

1. Shqyrtimi i ankimit në Gjykatën Administrative të Apelit si rregull bëhet mbi bazë dokumentesh në dhomën e këshillimit.
2. Kryetari i trupit gjykues përgatit relacionin dhe cakton datën dhe orën për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi, duke urdhëruar njoftimin e palëve. Sekretaria e gjykatës njofton palët rregullisht për përbërjen e trupit gjykues, datën, orën dhe vendin e shqyrtimit të çështjes të paktën 15 ditë përpara. Palët kanë të drejtë të paraqesin deri 5 ditë para seancës së shqyrtimit të çështjes parashtrime me shkrim lidhur me shkaqet e ngritura në ankim dhe kundërankim.
3. Për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi mbahet procesverbal nga sekretari gjyqësor.

Neni 50

Vendimi i Gjykatës Administrative të Apelit në dhomë këshillimi

Gjykata Administrative e Apelit në dhomë këshillimi vendos:

- a) mospranimin e ankimit, në rastet kur ankimi nuk plotëson kushtet e pranueshmërisë dhe gjykata administrative e shkallës së parë nuk e ka bërë një gjë të tillë;
- b) lënien në fuqi të vendimit të gjykatës administrative të shkallës së parë;
- c) ndryshimin e vendimit;
- ç) prishjen e vendimit dhe kthimin e çështjes për rigjykim, në rastet kur shkeljet procedurale janë të rënda dhe për të cilat ligji parashikon shprehimisht pavlefshmërinë e vendimit apo të procedurës së gjykimit;
- d) prishjen e vendimit dhe pushimin e gjykimit të çështjes, në rastet kur çështja nuk hyn në juridiksionin gjyqësor, si dhe kur padia nuk mund të ngrihej ose gjykimi nuk mund të vazhdonte.

Neni 51

Gjykimi në apel administrativ në seancë gjyqësore

1. Gjykata, në dhomë këshillimi, vendos shqyrtimin e çështjes në seancë gjyqësore me praninë e palëve, në rast se çmon se debati gjyqësor është i nevojshëm për të vlerësuar se:
 - a) për konstatimin e gjendjes faktike në mënyrë të plotë dhe të saktë, duhen vërtetuar fakte të reja dhe duhen marrë prova të reja kur janë kushtet e nenit 47 të këtij ligji;
 - b) vendimi kundër të cilit është paraqitur ankimi është bazuar në shkelje të rënda procedurale, apo në gjendjen faktike të konstatuar gabimisht ose në mënyrë jo të plotë;
 - c) me qëllim të konstatimit të drejtë të gjendjes faktike duhet të përsërisë marrjen e disa ose të gjitha provave të marra nga gjykata e shkallës së parë.
2. Vendimi i mësipërm, data dhe ora e seancës gjyqësore u njoftohen palëve rregullisht nga sekretaria gjyqësore, të paktën 10 ditë para datës së zhvillimit të seancës gjyqësore.

Neni 52

Njoftimi për gjykimin në apel administrativ

Njoftimi për gjykimin në apel administrativ bëhet sipas rregullave të njoftimit për gjykimin në gjykatën administrative të shkallës së parë.

Neni 53

Vendimi i Gjykatës Administrative të Apelit në seancë gjyqësore

Gjykata Administrative e Apelit, pasi shqyrton çështjen në seancë gjyqësore, vendos:

- a) lënien në fuqi të vendimit të gjykatës administrative të shkallës së parë;
- b) ndryshimin e vendimit;
- c) prishjen e vendimit dhe pushimin e çështjes;
- ç) prishjen e vendimit dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në gjykatën administrative të shkallës së parë, në rastet e parashikuara në nenin 54 të këtij ligji.

Neni 54

Dërgimi për rigjykim

Gjykata Administrative e Apelit prish vendimin e gjykatës administrative të shkallës së parë dhe ia dërgon çështjen organit kompetent për rigjykim kur:

- a) gjykata administrative e shkallës së parë ka shkelur dispozitat mbi juridiksionin dhe kompetencën lëndore dhe funksionale;
- b) përbërja e trupit gjykues nuk ka qenë e rregullt apo vendimi ose procesverballi gjyqësor nuk është nënshkruar sipas ligjit;
- c) gjykata ka vendosur pushimin e çështjes në kundërshtim me ligjin;
- ç) gjykata ka shkelur dispozitat e këtij ligji, lidhur me njoftimet e palëve dhe akteve, dhe kur një shkelje e tillë ka ndikuar në dhënien e vendimit;
- d) gjykata ka shkelur dispozitat lidhur me përfaqësimin e palëve.

Neni 55

Shpallja dhe depozitimi i vendimit

1. Vendimi, pavarësisht formës së gjykimit, duhet të shpallet detyrimisht i arsyetuar.
2. Në raste përjashtimore dhe vetëm për shkak të pamundësisë absolute, gjykata shtyn shpalljen e arsyetuar të vendimit deri në 5 ditë.
3. Brenda 7 ditëve nga shpallja e vendimit, dosja dorëzohet në sekretarinë gjyqësore.

KREU VIII

REKURSI NË GJYKATËN E LARTË

Neni 56

Vendime të paankimueshme në Gjykatën e Lartë

Nuk lejohet rekurs ndaj vendimeve përfundimtare të Gjykatës Administrative të Apelit për padi me objekt:

- a) kundërshtimin e dënimit për kryerjen e kundërvajtjeve administrative, me vlerë më të vogël se dyzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi;
- b) kundërshtimin e aktit administrativ që përmban detyrim në të holla, me vlerë më të vogël se dyzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi;
- c) kundërshtimin e aktit administrativ që ka refuzuar dhënien e detyrimit në të holla, me vlerë më të vogël se dyzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi;
- ç) mosmarrëveshjet që lidhen me mbrojtjen e të drejtave, lirive dhe interesave kushtetues dhe

ligjorë, që rrjedhin nga sigurimet shoqërore dhe shëndetësore, ndihma ekonomike dhe pagesa e aftësisë së kufizuar, me vlerë më të vogël se dyzetfishi i pagës minimale, në shkallë vendi.

Neni 57

Aktet që i bashkëlidhen rekursit

1. Bashkë me rekursin duhet të paraqiten:
 - a) kopje të rekursit dhe të dokumenteve të tjera në numër aq sa janë personat që marrin pjesë në çështje si palë;
 - b) aktin e përfaqësimit, nëse ky akt nuk është pjesë e dosjes së gjykimit.
2. Në rast se rekursi nuk plotëson kushtet e parashikuara në pikën 1 të këtij neni, si dhe kur rekursi nuk është nënshkruar, nuk tregohen palët ndërgjyqëse, vendimi kundër të cilit bëhet rekurs ose se çfarë kërkohet me rekursin, gjyqtari me vendim njofton palën që të ndreqë të metat brenda 7 ditëve. Shqyrtimi i rekursit, sipas këtij neni, bëhet në dhomë këshillimi.
3. Kur ankuesi nuk plotëson ose nuk ndreq të metat brenda afatit, rekursi quhet se nuk është paraqitur dhe i kthehet ankuesit me vendim, së bashku me aktet e tjera të paraqitura prej tij. Kundër vendimit të gjyqtarit të vetëm për kthimin e rekursit mund të bëhet ankim i veçantë në Gjykatën Administrative të Apelit.
4. Kur të metat e rekursit janë plotësuar në afat, ai quhet i paraqitur që nga data e regjistrimit të tij në gjykatë.

Neni 58

Shkaqet për të cilat mund të bëhet rekurs

Vendimet e shpallura nga Gjykata Administrative e Apelit dhe gjykata administrative e shkallës së parë mund të ankimohen me rekurs në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë vetëm kur:

- a) ligji material nuk është respektuar, është interpretuar ose zbatuar keq apo vendimi i dhënë është në kundërshtim me një vendim të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë ose të kolegjeve të bashkuara të Gjykatës së Lartë;
- b) ka shkelje të rënda të normave procedurale, me pasojë pavlefshmërinë e vendimit apo të procedurës së gjykimit;
- c) ka shkelje të rënda procedurale, të cilat kanë ndikuar dukshëm në dhënien e vendimit.

Neni 59

Kundërrekursi

1. Pala, kundër të cilës është bërë rekurs, mund kundërshtojë pretendimet e ngritura në rekurs brenda 15 ditëve nga komunikimi i rekursit.
2. Kundërrekursi duhet të plotësojë kushtet formale të rekursit, parashikuar në nenin 57 të këtij ligji.
3. Mosparaqitja e kundërrekursit brenda afatit të parashikuar në pikën 1 të këtij neni sjell humbjen e së drejtës për të paraqitur pretendimet në një fazë të mëvonshme në Gjykatën e Lartë.
4. Kundërrekursi, së bashku me dokumentet bashkëlidhur, i komunikohet palës që ka bërë rekurs, e cila brenda 7 ditëve ka të drejtën të paraqesë në gjykatë argumente mbi arsyet e parashtruara në kundërrekursin e depozituar, pa shtuar shkaqe të reja.

Neni 60

Dërgimi i rekursit në Gjykatën e Lartë

1. Gjykata administrative e shkallës së parë dërgon rekursin, së bashku me aktet që i bashkëlidhen atij, vendimin e gjyqtarit për pranimin e rekursit, aktet e komunikimit të rekursit, kundërrekursin, si dhe dosjen e gjykimit në Gjykatën e Lartë, brenda 10 ditëve nga data e përfundimit të komunikimeve.
2. Gjykata e Lartë shqyrton çështjen brenda 90 ditëve nga data e ardhjes së rekursit dhe akteve bashkëlidhur prej gjykatës ku është depozituar rekursi.

Neni 61

Gjykimi në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë

1. Shqyrtimi i rekursit në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë, si rregull bëhet mbi bazë dokumentesh në dhomë këshillimi.

2. Gjyqtari relator cakton datën dhe orën për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi, duke urdhëruar njoftimin e palëve. Sekretaria e gjykatës njofton, sipas rregullave të përcaktuara për gjykimin në shkallë të parë dhe me shpallje, ditën dhe orën e shqyrtimit të rekursit, si dhe përbërjen e trupit gjykues të paktën 21 ditë përpara.

3. Gjyqtari relator përgatit relacionin, duke pasqyruar në të, veç të tjerave, edhe përmbajtjen e vendimit të ankimuar, pretendimet dhe shkaqet e ngritura në rekurs, prapësimet e paraqitura në kundërrekurs, shqyrtimin e fakteve që kanë rëndësi për marrjen e vendimit dhe propozimin e tij për zgjidhjen ligjore të çështjes.

4. Për shqyrtimin e çështjes në dhomë këshillimi mbahet procesverbal nga sekretari gjyqësor.

Neni 62

Gjykimi në seancë gjyqësore

1. Gjykata, në dhomë këshillimi, vendos shqyrtimin e çështjes në seancë gjyqësore me praninë e palëve në rast se:

a) rekursi është paraqitur ndaj një vendimi të apelit administrativ, lidhur me gjykimin e aktit nënligjor normativ;

b) konstaton se vendimi i apelit administrativ është i ndryshëm nga praktika e kolegjit administrativ ose edhe e kolegjeve të bashkuara të Gjykatës së Lartë;

c) vlerësohet e nevojshme nga kolegjia administrativ thirrja dhe dëgjimi i palëve për shkak të problematikës ose kompleksitetit të çështjes.

2. Vendimi i mësipërm, data dhe ora e seancës gjyqësore u njoftohen palëve nga sekretaria gjyqësore, të paktën 15 ditë para datës së zhvillimit të seancës gjyqësore

Neni 63

Vendimi i Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë

Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, pasi shqyrton çështjen në dhomë këshillimi ose seancë gjyqësore, vendos:

a) mospranimin e rekursit, në rastet kur është bërë për shkaqe të ndryshme nga ato që parashikon neni 58 i këtij ligji;

b) prishjen e vendimit të Gjykatës Administrative të Apelit dhe lënien në fuqi të vendimit të gjykatës administrative të shkallës së parë;

c) prishjen e vendimit të apelit dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën Administrative të Apelit me tjetër trup gjykues;

ç) prishjen e vendimit dhe pushimin e gjykimit të çështjes;

d) prishjen e vendimeve të Gjykatës Administrative të Apelit dhe të gjykatës administrative të shkallës së parë dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në shkallë të parë me tjetër trup gjykues;

dh) ndryshimin e vendimeve të shkallës së parë dhe të apelit;

e) lënien në fuqi të vendimit të apelit.

Neni 64

Shpallja dhe depozitimi i vendimit

1. Vendimi, pavarësisht formës së gjykimit, duhet të shpallet detyrimisht i arsyetuar.

2. Në raste përjashtimore dhe vetëm për shkak të pamundësisë absolute, gjykata shtyn shpalljen e arsyetuar të vendimit deri në 10 ditë.

3. Brenda 10 ditëve nga shpallja e vendimit, dosja dorëzohet në sekretarinë gjyqësore.

KREU IX EKZEKUTIMI I VENDIMEVE

Neni 65

Detyrimi për ekzekutimin e vendimit

1. Vendimi përfundimtar i gjykatës administrative, që ka marrë formë të prerë, dhe vendimi për sigurimin e padisë vihen në ekzekutim nga përmbaruesi gjyqësor me kërkesën e kreditorit.

2. Çdo akt i nxjerrë apo veprim i kryer nga organi publik i paditur, pasi vendimi i gjykatës administrative është bërë i ekzekutueshëm, dhe që është në kundërshtim me dispozitivin e vendimit të gjykatës, është absolutisht i pavlefshëm dhe nuk pengon ekzekutimin.

Neni 66

Ekzekutimi i detyrueshëm

1. Gjatë procedurës së ekzekutimit të detyrueshëm, gjyqtari apo kryetari i trupit gjykues, që ka dhënë vendimin, me kërkesë të palëve ose të përmbaruesit gjyqësor, në dhomë këshillimi, pa praninë e palëve, urdhëron kryerjen e veprimeve të posaçme dhe marrjen e masave të tjera të nevojshme, duke përcaktuar afatet dhe mënyrën e kryerjes së tyre.

2. Tarifa për vënien në ekzekutim të vendimit gjyqësor nuk parapaguhet nga kreditori. Shpenzimet e procedurës së ekzekutimit dhe tarifa për vënien në ekzekutim, konsiderohen pjesë e shpenzimeve gjyqësore, për të cilat gjykata shprehet në vendimin e saj përfundimtar. Ato llogariten nga përmbaruesi gjyqësor dhe paguhet nga debitori.

3. Shërbimi përmbarimor gjyqësor shtetëror, nëpërmjet zyrës përmbarimore kompetente, si dhe shërbimi përmbarimor gjyqësor privat janë të detyruar të ekzekutojnë vendimet e gjykatës administrative, sipas rregullave të këtij ligji.

Neni 67

Veprime të tjera të gjykatës gjatë ekzekutimit të vendimit

1. Në rastet kur vendimi i gjykatës për nxjerrjen e një akti administrativ apo për të ndryshuar aktin, objekt padie, nuk është përmbushur pas kalimit të afatit për ekzekutim vullnetar, pavarësisht masave të marra, sipas këtij ligji, gjykata, në dhomë këshillimi, pa praninë e palëve, nëse gjatë shqyrtimit gjyqësor ka konstatuar se janë vërtetuar të gjitha faktet e nevojshme për nxjerrjen e aktit, merr një vendim, që zëvendëson aktin administrativ, i cili prodhon të gjitha pasojat e nevojshme juridike.

2. Në rastet kur vendimi i gjykatës për detyrimin e organit publik për të kryer një veprim tjetër administrativ apo për të ndaluar kryerjen e një veprimi tjetër administrativ nuk është përmbushur brenda afatit për ekzekutim vullnetar, me kërkesë të paditësit e pavarësisht masave të marra, sipas këtij ligji, gjykata urdhëron përmbaruesin gjyqësor, në përputhje me dispozitivin e vendimit të saj, të kryejë apo të ndalojë veprimin.

3. Përmbaruesi gjyqësor, në zbatimin e urdhrave të gjykatës, kur është e nevojshme, mbështetet nga Policia e Shtetit.

Neni 68

Sanksione për mosekzekutimin e vendimit apo të urdhrit të gjykatës

1. Përmbaruesi gjyqësor, në përfundim të afatit të ekzekutimit të detyrueshëm të caktuar nga gjyqtari, njofton me shkrim gjyqtarin për veprimet e kryera nga organi publik debitor.

2. Në rast të moskryerjes me faj të detyrimeve, sipas vendimit apo urdhrave të gjykatës, pa shkaqe të përligjura, gjyqtari edhe kryesisht vendos gjobë ndaj titullarit të organit publik debitor. Masa e gjobës është e barabartë me 20 për qind të pagës minimale, në shkallë vendi, për çdo ditë vonesë në ekzekutim.

3. Në rastet e konstatimit të mosekzekutimit të vendimeve, pa shkaqe të përligjura, gjyqtari kërkon marrjen e masave disiplinore dhe, kur është rasti, paraqet edhe kallëzim penal ndaj personave përgjegjës.

Neni 69

Kundërshtimi i veprimeve të ekzekutimit

Veprimet e kryera nga përmbartuesi gjyqësor, në kundërshtim me masat apo urdhrat e gjykatës, ankimohen sipas parashikimeve të nenit 610 të Kodit të Procedurës Civile.

KREU X

DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 70

Fillimi i funksionimit të gjykatave administrative

1. Gjykatat administrative të shkallës së parë, Gjykata Administrative e Apelit dhe Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë fillojnë funksionimin e tyre në mënyrë të njëkohshme.

2. Numri i gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë që do t'i shtohet numrit aktual të anëtarëve të kësaj gjykate për të krijuar Kolegjin Administrativ, përcaktohet në ligjin nr. 8588, datë 15.3.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës së Lartë".

3. Funksionimi i gjykatave administrative fillon pas:

a) hyrjes në fuqi të rregullimeve ligjore në ligjin nr. 8588, datë 15.3.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës së Lartë" për krijimin e Kolegjit Administrativ të kësaj gjykate;

b) krijimit të infrastrukturës së nevojshme për ushtrimin normal të veprimtarisë së tyre.

4. Ngarkohet Këshilli i Ministrave të marrë masat e nevojshme për përmbushjen e detyrimit që rrjedh nga shkronja "b" e pikës 3 të këtij neni.

5. Data e fillimit të funksionimit të gjykatave administrative caktohet me dekret të Presidentit të Republikës, me propozimin e Ministrit të Drejtësisë. Ministri i Drejtësisë bën propozimin pasi të jenë plotësuar kërkesat e pikës 2 të këtij neni dhe të ketë marrë më parë mendimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Neni 71

Aktet nënligjore

1. Ngarkohet Këshilli i Lartë i Drejtësisë që, brenda tre muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktin nënligjor në zbatim të nenit 5 pika 4 të këtij ligji.

2. Ngarkohet Ministria e Drejtësisë që, brenda tre muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të ushtrojë kompetencat e saj, të parashikuara në nenin 4 të këtij ligji, për organizimin dhe ngritjen e gjykatave administrative.

Neni 72

Shfuqizime dhe ndryshime

1. Në datën e fillimit të funksionimit të gjykatave administrative hyjnë në fuqi ndryshimet e mëposhtme:

a) në ligjin nr. 8116, datë 29.3.1996 "Kodi i Procedurës Civile i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar:

i) në nenin 35, shkronja "b" shfuqizohet;

- ii) në nenin 320, shkronja “a” shfuqizohet;
- iii) nenet nga 324 deri në 333 shfuqizohen;

b) në ligjin nr. 8927, datë 25.7.2002 “Për prefektin”, në nenin 14 nënndarjet “i” dhe “ii”, në nenin 15 pika 2, si dhe në nenin 18 pika 4, ku respektivisht gjenden fjalët “gjykatës, nën juridiksionin e së cilës ndodhet organi i qeverisjes vendore”, “gjykatë, nën juridiksionin e së cilës ndodhet organi i qeverisjes vendore”, “gjykatës” dhe “gjykatës, nën juridiksionin e së cilës ndodhet subjekti i interesuar” zëvendësohen me fjalët “gjykatës administrative kompetente”.

2. Sa herë që në ligje të posaçme bëhet referim në seksionet administrative apo në kreun “Gjykimi i mosmarrëveshjeve administrative” të Kodit të Procedurës Civile apo në gjykatën kompetente, referenca vlerësohet si e bërë në këtë ligj dhe në gjykatën administrative kompetente, sipas këtij ligji.

3. Të gjitha afatet për paraqitjen e padisë ndaj aktit apo veprimit tjetër administrativ janë 45 ditë, me përjashtim të rasteve kur në ligjet e veçanta është parashikuar ndryshe.

Neni 73 Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miraturar në datën 3.5.2012

**Shpallur me dekretin nr. 7461, datë 11.5.2012 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi**

SHTOJCË PËR ORGANIZIMIN E TESTIMIT KUALIFIKUES PËR EMËRIMIN E GJYQTARËVE ADMINISTRATIVË TË SHKALLËS SË PARË DHE TË APELIT

Neni 1

KLD-ja realizon procedurën e përzgjedhjes së kandidatëve që do të emërohen në gjykatat administrative të shkallës parë dhe të apelit administrativ, në bashkëpunim me Shkollën e Magjistraturës, pas kryerjes së testimit kualifikues.

Shkolla e Magjistraturës bashkëpunon me institucionet ndërkombëtare që operojnë në fushën e drejtësisë dhe të forcimit të shtetit të së drejtës për të kryer testimin kualifikues të kandidatëve.

Neni 2

Kandidati i interesuar për t’u emëruar gjyqtar i gjykatës administrative të shkallës së parë dhe të apelit administrativ, paraqet kërkesën e vet me shkrim pranë KLD-së, në zbatim të nenit 5 të këtij ligji.

KLD-ja, pasi shqyrton të gjitha kërkesat, verifikon përmbushjen e kritereve ligjore, të parashikuara nga neni 5 pikat 2 dhe 3 të këtij ligji, harton një listë përfundimtare për secilën shkallë gjykimi dhe ia përcjell Shkollës së Magjistraturës për të vijuar procesin e testimit.

Neni 3

Testimi kualifikues administrohet nga një komision prej pesë anëtarësh i përbërë nga:

- a) një përfaqësues i zgjedhur me shumicë votash nga KLD-ja brenda ose jashtë radhëve të tij;
- b) një përfaqësues i zgjedhur nga këshilli drejtues i Shkollës së Magjistraturës;
- c) një anëtar i Gjykatës së Lartë, i zgjedhur nga mbledhja e përbashkët e gjyqtarëve të saj;
- ç) dy përfaqësues nga institucione ndërkombëtare, që asistojnë ose bashkëpunojnë me sistemin e drejtësisë, të përzgjedhur nga këshilli drejtues i Shkollës së Magjistraturës.

Komisioni ka për detyrë organizimin, ndjekjen e procedurës së testimit, vlerësimin dhe shpalljen e rezultateve të tij.

Neni 4

Testimi seleksionues zhvillohet me shkrim, i shoqëruar me vlerësimin elektronik të përgjigjeve alternative, në prezencë të kandidatëve me një procedurë të hapur publike.

Testimi seleksionues kryhet kundrejt një procedure të sigurt sekretimi dhe mund të mbikëqyret nga një grup monitoruesish të pavarur, vendas dhe të huaj, nga organizata me të cilat Shkolla e Magjistraturës ka pasur dhe ka marrëdhënie bashkëpunimi.

Monitoruesit e pavarur nuk mund të jenë persona të përsirë në sistemin gjyqësor shqiptar apo pedagogë të Shkollës së Magjistraturës.

Në rast shkeljeje të rregullave të testimit nga kandidati, ata njoftojnë menjëherë komisionin e administrimit të testimit, i cili ka të drejtë të vendosë edhe përjashtimin nga testimi, duke mbajtur një procesverbal.

Neni 5

Testimi me shkrim zhvillohet në të njëjtën ditë për gjyqtarët e gjykatave administrative të shkallës së parë dhe në një ditë tjetër për gjyqtarët e Gjykatës Administrative të Apelit.

Përzgjedhja e tezës së testimit nga fondi i gjithë pyetjeve të përgatitura bëhet nga vetë kandidatët para fillimit të testimit seleksionues.

Teza është e njëjtë për të gjithë pjesëmarrësit dhe e organizuar me pyetje në formë alternativash dhe kazuse konkrete praktike, përgjigjet e të cilave jepen në mënyrë skematike.

Teza duhet të përfshijë njohuri të së drejtës kushtetuese, administrative, civile, procedurale civile, financiare, të të drejtave të njeriut, shkrimit e arsytimit ligjor, me një total prej 100 pikësh.

Fondi i pyetjeve përgatitet nga Shkolla e Magjistraturës me ndihmën e institucioneve ndërkombëtare.

Neni 6

Konsiderohen që kanë kaluar me sukses testimin seleksionues kandidatët që marrin jo më pak se 70 për qind të totalit të pikëve.

Komisioni i administrimit të testimit rendit në mënyrë përfundimtare kandidatët fitues, sipas numrit të pikëve të marra, dhe listën ia dërgon në tre kopje KLD-së.

Lista nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e komisionit.

Në rast se numri i kandidatëve fitues, sipas këtij neni, është më i madh se numri i gjyqtarëve të emëruar, kandidatët e tjerë mbahen në një listë pritjeje, pa qenë e nevojshme kryerja e një testimi tjetër seleksionues, në rastet e krijimit të një vendi vakant.

Lista e pritjes vlen për një periudhë jo më të gjatë se 3-vjeçare.

Neni 7

Kandidatët pjesëmarrës në testimin seleksionues mund të ankohen për masën dhe mënyrën e vlerësimit pranë komisionit të administrimit të testimit seleksionues brenda 5 ditëve nga shpallja e rezultateve. Komisioni shqyrton edhe një herë vlerësimin e përgjigjeve dhe njofton ankuesin.

Në rast se komisioni bën një vlerësim të ndryshëm nga vlerësimi i parë, njofton menjëherë me shkrim KLD-në.

Abonimet vjetore për Fletoren Zyrtare mund të bëhen pranë Postës Shqiptare ose pranë Qendrës së Publikimeve Zyrtare, në adresën: Bulevardi “Gjergj Fishta”, mbrapa ish-ekspozitës “Shqipëria Sot”, tel: 04 24 27 007.

Çmimi i abonimit pranë Postës Shqiptare, për Fletoret Zyrtare 2012, është 16 000 lekë.

Çmimi i abonimit në QPZ është 14 000 lekë pa detyrimin e shpërndarjes në adresa.

Hyri në shtyp më 14.5.2012
Doli nga shtypi më 16.5.2012

	Formati: 61x86/8
--	------------------

Shtypshkronja e Qendrës së Publikimeve Zyrtare
Tiranë, 2012

Çmimi 52 lekë

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

www.qbz.gov.al

Nr. 67

3 maj

2013

P Ë R M B A J T J A

	Faqe
Ligj nr. 118/2013 datë 18.4.2013	Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në marrëveshjen e Londrës për zbatimin e nenit 65 të Konventës për Patentat Europiane 2975
Ligj nr. 119/2013 datë 18.4.2013	Për dhënien në përdorim të truallit institucioneve arsimore, shëndetësore dhe të përkujdesjes shoqërore 2978
Ligj nr. 120/2013 datë 18.4.2013	Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 9975, datë 28.7.2008 “Për taksat kombëtare”, të ndryshuar 2980
Ligj nr. 121/2013 datë 18.4.2013	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7850, datë 29.7.1994 “Kodi Civil i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar 2982
Ligj nr. 122/2013 datë 18.4.2013	Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 8116, datë 29.3.1996 “Kodi i Procedurës Civile i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar 2989
Vendim i Kuvendit nr. 20/2013, datë 25.4.2013	Për emërimin e një anëtari të Bordit të Komisionerëve të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) 3000
Vendim i Kuvendit nr. 21/2013, datë 25.4.2013	Për zgjedhjen e zotit Lulzim Leçaj anëtar të Këshillit të Lartë të Drejtësisë 3001
Vendim i Kuvendit nr. 22/2013, datë 25.4.2013	Për dhënien e pëlqimit për emërimin e zotit Admir Thanza anëtar i Gjykatës së Lartë 3001
Vendim i Kuvendit nr. 23/2013, datë 25.4.2013	Për dhënien e pëlqimit për emërimin e zotit Tom Ndreca anëtar i Gjykatës së Lartë 3002

LIGJ
Nr. 122/2013

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR. 8116, DATË 29.3.1996 “KODI I PROCEDURËS CIVILE I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”, TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të neneve 81 pika 2 shkronja “d” dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr. 8116, datë 29.3.1996 “Kodi i Procedurës Civile i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, bëhen këto shtesa e ndryshime:

Neni 1

Në nenin 35 paragrafi i fundit ndryshohet si më poshtë:

“Gjykata e Lartë gjykon në kolegji me trup gjykues të përbërë nga 3 gjyqtarë të gjitha çështjet që, sipas këtij neni, në gjykatën e shkallës së parë gjykohen nga një gjyqtar. Çështjet e tjera gjykohen me trup gjykues të përbërë nga 5 gjyqtarë. Gjykata e Lartë gjykon në kolegje të bashkuara me pjesëmarrjen e të gjithë gjyqtarëve, çështjet e parashikuara shprehimisht në dispozita të tjera të këtij Kodi.”.

Neni 2

Në nenin 63, paragrafi i dytë ndryshohet si më poshtë:

“Gjykata e Lartë shqyrton ankimin në dhomë këshillimi, në kolegji, me trup gjykues të përbërë nga 3 gjyqtarë dhe shprehet me vendim të arsyetuar jo më vonë se tridhjetë ditë nga momenti i depozitimit të ankesës.”.

Neni 3

Në nenin 64, në fund të paragrafit të dytë shtohen fjalët “sipas rregullave të përcaktuara në paragrafin e dytë të nenit 63 të këtij Kodi.”.

Neni 4

Neni 75 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 75

Kompetenca për shqyrtimin e kërkesës

Kërkesa për përjashtimin e gjyqtarëve shqyrtohet në seancë nga një gjyqtar tjetër i së njëjtës gjykatë. Ndaj vendimit për pranimin ose rrëzimin e kërkesës për përjashtim lejohet ankim së bashku me vendimin përfundimtar.

Për kërkesën e përjashtimit të gjyqtarit të gjykatës së apelit vendos një trup gjykues prej 3 gjyqtarësh i kësaj gjykate, i ndryshëm nga ai, të cilit i përket gjyqtari që kërkohet të përjashtohet. Vendimi është i formës së prerë.

Për kërkesën e përjashtimit të gjyqtarit të Gjykatës së Lartë vendos një kolegji prej 3 gjyqtarësh i kësaj gjykate, i ndryshëm nga ai, të cilit i përket gjyqtari që kërkohet të përjashtohet. Vendimi është i formës së prerë.

Nuk pranohet kërkesa për përjashtimin e gjyqtarëve të caktuar për të vendosur mbi përjashtimin.”.

Neni 5

Në nenin 77 bëhen këto ndryshime:

a) Paragrafi i tretë ndryshohet si më poshtë:

“Sekretari regjistron çështjet, formon fashikujt gjyqësorë, duke futur atje dokumente ose kopje të tyre të vërtetuara sipas ligjit dhe shënon menjëherë datën e depozitimit, i ruan ato, përpilon komunikimet dhe njoftimet e parashikuara nga ligji ose nga gjykata dhe detyra të tjera që lidhen me procesin gjyqësor.”.

b) Pas paragrafit të tretë, shtohet paragrafi i katërt me këtë përmbajtje:

“Sekretari lëshon, kundrejt pagesës, kopje të akteve të përpiluara, të regjistrimeve të mbajtura me mjete të regjistrimit audio ose audiovizive, transkripte të plota ose të pjesshme të këtyre të fundit, si dhe ekstrakte autentike të akteve të përpiluara me shtypshkrim apo dorëshkrim.”.

Neni 6

Neni 118 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 118

Procesverbali

Kryetari i seancës duhet të sigurohet që të mbahet procesverbal nëpërmjet regjistrimit audio ose audioviziv për seancën gjyqësore, si dhe për çdo veprim tjetër procedural gjyqësor që zhvillohet jashtë seance. Nëse nuk është e mundur që procesverbali të mbahet nëpërmjet regjistrimit audio ose audioviziv, ai mbahet duke bërë një përmbledhje të saktë me shtypshkrim apo dorëshkrim.

Procesverbali duhet të tregojë:

- a) vendin ku zhvillohet veprimi procedural gjyqësor;
- b) kohën e zhvillimit të veprimit procedural gjyqësor;
- c) përbërjen e trupit gjykues dhe emrin e sekretarit të gjykatës;
- ç) gjenealitetet e pjesëmarrësve në gjykim; dhe
- d) personat e thirrur, që nuk janë paraqitur, si dhe, nëse dihet, arsyen e mungesës së tyre.

Procesverbali duhet të përshkruajë veprimet procedurale të kryera gjatë gjykimit dhe të pasqyrojë fjalë për fjalë:

- a) të gjitha kërkimet dhe kundërshtimet e palëve dhe të personave të tretë;
- b) përmbledhjen e saktë të çdo shpjegimi dhe pretendimi me shkrim të paraqitur nga pala;
- c) pyetjet dhe thëniet e personave që marrin pjesë në gjykim, duke përfshirë dëshmitarët dhe ekspertët;
- ç) provat e marra, duke përfshirë përmbajtjen e provave me shkresë që janë paraqitur, të shiritave të magnetofonit, diapozitivave e filmave;
- d) të gjitha vendimet dhe urdhrat që ka dhënë gjykata gjatë gjykimit; dhe
- dh) të gjitha pretendimet përfundimtare të palëve.

Në rast se procesverbali mbahet në formë të përmbledhur me shtypshkrim apo dorëshkrim, dhe një nga palët kërkon që pjesë nga thëniet e palës tjetër të përfshihen në procesverbal, gjykata duhet ta marrë parasysh këtë kërkesë.

Nëse procesverbali mbahet në formë të përmbledhur me shtypshkrim apo dorëshkrim, ai nënshkruhet në fund të çdo faqeje nga sekretari dhe në fund të dokumentit nga kryetari i seancës, menjëherë pas seancës, dhe përfshihet në dosjen gjyqësore.

Procesverbali është pjesë përbërëse e dosjes gjyqësore dhe ruhet për aq kohë sa edhe vetë dosja. Rregullat e hollësishme për ruajtjen dhe arkivimin e procesverbalit përcaktohen me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.”.

Neni 7

Pas nenit 118 shtohet neni 118/1 me këtë përmbajtje:

“Neni 118/1

Transkriptimi i procesverbaleve të mbajtura me mjete të regjistrimit audio ose audiovizive

Transkriptimi i procesverbaleve të mbajtura me mjete të regjistrimit audio ose audiovizive përgatitet nga sekretari gjyqësor, ose teknikë të kontraktuar nga gjykata dhe që veprojnë nën mbikëqyrjen e sekretarit gjyqësor.

Transkriptimi i procesverbalit bëhet në rastet kur:

- a) kërkohet nga anëtarët e trupit gjykues;
- b) kërkohet me shkrim nga palët në gjykim ose persona të tjerë të interesuar dhe kjo kërkesë miratohet nga kryetari i seancës gjyqësore, pasi paguhen tarifat e vendosura për këtë qëllim, e cila përcaktohet me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Transkriptimi i regjistrimit mund të bëhet për të gjitha seancat e një çështjeje, për seanca të veçanta ose për pjesë të shkëputura prej tyre, sipas kërkesës së personit që kërkon transkriptimin.

Transkriptimi mund të kërkohet edhe para se gjykata të ketë dhënë vendimin për çështjen.

Transkriptimi i bashkëngjitet dosjes gjyqësore pa cenuar vlefshmërinë e procesverbalit të mbajtur sipas nenit 118 të këtij Kodi.”.

Neni 8

Neni 128 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 128

Njoftimi i akteve

Njoftimi i akteve bëhet sipas mënyrave të parashikuara në këtë kre. Gjyqtari ose kryetari i trupit gjykues të çështjes kujdeset dhe kontrollon procesin e njoftimit, që kryhet nga nëpunësit e administratës gjyqësore të caktuar për realizimin e tij.”.

Neni 9

Neni 129 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 129

Thirrja në gjykatë

Thirrja në gjykatë bëhet nëpërmjet njoftimit të letërthirrjes, e cila duhet të përmbajë gjykatën që e ka nxjerrë, emrin, mbiemrin e personit të thirrur, kohën e vendin e seancës gjyqësore, mosmarrëveshjen për të cilën thirret, si dhe pasojat ligjore në rast se personi i thirrur nuk paraqitet në gjykatë.

Gjykata, kur e çmon të dobishme dhe kur pala ka dhënë pëlqimin paraprak, urdhëron që thirrja në gjykatë të bëhet nëpërmjet njoftimit me mjete të komunikimit elektronik, sipas rregullave të përcaktuara në këtë kre.”.

Neni 10

Neni 130 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 130

Rregullat e njoftimit shkresor të akteve

Njoftimi shkresor bëhet nëpërmjet dorëzimit nga nëpunësi gjyqësor ose shërbimi postar i letërthirrjes ose akteve të tjera që duhet t'i njoftohen personit të thirrur, kudo ku ai gjendet.

Në rastin e personave që ndodhen në shërbim në ushtri, njoftimi u bëhet me anë të komandës së repartit nga i cili varen.

Në rastin e personave juridikë publikë njoftimi bëhet në qendrën e tij dhe i dorëzohet titullarit ose personave të ngarkuar për pranimin e akteve.

Në rastin e personave juridikë privatë njoftimi bëhet në qendrën e tij dhe i dorëzohet përfaqësuesit ose personit të ngarkuar për të marrë aktet dhe, në mungesë të tyre, një personi tjetër që punon në këtë qendër të personit juridik.

Në rastet kur njoftimi shkresor bëhet nëpërmjet shërbimit postar, nëpunësi gjyqësor shënon mbi origjinalin dhe mbi kopjen e njoftimit edhe zyrën e postës, me anë të së cilës i është dërguar akti marrësit, me dërgesë të porositorit. Dëftesa e marrjes në dorëzim duhet t'i bashkohet origjinalit të aktit dhe përfshihet në dosjen gjyqësore.

Në qoftë se personi i thirrur refuzon marrjen e njoftimit, nëpunësi gjyqësor ose punonjësi i shërbimit postar bën shënimin përkatës në aktin objekt njoftimi dhe, kur është e mundur, e vërteton me nënshkrimin e një dëshmitari të pranishëm. Në këtë rast, njoftimi duhet konsideruar i përfunduar.”

Neni 11

Në nenin 131 bëhen ndryshimet si më poshtë:

a) Në paragrafin e parë fjala “e marrësit” zëvendësohet me fjalët “e personit të thirrur”.

b) Në paragrafin e dytë fjala “marrësi” zëvendësohet me fjalët “personi i thirrur” dhe fjalët “i thirruri është i mitur” zëvendësohen me fjalët “marrësi është i mitur”.

c) Fjalja e fundit e paragrafit të katërt ndryshohet si më poshtë:

“Gjithashtu bëhet shënim në kopjen që mban nëpunësi i gjykatës edhe për marrëdhëniet e këtij personi me personin e thirrur, veprimet dhe kërkimet e bëra nga nëpunësi gjyqësor për dorëzimin e aktit personit të thirrur, si dhe vendin dhe kohën e dorëzimit.”

Neni 12

Në nenin 133 bëhen këto ndryshime:

a) Në paragrafin e parë:

i) fjala “marrësi” zëvendësohet me fjalët “personi i thirrur”.

ii) Në fundit të tij shtohet një fjali me këtë përmbajtje:

“Ky njoftim qëndron i afishuar për jo më pak se 20 ditë.”

b) Në fund të nenit, shtohen dy paragrafë me këtë përmbajtje:

“Në rastin kur marrësi është person juridik privat, njoftimi bëhet nëpërmjet afishimit të tij pranë adresës së qendrës së regjistruar në Qendrën Kombëtare të Regjistrimit ose në regjistrin e organizatave jofitimprurëse.

Në këto raste, njoftimi i aktit bëhet edhe në një rubrikë të posaçme në faqen zyrtare në internet të gjykatës, ose në një portal elektronik kombëtar të krijuar për këtë qëllim.”

Neni 13

Neni 141 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 141

Rregullat e njoftimit elektronik të akteve

Njoftimi elektronik i akteve bëhet me mjete të komunikimeve elektronike, nëpërmjet dërgimit nga nëpunësi gjyqësor të letërthirrjes ose akteve të tjera që duhet t'i njoftohen personit të caktuar si marrës, në të dhënat e tij të kontaktit.

Ky njoftim duhet të pasqyrohet në një procesverbal të posaçëm, në të cilin duhet të tregohen të dhënat e kontaktit dhe mjeti i komunikimeve elektronike të përdorura për njoftim, data dhe ora e saktë e komunikimit, personi me të cilin komunikon dhe qëllimi i njoftimit.

Procesverbali hartohet nga sekretari gjyqësor dhe nënshkruhet prej tij dhe nëpunësit gjyqësor të ngarkuar për kryerjen e njoftimeve. Ky procesverbal bëhet pjesë e dosjes gjyqësore.

Rregulla të detajuara për mënyrën e njoftimit elektronik përcaktohen me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.”

Neni 14

Neni 141/a dhe 142 shfuqizohen.

Neni 15

Neni 143 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 143

Në rastet kur njoftimi nuk mund të bëhet në rrugë shkresore dhe elektronike, zbatohen rregullat e parashikuara në nenin 133 të këtij Kodi.”

Neni 16

Neni 144 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 144

Mënyra të tjera njoftimi

Njoftimi mund të kryhet në çdo mënyrë tjetër që garanton një njoftim të rregullt për sa kohë që personi i thirrur konfirmon personalisht me shkrim se ka marrë njoftimin.”

Neni 17

Në nenin 154 shtohen dy paragrafë me këtë përmbajtje:

“Përveç këtyre kërkesave, paditësi në kërkesëpadi duhet të tregojë saktë:

a) të dhënat elektronike të kontaktit të tij ose të përfaqësuesit, nëse ka një të tillë, në të cilin gjykata mund ta njoftojë, si dhe deklaratën e pranimit të njoftimit me mjete të komunikimit elektronik;

b) listën e personave, që kërkon të thirren në gjykim, duke saktësuar emrin, atësinë, mbiemrin dhe adresën e plotë të tyre.

Paditësi, për çdo ndryshim të mëvonshëm të adresës dhe të dhënave elektronike të kontaktit të tij ose të përfaqësuesit, detyrohet të njoftojë gjykatën. Shkelja e këtij detyrimi i bën të papranueshme pretendimet për pavlefshmërinë e njoftimit.”.

Neni 18

Në nenin 158, paragrafi i katërt, fjalët “nenet 130 dhe 131” zëvendësohen me fjalët “kreun IV të titullit VI të pjesës I.”.

Neni 19

Në fund të nenit 158/a shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“I kërkon të paditurit ose personit të tretë të konfirmojë adresën, si dhe të japë të dhënat elektronike të kontaktit të tij ose të përfaqësuesit, nëse ka një të tillë, në të cilin gjykata mund ta njoftojë. Nëse i padituri ose personi i tretë pranon njoftimin elektronik, i kërkon të plotësojë deklaratën e pranimit të njoftimit me mjete të komunikimit elektronik. Për çdo ndryshim të mëvonshëm të adresës dhe të dhënave elektronike të kontaktit të tij ose të përfaqësuesit, i padituri ose personi i tretë detyrohet të njoftojë gjykatën. Shkelja e këtij detyrimi i bën të papranueshme pretendimet për pavlefshmërinë e njoftimit.”.

Neni 20

Neni 172 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 172

Shqyrtimi i çështjes përpara gjykatës bëhet verbalisht, por palët mund të parashtrojnë me shkrim shpjegimet dhe pretendimet e tyre rreth çështjes në gjykim.

Shpjegimet dhe pretendimet me shkrim të paraqitura nga palët, në mbështetje të kërkesave dhe konkluzioneve të tyre, bëhen pjesë e dosjes gjyqësore, ose i bashkohen procesverbalit kur ai mbahet me shtypshkrim apo dorëshkrim.”.

Neni 21

Në nenin 177, në fund të paragrafit të dytë shtohen fjalët “kur ai mbahet në formë të përmbledhur me shtypshkrim apo dorëshkrim.”.

Neni 22

Në nenin 211, paragrafi i parë ndryshohet si më poshtë:

“Mosparaqitja e padisë brenda afatit të caktuar nga gjykata, e vërtetuar nga kryesekretari, shuan masën e sigurimit të padisë.”.

Neni 23

Në nenin 203, pas paragrafit të parë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Sigurimi i padisë nuk lejohet në rastet e padive që ngrihen gjatë fazës së ekzekutimit të vendimit, për të cilat zbatohet pjesa e katërt e këtij Kodi.”.

Neni 24

Në nenin 206 paragrafi i parë, shkronja “b” ndryshohet si më poshtë:
“b) me anë të masave të tjera të përshtatshme të marra nga gjykata.”.

Neni 25

Në nenin 310, pas pikës 1 të paragrafit III shtohet pika 1/1 me këtë përmbajtje:
“1/1. Nëse gjykata vendos detyrime për palët, përmbajtjen konkrete të tyre.”.

Neni 26

Pas nenit 310 shtohet neni 310/1 me këtë përmbajtje:

“Neni 310/1

Vendimi i gjykatës, për të cilin duhet të lëshohet urdhër ekzekutimi, sipas pjesës së katërt të këtij Kodi, shoqërohet në çdo rast me kopjen e urdhrimit të ekzekutimit, të përgatitur dhe nënshkruar nga gjyqtari ose kryetari i trupit gjykues, që ka dhënë vendimin.

Kopja e urdhrimit të ekzekutimit ruhet në sekretarinë gjyqësore dhe i njoftohet palëve, sipas rregullave të parashikuara në nenin 316, vetëm pasi vendimi merr formë të prerë dhe konfirmohet nga kancelari.

Nëse vendimi gjyqësor ndryshohet ose priset nga gjykata e apelit, kancelari urdhëron arkivimin, nëpërmjet një shënimi të posaçëm në kopjen e urdhrimit të ekzekutimit, sipas rregullave të përcaktuara me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.”.

Neni 27

Neni 316 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 316

Njoftimi i vendimeve

Vendimet përfundimtare, jopërfundimtare dhe të ndërmjetme të gjykatës, për të cilat është parashikuar e drejta e ankimit, u njoftohen palëve ose pjesëmarrësve të tjerë në proces, brenda tre ditëve nga marrja e vendimit ose, në rast se vendimi i arsyetuar shpallet më vonë, brenda tre ditëve pas shpalljes së vendimit të arsyetuar.

Njoftimi bëhet sipas rregullave të parashikuara në kreun IV të titullit VI të pjesës I.”.

Neni 28

Neni 375 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 375

Kërkesa

Kërkesa për shpalljen e një personi të zhdukur ose të vdekur mund të paraqitet nga çdo person i interesuar, nga noteri, pranë të cilit personi ka redaktuar një testament me akt noterial, apo ka depozituar për ruajtje testamentin ollograf ose testamentin e posaçëm, apo nga prokurori në gjykatën ku ka pasur vendbanimin e fundit personi për të cilin kërkohet shpallja si i tillë.”.

Neni 29

Në nenin 380, paragrafi i tretë ndryshohet si më poshtë:

“Gjykata mund të marrë masa për sigurimin e pasurisë trashëgimore. Ajo autorizon dhomën e noterisë në nivel vendor, që mbulon njësinë vendore të vendbanimit të fundit të të shpallurit të zhdukur ose të vdekur, ose noterin, pranë të cilit është redaktuar testamenti me akt noterial, apo është depozituar për ruajtje testamenti ollograf ose testamenti i posaçëm, që të bëjë inventarin e pasurisë së trashëgimlënësit. Dhoma e noterisë në nivel vendor cakton një noter për të bërë inventarin e pasurisë së trashëgimlënësit. Noteri në këtë rast duhet të caktojë një person si ruajtës të pasurisë trashëgimore deri në çeljen e dëshmisë së trashëgimisë.”.

Neni 30

Titulli IV i pjesës së dytë shfuqizohet.

Neni 31

Në nenin 447, fjalët “nenet 130 dhe 131” zëvendësohen me fjalët “kreun IV të titullit VI të pjesës I.”.

Neni 32

Në nenin 445, fjalia e parë ndryshohet si më poshtë:

“Ankimi në gjykatën e apelit dhe rekursi në Gjykatën e Lartë nuk mund të bëhen pasi ka kaluar një vit nga shpallja e vendimit.”.

Neni 33

Pas nenit 466 shtohet neni 466/1 me këtë përmbajtje:

“Neni 466/1

Vendimi i Gjykatës së Apelit, i cili ndryshon një vendim të gjykatës së shkallës së parë, për të cilin duhet të lëshohet urdhër ekzekutimi, sipas pjesës së katërt të këtij Kodi, shoqërohet në çdo rast me urdhrin e ekzekutimit, të nënshkruar nga kryetari i trupit gjykues që ka dhënë vendimin.

Urdhri i ekzekutimit dorëzohet në sekretarinë gjyqësore dhe pasi konfirmohet nga kancelari, i njoftohet gjykatës së shkallës së parë që ka dhënë vendimin e ndryshuar, si dhe palëve, sipas rregullave të parashikuara në kreun IV të titullit VI të pjesës I.”.

Neni 34

Në nenin 467 paragrafi i parë bëhen këto ndryshime:

a) Shkronja “b” ndryshohet si më poshtë:

“b) përbërja e trupit gjykues nuk ka qenë e rregullt apo vendimi nuk është nënshkruar nga anëtarët e tij, ose është cenuar parimi i paanësisë.”.

b) Shkronja “ë” ndryshohet si më poshtë:

“ë) lind nevoja për marrjen e një prove vendimtare, marrja e së cilës është e vështirë në shkallë të dytë, ose gjykata nuk është shprehur për të gjitha kërkesat e parashtruara nga palët në padi dhe që përbëjnë objektin e mosmarrëveshjes midis palëve ndërgjyqëse.”.

Neni 35

Në nenin 472, shkronja “c” e paragrafit të parë shfuqizohet.

Neni 36

Neni 480 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 480

Mospranimi i rekursit

Mospranimi i rekursit vendoset në dhomë këshillimi, në kolegji me trup gjykues të përbërë nga 3 gjyqtarë, në rastet kur:

- a) bëhet për shkaqe të ndryshme nga ato që lejon ligji;
- b) nuk plotësohen kërkesat procedurale të parashikuara në këtë kre;
- c) pala që ka paraqitur rekurs heq dorë prej tij.

Pala kundër së cilës është paraqitur rekursi, mund të paraqesë kundërshtimet e saj sipas rregullave të parashikuara në nenin 477 të këtij Kodi.

Shqyrtimi bëhet brenda 60 ditëve nga depozitimi i rekursit, pa praninë e palëve, por pasi janë shqyrtuar pretendimet me shkrim të tyre për çështjen e pranueshmërisë.

I njëjti trup gjykues vendos për çdo kërkesë procedurale të palëve, me përjashtim të kërkesës për përjashtimin e gjyqtarit.”.

Neni 37

Në nenin 482, paragrafi i parë ndryshohet si më poshtë:

“Gjykata e Lartë gjykon në kolegji me trup gjykues të përbërë nga tre ose pesë gjyqtarë, sipas rregullave të parashikuara në nenin 35.”.

Neni 38

Neni 511 ndryshohet si më poshtë:

“Neni 511

Urdhri i ekzekutimit

Titulli ekzekutiv vihet në ekzekutim nëpërmjet lëshimit të urdhrin të ekzekutimit, i cili:

a) për rastet e parashikuara nga shkronjat “a” dhe “b” të nenit 510 të këtij Kodi, lëshohet nga gjykata që ka dhënë vendimin. Në këtë rast, kancelari konfirmon urdhrin e ekzekutimit, brenda pesë ditëve nga marrja formë të prerë e vendimit gjyqësor;

b) për vendimet e gjykatave të shteteve të huaja e të gjykatave të arbitrazhit të huaj, që u është dhënë fuqi në zbatim të dispozitave të këtij Kodi, lëshohet nga gjykata e apelit brenda 5 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës së kreditorit;

c) për rastet e parashikuara nga shkronja “ç” e nenit 510 të këtij Kodi, lëshohet nga gjykata e vendit ku është dhënë vendimi brenda 5 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës së kreditorit;

ç) për rastet e parashikuara nga shkronjat “d”, “dh” dhe “e”, lëshohet nga gjykata e vendit ku detyrimet që përmban titulli ekzekutiv do të përmbushen, brenda 5 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës së kreditorit.

Nuk lëshohet urdhri i ekzekutimit për vendimin e sigurimit të padisë dhe për gjobat e dhëna nga gjykata, si dhe për vendimet civile të gjykatës, të dhëna për ekzekutim të përkohshëm, të cilat ekzekutohen drejtpërdrejt nga zyra e përmbarimit, pas njoftimit të vendimit.”.

Neni 39

Pas nenit 511 shtohet neni 511/1 me këtë përmbajtje:

“Neni 511/1

Për rastet e parashikuara nga shkronjat “a” dhe “b” të nenit 510 të këtij Kodi, urdhri i ekzekutimit lëshohet së bashku me vendimin gjyqësor dhe bëhet i ekzekutueshëm nga përmbartuesi gjyqësor vetëm pas konfirmimit nga kancelari.

Kancelari konfirmon urdhrin e ekzekutimit vetëm pasi verifikon se vendimi gjyqësor ka marrë formë të prerë.

Ky konfirmim bëhet nëpërmjet një shënimi të posaçëm në urdhrin e ekzekutimit, sipas rregullave të përcaktuara me urdhër të Ministrisë të Drejtësisë.”

Neni 40

Në nenin 517, paragrafi i tretë ndryshohet si më poshtë:

“Me kërkesë të debitorit gjykata e shkallës së parë të vendit të ekzekutimit, në raste të veçanta, duke marrë parasysh gjendjen pasurore të debitorit ose rrethana të tjera të çështjes dhe pasi të dëgjojë kreditorin, mundet të shtyjë afatin e ekzekutimit të detyrimit në të holla ose të ndajë këtë detyrim në këste, përveç rasteve kur ky detyrim rrjedh nga një akt për dhënien e kredisë bankare. Vendimi jepet në seancë gjyqësore, brenda 20 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës dhe kundër tij mund të bëhet ankim i veçantë.”

Neni 41

Në nenin 564, fjalia e fundit e paragrafit të dytë ndryshohet si më poshtë:

“Kundër vendimit të përmbartuesit palët mund të bëjnë ankim, sipas rregullave të parashikuara në nenin 610 të këtij Kodi.”

Neni 42

Në nenin 568, në fund të fjalisë së parë të paragrafit të parë shtohen fjalët “si dhe për 5 ditë me radhë në dy gazeta kombëtare me tirazhin më të madh”.

Neni 43

Në nenin 577, paragrafi i parë ndryshohet si më poshtë:

“Në rast se në ankandin e parë nuk është paraqitur asnjë ofertues, atëherë, brenda 10 ditëve nga përfundimi i tij, përmbartuesi gjyqësor përcakton çmimin e ri të sendit, jo më të ulët se 30 për qind të çmimit fillestar të caktuar në ankandin e parë. Ankandi i dytë për shitjen e sendit bëhet sipas rregullave të përcaktuara në nenin 568 të këtij Kodi dhe zhvillohet 30 ditë nga e nesërmja e datës së caktimit të çmimit të ri.”

Neni 44

Në nenin 609 bëhen këto ndryshime:

a) Paragrafi i tretë ndryshohet si më poshtë:

“Në këto raste, gjykata mund të vendosë pezullimin e vendimit me ose pa garanci. Kur titulli ekzekutiv është një akt për dhënien e kredive bankare ose akt për dhënien e kredive nga institucionet financiare jobankare, gjykata mund të vendosë pezullimin e ekzekutimit, vetëm me garanci dhe për një

periudhë jo më shumë se 3 muaj, përveç rasteve kur gjykata, brenda këtij afati, vendos me vendim përfundimtar pranimin e padisë. Me kalimin e afatit 3-mujor, ose kur gjykata, brenda këtij afati, vendos refuzimin e padisë ose pushimin e gjykimit të saj, masa për pezullimin e ekzekutimit të vendimit konsiderohet e rënë nga fuqia.”.

b) Pas paragrafit të tretë shtohet një paragraf me këtë përmbajtje:

“Gjykata shqyrton kërkesat, sipas këtij neni, brenda 5 ditëve. Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë.”.

Neni 45

Në fund të nenit 610 shtohen dy paragrafë me këtë përmbajtje:

“Ankimi kundër veprimeve ose refuzimit të përmbartjes gjyqësore nuk pezullon ekzekutimin, përveç kur gjykata vendos ndryshe. Kur titulli ekzekutiv është një akt për dhënien e kredive bankare ose akt për dhënien e kredive nga institucionet financiare jobankare dhe gjykata ka vendosur pezullimin e ekzekutimit të vendimit, masa e pezullimit konsiderohet e rënë nga fuqia me kalimin e 20 ditëve nga momenti i dhënies së vendimit të pezullimit.

Kundër vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim i veçantë.”.

Neni 46

Neni 611 shfuqizohet.

Neni 47

Në nenin 615, shkronja “a” e paragrafit të parë ndryshohet si më poshtë:

“a) me vendim të gjykatës në rastet e parashikuara nga ligji;”.

Neni 48

Në nenin 616, shkronja “c” ndryshohet si më poshtë vijon:

“c) kur gjykata deklaron, me një vendim gjyqësor të formës së prerë, sipas nenit 609 të këtij Kodi, se titulli ekzekutiv është i pavlefshëm, ose se detyrimi nuk ekziston, ose ekziston në një masë më të vogël, ose është shuar më pas.”.

Neni 49

Dispozitë kalimtare

Çështjet civile që janë në gjykim ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vazhdojnë të gjykohen sipas ligjit të kohës së paraqitjes së kërkesë-padisë.

Neni 30 i këtij ligji hyn në fuqi pas miratimit të ligjit për arbitrazhin.

Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të paraqesë në Kuvend, për shqyrtim dhe miratim, projektligjin që rregullon arbitrazhin vendas dhe ndërkombëtar.

Ngarkohet Ministri i Drejtësisë të nxjerrë aktet nënligjore brenda 2 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 50

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi më 1 shtator 2013 dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 18.4.2013

**Shpallur me dekretin nr. 8131, datë 30.4.2013 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bujar Nishani**

Abonimet vjetore për Fletoren Zyrtare mund të bëhen pranë Postës Shqiptare ose pranë Qendrës së Botimeve Zyrtare, në adresën: Bulevardi “Gjergj Fishta”, mbrapa ish-ekspozitës “Shqipëria Sot”, tel: 04 24 27 007.

Hyri në shtyp më 3.5.2013
Doli nga shtypi më 3.5.2013

	Formati: 61x86/8
--	------------------

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2013

Çmimi 42 lekë

VENDIM
Nr. 11, datë 5.4.2013

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vladimir Kristo	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Sokol Berberi	anëtar i	“	“
Admir Thanza	anëtar i	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“
Xhezair Zaganjori,	anëtar i	“	“

me sekretare Blerina Basha, në datë 11.10.2012, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.31/9 Akti që i përket:

KËRKUES: Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Kuvendi i Shqipërisë, përfaqësuar nga Arjeta Çefa, me autorizim. Këshilli i Ministrave, përfaqësuar nga Marsida Xhaferllari, me autorizim.

OBJEKTI: Shfuqizimi si i papajtueshëm me nenin 42/2 të Kushtetutës i nenit 75 të Kodit të Procedurës Civile.

BAZA LIGJORE: Neni 145/2 i Kushtetutës dhe neni 68 i ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoji relatorin e çështjes, Xhezair Zaganjori, përfaqësuesit e subjekteve të interesuara, Kuvendi i Shqipërisë dhe Këshilli i Ministrave, të cilët kërkuan rrëzimin e kërkesës, si dhe pasi bisedoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Rrethanat e çështjes

1. Paditësi V.F. ka paraqitur para Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë kërkesëpadinë me objekt: “*Detyrimin e të paditurit të dëmshtëpërblejë të gjitha dëmet e shkaktuara*”. Pala paditëse pretendon se pala e paditur, A.M. gjyqtar pranë asaj gjykate, në seancat gjyqësore të datave 26.3.2012 dhe 29.3.2012, ka përdorur shprehje dhe realizuar veprime, të cilat kanë shkaktuar te paditësi cenimin e nderit dhe dinjitetit të tij duke i sjellë atij shqetësime emocionale dhe humbje pasurore (dëm moral dhe ekzistencial, sipas paditësit).

2. Në seancën përgatitore të datës 26.4.2012, në momentin procedural të dhënies së shpjegimeve për natyrën e mosmarrëveshjes, paditësi kërkoi kalimin e çështjes civile objekt gjykimi për gjykim në një gjykatë tjetër më të afërt me arsyetimin se, për shkak se pala e paditur është kryetar i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë, ekzistojnë shkaqe papajtueshmërie apo konflikti interesi në lidhje me çështjen në gjykim.

3. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë (më poshtë: gjykata referuese), pasi u njoh me kërkesat e paditësit, vendosi rrëzimin e kërkesës së paraqitur. Në seancën gjyqësore të datës 9.5.2012, pala paditëse kontestoi caktimin si përfaqësues me prokurë të një personi të afërm me të paditurin, i cili ka titullin e juristit, por jo të avokatit, me arsyetimin se, sipas nenit 96 të KPC-së, përfaqësues me prokurë mund të jenë vetëm bashkëshortët, fëmijët, vëllezërit, motrat dhe avokati, por jo çdo i afërm apo person që nuk

është avokat. Gjykata e çmoi të pabazuar këtë pretendim. Më pas, paditësi, bazuar në nenet 72 dhe 74 të KPC-së, kërkoi përjashtimin e këtij trupi gjykues, me arsyetimin se ekzistojnë shkaqe serioze të njëanshmërisë së trupit gjykues në gjykimin e çështjes.

4. Gjykata referuese, me vendimin e saj të datës 9.5.2012, vendosi: *“Pezullimin e gjykimit të çështjes civile. Dërgimin e çështjes para Gjykatës Kushtetuese për t’u shprehur për kushtetutshmërinë e nenit 75 të KPC-së lidhur me përjashtimin e gjyqtarit.”*

5. **Gjykata referuese** ka vlerësuar si jokushtetuese dispozitën e kundërshtuar duke parashtruar se neni 75 i KPC-së:

5.1 Nuk respekton parimin e gjykatës së pavarur dhe të paanshme duke qenë se vetë gjyqtari/trupi gjykues duhet të gjykojë mbi njëanshmërinë e tij, nëse një gjë e tillë kërkohet nga palët në proces.

5.2 Duke mos dhënë garanci të mjaftueshme për paanshmërinë e gjyqtarit gjatë gjykimit, nuk arrin të garantojë procesin e rregullt ligjor.

5.3 Nuk është në harmoni me dispozitën penale analoge me të, konkretisht me nenin 21/1 të KPP-së, i cili parashikon se shqyrtimi i kërkesës për përjashtimin e gjyqtarit bëhet nga një tjetër gjyqtar/trup gjykues i gjykatës ku shqyrtohet çështja.

6. **Përfaqësuesit e subjekteve të interesuara** parashtruan qëndrimet e tyre si më poshtë:

6.1 *Përfaqësuesi i Kuvendit të Shqipërisë* parashtroi se:

6.1.1 Gjykata referuese nuk legjitimohet t’i drejtohet Gjykatës Kushtetuese, pasi mungon lidhja e drejtpërdrejtë e dispozitës që kundërshtohet si antikushtetuese me çështjen konkrete që ndodhet për gjykim para asaj gjykate. Kushtetutshmëria ose jo e nenit 75 të KPC-së nuk i jep përgjigje kërkesëpadisë së paditësit, pasi ajo është një normë procedurale dhe si e tillë jo e domosdoshme për të gjykuar mbi kushtetutshmërinë e saj gjatë procesit gjyqësor civil.

6.1.2 Ligji procedural civil ka parashikuar mjaft garanci me qëllim sigurimin e paanshmërisë së gjyqtarit (i tërë kreu V i KPC-së). Vetëm fakti që gjyqtari i çështjes duhet të marrë vendim për përjashtimin ose jo të tij nuk e bën nenin 75 të KPC-së antikushtetues.

6.1.3 Gjyqtari që gjykon çështjen ka detyrimin që të vendosë në mënyrë të paanshme jo vetëm kur palët bëjnë kërkesë për përjashtimin e tij nga gjykimi. Ai duhet të reflektojë pavarësinë e tij objektive dhe subjektive gjatë gjithë procesit gjyqësor. Në këtë kuptim, neni 75 nuk paraqet asnjë rrezik për cenimin e paanshmërisë së gjyqtarit.

6.2 *Përfaqësuesi i Këshillit të Ministrave* parashtroi se:

6.2.1 Neni 75 i KPC-së kufizon parimin e paanshmërisë së gjykatës, garantuar nga neni 42/2 i Kushtetutës, por ky kufizim është bërë në përputhje me kriteret e nenit 17 të Kushtetutës. Konkretisht, kufizimi është miratuar me ligj me shumicë të cilësuar si dhe është vendosur për një interes publik me qëllim që çështjet gjyqësore të gjykohen brenda një afati të arsyeshëm, parim i cili duhet të shtrihet ndaj të gjitha palëve në proces. Gjithashtu, kufizimi është në përpjesëtim të drejtë me gjendjen që e ka diktuar atë. Vonesa në gjykimin e çështjeve ka çuar në marrjen e masave me qëllim kufizimin sa më shumë të mundësive që çojnë në zvarritjen e gjykimit. Ky kufizim nuk prek thelbin e së drejtës dhe nuk tejkalon kufijtë e KEDNJ-së.

6.2.2 Nuk qëndron krahasimi me dispozitën analoge penale, pasi gjykimi i çështjeve civile, sipas statistikave (paraqitur nga Këshilli i Ministrave), zgjat më shumë në kohë se gjykimi i çështjeve penale. Këtu bazohet edhe ndryshimi mes dispozitave procedurale.

6.2.3 Neni 75 i KPC-së nuk është e vetmja garanci që ka pala për t’u gjykuar nga një gjyqtar i paanshëm. Vetë gjyqtari ka detyrimin që për rrethana objektive apo subjektive që mund t’i njohë vetëm ai, të japë dorëheqjen nga gjykimi i çështjes edhe pa e kërkuar palët. Gjithashtu, palët kanë të drejtë të ankohen ndaj vendimit të mospranimit të kërkesës për përjashtim, duke u dhënë atyre një garanci tjetër të nevojshme për një gjykim të paanshëm.

II

Vlerësimi i Gjykatës*A. Mbi pretendimin e Kuvendit për moslegjitimitimin e gjykatës referuese*

7. Gjykata vlerëson se është e nevojshme të ndalet fillimisht tek pretendimi i subjektit të interesuar, Kuvendi, lidhur me mungesën e legjitimitimit të gjykatës referuese.

8. Përfaqësuesi i subjektit të interesuar, Kuvendi parashtroi se pretendimi për papajtueshmërinë me Kushtetutën të nenit 75 të KPC-së nuk mund të jetë objekt i këtij shqyrtimi, pasi nuk plotësohen kushtet formale për të iniciuar një gjykim incidental duke qenë se mungon lidhja e drejtpërdrejtë midis kësaj dispozite dhe çështjes në shqyrtim para gjykatës referuese.

9. Lidhur me pretendimin e mësipërm, Gjykata vlerëson se kushtet për fillimin e gjykimit në rrugë incidentale janë parashikuar në nenin 145/2 të Kushtetutës dhe janë detajuar në nenin 68 të ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese”. Sipas këtyre dispozitave, një gjykim i tillë vihet në lëvizje kur gjykata, gjatë një procesi gjyqësor dhe në çdo kohë, kryesisht ose me kërkesë të palëve, çmon se ligji është antikushtetues dhe ky ligj ka lidhje të drejtpërdrejtë me zgjidhjen e çështjes konkrete.

10. Në rastin në shqyrtim, përpara gjykatës referuese është paraqitur një kërkesë për përjashtimin e gjyqtarit nga gjykimi i çështjes me pretendimin se ai nuk reflektonte paanshmëri, pasi pala e paditur është kryetar i asaj gjykate dhe për këtë fakt gjykimi do të ishte i ndikuar nga faktorë subjektivë.

11. Gjykata referuese, gjatë shqyrtimit të çështjes, ka vlerësuar se përmbajtja e nenit 75 të KPC-së është antikushtetuese, megjithëse ajo në vendimin e saj është ndalur dhe ka dhënë argumente vetëm sa i takon fjalisë së parë të këtij neni, i cili parashikon: “*Kërkesa për përjashtimin e gjyqtarëve shqyrtohet në seancë nga i njëjti trup gjyqësor që gjykon çështjen.*” Sipas, saj kjo dispozitë bie ndesh me nenin 42/2 të Kushtetutës, pasi nuk u garanton palëve një gjykim të paanshëm dhe si rrjedhojë një proces të rregullt ligjor. Për këtë arsye, Gjykata do të ndalet vetëm në analizën e kësaj fjalie të nenit 75.

12. Gjykata konstaton se, mbështetur në nenin 68 të ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese”, pretendimi i subjektit të interesuar është i pabazuar dhe nuk duhet pranuar. Nisur nga kriteret e konsoliduara tashmë në praktikën e kësaj Gjykate, rezulton se gjykatat e të gjitha shkallëve, në përputhje me nenet 134/1, shkronja “d” dhe 145/2 të Kushtetutës, si dhe në respektim të parimit të drejtësisë efektive, kanë detyrimin të shohin në tërësi pozitat procedurale dhe materiale të palëve dhe gjendjen e tyre pas zgjidhjes së çështjes konkrete. Nëse gjykata ka bazë të arsyeshme të vlerësojë se zgjidhja e çështjes nga ana e saj mund të çojë në cenimin e të drejtave dhe lirive themelore të shtetasve, atëherë ajo është plotësisht e autorizuar që t’ia referojë çështjen për zgjidhje të problemit të kushtetutshmërisë Gjykatës Kushtetuese (*shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.1/2011*).

13. Neni 145/2 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë i njuh të drejtën gjyqtarëve që, në çdo fazë të gjykimit, kur çmojnë se ligjet vijjnë në kundërshtim me Kushtetutën, të mos i zbatojnë ato. Në këtë rast, ata pezullojnë gjykimin dhe ia dërgojnë çështjen Gjykatës Kushtetuese. Pra, Gjykata e ka konsideruar si esencial vlerësimin që i bën gjyqtari i zakonshëm normës ligjore në raport me dispozitat dhe parimet kushtetuese, me kusht që dispozita ligjore të gjejë zbatim në zgjidhjen e çështjes konkrete (*shih vendimet nr.5/2009; nr.2/2010; nr.30/2010; nr.31/2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Subjekti i interesuar e bazon pretendimin e tij për moslegjitimitim të gjykatës referuese tek mungesa e lidhjes së drejtpërdrejtë të nenit 75 të KPC me zgjidhjen e çështjes, pasi, sipas tij, edhe sikur ajo dispozitë të jetë antikushtetuese kjo nuk e pengon gjyqtarin të zgjidhë çështjen, duke qenë se ajo është një dispozitë procedurale dhe objekt i padisë në çështjen konkrete është shpërblimi i dëmit. Pra, dhënia e vendimit përfundimtar nga gjykata referuese nuk varet domosdoshmërisht nga zbatimi ose jo i nenit 75 të KPC.

15. Gjykata vlerëson se arsyetimi i subjektit të interesuar është i pabazuar. Kjo Gjykatë është shprehur në mënyrë të vazhdueshme gjatë jurisprudencës së saj se gjykata referuese duhet të sqarojë me kujdes lidhjen e drejtpërdrejtë midis ligjit dhe zgjidhjes së çështjes konkrete. “... *Para marrjes së vendimit të*

peçullimit gjyqtari apo gjykata duhet të kenë parasysh që gjykimi që ata kanë nisur nuk mund të përfundojë pa i dhënë përgjigje çështjes së antikushtetutshmërisë së ligjit nga ana e Gjykatës Kushtetuese. Pra, gjyqtari duhet të krijojë mendimin se ligji që ai vlerëson si antikushtetues do të zbatohet për zgjidhjen e çështjes...Në mënyrë që të ekzistojë lidhja e drejtpërdrejtë duhet të ketë një raport të domosdoshëm mes vendimit të Gjykatës Kushtetuese (zgjidhjes së çështjes së antikushtetutshmërisë së ligjit nga kjo gjykatë) dhe zgjidhjes së çështjes kryesore nga gjyqtari apo gjykata, subjekt iniciues i gjykimit incidental, në kuptimin, që gjykimi nga gjykata e zakonshme nuk mund të përfundojë në mënyrë të pavarur nga gjykimi në Gjykatën Kushtetuese” (shih vendimin nr.13/2009 të Gjykatës Kushtetuese).

16. Gjkata vlerëson se gjykata referuese jo vetëm duhet të identifikojë ligjin material të zbatueshëm për çështjen por edhe dispozitat procedurale të nevojshme për këtë qëllim. Vetëm identifikimi dhe respektimi i plotë i të dyja këtyre normave mund të garantojë për palët një proces të rregullt ligjor. Për këtë arsye, pavarësisht se neni 75 i KPC-së nuk lidhet direkt me objektin e padisë “shpërblim dëmi”, ajo dispozitë gjen zbatim në mënyrë të pashmangshme, pasi njëra nga palët ka kërkuar në mënyrë të përsëritur përjashtimin e gjyqtarit nga gjykimi i çështjes. Gjkata referuese është e detyruar t’i drejtohet nenit 75 të KPC-së dhe jo vetëm kaq, ajo duhet të garantojë zbatimin e tij në përputhje me parimin kushtetues për një proces të rregullt ligjor, sipas nenit 42/2 të Kushtetutës. Prandaj, në këtë kuptim Gjkata rithekson se është detyrim i gjyqtarit të zakonshëm të respektojë parimet e gjykimit të drejtë dhe të paanshëm në zbatim edhe të normave procedurale.

17. Duke iu referuar çështjes konkrete, Gjkata çmon se gjykata referuese duhet t’i japë përgjigje palës lidhur me kërkimet e saj për përjashtimin e gjyqtarit nga gjykimi i çështjes duke iu drejtuar për këtë nenit 75 të KPC-së. Në këtë aspekt, një prej kushteve formale për t’iu drejtuar kësaj Gjykate, pra pasja e një lidhjeje direkte të çështjes me ligjin e zbatueshëm, është i plotësuar.

18. Edhe sa i takon kriterit tjetër të domosdoshëm për fillimin e një gjykimi incidental, pra ekzistencës së bindjes së gjyqtarit mbi antikushtetutshmërinë e dispozitës, Gjkata vlerëson se edhe ky rezultat i përmbushur nga gjykata referuese. Siç ka theksuar edhe kjo Gjykatë, nuk mjafton vetëm dyshimi, por kërkohet që gjyqtari të ketë krijuar bindje për antikushtetutshmërinë dhe të japë argumente të mjaftueshme lidhur me të. Nga vendimi i gjykatës referuese rezulton se gjyqtari ka arsyetuar bindshëm dhe ka sjellë argumente të mjaftueshme lidhur me antikushtetutshmërinë e nenit 75 të KPC-së. Ai ka arritur të argumentojë përse neni 75 i KPC-së bie ndesh me nenin 42/2 të Kushtetutës, konkretisht me parimin e gjykatës së pavarur dhe të paanshme duke vënë në dyshim garantimin e procesit të rregullt ligjor për palët në proces në të gjitha shkallët e gjykimit. Për këto arsye, Gjkata vlerëson se gjykata referuese i ka plotësuar kushtet për t’iu drejtuar asaj.

B. Mbi pajtueshmërinë e nenit 75 të KPC-së me nenin 42/2 të Kushtetutës

19. Gjkata, para se të analizojë përmbajtjen e nenit 75 të KPC-së, vlerëson se është e nevojshme të ndalet fillimisht tek koncepti i parimit të paanshmërisë së gjyqtarit gjatë gjykimit, garantuar nga neni 42/2 i Kushtetutës.

20. Gjkata, në praktikë të vazhdueshme, ka theksuar rëndësinë e gjykimit nga një gjykatë e paanshme, me qëllim respektimin e të drejtave të palëve gjatë gjithë procesit. Kështu, ajo ka theksuar se në kuptim të nenit 42/2 të Kushtetutës, ekzistojnë dy teste për të vlerësuar nëse një gjykatë është e paanshme: i pari, konsiston në përcaktimin e bindjes personale të gjyqtarit në një çështje konkrete. Ndërsa testi i dytë lidhet me vlerësimin nëse gjyqtari ka ofruar garanci të mjaftueshme për të përjashtuar çdo dyshim të ligjshëm në këtë drejtim. Përjashtimi i këtyre dyshimeve është garanci për besimin që duhet të frymëzojnë gjykatat në një shoqëri demokratike për publikun dhe mbi të gjitha, për palët në procesin gjyqësor (shih vendimin nr.18/2007 të Gjykatës Kushtetuese).

21. Sipas Gjykatës, parimi i paanshmërisë ka në vetvete elementin e vet subjektiv, i cili lidhet ngushtë me bindjen e brendshme që krijon gjyqtari për zgjidhjen e çështjes në gjykim, si dhe elementin objektiv me të cilin kuptohet dhënia e garancive të nevojshme për gjykim të paanshëm nga vetë gjykata, përmes mënjanimit prej saj të çdo dyshimi të përligjur në këtë drejtim. Ndër të tjera, gjykata duhet të jetë e kujdesshme dhe të marrë parasysh veçanërisht problemin e përbërjes së trupit gjykues, në mënyrë që të mënjanohej nga gjykimi i çështjes gjyqtarët që nuk kanë garancitë e kërkuara për paanshmëri në kuptimin objektiv. Në shtetin e së drejtës, kjo kërkesë merr rëndësi të veçantë në funksion të besimit në

dhënien e drejtësisë që duhet të krijojnë në çdo rast në shoqërinë demokratike jo vetëm palët në gjykim, por çdo qytetar i thjeshtë (*shih vendimin nr.16/2003 të Gjykatës Kushtetuese*).

22. Në kuadrin e parimeve kushtetuese që qëndrojnë në themel të një procesi të rregullt gjyqësor, respektimi i parimit të paanshmërisë mundëson krijimin e besimit tek gjyqësori me qëllim që drejtësia jo vetëm të bëhet, por dhe të shihet që po bëhet. Në demokraci, ligjshmëria e rolit të gjyqtarit varet jo vetëm nga qenia e tij, por dhe nga shfaqja e tij i paanshëm dhe i pavarur, duke qenë se roli i tij gjatë gjykimit duhet të jetë pasiv dhe *super partes* (*shih vendimin nr.23/2008 të Gjykatës Kushtetuese*).

23. Janë këto arsye, të cilat kanë çuar në ngritjen në nivel kushtetues të parimit të paanshmërisë së gjyqtarit, i cili rrjedh nga parimi i lashtë latin *nemo iudex in causa sua*. Ky parim është mbështetur pikërisht në ekzistencën e premisë që gjyqtari të mos vendoset në pozitë të tillë, ku vendimmarrja e tij të jetë e dyshimtë për shkak të pamundësisë për të reflektuar paanësinë dhe që çon në krijimin e dyshimit ose bindjes të palët se këto nuk po dëgjohen siç duhet nga gjykata. Rregullat e së drejtës natyrore, nga e kanë origjinën edhe parimet e sotme juridike, janë standardet minimum për marrjen e një vendimi të drejtë të mbështetur në ligj nga personat e veshur me pushtetin për të dhënë drejtësi. Është e rëndësishme që në çdo fazë të procesit palët të jenë të përfshira aktivisht në vendimmarrje duke iu dhënë atyre mundësinë për të paraqitur çështjen sipas këndvështrimeve të tyre pa patur frikën se do të paragjykojnë nga gjyqtari.

24. Këto dy rregulla të së drejtës natyrore, *nemo iudex in causa sua dhe audi alteram partem*, për shkak të rëndësisë që ato kanë për garantimin e një procesi të drejtë, janë shndërruar në dy parime të rëndësishme të kodifikuara, që duhet të përshkojnë procesin gjyqësor. Ato janë mishëruar sot në *parimin e paanshmërisë dhe vendimmarrjes së drejtë* duke u plotësuar me dispozita të tjera procedurale ose materiale me qëllim dhënien e garancisë palëve se drejtësia jo vetëm po bëhet por edhe duhet parë që po bëhet. Arsyeja për këtë qëndron tek fakti se një nga kriteret matëse të legjitimitetit të gjyqësorit është shkalla e besimit që ka publiku tek proceset gjyqësore. Vlerësimi nga ana e vetë gjyqtarit të çështjes nëse ai është apo jo i paanshëm, nuk reflekton besim tek palët dhe si rrjedhim nuk garanton paanshmërinë e tij gjatë gjykimit. Si rrjedhim, palëve nuk u garantohet një dëgjim i drejtë mbi çështjen dhe për këtë arsye, procesi i rregullt ligjor është i cenuar në thelbin e tij.

25. Gjykata vlerëson se pas garantimit në nivel kushtetues të gjykimit të pavarur dhe të paanshëm, konkretisht në nenin 42/2 të Kushtetutës, duhet të miratohen dispozitat procedurale përkatëse në bazë dhe për zbatim të Kushtetutës me qëllim që palët në proces të kenë mundësi të ngrenë pretendime lidhur me paanshmërinë e gjyqtarit në vendimmarrje, qoftë edhe duke kërkuar përjashtimin e tij nga gjykimi.

26. Duke iu kthyer çështjes konkrete, nenit 75 të KPC-së parashikon: "*Kërkesa për përjashtimin e gjyqtarëve shqyrtohet në seancë nga i njëjti trup gjykues që gjykon çështjen. Ndaj vendimit për pranimin ose rrëzimin e kërkesës për përjashtim lejohet ankimi së bashku me vendimin përfundimtar.*" Gjykata referuese, sipas vendimit të saj, i referohet gjatë gjithë arsytimit vetëm fjalisë së parë të këtij neni. Për këtë arsye, edhe Gjykata do të marrë në shqyrtim vetëm pretendimin që lidhet me këtë fjali, duke qenë se fjalia e dytë e këtij neni nuk është pjesë e vendimit dhe e kërkimit të gjykatës referuese, gjithashtu nuk u bë as pjesë e debatit gjyqësor para kësaj Gjykate.

27. Gjykata çmon se problemi i fjalisë së parë të nenit 75 të KPC-së paraqitet tek vlerësimi nga vetë gjyqtari i çështjes mbi kërkesën për përjashtimin e tij. Gjykata vlerëson se një zgjidhje e tillë ngre dyshime mbi paanshmërinë e gjyqtarit/trupit gjykues që në momentin e bërjes së kërkesës për përjashtimin e tij, pasi është e vështirë që palët të presin që vetë gjyqtari të vlerësojë nëse është ose jo i ndikuar nga faktorë objektivë ose subjektivë në gjykimin e çështjes. Megjithë përpjekjet që mund të bëjë ai për të qenë objektiv, kjo gjë është e vështirë të reflektohet tek palët. Është pikërisht kjo mungesë e besimit tek palët që mund të çojë në krijimin e bindjes tek ta se nuk do të kenë një proces të rregullt ligjor, pasi gjyqtari nuk arrin ta përçojë këtë siguri.

28. Gjykata rithekson se kur shqyrtohet një çështje e caktuar ekziston një arsye legjitime për të dyshuar se një gjyqtar nuk është i paanshëm, këndvështrimi i atyre që paraqesin këtë pretendim ka rëndësi, por vendimtar mbetet përcaktimi nëse ky dyshim është objektivisht i justifikueshëm (*shih*

vendimin nr.23/2008 të Gjykatës Kushtetuese). Pikërisht, vendimin lidhur me faktin nëse dyshimi është apo jo i justifikueshëm, nuk mund ta marrë i njëjti gjyqtar kundër të cilit ngrihen pretendimet për paanshmëri. Në këtë këndvështrim, Gjykata vlerëson se parashikimi i fjalisë së parë të nenit 75 të KPC-së nuk është në përputhje me parimin e gjykimit nga një gjykatë e paanshme, parashikuar nga neni 42/2 i Kushtetutës.

29. Në mbështetje të arsytimit të mësipërm, vijnë edhe legjislacionet e disa vendeve europiane. Kështu, neni 45 i KPC-së gjerman ka një rregullim të ndryshëm nga ai i nenit 75 të KPC-së sonë, ku thuhet se: *“Mbi kërkesën për përjashtimin e gjyqtarit vendos gjykata ku bën pjesë gjyqtari, pa pjesëmarrjen e tij. Nëse gjykata e ka të pamundur të marrë vendim, për shkak të mospjesëmarrjes së gjyqtarit për të cilin kërkohet përjashtimi, për kërkesën vendos një gjykatë e një instance më të lartë.”* Të njëjtin rregullim ka edhe neni 44 i KPC-së austriak, i cili parashikon se kërkesa për përjashtimin e gjyqtarit të çështjes i paraqitet prej këtij të fundit kryetarit të gjykatës, i cili vendos ose jo përjashtimin e tij dhe, sipas rastit, cakton një gjyqtar të ri. Po kështu, edhe neni 53 i KPC-së italian parashikon se: *“Për kërkesën për përjashtimin vendos kryetari i gjykatës, nëse kërkohet përjashtimi i gjyqtarit të paqes ose trupi gjyqës në rast se kërkohet përjashtimi i njërit nga anëtarët e tribunalit ose gjykatës.”* Pra, siç shihet, edhe këto legjislacione kanë mbajtur qëndrimin se paanësia në gjykim garantohet më mirë, nëse vlerësimin e situatave/rrethanave që krijojnë dyshime te palët për paanësinë e gjyqtarit të çështjes e bën një gjyqtar/gjykatë tjetër me hierarki të njëjtë ose më të lartë.

30. Gjithashtu, Gjykata sjell në vëmendje të subjekteve të interesuara, për shkak të rolit që ato kanë në plotësimin, ndryshimin dhe përmirësimin e legjislacionit, edhe faktin e mungesës së harmonizimit midis dispozitave procedurale. Kështu, neni 21/1 i KPP-së parashikon: *“Kërkesa për përjashtimin e gjyqtarëve shqyrtohet në seancë nga një gjyqtar tjetër i së njëjtës gjykatë. Ndaj vendimit për pranimin ose rrëzimin e kërkesës për përjashtim lejohet ankim së bashku me vendimin përfundimtar të çështjes.”*

31. Pra, dispozita procedurale penale e parashikon shmangien nga vendimmarrja të gjyqtarit, ndaj të cilit kërkohet përjashtimi, kurse ajo procedurale civile nuk e parashikon një gjë të tillë. Përveç faktit që këtu ka një mungesë harmonizimi midis dispozitave procedurale duke qenë se bëhet fjalë për rregullimin e një situatë të ngjashme, Gjykata vlerëson se dispozita procedurale civile, ndryshe nga ajo penale, nuk ofron garancitë e nevojshme me qëllim respektimin e procesit të rregullt ligjor në drejtim të elementit të paanësisë së gjykatës gjatë shqyrtimit të çështjes.

32. Duke qenë se me shfuqizimin e fjalisë së parë të nenit 75 të KPC-së krijohet një boshllëk ligjor, Gjykata e sheh të nevojshëm plotësimin e legjislacionit procedural penal sipas standardeve kushtetuese duke qenë se bëhet fjalë për parime themelore të zhvillimit të procesit gjyqësor. Nisur nga rëndësia që merr legjislacioni procedural në lidhje me respektimin e parimit për një proces të rregullt ligjor, Gjykata i rekomandon ligjvënësit plotësimin e nenit 75 të KPC-së duke respektuar standardet kushtetuese të elaboruara në këtë vendim. Një gjë e tillë do t'i shërbejë respektimit të garancive procedurale në proceset gjyqësore.

33. Për sa më lart, Gjykata çmon se fjalia e parë e nenit 75 të KPC-së nuk është në pajtim me parimin e gjykatës së paanshme, si element i procesit të rregullt ligjor, garantuar nga neni 42/2 i Kushtetutës dhe neni 6/1 i KEDNJ.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 145/2 të Kushtetutës dhe të nenit 68 të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës.
- Shfuqizimin si të papajtueshëm me nenin 42/2 të Kushtetutës të fjalisë së parë të nenit 75 të KPC-së, me këtë përmbajtje: “Kërkesa për përjashtimin e gjyqtarëve shqyrtohet në seancë nga i njëjti trup gjyqësor që gjykon çështjen.”

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Vitore Tusha, Admir Thanza, Sokol Berberi, Xhezair Zaganjori, Fatmir Hoxha
Anëtar kundër: Vladimir Kristo

MENDIM PAKICE

1. Për arsye se nuk ndaj të njëjtin qëndrim me shumicën, në lidhje me pranimin e kërkesës së paraqitur nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë, për shfuqizimin e fjalisë së parë të nenit 75 të KPC-së si të papajtueshëm me nenin 42/2 të Kushtetutës, e shoh me vend të shprehem me mendim pakice.

2. Shumica, në këtë çështje, ka arritur në përfundimin se formulimi i fjalisë së parë të nenit 75 të KPC-së, sipas të cilit kërkesa për përjashtimin e gjyqtarit/gjyqtarëve shqyrtohet në seancë nga i njëjti trup gjykues që gjykon çështjen, ngre dyshime mbi paanshmërinë e tij/tyre. Në arsyetimin e saj shumica ka çmuar se me gjithë përpjekjet që mund të bëjë gjyqtari për të qenë objektiv në shqyrtimin e kërkesës për përjashtimin, kjo gjë është e vështirë të reflektohet tek palët dhe mund të çojë në krijimin e bindjes se ata (qytetarët) nuk do të kenë një proces të rregullt ligjor, sepse gjyqtari nuk arrin ta përçojë këtë siguri.

3. Në ndryshim nga shumica, vlerësoj se formulimi i mësipërm, objekt shqyrtimi, nuk e cenon parimin e gjykimit nga një gjykatë e paanshme. Por, përpara se të rendis arsyet e këtij vlerësimi, e çmoj të arsyeshme të analizoj shkurtimisht, në këndvështrimin historik dhe krahasues, rregullimin juridik, në Kodin e Procedurës Civile, të kompetencës për shqyrtimin e kërkesës së palëve për përjashtimin e gjyqtarit.

4. Neni 75 i KPC-së, në formulimin e tij fillestar, parashikonte: *“Për kërkesën e përjashtimit të gjyqtarëve të gjykatës së rrethit vendos Gjykata e Apelit, për përjashtimin e gjyqtarëve të Apelit vendos një kolegji tjetër i Gjykatës së Apelit dhe për përjashtimin e gjyqtarëve të Gjykatës së Kasacionit vendos një kolegji i saj, i ndryshëm nga ai ku bëjnë pjesë gjyqtarët për të cilët kërkohet përjashtimi. Vendimi jepet pasi të jetë njoftuar gjyqtari përkatës dhe, kur është rasti, të jenë shqyrtuar provat e dhëna. Vendimi i dhënë është i paankimueshëm”*. Pra, vlerësimi mbi kërkesën nuk bëhej nga i njëjti gjyqtar apo trup gjykues, por, sipas rastit, nga një gjykatë apo një kolegji tjetër dhe kundër vendimit nuk mund të ushtrohej ankim.

5. Me miratimin nga ligjvënësi të një pakete ndryshimesh të Kodit të Procedurës Civile, me ligjin nr.8812, datë 17.05.2001, u vendos të ndryshohej edhe formulimi i nenit 75, duke i dhënë përmbajtjen që ka sot. Ky rregullim i ri kishte si qëllim mbrojtjen e të drejtës së palëve për një gjykim brenda një afati të arsyeshëm, pra shmangien e zvarritjeve që sillte, sipas rregullimit të mëparshëm, shqyrtimi i kërkesave për përjashtim të gjyqtarëve në disa nivele të juridiksionit të zakonshëm gjyqësor, me procedura paralele dhe seanca të shumta, disa herë të shtyra edhe në mënyrë të panevojshme. Le t’i referohemi formulimit aktual të nenit 75 të KPC-së dhe nëse ka ndryshuar diçka në kuptimin substancial, që sipas mendimit të shumicës e bën atë antikushtetues. *“Kërkesa për përjashtimin e gjyqtarëve shqyrtohet në seancë nga i njëjti trup gjykues që gjykon çështjen. Ndaj vendimit për pranimin ose rrëzimin e kërkesës për përjashtim lejohet ankim së bashku me vendimin përfundimtar”*, sanksionohet në këtë nen.

6. Për të arritur në një përfundim të drejtë lidhur me sa me sipër, kjo dispozitë duhet lexuar dhe analizuar së bashku me dispozitat e tjera të kreut V të KPC-së që bëjnë fjalë për përjashtimin e gjyqtarëve. Kështu, neni 72 i KPC-së ka parashikuar rastet kur gjyqtari është i detyruar të heqë dorë nga gjykimi i një çështjeje konkrete. Kjo kërkesë, sipas paragrafit të dytë të këtij neni, shqyrtohet nga kryetari i gjykatës përkatëse. Ndërsa, neni 74 i KPC-së sanksionon procedurën për përjashtimin e gjyqtarit me kërkesë të palëve, kërkesë e cila, sipas nenit 75 të KPC-së, objekt shqyrtimi, shqyrtohet në seancë nga i njëjti trup gjykues që gjykon çështjen.

7. Nga vetë formulimi i neneve të lartpërmendura nxirret përfundimi se në të dy rastet, heqja dorë e gjyqtarit kryesisht nga shqyrtimi i çështjes dhe përjashtimi i tij me kërkesë të palëve, i nënshtrohet në

çdo rast vlerësimi të gjyqtarit por me ndryshimin se në rastin e parë, heqja dorë e tij, sipas parashikimeve të nenit 72 i KPC-së, është e detyrueshme, ndërsa përjashtimi me kërkesë të palëve është fakultativ, pra në diskrecionin e gjyqtarit.

8. Ndryshe nga shumica, jam i mendimit se vlerësimi që i bën gjyqtari kërkesës për përjashtimin e tij nuk passjell domosdoshmërisht antikushtetutshmërinë e nenit 75 të KPC-së. Sikurse edhe shumica mendoj se me gjithë përpjekjet që mund të bëjë gjyqtari për të qenë objektiv, kjo gjë është e vështirë të reflektohet te palët. Por, në çështjen objekt shqyrtimi, vlerësoj se ajo që ka rëndësi dhe që duhet analizuar është nëse formulimi i nenit 75 të KPC-së, i lexuar dhe interpretuar në tërësinë e tij dhe brenda kontekstit të kreut V të KPC-së, cenon parimet e procesit të rregullt ligjor dhe, në këtë kuptim, vjen në kundërshtim ose jo me nenin 42/2 të Kushtetutës dhe nenin 6/1 të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut (KEDNJ).

9. Parimi i gjykimit nga një gjykatë e paanshme, i sanksionuar në nenin 42 të Kushtetutës, është një nga parimet që është elaboruar gjerësisht në jurisprudencën e Gjykatës Kushtetuese. Paanësia e gjykatës në një proces pranohet se është një garanci kushtetuese për çdo individ, por nga ana tjetër, pranohet gjithashtu, se gjykimi, konsiderohet i paanshëm derisa njëra nga palët në rrjedhën e procesit të paraqesë prova për të vërtetuar të kundërtën (*shih vendimin nr.7/2008 të Gjykatës Kushtetuese*). Nga pikëpamja e testit objektiv të paanshmërisë, kur shqyrtohet nëse në një çështje të caktuar ekziston një arsye e ligjshme për të dyshuar se një gjyqtar nuk është i paanshëm, këndvështrimi i atyre që paraqesin këtë pretendim ka rëndësi, por vendimtar mbetet përcaktimi nëse ky dyshim është objektivisht i justifikueshëm (*shih vendimin nr.10/2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

10. Por Gjykata, në jurisprudencën e saj, ka vlerësuar gjithashtu se jo çdo shkelje e rregullave procedurale e bën procesin të parregullt në aspektin kushtetues dhe se ndikim të drejtpërdrejtë në një proces ligjor kanë ato shkelje thelbësore, vërtetimi i të cilave do të cenonte të drejtat dhe liritë themelore të individit. Duke shkuar më tej, Gjykata nuk ka pranuar pretendimet për cenimin e parimeve kushtetuese për një proces të rregullt ligjor në rastet kur gjykatat e shkallëve më të larta kanë plotësuar apo korrigjuar mangësitë e gjykatave të shkallëve më të ulëta në plotësimin e standardeve dhe elementeve të një procesi të rregullt ligjor (*shih vendimet nr.21/2008; nr.40/2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

11. Ndërsa parimi i gjykimit brenda një afati të arsyeshëm, i sanksionuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së, është elaboruar në jurisprudencën kushtetuese, si për sa i përket fazës së ekzekutimit të vendimeve gjyqësore (*shih vendimet nr.35/2010, nr.23/2010, nr.1/2009 të Gjykatës Kushtetuese*), ashtu edhe në lidhje me kohëzgjatjen e procedurave gjyqësore (*shih vendimin nr.12/2012 të Gjykatës Kushtetuese*), mbi bazën e kriterëve të përcaktuara në jurisprudencën e GJEDNJ-së, sipas së cilës arsyeshmëria e kohëzgjatjes së procesit gjyqësor duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të veçanta të çështjes, duke pasur parasysh sidomos kompleksitetin e çështjes, sjelljen e kërkuarit, sjelljen e autoriteteve, si dhe rrezikun që passjell për kërkuarin kjo tejzgjatje e afateve të gjykimit (*shih vendimin nr.18/2005 dhe nr.1/2009 të Gjykatës Kushtetuese*). Jam i mendimit se ky parim përbën jo vetëm një të drejtë themelore të çdo pale në proces, por garanton që autoritetet publike, nëpërmjet gjykatave, t'i japin zgjidhje çështjeve në mënyrë efektive dhe pa vonesa.

12. Duke iu kthyer rastit objekt shqyrtimi, mendoj se ligjvënësi, duke konsideruar sa më sipër, është kujdesur gjithashtu edhe për një sërë garancish të tjera lidhur me respektimin e parimit të gjykimit nga një gjykatë e paanshme. Dispozitat e kreut të V të KPC-së dhe sidomos fjalja e dytë e nenit 75 të KPC-së, sipas të cilit “*ndaj vendimit për pranimin ose rrëzimin e kërkesës për përjashtim lejohet ankimi së bashku me vendimin përfundimtar*”, garantojnë plotësisht të gjitha kriteret që lidhen me respektimin e të drejtës për një proces të rregullt ligjor, si të drejtën e ankimit në kuptimin formal dhe substancial, ashtu dhe të drejtën për t'u gjykuar nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, duke respektuar në këtë mënyrë si nenin 42/2 të Kushtetutës ashtu dhe nenin 6/1 të KEDNJ-së.

13. Në këtë këndvështrim, jam i mendimit se vlerësimi për antikushtetutshmërinë e fjalisë së parë të nenit 75 të KPC-së, pra për cenimin apo jo të procesit të rregullt ligjor (parimit të paanshmërisë së gjyqtarit), duhet bërë në mënyrë të gjithanshme, duke e parë procesin gjyqësor si një të tërë dhe të pandarë në të gjitha fazat dhe nivelet e juridiksionit gjyqësor. Vlerësoj se përderisa legjislatori ka

parashikuar të drejtën e ankimit, së bashku me vendimin përfundimtar mbi themelin edhe ndaj vendimit eventual të njëanshëm të gjyqtarit (ndryshe nga rregullimi fillestar i dispozitës), parimi i gjykimit nga një gjykatë e paanshme është i garantuar, sepse çdo cenim i tij mund të korrigjohet në shkallët e tjera të gjykimit, duke mos përjashtuar as gjykimin në Gjykatën Kushtetuese.

14. Si përfundim, jam i mendimit se pretendimet e gjykatës referuese janë të pabazuara dhe, për rrjedhojë, duhej vendosur rrëzimi i kërkesës.

Anëtar: Vladimir Kristo.